PAUL FÉVAL

Fiul diavolului

Paul Féval

Fiul Diavolului

Vol. 2

Partea a treia — Casa de Geldberg

(continuare)

Capitolul IX - Trei nume

Asta ţinu o secundă. Însăşi Esther abia avu vremea bage de seamă tulburarea Sarei.

Ea rupse scrisoarea şi o azvârli în foc.

Nici nu apucase să ardă de tot şi ea şi începu să zâmbească.

Era stăpână pe sine, ştia să domine orice pasiune şi să stăpânească orice supărare adâncă.

Obrazul ei era o mască ascultătoare, chiar în ceasurile de tulburare. Când citea biletul, se supărase, pentru că ştirea asta o lovea pe neaşteptate. Nici nu se gândise chiar până atunci că se va putea întâmpla astfel.

Văzuse pe Franz plecând de dimineaţă ca să se ducă la locul luptei. Adversarul lui îşi dusese viaţa în sălile de arme, iar el nu ştia să ţină o sabie.

De patru ore de când era trează, se gândi la Franz ca la un om mort, şi chiar odată îi venise să-l plângă pe bietul copil care era aşa de frumos, aşa de îndrăzneţ, aşa de vesel, şi pe care îl văzuse palid de iubire, în braţele ei. Adevărul e că se înduioşase şi ea. La trezire, între două căscături, dăduse din cap zicând:

— Păcat…

Dar, în unele împrejurări, puţină părere de rău nu exclude multă mulţumire. Sara se simţea veselă, Franz îi ştia secretul. El singur i-l ştia şi pleca cu secretul în mormânt.

N-avea de ce să se mai teamă c-o să afle lumea ce făcea ea!

Acum însă, se vedea că mormântul acela deschis fusese săpat prea de timpuriu. Copilul nu murise, împotriva oricărei aşteptări, el se ferise de cursă, şi sabia sta tot atârnată deasupra capului Sarei.

Era o ştire grozavă pentru că Franz ştia multe lucruri!

Orice suflet viteaz chiar tresare când simte sabia pătrunzându-i în carne. Tot ce se poate cere, însăşi vitejia este ca să se arate liniştit după ce a primit lovitura!

Sara era un fel de eroină. Ea făcu ceva mai bun decât asta şi rana care o frământa nu o împiedică să nu zâmbească.

A târî pe altul pe panta pe care se lăsa ei să lunece, era o necesitate a firii ei. În acest prim moment de supărare, nu raţionă, negreşit, dar instinctul îi spuse că nu era bine să ştie şi alţii vestea anunţată de Mira. Esther[1] ezită încă. Nu trebuia să-i dea un motiv să ezite şi mai mult.

Ea nu era decât o femeie, slabă de minte, fără principii protectoare şi atrasă de senzualitatea care domina în ea. Sara o voia şi mai rău decât aşa, pretindea, s-o facă după asemănarea ei. I se părea că întinarea soră-sii trebuia să-i micşoreze chiar căderea ei şi că nu-i va rămâne decât jumătate din ruşinea împărtăşită.

Ori, mai bine, pentru că nu trebuie încercat a explica excepţiile acestea care resping sau care sperie, pleda cauza gustului rău, de nevoie, din chemarea ce avea pentru rău. Ei îi

---

[1] Am înlocuit, conform ediţiei franceze, următoarele nume din: Elena în Hélène, Zaheus Nesmer în Zachœus Nesmer, Ianoş Georgyi în Yanos Georgyi, Moise Geld în Mosès Geld, Estera/Esthera în Esther, Van-Praet/Van Praet în Van-Praët, Margareta în Margarèthe, Goetz în Goëtz, Victoria în Victoire, Luiza în Louise, Ludovic în Louis, Gertruda în Gertraud, Günther în Gunther, Jose Mira în José Mira, Rahela în Rachel, Leon în Léon, Würtzburg în Wurtzburg, Hypolit în Hypolyte, Polyt în Polyte, Judita/Iudita în Judith, Malou în Mâlou, Bouton d'or în Bouton-d'Or, Mariana în Marianne, Iacob Regnault în Jacques Regnault, Johan în Johann, Iosef în Joseph, Iosefina în Joséphine, Corneile în Corneille. (nota lui BlankCd)

plăcea să facă rău cu râvna inspirată a unui demon după cum alţii vor să ajute şi să se roage.

Muncea ca să facă rău, nu avea altă grijă, şi poate că nici chiar ea n-ar fi ştiut să spună pentru ce se încăpăţâna aşa de tare ca să facă rău.

Nimic nu o oprea. Chiar în momentul acela când era lovită cu asprime şi pe neaşteptate, ea nu se lăsa de ispita începută.

— O scrisoare a doctorului! murmură ea împingând cu piciorul cenuşa de pe urma bucăţii de hârtie. Îl însărcinasem cu o treabă şi nu s-a priceput s-o facă.

Luă o mână a contesei şi o mângâie.

— Pentru că are să fie pentru întâia oară o să ne luăm toate precauţiile. Nici chiar Batailleur n-are să ştie niciodată. O să ne furişăm în confesional şi n-o să ne mişcăm. Ai să vezi toate capetele acelea curioase ridicându-se la cel dintâi zgomot ce vom face în spatele perdelei. "Este prinţesa! Prinţesa!..." Este un englez care a oferit cinci sute de guinee lui Batailleur ca să aibă dreptul să ridice un colţ al draperiei.

Se opri şi pe urmă încet:

— O să vii?

— Eşti un demon, Sara! murmură Esther.

Sara o sărută râzând.

— Ai să vii! zise ea. O, Doamne! Ce mult îi place să fie rugată! Când mă gândesc că peste câteva zile n-are să ştie cum să-mi mulţumească. O să vii diseară?

— Nu pot! răspunse Esther.

— De ce?

— Sunt ocupată.

— Vreo întâlnire?

— Poate.

— E de respectat, dar n-am putea şti?

— Nu se poate.

Pleoapele Sarei se lăsară în jos pe jumătate. Se uită la contesa pe sub mătasea ochilor.

— Sărmana frumoasă, murmură ea, ai mania misterului, dar te găsesc eu.

Esther dădu din cap.

— Mă prind că e vorba de baronul de Rodach, zise Sara a cărei privire o făcea mai pătrunzătoare.

Esther nu răspunse imediat.

— Văd eu bine, zise ea în sfârşit cu ironie, că te preocupă mult baronul de Rodach!

— Pentru că te văd că te gândeşti mult la el, scumpa mea!

Zicând vorbele acestea Micuţa întoarse capul iute spre o uşă cu geamuri care era în faţa ferestrei şi care dă într-un coridor.

— Ce este? întrebă Esther.

— Mi s-a părut că aud un zgomot de paşi, răspunse Sara.

Amândouă traseră cu urechea. Nu se auzea nimic.

— M-oi fi înşelat, zise Sara după câteva secunde, dar ceasul trece şi domnii vor veni. Scumpo, nu vrei să-mi spui că ai iubit pe baronul de Rodach?

— Ce nebunie!

— Ia seama! O să mă faci să cred că-l iubeşti încă. Şi adevărul e că nici n-ai de ce te feri! Baronul e unul din cei mai încântători cavaleri pe care i-am întâlnit vreodată!

— Cu ce fot vorbeşti! zise contesa muşcându-şi bazele.

— O! Eu sunt sinceră, răspunse Sara, îţi pot mărturisi că l-am adorat!

— A! făcu Esther.

— Pentru el m-am dus în Germania…

— Şi acum îl mai iubeşti?

— Nu, răspunse Sara cu un accent de sinceritate.

Esther o privi câteva minute, pe urmă zâmbi.

— Ei bine, Sara, vreau să fiu şi eu tot aşa de sinceră: pentru el eu am fost în Elveţia. Dar eu nu sunt aşa de fericită ca tine, mi se pare că tot îl iubesc…

— Ce rău…

— Cum să nu, acum când s-a întors Julien.

— Aş! zise Sara din vârful buzelor, închipuieşte-ţi că vicontele îţi este bărbat, şi pierzi orice scrupul.

Vorbele acestea neruşinate erau pronunţate cu o voce dulce ca mierea, cu acel frumos ton decent al conversaţiilor din lumea înaltă.

Cine le-ar fi văzut pe aceste două femei, cu zâmbetul pe buze, ar fi crezut că vorbeau de toaleta lor de seară.

— Nu ştiu cum să-ţi spun asta, zise Esther, dar e sigur că Julien îmi place. Pe de altă parte, nu pot să scap de sentimentul care mă târăşte tot spre baronul de Rodach. El nu se gândeşte decât să joace şi să bea, dar…

— Cum, zise Sara, eu nu l-am văzut niciodată punând mâna pe o carte!

— Se ascundea de tine, poate…

— Şi l-am găsit întotdeauna ciudat de cumpătat, el care e un fiu al Heidelbergului. Era Don Juan neobosit.

— Nicidecum! zise Esther.

— Un duelist, un om care umbla numai după aventuri!

— Îţi jur că nu l-ai fi putut face să îşi piardă măcar un ceas de somn pentru femeia cea mai frumoasă din lume!

— Eu ţi-l descriu aşa cum l-am văzut la Hamburg, draga mea!

— Şi eu ţi-l descriu astfel cum l-am cunoscut la Baden şi în Elveţia. Cred că nu sunt doi baroni de Rodach!

— L-ai văzut ieri la bal: era Rodach al meu.

— Şi al meu.

Sara se uită la ceas. Era cinci fără un sfert. Se ridică şi o sărută pe frunte, pe contesă.

— E al tău, buna mea surioară, zise ea, nu cumva crezi că aş vrea să-ţi fiu rivală? Vreau să te văd tot atât de fericită pe cât eşti de frumoasă şi nimic altceva.

Mâna ei delicată şi albă netezea părul Estherei.

— Eu vreau! zise ea iar, m-ai auzit bine? Şi am să te fac mulţumită fără voia ta. Diseară, după-masă, avem să mai vorbim de trebuşoarele noastre… Acum trebuie să mă duc să mă aranjez puţin, pentru că am venit cum m-am dat jos din pat.

Sărută încă o dată pe Esther şi se îndreptă spre uşa cu geamuri.

Ieşi. În momentul când se închise uşa. Esther, care se lungise, alene, în fotoliul ei, auzi un fel de ţipăt înăbuşit în coridor.

Se ridică mirată şi vru să se ducă să vadă ce e. Dar pentru că nu mai auzi nimic, lenea o doborî iar, se întinse şi închise ochii.

Se gândea la baronul de Rodach.

Ţipătul pe care-l auzise ea fusese scos de Sara, care se lovise piept în piept cu un bărbat.

Noaptea se lăsa foarte repede, însă lumina care venea printr-o fereastră de aproape, făcea vizibil obrazul străinului şi Sara cunoscuse îndată pe baronul de Rodach.

— Albert! zise ea speriată.

Şi frica ei nu era prefăcută, pentru că femeia asta, care înfrunta orice, ţinea ca să treacă drept o sfântă în ochii mulţimii şi mai cu seamă în ochii tatălui său. Casa lui Geldberg era pentru ea un fel de sanctuar, la a cărui uşă îşi lăsa orice îndrăzneală.

Rodach o recunoscu şi el.

El era acolo numai de câteva minute şi numai întâmplarea îl dusese în coridor.

Auzise o conversaţie dar nu putuse prinde vorbele.

Îşi căută drumul să iasă când apăru deodată doamna Laurens în pragul pavilionului. Nu era cu putinţă s-o evite.

— Ce faci aici, Albert? îi zise ea încet şi repede.

— Mi-ai spus să vin să te găsesc şi am venit, răspunse baronul.

— Ce nesocotinţă! La mine acasă, îţi spuneam să vii, în strada Provence, nu în casa asta care e a tatii.

— Nu te bucuri că mă vezi iar? întrebă baronul privind-o foarte curios.

— Oh! Da! Albert al meu! Nu ştiu cât de mult te iubesc! Sunt foarte fericită că te văd, dar îmi este teamă. Dacă vine cineva?

— Ai evitat primejdii mai mari decât asta, frumoasă gospodină, răspunse Rodach rece.

Sara se uită în ochii lui…

— Ce schimbat eşti. Albert! Ieri aveai încă privirea ta şmecheră şi zâmbetul îndrăzneţ care-mi place aşa de mult. Azi, eşti serios şi ai şi alt glas.

Când vru Rodach să deschidă gura să răspundă, se auzi un zgomot în anticameră. Sara păli.

— Pentru Dumnezeu, nu sta aici, Albert! zise ea. Vine cineva, şi mai bine aş vrea să mor decât să fiu prinsă astfel în casa tatei!

— Sunt la ordinele dumitale, răspunse Rodach.

Sara se uită speriată împrejur. Erau numai două uşi în coridor: una pe unde intrase Rodach şi alta cu geamuri.

În spatele primei uşi se auzeau glasuri care păreau că se apropie.

Sara ezită o clipă, pe urmă puse mâna pe clanţa uşii cu geamuri.

— Fiecare pentru sine! gândi ea. N-am vreme să aleg, şi dacă o fi cineva învinuit, mai bine să fie ea!

— Intră aici, Albert, zise ea baronului. În camera asta este o persoană pe care o cunoşti. Mâine să vii să mă vezi. Te aştept. Adio!

Deschise puţin uşa cu geamuri, strânse mâna lui Rodach şi-l împinse în pavilion Pe urmă fugi, uşoară că o gazelă.

Contesa Esther era întinsă în fotoliul său: pleoapele îi erau închise. Se gândea.

Ridică ochii numai când auzi uşa deschizându-se, deschise gura, dar nu putea zice nimic. Se frecă la ochi, ea şi cum n-ar fi vrut să creadă ceea ce-i spuneau ei.

— Goëtz! zise ea în sfârşit, tu, aici? De ce n-ai aşteptat până diseară?

Prima mişcare a lui Rodach fu surpriza şi nehotărârea. Dacă i-ar fi văzut cineva fizionomia, ar fi crezut că nu cunoaşte pe femeia aceasta după cum nu cunoştea locul în care intrase aşa fără de veste.

Cu toate acestea el păşi înainte spre cămin cu capul sus, cu pasul liber.

Pe faţa contesei se vedea în acelaşi timp şi teamă şi mulţumire.

— Tot nesocotit! zise ea cu o imputare zâmbitoare, oh! Goëtz! Goëtz, n-ai să te îndrepţi niciodată!

Rodach, care ajunsese lângă ea, se plecă foarte curtenitor şi-i sărută mâna.

Contesa îl privi mai bine.

— Dar ce aer grav, zise ea, nu cumva de ieri până azi te-ai făcut om înţelept, frumosul meu Goëtz?

— Este timpul pentru orice doamnă, răspunse Rodach, vine vârsta…

Contesa bufni în râs.

— Omul ăsta îţi spune lucrurile cu o seriozitate! zise ea, dar pentru ce îmi zici doamnă? Zi-mi Esther, Goëtz! Mă faci să cred că eşti supărat pe mine!

Se ridică şi se rezemă pe braţul baronului.

— Vezi cât de mult te iubesc, îi şopti ea la ureche, prezenţa ta aici e o adevărată primejdie pentru mine şi vezi că nu mă gândesc să te cert! Mi se pare că eşti şi mai frumos decât altă

dată. Dar cum ai putut să uiţi ceasul întâlnirii noastre şi ce idee ţi-a venit ca să mă cauţi tocmai aici?

— Dorinţa de a te vedea mai repede… îngână Rodach la întâmplare.

Esther îl strânse în braţe cu drag.

— Bunule Goëtz! îi zise.

Pe urmă, cu un accent pătruns şi fără gândul de a râde de el, îi zise:

— Nenorocirea e că nu poate şti niciodată cineva dacă eşti beat…

Rodach o salută zâmbind.

— Nu te supăra de asta, Goëtz el meu, zise Esther, ştii bine că eu te iubesc aşa cum eşti. Dar ia să facem prinsoare că toată noaptea ai jucat cărţi şi ai băut?

— Când aşteaptă cineva seara cu nerăbdare, trebuie să-şi omoare într-un fel timpul, zise Rodach galant.

Esther îl privi cu admiraţie.

— Poate el să bea câte un sutaş zise ea, dar nu-şi pierde aerul de gentilom. Ba încă are şi spirit! Goëtz, nu trebuie să te schimbi niciodată! Mi se pare că te iubesc mai mult cu viciile pe care le ai!

Se ridică în vârful degetelor picioarelor şi-i întinse lui Rodach frumoasa ei frunte, pe care baronul o sărută din toată inima.

Bătu ora cinci.

Esther tresări şi lăsă pe baron de braţ.

— Dumnezeule! zise ea, mă faci tot atât de nebună pe cât eşti tu, încât am şi uitat în ce loc ne aflăm. Nu mă gândeam decât la plăcerea mea. Trebuie să pleci, Goëtz, ne vom vedea diseară.

— Vezi că, răspunse baronul, eu am venit aici cam pe dibuite, şi nu ştiu dacă o să nimeresc să ies.

Esther îi arătă cu degetul uşa cu geamuri, dar deodată lăsă mâna în jos şi vorba i se opri pe buze.

— Pe acolo, zise ea tare, are să te întâlnească cavalerul ori doctorul.

— Pe aici e drumul pe care vine tata, Lia şi Abel, mai zise ea.

Pe figura ei se vedea o nelinişte serioasă şi care părea că se măreşte pe fiecare clipă.

— Nu poţi însă să rămâi aici! zise Esther bătând din picior. Dumnezeule! Dumnezeule! Cum să fac? Şi pentru ce ai venit?

Deodată ridică ochii speriată.

— Ascultă! zise.

Dincolo de uşa pe unde intrase slujnica cu scrisoarea doctorului, se auzea un zgomot.

Esther trase cu urechea; tulburarea ei făcea un contrast ciudat cu liniştea baronului de Rodach.

— E tata! zise ea, în sfârşit, împreunându-şi mâinile, îi cunosc pasul! Oh! Goëtz, te rog, fii cuminte o dată în viaţa ta! Tata mă crede curată şi aş muri de ruşine dacă ar şti.

Se opri ca să asculte iar. Pasul era mai aproape.

Lenea îi trecu într-o clipă. Făcu un singur pas până la uşa cu geamuri.

— Găseşte un pretext, oricare ca să lămureşti prezenţa ta aici, zise ea repede, spune că te-ai rătăcit căutând birourile... ceva... orice vei voi... Dar să nu bănuiască tata!

Nu putu isprăvi. Uşa cea mare se deschise.

Esther era pierdută.

Baronul de Rodach sta în picioare în mijlocul camerei şi se uită foarte rece la uşa pe unde se aştepta să vadă pe bătrânul Mosès de Geldberg.

Uşa se deschise, dând într-o parte draperia.

În locul obrazului zbârcit al bătrânului evreu, se arătă în prag o figură îngerească de fată.

De obicei, la ora aceea toată familia Geldberg era adunată în salonaş. Era întuneric, fata păru deocamdată că nu vede decât un bărbat în cameră. Pe urmă făcu câţiva paşi înapoi, când băgă de seamă că bărbatul acesta era un străin.

Apoi scoase un ţipăt slab, când văzu obrazul lui Rodach.

Rămase nehotărâtă lângă uşă, şovăind, palidă.

Rodach părea şi mai mirat decât ea şi mai frământat. N-ai fi cunoscut în el pe omul de adineauri.

— Lia! zise el încet.

Fata, ca şi cum n-ar fi aşteptat decât semnalul, se repezi la el şi-l luă de gât.

Râdea şi plângea.

— Lia! Dragă copilă!... zicea baronul strângând-o cu foc la piept.

Şi fata murmura printre lacrimile de bucurie.

— Otto!… Otto! Dumnezeule! Ce fericită sunt!

Capitolul X - Proscrisul

Lia de Geldberg n-avea încă optsprezece ani. Mama ei murise de unsprezece ani. Soţia lui Mosès Geld, acea Ruth frumoasă din Judengasse, murise la puţină vreme după ce părăsise Germania.

Era o fiinţă blândă şi bună care niciodată nu se amestecase în afacerile întunecate ale soţului său. Averea pe care o făcuse aşa de repede Mosès Geld, o speria în loc s-o facă fericită. Ea regreta liniştea primilor ani ai măritişului ea şi se înfiora ori de câte ori se gândea la izvorul necunoscut al aurului aceluia care curgea împrejurul său.

Mosès nu-i spusese niciodată secretul lui, dar adesea se posomora când se lăsa noaptea şi chiar de multe ori aiurea în somn.

Nu numai odată se deşteptase Ruth în ţipetele lui. Îl văzuse cu ochii deschişi pe jumătate, vânăt, plin de transpiraţie. Lupta împotriva chinului unui vis şi gura contractată murmură:

— Doamne! Doamne! Pentru ei! Pentru copilaşii mei am făcut tot!

Ruth îl deştepta binişor şi nu-l întreba.

Ea nu voia să afle, însă suferea pentru că ghicea fără voia ei. Şi suferinţa asta mută, care nu avea nici un mângâietor, nici un confident, o măcina încet.

Luxul revărsat împrejurul ei nu avea nimic care să poată s-o îmbete ori să-i amestece suferinţa. Ea era o femeie simplă, un suflet modest. Cheltuielile acelea extraordinare o readuceau fatalmente la problema pe care n-o putea dezlega:

De unde vin toate bogăţiile astea?

Ruth se depărta de lume cât putea mai mult lăsând plăcerile de afară pe seama fetelor ei mai mari, şi făcea educaţia micuţei Lia.

Suferinţa era numai pentru ea singură. Mosès Geld o găsea totdeauna zâmbind; venea lângă ea să se odihnească şi să se mângâie, pentru că nu era fericit.

Afară de suferinţa asta surdă care-l chinuia neîncetat şi care semăna cu o remuşcare, evreul mai avea şi alte supărări. Îşi iubea foarte mult copiii; pentru ei lucrase el zi şi noapte, şi strânse florin cu florin, întâiul lui capital. Pentru ei camătă lui neîmpăcată schimbase în aur zdrenţele săracului. Visurile lui spuneau adevărul. Dacă avea o crimă pe conştiinţa lui, apoi crima asta fusese făcută pentru copiii lui. Şi el se îndoia de iubirea copiilor lui! Începuse să-i bănuiască. Îşi închipuia pe fiul său şi pe fiica să mai mare legaţi în secret cu asociaţii lui, care îi erau duşmani.

Ghicea el, ştia că voia să-l înlăture de la afaceri şi să-i ia din mână conducerea băncii.

Adevărul e că era şi pretextul odihnei ce îi trebuia din pricina vârstei lui înaintate, dar, de cincizeci de ani Mosès Geld trăia în vicleşug şi în înşelătorie. El ştia ce era minciuna.

Cu toate astea, spiritul lui slab şi lenevit de bătrâneţe îl făcea şi mai nenorocit. Se înconjura cu iluzii şi se agăţa de bucuriile himerice ale acestui interior patriarhal.

Se ţinea de ele cu amândouă mâinile, ca să zicem astfel. Îşi strigă foarte tare lui însuşi când îi sângera inima: Dorinţele îmi sunt împlinite. Mi-am făcut familia bogată şi puternică, sunt un tată fericit!

Şi câteodată izbutea să se orbească, încât zâmbea prosteşte fericirilor acestora închipuite.

Îşi juca rolul în comedia de familie. Respecturile acestea mincinoase care-l înconjurau îl adormeau ca beţia cu opiu.

Deşteptarea însă era crudă. Trebuia virtutea sinceră şi dreapta lealitate ca să slujească de bază acestor sfinte bucurii ale familiei.

Întindeţi peste noroi un covor de catifea, noroiul are să-i pătrundă oricât de gros l-aţi fi putut face.

Şi îndată ce va pătrunde noroiul prin catifea, noroiul are să pară şi mai hidos prin strălucirea mătăsii.

Mosès Geld visase imposibilul. Pe camătă şi pe crimă el voise să fundeze un viitor care nu se cuvine decât omului drept a cărui viaţă a fost bună.

Pedeapsa lui începea. Speranţa îi fugea. Îşi vânduse sufletul şi nu-şi primise încă preţul pe el.

În ceasurile astea de amărăciune grozavă când fericirea sperată se ascundea, când realitatea i se arăta cu un sarcasm neînduplecat, el se ducea la Ruth, femeia dulce care îl iubise sărac. Ruth îl primea şi îl încuraja. Îi da pe Lia s-o sărute pe frunte. Lia, înger frumos, al cărui zâmbet cel puţin nu era o minciună.

Lângă ea, Mosès Geld regăsea odihna pierdută. Se simţea spălat de păcate în faţa nevinovăţiei ei. Speranţa îi venea iar. Într-o zi, însă, sărmana Ruth, se culcă în pat şi nu se mai ridică.

Când Ruth se simţi gata să se ducă spre Dumnezeu, îndepărtă pe Lia, care până atunci n-o părăsise niciodată, şi chemă pe Mosès Geld la pat.

— Am să mor, îi zise ea; aş fi vrut să rămân aici pe pământ ca să te mângâi şi să te sprijin, pentru că ştiu că suferi. Dar n-am să te uit, Mosès, în viaţa cealaltă, şi am să mă rog pentru tine care m-ai iubit.

Lacrimi curgeau pe obrazul galben al bătrânului evreu.

— Ascultă-mă, Mosès, zise muribunda al cărui obraz era liniştit şi care în ceasul acela din urmă regăsea un fel de reflex de frumuseţe senină, nu mi-ai refuzat nimic în viaţa mea. Vrei să-mi acorzi o ultimă graţie, în minutul ăsta când o să ne despărţim pentru totdeauna?

Mosès Geld, care nu putea vorbi, făcu un semn din cap, afirmativ.

Vocea lui Ruth slăbea din secundă în secundă.

— Sora mea, Rachel Muller, care locuieşte lângă Esselbach, zise ea mai departe, iubea pe Lia când era mică. Aş voi ca scumpa noastră fiică să fie îndepărtată de casa asta şi s-o încredinţez îngrijirii Rachelei.

— De ce? murmură Mosès.

Ruth nu răspunse, îi era frică de Sara, fata ei mai mare, căreia de multă vreme îi ghicise inima. Nu voia însă să acuze în ceasul morţii.

Mosès Geld sta nehotărât.

— Dumnezeu îmi e martor, zise el în sfârşit, că n-aş voi să refuz, Ruth, prea iubita mea. Dar Rachel e creştină.

— Este mai bine să ne închine cineva Dumnezeului creştinilor decât spiritului răului, răspunse Ruth abia îngânând. Mosès, te rog, nu îmi respinge rugămintea mea, cea din urmă!

— Lia are să fie încredinţată îngrijirilor sorei noastre Rachel, zise evreul.

— Până la vârsta când va învăţa să se conducă singură, zise Ruth, făgăduieşte-mi că Lia n-are să se întoarcă la Paris înainte de a împlini şaptesprezece ani.

— Îţi făgăduiesc, în numele Dumnezeului sfânt.

Ruth luă mâna bărbatului său şi o puse la inimă, care bătea încet. Nu mai vorbea, dar în ochii ei se citea recunoştinţa. Peste câteva minute inimii i se opri sub mâna lui Geld. Ochii erau închişi pe jumătate şi gura deschisă. Ai fi zis că e un somn uşor.

Era moartă.

Lia plecă în Germania.

Puţină vreme după moartea lui Ruth, Mosès de Geldberg care până aici rezistase stăruinţelor familiei sale, cedă deodată şi se retrase din afaceri.

Rămase câteva luni posomorât, tăcut şi ca zdrobit de povara leneviei.

Pe urmă, într-o zi, după ce fusese încă de dimineaţă în oraş, se întoarse cu fruntea senină cu zâmbetul pe buze.

Era un fel de înviere.

A doua zi, nu luă parte la dejunul de familie. Viaţa lui de singurătate misterioasă începuse.

Din ziua aceea uşa apartamentului lui se închidea regulat în fiecare dimineaţă la orele opt şi jumătate, ca să nu se deschidă decât seara la cinci.

Şi nimeni nu putu afla cum petrecea el zilele.

Voia să fie singur! Îl lăsau singur!

Lia, în vremea asta, creştea departe de Paris, şi se făcea tot mai frumoasă. Îmbrăţişase credinţa mătuşii Rachel, pe care o iubea ca pe o mamă.

Rachel, văduva unui creştin, Muller, şi având o avere mică, locuia într-o căsuţă de ţară dincolo de Esselbach. Era simplă şi bună ca şi Ruth; o iubea pe Lia ca şi cum ar fi fost copilul ei.

Însă mintea ei mărginită nu avea nicidecum ceea ce trebuie pentru a călăuzi pe o fată tânără care a trecut de anii copilăriei. Lia fu din vreme lăsată în voia ei. Firea ei dreaptă, inteligentă şi tare, nu avu nevoite de sprijin ca să se dezvolte în bine.

Rachel Muller ducea o viaţă foarte retrasă. Vedea numai pe câţiva prieteni de-ai bărbatului ei, pe preotul catolic al satului şi pe săracii pe care îi ajuta ea. Lia nu se plângea de singurătatea aceasta şi când buna doamnă Muller o întreba dacă nu vrea cumva să se ducă în Esselbach să ia parte la plăcerile tinerilor de vârsta ei, fata se miră în toată sinceritatea că mătuşa ei îşi închipuia că ea, o fată, poate să aibă o părere de rău ori o dorinţă.

N-avea ea tot ce-i trebuia în casa mătuşii sale? Ce-i pasa ei de feţele şi de băieţii pe care nu-i cunoştea? Lia era o mică sălbatică. Instinctul o depărta de mulţime.

Îi plăceau pădurile umbroase, câmpia fără margini şi n-avea altă fericire decât să alerge călare pe potecile necunoscute.

Când se ducea departe de sat, rătăcind de plăcere, se oprea, şi privea încântată peisajul necunoscut. Îşi lega calul de un arbore, deschidea o carte şi foarte adesea era noapte când se întorcea acasă.

În lungile ei plimbări, Lia visa, dar visurile sale nu semănau cu melancolicele romane ce-şi clădesc fetele cu închipuirea lor. Visurile ei erau zâmbitoare şi dulci. Se înveselea privind natura înflorită şi ţăranii care o întâlneau din întâmplare, simţeau că li se încălzeşte inima văzând-o aşa de fericită şi aşa de frumoasă.

Dacă erau bogaţi, le răspundea cu o bună ziuă cordială salutului lor respectos. Dacă erau săraci punga să se deschidea, şi darul ce făcea cu mâna ei încântătoare nu semăna nicidecum cu o miluire.

Era cunoscută mai multe poşte împrejur. Era o bucurie când se auzea de departe trapul calului ei. Tata şi mama veneau cu copiii în pragul uşii şi cum i se zărea talia zveltă, strânsă într-un corsaj de catifea închisă, toate mâinile se mişcau în semn de simpatie.

Lia Muller, aşa o numeau toţi, era favorita tuturor. Numele ei făcea să se nască în toate inimile idei de bunătate, de graţie şi de frumuseţe.

Copilaşii o iubeau ca pe o zână bună care venea să le zâmbească, mamele ar fi vrut-o ca fiică a lor şi, deşi era încă prea tânără, mulţi flăcăi din Esselbach se deşteptau oftând, pentru că o văzuseră în ajun.

Flăcăii frumoşi oftau degeaba. Nici un chip iubit nu plutea încă printre visurile Liei, care era un copil.

Nu împlinise încă cincisprezece ani.

Dar se întoarse acasă cu un nor pe frunte. În zilele următoare în zadar ai fi căutat la ea bucuria obişnuită. Pentru întâia oară îi bătuse inima la vederea unui bărbat şi în fundul sufletului său era o amintire.

Plecase călare foarte de dimineaţă, să Se plimbe peste câmpii departe. Făcuse o cursă mai lungă, şi, pe la amiază, ajunsese în poalele unui munte, pe care era un castel vechi, mare cât un oraş.

Primprejur erau păduri mari şi ruine.

Lia se opri încântată. Multă vreme admiră vechiul castel ale cărui turnuri colţuroase se înălţau spre azurul unui frumos cer de vară.

Nu-şi aducea aminte să mai fi văzut vreun peisaj atât de nobil şi atât de mândru. Tot ce o înconjura îi arăta mărire şi putere. Înaintea ei, nişte porţiuni dintr-o şosea pe care crescuse iarba, mergea în sus în zigzag, arătând ici şi colo meterezele lor pline de muşchi până ajungea la poarta cea mare a castelului, unde se zăreau încă rămăşiţele unui pod pe lanţuri.

Tocmai trecea un ţăran.

— Cum se cheamă castelul acesta? îl întrebă fata.

— Într-o vreme se chema castelul de Bluthaupt, răspunse ţăranul.

Numele ăsta lovi urechea Liei ca o amintire veche. I se păru că mai auzise de numele lui în copilărie. Dar părăsise Parisul aşa de mică! Şi nimeni, nici chiar Rachel Muller, nu cunoştea afacerile casei de Geldberg.

— Acum i s-a dat alt nume? zise iar Lia.

Ţăranul făcu din cap un semn afirmativ.

— Cum se cheamă acum? îl mai întrebă iar fata.

Ţăranul, în loc să răspundă, îşi scoase pălăria şi plecă fără să răspundă.

Pare că-i era lehamite să pronunţe numele care înlocuise pe Bluthaupt.

Lia ocoli muntele ca să găsească un drum bătut pentru calul ei.

Pe când se apropia de poalele zidurilor, văzu un bărbat rezemat de unul de arborii de pe şosea şi privind castelul foarte trist. Bărbatul acesta era înfăşurat într-o manta lungă.

Împrejurul braţului său era frâul calului, care păştea iarba rară dimprejurul lui.

Lia nu cuteza să-l tulbure din gândurile lui.

Mai admiră, câteva minute, trufaşa mărire a vechiului castel, pe urmă apucă pe drum pe partea cealaltă a muntelui.

Uitase de omul de pe şosea.

La două-trei sute de paşi de castel auzi în pădurea vecină galopul mai multor cai. Peste un minut, o trupă de şapte sau opt cavaleri prusaci trecu pe lângă ea ca un vârtej. Calul ei, speriat, se ridică în două picioare, ea încerca îi zadar să-l liniştească, dar calul se repezi printre crângurile de după creasta apuseană a muntelui.

Mai înainte de a se pierde printre copaci, avu vreme să se uite înapoi. Văzu pe soldaţii prusaci, alergând, cu carabina în mână, spre şoseaua Bluthauptului.

Străinul îi zărise; sărise pe cal şi calul fugea nebuneşte.

Lia nu văzuse mai mult.

Calul ei fugea repede. Nemaisimţindu-se strâns, mergea drept prin crâng şi cu fiecare clipă tot mai iute fugea. Crângul a fost străbătut în câteva secunde.

Ajunse într-un fel de lan, cu câţiva stejari pipernicişi şi în capătul căruia se întindea cât vedeai cu ochii un şir dublu de molizi roşii.

Calul ei fugea drept spre copaci.

Pe câmpie, doi trei ţărani începură să ţipe de groază când o văzură.

Lia însă nu era speriată. Sta dreaptă în şa şi aştepta foarte liniştită să i se potolească calul.

Era aproape să ajungă la copacii cei mari, când străinul de pe şosea ieşi deodată din pădure şi veni de-a curmezişul diurnului.

El o luase înainte urmăritorilor şi în depărtare se auzea galopul călăreţilor prusaci.

Lia şi străinul ajunseră în acelaşi timp la umbra arborilor, însă nu aveau acelaşi drum. Fugarul mergea drept spre molizi, fata voia s-o taie în unghi drept.

— Opreşte! Opreşte! strigă străinul în fuga calului.

Lia nu ştia ce primejdie o ameninţa, dar, din instinct, făcu o ultimă încercare să ţină calul.

Străinul, care trecuse înaintea ei, se uită îndărăt.

Văzând că ea tot fugea, îşi opri deodată calul, sări pe iarbă şi se repezi în spatele molizilor.

Calul Liei, care venea în goană, urma să treacă peste el.

Fata făcu un gest ele groază. Străinul nu se mişcă.

Când îi ajunse calul, puse mâna pe frâu, care se şi rupse. Izbitura făcu pe fată să scape scările. Căzu pe iarbă. Calul dimpotrivă, făcu o ultimă săritură înainte şi pieri în buruienile împletite care ascundeau gura Iadului de la Bluthaupt.

Lia rămase mută de groază şi culcată chiar pe buza prăpastiei. Soldaţii prusaci ieşeau şi ei din pădure. Străinul sări pe cal şi se făcu nevăzut.

Lia luă un alt cal de la o fermă din vecinătate şi se întoarse acasă la doamna Muller. Cât ţinu drumul se gândi, dar nu ca mai înainte.

Veselia îi pierise.

Şi nu se gândea la primejdia înfiorătoare de care scăpase ca prin minune. Lia era curajoasă ca un bărbat voinic; ideea morţii nu i-ar fi pus pe obraz melancolia asta fără de veste. Dacă acum, i se lăsau ochii în jos, îngânduraţi, pricina era că necontenit vedea în faţă-i figura salvatorului ei.

El sta acolo, cu spatele la prăpastie. Golul se deschidea sub picioarele lui şi el stă, încrezător în puterea lui, gata să înfrunte lovitura unui cal înfuriat. Nu clipea măcar. Ochiul sta deschis, sta drept şi tare ca statuia Vitejiei.

Galopul călăreţilor vrăjmaşi se auzea tot mai aproape. El însă sta liniştit şi mândru între aceste două primejdii.

Lia vedea un fel de aureolă împrejurul frunţii lui frumoase. Acesta a fost începutul. Chipul ăsta rămânea săpat în inima fetei şi nu trebuia să se mai şteargă de acolo niciodată.

Trecu un an. Lia nu mai era un copil. Îi plăcea din ce în ce mai mult singurătatea.

N-o mai vedea nimeni zâmbind, şi câteodată, când îngenunchea, să se roage, înaintea altarului parohiei satului, o lacrimă i se vedea în ochi.

Se rugă pentru el, pentru el pe care nu ştia cum îl cheamă, pentru el la care se gândea de un an întreg.

Îl chema, îi da viaţa ei.

La un sfert de leghe de sat şi aproape de casa doamnei Muller era o fermă mică unde locuia un om cumsecade, care se stabilise acolo de puţin timp şi pe care-l chema Gottlieb.

Gottlieb avusese, se zice, o slujbă bună la castelul vechilor conţi de Bluthaupt.

Era sărac şi de multe ori Lia venise în ajutorul soţiei bolnave şi a copiilor lui mai mult goi.

Într-o zi, pe când intra fata la fermă, văzu un om furişându-se pe uşa din dos.

Dintr-o singură ochire îşi recunoscuse salvatorul.

Întrebă, dar nimeni nu vru să-i răspundă. Numai din pricina asta se sfiau de ea. Toţi susţinură că ea se înşelase şi că în casă nu fusese nimeni.

Lia văzuse numai o singură dată pe salvatorul ei, dar se gândise la el tot timpul, mai mult de un an. Ştia că nu se putea înşela.

Într-o ţară pe care n-o frământă neînţelegerile civile, un om urmărit de soldaţi nu poate fi decât un răufăcător. Dar în Germania unde domneşte un fel de conspiraţie permanentă, prima idee care vine în spirit este ideea proscrierii politice.

Şi apoi cum se putea că străinul acesta atât de bun, atât de frumos, atât de generos, să fie un criminal? Gândul ăsta nici nu-i veni fetei. El se ascundea, deci era proscris. O primejdie-l ameninţa, trebuia să aibă grijă de el.

Lia se făcu păzitoarea salvatorului său. Fără ştirea nimănui, veghea şi salvatorul său îi fu dator şi el la rândul său, libertatea, dacă nu viaţa.

Într-o dimineaţă, Lia intră la Gottlieb abia suflând.

— Au să vină, zise ea, şi acela pe care-l ascundeţi n-o să aibă vreme să fugă… Să nu-mi spuneţi că nu ascundeţi pe nimeni! zise ea închizând gura ţăranului cu un gest imperios. Ştiu că el se află la dumneavoastră şi vreau să-l salvez. Vin din Esselbach unde am auzit pe soldaţi vorbind de el şi zicând că ştiau de unde să-l ia. Au să vină din mai multe părţi deodată şi chiar în minutul în care vorbesc, nu mai poate fugi.

Gottlieb stătu în faţa fetei nehotărât şi încremenit.

Pe când ei se gândeau ce să răspundă, uşa de la spate se deschise şi străinul intră, ţinând în mână o sabie în teacă.

— Te-am auzit, domnişoară, zise el, şi am venit să-ţi mulţumesc. Câţi sunt, te rog, cei care vin să pună mâna pe mine?

Lia dădu din cap uitându-se trist la sabie.

— Ştiu că eşti viteaz, dar ei sunt prea mulţi! murmură ea.

— Şi pot să te întreb? zise străinul.

— Pentru ce vreau să te scap? întrebă Lia tăinuindu-i vorba. Pentru că mi-ai scăpat viaţa.

Pe obrazul proscrisului se văzu mirarea.

Lia lăsă ochii în jos, o lacrimă îi veni în gene.

— Nu mă cunoaşte! îşi zise în gând, nici nu mă văzuse chiar! Ascultă-mă, zise ea deşteptându-se deodată la ideea primejdiei, nu pot să-ţi explic acestea acum, dar, îţi jur că e adevărat! Dacă n-ai fi fost dumneata, eu aş fi murit! Vremea trece şi soldaţii vin. Vino, îţi voi da un adăpost.

Străinul se uita cu admiraţie la frumosul obraz al fetei.

— Unde? întrebă Gottlieb cu un gest de neîncredere.

— La mine acasă, răspunse Lia.

— În camera dumitale! ziseră într-un glas bărbatul şi femeia.

Lia luă pe proscris de mână:

— Vino! îi zise ea cu un zâmbet frumos şi curat ca şi sufletul lui.

Capitolul XI - Apariţia

Străinul ieşi cu Lia.

Peste un sfert de ceas călăreţii prusieni descălecau la uşa lui Gottlieb. Însă la fermă nu mai era nimeni şi soldaţii plecară aşa cum veniseră.

Proscrisul rămase mai multe zile ascuns în casa doamnei Muller, apoi îşi căută un alt adăpost. Însă nu se depărta şi Lia nu se mai duse singură să se plimbe.

Proscrisul era cunoscut sub numele le Otto printre partizanii lui şi avea mulţi în partea locului. Deseori el schimba azilul şi oriunde se ducea el era primit cu bucurie cu respect. Poliţia prusacă, austriacă şi bavareză îşi dădeau toate silinţele şi-i întindeau în fiecare zi curse. El ştia să scape neîncetat şi oamenii îl ajutau ca să scape de ei.

Lia şi Otto aveau două-trei locuri de întâlnire în părţile cele mai sălbatice ale muntelui.

Se iubeau.

În iubirea lor era ceva ciudat. Pe când fata se oferea cu toată fiinţa unei pasiuni aprinse, Otto părea că vrea să reziste simţământului care îl cotropea. S-ar fi zis că avea remuşcări. Din partea lui veneau întoarcerile acelea ciudate care frământă de obicei legăturile amoroase şi pe care le aduc capriciile femeii.

Otto avea frumuseţea unui tânăr. Nici o cută pe fruntea lui, nici un fir alb în bogatul lui păr brun. Statura lui era mândră şi mlădioasă. Privirea lui păstrase scântei vii care la vârsta matură se sting ori se întunecă.

Aparenţa însă nu poate schimba faptul. Otto trecuse câmpia tinereţii. Douăzeci de ani de muncă şi de necazuri îl despărţeau de zilele adolescenţei. Ar fi putut să fie tatăl Liei.

Şi iubirea lui pentru fată avea câte odată ceva părintesc. Voia să se amăgească singur şi punea de bună voie un voal înaintea pasiunii lui, ce şi cum i-ar fi fost teamă să-i măsoare progresele.

Era un sentiment puternic şi supus transformării ca orice sentiment reprimat. Era câteodată fără de veste rece după cum avea şi avânturi învăpăiate, pe care nici o putere nu le-ar fi putut opri.

Lia, sărmana fată, nu înţelegea nimic din intermitenţele astea ciudate. Iubirea ei era la fel în toate orele şi în toate minutele. Se gândea la Otto mereu. Şi pentru că în sufletul ei era ceva curat, Lia nu ştia ce este remuşcarea.

Iubea cu naivitate şi cu sfinţenie sub ochiul lui Dumnezeu, căruia îi încredinţa iubirea ei.

Uneori se întorcea de la întâlnirea din munte cu lacrimi în ochi. Văzuse pe Otto trist, şi aspru, încercase în zadar să-l încălzească răceala lui de gheaţă. Alteori, venea cu zâmbetul pe buze: bucuria câtă o simţea ea nu putea să-i încapă în inimă.

Otto vorbise de iubire şi în gura lui cuvintele ardeau ca un foc ascuns care izbucneşte.

Câteodată fata era îngândurată. Calul mergea în voie, nu mai vedea ce era împrejurul drumului şi ajungea la poarta mătuşii fără să ştie nici cât spaţiu străbătuse, nici câtă vreme trecuse.

Pricina este că atunci îşi aducea aminte de fiecare vorbă a lui Otto, îşi dezvăluise o parte a inimii lui plină de mâhnire. Lia,

ştia, secretul proscrisului, dar ghicea în el lunga suferinţă, resemnarea eroică şi forţa care nu ştie să dispere.

El ţinea sus capul, înconjurat de pericole. Avea un drum hotărât pe care trebuia să-l străbată fără frică, nici zăbavă. Dacă moartea apărea în mijlocul drumului, îşi încredinţa inima lui Dumnezeu şi mergea înainte.

În sufletul Liei era tot atâta admiraţie cât şi iubire.

Otto se scuza foarte des că este slab şi laş. Îşi închinase viaţa pentru împlinirea unei datorii şi îşi zicea că fiecare clipă pierdută era o trădare fără scuză.

Îşi mai zicea iar că pentru toată iubirea asta aprinsă şi devotată a feţei, el n-avea să dea decât o parte din inimă sa.

Căci aceasta nu mai era a lui. O datorie neabătută îi cerea tot timpul şi iubirea nu putea să aibă în sufletul lui decât un loc mereu contestat.

Era sărac şi proscris. Vârsta avea să-i încline curând fruntea. Mâna îi era închinată sabiei şi era sânge în datoria lui.

Pentru ce venea el să tulbure viaţa fericită şi curată a acelei copile dulci?

Destinul său era o furtună. Va cuteza el să acopere cu nori întunecoşi viitorul frumos şi senin al Liei?

Voia să fugă, să fugă foarte departe şi pentru totdeauna.

Dar, pentru întâia oară, voinţa lui de fier se înmuia. Ceva mai tare îl oprea în loc, el care nu cunoscuse piedici în viaţă. Sta amorţit de o fiinţă necunoscută.

Rămânea. Încăleca şi galopă spre munte unde îl aşteptau o sărutare şi un zâmbet.

Iubea. Era prima lui iubire. Până atunci el nu ştia decât de datoria lui.

Multe femei îi apăruseră în cale la vârsta când, de obicei inima omului naşte pentru pasiune, dar privirea îi trecuse peste frumuseţea lor, nepăsătoare şi rece. Era umbra morţii care se întindea ca un val între el şi gândul de a iubi.

Cu cât femeia zărită era mai frumoasă cu atât mai mult se apropia de imaginea funestă săpată în fundul memoriei lui. Un tablou pe care nu-l putea goni venea mereu în faţa ochilor lui uluiţi: un pat înalt cu stâlpi antici, unde sta culcată o femeie palidă care avea să moară.

Era sora lui, sora lui dragă, pe care o iubise cu pasiune şi care îl ferea de orice altă iubire.

Înapoi moleşitele gânduri de voluptate care legănau tinereţea celorlalţi oameni! Soarta lui era să răzbune şi să lupte. Era în lume undeva, un copil scump, care era fiul acelei surori adorate şi pe care un cerşetor trebuia să-l facă domn mare.

Pe lângă uciderea unei surori mai era de răzbunat asasinarea unui tată!

Era destul pentru întreaga viaţă a unui om. De aceea nu credea Otto în dragoste. Multă vreme dragostea îl uită; dar, în sfârşit veni, şi cuirasa asta tare, cu care îşi credea Otto sufletul apărat, se topi, ca un înveliş de gheaţă care cade şi se topeşte la primele raze ale soarelui.

Cu cât se credea mai invulnerabil, cu atât mai puţine precauţii luă. Dragostea îi intră în suflet fără veste. Când vru să se lupte împotriva lui, nu mai era vreme.

Fură lupte zadarnice, lupte obositoare în care nu se putea să nu fie o victorie.

Păstra în el o comoară adunată în timp: iubi, o singură dată pentru toţi acei ani lungi de nepăsare şi de răceală.

Dar pasiunea victorioasă nu-l făcu să uite o singură clipă datoria. Inima se despărţi: în ea erau două gânduri…

Lunile trecură. Otto, urmărit mereu de poliţiile nemţeşti, luase iar viaţa de mai înainte. În fiecare săptămână se întâlnea câteva ore cu Lia care aştepta, nerăbdătoare opt zile întregi, aceste minute scurte de fericire. În celelalte zile îşi vedea de lucrul lui misterios.

Se ducea nu se ştie unde. Unii ziceau că şase zile din săptămână locuia în oraşul liber Frankfurt pe Main, la bogatul patrician Zachœus Nesmer.

Odată, Lia, care se dusese bucuroasă la întâlnirea din munte, aşteptă în zadar toată ziua.

Săptămâna următoare tot aşa. Otto nu veni.

Peste câteva zile până în câmpiile depărtate se răspândi vestea despre uciderea lui Zachœus Nesmer.

Lia se ducea în fiecare săptămână pe munte şi aştepta pe Otto. Dar Otto nu mai venea.

Lia împlinise şaptesprezece ani. Rachel Muller primi o scrisoare de la bătrânul Mosès care-i cerea înapoi fata.

Lia plecă la Paris foarte întristată.

Nu cunoştea nimic în casa asta mare a lui Geldberg, unde venea ca o străină.

Lia a cunoscut la Paris pe Denise, care deveni tovarăşa ei cea mai scumpă. Amândouă fetele se iubiseră numaidecât, pentru că erau tot aşa de sincere şi tot aşa de bune la inimă. Dar ataşamentul domnişoarei d'Audemer părea oprit de un fel de silă secretă.

Denise se simte instinctiv respinsă de ceilalţi membri ai familiei de Geldberg. Fără plăcere se ducea la ei şi, îndată ce fu vorba să se mărite cu cavalerul de Reinhold, nu se mai duse deloc.

Lia începu să-i scrie lui Otto. Ea le trimise ţăranului Gottlieb, care o înmână lui Otto.

Otto răspunse prin doamna Batailleur, şi scrisorile veniră neatinse în mâinile fetei, afară de cele două din urmă, pe care le desfăcuse mai înainte doamna de Laurens.

Scrisorile schimbate între ei semănau cu convorbirile de altă dată, nu vorbeau deloc de iubirea lor. Deşi unul aparţinea celuilalt, nu se cunoşteau pentru că Otto înlăturase totdeauna capitolul confidenţelor.

Lia nu cunoştea decât numele de botez al iubitului său; Otto credea, ca şi oamenii de lângă Esselbach, că Lia era fata Rachelei Muller.

* * *

De şase săptămâni Lia nu mai primise ştiri de le Otto. Toată ziua stătea pe gânduri şi se aştepta ia orice altceva decât să-l mai vadă. Pe de altă parte, baronul de Rodach, atras de evenimentele care se ţinuseră lanţ încă din ajun, nu se putuse duce la doamna Batailleur. El se gândea să meargă spre seară la negustoreasa din Templu, ca să afle de la ea unde locuia Lia.

Întâlnirea asta era pentru el tot aşa de neprevăzută ca şi pentru fată.

Însă, în primul minut nu se gândiră nici unul din altul. Ei se lăsaseră pradă fericirii că se vedeau iar, după o absenţă aşa de lungă.

Rodach se uita cu plăcere la Lia care îşi ţinea capul pe spate şi-l privea fermecată. El se miră că o găsea mai frumoasă. Ochii fetei, umezi şi strălucitori, nu se puteau desprinde de el. Se agăţa de gâtul lui mândră şi încântată.

— Credeam că m-ai uitat, Otto! zise ea în sfârşit. Dumnezeule, cât suferеam! Dar acum te văd!… Ţi-ai adus aminte de mine. Sunt aşa de fericită!

Rodach o sărută pe frunte. Tăcea, dar ochii lui vorbeau.

Deodată Lia se smulse din braţele lui.

— Tot te mai ascunzi? îl întrebă.

— Da, răspunse Rodach.

Îl luă de mână şi-l trase spre uşă pe unde intrase chiar ea.

— Vino cu mine, zise; camera asta are să fie plină peste câteva minute şi oamenii care au să se adune aici cunosc toată Germania.

Trase pe Rodach şi-l făcu să treacă prin sălile de la parter, care acum erau goale pentru că plecaseră slujbaşii. Îl introduse în pavilionul din stingă unde îşi scria scrisorile.

Încuie uşa cu cheia şi veni lângă Rodach pe o canapea.

Îi luă mâinile. Nu-şi mai lua ochii de la el. Nu mai putea de bucurie. Nu se gândea ca surorile sale să-l întrebe pentru ce venise; nu se gândea la nimic decât să se sature de vederea lui scumpă, să-l admire şi să-l iubească.

Şedeau amândoi în faţa ferestrei lângă pianul Liei, pe care erau răsfirate câteva melodii din Germania.

Lia de Geldberg îşi decorase după gustul ei cuibul favorit. Acolo era un fel de miros de graţie, un fel de farmec ascuns în care se descoperea sanctuarul fetei.

Într-un colţ, o etajeră era încărcată cu cărţile iubite. Nu departe de pian, un birou mic, unde sideful şi lemnul de trandafir îşi încrucişau încrustaţiile lor delicate, era acoperit cu hârtii şi cu scrisori neterminate; în faţa ferestrei, care da în grădină, un şevalet susţinea albul deschis, în care razele din urmă ale zilei luminau o acuarelă începută.

Un peisaj din Germania. Arbori bătrâni de-a lungul unei poteci; un cavaler şi o fată stând pe marginea drumului şi doi cai legaţi de trunchiul falnic al unui molid înalt. O amintire.

Mai era şi broderia începută. Frumoase flori ale iernii cu mirosul lor dulce; tot ce poate umple singurătatea unei fete.

Noaptea care se lăsa încet punea un văl peste toate aceste obiecte.

Era locul pentru a visa dulce şi vorbi de dragoste.

Era un lucru ciudat. De când intrase baronul de Rodach în camera asta unde era primit cu bucurie de Lia, obrazul lui se

posomorâse puţin câte puţin. În locul acelei bucurii vii pe care o simţise în minutul când o văzuse, acum era foarte îngrijorat. Nu mai răspundea mângâierilor fetei. Privirea lui era fixată la ea, dar se citea cu totul altceva în ochii lui.

Sprâncenele îi erau încruntate sub povara unui gând dureros. Obrazul îi era palid şi avea un zâmbet amar.

Lia, sărmana fată, nu băga nimic de seamă şi-şi spunea mereu bucuria ei.

Suferinţa baronului ajunse, în sfârşit aşa de vizibilă, încât chiar ea trebui să înţeleagă.

Se opri, cu gura deschisă, în mijlocul unei fraze pe care o începuse veselă.

— Ce ai, Otto? murmură ea speriată.

Otto nu răspunse. Când deschise gura, o deschise ca să pună o întrebare al cărei răspuns îl ştia foarte bine mai dinainte:

— Lia, îi zise el, cu un glas sec şi care abia se auzea, cum se face că te găsesc în casa aceasta?

Fata se uita la el mirată. Pe urmă încercă un zâmbet timid.

— E adevărat, zise ea, nu ştii, Otto… Mă crezi, ca toată lumea, fata mătuşii mele Rachel…

Rodach aştepta şi nu respira.

— Dacă ai fi vrut, îi zise iar Lia, de multă vreme ai fi ştiut asta. Casa asta este a tatii.

— Eşti fata lui Mosès de Geldberg? bolborosi el, şi ca şi cum fiecare vorbă i-ar fi sfâşiat gâtul la ieşire.

— Da, răspunse Lia, lăsând fără voie ochii în jos sub privirea dură a lui Rodach.

El sta rece şi ţeapăn pe canapea. Obrazul îi era de piatră. Era îngheţat.

Lia vru să-i ia mâna; mâna lui era umedă şi rece ca gheaţa.

Lacrimi îi veniră în ochi.

— Otto! zise ea, Otto, te rog! Spune-mi ce ai?

Ochiul lui Rodach se fixă greu pe ea: dar nu o mai vedea.

— Otto! zise iar sărmana copilă speriată şi mai tare; ai ceva împotriva mea şi nu mă mai iubeşti?

Sprâncenele lui Rodach se înseninară şi ochii căutară la cer.

— Dumnezeule, murmură el cu amărăciune, se vede că eram foarte fericit!…

Lia se lăsă în genunchi la picioarele lui. Lacrimile înecau glasul, care vrea să se roage.

Otto o trase la piept şi o sărută pe frunte.

— Sărmană copilă! Îţi spuneam eu că iubirea asta are să-ţi aducă nenorocire.

— Dar pentru ce, Dumnezeule! Pentru ce?… îngână Lia plângând.

Rodach o privi câteva secunde. Era aşa de frumoasă!

— Orice ar fi, zise el, am să te iubesc totdeauna.

Lia nu înţelegea nimic, dar zâmbi printre lacrimi, pentru că Otto îi făgăduia s-o iubească.

În grădină se auzi răsunând un clopot mare. Lia sări în sus.

— Este vremea mesei, şi dacă voi întârzia, poate c-o să vină cineva… zise ea.

Rodach se ridică asemenea. Era ca un om beat. Lovitura îl izbise chiar în inimă.

Pe când el se îndrepta, zăpăcit şi împleticindu-se pe picioare, spre uşă, cineva vru s-o deschidă, pe urmă bătu în uşă.

Lia începu să tremure.

— Lia, dragă surioară, zise o voce în coridor, vino! Eşti aşteptată…

— Este sora mea mai mare! murmură fata, ascunde-te iute, Otto! Este mai mult noapte… N-are să te vadă.

Fără să se gândească, Rodach se lăsă dus la o fereastră şi rămase ascuns după perdea care era lăsată.

— Ei bine, surioară!… zicea vocea…

Era într-adevăr Sara, al cărei miros, aţâţat, simţise ceva, şi care venea să pândească prada.

Lia îi răspunse ceva la întâmplare; dar şopti repede lui Rodach:

— Am să las uşa deschisă. După ce vom pleca noi, te vei duce în coridor, care te scoate drept în grădină. Din grădină, mai ai să treci prin birouri şi apoi eşti afară… Dar, spune-mi iute, când te mai văd?

Otto tăcu.

Sara mai strigă iar pe Lia. Fu nevoită să se ducă să deschidă.

Când Lia deschise uşa Sara îşi aruncă privirea înăuntru.

Nu văzu nimic. Îşi ascunse supărarea sub un zâmbet, şi sărută cu drag pe sora mai mică. Pe urmă îi luă braţul şi amândouă se depărtară.

Rodach rămase un minut după perdele. Când le dădu într-o parte ca să iasă din ascunzătoare, obrazul său era liniştit.

Era un bărbat tare împotriva suferinţei. Lovitura asta care îi zdrobea toate speranţele lui de fericire venise fără veste.

— Dumnezeu s-o aibă în sfânta lui pază! murmură el străbătând camera. O iubesc din tot sufletul, dar trebuie ca sângele lui Bluthaupt să fie răzbunat.

În camera Liei mai venea puţină lumină prin cele două ferestre, dar îndată ce baronul ieşi din cameră, dădu într-o galerie unde era întuneric adânc.

Porni pe dibuite în întunericul acela adânc, cu mâna întinsă; întâlni un zid care închidea galeria de partea aceea.

Dincolo de zidul acela auzea un fel de zgomot surd care părea că se apropie încet.

Semăna cu un pas greoi, care suia treptele unei scări.

Rodach întoarse spatele, nu avea nici vremea, nici poftă să descopere pricina acelui zgomot.

Abia făcuse însă cinci paşi într-o direcţie nouă, şi se întoarse deodată; la spatele lui se deschisese o uşă chiar în locul pe care pusese mâna.

Coridorul era luminat acum şi o apariţie destul de ciudată se arătă ochilor lui Rodach.

Zări în faţa uşii mici boltite, care sta încă deschisă, un bătrân tremurând şi abia ţinându-se pe picioare, înfăşat într-o haină mare îmblănită, având şi pe dinafară o blană, care însă se rosese.

Pe deasupra hainei acesteia îmblănite purta o alta mai scurtă al cărei guler ridicat se atingea de o şapcă mare de piele, cu cozorocul lăsat în jos.

Apariţia ţinu numai o secundă, dar era foarte ciudată ca să poată fi uitată.

Lumina venea de la un felinar pe care-l ţinea bătrânul în mână. Purta ochelari albaştri, care negreşit că nu-l împiedicau să vadă, pentru că zări pe baronul de Rodach şi suflă iute în felinar.

Se făcu iar întuneric în coridor…

Rodach auzi mişcări în umbră: un zgomot de uşi care se deschideau şi se închideau. Pe urmă se făcu tăcere.

Rodach sta tot în locul acela, mirat şi pe gânduri.

— Trebuie să fie chiar Mosès de Geldberg! îşi zise el.

Se întoarse pipăind, ca să găsească uşa mică boltită, dar peste tot simţi numai zidul.

Renunţă şi se întoarse iarăşi.

Pupă vreo douăzeci de paşi, împinse o uşă şi ieşi în gradină.

Peste câteva minute se văzu în stradă.

Tocmai atunci intră în curte un echipaj elegant care aducea pe domnul cavaler de Reinhold. Rodach aşteptă până să treacă trăsura peste pragul porţii şi se furişă în stradă nezărit.

Afară, la poartă, pe una din pietrele care masca colţul trotuarului, o femeie săracă sta cu capul în mâini.

Lacheii cavalerului de Reinhold o zăriră când închiseră poarta şi o goniră.

Femeia se ridică fără să zică o vorbă, împleticindu-se. Din foburgul Saint-Honoré este departe până în piaţa Rotondei. Sărmana femeie avea să facă un drum lung.

Prânzul de familie fusese ţinut în seara aceea ceva mai târziu decât de obicei, în casa de Geldberg. Toată lumea venise la ora obişnuită; primul, tânărul Abel, care între alte calităţi excelente, avea exactitatea stomacului.

El intrase primul în salonul de unde vorbise Sara cu Esther, Doctorul şi contesa veniră curând după el. Apoi venise Sara cu Lia.

Paltonul alb al cavalerului de Reinhold se arătase, în sfârşit la orizont; nu mai lipsea decât agentul de schimb Léon de Laurens şi bătrânul Mosès de Geldberg.

Însă agentul de schimb nu trebuia să vină. Sarei îi părea rău să anunţe familiei că bietul om era ţinut în casă de o indispoziţie destul de neplăcută.

O compătimeau pe Sara... Şi adevărul este că atunci când două inimi sunt bine unite şi intră boala în casă, nu bolnavul suferă mai mult.

Sărmana Sara!...

Lipsa agentului de schimb însă era un fapt care se întâmpla des, din pricina sănătăţii lui. Ciudată era însă întârzierea şefului familiei.

În toate zilele, când începea ceasul să bată ora cinci, el deschidea uşa odăii lui şi se cobora în pavilion unde îl aşteptau fetele. Azi pendula arăta aproape ora şase şi el nu venea.

Întâlnirea asta avea aproape însemnătatea unui eveniment.

La şase fără un sfert, Sara şi Abel se hotărâră să urce în camera bătrânului. Ascultară mai întâi la uşă, dar nu auziră nimic. Bătură şi li se deschise îndată.

Bătrânul Mosès se arătă în prag în costumul pe care îl purta în fiecare seară. Făcea tot ce putea ca să se arate vesel şi spontan, însă era palid ca de obicei, şi pe când cobora, rezemat de braţul fiicei sale, tremura.

Tulburarea lui era aşa de vădită, încât chiar tânărul Abel, care nu băga nimic de seamă, acum văzu.

Bătrânului nu i se puse nici o întrebare.

Masa fu tăcută, fiecare era preocupat. Numai Sara era veselă şi încântătoare ca totdeauna, în mijlocul întristam generale.

Cei trei asociaţi se gândeau, fiecare în parte, la gravele evenimente ale zilei. Esther se întreba ce s-a întâmplat cu Goëtz. Lia era cu gândul la Otto. Ceea ce se petrecuse adineauri în camera ei rămânea pentru ea o enigmă, dar se simţea cu inima grea când îşi aducea aminte că i se umbrise fruntea iubitului său. Frumosul ei cap sta aplecat, pe gânduri. O nelinişte, pe care nu putea nici s-o explice, nici s-o biruie, creştea în ea. Voia să fie veselă pentru că-l văzuse pe Otto, dar în suflet nu găsea decât o presimţire a nenorocirii.

Bătrânul Mosès sta nemişcat şi mut în locul de onoare. Nu mânca. Focul din ochi i se stinsese. După obrazul lui posomorât, prăpădit, ar fi putut crede că avea înaintea ochilor o nălucă îngrozitoare.

În două-trei rânduri la masă buzele i se mişcară: parcă ar fi vrut să vorbească, dar nu fu nimic, şi abia dacă putu Sara, care şedea lângă el, să audă sunetul imperceptibil care-i ieşea din gură.

Odată Sarei i se păru că aude cuvinte murmurate foarte încurcat.

— L-am văzut! L-am văzut!…

Asta fu tot.

După prânz, în clipa când intrau în salon, bătrânul domn de Geldberg făcu semn cavalerului şi doctorului să se apropie. Amândoi se duseră lângă bătrân.

Mosès îi făcu să şadă lângă el, în aşa fel ca scaunele lor să atingă pe al lui. Se uită prin salon, ca să vadă dacă nu era altcineva pe aproape să-l audă cumva. Luă aerul acela important şi misterios al omului care are să spună un secret mare.

Reinhold şi doctorul aşteptau.

Scena rămase mută câteva minute.

— Nu! Nu! îngână în sfârşit, Mosès, ai cărui ochi se lăsară în jos, pentru ce s-ar deschide mormântul?… Mintea îmi slăbeşte. Sunt prea bătrân.

Tăcu.

Cei doi asociaţi aşteptară încă un minut, pe urmă Reinhold luă cuvântul.

— Domnul meu prieten, zise el foarte încet şi cu un respect, ne-ai chemat. Vrei să ne faci o comunicare!

Bătrânul se uită când la unul, când la altul şi dădu din cap.

— Nu, nu, răspunse el, ce am să vă spun? Trecutul e foarte departe şi nu-mi mai aduc aminte. Spuneţi Liei să vină cu cartea lângă mine.

Le făcu semn să-l lase.

Peste un minut Lia începu să citească tare ca în fiecare seară.

Masa era aşezată pentru table, dar Mira şi Reinhold, în loc să şadă să-şi joace partida obişnuită, trebuiră să se supună unui semn al Sarei, care-i chema lângă o fereastră.

Esther şi tânărul domn Abel şedeau alături în faţa focului. Nu aveau lucru mare să-şi spună, dar amândoi căscau…

— Ce v-a zis?… întrebă Sara pe cei doi asociaţi.

— Frumoasă doamnă, răspunse Reinhold, respectabilul domn slăbeşte foarte mult, după cum văd eu!… E de crezut că avea într-adevăr ceva să ne spună, de vreme ce ne chemase, dar când ne-a văzut pe amândoi lângă el, că suntem gata să-l ascultăm, s-a schimbat. Nu mai avea să ne spună nimic.

— Adevărat? întrebă Sara pe Mira.

Reinhold se înclină zâmbind ca să-i mulţumească pentru proba asta de încredere.

— Este adevărat! răspunse Mira.

Sara îi arătă cu degetul un scaun pe care el se duse în pripă să-l aducă. Sara se aşeză pe scaun în faţa ferestrei şi asociaţii rămăseseră în picioare în faţa ei.

Începură să vorbească încet.

Lângă cămin nu se auzea nici măcar şoaptele lor. Numai glasul Liei se auzea, curat şi dulce, în tăcerea salonului.

De obicei, bătrânul Mosès asculta cu multă luare aminte, pentru că se arăta foarte evlavios. Azi, privirea îi era distrată şi în toată fiinţa lui se vedeau semne de nelinişte. Fruntea-i pleşuvă i se lăsa câte o dată sub greutatea unui gând care îi făcea rău. Ochii lui mici, cenuşii, se deschideau iuţi, îngrijiţi, pătrunzători. Buzele i se mişcau, fără să producă nici un sunet.

Desigur că nu citirea Bibliei îl putea mişca astfel.

Era un sfert de oră de când doamna Laurens vorbea cu cei doi asociaţi. Conversaţia lor era negreşit foarte însemnată, pentru că vorbeau cu aprindere mare.

— Cavalere, zicea doamna de Laurens cu acel ton hotărât şi sec pe care îl lua ca să vorbească despre afaceri, o fi ori n-o fi pericol, trebuie să începem din nou!

— Frumoasă doamnă, răspunse Reinhold, ştii că sunt la poruncile dumitale, dar n-am unde să găsesc mai mulţi Verdier…

— Ne-ar trebui decât un alt Verdier pentru a termina tot… răspunse Sara dând din umeri cu dispreţ. Căutaţi, domnilor, şi găsiţi vreun alt mijloc mai puţin naiv!

— Se vorbeşte rău despre autori, după ce se lasă cortina… murmură Reinhold. Mai înainte era o capodoperă!… Adevărul vorbind, frumoasă doamnă, mijlocul nu era tocmai aşa de rău… şi dacă n-ar fi fost neamţul acela înalt, de care vorbeşte Verdier în scrisoarea lui…

— Negreşit că dacă n-ar fi păţit-o ar fi izbutit, zise Sara bătându-şi joc. Eu n-am zis niciodată altceva.

Reinhold s-ar fi putut supăra, dar zâmbi.

— De vreme ce se vede că ţii la asta, frumoasă doamnă, zise el, nu mai osândesc pe nimeni… Mijlocul meu a fost prost. Ştii dumneata unul mai bun?

Sara se uită repede la fratele şi la sora ei, care şedeau la foc cu spatele spre ei. Voia să ştie, dacă sub pretextul că se plictiseau, nu trăgeau amândoi cu urechea.

— Te previn frumoasă doamnă, zise Reinhold, că situaţia mi se pare că s-a schimbat. Personajul acela misterios, care i-a băgat sabia în pieptul lui Verdier, nu s-a dus el aşa de dimineaţă în pădurea Boulogne din întâmplare sau ca să se plimbe… De câtăva vreme mă gândesc la afacerea asta afurisită şi mie mi se pare că tânărul are protectori.

— Noi avem bani, zise Sara.

— Avem, bombăni Reinhold.

Sara se uită rece la cavaler.

— Ce tot vorbim atâta! Eu vreau să moară! zise ea.

— Şi eu, răspunse Reinhold, dar…

— Doctore, învaţă-i cum să facă, zise Sara tăindu-i vorba.

Portughezul tăcuse până atunci. Când Sara ridică ochii, el lăsă pleoapele în jos. Când Sara nu se mai uita la el, ridică ochii, şi se vedea în ei o scânteie.

Nu se mişca. Sta drept, lângă cavalerul care n-avea astâmpăr.

Cererea Sarei nu era pentru el un ordin.

— Este un mijloc, răspunse cu acel ton de gheaţă şi pendant pe care-l avea din fire.

Micuţa şi cavalerul deveniră atenţi.

— Esther, zicea domnul Abel, care se plictisea că nu vorbeşte, ai văzut pe Meeting, calul meu din Lincolnshire?

— Nu, răspunse Esther.

— Este un roib care a câştigat la Epsom. L-am cumpărat cu trei sute de guinee de la lordul Pursy, moştenitorul contelui George Herrington.

— Ah!… făcu Esther.

— Da, doamnă… Meeting ăsta este născut din Waterloo şi din prinţesa Matilda.

— Adevărat!…

— Am titlurile, Waterloo, ştii bine, este fiul lui Problem şi a Chip-of-the-old-block.

— Nu ştiam, murmură Esther care nu asculta.

— Ei asta-i! zise Abel, toată lumea o ştie. Chip-of-the-old-block a făcut pe lordul Chesterfield să câştige treizeci de mii de guinee, în 1819, la cursele de la Ascott… Şi tată-său, faimosul Peripatetician…

Esther căscă. Abel se uită supărat la ea şi tăcu.

Doctorul José Mira, după obiceiul lui, lăsă să treacă câteva secunde şi apoi vorbi. Era un om cu minte care îşi cântărea fiecare vorbă.

Sara şi Reinhold nu-l slăbeau din ochi. Când crezu el că i-a făcut să aştepte destul, lăsă ochii în jos şi murmură:

— Nu e decât să-l invităm la serbare…

Micuţa bătu din palme; înţelese vorba pe jumătate. Reinhold tot nu pricepea.

— La serbare întrebă el.

— La castelul de Geldberg! zise Micuţa: acolo o să fim la noi acasă şi n-o să mai avem nevoie de un duel.

Reinhold întinse mâna portughezului.

— Doctore, îi zise el, vorbeşti puţin, dar vorbele dumitale sunt ca aurul!… E sigur că dacă-l aducem până la castelul de Geldberg, afacerea e făcută… Dar sub ce pretext să-l invităm acum când l-am gonit din birourile noastre?

— Mă oblig eu să vi-l aduc, zise doamna de Laurens şi vă garantez că are să vină.

— Cu atât mai bine! zise cavalerul; atunci trebuie grăbită serbarea.

— Şi să ne luăm măsurile mai dinainte, zise doctorul; pentru că printre sălbaticii aceia din Wurzburg nu veţi găsi oameni cum vă trebuie.

— Şi asta-i adevărat, zise Reinhold! Ah, doctore! Ce om nepreţuit eşti!… Cunosc eu aici un băiat care ar fi bun.

— Trebuie mai mulţi.

— Cunosc o femeie, zise Micuţa la rândul ei, care ar putea să ne dea oameni…

— Omul meu va aduce oricâţi veţi vrea, zise Reinhold.

— Pe când serbarea? zise ea.

— Pregătirile trebuie să fi mers departe, răspunse cavalerul şi după zece ale lunii o să fim liberi. Cât despre cheltuieli! Cerul ne-a trimis un bogat la care nu ne aşteptam… Putem trimite invitaţiile.

— Trimiteţi-le, zise Sara, cu cât va fi mai iute cu atât mai bine… Eu o să mă ocup de micuţul Franz.

Se ridică de la fereastră şi se duse la sobă.

Reinhold se uită pe sub gene la portughez.

— Doctore, îi zise el, ea ştie numele şi adresa tânărului de vreme ce promite să-l invite. Numele, ai putut să i-l spui dumneata; pentru că-l ştiai, dar adresa?…

— Ah! Ah! Scumpe doctore, zise cu răutate cavalerul, ce frumoasă este încă şi cât de fericiţi trebuie să fie cei pe care îi iubeşte!…

Sara întinsese fruntea ca s-o sărute bătrânul.

— Te părăsesc devreme astă-seară, îi zise ea. Trebuie să mă duc să ţin de urât bietului Léon.

Mosès găsi un zâmbet ca să-i ureze noapte bună.

După ce plecă ea, el se întoarse spre Reinhold şi doctorul care apropiaseră de foc.

— Nu pot sta multă vreme unul fără altul, zise el. Cum se iubesc!…

Doctorul salută foarte grav, Reinhold spuse o prostie.

Trăsura Sarei galopă spre strada Provence.

Peste un ceas sta la capul soţului său.

Acolo era şi un doctor, care fusese chemat.

Micuţa se plânse amarnic de datoria neapărată care o depărta de patul soţului bolnav. Îl giugiuli, încât doctorul ieşi

aproape supărat pe domnul de Laurens care primi aşa de rece dovezile de iubire ale soţiei sale.

Însă abia păşise doctorul peste pragul uşii şi Micuţa se ridică şi ea şi alergă să-şi schimbe toaleta.

Se întoarse repede gătită, şi aşa frumoasă, încât prin ochii bolnavului trecu un fulger.

— Bună seara, Léon, zise ea din vârful buzelor. Văd că te simţi bine, dragul meu… Când mă voi întoarcă voi veni poate să-ţi fac o mică vizită, mai înainte de a mă culca.

— Unde te duci? murmură bietul agent de schimb care era palid ca un mort.

Sara îi făcu un mic semn din cap zâmbind şi fugi fără să răspundă.

Domnul de Laurens se uită la uşă ca şi cum ar fi sperat că o să i se întoarcă soţia; apoi închise ochii.

Rămase nemişcat cu capul pe pernă. Împrejurul ochilor avea cearcăne vineţii. Era tras la faţă, buzele îi erau zbârcite.

Peste câteva minute tresări sub aşternut: buzele i se încreţiră, obrazul întreg i se crispă.

Dădu un ţipăt sfâşietor.

Servitorul alergă şi-l găsi zbătându-se între cearşafuri. Suferinţa era groaznică. Plângea ca o femeie. Şi în planşetele lui, murmura numele Sarei… Al Sarei care vărsa în fiecare zi o doză de gelozie, acea otravă de moarte care-l rodea încet-încet! Numele Sarei care-l ucidea, jucându-se şi cu zâmbetul pe buze!

Sara nu plecase în trăsură. Ieşise în stradă coborând scara. Luase o trăsură de piaţă care acum fugea spre cartierul Templului.

Sara se ascunse într-un colţ al trăsurii. Era îmbrăcată cu o haină de mătase vătuită. Era îngândurată.

Şi nici o remuşcare nu-i întuneca gândurile.

Obrazul ei frumos era foarte liniştit. Conştiinţa era limpede; imaginaţia îi arăta un viitor vesel.

Era frumoasă încă, frumoasă pentru multă vreme. Este bogată. Viaţa acum începea pentru ea…

Trăsura părăsi bulevardul la poarta Saint-Martin. Apucă pe o stradă îngustă şi prost luminată ale cărei prăvălii posomorâte păreau despărţite de o lume întreagă de strălucitele prăvălii ale frumosului Paris. Trăsura intră în noroi un minut, apoi se opri în strada Vert-Bois, care se învecinează cu Templul.

Sara sări pe trotuarul îngust. Dintr-o altă săritură ajunse într-o alee întunecoasă unde aerul era umed. Aleea lui Hans Dorn, era un coridor împărătesc pe lângă drumul negru şi lunecos pe care intră Sara.

Ea zise vizitiului:

— Du-te să m-aştepţi acolo!

Vizitiul se sui pe capră şi plecă. Venea în locul acesta şi cuvântul colo însemna pentru el colţul străzii Phelippeaux.

Sara făcu doar câţiva paşi înainte cu rochia ridicată, a şi cum ar fi fost pe stradă. Împrejurul ei era un întuneric desăvârşit, însă cunoştea drumul. Ajunse repede la treapta de jos a unei scări răsucite care era demn vecin al aleii.

Apucă în mână fără silă funia unsuroasă care înlocuia becul de gaz care lipsea şi începu să suie treptele.

Nu se opri decât la etajul al treilea.

Aici începea luxul. Era o rogojină de paie pentru ştersul picioarele şi mâna Sarei, care cunoştea totul, găsi în umbră căpătâiul cordonului clopotului.

Sună. Dincolo de uşă se auzea o conversaţie zgomotoasă şi râsete.

La sunetul clopoţelului se auzi un zgomot de papuci. Uşa se deschise şi apăru o bătrână legată la cap cu o batistă vărgată şi în mână cu un sfeşnic de aramă, pe care-l ţinea deasupra capului ca să poată vedea mai bine.

Femeia avea figură de portăreasă; sprâncene groase pe nişte ochi roşii, un nas încovoiat, o gură trasă înăuntru, o bărbie ameninţătoare.

Sara o salută cu un zâmbet prietenos.

— Bună ziua, doamnă Huffé, îi zise ea.

Doamna Huffé, făcu o reverenţă studiată şi luă un aer politicos care o făcu şi mai pocită.

— Am onoarea să te salut, doamnă! zise ea.

— Acasă e doamna Batailleur? zise Sara.

Huffé făcu o a doua reverenţă şi se porni să umble cu spatele, răspunzând cu o voce pretenţioasă:

— Doamna vă avea onoarea să primească pe doamna…

Micuţa intră. Doamna Huffé o duse printr-o cameră, unde era un miros straşnic de bucătărie. Apoi amândouă intrară într-o a doua cameră mobilată cu oarecare lux.

În camera asta doamnă Batailleur sta la masă faţă în faţă cu un tânăr de vreo douăzeci de ani. Îmbrăcat fără gust, cu mustaţa tunsă şi cu părul învârtit de un peruchier din cartierul Templului.

— Am onoarea să anunţ pe doamna Louise, zise Huffé făcând o a treia reverenţă.

Doamna Batailleur se ridică cu gura plină şi întins mâna Micuţei, care i-o strânse cu voie bună.

Capitolul XIII - Micuţa

Doamna de Laurens îşi lăsase voalul când intră în camera unde doamna Batailleur şi băiatul din cartierul Templului, mâncau între patru ochi.

Voalul Sarei era foarte frumos, şi aşa de încărcat de broderii, încât era curat o mască.

Tânărul, al cărui nume era Hypolyte, aruncă spre ea o privire curioasă şi în acelaşi timp tulburată. Nu văzu însă decât voalul.

Era un băiat înalt, aprins la faţă, cu mâinile şi cu picioarele mari, nu prea urât, cu un corp proporţionat.

Avea o redingotă de postav fin, groaznic de strâmtă pe el şi care-l pocea. I-ar fi stat mai bine cu o şapcă pe cap şi cu o bluză pe el.

Costumul pe care-l purta era foarte mândru pe el. Se simţea leu până în vârful unghiilor, de o curăţenie cam dubioasă. Câteodată se uita cu o privire naivă la pantofii de lac care-i cam supărau picioarele sale noduroase.

Îndatorirea socială a băiatului era ca să îndeplinească funcţia de favorit pe lângă doamna Batailleur.

Poate că el era foarte interesant între patru ochi, dar vederea unei doamne mari îl făcu să-şi piardă raţiunea. Se roşi ca o pătlăgică, îşi netezi părul, îşi răsuci mustaţa, şi în sfârşit îşi băgă amândouă mâinile în buzunare.

Pe urmă, simţind oarecum că gestul ăsta nu era cum trebuie, scoase mâinile la lumină în grabă şi îşi frământa capul să ştie ce să facă.

Doamna Batailleur era o femeie de vreo treizeci şi cinci de ani, fragedă însă şi destul de frumoasă. Avea faţa rotundă şi plină, obrajii coloraţi, ochii mici zâmbitori, dinţii mari, albi şi felul acela de păr gri-blond, care ieşea vâlvoi de sub şapca ştrengarilor din Paris.

Nu era nici blondul de aur al frumoaselor fiice ale Germaniei, nici blondul de mărgăritar al fecioarelor palie oare vin din Londra. Era blondul parizian, nuanţa aceea de care Cesar vorbeşte de atâtea ori în *Comentariile* sale şi care plăcea la nebunie lui Julian Apostolatul.

Un blond care nu e urât, să ne ferească Dumnezeu să spunem aşa ceva, dar care nu are reflex; un blond care ar fi searbăd, dacă n-ar fi sărac şi care se vede de obicei la părul scurt.

Blondul ăsta este foarte rar printre femeile care au dreptul să poarte pălărie. Se vede în general la grizete, iar capul ştrengarilor de pe bulevard n-are altă podoabă.

Părul doamnei Batailleur era un astfel de blond. Avea puţin păr. Nici fierul, nici pomada nu-l opreau să cadă.

Sprâncenele erau tot de culoarea părului, şi chiar şi genele, erau scurte şi rare.

Oricum, făcuse multe victime în viaţa ei şi roşeaţa obrazului plăcea încă militarilor.

Însă doamna Batailleur era femeia secolului său. Dispreţuia uniforma. Ei îi trebuiau mondeni.

Avea o talie grăsulie şi era mai înaltă decât Sara. Era îmbrăcată cu o rochie de satin de culoarea vişinei, calitate bună, având dinainte un şorţ mare albastru, pătat cu untură. Împrejurul gâtului ei plin, dar cam pârlit, se învârtea un foarte frumos colier de pietre false. Pe cap avea o bonetă de dantelă foarte scumpă şi cu o mulţime de panglici de culoarea focului.

Pe sub bonetă atârnau şuviţele aspre şi răsucite ale părului ei.

Râdea la orice vorbă şi cu zgomot. Foarte bucuros bătea pe oameni peste burtă şi folosea limbajul Templului cu o voce de caporal.

Masa nu prea era încărcată, dar faţa de masă şi argintăria erau frumoase. Iar lângă fiecare tacâm se putea vedea câte o sticlă de trei sferturi plină cu vin roşu, care pătează.

Camera era mare şi mobilată ca salon. Erau frumoase fotolii de catifea roşie, un divan, scaune tapiţate, toate aproape noi şi nu prea semănând a mobile de ocazie, s-ar; fi putut crede că e salon ordinar, servind din întâmplare ca sală de mâncare, dacă n-ar fi fost o mulţime de lucruri împrăştiate pe câteva mobile.

Se vedeau acolo blănuri, bucăţi de dantelă, mănuşi vechi care trebuiau spălate, manşoane, rochii, corsete, şi vreo jumătate de duzină de pantaloni care nu mai puteau folosi la nimic.

Împrejurul tapiseriei, semănată cu flori, era un şir de gravuri mici, cum se văd pe la ferestrele sticlarilor.

Găseau acolo istoria jalnică a Genovevei de Brabant, Heloiza şi Abelard, Corsarul în timpul Teroarei, Turnul de Nesle şi fiul risipitor care ajunse din prostie să păzească nişte porci zugrăviţi cu albastru.

Pe cămin era o pendulă superbă Louis XV şi două ceşti de câte zece bani una.

Camera era luminată de două lumânări de seu galben, înfipte în nişte sfeşnice de preţ mare.

Doamna Huffé trase un scaun pentru Micuţa şi-i făcu o a patra reverenţă cu un zâmbet cât putuse ea mai frumos.

Domnul Hypolyte nu ştia unde să-şi pună mâinile şi şuiera o polcă naţională ca să-şi dea aer de bună societate.

Meseria de favorit al unei regine în orice ţară e destul de tristă. Abia se aşezară la masă. Doamna Batailleur arătă favoritului uşa cu un gest foarte amical:

— Polyte, îi zise ea, du-te micuţule... Să te duci să mănânci cu un franc şi douăzeci şi cinci şi plătesc eu...

Polyte se uită cam galeş la mâncărurile de pe masă, dar nu avea puterea să răspundă. Se ridică fără să zică o vorbă, îşi luă dintr-un colţ bastonul cu măciulia poleită şi plecă, salutând foarte stângaci.

Doamna Huffé ieşi după el, după ce avusese onoarea să facă o a cincea reverenţă.

Sara îşi ridică voalul. Doamna Batailleur se aşeză iar la masă şi îşi legă şervetul la gât.

— Este ceva nou? zise ea începând să mănânce fără grijă.

— Da, răspunse Sara; am să-ţi cer mai multe lucruri, buna mea Batailleur.

Bună Batailleur îşi turnă un pahar mare de vin roşu şi-l bău făcând doamnei Laurens un semn familiar din cap.

La Templu şi în public, negustoreasa ştia foarte bine să se ţină la distanţă de o doamnă mare, însă când eşti acasă între patru ochi se permit multe lucruri între oamenii care se stimează şi care se iubesc.

— Scumpă doamnă, zise Batailleur, nu vrei să te răcoreşti puţin? Nu?... Bine, fă cum vrei... Am să beau în sănătatea dumitale.

— Bea, buna mea Batailleur... Cum văd eu, tot mai dai ochi cu nenorocitul de Hypolyte?

— Nu-mi vorbi de el! răspunse Batailleur, eu aştept numai să-mi joace o farsă ca să-l dau pe uşă afară... Dar e aşa de bine îmbrăcat!... Sunt nebună după el!

Batailleur se născuse în frauda legii, în vreo gaură vecină cu târgul inocenţilor. Educaţia ei, începută sub stâlpii Halei, se perfecţionase într-o şatră de la Templu.

Doamna Huffé, când era după masă, spunea că era foarte greu pentru o femeie ca ea, care ocupase în societate poziţii potrivite cu familia ei, să slujească pe doamna Batailleur.

O persoană care vorbea rău franţuzeşte şi care nu ştia să se poarte cu oamenii bine crescuţi!

Pentru că doamna Huffé era o femeie bine crescută, în ciuda basmalei cu care era îmbrobodită şi cu toată sluţenia obrazului.

Slujise la un senator al imperiului, şi dacă acel cazac care o amăgise pe vremea invaziei n-ar fi lăsat-o cu buzele umflate, apoi ar fi fost negreşit în ceasul de faţă, mamă de familie cumsecade în cine ştie ce orăşel din Ucraina.

Pe cât era Batailleur de răstită şi mojică, pe atât camerista se arăta mai curtenitoare.

Aşa că amândouă se dispreţuiau în toată sinceritatea inimii lor.

Micuţa avusese vreme să se obişnuiască cu manierele negustoresei din Templu pentru că mulţi ani era factotumul său.

Batailleur mâncă bine, după ce îşi bău vinul mai turnă şi din clondiraşul bietului Hypolyte. Sara o lăsă să mănânce şi să bea.

Se aduse cafeaua, căci ce negustoreasă din Templu poate trăi fără cafea şi fără alte păhăruţe! Micuţa ceru să vadă cum stau socotelile.

— Doamnă Huffé! strigă Batailleur cu o voce de tunet.

Bătrâna veni îndată înclinându-se până la pământ.

— Registrul! zise Batailleur.

— Voi avea onoarea să mă duc să-l caut, răspunse doamna Huffé.

Negustoreasa deschise registrul între tava cu cafeaua şi tava cu lichioruri, şi anume parfait-amour, lichior de coacăze şi huile de Venus[2]!

Cu o mână răsfoi paginile îngălbenite ale registrului, pe când cu mâna cealaltă amesteca în ceaşcă, divinul amestec cunoscut sub numele de gloria.

— N-a mers rău zilele astea, zicea ea. S-a făcut ceva la joc, acolo în strada Prouvaires, Orléans-ii au urcat, am pierdut ceva pe malul drept, dar e o bagatelă…

— Să vedem, zise Sara, este multă vreme de când n-am mai văzut situaţia.

Îşi trase scaunul lângă masă şi se alătură doamnei Batailleur.

Era un contrast mare între aceste două femei: una era tipul frumuseţii, cealaltă, roşită de vin şi de alcool, rezuma în persoana să viciile grosolane şi respingătoare ale acelor parveniţi pe care întâmplarea îi scoate ici şi colo din ultimele rânduri ale societăţii.

Cu toate acestea nobilă doamnă nu manifestă nici un dezgust. Poate că nici nu simţea. Aburul cafelii e plin de mirosuri urâte, îi intră în nări şi ea nu lua seama.

Stă cu ochii pe registru, ca şi negustoreasa, şi de departe le-ai fi luat drept două surori.

Batailleur începu socoteala.

— Sunt trei sute de mii de franci asupra Neapolului, zise ea, cinci sute de mii de franci asupra oraşului Rouen, o sută cincisprezece mii asupra Orléans-ului, patru sute cincizeci de mii…

— Totalul! zise Sara tăindu-i vorba şi cu ochii scânteind.

---

[2] *Huile de Venus*: lubrifiant natural folosit în timpul actului sexual. (nota lui BlankCd)

Abia era la început. Batailleur întoarse trei-patru pagini, încărcate cu cifre scrise strâmb, şi ajunse în josul unei coloane, unde era făcută adunarea.

— Cinci milioane trei sute cincizeci de mii de franci, zise ea.

— Câtă aşteptare până să vină! murmură Sara.

Batailleur împreună mâinile.

— Aşteptare, zise ea scandalizată, dar eu am mai mulţi bani decât dumneata, scumpa mea doamnă! Şi încă n-am putut să strâng peste tot decât o ticăloasă sută de mii de franci!

Micuţa nu se gândi să se supere de comparaţie.

Batailleur îşi umplu bine gura cu gloria, şi în ceaşca goală mai turnă o doză de lichior.

— E prea dulce?… zise ea oferind Sarei un păhăruţ. A! Dar scuză-mă: dumneata nu bei niciodată. Uite, eu, nu mă pot obişnui să văd pe o doamnă că nu gustă lucruri de astea!…

— Mi se pare că rândul trecut aveam mai mult, zise Sara.

Doamna Batailleur începu să soarbă cu linguriţa gloria din ceaşcă.

— Scumpă doamnă, tot acelaşi lucru îl spui întotdeauna… Dacă nu ne-am cunoaşte de prea mută vreme, aş crede că n-ai încredere în mine!

— Nu ţi-e jenă să vorbeşti astfel? zise Sara cu un zâmbet amabil: nu mi-am pus tot viitorul meu în mâinile dumitale?

— E adevărat că am frumoase afaceri cu dumneata, răspunse negustoreasa, şi deşi ţi-ai luat toate măsurile, tot nu ţi-ar veni bine dacă mi-ar trece prin cap să ridic piciorul!…

Sara vru să zâmbească, dar după privire se văzu că era îngrijorată.

Batailleur o bătu pe umăr.

— Nu-i adevărat? zise ea râzând ca un bărbat, mie mi-ar aduce un beneficiu frumos! Dar nu pe dumneata te-aş înşela eu, scumpă doamnă. Poţi dormi liniştită. Joséphina Batailleur este o femeie cinstită care nu te-ar înşela nici măcar cu un franc.

Sara strânse mâna negustoresei.

— Te cred, buna mea prietenă, zise ea.

— Ah! Dar să ştii, zise Batailleur aprinzându-se, că ai căuta multă vreme în piaţa Templului o femeie ca mine şi nu ai putea-o găsi, vezi dumneata! Nimic în mână, nimic în buzunar!… Îmi fac treburile cum trebuie şi nu mă sperie pe mine limbile rele, hei! Hei!…

— Buna mea Batailleur! vru să zică Sara.

Sunt adesea oameni de genul care se aprind îndată ce nu-i contrazici. Mai de multe ori soiul ăsta de oameni beau cam câte un litru de vin roşu şi au pentru glorie o stimă naţională. Sunt surde şi oarbe. Orice ai face, te zdrobesc cu necazul lor absurd.

Doamna Batailleur era supusă bolii după cafea. Şi apoi ea avea dreptate să-şi laude cinstea în faţa Sarei, pentru că niciodată nu-i trecuse prin cap să abuzeze de sumele considerabile pe care le avea în mână. Era o fiinţă pierdută în vicii, dar păstrând un fel de probitate relativă.

Fiinţe ca ea mişună pe toate podurile Parisului. Se nasc nu se ştie unde, cresc în întunericul noroios şi necunoscut care este în josul scării sociale. Întâmplarea le face educaţia: primul vânt care le atinge este plin de corupţie şi de mizerie. Cei care îi înconjoară suferă şi blestemă, n-au auzit niciodată numele lui Dumnezeu decât în înjurăturile hidoase ale beţiei.

Pentru unii oameni, regulile morale omeneşti înlocuiesc frâul salutar al religiei. Şi nu ştiu una, nici alta. Nimeni n-a ştiut să le zică: "Asta e bun şi asta e rău". Ar râde dacă le-ai vorbi de o altă viaţă! Pentru ei nu e nimic adevărat decât curtea cu juraţi şi poliţia corecţională…

Trebuie să le mulţumim, o spunem în cunoştinţă de cauză, că sunt numai vicioşi. Din ziua când învăţămintele filosofiei atee au pătruns de sus până în culcuşurile lor, au avut dreptul să fie criminali.

În mijlocul nopţii adânci în care trăiesc necontenit, făcând toate meseriile îndoioase şi negustorind rău, doamna Batailleur păstrase din întâmplare în ea un dram de dreptate. Rămânea ceva în fundul conştiinţei ei şi aceasta era mai presus de Sara, care, sub aparenţă strălucită ascundea o corupţie voită şi fără margini.

Trebuie să spunem că Sara o judecase cu tactul acela sigur şi fân pe care îl avea. Ştia tocmai cită încredere putea să-i acorde şi nu se temea de primejdia de a se înşela.

Doamna Batailleur ţinea în mâinile sale toate afacerile Sarei. Ea era centrul unui sistem de înşelătorii legale, cu ajutorul cărora Micuţa ocolea prescrierile codului şi adună avere cu toată poziţia ei de femeie măritată, pe când bărbatul său se ruina.

Doamna Batailleur îşi împrumuta numele. Avea rente, acţiuni de tot felul şi chiar şi imobile. Ea se înţelegea cu agenţii de schimb şi cu curtierii de afaceri.

Ea nu era mai mult decât o revânzătoare de toalete, e foarte adevărat, şi unii oameni s-ar fi putut mira văzând-o învârtind sute de mii de franci. Dar asta nu inspira neîncredere.

Templul este un purgatoriu misterios unde negustorul poate să stea toată viaţa. Câteodată însă camăta vegetează numai câţiva ani acolo, ca să intre apoi dintr-un salt în paradisul fericit al averii.

Nimeni nu poate şti.

Nimeni nu poate spune cât aur a fost sub mizeria asta. Templul seamănă cu cerşetorul care ascunde bilete de bancă în paiele saltelei, şi care e mare milionar culcat în zdrenţe.

Agenţii de afaceri care tratau cu doamna Batailleur se gândeau la fel de fel de zvonuri ce umblau despre Templu, le venea poftă poate să se facă negustori de zdrenţe.

Slujba de factotum al doamnei Laurens nu era o sinecură. Era mult de făcut. Batailleur era tocmai femeia care trebuia pentru aşa ceva. Îşi făcea şi treburile ei şi pe ale Sarei şi nu lăsa nimic neterminat. Sara ştia bine asta, Batailleur îşi împlinea minunat sarcina şi ţinea socotelile cu o exactitate mai presus de orice laudă.

Se întâlnea cu agenţii; vedea curtieri, sta adesea în pâlcul de femei cu obrazele lacome care asediază grilajul bursei şi râvnesc de departe la deliciile prohibite ale agiotajului[3]. Ea da ordin şi încheia contractele. Era mai toată ziua în prăvălia ei de la Templu şi seara ţinea o casă de joc de cărţi.

Toate astea n-o împiedicau să mănânce după cheful ei şi să-şi bea gloria cu coatele pe masă foarte încet.

Era femeia care avea vreme pentru toate şi pe care n-o speria nimic.

— Vezi aşa, scumpa mea doamnă, vezi aşa! zicea ea după ce reuşi s-o liniştească. Am greşit că m-am aprins, pentru că mă doare capul, şi am să fiu silită, să beau un păhăruţ de ceva ca să-mi treacă. Dar e cu putinţă să vezi pe oameni că se plâng

---

[3] Agiotáj, *agiotaje*, s. n. Speculă cu semne monetare sau cu hârtii de valoare în vederea obţinerii unui câştig. [Pr.: *-gi-o-*] – Din fr. agiotage. (nota lui BlankCd)

când au atâta noroc?… Ce-ţi trebuie, mă rog, mai mult?… Niciodată nu vei putea cheltui ceea ce ai!…

Micuţa oftă şi luă o fizionomie mişcată.

— Dacă ar fi pentru mine, buna mea Batailleur, murmură ea, nu m-aş tulbura atât, dar nu ţi-am spus de douăzeci de ori?…

— De patruzeci de ori, scumpa mea doamnă, zise Batailleur, de cincizeci de ori, dacă vrei! Asta-i ştiut!… Fetiţa, nu-i aşa?…

— Judith!… îngână Sara.

— Da, da, da, zise Batailleur făcând cu ochiul, copilul amorului şi al misterului!

Doamna Batailleur turnă o jumătate ceaşcă de parfait-amour şi zise iar cu glasul bărbătesc:

— E drept că mi-ai vorbit de multe ori de fetiţă, dar vezi, eu nu prea pricep mult. Şi apoi, unde dracu să fie fetiţa?

Sara nu se supăra niciodată când o auzea vorbind astfel de grosolan.

— Copila mea! zise ea ridicând ochii la cer; sărmana Judith!… Este departe de mama ei şi încredinţată nor străini. Suferă.

— Şi de ce suferă? întrebă Batailleur.

— Vai! zise Sara, ştii bine c-am făcut tot ce-am putut… M-am umilit în faţa bărbatului meu… l-am rugat… numai de el depindea ca să fiu o nevastă bună şi devotată.

Batailleur, care nu ştia să se jeneze, făcu un gest că nu credea.

— O! Crede-mă, buna mea Joséphine, zise Sara. Ce voiam eu decât să-l iubesc!… Dacă i-ar fi fost milă de biata mea copilă, aş fi fost a lui pentru toată viaţa!

Batailleur dădu din cap cu un aer serios.

— Trebuie să fim drepţi, zise ea, lucruri de astea nu se fac! Bietul om te iubea prea mult ca să ia copilă în casă şi dacă aş fi fost eu în locul lui…

— Nu mai vorbi aşa! zise Sara.

Batailleur îi atinsese singurul punct al inimii ei care avea o aparenţă de simţire.

— Nu zice vorba asta! Îi mărturisisem tot, zise Micuţa. El ştia că copilul era fructul unei seduceri odioase. Eram aşa de tânără atunci!… Trebuia să mă facă el să sufăr pedeapsa unei greşeli care nu era a mea?… Şi dacă vroia să mă pedepsească,

trebuia să meargă până acolo ca să pedepsească şi pe biata fiinţă nevinovată pentru care-i ceream milă! Oh! Pentru asta îl dispreţuiesc, draga mea!... Din pricina ei! Şi acum când suferă, nici eu n-am milă de el!

Batailleur se uită drept în ochii Sarei şi zise bându-şi parfait-amorul:

— Ca să omori pe un om trebuie un pretext...

Sara păli şi ochii îi scânteiară.

— Nu te supăra, scumpă doamnă! zise Batailleur fără să se tulbure, toate astea nu mă privesc, dar e o idee a mea... N-ai decât să vezi pe lucrători când lucrează ca să-ţi înţelegi cazul. Când munca e prea grea, îi vezi că pun rachiul la gură, şi sug!... Dumneata care nu-ţi place rachiul, te gândeşti la copilă când n-ai curaj... Şi tot o ispravă este.

Sara se roşi iar; bunul simţ grosolan al negustoresei ghicise enigma conştiinţei sale foarte drept.

Totul era minciună în femeia asta într-atât încât unicul simţământ capabil să o facă să-i bată inima era amestecat cu înşelătorie.

Iubirea aceasta pentru fiica sa, care o spunea în gura mare, exista, dar nu semăna cu frumoasa iubire a mamelor.

Iubea ca să urască.

O ştia pe fiica sa nenorocită! Nu-i da nici un ajutor şi o lăsa să sufere ca să poată zice: O răzbun!...

Ca să-şi poată zice: După ce va muri el, fata n-o să mai sufere.

Durerea copilei făcea milă oricui.

Sara care ţinea secretul, vedea durerea fetei şi se bucură.

Era un bold permanent pentru ura ei, era o mână întinsă care o împingea înainte fără preget.

— Trebuie un pretext ea să omori pe un om...

Însă Sara, obişnuită să înşele pe toată lumea, ajunsese să se înşele singură. Nu mai ştia să deosebească în fine iubirea de ură. Credea că iubeşte. Iubea cu pasiune.

Vorbele negustoresei îi luminară dintr-o dată sufletul. O clipă, se sperie chiar ea.

Pe urmă iar se indignă de acuzarea aceasta care o înţepa.

— Sărmană Batailleur, zise ea cu dispreţ, dumneata nu poţi înţelege lucrurile acestea, şi fac rău că mă supăr pentru nişte vorbe zise din prostie... Dar vezi că iubesc mult, adăugă ea într-

un avânt iute de pasiune, pe drăguţa aceea de copilă, care e singurul meu bun pe pământ, speranţa mea. În viitor!… Oh! Să mă crezi, tot aurul ăsta este al ei!… E multă vreme de când mă gândesc la lucrul ăsta. Mi-am pregătit lucrurile şi-i pregătesc o viaţă de fericire. Pentru mizeria ei trecută, o să aibă bogăţia… O să fie frumoasă şi nu va mai suferi. O să fie nobilă, veselă, adorată… O! Dumnezeule! Dumnezeule! Acum mă învinovăţeşte lumea că nu-mi iubesc copila!

Batailleur holbă ochii; se îndoia, era înduioşată. Ochii Micuţei se umplură de lacrimi.

— Dar nu m-ai văzut, zicea ea cu glas întrerupt de plâns, strângând în braţe pe copila cealaltă aşa de palidă şi aşa de slabă pe care am întâlnit-o câteodată în prăvălia dumitale?…

— Pe Galifarda? zise doamna Batailleur.

— Ştiu eu cum îi zice? Ştiu numai că este de vârsta Judithei mele şi că-i seamănă!… Ştiu că iubesc copila aceea din tată inima!

Se aproprie de Batailleur şi-i zise zâmbind:

— Ascultă-mă, o să-ţi spun ce am să fac după ce o muri domnul de Laurens…

Este ceva hidos în amestecul acesta de sensibilitate pasionată şi de cruzime rece. În femeia aceasta zâmbitoare care îşi clădea un vis dulce de dragoste de mamă pe asasinatul unui om.

Negustoreasa însă nu vedea partea asta a chestiunii. Prostia ei se înduioşa de vorbele calde ale Sarei, bunul ei simţ, pe care nici o învăţătură nu-l călăuzea, greşea drumul la cel dinţii vânt al emoţiei. Se căia de vorbele ei; credea în dragoste aprinsă; şi ea avea lacrimi în ochi.

Sara mergea înainte. Nu se controla în clipa aceea.

— Am să fiu liberă, zise ea; nimeni nu va mai avea dreptul să-mi controleze purtarea. Am s-o iau la mine… Are să fie domnişoară! Şi ştii, draga mea, că am s-o fac să treacă drept faţa domnului de Laurens!… Drăguţa Judith! Cel puţin o să moştenească pe omul acesta care a făcut-o aşa de nenorocită! … Şi conştiinţa mea nu are să-mi impute nimic, să fii sigură! O s-o am aici, lângă mine, ca o pavăză împotriva remuşcării! Oh! Cum am s-o iubesc! Cum am să-i întâmpin cel mai mic capriciu! … În fiecare zi îi voi aduce o fericire nouă! Are să fie ţinută în palme! Şi peste câţiva ani când îi va vorbi inima, îţi jur… că are

să fie soţia aceluia pe care şi-l va fi ales! Un cerşetor ori un prinţ, i-l voi da!

— Haide! Eşti bună, scumpă doamnă! zise Batailleur ştergându-şi ochii; vezi că tot ce-mi spui, mă înduioşează!…

— Aş voi să am o avere de două, de trei ori mai mare! zise Sara. Şi tot nu mi-ar ajunge, pentru că averea asta este pentru ea!…

Se opri o clipă şi întoarse capul speriată. Auzea la spate un pas furişat care luneca pe parchetul salonului.

Era doamna Huffé, care făcu un compliment până la pământ şi zâmbi.

— Am onoarea să întreb pe doamna dacă trebuie să strâng masa, zise ea.

În ochii Sarei se citea o mirare plină de nelinişte. De câtă vreme intrase bătrâna în salon?… Auzise ea cumva tot?…

Negustoreasa era roşie de necaz. Îşi umplu ceaşca cu ce mai rămăsese din parfait-amour.

— Bătrână nebună! strigă ea cu o înjurătură mai mult decât bărbătească, ce cauţi aici?… Dacă te mai văd încă odată că intri aşa ca pisica şi fără să te fi chemat, te azvârl pe poartă afară ca pe un câine!

Adevărul e că vorbele erau cam aspre, pentru o femeie care ocupase o poziţie în lume. Doamna Huffé luă un aer demn.

— Am onoarea să vă spun… începu ea.

— Piei dinaintea ochilor mei! Ascunde-te undeva, contesă bătrână, ori fac o nenorocire!… zise ea apucând de gât sticla în care fusese vinul.

Huffé făcu o jumătate de reverenţă şi avu onoarea să-i arate spatele, pentru că Batailleur nu glumea după masă.

Sara se ridicase. Era foarte liniştită. O ştim că era stăpână pe sine în cel mai înalt grad.

— Am vorbit multe prostii, draga mea, zise ea. Aveam să-ţi vorbesc de lucruri mai însemnate, dar o să te văd diseară la casa de joc… Vreau însă, acum, înainte de a te lăsa, să te întreb dacă nu cumva cunoşti câţiva băieţi buni, nu prea scrupuloşi, cu care să fim siguri pentru ceva…

— Niscai Polity? întrebă Batailleur zâmbind.

— Nu, răspunse Sara, ceva mai aprigi, nu e vorba ele glumă, şi treaba se va face în Germania. O să li se plătească atât cât vor cere.

Batailleur întoarse capul cu dezgust.

— Se găseau în Templu câţiva blestemaţi, răspunse ea. Ştiu că se strâng acolo la spatele Rotondei la cârciuma *Celor patru fii Aymon*; dar lucrurile acestea nu-mi plac şi nu m-amestec în astfel de treburi.

Sara îşi prinse voalul în faţa oglinzii şi se îndreptă spre uşă.

— O să mai vorbim noi, şi dumneata ai să faci cum îţi va plăcea, îi zise ea… Ştii că eu nu cer nimic degeaba… Luminează-mi drumul, te rog.

Doamna de Laurens reluă acum, fără să se gândească poate, aerul său de doamnă mare. Distanţa dintre ea şi Batailleur acum se lărgea tot mai mult. Negustoreasa cu toată rochia ei de satin şi bonete cu dantele, acum nu mai semăna cu o tovarăşă, ci cu o slujnică. Luă un sfeşnic şi conduse pe Sara până la treapta de jos a scării.

— La câte ceasuri o să te mai văd? întrebă ea.

— Nu ştiu, răspunse doamna de Laurens. Am să fac mai multe lucruri diseară. Să m-aştepţi.

Ieşi. Negustoreasa urcă în camera ei.

Batailleur cum intră în odaie îşi lepădă şorţul unsuros şi peste bonetă puse pălăria cea mai frumoasă pe care o avea. Ieşi şi ea ca să se ducă la casa de joc din stradă Prouvaires. După plecarea ei, intră în salon doamna Huffé, ţinând în braţe un pisic de mărime neobişnuită.

Puse pisoiul pe scaunul pe care şezuse Polyte, şi ea se aşeză în scaunul lăsat gol de stăpână-sa.

— Iată ce va să zică, săraca Minet, bombăni ea umplându-şi farfuria: să ocupi mai întâi poziţii, şi pe urmă să ajungi slugă la dârloagă… Vrei viţel?

Minet voia un viţel.

— Când zic dârloagă, zise iar doamna Huffé, zic tot ce-i mai prost, dragul meu. Dar trebuie să răbdăm. Ştim noi ce ştim… Cine o trăi, o vedea.

Pisicul se uita la ea cu ochii lui mari galbeni.

El era pentru doamna Huffé ceea ce era Polyte pentru telăleasa[4] Batailleur, cu deosebirea numai că acest pisoi era tratat mai bine decât Polyte.

---

[4] Telál, *telali*, s. m. 1. Negustor ambulant (de haine vechi). 2. (Înv.) Persoană care făcea strigările la un mezat. – Din tc. tellal. (nota lui BlankCd)

Sara, după ce ieşi de la telăleasă, apucă pe trotuarul plin de noroi al străzii Vert-Bois şi ajunse la zidul care închidea piaţa Templului. O clipă îi veni gândul să se ducă la trăsură, care o aştepta, dar peste câteva secunde se opri nehotărâtă. Pe urmă se întoarse şi apucă pe strada Petit-Thouars.

Templul era pustiu de mult.

Sara se depărta cât putea de prăvălii şi mergea pe trotuarul care era de-a lungul barăcilor.

Când ajunse în dreptul străzii Puţului, văzu, la lumina felinarelor, umbra zveltă a unui tânăr care ieşea din piaţa Rotondei.

Micuţei i se păru că recunoaşte pe Franz. Grăbi pasul ca să vadă unde se ducea el.

Când dădu colţul pieţei, tânărul pierise, dar pasul i se auzea încă pe o alee vecină.

Sara se duse până la aleea aceea care ducea spre casa lui Hans Dorn.

Vru să intre, dar i se păru că aude în întunericul aleii un fel de cântec mormăit. Nu cuteză.

Se întoarse şi apucă pe sub peristilul Rotondei.

În momentul când întorcea spatele ieşi din alee o umbră diformă şi se luă după ea.

Doamna de Laurens se opri dinaintea şatrei bătrânului Araby. În partea aceea a galeriilor nu era nici un suflet. Cu toate astea Sara se uită, cu frica omului care are de gând să ucidă.

Nu văzu nimic, nu auzi nimic, decât numai nişte strigăte răguşite şi depărtate care ieşeau de la cârciuma Doi Lei, dincolo de peristil.

Sara se uită printre crăpăturile scândurilor şatrei lui Araby. Înăuntru era o lumină slabă. Văzu, pe un aşternut jos pe scânduri şi fără plapumă, o biată copilă pe jumătate îmbrăcată, ale cărei membre tremurau de frig.

Era Nono zisă la Galifarda. Sta culcată pe saltea. Lângă ea, jos, era un muc de lumânare care sta să se stingă.

Ţine în mână două-trei petice de hârtie, adunate din stradă, şi pe care se vedea noroiul. Cu degetul căuta fiecare literă; silabisea. Învăţa să citească.

Stă cu capul în jos. Sara nu-i putea vedea obrazul din pricină că tot părul despletit îi atârna peste faţă; iar după cum şedea se vedea câtă râvna punea.

Sara nu se putea sătura privind-o. Era palidă şi tremura. O cuprinsese o emoţie adevărată.

Inima îi zvâcnea. Îi era frig. Din ochi îi ieşea foc…

Mucul se stingea. Fitilul dând de pământul umed, plesni. Nono la Galifarda ridică deodată capul şi privi la lumina gata să se stingă, cu părere de rău.

Nopţile geroase erau prea lungi şi biata suferea, în fiecare seară, aşteptând somnul.

Ridicând capul, părul îi căzu pe spate, lăsându-i astfel la lumină figura palidă. Pieptul doamnei Laurens se strânse.

Nono ascunse hârtiile sub perină. Se acoperi cu rochia de stambă aşa ca să nu fie aproape goală. Ochii săi mari negri se înălţară la cer într-o rugăciune mută cu mâinile împreunate pe piept.

Fitilul arunca o lumină mai vie şi se stinse.

Sara nu mai văzu nimic. Plângea. Strângea scândurile cu mâna şi întindea gura ca şi cum ar vrea să sărute.

— Judith, Judith, copila mea!… murmură ea.

Pe urmă cu un fel de delir:

— Oh! Nu muri încă! Aşteaptă! Viaţa lui se duce şi tu ai numai câteva zile să suferi!

Dar deodată tresări speriată; în spatele ei, la doi paşi, se auzi un râs tâmpit.

Întoarse capul, dar tulburarea-i o orbea. Pe când căuta să vadă, un glas ciudat răsună în umbra stâlpului. Glasul cânta:

Azi e luni
Au venit să ia pe mama Regnault
S-o ducă în puşcărie.
Pentru că n-are bani
Mama Regnault a scăpat;
Dar ei o să vină şi mâine,
Şi-or să o prindă…
Ce mai întâmplare, *ha! Ha!*…

Ochii Sarei se obişnuiau cu întunericul; zări o fiinţă pocită, care umbla călare pe un scaun.

Sara fugi. Pe când traversa piaţa Rotondei, cântăreţul zbieră mai, mare, şi glasul acesta ajunse până la urechile Galifardei, care se cutremură pe salteaua ei, ca şi cum

scândurile şatrei nu o fereau îndestul de răutatea crudă a idiotului Geignolet.

Sara urcă tremurând pe perinele trăsurii.

Când o întrebă vizitiul unde s-o ducă, nu putu răspunde.

— În strada Dauphine — numărul 17, zise ea în sfârşit.

Acolo locuia Franz.

* * *

Era seara târziu. O casă mobilată din strada Saint-Honoré.

O cameră mare unde este întuneric desăvârşit. Se aude respiraţia egală a unor oameni care dorm liniştiţi…

* * *

De partea cealaltă a curţii se aprinse o lumânare şi în camera mută pătrunse lumina.

Se puteau vedea mantale mari de călătorie aruncate, cizme cu pinteni, arme, şi pe cămin doi, trei pumni de aur.

În capătul celălalt al camerei, trei paturi erau înşirate lângă zid. În fiecare dormea câte un om.

Pendulă sună ora nouă. Un ceasornic deşteptător începu să sune.

Unul dintre cei care dormeau tresări din somn şi se ridică.

— Deja! murmură el; după trei nopţi de oboseală trec iute două ceasuri de somn!

Se frecă la ochi şi se întinse.

Se deşteptară şi ceilalţi doi.

— Trebuie să lucrez chiar de astă seară; şi trebuie să le dau de ştire mai înainte de a ieşi din casă…

— Orele noastre sunt numărate, zise iar primul.

— Fraţilor!… zise el tare.

N-avu nevoie să strige de două ori, amândoi săriră în sus, frecându-se la ochi şi bombănind.

— Fraţilor, zise cel care se deşteptase mai întâi, trebuie să fiţi gata să plecaţi mâine în zori de zi, amândoi.

— Aşa de repede!… ziseră ei într-un glas.

Pe urmă unul zise:

— Eu care descoperisem o casă de joc unde se prânzeşte mai bine ca oriunde!…

— Eu care aveam femeia cea mai frumoasă de pe lume! zise celălalt.

— Şi combinasem jocul…

— Mi se dăduse o întâlnire…

Primul zise numai o vorbă.

— Este pentru copii!

— Ducă-se la dracu jocul! zise jucătorul.

— Să se ducă dracului femeile! zise îndrăgostitul.

Pe urmă, într-un glas ziseră:

— Frate, azi ca totdeauna, suntem gata…

Capitolul I - Ne-am învoit

Începem istoria de acolo de unde am lăsat-o; suntem tot în Templu, în seara de luni din săptămână din urmă a câşlegilor[5] a anului 1844.

Cârciumile dimprejurul pieţei făceau toate dever mare. Deşi ziua de luni a câşlegilor este o zi de repaus după îmbuibarea de duminică şi orgiile petrecute în ziua de marţi, fac însă parte din carnaval şi cer să fie stropite fie chiar cu cumpăt.

Prin urmare, se bea cumsecade primprejurul Templului. Cârciumile la modă erau plin de muşterii ca şi în ajun.

Eram cam la ora când doamna de Laurens cobora scara luminoasă a castelului, Sara se oprise o clipă în capul străzii Petit-Thouar, pentru că i se păruse că recunoaşte la lumina felinarelor pe Franz străbătând piaţa repede şi furişându-se între-o alee întunecoasă.

Sara era femeie tare, şi frica aceea de rând care de obicei împiedică pe femei nu o jenă câtuşi de puţin. Interesul ei era să ajungă pe Franz, şi dacă n-ar fi fost glasul lui Geignolet idiotul, Sara ar fi apucat fără frică pe aleea aceea.

Cântecul idiotului îi împiedică mişcarea ei. Oare Franz să fi fost? Lumina felinarelor poate să înşele. Era astfel nehotărâtă, întoarse capul spre clădirea Rotondei şi ochii i se aţintiră pe un nunei, luminos care strălucea în umbra peristilului.

Nu mai stătu pe gânduri; parcă lumina asta o atrăgea ca un magnet.

Trecu piaţa şi se opri dinaintea prăvăliei lui Araby…

---

[5] *Câşlégi* s. f. pl. Interval de timp între două posturi ortodoxe, în care creştinii pot mânca de dulce. – Lat. caseum ligat. (nota lui BlankCd)

În clipă însă când lipi ea ochii pe crăpăturile scândurilor, la răspântia Château-d'Eau apăru o trăsură elegantă şi o luă pe strada Templului. Vizitiul opri caii falnici în dreptul bisericii Sf. Elisabeta. Lacheul deschise scara şi un bărbat înfăşurat într-o mantă de cauciuc se dădu jos pe trotuar.

— Aşteaptă-mă, zise el.

Lacheul închise uşa şi începu să se plimbe în lung şi în lat pe dinaintea bisericii. Vizitiul se aşeză pe capră şi adormi…

Stăpânul făcu doar câţiva paşi pe trotuar în sus şi coti în strada Vendôme.

Era îmbrăcat ca un tânăr şi tăietura impermeabilului său arăta pretenţii serioase de anglomanie. Mersul lui vroia să fie sprinten. Pe sub borurile mici ale pălăriei, se vedea un păr foarte inelat. Atâta se vedea numai, pentru că, fiind cu gulerul ridicat, cea mai mare parte a obrazului era ascunsă.

Strada Vendôme, care-şi datoreşte numele celui din urmă stareţ Frantiel, este încă una din fruntariile vechiului domeniu al cavalerilor ospitalieri al Sfântului Ioan din Ierusalim. Deşi se învecinează cu Parisul zgomotos şi negustoresc, ţine de Marais, şi liniştita tăcere contrastează cu zgomotul nebun de pe bulevardul vecin. Între ea şi grupul de teatre care-şi dispută favorurile statornice ale poporului parizian, nu este decât o linie îngustă de case. Dar e o lume întreagă.

Omul nostru merse pe strada Vendôme, pe lângă ziduri, dându-şi aerul unui om cu noroc la femei. Cu toate acestea pasul îi era greu. Cutele drepte ale mantalei ascundeau prost grăsimea corpului.

O ţinută ca a lui este foarte primejdioasă în vreme de carnaval, şi oamenii prea veseli, sunt, din fire, nemiloşi pentru frumoşii Narcişi, ajunşi la cincizeci de ani. Omul însă nu avea să se întâlnească cu nici o fiinţă supărătoare pe drumul singuratic pe care şi-l alesese. Câteva ţipete vesele şi batjocoritoare veneau până la urechea lui prin pasajul Vendôme, acel coridor sărac care voia nimic mai mult. Pasajul se vedea tot aşa de pustiu ca şi strada şi felinarele luminau acolo cu o faţă melancolică bazarurile dispreţuitoare.

În colţul făcut de strada Vendôme şi de strada Puţului, omul se întoarse în loc spre Templu. Vântul îi ridică în clipa asta pulpanele mantalei lui scurte, care plutiră în aer cu un zgomot

de cauciuc şi lăsară să i se vadă haina de dedesubt, care era un palton alb.

Domnul cavaler de Reinhold încercă să-şi ţină mantaua liniştită, dar fiindcă vântul sufla cu putere, fu obligat să-şi ţină şi pălăria cu mâinile.

Merse însă înainte înjurând şi nu se opri decât în faţa perdelelor vărgate ale cârciumii Girafei.

Tejgheaua "lui Johann" era plină ochi. Girafa şedea la locul ei, mai rotundă, mai grasă, mai roşie, mai zâmbitoare ca oricând. Turnă vinul roşi cu atenţie şi cu atâta bunăvoinţă şi în nişte pahare lungi şi subţiri care erau curat spălate, încât muşterii nu se puteau sătura de băutură.

Bărbatul ei, cârciumarul Johann sta în picioare la capătul celeilalte săli şi conversa cu oamenii mai serioşi.

Aceasta era o cinste mare, pentru că Johann trecea drept un om care avea multe parale legate în ciorap, şi nu vorbea cu oricine.

Printre cei dimprejurul lui erau şi doi, trei din nemţii de la castel. Nu era acolo nici bravul Hermann, nici bunul negustor de haine Hans Dorn, nici Fritz, posomorâtul curier al lui Bluthaupt. Adunarea se compunea în mare parte din oameni necunoscuţi, doi beţivi privilegiaţi se încălzeau la zâmbetele Girafei.

Era un băiat gras, cu înfăţişarea prostească, cu statura greoaie, o piatră cum se zice în Templu şi în altă parte, care se aşeza drept şi mut în faţa tejghelei atent la tagma germanică. Era prea bălan, prea cărnos, prea rumen şi nu părea a avea multe gânduri. Îl chema Nicolas; era nepotul lui Johann, nepot pentru care cârciumarul ceruse mâna Gertraudei, şi prin urmare era pricina că Johann ura pe bieţii Regnault; Pentru că Jean flaşnetarul, cu toată mizeria lui îi tăia calea lui Nicolas.

Cel de-al doilea era un bărbat scund, între cincizeci şi cincizeci şi cinci de ani, care părea că avea mare credit în casă. Scundul acesta trecea şi drept un agent al poliţiei. Din pricina asta era mai bine privit: îl chema Romain, zise Batailleur.

Batailleur de mult se unise cu o fată tânără din cartierul Halelor printr-o căsătorie de acelea care n-au nevoie de primărie şi ele biserică. Divorţaseră de mai multă vreme, dar unirea asta dăduse fetei dreptul extralegal de a purta frumosul nume de Batailleur.

Şi ea îl purta. Ajunsese chiar una din personalităţile Templului. Fostul ei bărbat se mândrea şi ar fi dat nu ştiu ce ca să se împace cu ea. Ba s-ar fi lipsit şi de slujba lui politică. Ar fi dat dracului guvernul din toată inima, numai ca să mai fie telal.

Dar nu mai era vreme: nenorocitul Romain, în zadar da ocazie pe lângă fosta nevastă, pentru că ea îl ţinea la distanţă. Ajunsese bietul să-i pară rău după trecut. Deşi era un om vesel şi veşnic chefliu, lumea ştia durerea lui, şi când vinişorul îi dezlega limba avea obicei să înceapă totdeauna cu formula asta trufaşă, dar şi plină de melancolie:

— În vremea când eram bărbatul doamnei Batailleur…

Văzând câtă mulţime era în cârciuma Girafei, domnul cavaler de Reinhold rămase nehotărât şi cam fără curaj. De obicei stabilimentul lui Johann nu prea avea muşterii. Cavalerul avea obiceiul să se ducă la ei incognito, şi, dacă nu îl chemă la el acasă, se întâlneau în camera aceea deosebită, unde se adunau nemţi să discute.

Azi însă era lunea din urmă a câşlegilor: salonul de societate era înţesat. Cavalerul zărise printre geamuri înăuntru doamne de la Templu cu amanţii lor, negustori de haine vechi care umblă pe drumuri, cu chef, şi într-un colţ frumosul Polyte, favoritul doamnei Batailleur, care mânca pentru francul şi douăzeci şi cinci de centime dăruiţi de regina lui.

Cavalerul ştia că era foarte bine cunoscut, în Templu. Jocul pe care-l făcea nu îi dădea o popularitate prea mare şi nu voia să se arate în public în seara aceea mai cu seamă după o zi de scadenţă.

Nu ştia tocmai bine numărul sechestrelor puse în ziua aceea: dar aceasta nu lipseau niciodată în zilele de plată şi sărăcia cunoscută a bieţilor lui clienţi nu-i lăsa nici o îndoială în privinţa aceasta.

Pâlcurile băutorilor nu-l lăsau să vadă pe Johann, care era tocmai în spate… În prima clipă nu se simţi în stare să înfrunte mulţimea care nu-l iubea şi din instinct făcu înapoi câţiva paşi, ca să se ducă la trăsură. Dar se gândi. Rămase, căci trebuia să vorbească cu Johann. Se ruşina că e aşa de sfios, de aceea se întoarse iar în uşa cârciumii, însă se ascunse în umbră.

Stătu ascuns aşa mai multe minute, căutând să deosebească pe omul lui în atmosfera de fum a cârciumii şi ferindu-se cât putea de lumina care străbătea strada îngustă.

O mişcare care se făcu printre băutori dădu în sfârşit, la lumină figură aspră a cârciumarului Johann. Cavalerul îşi înfundă pălăria pe ochi, ridică mai sus gulerul mantalei de cauciuc şi în trei paşi trecu strada.

Intră. Cu toate nemulţumirile lui, toată lumea îl cunoscu de la cea dintâi ochire. Un murmur surd se făcu în sală.

— Stăpânul!… A venit stăpânul! şopteau.

Însă murmurul ăsta nu era nicidecum ameninţători şi Reinhold greşise că se temuse.

În gelozia săracului împotriva bogatului este un respect ciudat pe care chiar pasiunea în ceasurile ei de paroxism nu-l poate îndepărta uşor. Dacă era legitimă şi spiritul de răzbunare se unesc cu gelozia, se întâmplă câte odată explozie, dar e rar.

Şi încă şi atunci trebuie motive nenumărate; în general, săracul nu are curaj. Când se supără o dată îl apucă frigurile, turbează; dă orbeşte, şi adevăraţii lui vrăjmaşi ştiu să se ferească de lovituri.

Abia intrase cavalerul în cârciuma lui Johann şi frica îi trecu ca prin farmec. Îşi văzu puterea. Toate capetele se descoperiră cu umilinţă împrejurul lui, un singur şi acelaşi zâmbet modest, supus, linguşitor, veni pe toate, buzele. Girafa îşi ridică carnea multă pe deasupra tejghelei, desenă un salut şi căzu iar, zdrobită de greutatea respectului.

— Johann! strigă ea, hai! Johann! Este domnul cavaler!

Cârciumarul îşi lăsase geamul de la care vorbea şi venea spre Reinhold cu şapca în mână.

Cavalerul luă un aer de împărat; privirea lui se plimba peste cei adunaţi.

— Bună seara Lotchen, bună seara mamă, zise el Girafei care se înroşi de bucurie, iată nişte băieţi cumsecade care serbează lunea de azi!… Îmi place când văd poporul petrecând!… Iubesc poporul! Dă-le la fiecare câte un pahar de vin, Lotchen, să-l bea, în sănătatea mea…

Adunarea se agită, respectuoasă şi recunoscătoare.

Cavalerul ieşi cu pasul regal, făcând semn lui Johann să vină după el.

— Tot este un om cumsecade! zise Romain Batailleur golindu-şi paharul de vin.

— De departe pare a fi tigri şi de aproape sunt copii buni!… zise nepotul Nicolas.

Două-trei glasuri protestară zicând că, chiar în ziua aceea fuseseră puse la sechestru după cererea cavalerului vreo şase telălese sărace din Templu.

Dar Girafa indignată bătu cu litrul de cositor în tejghea şi zise într-un avânt inspirat:

— Sunt nişte calice care n-au cu ce-şi plăti datoriile!… Nu cumva o fi trebuind să stea cineva cu pălăria în mână înaintea lor?…

— Scuză-mă! zise Batailleur, când eram eu bărbatul dumneaei se întâmpla şi atunci să se găsească datornici răi de plată… Dar eu vă spun că li se va da mijloace să meargă înainte. Vezi aşa!…

— Vezi aşa! repetă nepotul Nicolas.

— Negreşit! zise adunarea. Trebuie exactitate în comerţ.

— Şi pe urmă asta face bine oamenilor cu dare de mână, mai zise Batailleur. Iată, este locul mamei Regnault, colo, în colţul Rotondei, care e vestită pentru lucrurile reparate. Dacă aş mai fi eu cu nevasta mea, aş lua locul acela numaidecât.

— Sărmana femeie Regnault! murmurară câţiva miloşi.

Girafa ridică din umeri.

— Se zice că au s-o bage în puşcărie… La vârsta ei!

— Ce mai rău! zise Batailleur, de treizeci de ani ţine locul acela mama Regnault… Fiecare la rândul lui!

Domnul de Reinhold şi Johann erau amândoi în stradă şi vorbeau încet.

— Cinci au fost izgonite, zise cârciumarul; din cinci, trei or să plutească, pentru că au vechituri… Celelalte două nu au nimic… Şi ştii dumneata că mama Regnault ne datorează multe parale, domnule cavaler?

— Vom vorbi despre asta altă dată, zise Reinhold. Am să-ţi dau pe mână o afacere însemnată.

— Dar nici asta nu e neînsemnată. Şi pentru că am auzit că mama Regnault are undeva în lumea de sus sprijin bun, zău! Am executat-o…

— Este arestată?… zise cavalerul cam aprins.

— Încă nu… Se ascunde, dar mâine are să fie ziua.

Cavalerul nu mai zise nimic, dar se aşeză în faţa cârciumarului Johann. Acesta vru să mai spună ceva, dar trebui să tacă, din pricină că Reinhold îl strânse de braţ şi se uită ţintă în ochii lui.

— Trebuie să ai bune economii, Johann? zise cavalerul; dar nu eşti încă un om bogat după cum se zice.

— Dar de unde să fiu?... începu stăpânul Girafei.

— Apoi, afară de asta, ai ajuns la o vârstă... Eşti de cincizeci şi cinci de ani, nu-i aşa, Johann?

— Cincizeci şi şapte, în luna iunie!

— Ei bine, băiatule, cineva la vârsta asta nu mai are vreme să pună bani de-o parte, gologan cu gologan... Trebuie să te laşi de gândul de a te îmbogăţi încet.

Johann lăsă ochii în jos ca să se uite la cavaler pe dedesubt.

— Pentru ce-mi spui vorbele acestea?

— Pentru că eşti deştept, Johann, răspunse Reinhold cu un zâmbet linguşitor, pentru că ştii să vezi partea bună a lucrurilor şi pentru că te cred o slugă devotată.

— Ai ceva greu de făcut, domnule cavaler?

— Nicidecum... Câteva măsuri de luat... Vreo şase dalhauci[6] de găsit... Este o afacere în care n-ai să lucrezi dumneata personal, Johann. Ţin prea mult la dumneata, dragul meu, ca să te bag în primejdie...

— Da, şi nu... În Franţa ar fi greu de tot. Dar în Germania...

— Da, şi nu...

— Este primejdie deci?... întrebă cârciumarul.

— Ah! Ah! zise Johann, treaba trebuie făcută în Germania?

Cavalerul începu să râdă.

— Un prilej ca să-şi vadă cineva ţara! zise el.

— Şi ce trebuie făcut?

Cavalerul nu răspunse numaidecât. Se uită în jur ca să se asigure bine că nici o ureche curioasă nu era pe aproape; pe urmă se apropie de cârciumar şi-i zise:

— E vorba de copil, zise el.

— A! Ai aflat ceva de el? zise Johann curios.

— Este în Paris.

— Îţi spusesem eu rândul trecut!...

— Amice Johann, nu te lăuda!... N-ai pândit bine în împrejurarea asta... Ce mi-ai spus? Nimic!... Şi cu toate acestea

---

[6] Probabil cuvântul "dalhauci" este sinonim cu cuvântul Dălcăúc ~ci m. rar 1) Persoană care nu are o ocupaţie bine definită şi umblă pe drumuri fără rost; haimana. 2) şi adjectival fam. Persoană care face scandal; scandalagiu. /<turc. Dalkavuk. (nota lui BlankCd)

de multă vreme stă băiatul între noi, şi al dracului să fiu dacă prietenii dumitale nemţi nu ştiu nimic!

— Te pot asigura!

— Bun!… Nu mă îndoiesc câtuşi de puţin de devotamentul dumitale, dar eşti destul de sigur că tâmpiţii aceia de nemţi nu se cam feresc?…

— De mine? zise Johann. Haida-de!… Ei cred că ţin şi eu tot ca ei la Bluthaupt… Dacă nu mi-au spus nimic, pricina e că nici ei nu ştiu nimic.

— Cu atât mai bine!

— Dar dumneata cum ai aflat?

— Asta-i altceva, şi ar fi greu ca să-i spun acum. Vorba este că eu am aflat şi că nu ne mai rămâne nici o îndoială în privinţa asta… Ceva mai mult: deoarece graba este mama tuturor virtuţilor, noi am manevrat fără să pierdem vreme şi am şi jucat o primă partidă.

— Şi aţi pierdut-o?

— Jocul nu era frumos! zise cavalerul cu un accent de părere de rău; dar şansa era împotriva noastră… Copilandrul e sănătos şi noi ne-am ales cu osteneala.

Johann se uită în ochi cavalerului şi făcu un semn cu mâna.

— Tii! zise Reinhold răspunzând semnului. Voi nu visaţi decât înjunghieri… E prea primejdios, prietene Johann şi mie nu-mi place.

— Când vrea cineva să termine… vru să zică Johann.

— Când vrea cineva să intre, zise Reinhold, tăindu-i vorba, nu e neapărată nevoie să spargă uşa! Găsisem ceva mai bun decât asta… Un duel cu un maestru de arme.

— Tunete! Dar era minunat lucru! zise Johann copleşit de admiraţie.

— Nu tocmai rău!… Dar omul hotărăşte într-un fel şi dracu, într-alt fel… Partida e numai amânată. E vorba să jucăm mai bine.

Erau în capul străzii Puţului, numai la câţiva paşi de barăcile Templului, sub care domnea tăcerea şi întunericul. Cavalerul se mai uită odată împrejur: trotuarele erau pustii; nimic nu mişca în umbra pieţei goale.

Spre mai multă siguranţă trase pe Johann în centrul străzii la egală depărtare de Petit-Thouars şi de barăcile Templului. Îşi puse gura la urechea cârciumarului şi-i vorbi încet.

Vorbi câteva minute fără să se oprească.

După ce isprăvi, Johann lăsă capul în jos cu un aer şovăielnic.

— Mă înţelegi? întrebă cavalerul.

— Foarte bine! răspunse Johann.

— Ei bine?

— Ei bine!… Şi în Germania ca şi în Franţa sunt judecători şi numai un cap am pe umeri.

— Ia lasă vorbă aia! Cunoşti ţara mai bine decât mine, şi ştii prea bine… zise Reinhold.

— Că sunt milioane, e adevărat… Dar, vezi, cu toţi cei cincizeci şi şapte de ani ai mei, n-am încă poftă să mă duc pe lumea cealaltă.

— Cine vorbeşte de asta.

— Faptele!… S-au văzut istorii de acestea sfârşind rău de tot, ştii bine… Şi cred că e mai bine să pun deoparte franc cu franc, încă vreo câţiva ani, decât să mă expun aşa.

Cavalerul nu prea ştia bine dacă Johann se tocmea ori refuza. Se uita la el cu luare aminte şi încerca să-i citească adevărul pe obraz, dar fizionomia tristă şi uscată a fostului scutier al lui Bluthaupt era o parte închisă.

Johann sta acum rece şi tăcut. Cavalerul începuse să dispere.

— Ai să mă refuzi? întrebă el în sfârşit.

— Zău, domnule cavaler, cam aşa mă bat gândurile, răspunse Johann. Şi încă de-ai fi spus cam cât vrei să dai.

Reinhold se lovi pe frunte răzând.

— Prietene Johann, zise el, eşti singurul neamţ de spirit din câţi am întâlnit eu!… Dacă nu ziceai, eram să uit lucrul de căpetenie! Trebuie că ai undeva strânşi la un loc vreo cincizeci de mii de franci?

— Cam aşa ceva.

— Ei bine, treaba asta va face suma rotundă de o sută de mii de franci… Vezi că nu mă tocmesc!… Ceilalţi vor fi plătiţi potrivit prin mijlocirea dumitale, ceea ce îşi va permite poate să mai ciupeşti ceva… Îţi vine la socoteală?

— Dă mâna! zise neamţul întinzând mâna; îţi fac eu treaba.

Domnul de Reinhold şi primul său ministru Johann se înţeleseră foarte bine asupra faptului principal: rămâneau acum greutăţile îndeplinirii faptului.

Se plimbau unul lângă altul acum pe trotuar, discutând încet şi discutând partea tare şi partea slabă a acţiunii.

— Este greu, zise Johann atrăgând pe cavaler spre cârciuma lui. La Templu se găsesc încă mulţi băieţi cinstiţi care n-au prejudecăţi. Pentru o afacere bună unde n-ar fi vorba decât de pedeapsă corecţională, cunosc douăzeci, toţi prea pişicheri. Ar fi mai greu să-i alegi... Dar pentru o afacere mare, nu e aici cuibul lor... Nu se vinde marfă de asta pe aici... Şi înţelegeţi bine, stăpâne, că nu putem lucra cu uşurinţă.

— Cred şi eu! răspunse Reinhold, dar să căutăm.

— Să căutăm! Să căutăm!... Când nu e, nu e... Şi ai ticăloasa aia de condiţie ca să ştie nemţeşte care este lucrul şi mai greu.

— Înţelegi bine că fără asta nu se poate...

— Nu zic nu.

— Trebuie să poată el să se aclimatizeze în partea locului şi să-şi joace la nevoie rolul de ţărani din Wurtburg.

— Negreşit, dar...

— Prietene Johann, să căutăm.

Ajunseră la uşa Girafei; Johann trase pe cavalerul în partea cealaltă a străzii şi începu să numere cu ochii pe băutorii adunaţi în cârciuma lui.

Îi socotea pe fiecare şi dă din cap cu neplăcere.

— Iată trei ori patru nemţi care ar fi buni pentru noi, bombănea el; dar poftim de le vorbeşte despre ce vrei să faci!... Chiar astă seară ar afla Hans Dorn şi mâine dimineaţă procurorul regelui m-ar şi călca.

— Dar pe Hans Dorn nu s-ar putea să-l cumpărăm?... întrebă cavalerul.

Johann se uită la el încremenit.

— Să cumperi pe Hans Dorn! murmură el, Dorn este catârul cel mai încăpăţânat din tot Templul... Dumneata eşti destul de bogat, domnule cavaler, dar te-ai ruina de douăzeci de ori şi tot

n-ai avea o bucăţică de Hans Dorn… Afară de nemţi, nu văd pe nimeni la mine care să ne poată face ceva… Tata Batailleur este un hoţ bătrân care a făcut toate meseriile, şi care poate chiar primi, dar e parizian de sânge care n-a pierdut din vedere niciodată turla Invaziilor şi care nu ştie altă limbă decât argoul Templului.

— Dar Făt-Frumos, de colo? întrebă Reinhold arătând cu degetul pe Polyte, care ieşea după ce aruncase pe tejghea un franc şi douăzeci şi cinci.

Johann ridică din umeri.

— Ăsta? zise el, ăsta este un lăudăros care miroase cât de colo a Apă de Colonie… Acum se duce pe bulevard cu scobitoarea în dinţi, ca să-l creadă lumea că a prânzit la Deffieux.

Deffieux este birtul cel mai vestit din partea locului.

— Dar băiatul ăla gras care vorbeşte cu nevastă-ta? întrebă iar Reinhold arătând pe nepotul Nicolas.

— Asta este altă mâncare, răspunse Johann cu demnitate, îmi este nepot! Un copil crescut cumsecade şi care ştie ce va să zică paraua. Are să ajungă departe el… dar nu eu sunt cel care să-l bag în foc, domnule cavaler.

— Dar, în sfârşit, zise cavalerul iar, pe cine să luăm?

Johann se scărpină pe frunte foarte serios încurcat.

— Cam greu, bombăni el, dacă am fi cel puţin colo, în spate la Notre-Dame ori în partea Cobelinilor, n-am avea decât s-alegem…

— Să ne ducem acolo, zise Reinhold.

— Du-te, dumneata!… Eu nu mă duc aşa departe de stabilimentul meu… Cei din Templu mă cunosc. Aici pot face ce vreau, foarte bine, dar peste apă am auzit că sunt înregimentaţi şi să nu e bine să-i miroşi prea de aproape dacă nu ai lozinca lor.

— Fleacuri! zise Reinhold.

— Se poate, stăpâne, dar aşa este, răspunse cârciumarul.

Reinhold făcu câţiva paşi pe trotuar călcând cu nerăbdare, pe urmă se întoarse repede spre Johann.

— Văd eu bine că nu te învoieşti, zise cavalerul. Îmi pare rău, pentru că era un câştig frumos… Îmi rămâne acum să te rog să nu spui cuiva ce-am vorbit amândoi. O să caut în altă parte.

— Aşteaptă, zise Johann.

— Nu e vreme de gândit…

— Girafa este un stabiliment prea bine ţinut şi în Templu sunt şi alte locuri… Să vezi stăpâne, nu banii mă opresc, dar n-aş vrea să te las în încurcătură… Să ne învârtim odată pe piaţa Rotondei. În treacăt am să mă uit pe la confraţii mei, şi poate să-mi vină vreo idee.

Apucară pe mica stradă Petite Corderie, şi după ce mai merseră câţiva paşi ajunseră în piaţa Rotondei, în faţa casei lui Hans Dorn.

— La *Elefant* şi la *Cei Doi Lei*, zise Johann vorbind singur, se fac lucruri mari! *La Camp de la Loupe* e numai dragoste… Nu rămâne decât *Cei Patru Feciori Aymon*.

— Am auzit vorbindu-se de locul acela, zise Reinhold.

— Cred şi eu!… Este un stabiliment foarte vesel. Borfaşii se strâng acolo în toate serile şi se poate îmbrăca cineva de sus jos, curat şi mai pe nimic… Hai! Stăpâne, dacă pungaşii aceia ar fi oameni aşezaţi, ar putea să se pricopsească… Cunosc eu pe unii care pot scoate şi treizeci de franci pe zi pe haine. De unde? Nu ştiu! Dar când vin seara la cârciuma *Aymon* au totdeauna două trei perechi de pantaloni unul peste altul, vreo jiletică bună în buzunar şi cravate frumoase în pălării… Dar nu ştiu să se ţină. Sunt nişte stricaţi, bădărani, toată ziua beţi… Joacă cărţi, se bat între ei, fac gălăgie. Aşa că în loc să ajungă şi ei ceva, îşi petrec jumătate din viaţă în puşcărie.

— Şi cârciuma este departe de aici?

— Iat-o! răspunse Johann arătând cu degetul un felinar gălbui atârnat înaintea unei alei întunecoase.

Tot vorbind, merseră înainte şi ajunseră în partea cealaltă a Rotondei, peste drum de piaţa Templului.

Partea aceasta a pieţei care dă în străzile Forez şi Beaujolais are noaptea, un aspect mai trist şi mai singuratic decât restul cartierului. Nu e un ioc primejdios pentru trecători datorită corpului de gardă care este la câţiva paşi, în colţul străzii Percée, dar, şi aşa, trecătorii sunt rari. Becurile de gaz răspândesc o lumină nehotărâtă peste prăvăliile amărâte din Rotondă. Este numai umbră sub peristil, între ai cărui stâlpi zdrenţele înţepenite de ger se leagănă trist, suflate de vânt. Nici o lumină nu se vede prin uşile închise; nici un pas nu răsună pe pietrele prost cioplite ale străzii. Masa clădirii Rotondei îşi înalţă

de o parte ovalul posomorât şi greu, de alta, sunt case înalte cu înfăţişarea săracă lipită unde se îngrămădesc, din catul de jos şi până la mansarde, familii sărace care vând vechituri.

Aleea neagră, mascată de un felinar, trecea cam prin centrul acestor case.

Deasupra porţii aleii felinarele luminau slab un tablou de mărime mijlocie, unde se vedea, pe o pânză înnegrită de fum, patru bărbaţi îmbrăcaţi ca dragoni, călări pe un dobitoc lung care nu are nume în istoria naturală.

Era cârciuma *Cei Patru Feciori Aymon*.

Dedesubt era scris:

Comerţ de vin, bere, rachiu. Biliard public. Grădină şi Jocuri din Siam în spatele Curţii.

Reinhold şi Johann se opriseră în faţa firmei, în umbra peristilului.

— Dacă se întâmplă să nu găsim aici ce ne trebuie, poţi să mă spânzuri dacă ştiu unde să mai caut! zise Johann.

— Cum să facem? răspunse Reinhold. Aici, nu ne putem uita pe geamuri.

Când să deschidă cârciumarul gura să răspundă, un pas greu şi încet se auzi sub peristil, dinspre corpul de gardă. În aceeaşi clipă, de partea cealaltă a pieţii, se auziră părţi dintr-o arie faimoasă, repetate de două glasuri bărbăteşti, foarte răguşite.

— Haidem de aici, îngână cavalerul a cărui primă mişcare era totdeauna prudenţa.

— La dracu! Mi se pare că eu cunosc glasurile astea, zise Johann în loc să răspundă cavalerului…

Glasurile urlau:

— La ri fla fla fla.

— La ri fla fla fla.

— La ri fla!

— Fla fla.

Omul care venea dinspre corpul de gardă luă acum curba Rotondei şi se arătă privirilor celor doi. Era un biet nepricopsit, îmbrăcat cu un palton cenuşiu prăpădit şi mergea cocoşat.

În loc să ţină înainte, se duse spre firma *Celor Patru Feciori Aymon*.

Când trecu pe sub lampa din apropierea lor, se putu zări părul alb care-l atârna pe sub pălăria roasă şi smocurile de barbă vâlvoi care-i acoperea ca o mască de blană cea mai mare parte a obrazului.

— Unde am mai văzut eu pe omul ăsta? se întrebă tare cavalerul.

Johann se uită la el pieziş şi începu să zâmbească.

— Omul acela este mai important decât mulţi alţii, îi răspunse el; de multe ori mi-ai vorbit de el.

— Cum îl cheamă?

— La nevoie, ar putea fi unul dintre oamenii noştri. Nu de bună voie negreşit, pentru că s-ar lăsa să fie tăiat bucăţele pentru copiii lui Bluthaupt!

— Cum îl cheamă?

— Dar, urmă Johann, mai înainte de a răspunde, dacă i-ar vorbi cineva de dracul, pe care-l crede stăpânul lui, de când cu nu ştiu ce întâmplare pe care o ştii foarte bine dumneata, domnule cavaler…

— Dar spune-mi odată cum îl cheamă?

— Dacă i-ar vorbi cineva de iad pe care-l vede în toate nopţile în vis, şi de un cadavru culcat în zăpadă, în adâncul unei găuri, pe drumul curmeziş al Heidelbergului…

— El să fie!… îngână cavalerul cu glasul schimbat.

— Dacă i-ar zice cineva că a primit preţul sângelui, isprăvi Johann; ar face tot ce i s-ar cere… Este bietul Fritz, fostul curier al lui Bluthaupt.

Reinhold întoarse capul Era palid şi abia putea respira.

— Neavând pe un altul mai bun, şi acesta se poate lua, zise Johann. Şi pe acesta unde să-l găsesc… Dar unde dracul s-ar fi dus caii cu Larifla?…

Adevărul e că nu se mai auzeau nici paşi, nici glasul celor doi cântăreţi. Cum se făcu Fritz nevăzut pe aleea celor *Patru Feciori Aymon*, Johann ieşi din peristil ca să se uite afară. Zări departe, în capul străzii Micului Thoma, două umbre care se mişcau lângă zidul dărăpănat care închide piaţa.

Deocamdată nu putu deosebi nimic, dar peste câteva secunde înţelese mişcările tăcute ale celor două umbre. Umbrele erau ocupate pentru oarecare toaletă. Se ajuta una pe alta să-şi tragă vreo trei perechi de pantaloni cu care se îmbrăcaseră.

Johann îi auzea de departe cum râdeau pe înfundate şi cum glumeau încet.

— Nu-i credeam în Paris, îşi zise el după câteva minute de aşteptare; dacă ar fi ei, mii de tunete! Apoi am noroc… Sunt sigur că am cinci mii de lei venit în buzunar!

Amândoi însă îşi vedeau de treabă. Fiecare întindea pe rând câte un picior camaradului său care trăgea şi aducea un alt crac de pantalon.

Despuiatul nu rămânea însă fără pantaloni.

Lucrul acesta semăna cu scena aceea de la Circul Olymp când claunul îşi scoate două duzini de jiletci şi tot nu rămâne în cămaşă.

Johann nu-şi mai lua ochii de la ei. I se părea lui că îi cunoaşte, dar tot nu era sigur, pentru că cei la care făceau aluzie erau doi pungaşi de frunte, tot atât de cuminţi de obicei pe cât erau de îndrăzneţi în unele împrejurări.

El nu pricepea pentru ce se expuneau ei ca să se dezbrace afară în aer, la o sută de paşi de corpul de gardă.

— Bonet-Verde[7] şi Dihorul nu se expun astfel, îşi zise el în gând, nu se comportă astfel… Când au pus mâna pe pantaloni nu se dezbracă ei în stradă, ci se duc la *Patru Feciori*.

Pe când se gândea el astfel, unul din cei doi oameni ridică piciorul prea sus şi căzu pe spate lângă zid. Tovarăşul care vrea să-l ajute, pierdu echilibrul şi căzu şi el.

Începu atunci o luptă nebună pe grămada de gunoi de lângă zid. Amândoi se rostogoliră prin pulbere, râzând ca nişte smintiţi.

Cine să fie expert în beţie dacă nu un cârciumar neamţ dimprejurul Templului! Johann înţelese timbrul râsului.

De unde se posomorâse, acum se înveseli.

— Au tras la măsea, sutaşii dracului! zise râzând, şi când e la o adică, într-o zi de luni a câşlegilor, după ce a muncit cineva cum trebuie, ce să facă alt decât să se îmbete…

— Johann! Ce faci acolo singur? întreba cavalerul.

Cârciumarul însă se gândea mereu:

— În sfârşit! Mai bine nu mi-ar plăcea să-i văd pe băieţii ăştia într-un cabinet la *Patru Feciori* decât în colţul ăsta de stradă!… E tocmai ce ne trebuie nouă. Nu-i vorbă, în tot Templul

---

[7] În ediţia franceză este: Bonnet-Vert. (nota lui BlankCd)

nu se găsesc alţii mai buni ca ei… şi dacă mi i-ar lua acum de sub nas o patrulă s-ar duce dracului zece mii de franci!… Dar azi ori mâine n-or să sfârşească ei acolo?

Şi se îndreptă spre ei cu gândul să le dea ceva sfaturi bune.

— Johann! Johann! Să vin şi eu? întrebă cavalerul care şi vedea pe primul ministru al său plecând.

Johann însă se opri. Amândoi oamenii se ridicaseră, împleticindu-se. Făcură fiecare câte un pachet din lucrurile pe care le furaseră.

După ce isprăviră, se luară la braţ şi apucară, târându-se şi îmbrâncindu-se spre cârciuma *Celor Patru Feciori Aymon*.

Din vreme în vreme încercau în glumă pe aria Larifla şi cântau:

Haine şi pantaloni,
Jiletce şi izmene,
Pentru noi nu sunt niciodată,
Nici prea scurte, *nici prea lungi*,
Larifla-fla etc.

Şi după refren strigau cât puteau, imitând accentul melancolic al nemţilor vânzători de haine vechi:

Vië habits! Habits? Câlous, *vië hibits*… *rrrrchand*, *Uhabits?* (Haide vechi, vechi etc.)

Deodată, în pragul postului străzii Percée răsunară paturile puştilor unei patrule.

Johann se înduioşă ca un tată care se teme de nesocotinţa copilului lui.

— Nenorociţii!… Nenorociţii!… Am să-i prind! gândea el.

Amândoi oamenii pe care el îi botezase Bonet-Verde şi Dihorul veneau, râzând şi cântând, cu pachetul sub braţ.

Reinhold înţelesese, în sfârşit, că Johann îi pândea, şi stă lipit le stâlp.

Patrula venea în pasul obişnuit; Bonet-Verde şi Dihorul nu vedeau, nu auzeau nimic.

Tocmai când ajunseră în pragul celor *Patru Feciori Aymon* zăriră forţa armată la câţiva paşi de ei.

Johann sta pe ghimpi.

Amândoi hoţii, cum văzură pe soldaţi, se opriră o clipă şi tăcură descurajaţi. Însă erau beţivi îndrăzneţi. În loc să fugă, luară poziţia drepţi în prag, salutară amândoi milităreşte şi începură cu entuziasm acel cuplet foarte cunoscut pe care autorul cântecului, fost elev al şcolii politehnice, l-a dedicat armatei franceze:

Ca să fii caporal,
Trebuie să fii animal;
Dar nu numai un animal
A ajuns general.
Larifla, *etc*.

Pe urmă se făcură nevăzuţi pe aleea neagră, scoţând, fals strigătul clasic de carnaval.

Johann tremură ca varga.

Şeful patrulei, care era tocmai caporal, se opri o clipă sub felinarul celor *Patru Feciori*. Negreşit că se dezbătu problema, ca să ştie dacă să urmărească pe cei doi obraznici până în cârciumă.

Carnavalul însă are privilegiul lui. Forţa armată îşi văzu de drum.

Johann răsuflă, i se ridicase o piatră de pe inimă.

— Trei! zise el întorcându-se spre cavaler, iacă doi iepuri care nu-şi au seamăn în tot oraşul.

— Şi ei sunt nemţi? întrebă cavalerul care se gândea tot la Fritz.

— Dracul ştie din ce ţară sunt ei, răspunse Johann, sigur lucru e că, vorbesc nemţeşte, pentru că am vorbit adeseori cu ei. Mi se pare că într-o vreme au furat pe la graniţa Alsaciei.

Cavalerul făcu un pas înapoi.

— Ce? zise Johann foarte sincer mirat, te sperie?... Nu cumva crezi că am să-ţi aleg literaţi?

— Ai dreptate, răspunse Reinhold.

— Da, stăpâne, am dreptate... La dracu! zise cârciumarul, dacă aş fi ştiut că băieţii ăştia doi sunt la Paris, te-aş fi lăsat să mă rogi aşa de mult când mi-ai propus treaba aceea... Dar eu îi credeam în ocnă.

Reinhold tresări încă o dată.

Johann îşi umflă-obrajii.

— Zău, nu te înţeleg!… zise el. Cauţi, şi, după ce găseşti, nu-ţi place!

— Nu-i aşa, răspunse Reinhold, sunt foarte mulţumit… Dar ia să-mi spui ce fel de oameni sunt ăştia doi?

— Este Castor şi Polux, răspunse Johann, care citea bucuros hârtiile pe care le cumpără cu ocaua, şi avea prin urmare oarecare spoială de mitologie:

— Este Damon…şi celălalt!… Ei şi-au făcut amândoi probele, vezi dumneata şi nu sunt fricoşi că pungaşii din Templu. Cu bani poţi avea tot ce vei vrea… Pe şeful comunităţii îl chema Mâlou, zis Bonet-Verde, o amintire de la Brest; pe celălalt îl cheamă Pitois, zis Dihorul, pentru că seamănă cu un dihor… Au trecut pe dinaintea juraţilor unul ducând pe celălalt de vreo şase ori, şi, dacă-i credeam în ocnă, pricina e că acum în urmă au fost osândiţi la muncă silnică pe viaţă.

— Pentru omor? întrebă cavalerul.

— Cum zici… Or fi fugit de acolo, răspunse Johann, pentru că nu cred eu că au fost graţiaţi… Cât despre aceea că uneltesc în Templu la vremea asta, mi se pare destul de prost… pentru mine au aerul că au ajuns să fure pantaloni, ca cei din urmă. Altă dată, pe când îi cunoşteam eu, furau bijuterii de la bijutierii din Palais-Royal şi tot ce furau vindeau lui nenea Araby…

— Şi nu l-a denunţat juraţilor? întrebă Reinhold.

— Auzi vorbă! zise Johann, cum să anunţe pe Araby!… Bătrânul este de ajutor. Degrabă l-au anunţat ei… Acum, stăpâne, am pus mâna pe trei oameni… Poate să se întâmple să mai găsim un al patrulea în societate care se adună în Cei Patru Feciori… Nu putem spera mai mult pentru afacerea de care e vorba, trebuie să-ţi spun.

— La nevoie, răspunse Reinhold, ne putem mulţumi şi cu patru… dar fără patru nu se poate… Aş vrea să ştiu ce ai să faci.

— Ai să vezi… Pentru că socotesc, domnule cavaler, că nu o să refuz să mergi cu mine ca să vorbim cu oamenii noştri?…

Reinhold făcu un gest foarte negativ.

— Pentru ce? zise el. Concursul meu nu-ţi poate fi de nici un folos…

— Mă iartă! răspunse Johann. Tocmai pe dumneata m-am sprijinit!… Şi mă sprijin încă.

— Dar pentru ce?

Nu-i plăcea lui Johann să spună adevărata pricină, care era să compromită pe patronul său cât mai mult şi să-l afunde fără scăpare.

— Sare în ochii oricui pentru ce? răspunse el iute. Avem să propunem sume mari lui Mâlou şi lui Pitois… Nu cumva crezi dumneata că ei sunt novici în treburi? Nimeni nu este mai avocat decât hoţul!… Ei ştiu că sunt o biată gazdă de hoţi şi că am o cârciumă destul de proastă… O să le trebuiască garanţii pe care să le dai dumneata.

Prima intenţie a lui Reinhold fu să refuze scurt. Pe urmă se gândi. După câteva minute de gândire, ridică iute capul şi se întoarse spre Johann.

— Primesc, zise el, să intrăm!

— Binişor! zise cârciumarul râzând; acum ai luat-o prea iute!… Îmbrăcămintea dumitale n-ar mirosi bine la cei *Patru Feciori*, ai cărui muşterii nu prea cunosc moda… Trebuie să-ţi schimbi hainele.

— Să mă întorc până acasă?

— Ba nu… numai până la mine acasă… Am eu ce-ţi trebuie: Vino!

Cavalerul trebui să asculte. Se întoarseră repede pe drumul pe care veniseră şi intrară la Johann, nu prin cârciumă, ci prin uşa dinspre alee.

Peste câteva minute ieşiră. Johann nu-şi schimbase hainele, cavalerul însă, purta acum o şapcă şi o bluză.

Comerţul de vin al *Celor Patru Feciori Aymon*, este ţinut de văduva Taburot la spatele casei care este în faţa punctului central al Rotondei.

Profanii intrau şi ieşeau prin aleea neagră, care dă chiar în piaţă, dar muşterii care se bucurau de bunele graţii ale văduvei Taburot cunoşteau o altă ieşire şi ştiau că la nevoie ar putea trece prin casa vecină ca să iasă în strada Chariot.

Atunci, între muşterii celor *Patru Feciori*, erau prea puţini care puteau fi nepăsători la o comoditate de felul acesta. De multă vreme era special acel stabiliment. Acolo nu se cunoşteau decât îndeletniciri excentrice şi periculoase.

Printre cei care se duc acolo, unii sunt curat vagabonzi, alţii sunt escroci. Unii, sub pretext că vând contra-mărci de teatru exploatează toate împrejurimile teatrelor, alţii sunt acei nenorociţi marinari scăpaţi de naufragiu, care îţi oferă brice din Anglia destul de bine ascuţite ca să taie un fir de păr ţinut între două degete. Cei mai mulţi propun, în momentele lor bune, bastoane cu măciulia de cositor ori lanţuri de siguranţă plimbăreţilor de pe bulevarde. Cei care au gusturi câmpeneşti, culeg lemn de merişor şi îl vând drept lemn sfânt. Toate acestea le dau motiv ca să poată sta acolo unde e lume mai multă.

Ajunge atât, numai să fie ager de mână şi să aibă cunoştinţe bune, în meserie.

În sfârşit, acolo sunt o mie şi una de varietăţi de întreprinzători de jocuri sub cerul curat, unii toleraţi de poliţie, alţii straşnic opriţi.

Acolo e locul de întâlnire al acelor bancheri perfizi care ţin ruleta în drum şi mănâncă banii proştilor.

Acolo se găsesc scamatori, flagel al ulicioarelor din foburgul St. Anton, care despoaie desigur pe lucrătorul lacom şi prost la jocul ingenios numit tirlibibi.

Aceia sunt cu atât mai straşnic goniţi de sergenţii de oraş pentru că nu primesc bani mărunţi. Nu joacă decât numai pe monede de câte cinci franci; ca la Frascati, şi cu banii ăştia pe

care-l fură astfel, n-au nevoie să-şi plătească chiria localului, pentru că locul lor este în mijlocul străzii.

Trei cărţi care sar una pe deasupra alteia cu o repeziciune magică, o uliţă întunecoasă, o zi fără soare, patru sau cinci tovarăşi care pândesc pe la margini, un înşelător şi un hoţ, iată tot ce trebuie pentru nobilul joc tirlibibi.

Lucrul însă cel mai de obşte sărbătorit la cei *Patru Feciori Aymon* era furtul de haine ori de stofe: vecinătatea Templului dă comerţului acestuia o însemnătate foarte mare. Un bun negustor de la *Patru Feciori* furnizează singur până la două prăvălii de telali. Dacă are cap, are o doamnă care onorează cu încrederea sa toate magazinele de noutăţi deodată, şi care ia pe sub haină o mulţime de provizii pentru cartierul vechiturilor.

Doamnele acestea sunt prea bine îmbrăcate şi prea deosebite, ceea ce nu le împiedică de a se îmbăta seara cu rachiu. Din când în când ziarele spun despre câte una din ele că a fost arestată, dar rar. Sunt isteţe, băgătoare de seamă, şi agerimea mâinilor lor pune în fiecare an un foarte lung articol la capitolul profiturilor şi pagubelor magazinelor de noutăţi.

Trebuie să se ştie că adevăratele artiste în meseria asta — maestrele — nu frecventează cârciuma întunecoasă din piaţa Rotondei. Alegerea profesiunii acesteia dovedeşte desigur o oarecare dinstincţie de gusturi şi de maniere. Celor mai multe din doamnele care o practică le place să se dea contese de nu ştiu ce şi să vadă lumea cea bună.

S-au văzut multe din ele dând baluri şi patronând opere de binefacere. Cu puţin noroc, pot muri foarte bătrâne. În paturi foarte moi, înconjurate de o familie foarte cinstită…

Cârciuma la *Cei Patru Feciori Aymon* n-avea aceeaşi înfăţişare ca celelalte cârciumi dimprejurul Templului.

Ca să ajungă cineva acolo, trebuia să treacă mai întâi prin aleea neagră, pe urmă printr-o curte mocirloasă unde erau două bolţi de laţi cu ochiuri mâncate de cari.

Era grădina.

N-avea altă umbră în orice sezon, decât un chiparos galben uscat de mulţi ani, şi un ghiveci cu busuioc care îi trebuia la bucătărie doamnei văduve Taburot.

Din grădină dacă ieşeai, coborai trei trepte şi intrai într-o sală mare, cu pereţii scunzi, unde era un biliard cu găuri, cu postavul înnegrit şi soios.

Sala asta era împodobită cu trei tablouri cu nişte inscripţii.

Pe unul din ele se citea:

Aici nu se fumează când sunt doamne.

Pe al doilea:

Se joacă pol secret.

Al treilea era un codice manuscris al regulilor biliardului.

În stânga uşii de intrare era o sală lungă, mai jos decât curtea. Aici stă văduva Taburot, la o tejghea înconjurată cu o galerie mică de aramă şi încărcată cu o mulţime de sticle cu lichioruri.

Nu erau nici măsuri de fier, nici cântare de plumb veşnic jilave. Se vindea vinul cu măsura, dar în pahare de sticlă de câte un litru.

Doamna văduva Taburot era o femeie trecută de cincizeci de ani, cu înfăţişarea bărbătească şi demnă; cei mai bătrâni muşterii îşi aduceau aminte că o văzuse întotdeauna la tejgheaua *Celor Patru Feciori Aymon*, ceea ce nu o împiedica să se pretindă văduva unui căpitani din garda imperială şi de aceea avea chiar un portret al împăratului în camera ei de culcare.

Când vorbea ea de Napoleon, zicea: celălalt.

Avea opinii politice, o bonetă cu panglici lungi şi late şi îi plăcea grogul.

Altfel era o femeie serioasă şi foarte la înălţimea poziţie sale sociale. În desele ocazii când îi căutase poliţia stabilimentul, ea strigase că este văduva unui căpitan şi purtarea ei fermă dar şi supusă îi salvase cârciuma.

Ea inspira muşteriilor o afecţiune amestecată cu respect. Ştia să facă credit la vreme şi, dacă vreunul dintre muşterii săi i-ar fi adus o cană furată, ea ar fi ştiut vreo cutioară unde s-o ascundă.

Doamna văduvă Taburot citea un foileton împotriva iezuiţilor. Puncta citirea asta atrăgătoare bând câte o gură de grog dintr-o ceaşcă de ceai.

Pe cât era de liniştită şi rece, pe atât era de mare zgomotul împrejurul ei. Personalul *Celor Patru Feciori Aymon* era în seara

aceea în completul lui. Fusese masă mare şi acum se pregătea balul.

Mesele de lemn vopsite fuseseră lipite de zid, scaunele fuseseră vârâte pe sub mese şi mijlocul sălii era destul de larg pentru cadriluri.

Doamna Taburot nici nu dăduse voie să se joace dar nici nu se împotrivise.

Dansau, nimeni nu se rătăcea prin grădină la umbra busuiocului. Toată lumea era în sală, toată lumea râdea, toată lumea cânta. La ora aceea n-ai fi găsit în tot Parisul o adunare mai veselă.

Între toţi aceştia care chefuiau, era un om care sta tăcut într-un colţ.

Sta în spatele sălii, într-un loc unde nu jena pe nimeni. În faţa lui era o cană de rachiu din care bea necontenit.

Era Fritz, fostul curier al lui Bluthaupt. Venea acolo în fiecare seară, şi bea. Bea până ce cădea jos beat mort.

Nu vorbea niciodată cu nimeni. Însă când rachiul îl aprindea, i se vedeau buzele mişcându-i-se încet şi bolborosind ceva.

Dacă n-ar fi fost beţiv, ar fi fost rău văzut la *Cei Patru Aymon*; pentru că nimeni nu-l ştia cu ceva pe conştiinţă şi niciodată nu dăduse doamnei văduve Taburot să-i păstreze vreun lucru furat.

El era o pată în această adunare, dar, în sfârşit un om care bea atâta, putea prea bine să nu mai fie obligat să aibă un alt viciu.

Fritz îşi băuse cam jumătate rachiul. Alături, pe masă, îşi pusese pălăria decolorată şi diformă. I se vedea creştetul capului acoperit cu câteva fire de păr încreţit, pe când pe la tâmple avea o claie de păr nepieptănat. Avea o barbă lungă presărată cu fire albe.

Sta cu capul în jos.

Când îl ridică să bea, mâna îi tremura, paharul se izbea de dinţi, obrajii îi erau galbeni şi traşi, iar în mijlocul lor beţia şi boală care îl rodea îi puseseră o pată roşie.

Ochii îi erau stinşi, în fundul capului, închişi.

Se uita la mulţime, apoi capul îi cădea iar pe piept, iar buzele i se mişcau.

Părea că nu vedea ce se petrecea în sală, că nu auzea strigătele nebune ale dansatorilor.

Muşteriii ceilalţi nu se gândeau nici ei să se uite la el. Toţi se gândeau cum să petreacă mai bine.

Acolo erau haine de tot felul şi Johann nu prea avusese dreptate în privinţa asta când îndemnase pe cavaler să îşi schimbe îmbrăcămintea. Dacă vreun muşteriu al cârciumei aceleia ar fi fost îmbrăcat cu haine mondene ca ale cavalerului, nu ar fi aţâţat atenţia nimănui, pentru că pungaşii aceia se puteau îmbrăca oricum le plăcea. Printre bluzele care formau majoritatea întrunirii, se vedea nu numai o haină neagră. Mulţi purtau redingote şi cu toate acestea tot avusese dreptate Johann: un necunoscut îmbrăcat bine trebuia negreşit să atragă atenţia şi curiozitatea.

Pe de altă parte, cavalerul era prea cunoscut în Templu şi voia să nu-l fi văzut cumva vreun muşteriu, vreodată. Johann nu voia să-l cunoască toată lumea.

Dacă era deosebire între hainele bărbaţilor, apoi ale femeilor erau şi mai ciudate. În acelaşi cadril era câte o bunică cu un fichu[8] vărgat şi cu un bariaş[9] pe cap, alături cu o grizetă înfiptă şi cu vreo doamnă mare care părea că scăpase din vreun budoar din foburgul Saint Honoré.

Şi se tutuia unul pe altul şi petreceau cu toţii.

Jocul era cam destrăbălat, cu toate acestea nu trecea peste oarecare margini impuse amatorilor de baluri publice de către sergenţii de oraş. Gesturile se moderau din respect pentru impunătoarea văduvă Taburot, care din când în când îşi întrerupse cititul ca să ia câte o gură de ceai cu rom şi să le strige:

— Băgaţi de seamă să nu faceţi prostii!

După ce zicea vorbele acestea se ascundea şi cavalerii singuri mai spuneau şi ei câte o glumă.

---

[8] *Fichu*: probabil o haină sau palton (posibil din "fâş"). (nota lui BlankCd)

[9] Cuvântul "bariaş" este probabil sinonim cu cuvântul: Baríş, barişe, s. n. 1. Broboadă de lână foarte subţire şi uşoară. ◊ Expr. (Reg.) A-şi da barişul pe ceafă = a se face de râs, a pierde ruşinea, a încălca regulile bunei-cuviinţe. 2. Stofă de lână foarte subţire şi fină. [Var.: baréj, baríz s. n.] – Din fr. barège. (nota lui BlankCd)

Orchestra era compusă din Mâlou, zis Bonet-Verde şi din nedespărţitul său Pitois, zise Dihorul.

Pitois cânta cu vioara; Mâlou sufla într-un fel de fluier cu şapte găuri, pe care îl adusese din ocna de la Brest.

Fiindcă erau amândoi pe jumătate beţi şi fiindcă nu voiau să se lipească de plăcerea jocului, jucau chiar în cadril şi săreau ca nişte smintiţi, urlând cu instrumentele lor.

Chiar un surdo-mut ar fi auzit muzica pe care o cântau ei.

Unde pui iar că şi bărbaţii şi femeile ţineau isonul lăutarilor.

Mâlou, zis Bonet-Verde cânta cu foc, sufla cât putea şi juca tot aşa. Îi curgea sudoarea de pe obraz. Când nu mai putea respira, punea câte o sticlă de rom la gură ca să se mai răcorească.

Mâlou ăsta era un băiat destul de remarcabil. Putea să aibă treizeci şi şase de ani. Fruntea îngustă, dar lată, era înconjurată cu o claie de păr scurt şi creţ; pielea lui era arsă de soare, ochii negri scânteietori, gura foarte bine desenată. Obrazul lui arăta îndrăzneala şi oarecare sinceritate. Dansa cu o fetiţă de cincisprezece ani, cu înfăţişarea obraznică, căreia îi zicea el Bouton-d'Or.

Tovarăşul lui Pitois, zis Dihorul, nu îi semăna câtuşi de puţin. Pe cât era Mâlou de sprinten pe atât Dihorul se arăta stângaci în toate mişcările lui. Era negru ca o cârtiţă şi părul îi atârna până peste sprâncene. Ochii însă îi erau foarte mobili şi veseli; dar, avea o fizionomie respingătoare şi care te făcea să te sperii de el.

Pitois părea să aibă patruzeci de ani.

Era cavalerul unei doamne înalte şi frumoase, cu haina de catifea şi cu pălăria cu pene, care dansa cu un talent deosebit.

Femeia asta frumoasă era cunoscută sub numele de ducesă. Cu mărfurile pe care le furase pe sub haina de catifea ori pe sub şalul de India, ar fi putut deschide un foarte bogat magazin de noutăţi.

Mâlou şi Pitois nu se despărţiseră niciodată. În tinereţe se angajaseră tot într-o zi ca soldaţi. Împreună dezertează. Lucraseră împreună şi la drumul mare şi sub lumina felinarelor de pe străzi. Împreună fuseseră în puşcărie şi tot amândoi şi în ocnă. Împreună scăpaseră de acolo. Se cunoşteau şi în fericire şi în nenorocire şi se iubeau. Şi lucru ciudat, prietenia, sentiment pe care poeţii l-au făcut greţos pentru că l-au cântat prea mult,

se întâlneşte mai des printre tâlhari decât printre oameni cinstiţi.

Mâlou nu odată îşi pusese pieptul pentru Pitois; Pitois cedase lui Mâlou o femeie pe care o iubeau amândoi şi din astea făcuseră o mulţime, nici mai mult nici mai puţin decât un erou din romanţe.

Aşa de mult ţinea unul la altul, încât Pitois se lăsa dinadins să fie prins când Mâlou era întemniţat.

Nu mai e nevoie să spunem că punga unuia era şi a celuilalt.

Cu toate astea între ei nu era egalitate. În orice casă trebuie un stăpân. Mâlou, zis Bonet-Verde, era şeful asociaţiei.

Este remarcabil că, în toate adunăturile de răufăcători, consideraţia se dobândeşte în raport direct cu culpabilitatea mai mult ori mai puţin mare. Un escroc este departe de-a avea acelaşi rang ca un falsificator, un simplu hoţ nu face nici cât un sfert de ucigaş. Mâlou şi Pitois suiseră împreună toate treptele scării criminale. În mijlocul bieţilor pungaşi de ia Templu, ei erau vulturi. Ca doi academicieni amestecaţi în canalia poeţilor cofetari!

Toată lumea îi admiră, zâmbea la cele mai mici vorbe ale lor. Dacă voiau să glumească, era entuziasm, şi nu mai putea de bucurie când îi vedeau scârţâind din vioară şi din fluier.

Femei le îi doreau, bărbaţii îi respectau şi nici nu ajungeau măcar până la gelozie. Ei erau eroi. Bonet-Verde cu deosebire părea un zeu…

Balul era în culmea veseliei lui, când intrară în aleea neagră Johann şi cavalerul.

Capitolul IV - Amorul

Bietul cavaler semăna în hainele pe care le îmbrăcase ca un păun căruia i s-a trăit coada. Rolurile se schimbaseră. Acum el părea sluga cârciumarului. Se ţinea după el pas cu pas, cu nasul jos, cu aerul supus.

Johann intră primul în sala de biliard şi o străbătu ca un om care cunoaşte locul. Reinhold era să-şi rupă gâtul când coborî cele trei trepte înguste.

— Oh! Oh! zise cârciumarul îndreptându-se spre sală, astă seară nu se joacă oul. Ce dracu de sabat o fi?

Încă de la poartă auzeau sunetele muzicii.

Cu toată interdicţia de a fuma în faţa doamnelor, toţi dansatorii aveau pipa în gură. Cei care priveau pe de alături, bineînţeles că fumau şi ei. Johann şi cavalerul, când ajunseră în prag, nu văzură decât un nor de fum în mijlocul căruia se mişca ceva.

Şi din negura asta deasă ieşeau ţipete ciudate, un fel de zgomot de cizme mari lovind scândurile cam cu tact, râsete, cântece, o muzică falsă.

Cavalerul privea cu gura căscată pe deasupra umărului lui Johann; i se părea că are un vis urât, şi-i era frică.

Nu se temea însă că primise propunerea lui Johann. Mai multe motive îi împinseră în momentul acela: interesul puternic pe care îl avea ca să repare cât mai iute eşecul duelului, pe urmă, un simţământ copilăresc şi ciudat, particular firii lui de copil bătrân. El pozase ca om îndemânatic în faţa baronului de Rodach şi ţinea foarte mult să-i dea o idee înaltă de iscusinţa sa. Superioritatea baronului îl umilea. Simţea, mai dinainte, o plăcere ciudată când se gândea cum o să se umfle în pene în faţa acelui străin care se proclama cu atâta mândrie necesar.

Gândul ăsta îl adusese mai mult decât interesul lui.

Deocamdată devenise îndrăzneţ. Închisese ochii şi se aruncase înainte fără să se cugete.

Acum se gândea, şi Dumnezeu singur ştie câtă groază era în inima lui!

Stă la spatele lui Johann şi simţea fiori prin vine.

Cârciumarul, ca să-i completez deghizarea, îi pusese o legătură de mătase neagră peste ochiul stâng, legătura se udase de transpiraţie.

Pentru mai multă precauţie, Johann vorbise să-şi lase peruca cea blondă şi să se arate la *Celor Patru Feciori Aymon* cu capul gol cum era de la natură; dar Reinhold ţinuse la perucă.

— Este bal! Cum să facem să le vorbim în zăpăceala asta? mormăi bietul cârciumar cam descurajat.

— Să ne întoarcem mai bine, zise nenorocitul cavaler.

— Ba nu! Cine ştie dacă-i mai găsim mâine!

— Fă-te graţioasă, doamnă ducesă, ziceau unii prin fumul de tutun.

— Îndrăzneţule Dihor! O polcă ca să sfârşim!…

— Ia vedeţi pe Bonet-Verde cum ţine în braţe cu o mână pe Bouton-d'Or a lui… şi cum cântă Trăiască Henri al IV-lea cu cealaltă mână!…

— Ah! Al dracului Bonet-Verde!…

Pe urmă glasuri de femei:

— Dansează cu mine aşa, Loiseau!

— Ţine-mă şi pe mine aşa, Petit-Louis!

— Şi ia-mă chiar cu amândouă mâinile, dacă vrei!

Dar Loiseau şi Petit-Louis nu erau aşa de tari ca Bonet-Verde şi doamnele lor erau de două ori mai grele decât bobocul lui Pitois.

Tocmai când era gălăgia mai mare se auzi clopoţelul şi glasul aspru al văduvei Taburot care le strigă:

— Băgaţi de seamă să nu faceţi prostii.

Dansul se termină. Se prefăcură că ascultă pe văduva căpitanului şi orchestra tăcu.

Se deschiseră ferestrele ca să răcorească sala. Fumul ieşi; cavalerul putu vedea bine acum, dar fiind mai înalt decât Johann îi zări capul.

— Ce este aia? strigară toţi din toate părţile într-un glas.

— Iată! Ce figură!… E legat peste un ochi… poate că este Amorul — zise micuţa Bouton-d'Or.

Toţi o aplaudară. Într-o clipă, bietul cavaler se văzu trist, cu toate sforţările lui Johann ca să oprească pe curioşi să se apropie prea mult.

Fiecare se vâra în nasul lui, fiecare spunea câte o glumă.

Cavalerul îşi pierduse cumpătul.

— Oh! Ce cap! zise Mâlou admirându-l; cel puţin de şaptezeci şi cinci de bani a pus fard pe obraz!…

— Trebuie să-l expunem pe masă, zise iar Bouton-d'Or, şi fiecare să plătească cinci parale ca să-l privească de aproape.

— Cinci parale pentru polonezi!…

Cum s-a zis aşa s-a şi făcut. Avu loc o mişcare în mulţime şi cavalerul, fără să ştie cum, se văzu ridicat pe deasupra. Pe drum, o mână stângace ori răutăcioasă îi smulsese şapca şi peruca în acelaşi timp, aşa că rămăsese caraghios cu legătura

lui neagră peste ochi, cu obrazul vopsit şi cu craniul chel ca o gulie.

Adunarea salută de bucurie şi urlă:

— Este Amorul! Este Amorul!...

Niciodată nu petrecuseră ei mai bine la cârciuma *Celor Patru Feciori Aymon*. Farsa se juca tocmai între două jocuri; pare că întâmplarea alesese momentul ăsta.

Gălăgia veselă creştea tot mai tare: fiecare spunea câte o vorbă glumeaţă ori grosolană. Femeile se ţineau de coaste râzând şi se lăsau cu spatele pe cavalerii lor. Domnul Taburot, cu toate calităţile sale respectabile şi diferenţa ce inspira de obicei muşteriilor ei, nu mai era stăpână pe situaţie. Degeaba îşi umfla ea glasul ca să strige sacramentalele vorbe: "Băgaţi de seamă că nu faceţi prostii!..." pentru că nu o auzea nimeni.

Erau numai râsete şi glume. Bărbaţi şi femei, şi cei care dansau şi cei oare numai căscau gura se strânseseră împrejurul cavalerului care stă pe masă ca o statuie. Ochiul, care-i era liber, şi-l ţinea în jos. Nu îndrăznea nici să se mişte, nici să privească la mulţimea aceia care-şi bătea joc de el şi-l ameninţa.

De când îl luaseră pe sus din pragul camerei unde era biliardul ca să-l târască în mijlocul mulţimii, nu deschisese gura. Nu mai ştia ce se petrece împrejurul lui. Frica îl sufoca, nu mai avea nici o picătură de sânge în vine şi dinţii cu care un dentist îl înzestrase îi clănţăneau aşa că puteau să-i pice toţi din gură.

Şi tocmai de asta râdeau femeile, căci îl vedeau că era aşa de fricos. Nu se puteau sătura admirând capul acelui om scurt, pleşuv ca un ou, pudrat şi legat la ochi.

— I-ar trebui nişte aripi de fluture, zicea Bouton-d'Or apropiindu-se tot mai mult.

— Băiete! strigă ducesa, adu o tolbă cu săgeţi pentru Amorul nostru.

Şi toţi râdeau.

Johann, însă, încerca să răzbată mulţimea să ajungă până la cavaler, şi rugă ici şi colo pe câte unul să-l lase în pace. Dar cine era să-l asculte? Nu striga prea tare ca să nu răguşească şi câteodată chiar zâmbea şi el. Îi plăcea şi lui farsă şi râdea mai cu seamă că îşi vedea stăpânul în starea aceea de plâns.

Afară de doamna Taburot care se indigna că nu era ascultată şi care se înfuria şi mai tare la tejgheaua unde şedea,

numai o singură fiinţă mai era în sală care nu lua parte la bucuria comună. Fritz sta tot nemişcat în colţul lui, cu ochiul mort, cu capul în jos şi cu mâna pe cana de rachiu.

El nu văzuse nimic. Râsete şi glume trecuseră ca un zbârnâit pe la urechile lui închise.

Însă la momentul acela se făcu un zgomot general, amestecat cu aplauze şi cu strigăte, încât Fritz tresări ca un om care se trezeşte.

Încet-încet ridică capul şi se uită încremenit în jur.

Când îşi aruncă ochii de departe pe cavalerul care stă în mijlociii mulţimii, se înfioră.

— Totdeauna! Totdeauna!... mormăi el ascunzându-şi obrazul în mâini. Mă urmăreşte peste tot. Degeaba beau eu... Vezi bine că nu pot să uit!

Bouton-d'Or eră care pricinuise veselia. Copila dracului izbutise să răzbată mulţimea. Dintr-o săritură se cocoţase pe masă lângă cavaler.

Mâlou şedea jos.

Bouton-d'Or luă o poză de dansatoare şi stătu nemişcată, cu o mână pe bărbia cavalerului şi cu cealaltă ţinând atârnata peste ţeasta pleşuvă a lui Reinhold peruca tăvălită pe jos.

Jos, Mâlou arăta grupul acesta cu un toc şi zicea cu îngâmfarea oamenilor care explică saloanelor de ceară:

— Tablou luat din mitologie... Psyche regăsind peruca Amorului.

Bouton-d'Or aţâţată de succesul ei, care era mare şi care se traducea în adunare prin hohote de râs, voi să treacă la alt exerciţiu. Ochii ei scânteiau. Comedia nu părea să se sfârşească repede.

Bucuria lui Johann, chiar când avea o răutate, nu ţinea niciodată prea multă vreme. Se bucură câteva minute de necazul patronului său, dar pe urmă se sătură.

Îşi aduse aminte de cei zece mii de franci. Era mai mult decât trebuia ca să se facă serios.

Începu să dea cu coatele în dreapta şi în stânga şi ajunse până la Mâlou.

Tot în clipa asta văduva Taburot, cuprinsă de indignare legitimă, se da jos de pe tronul său ca să se ducă lângă mulţime şi să restabilească liniştea.

Fiind astfel ajutat din două părţi, Reinhold trebuia să fie salvat. Însă ajutorul cel mai bun nu-i veni de la stăpâna stabilimentului. Mulţimea era aprinsă. Cu tot bonetul cu panglice şi cu tot jurnalul pe care îl ţinea în mână n-ar fi ascultat mulţimea de ea; pe când, dimpotrivă, Johann nu avu decât să zică două vorbe, dintre care una la urechea lui Pitois şi cealaltă la urechea lui Mâlou.

Pitois lăsă numai decât braţul ducesei; Mâlou înghiţi o glumă pe care voia s-o zică şi azvârli tocul.

— Altă vorbă e, trebuia s-o spui numaidecât… bombăni el.

Şi întorcându-se spre Bouton-d'Or îi strigă:

— Hei, micuţo! Dă-te jos de acolo. Destul de când râzi!

Bouton-d'Or nu mai zâmbi şi se dădu jos supusă ca o sclavă.

Câteva voci protestară în adunare.

— Sit! făcu Dihorul.

Toată lumea tăcu.

— Ştiam eu bine, zise văduva Taburot, că, dacă m-oi da jos de la casă aveţi să vă faceţi cuminţi. Dar ce e asta care tulbură aşa un stabiliment liniştit?

Prin asta ea înţelegea cavalerul Reinhold, căruia Bouton-d'Or îi returnase peruca sa. Prin stabiliment liniştit vrea să vorbească de cârciuma *Celor Patru Feciori Aymon*.

— Ei, destul, mamă! răspunse Mâlou, avem să ne astâmpărăm… Şi, cât despre persoana asta, răspund eu.

Taburot se întoarse încet la tronul său.

— Vedeţi numai să nu mai începeţi cu prostiile! zise ea ca să nu îşi piardă obiceiul.

Bonet-Verde şi Dihorul luaseră pe cavalerul în braţe şi-l aşeză pe un scaun. Cavalerul simţindu-se că şade, deschise cu sfială ochiul şi se uită pe furiş împrejur.

Johann, care stă la spatele său, se aplecă la ureche:

— Era numai o glumă, îi şopti el, să nu ţii supărare… Am pus mâna pe hoţii noştri şi asta trebuie să te bucure.

Reinhold îşi dădu toate forţele să asculte, ba vru chiar să zâmbească, oricât de puţin; dar nenorocitul se speriase prea mult. I se citea frică pe obraz şi lăsă iar ochii în jos ca să nu vadă pe persecutorii săi.

Pitois şi Mâlou şedea lângă el; Johann nu vru să stea nici el în picioare.

— Mamă! O jamaică de calitatea întâia… şi să fie sticla nedesfundată… Iute! strigă Mâlou.

Se aduse o butelie de rom. Mâlou turnă şi puse mâna pe genunchiul cavalerului.

— Ei! Bătrânule, pare-mi-se că nu ţi-a prea mers la inimă glumele acelea?… îi zise el. Cu toate astea nu ai pentru ce să te superi.

— Nu trebuie să-ţi faci inimă rea pentru fleacuri, zise şi Dihorul, care puse şi el mâna neagră pe celălalt genunchi al cavalerului.

Reinhold se uită pe dedesubt la fiecare pe rând.

— Să vorbim despre afacere, zise Mâlou.

— Vezi aşa, zise şi Dihorul.

— N-avem să mai sfârşim dacă vei vorbi tot fleacuri, zise Mâlou.

Pitois tăcu.

— Aşadar, zise mai departe, Mâlou, tata Johann zice că ai nevoie de doi fără frică pentru a aranja ceva, colo în Germania. Dacă ni se va plăti bine, putem să-ţi facem noi treabă… nu-i aşa Blaireau?

Dihorul făcu din cap un semn că se învoieşte.

— Clătinatul ăsta al tovarăşului însemnează, da, zise Bonet-Verde, traducând pentru ca să poată înţelege Reinhold mişcarea fratelui lui de arme. Aşa vorbeşte Dihorul când l-a rugat cineva să tacă… Aşadar ne-am înţeles… asta ne încalţă… în poziţia noastră, nu e rău să facem o mică călătorie în străinătate ca să ne întremăm sănătatea… Numai, trebuie să ne înţelegem asupra preţului. Eşti dispus să plăteşti bine?

Lui Reinhold tot nu-i trecuse spaima.

Johann răspunse în locul său:

— Stăpânul este hotărât în treburi şi n-o să vă plângeţi de el, băieţi! Spuneţi cât cereţi.

— Mai înainte, tată Johann, ar trebui să ştim…

— Nu se poate spune nimic hotărât până ce nu se vede… După cum o fi şi şansa… Poate că staţi acolo trei săptămâni, poate numai douăzeci şi patru de ore… Este vorba de un tinerel care cam ne încurcă…

— Şi trebuie strâns? întrebă Mâlou.

— Tocmai.

— Drace!… Şi pe când trebuie să fie gata lucrul ăsta?

— Cât mai repede, dar ar fi bine să vă duceţi mai de devreme acolo ca să se obişnuiască ţăranii cu figurile voastre.

— Ca să ne cunoască lesne la urmă, zise Pitois strâmbându-se.

— Nicidecum!… Pentru ca să nu aveţi aerul că ne veniţi în ajutor… Veţi pleca mâine spre amiază.

Amândoi hoţii se uitară unul la altul.

În vremea asta cei din cârciumă îşi vedeau de treburile lor, Unii beau, alţii jucau cărţi şi alţii dansau cântând.

Văduva Taburot plângea:

Citea tocmai cum un tâlhar de iezuit îşi bătuse joc de mai multe fetiţe ale unor foşti militari.

Capitolul V - Bonet-Verde şi Dihorul

— Ce zici tu, Dihorule? întrebă Mâlou după o lungă tăcere. Mie mi se pare ceva frumos ceea ce ne propune tata Johann.

— Adevărat…

— Să vedem!

— Spune tu ce crezi? răspunse prudentul Dihor.

— Vezi că…

— E vorba…

— Eu cred că dacă ne-ar da fiecăruia câte trei mii de franci…

Johann tresări deodată.

Cavalerul, care începea să-şi vină în fire, băgă de seamă mişcarea asta şi crezu că Johann protesta pentru sumă prea mare pe care i-o cerea cei doi hoţi. Dacă şi-ar fi deschis pleoapa ar fi văzut pe Johann făcând cu ochiul pe furiş şi lui Mâlou şi lui Pitois.

Aşa că în loc să mai lase din preţ, Pitois mai urcă.

— Trei mii de franci! zise el supărat. Ce, tata Giraf ne ia cumva drept danezi? Trei mii de franci pentru o călătorie aşa de lungă la nişte sălbatici?… Nu e destul de bine plătit… Trebuie cel puţin patru mii.

Johann le făcu cu ochiul.

— Atunci, să sfârşim. Fie cinci mii de franci şi pace! zise Bonet-Verde.

— Este scump! zise Johann.

— Aşa! ziseră tâlharii făcând cârciumarului un semn care se putea traduce astfel: "Cinstite Joliane, o să ai şi tu partea ta de aici".

Johann nu putea ceda numaidecât: discută, de formă, încă câteva minute, pe urmă tăcu cu aerul unui om obosit de luptă.

— În sfârşit, micii mei *camaros*, conchise el, nu eu sunt stăpân... Dacă dabul vrea să vă dea câte cinci mii de franci fiecăruia, îl priveşte.

Dabul nu cerea decât să plece de acolo. Ar fi dat toată suma numai să se găsească dus pe perinele din trăsura lui.

Făcu un semn că se învoieşte la tocmeală.

Mâlou şi Pitois îi strânseră mâinile.

— Ne-am învoit! ziseră ei într-un glas.

— Ah! Ah! Johann, zise Bonet-Verde, stăpânul nu e nici pe jumătate rău pe cât eşti tu. Nu e bine să faci pe vicleanul cu nişte camarazi!...

— Eram însărcinat cu interesele domnului, răspunse iute cârciumarul, ştiţi bine că nu sunt om ca să-mi las datoria la o parte.

— Asta-i adevărat, ziseră hoţii într-un glas.

Reinhold era în poziţia unui om care s-ar simţi în echilibru deasupra unei prăpăstii şi care n-ar cuteza nici să se uite nicăieri, nici să se mişte.

Discuţia liniştită care avusese loc lângă el nu-i micşorase tulburarea, pentru că auzea mereu în spatele lui acel batjocoritor şi ameninţător murmur care îi umpluse urechile, în momentul când poza ca Amor.

Sta prea aproape de mulţimea aceea vrăjmaşă care îl batjocorise fără de milă adineauri, pentru ca să-i treacă aşa deodată frica.

În scurtă tăcere care urmă după învoială, cuteză să ridice o privire sfioasă spre Johann.

— Dabu nu prea se arătă cu chef, zise Mâlou.

— Eu cred că ar fi mai bucuros să plece mai iute, zise şi Pitois.

Johann îşi bău paharul de rom şi se ridică să plece.

— Asta se poate face, zise el, între oamenii cinstiţi, nu trebuie decât o vorbă… Ne-am înţeles.

— Cam aşa ceva, răspunse Mâlou; a rămas numai să bem ca nişte adevăraţi prieteni.

Luă paharul plin al cavalerului şi i-l prezentă foarte galant.

— Burghezule, zise el punând mâna pe ureche, aş îndrăzni să-ţi ofer aldămaşul.

Reinhold îşi muie buzele în paharul cu rom.

— Şi pe urmă, zise Pitois cu un zâmbet amabil, trebuie şi un mărunţiş.

— Cât vă trebuie?

— Puţin… O zdreanţă de cinci sute ca s-o împărţim.

Cavalerul scoase de sub bluză un portofel bogat cu încuietoare de aur, pe care-l deschise.

Degetele tremurau.

Cei doi scăpaţi din ocnă nu luau ochii de la portofel.

Reinhold scoase un bilet de cinci sute de franci şi-l dădu. Pitois şi Mâlou putură să bage de seamă că biletul acela nu era singur.

Amândoi îi mulţumiră.

— Iacă un bun stăpân… zise Mâlou punând cele cinci sute de franci în buzunar. Nu-i vorbă, s-ar lăsa omul să-i taie mărunt ca tocătura din plăcintă, pentru un astfel de stăpân!… Nu-i adevărat, Dihorule?

— O! răspunse Dihorul, s-ar lăsa cineva să plesnească chiar de sete!…

Cavalerul îşi închisese portofelul şi se pregătea să-şi ia adio când auzi deodată zgomotul în spate, şi pe urmă tăcere.

Reinhold fără voie, întoarse capul ca să vadă ce era.

Mulţimea se aşezase în două şiruri în dreapta şi în stânga, lăsând la mijloc un drum destul de larg. Pe drumul ăsta venea un om abia ţinându-se pe picioare.

Obrazul bărbos de culoarea pământului mai că nu se vedea din pricina umărului care-i atârna.

În dosul voalului acestuia de păr se vedea scânteindu-i ochii lui ţepeni şi roşii ca sângele.

Era aşa de beat că nu se putea ţine pe picioare. Toată lumea îl salută în ironie când trecea şi femeile petreceau trăgându-i de câte un fir de barbă.

El nu băgă de seamă şi-şi vedea de drum, gata să cadă cât era de lung.

— Iată-l pe Fritz, zise Johann celor doi hoţi aşezaţi într-un colţ să-şi clocească rachiul… Nu trebuie să plece de aici… Am să-i vorbesc astă-seară.

— Poţi să-i vorbeşti, dar dracul să mă ia dacă o înţelege ce-i vei spune… De când şi-a băut rachiul lui din ploscă, nu ştie să zică alte vorbe decât: "L-am văzut! L-am văzut!"

— Cu toate astea, ca să-ţi facem plăcere, tată Johann, o să ţi-l lipim colo sub biliard.

Cavalerul, care se înveselise o clipă când se gândise că va scăpa, îngălbenise iar când văzuse pe fostul curier de la Bluthaupt. Începu să tremure.

Fritz era acum la numai trei paşi departe de el. Mergea cu capul în jos.

Reinhold voise să se dea la o parte ca să-l lase să treacă, dar picioarele îi erau de plumb.

Fostul curier de la Bluthaupt făcu încă un pas pe urmă unul şi se trezi drept în faţa lui Reinhold.

— Amorule, dă-te la o parte! strigă de departe micuţa Bouton-d'Or.

Fritz acum ridică ochii să vadă ce piedică era înaintea lui.

Când văzu pe Reinhold sări înapoi şi cu mâinile întinsă ca şi cum ar fi vrut să gonească o nălucă grozavă.

— Au să se bată, zise o voce în mulţime.

— Au să boxeze!

— Mare luptă dintre Plosca şi Amor! strigă Bouton-d'Or aplaudând cu mâinile şi cu picioarele.

— Luaţi seama!… strigă văduva Taburot.

Dar nimeni nu vru s-o asculte.

Cărturari, băutori, jucători, toţi se strânseră împrejurul luptei acesteia anunţate şi care făgăduia desigur un spectacol curios.

Femeile din faţă se strânseră în cerc.

Fritz şi cavalerul, astfel puşi faţă în faţă, semănau cu doi oameni gata să se ia la bătaie, dar, observându-i mai de aproape, se putea vedea o frică egală întipărită pe obrazul lor.

Cavalerul ţinea pleoapele în jos, nu-şi desprindea privirile de la pământ, Fritz dimpotrivă holbase ochii într-atât încât se părea că or să-i iasă din cap.

Se uita la Reinhold: fruntea i se încreţea, buzele i se mişcau, părul i se zbârlise pe cap.

— Trebuie să-l luăm de aici? întrebă Mâlou pe Johann.

— Mai pe urmă, răspunse rece cârciumarul.

Mâlou şopti lui Pitois:

— Ai grijă de portofel…

— Au să se bată rău! zicea mulţimea.

— O să râdem…

— Zece iacobi (cinci-zeci) pentru Amorul! propuse Bouton-d'Or.

— Îi ţin eu pentru Plosca de rachiu, răspunse ducesa.

Fritz se uită zăpăcit împrejur.

— De vreme ce-l văd aici, trebuie să fie iadul!… mormăi el.

— Haide! zise Bouton-d'Or, pieptănaţi-vă ca nişte copii cuminţi!…

— Haide, Amorule!

— Haide, Plosca!

Fritz îşi dădu părul la o parte şi se frecă la ochi ca un om care se deşteaptă.

— Iadul! repetă el. Toţi oamenii ăştia sunt nişte blestemaţi… Şi el, oh! Blestemat ucigaş! Cum trebuie să i se frigă inima!…

Mulţumesc tropăia de nerăbdare.

Fritz făcu un pas înainte şi puse mâinile pe umerii lui Reinhold, care scoase un ţipăt, şi căzu ca şi cum ar fi fost trăsnit.

Lumea începu să strige când văzu pe cavaler căzând.

— Amosul este bătut! strigă ducesa, Bouton-d'Or îmi eşti datoare zece franci!

— Mai aşteaptă un minut! răspunse ea; Acuma cade Plosca. Este…

Adevărul e că Fritz se lăsase cu toată greutatea pe umerii cavalerului. Pierzând echilibrul, se clătină o secundă, pe urmă căzu greu cu faţa la pământ.

Un somn greu îl şi cuprinse. Nu mai mişcă.

— Acum s-a pus pe sforăit, zise Johann lui Mâlou, puneţi-mi-l într-un colţ… Acum, faceţi scăpat pe stăpân… Îl ajunge…

Amândoi prietenii, în zel, se aruncară la cavaler şi-l ridicară pe braţe. Mulţimea se adunase între ei şi uşa dinspre sala

biliardului; ei străbătură mulţimea dând cu coatele în dreapta şi în stânga şi ieşiră în curtea umedă, decorată ca o grădină.

Ar fi putut să lase acolo pe cavaler, dar negreşit că ţineau să-şi facă treaba în întregime. Duseră pe Reinhold până în piaţa Rotondei.

— Seară bună, burgheziile! zise Mâlou; altă dată să ne dai bacşiş.

— Tâlharilor, mă prind că l-aţi pungăşit… şopti Johann la urechea lui Pitois. Am şi eu partea mea?

— Să vedem.

Johann veni lângă cavaler şi-i dădu braţul, de care bietul om avea mare nevoie.

— Îngrijiţi de Fritz! strigă de departe cârciumarul celor doi hoţi care şi intraseră în curtea *Celor Patru Feciori*.

Se întoarseră în cârciumă şi puseră pe curier sub biliard unde dormi dus.

Pe urmă se aşezară dinaintea sticlei cu rom, ca să facă inventarul portofelului.

— Bună seara! zise Dihorul mângâind vreo trei-patru bilete de bancă franţuzeşti.

— Şi de lucru! zise Mâlou. Eu, sunt mulţumit că o să lucrez în Germania.

— Cu asta ce ţinem în mână suntem siguri că stăpânul Templului nu are să ne pândească!…

Johann le spusese tâlharilor cine era cavalerul ca să-i facă să se încreadă numaidecât.

Ciocniră amândoi de vreo două-trei ori una după alta.

— Dihorule, zise Mâlou, îţi închipui tu cam cu ce fel de om o să avem de-a face noi acolo?

— Vreun copilandru care nu slăbeşte pe femeia stăpânului, răspunse Dihorul.

— Nu este însurat.

— Pe amanta, lui, atunci…

— Poate… dar mai mult îmi vine să cred că sunt bani la mijloc… Lucrul nu are să coste tocmai scump… Zece saci pentru noi, fără să mai numărăm pe Johann care nu mi se pare că lucrează gratis…

— Să zicem douăzeci de saci!…

— Ei bine, eu zic că un om cum este stăpânul nu aruncă aşa o mie de napoleoni pe fereastră numai ca să aibă o femeie el singur!

Dihorul se gândi o clipă, pe urmă dădu peste cap paharul lui de rom.

— Tot una-i pentru mine, zise el pe urmă, dacă ar trebui să ne batem multă vreme capul, nu i-am mai da de căpătâi... Ni se dă de lucru... Ne facem datoria şi ajunge... Înainte cu vioară!...

— Înainte cu fluierul!... răspunse Bonet-Verde.

Se ridicară voioşi şi cu conştiinţa uşurată că nişte băieţi cinstiţi ce erau. Sala se umplu din nou cu sunete urâte, Dihorul luă braţul ducesei, Bonet-Verde luă pe Bouton-d'Or şi balul începu mai vesel ca oricând.

În vremea asta, cavalerul, rezemat de braţul lui Johann, se ducea spre Girafa.

— Ce moravuri! zicea el cu un ton plângător, cine ar crede că se petrece astfel de lucruri în Paris!

— Şi pe mine m-a mirat lucrul ăsta... răspunse flegmatic, cârciumarul.

— Am crezut că vroiau să mă omoare... Şi ce fiinţe primejdioase! Şi ce figuri de spânzurătoare!...

— Nu ţi-am spus că te duc într-un salon ca în foburgul Saint Germain.

— Şi spectrul cela!... zise cavalerul înfiorat.

— Bietul Fritz!... începu cârciumarul.

Cavalerul se opri în loc.

— Crezi că m-o fi recunoscut? întrebă el.

— Ia nu te mai îngriji de aşa ceva, răspunse Johann dând din umeri. Este beat mort şi când nu e beat, e pe jumătate nebun... Haide, haide, stăpâne. Am făcut bună treabă astă seară! Am pus mâna pe trei oameni şi trag nădejdea că o să mai găsesc eu încă un al patrulea.

— Dar, cel puţin nu le-ai spus cine sunt?

— Da de unde!... Şi pentru ce le-aş fi spus?

— Adevărat?

— Pe cinstea mea!

Cavalerul răsuflă uşor pentru întâia oară după două ore.

Sui, fără ajutorul lui Johann, scara în spirală care ducea în apartamentul cârciumarului.

După ce lăsă şapca şi bluza ca să se îmbrace cu hainele lui moderne nu se mai cunoştea nici o urmă de emoţie.

Cavalerul era precum copiii care plâng cu lacrimi fierbinţi şi care râd din toată inima mai înainte de a li se usca ochii.

— Amorul! zise el cu un început de zâmbet, nu e urâtă ideea pe onoarea mea, şi stricaţilor acelora nu le lipseşte spiritul!

Îşi scoase legătura de la ochi şi îşi aşeză peruca în faţa oglinzii.

— În sfârşit, zise dânsul, mi se pare că m-am purtat acolo destul de curajos… Mulţi oameni s-ar fi speriat de ceea ce am văzut eu… Pot să-ţi spun, Johann, că nu mi-a fost frică de fel.

— Se vedea pe faţă că nu ţi-a fost frică, domnule cavaler.

Reinhold îşi legă a doua oară cravata şi-şi mai aranjă peruca.

— Drept să-ţi spun, nu sunt tocmai nemulţumit de seara asta… Toate merg… şi, de astă-dată, al dracului o fie tânărul dacă ne va mai scăpa… Seară bună, Johann… Mă duc să fac un pic de curte viitoarei mele soacre. Dumneata vezi-ţi înainte de lucru, şi, dacă se iveşte ceva nou, vino la mine mâine de dimineaţă.

Cavalerul ieşi. Trăsura îl aştepta tot dinaintea Sfintei Elisabeta.

Johann, după ce se mai uită puţin prin cârciuma lui, se întoarse la *Cei Patru Aymon* ca să-şi isprăvească datoria şi mai cu seamă să vadă câtă parte îi venea din portofelul furat de la Reinhold.

Capitolul VI - Polyte

Ieşind din cârciuma Girafei ca să se plimbe pe bulevard şi să-şi facă siesta, frumosul Polyte trecu pe dinaintea lui Johann şi a cavalerului, fără să-i bage de seamă. Nu la burghezii Templului se putea el gândi acum. Bastonul cu măciulia poleită cu aur se învârtea singur ca o morişcă printre degete, pălăria se lăsa când într-o parte când într-alta pe cap. Polyte mesteca o

scobitoare ca oamenii care au mâncat trufe şi au băut şampanie. Şi el nu mâncase decât mult viţel.

Lui Polyte însă îi plăcea carnea de viţel.

Umbla cu nasul în vânt şi abia atingea pământul. La câţiva paşi mai încolo de strada Vendôme se opri deodată în loc. Se izbise de un individ oprit pe trotuar, care se dădu într-o parte şi-i făcu loc cu umilinţă.

Individul lovit nu ridicase capul pe care-l ţinea în jos trist. Braţele îi atârnau, obrazul nu i se vedea, ascuns fiind sub o biată şapcă, cum poartă comisionarii şi flaşnetarii.

Viteazul baston, din instinct, se ridică ameninţător, într-un litru de şaizeci de bani sunt multe idei de bătaie, dar bastonul lui Polyte se lăsă în jos fără să izbească.

Bietul nenorocit care îşi vedea încet de drum şi anevoie, avea aerul zdrobit de durere şi în cartierele acelea durerea fizică domneşte. De-a lungul străzilor acestora întortocheate nu e greu să găseşti nenorociţi, care abia merg de nemâncaţi.

Polyte se opri.

Cel mai încântător din artiştii noştri, observatorul neobosit care pune mai multă filosofie într-o trăsură de condei şi mai mult spirit într-un rând decât ar trebui găsit într-o carte groasă, Gavani, a zis, după un cântăreţ faimos: Stomacul face sufletul aşa de bun!

Vorbind cu mai multă înţelepciune, acesta este poate de discutat. Ea devine axiomă dacă se aplică la plăcerile stomacului când stomacul are ce digeră.

Astfel fiind toţi Polyţii din lume, fie ei amanţii unor regine ori favoriţii unor telălese bătrâne, sunt siliţi să aibă un stomac minunat.

Polyte mâncase cumsecade la Batailleur şi consumaseşi la Girafa pentru un franc şi douăzeci şi cinci de centime. Şi câte mâncări nu-ţi dă Girafa pentru un franc şi douăzeci şi cinci de centime!

Polyte, care în momentul acela era foarte bun la inimă, binevoi să se întoarcă şi să se uite la bietul trecător. Îl cunoscu drept un vechi camarad de copilărie, un coleg al şcolii mutuale.

— Iată! Iată! îşi zise el, este Jean Regnault!... Cum se pierde cineva din vedere! Şi cum despre şansa pe oameni! Eu am ajuns un domn, am o poziţie, sunt bine îmbrăcat, poimâine fac stare. E lucru vădit. El, dimpotrivă, a rămas tot cu vestea scurtă şi cu

şapaca… A rămas prost… Toate vin de la caracter. N-ai ce zice, trebuie să fie şi prostime!

Polyte, avea în el stofa unui moralist.

— Cum, necum, era copil bun odată… E tare mâhnit… Poate că o să-i pară bine ca să mai vadă o cunoştinţă veche.

Făcu câţiva paşi pe strada Puţului.

— Hei! Jeane! strigă el; Jean… Ce treci mândru pe lângă prieteni?

Jean Regnault nu auzea. Îşi vedea de drum, cu capul în jos.

Polyte alergă după el şi-l apucă de braţ.

— Ei bine! Ei bine! Ai surzit? Jean? îi zise.

Aceasta se opri, în sfârşit, şi ridică ochii cu mirare.

Deocamdată nu recunoscu pe fostul său camarad de şcoală. Polyte zâmbi văzându-i că ezită şi-l linguşi astfel:

— Nu-ţi mai aduci aminte de mine, micuţule? zise el cu un ton protector ridicându-şi cravată care i se lăsase în jos. Pricep eu cauza. Cu vremea se îngraşă omul… Şi pe urmă, trebuie să-ţi şi spun, că mi-am schimbat obiceiurile… Cu toate astea nu sunt nici acum îngâmfat. Dă mâna încoace…

Figura lui Jean Regnault se înveseli o clipă. Zâmbi parcă.

Polyte şi el fuseseră într-o vreme prieteni în toată puterea cuvântului.

— Ce mare ai crescut! zise el. Aş fi trecut pe lângă tine fără să te cunosc!

Protejatul doamnei Batailleur îşi netezi mănuşile şi zise:

— Cred şi eu!…

Jean îl privi de sus până jos.

— În vremea pe când ne cunoşteam, Polyte, eram fericiţi! zise el oftând greu.

— Aşa ţi se pare ţie? Vezi, mie nu mi se pare!

— Adevărat, zise Jean. Unii ar vrea să uite ceea ce regretă alţii… S-ar zice că te-ai îmbogăţit!

— Oh! Oh! Bogat nu sunt, dar am cu ce trăi… zise Polyte.

— Ai slujbă?

— Ce slujbă!… Dar din ce colţ ai ieşit tu, mititelule? Nu ştii că trăiesc cu doamna Batailleur?

— A! făcu Jean.

Exclamaţia asta nu implică nici mirarea, nici dezgust. Jean Regnault avea o inimă cumsecade. Între el era numai instincte bune şi onoarea pe care o înţelegea el, fără să ştie, l-ar fi ferit

personal împotriva oricărei ruşini. La altul, viciul nu-l miră. Trăia, din copilărie, într-o atmosferă unde morala străină ori falsificată admite ciudate comportamente. Vedea împrejurul lui infamia primită şi admisă până şi în viaţa de familie.

La Paris, moravurile populare sunt astfel făcute, viciul se aşeză liniştit şi îşi face un loc bun. Vorbele şi ideile se învârtesc. După cum onoarea comercială seamănă puţin cu onoarea cavalerească, tot astfel virtutea se modifică şi se transformă până ajunge, în unele clase ale societăţii, un contraînţeles absurd şi hidos. Aceea care se cheamă astfel, este viciul organizat, paşnic, care îşi plăteşte chiria şi care stă de strajă.

Viciul legal care se arată şi care ajunge la extremitatea monstruoasă de a avea pacea conştiinţei.

Oamenii aceştia au o evanghelie negativă; tot ce Codul ne pedepseşte într-adins este pentru ei *nec plus ultra*[10] a moralei! Şi chiar discută ameninţările Codului pe care ei le găsesc oarbe şi aspre!

Căsătoria pentru ei este o excepţie, un lux. Se împerechează la întâmplare, aruncă prin mocirlele Parisului, fără pic de remuşcare, mulţimea aceea de copii mizerabili care mai târziu se duc de populează ocnele şi dau actori dramelor plăcute ale Curţilor cu juraţi.

Oamenii aceştia nu sunt poporul, să ne ferească Dumnezeu ca să zicem vorba asta, dar ei formează o minoritate în capitala luminilor. Nu locuiesc într-un cartier special, ci în toate cartierele. Aparţin nominal tuturor religiilor.

Unii, care stau pe trepte înalte ale scării sociale, sunt din sistemă acolo. Li se zice, filosofi! Cel mai mare număr are cel puţin scuza ignoranţei şi a mizeriei.

Cine ar cuteza să tăgăduiască lucrurile acestea? Unele familii, care au case bune şi bine mobilate, împing naivitatea mişeliei până a plânge ca pierdută pe copila care s-a măritat cu un om sărac, pe când vorbesc cu mândrie de copila cealaltă care se plimbă în trăsură scumpă şi are caşmiruri şi bijuterii, pentru că tinereţea ei a fost scontată cu câştig.

Chiar până în inima mamelor se face o astfel de noapte adâncă.

---

[10] Nec plus últra *loc. adv.*, *s. n.* (calitate, termen) care nu poate, sau nu trebuie să fie depăşit. (< lat. *nec plus ultra*). (nota lui BlankCd)

Dintre toate cartierele Parisului, cel al Templului este negreşit cel mai puţin ferit împotriva ruşinii. Este sărac. Are vecinătatea dizolvantă a balurilor şi a teatrelor. Glasul său este uzura seculară, răsplata ostenelilor lui este orgia cârciumei.

Desigur că în Templu sunt foarte mulţi oameni cinstiţi; ei se obişnuiesc, îngăduie, primesc. Viciul nu este al lor, dar se lovesc de viciul fără scârbă şi pentru că au nevoie să trăiască.

Jean Regnault era dintr-o familie în care din tată în fiu cinstea era o moştenire. Niciodată nu fusese o singură pată pe casa asta de oameni cumsecade şi familia întreagă plătise vina unuia singur. Dar familia Regnault avea vecini. Jean era din copilărie obişnuit cu istoriile Templului. Ştia moravurile telăleselor. Jean nu trebuia să se mire aici văzând un adolescent în relaţii cu bătrâna Batailleur, nici o copilă dată unui bătrân de cincizeci de ani.

Tot ce puteam spune e că Jean ar fi murit mai înainte de a cădea până acolo…

— Astfel de slujbă am eu, zise Polyte, învârtindu-şi bastonul între degete, să beau bine, să mănânc bine, să dorm bine… Haina, cum vezi… Din când în când mă duc şi la teatru… La bal, oricând vreau, şi încolo să nu fac nimic.

Se uită în ochii lui Jean să vadă dacă-l uimise.

Jean însă nu lua seama.

— Ce zici tu despre cele ce ţi-am spus? întrebă Polyte. Ce zici, ţi-ar plăcea şi ţie viaţa asta?

Jean nu răspundea.

Polyte îl scutură de braţ şi-l trase până sub un felinar.

— Dar ce te-ai schimbat! zise el cu o nuanţă de adevărat interes, eşti galben ca un mort. Ochii îţi sunt roşii… Eşti bolnav?

Jean clătină din cap.

— Atunci eşti îndrăgostit! zise leul Templului. Voi ăştia, tineri, care nu cunoaşteţi viaţa, luaţi femeile în serios… În mijlocul secolului al nouăsprezecelea cine a mai văzut astfel de prostii!… Ia spune drept, aşa-i că am ghicit?

Jean clătină iar din cap.

— Văd că nu eşti limbut! zise Polyte… Haide, deschide-ţi inima puţin cu un prieten vechi… Cine ştie? Voi reuşi poate să te scap de necazuri… S-au văzut lucruri mai rele…

Jean, în loc să răspundă, se apucă cu mâinile de cap.

— Cum văd, eşti rău!… zise cu un fel de groază Polyte.

Jean oftă adânc, lăsă mâinile în jos şi Polyte îi văzu lacrimile curgându-i.

Durerea asta îl izbi mai tare decât ar fi putut cineva bănui. Rămase uluit şi nu se mai ştiu ce să zică.

Jean rupse tăcerea.

Câteva vorbe îi ieşiră din gură, vorbe încurcate, mâhnite; Polyte asculta, Jean se aprinse cu încetul. Melancolia sufletelor care se deschid, se făcea tot mai mare. Îşi povesti istoria lui dureroasă, venirea comisarului de urmărire în casa lui, primejdia care apăsa pe mama Regnault şi neputinţa lui de a plăti nemilosului creditor.

Cu cât vorbea el, cu atât figura domnişorului grosolan lua o expresie de interes crescând. Faţa lui, care de obicei nu avea alt caracter decât o groasă nepăsare, arăta adevărate emoţii.

— Nu e cu putinţă! zicea el din când în când. Să se facă astfel de rău unei biete femei!

Când sfârşi Jean, Polyte bătu în piatră cu bastonul şi ameninţă aerul cu pumnul.

— Şi tâlharul de Johann le face toate acestea! zise el. Dacă aş fi ştiut al dracului să fiu, dacă nu-i dădeam francul şi douăzeci şi cinci al meu!… Cât despre stăpân, mi se pare că e un om fără inimă… pentru că ea este bătrână! Nu-i aşa, Jean, că-i bătrână mamă Regnault?

— Oh! Da, este foarte bătrână!… Şi puşcăria are s-o omoare!

— Cât despre asta, dragul meu, să ştii că puşcăria nu omoară pe nimeni. Se petrece al dracului de bine la Clichy, ştii tu?

— Ce tot spui tu… Sărmana bunica!…

— Ai dreptate! Una că ea nu ştie să nutrească, răspunse Polyte cu oarecare dispreţ, dar, o! Doamne! zise el numaidecât, şi eu sunt sărac ca un şoarece. N-am decât hainele, vezi tu?… Ah! Cel puţin dacă aş fi făcut economii!

Se căută prin amândouă buzunarele jiletcii şi scoase un franc şi jumătate.

— Am eu lanţul ăsta de aur… dar este de aramă… zise el cântărindu-şi bijuteria aceea care este foarte frumoasă, la vedere.

Jean îi întinse mâna.

— Îţi mulţumesc, sărmane Polyte, zise el, văd bine că tot ai inimă bună… dar nu poţi face nimic pentru mine…

— Stai! zise Polyte, putem mânca la o cârciumă pentru un franc şi jumătate… În vremea asta ideile vin.

— N-am chef de cârciumă, zise Jean.

— Cum este cu băutura. Vezi, mie îmi face mai mult bine decât rău dacă beau un pahar de vin la cârciumă. Ia să vedem, cât îţi trebuie pentru bunica.

— Cu cheltuielile, se pare că este mai mult de opt, sute de franci.

— Opt sute de franci! zise Polyte. Dacă aş cere eu suma asta Joséphinei m-ar da de opt sute de ori pe uşă afară!

Se uită pe rând la pantaloni, la jiletcă şi la haină.

— Toate astea fac treizeci de franci, mai mult nu… Rămân încă şapte sute şapte zeci de franci de găsit… murmură el.

Jean era foarte înduioşat şi strângea mâna lui Polyte cu recunoştinţă.

— Degeaba caut… nu sunt, zise el, numai atât nu-ţi folosesc.

Câteva secunde îţi scutură părul pomădat şi rodea măciuca bastonului.

Deodată îşi scoase pălăria şi sări de pe trotuar.

— Parcă mi-ai spus că ai o sută de franci? zise el cu atâta bucurie că şi cum ar fi descoperit o mină de aur.

— O sută douăzeci! răspunse Jean Regnault.

— Ei bine! Dragul meu, zise Polyte luându-l de mijloc şi începând o polcă. Johann e un prost!… Ne batem joc de stăpân… Ne batem joc de puşcărie!… Toate datoriile noastre sunt plătite!… Şi poate să ne mai rămână şi vreo cruce şase franci pentru ca să dejunăm mâine la Viişoară!…

Capitolul VII - 120 de franci

Bietului Jean Regnault, simplu cum era, nu prea îi venea să creadă, dar Polyte vorbea cu atâta căldură, entuziasmul lui era atât de adevărat, părea atât de adânc convins!

Jean sta în faţa lui cu gura căscată, cu ochii întrebători, necutezând să vorbească de frică să nu întârzie explicarea sperată.

— Ah! Am găsit! zise Polyte, care nu mai putea de bucurie, cu greu, dar am găsit! Du-te şi adu-mi cei şase napoleoni ai tăi, băiete şi-ţi garantez că înainte de miezul nopţii o să avem un bilet de-o mie!

— Cum aşa? întrebă Jean.

— Nu eu am să lucrez cu ei, ci tu. Am să-ţi dau iarba fiarelor şi te învăţ să lucrezi.

— Glumeşti? întrebă Jean mâhnit.

— Pe cinstea mea! răspunse Polyte, am găsit mijlocul şi mijlocul este bun!

— Dar?…

Leul Templului se aşeză drept în faţa flaşnetarului şi apucă măciulia bastonului cu amândouă mâinile.

— Tu nu te-ai fi gândit niciodată la aşa ceva, Jean! zise Polyte. E semn bun, treizeci şi patruzeci este un joc de bună ziua, jocul treizeci şi patruzeci nu s-a făcut pentru câini!

— Treizeci şi patruzeci…? repetă Jean, căruia nu îi spuseră nimic aceste numere.

— I-ai învăţat numele destul de repede, puiule, zise Polyte. E semn bun, treizeci şi patruzeci este un joc de cărţi care se cheamă aşa pentru că… În sfârşit, ce contează! Ăsta-i un joc care nu e obişnuit printre oamenii de rând. Este uşor şi merge iute. Numai cu o sută de franci ai câştiga într-o jumătate de ceas o mulţime de parale.

Flaşnetarul îl asculta. Mai stătu încă două trei secunde, apoi lăsă capul în jos.

— Şi asta-i ideea ta? murmură dânsul descurajat.

— Cam aşa ceva, puiule.

— N-ai altă speranţă decât aceasta?

— Ce proşti sunt oamenii care n-au trăit! zise Polyte. Vorbesc prostii! Păi nu-ţi spun eu că este ceva sigur?

— Dar poate cineva şi să piardă?

— Niciodată!

Bietul Jean dorea cu prea multă ardoare suma aceasta care i se făgăduia, ca să nu primească; dar judecata lui dreaptă şi bunul simţ se revoltau acestui plan care nu prea era de crezut.

Deşi nu mai jucase cărţi, presupunea că la orice joc se poate şi pierde.

Polyte se indignă văzându-l că nu se bucură.

— De mirare, bombănea dânsul, e înecat până în gât şi mai face mutre! Ai la tine cei o sută şi douăzeci de franci?

— Nu, sunt acasă, răspunse Jean.

— Eu, dacă eram în locul tău, aş fi alergat acasă să iau comoara.

Jean nu se mişca din loc. Polyte îl luă de umeri şi îl duse câţiva paşi spre piaţa templului. Flaşnetarul, lipsit de convingere, se lăsă dus, apoi se împotrivi şi se opri.

— Nu vreau să mă duc să caut cei o sută douăzeci de franci, murmură el cu un fel de ruşine.

— De ce?

— Pentru că, dacă cumva bunica ajunge la puşcărie, o să-i trebuiască banii ăştia.

— Dar depinde de tine ca să nu o laşi pe bunică-ta să ajungă la puşcărie.

Jean îşi scoase şapca de pe cap şi începu să se joace cu ea.

— Jean, sărmane Jean, zise Polyte necăjit, mare poftă am să te dau dracului, dar cu prietenii trebuie să ai răbdare. Ascultă-mă, este cunoscut lucru, şi mai mult de cinci sute de mii de persoane mi-au spus-o, şi toţi oameni cumsecade: oricine joacă pentru întâia oară, câştiga.

Polyte vorbea cu un ton de adâncă convingere şi Jean se simţi mişcat fără voia sa.

— De ce câştigă sigur prima dată decât după aceea? mai întrebă dânsul.

Polyte dădu din umeri.

— Ce vrei să-ţi spun? zise dânsul. Eu nu pot să te fac să pricepi, sunt lucruri mai presus de priceperea ta şi nu le-ai înţelege. Ca să-ţi intre în cap astfel de lucruri, vezi tu, trebuie să fi trăit în lume. Ia să vedem, ai tu încredere în bătrânul tău prieten?

— Eu cred că tu vrei să mă scoţi din încurcătură, răspunse Jean, dar…

— Nu încape nici un dar! Nu vreau! Dacă ai încredere în mine trebuie să-ţi fie de ajuns vorba mea. Ei bine, eu sunt tot aşa de sigur de cele ce-ţi spun, după cum sunt de sigur că te văd şi mă vezi. Întâia oară oricine câştigă, nu încape îndoială!

— Dacă aş fi sigur! începu flaşnetarul pe jumătate încredinţat.

— Doamne! Doamne! zise Polyte tăindu-i vorba, ce încăpăţânat este băiatul ăsta! Chiar eu am făcut experienţa, eu care-ţi vorbesc. Pentru prima dată când am pus mâna pe cărţi, am câştigat atât că mi-am umplut buzunarele cu bani de câte cinci franci, numai cu capitalul de doi franci şi jumătate pe care-l avem. Judecă tu singur, ce poţi face cu o sută de franci?

— Este adevărat, zise flaşnetarul.

— Cât despre posibilitatea de a pierde, continuă Polyte, a cărui elocinţă se înfierbânta, nu s-a văzut niciodată, dar şti, niciodată! Şi gândeşte-te numai puţin, dragul meu, când s-o trezi mâine de dimineaţă mama Regnault şi când o vedea banii pe noptieră, ce mulţumită are să fie.

— Dumnezeule! Dumnezeule! Dac-ar fi cu putinţă!

— Cum are să-i mulţumească lui Dumnezeu, sărmana bătrână!

Bietul Jean se sufocă de bucurie.

— Şi tu să stai lângă pat, pitit într-un colţ şi s-o priveşti cum plânge şi râde, îi mai zise Polyte.

Jean începu să plângă.

— Şi pe urmă, isprăvi Polyte, tu să te apropii încet-încet, în vârful picioarelor, să te duci lângă patul ei şi ea să te sărute de bucurie. Ce fericiţi o să fiţi!

— Mama, biata mamă! zise Jean ţinându-se cu mâinile de piept. Oh! Văd eu, Polyte, că tu nu vrei să mă înşeli. Te cred şi vreau să-ţi urmez sfaturile.

Polyte bătu din palme ca şi cum repurtase o victorie, îl luă pe Jean şi îl trase spre piaţa Rotondei.

— Haidem să ne luăm banii şi să ne vedem de joc, zise el.

Într-un minut ajunseseră pe aleea îngustă care ducea la cocioaba lui Regnault.

— Urcă şi ia banii iute! Eu te aştept aici, zise Polyte.

Flaşnetarul se duse repede spre casă, iar Polyte începu să se plimbe prin faţa porţii. Când trecu prin curte, Jean nici nu se uită la ferestrele lui Hans Dorn, într-atât era de preocupat de speranţa pe care Polyte o făcuse să se nască în el. La Hans Dorn era lumină, perdelele de muselină albă erau multe dar printre ele se putea vedea. Uneori se vedeau nişte umbre desenându-

se pe fundalul acesta semi-transparent. Ar fi putut deosebi uşor umbra subţirică a Gertraudei şi talia mai mare a unei alte femei.

Era şi un bărbat cu ele. Cine ar fi vrut să se asigure că nu era negustorul de haine Hans Dorn, n-ar fi avut decât să privească umbra proiectată pe perdea. Umbra aceasta desena o talie suplă, talia unui frumos cavaler.

Jean nu băgă de seamă toate acestea, urcă câte patru treptele roase de cari şi ajunse numaidecât la uşa mamei sale. Uşa era descuiată, dar Jean se opri ca şi cum n-ar fi cutezat să calce pragul. Când se despărţise de Polyte, Jean era înfierbântat, ceva îl împingea înainte, în el era credinţă şi entuziasm. Dar cele câteva secunde care-i trebuiseră pentru a străbate aleea îi fuseseră de ajuns să-şi revină. În loc să deschidă uşa, stătu multă vreme nemişcat în prag. O mână misterioasă îl trăgea înapoi; se îndoia. Pentru întâia oară în viaţa lui se speria gândindu-se să dea ochii cu mama şi bunica sa.

În sfârşit intră. Marea cameră goală era luminată de un muc de lumânare care ardea aplecat, aşa că era mai mult întuneric. Când scrumul strâns în vârf cădea de la sine, lumina devenea mai vie. Privirile nu găseau nimic în jur. Era golul, sărăcia ajunsă într-o fază disperată. Totul fusese vândut bucată cu bucată, nu mai rămăsese decât pânza groasă care ţinea loc de perdea la fereastră şi o pătură de învelit.

Flaşnetarul nu auzi nici un zgomot când intră. O clipă crezu că încăperea era goală, dar uitându-se pe pat putu deosebi o umbră culcată peste plapumă. Se apropie în vârful picioarelor. Cu cât se apropia mai mult, cu atât începea să deosebească mai bine două răsuflări grele.

— Dorm amândouă... am să pot!...

Călcă şi mai încet şi ajunse la pat fără nici un zgomot. Grămada neagră, zărită de departe, era un grup nemişcat şi adormit: era bunica şi nora ei, Victoire. Bătrâna era culcată peste plapumă, cu picioarele atârnate în jos. Capul i se odihnea pe pernă. Picotea, cu ochii pe jumătate închişi şi cu gura căscată. Nu era somn ci un fel de nesimţire grea. Din când în când tresărea.

Mama Regnault nu îşi dezbrăcase hainele de sărbătoare. Se întoarse de la banca de Geldberg obosită de tot, se aşezase pe pat şi nu se mai mişcase. Tăcuse cu încăpăţânare la orice întrebare îi pusese Victoire. O singură dată deschise gura,

pentru a trimite lui Dumnezeu o rugăciune în care era amintit numele fiului său. Nu spuse ce se întâmplase la bancă, nu pomenise despre cruda asprime a lui Jacques. Voise să-şi ascundă umilinţa.

În seara aceea nu putuse să plângă. Nici o lacrimă nu-i venea în ochi. Acum, când o doborâse osteneala, somnul său semăna cu moartea. Pe obrazul ei bătrân şi tras se vedea durerea întipărită. Culoarea lui era pământie cu tonuri vinete, iar pleoapele, pierdute în orbitele-i adânci, păreau că aşteaptă mâna creştină care închide ochii cadavrelor. Suflarea-i slabă şuiera încet în gâtlej, iar părul albit îi scăpase de sub bonetă peste obraji.

Lângă dânsa, Victoire sta în genunchi pe jos, cu capul pe plapumă. Plânsese. Probabil că somnul o surprinsese astfel, făcându-şi datoria pioasă şi încremenise mângâind-o pe mama Regnault căzută de osteneală. Pe urmă nu mai cutezase să se mişte, de frică să nu tulbure somnul care curma durerile bietei bătrâne. Obrazul îi era înfundat în plapumă şi rămăsese cu mâinile împreunate sub cap, cum stătuse când se ruga.

Era un tablou trist. Expresia întipărită pe faţa Victoirei vorbea de ia sine, dezvăluind toată durerea. Cât despre bătrână, lumina slabă se juca prin zbârciturile obrazului său şi-i arăta agonia.

Jean se oprise la doi paşi de pat cuprinzând cu privirea toate acestea. Inima îi era zdrobită. Nu mai ştia nimic, nu mai putea să gândească. Disperarea aceasta mută şi fără margini îl cuprindea, paralizându-l. Căzu în genunchi alături de mama sa. Brusc, simţi nevoia să-şi ascundă obrajii care îi ardeau ca focul, dar tresări când puse fruntea pe locul umed de lacrimi. Se ridică în picioare şi încercă să se dezmeticească. Îşi aminti ce trebuia să facă şi se aplecă deasupra patului pipăind rochia bunică-si.

Victoire se mişcă puţin în somn şi din piept îi ieşi un oftat, Jean se retrase înspăimântat.

— Dumnezeule, cum tremur! îşi spuse el apăsându-şi inima cu amândouă mâinile. Nu cumva fac o crimă?

Lăsă capul în jos şi rămase o clipă nemişcat. Pe urmă îşi zise iar, făcându-şi curaj:

— Trebuie! Suferă prea mult! Numai pe mine mă au pe lume ca să le ajut!

Făcu un pas înainte, dar îşi luă seama deodată şi întoarse capul spre colţul cel mai întunecat al camerei.

— Dacă o fi Geignolet treaz? îşi zise el şi în loc să se apropie de pat, se duse spre colţul unde dormea idiotul de obicei.

Pe saltea nu era nimeni.

— Geignolet nu e aici, amândouă dorm! Dumnezeule, tu-mi deschizi drumul acesta ca să pot să le scap cumva?

În astfel de momente de emoţie adâncă, sufletul care e mai naiv, caută pretutindeni prevestiri. Jean îşi spunea că cerul înlătura piedicile din calea sa şi începea să prindă nădejde. Se întoarse spre pat şi căută din nou în cutele rochiei bătrânei buzunarul unde trebuia să fie punguliţa Gertraudei.

Deşi intenţia lui era curată şi bună, îi tremura mâna. Cei care l-ar fi zărit în momentul acela l-ar fi luat drept un hoţ. Emoţia îl făcea nesigur şi căută multă vreme. Pe când căuta, mişcarea cea mai mică a bătrânei îl zăpăcea şi mai tare şi-l îndemna să fugă. Cu toată prudenţa lui, bătrâna îi simţea întrucâtva prezenţa pentru că începu să se agite şi buzele i se mişcară. Flaşnetarul pândea semnele acestei treziri şi se grăbea, dar cu cât se grăbea mai tare, cu atât i se încurcau mai rău mâinile în cutele rochiei.

Începuseră să-l treacă sudorile. Avea o oarecare teamă şi un fel de remuşcare, apoi se mai amesteca şi necazul. Când îşi pierduse speranţa, mâna îi simţi o deschizătură în stofa rochiei, ba atinse chiar aurul din punga de mătase împletită. Pusese mâna pe pradă, dar nu putea să o înhaţe pentru că se prinsese sub corpul bătrânei şi trebuia smulsă. Era o lucrare de răbdare. Jean se apucă să tragă binişor, binişor dar punga nu vroia să iasă şi bătrâna era gata să se trezească, îşi tot învârtea capul pe pernă şi aiurea. Cu braţele căuta ceva în aer parcă ar fi vrut să îmbrăţişeze o fiinţă iubită.

— Copilul meu! copilul meu!… Nu mă omorî… sunt mama ta!… murmură dânsa în sfârşit.

Jean nu prea pricepea dacă nu cumva lui îi spunea vorbele astea. Îşi pierdea cumpătul simţind că mai avea numai puţin şi trăgea mai tare.

— Copilul meu, oh, copilul meu! zicea bătrâna frământându-se şi plângând în visul ei, te rog, lasă-mi speranţa din urmă!

Jean îşi pierduse tot curajul pentru că i se părea că lui îi spune să nu-i ia punga. O privire îi fu de ajuns să-şi dea seama că nu era trează. Făcu un ultim efort şi scoase punga, dar asta făcu să se deştepte bătrâna. Sări în sus.

— Jacques! strigă dânsa.

Flaşnetarul fugise, era la câţiva paşi depărtare de pat.

— N-am visat! zise doamna Regnault scuturând-o pe noră-sa de mână, ochii mei nu mai văd, dar aud paşii cuiva... Victoire! Victoire!

Victoire ridică capul în clipa în care Jean trecea pe lângă lumânare şi suflă în ea. Camera se întunecă.

— Cine-i acolo? strigă Victoire. Tu eşti, Jean?

Flaşnetarul nu răspunse, deşi şi coborî scara în fugă.

Polyte îl aştepta fluierând. Jean ajunse lângă el şi se sprijini de zid pentru că nu îl mai ţineau picioarele.

— Iată cei o sută douăzeci de franci ai mamei Regnault, zise el încet, cu o voce stinsă. Ăsta-i tot aurul ei, şi este viaţa mea... pentru că i-am furat, Polyte, şi dacă voi pierde, mă omor.

Capitolul VIII - La Hans Dorn

Polyte însă, îşi schimbase gândurile. Îi îngheţaseră picioarele tot umblând prin noroi aşteptându-l pe Jean. Îşi învârti bastonul între degete şi dădu din umeri cu un aer dispreţuitor.

— Toate acestea ţin de temperament, zise el. Vezi, eu aş putea pierde cinci sute de milioane de miliarde de napoleoni fără să mă gândesc vreodată să dau arma la stânga, cum zic foştii milionari. Eu sunt un bun jucător. Dar nu e vorba de asta... tot ce am făcut noi, vezi tu, sunt numai prostii şi dacă te căieşti că ai ciupit cele o sută douăzeci de puncte, e foarte bine, fiule.

Jean se uită la el cu mirare.

— Da, zise iar Polyte cu o răceală crescândă, m-am gândit... nu mai merge... să ne închipuim că nici n-am vorbit.

— Nu te înţeleg, îngână Jean.

— Se poate. Eu înţeleg însă... Când te-am văzut eu lacrimile în ochi şi alb ca o cârpă, nu ştiu cum să-ţi spun, dar mi-a făcut o impresie ciudată... Pe cinstea mea, am crezut că o să plâng.

— Şi-acum nu-ţi mai e milă de mine, zise Jean tăindu-i vorba.

— Pe cuvânt de onoare, nu e adevărat, zise Polyte aprinzându-se încetul aş da tot ce am numai să te scap din încurcătură… şi chiar m-aş împrumuta dacă aş avea credit.

Tăcu şi încercă să se sprijine pe mânerul bastonului.

— Dar n-am credit, zise el deodată, ce vrei să fac…?

— Vorbeai de o casă de joc, zise flaşnetarul.

— Este adevărat, nu zic că n-am făcut o prostie.

— Nu mai vrei?

— Ascultă-mă băiatule, în timp ce te aşteptam pe tine, m-am gândit, că tot trebuia să-mi omor vremea cumva, şi mi-am zis că sunt un mare nătărău.

Jean nu pricepea.

— Am văzut că nu e soluţie…, zise Leul Templului.

Adineauri, Jean nu vroia să primească propunerea ca şi cum era vorba să înfăptuiască o crimă şi bucuros ar fi dat înapoi. Acum, când i se tăia drumul, îl cuprinse dorinţa de a merge înainte. Vroia cu orice preţ să joace, nu-i mai era teamă că o să piardă. I se părea că i se smulge o şansă sigură de scăpare.

— Şi de ce nu e o soluţie? întrebă el ridicând iute capul.

— Ia te uită: bombăni Polyte, mititelul muşcă… să nu cumva să mă mănânci, scumpul meu: Nu e din vina mea.

— Dar de ce? Spune odată, de ce? zise flaşnetarul necăjit.

— E de mirare că un om ca mine, răspunse Polyte, umblat şi obişnuit cu societatea, nu m-am gândit la amănunte. Vezi tu, sunt multe pricini care mă reţin, Jean. Dacă ai fi desprins cu lumea bună, ai putea să intri deşi eşti un copilandru. Căci, cu toate că nu sunt sergenţi la uşă care să te legitimeze, acolo vin numai oameni îngrijiţi şi cumsecade. Tu nu poţi să intri cu vesta ta de catifea şi cu şapca asta.

Jean lăsă capul în jos.

— Dumnezeule! Dumnezeule! îngână el, să fie cu putinţă să se împiedice cineva numai de un astfel de lucru?

— Neplăcut, răspunse domnişorul, dar ce vrei, când nu e cineva îmbrăcat, nu intră nicăieri.

Lui Jean îi ardea capul şi era gata să plângă de furie.

— Prin urmare, îţi doresc noroc şi te las.

— Mai stai puţin! îl rugă Jean.

— Voi sta atât cât vei dori, fiule, dar nu-ţi slujeşte la nimic şi mă plictisesc. În locul tău aş lua mai bucuros un pahar de ceva decât să mă tânguiesc de-a surda. Când nu se poate, nu se poate, ce dracu!

Jean ridică iute capul.

— Am găsit! strigă el plin de bucurie.

— Ce-ai găsit?

— Am găsit mijlocul să mă îmbrac cumsecade.

— Aiurea!

— Ai să vezi!... Şi încă ce haine!

Jean nu mai putea de bucurie. Uitase nenorocirea de acasă. Viitorul îi zâmbea, vedea grămezi de aur, o bătrâneţe fericită pentru bunică-sa. O vedea pe maică-sa într-o prăvălie bună şi pe Geignolet îmbrăcat într-o haină nouă. Ba îi mai rămâneau încă destule parale ca să se însoare cu draga lui Gertraud, pe care nu o putea uita. Câte bucurii! Luă mâna lui Polyte şi o strânse cu putere.

— Bunul meu Polyte, aşteaptă-mă numai un sfert de ceas! îl rugă el.

Leul Templului se strâmbă cu neplăcere.

— Te rog, stărui Jean, care se temea de un refuz.

— Te voi aştepta şi cincisprezece zile dacă o fi nevoie, răspunse Polyte, dar nu aici. Poate să treacă cineva să mă vadă şi pe urmă să-i spună Josephinei că aştept pe stradă, şi ne-am certa. Fă-ţi treburile, du-te şi te îmbracă şi vino să mă cauţi la cârciuma *"Spicul Tăiat"*, e alături cu Circul.

— Te-am înţeles, zise Jean, care s-ar fi dus după el şi la capătul pământului. La revedere.

— La revedere.

Polyte îşi scoase mâinile din buzunarele jiletcii, îşi îndreptă cravata şi-şi puse bine pălăria pe cap. Pe urmă o apucă spre bulevard cu nasul în vânt şi un mers graţios.

Jean se întoarse pe alee şi străbătu curtea încă o dată, însă, în loc să urce scara spre maică-sa, o apucă spre casa lui Hans Dorn.

— Dacă n-ar fi acasă taică-su! murmură el urcând încet. Dar mă prind că nu-l găsesc acasă, am noroc astă-seară!

Ajunse la uşa negustorului şi bătu de trei ori încet, un fel de semnal între el şi Gertraud. Nu-i răspunse nimeni. Cu toate

astea văzuse lumină la ferestre când trecuse prin curte. Casa nu era goală.

Când un om sfios devine îndrăzneţ, nimic nu-i domoleşte pornirea că aşteptarea care îl ţine minute în şir atârnat de un clopoţel. În astfel de situaţii, un solicitant îşi uită textul său îşi pierde încrederea. După ce trage de clopoţel de trei ori, chiar omul cel mai îndrăzneţ îşi pierde avântul.

Jean bătuse cu încredere, dar, cu cât aştepta în zadar răspunsul, cu atât îşi pierdea încrederea, fruntea i se încreţea, devenea din ce în ce mai sfios. Poate că Hans Dorn era acasă, poate că Gertraud se culcase. Jean stătea ca pe jăratec gândindu-se că i-ar putea deschide chiar negustorul de haine şi nu cuteză să mai bată.

Pe când stă astfel gândindu-se dacă să mai bată ori nu, încerca să tragă cu urechea doar-doar va auzi un zgomot în casă. Auzea ceva dincolo de uşă: era un fel de murmur al unei conversaţii intime şi secrete. Dar, pe lângă zgomotul acesta, mai venea un alt zgomot care îl împiedica pe Jean să-şi facă o idee despre ce se întâmplă. Acest zgomot venea dintr-o direcţie necunoscută, era slab, surd şi continuu.

Jean locuia în imobil încă din copilărie şi nu ştia să fie vreun vecin a cărui meserie să producă un astfel de zgomot. Dacă ar fi fost în vecinătatea unei puşcării, ar fi crezut că un osândit râcâia zidul celulei ca să-l străpungă. Ochii nu-i puteau dezvălui nimic, împrejur era întuneric. Zgomotul, nu se oprea. În acele minute lui Jean i se părea că dacă ar fi întins mâna l-ar fi atins pe cel care zgâria zidul. Apoi zgomotul se depărta iar.

Uneori, noaptea, se aud zgomote misterioase care nu pot fi înţelese. Din douăzeci, nouăsprezece au explicaţia cea mai firească din lume, dar cel care le ascultă şi caută să le ghicească face mai totdeauna apel la imaginaţie. Atunci se clădeşte, un întreg roman pe vârful unui ac. Dimineaţa, tot misterul se destramă: era o poartă neînchisă bătută de vânt sau un băcan prea zelos care alesese acel ceas din noapte pentru a sparge în bucăţele o căpăţână de zahăr.

Jean nu avea timp de închipuiri, dar zgomotul acela îl făcea să stea ca pe ghimpi. Se învârti în dreapta, în stânga, pipăi zidul peste tot şi nu găsi nimic. Nu era nimeni. Dacă sunetul era pământesc, atunci el venea chiar din casa lui Hans Dorn sau din magazia lui de lemne. Şi de, mulţi vorbeau că Hans Dorn avea

mulţi bani în casă şi încă prea mulţi pentru un om ca el. Cine ştie, poate că săpa o ascunzătoare ca să-şi îngroape comoara.

Jean întinse mâna în întuneric şi pipăi uşa magaziei, dar o găsi foarte bine închisă pe dinăuntru.

Zgomotul acesta, de orice natură ar fi fost ei, începuse cu mult înainte de a veni Jean Regnault, dar, când se auzise pentru întâia oară, nu era nici o ureche prin apropiere. Hans Dorn ieşise încă de când se înserase şi fiică-sa, frumoasa Gertraud, avea cu totul altceva de făcut decât să audă cum rodeau şoarecii în zid. Tatăl ei îi spusese să-l slujească cu credinţă pe Franz şi ea asculta sfaturile părintelui său.

Adevărul este că pe Franz îl zărise Sara cu două ceasuri mai devreme străbătând piaţa Rotondei şi furişându-se în umbra casei negustorului de haine. Franz voia să o vadă pe Gertraud. Avea multe lucruri să-i spună. Pe lângă fantastica-i povestite de dimineaţă, mai avea să adauge încă un capitol. Inima lui Franz era plină de bucurie şi avea nevoie de cineva căruia să i se destăinuiască. Şi apoi, cele câteva cuvinte schimbate de dimineaţă cu Gertraud, pe când tata Hans căuta faimosul pachet cu haine, îi deschiseseră tânărului nostru un orizont nou.

Gertraud o cunoştea pe Denise şi se părea că o iubeşte. Şi cât de mult câştigase Gertraud în inima lui Franz de când ştia el aceasta, cum i se părea lui acum mai bună şi mai frumoasă, cum o iubea ca pe o soră!

Denise şi el erau despărţiţi de când izgonirea lui din casa de Geldberg îl îndepărtase de saloanele acelea bogate ale căror uşi se deschideau mai înainte pentru el. Nu mai avea nici un mijloc să se apropie de domnişoara d'Audemer. În ajun, în acel moment solemn când credea sigur că o să moară, fusese silit să-i trimită un ultim adio, să ia o hotărâre romantică ce nu putea să ducă la altceva decât la compromiterea femeii iubite. Fără împrejurarea duelului, Franz n-ar fi încercat niciodată calea aceea îndrăzneaţă care nu era decât o primejdie pentru Denise. El era îndrăzneţ şi lipsit de experienţă, dar avea delicateţea sufletelor frumoase şi nu ar fi fost în stare să o pună în pericol pe cea pe care o iubea.

Acum Denise îl încurajase. El păstra ca pe o comoară în adâncul inimii mărturisirea scumpă a tinerei fete. Însă piedicile dintre ei nu dispăreau. Uşa doamnei vicontese d'Audemer era închisă pentru Franz şi azi ca şi ieri. Nu avea nici o posibilitate

să o vadă pe Denise şi întrevederea aceea atât de dulce din faţa porţii bunicii lui şi sărutarea pe care o căpătase şi care-l făcea să tremure de bucurie când şi-o reamintea, toate astea păreau că o să ajungă la pedeapsa unei despărţiri îndelungate, a unei despărţiri fără sfârşit.

Dacă Franz n-ar fi întâlnit-o pe mica Gertraud, al cărei zâmbet vesel era ca un semn de fericire, s-ar fi îndoit de viitor.

De ieri până astăzi i se schimbase foarte mult situaţia, cel puţin aşa credea el. Inima îi era plină de speranţe aproape nebune. Visa pentru dânsul, un biet orfan care nici nu ştia cum îl chemase pe tatăl său, nobleţe şi avere. I se părea că îi mai trebuia puţin şi va pătrunde întunecatul secret care îi înconjura viaţa. Îşi făurea numai speranţe în vreme ce o iubea pe Denise cu pasiune. I se frângea inima când se gândea să o mai vadă acum când dânsa îi dezvăluise sentimentele şi nu se putea obişnui cu ideea de a se despărţi de dânsa.

Gertraud trebuia să-l scape de chinul ăsta. El o mai văzuse numai de două ori, însă împrejurările pe care Franz le numea întâmplare, strânseseră legătura lor într-un mod neprevăzut. Fără să-şi dea osteneala să cerceteze izvorul acestui simţământ, Franz avea încredere în Gertraud ca într-o prietenă veche. Credea într-atât în ea încât îşi punea pe şansa aceasta toate speranţele lui de viitor. Şi venea la ea să-i spună tot focul din inimă şi era fericit numai la gândul că avea să i se destăinuiască şi să afle ceva de la ea.

Însă nu fusese nimic deosebit între el şi frumoasă fată a lui Hans Dorn. Câteva vorbe repezi, schimbate în şoaptă, după care el zise: "Am să mă mai întorc". Să fi fost destul pentru ca Gertraud să poată şti tot ce spera Franz de la ea?

Poate Franz nu se simţise niciodată aşa de vesel. Când urcă el scara la Hans Dorn, era multă vreme de când negustorul de haine plecase de acasă fără să-i fi spus fiicei sale unde se ducea. Gertraud era singură în camera de la intrare. Zgomotul pe care îl auzea acum Jean Regnault nu începuse încă. Gertraud broda, după obiceiul ei. Şedea lângă o măsuţă pe care ardea o lampă şi împrejur erau tot felul de mărunţişuri trebuitoare pentru lucrul ei. Gânduri vesele ori melancolice îi treceau prin cap şi se reflectau pe obrazul ei drăgălaş. Nu îl mai văzuse pe Jean de dimineaţă. De multe ori se gândea la el. Îl iubea cu un sentiment serios, adânc şi sincer. Jean era atât de nenorocit.

Dar ea avea 16 ani şi tristeţea nu durează la vârsta asta ci fuge la cel dintâi gând vesel. Tânăra îşi închipuise că cei o sută douăzeci de franci pe care-i economisise, i-ar fi fost de ajuns mamei Regnault ca să-i împace pe cei care o hărţuiau. Pe fruntea îngândurată, pe care o ţinea aplecată, trecea din când în când câte o rază vie care îi aprindea un fulger vesel în ochi. Atunci Gertraud era iar mititica vioaie pe care am cunoscut-o la începutul istorisirii, fată bună şi veselă cu inimă deschisă şi sufletul cinstit.

În momentele acestea, când fruntea i se însenina, când ochii îi sclipeau şi ştergeau vălul de melancolie, ea se uita mereu spre uşă aşteptând pe cineva şi acel cineva întârzia să apară. În sfârşit auzi un pas mai întâi în curte, apoi pe scară.

— Ştiam eu bine! îşi spuse ea zâmbind.

Până atunci nu-i trecuse prin gând să cânte, dar acum, începând să coase mai repede prinse a fredona o melodie. Cineva bătu la uşă. Ea cânta înainte. Cel de afară bătu mai tare.

— Micuţă Gertraud, zise o voce, te voi asculta mai bucuros după ce-mi vei deschide.

Fata se opri din cântat şi începu să râdă.

— Cine eşti? întrebă fără să se ridice.

Glasul de afară căpătă un accent tânguitor şi în acelaşi timp batjocoritor:

— Mam'zel Gertraud, sunt bietul Jean, vecinul dumitale şi vin să...

— St! zise fata ridicându-se roşie ca un rac.

— O să tac, zise iar vocea, dar dacă nu-mi deschizi o să-ţi cânt "Pariziana" cu flaşneta.

Gertraud nu mai râdea. Era roşie ca focul şi în ochi i se aprinsese o scânteie de necaz. Deschise însă uşa şi Franz intră ca de obicei şi o sărută pe amândoi obrajii râzând. Gertraud se dădu înapoi serioasă.

— Tata nu e acasă, domnule, îi zise.

— Cu atât mai bine! zise Franz închizând uşa. Prietenul meu Hans ar fi de prisos între noi amândoi astă seară, dragă Gertraud... Avem să ne spunem o mulţime de secrete.

— În ceea ce mă priveşte, eu nu, răspunse fata plecând ochii şi pe chipul ei se vedea o oarecare poftă de răzbunare.

— Adevărat? întrebă Franz descurajat.

— Foarte adevărat, domnule.

Franz nu mai zâmbea şi rămase în faţa ei descurajat. Gertraud se aşezase pe scaun şi se apucă din nou să brodeze. Părea că nu o mai interesează nimic decât lucrul ei. Franz amuţise. Tăcerea se prelungea. După un minut, fata aruncă o privire furişă spre el printre genele lungi şi mătăsoase. Bietul tânăr era foarte trist şi asta contrasta cu bucuria-i de adineauri. Privirea fetei, care devenise întunecată şi vrăjmaşă, se îndulci cu încetul. Dar tot nu-i vorbi.

— N-ai văzut-o?… murmură Franz.

— Nu, domnule, răspunse Gertraud, plecându-şi ochii pe broderie, hotărâtă să fie fără milă.

Franz oftă adânc. Se aşternu o mare tăcere. Gertraud îl privi din nou printre gene şi îl văzu cum stă cu capul în jos, disperat. I se făcu milă şi i se adresă, îndulcindu-şi vocea:

— Ia spune-mi, de ce îţi baţi joc de Jean Regnault, îl întrebă ea.

Figura lui Franz se însenină.

— Ai văzut-o! zise el, şi doar ca să te răzbuni m-ai minţit!

— Nu-i adevărat, domnule, şi de ce mi-aş da atâta osteneală pentru un răutăcios!

— Gertraud, micuţa mea Gertraud! Nu-i aşa că ai văzut-o? insistă Franz cu un ton rugător.

— Dumneata nu ştii să-i răsplăteşti pe cei care te ajută!

— Dumnezeule, bietul Jean! Dar eu îl iubesc pe el… Jean este un băiat bun… mă crezi că îl iubesc? Gertraud, fie-ţi milă şi spune-mi dacă ai văzut-o!

— N-ai să mai râzi de el?

— Niciodată, jur! Ah, dacă m-ar iubi Denise numai pe jumătate cât îl iubeşti tu pe Jean!…

Franz spuse vorbele astea cu mâinile împreunate şi cu ochii spre cer. Gertraud zâmbi.

— Nu ştiu dacă te iubeşte, îi spuse ea, dar era foarte mâhnită când m-am dus eu acolo. Avea ochii înroşiţi de lacrimi. Cum i-am vorbit de dumneata, a pălit. Când i-am spus că ai scăpat, m-a sărutat şi i-a mulţumit lui Dumnezeu.

Capitolul IX - Ursitoarea

Franz râdea şi plângea în acelaşi timp şi îi săruta mâna Gertraudei.

— Şi îmi ascundeai toate astea? zise el cu o voce care vroia să fie veselă, dar care tremura. Oh, răutăcioaso! Răutăcioaso!

— Ai râs de bietul Jean, murmură Gertraud.

— Mai vorbeşte-mi despre ea, se rugă Franz cu nesaţ, spune-mi tot, mai ales acum că ne-am împăcat.

Luă un scaun şi se aşeză lângă frumoasa brodeză.

— O, da, zise Gertraud, te iubeşte mult, sărmana domnişoară! Şi dacă te-ar batjocori cineva în faţa ei, mi se pare că te-ar apăra mai bine decât mă pricep eu să-l apăr pe Jean Regnault. Am găsit-o atât de mult schimbată când a intrat în camera unde o aşteptam, că m-am speriat. Privirea îi era rătăcită. În loc să se îndrepte spre mine ca de obicei, căci este atât de bună şi afectuoasă, s-a prăbuşit într-un fotoliu şi şi-a acoperit obrazul cu mâinile. Am început şi eu să plâng, domnule Franz, văzând cum îşi îneca suspinele. "Sluga dumitale, domnişoară Denise, i-am spus eu, am venit pentru broderie". Ea nu mă asculta. M-am apropiat de ea binişor şi m-am aşezat alături spunându-i încet: "Nu vrei să mă asculţi, dragă domnişoară Denise? Aş vrea foarte mult să te mângâi şi să te văd voioasă."

— "Voioasă! O, draga mea Gertraud, dacă ai şti!..." îmi zise ea uitându-se în ochii mei. Pe fruntea sa păreau să apese o grămadă de ani. Eu, care o văzusem în ajun atât de veselă şi de frumoasă, nu o mai recunoşteam. O, domnule Franz, merită să o iubeşti toată viaţa.

Franz luă mâna Gertraudei şi o apăsă pe pieptul său unde inima îi zvâcnea cu putere. Fata zâmbi.

— Nu ştiam cum să fac, zise dânsa, pentru că o slujnică bătrână se învârtea prin preajmă. Dar nu puteam să o las să sufere. I-am luat mâna, care era rece, strângând-o între palmele mele. "Ştiu de ce plângi", îi spusei, "trebuia să se dueleze astăzi de dimineaţă". "Despre cine vorbeşti, Gertraud?" murmură ea cu mirare în priviri. M-am aplecat şi i-am sărutat mâna, ca să nu se simtă stânjenită că o vedeam roşind. Îmi luai inima în dinţi şi răspunsei: "Vorbesc de domnul Franz". Mâna îi tremură uşor într-a mea dar nu a ridicat ochii. O simţii că se apleacă spre

mine, înconjurându-mi umerii şi trăgându-mă spre pieptul ei în care inima îi bătea cum bate acum a dumitale. "Gertraud, murmură ea, suntem prietene din copilărie, şi eu ţin la tine şi azi". Se opri şi am crezut că am ofensat-o. Dar când să ridic ţapul, o lacrimă fierbinte căzu pe fruntea mea. "Spune-mi tot, zise iar, nu ştiu cum ai ghicit, dar e foarte adevărat că îl iubesc şi nu voi iubi niciodată pe altcineva!" "Slavă domnului, scumpa mea domnişoară!" zisei ridicând capul, eu care te ascult acum spunând" vorbele astea sunt foarte, sigură că domnul Franz s-ar bate şi mâine dimineaţă din toată inima."

— Eşti un îngeraş, Gertraud, zise Franz, care fremăta ascultând. Şi ce a spus Denise?

— La început nu îndrăzni să creadă că e adevărat, atât de mare îi era teamă să nu se înşele. Puţin câte puţin, culoarea îi reveni în obraji în timp ce mă cerceta cu privirea. Asta făcea să-mi crească inima de bucurie. O priveam zâmbind şi bănuiam ce întrebare vroia să-mi pună. "Scumpă domnişoară, i-am spus cu căldură, l-am văzut pe domnul Franz după duel." "Trăieşte? mă întrebă ea şi adăugă grăbită: şi nu este rănit? După răspunsul meu tăcu o clipă apoi împreunând mâinile îi mulţumi lui Dumnezeu. Dacă ai şti, domnule Franz, cât era de frumoasă! I-am povestit atunci tot ce ştiam despre duelul dumitale, i-am spus care era singurul dumitale gând şi că, dacă venisem, o făcusem numai pentru că m-ai rugat. Era fericită. Cu cât îi vorbeam, se îmbujora, iar urma lacrimilor pierise. Era bucuroasă că un copil, mă săruta ca şi cum i-aş fi fost soră. Apoi îmi admiră broderia, era dintr-o dată mulţumită de tot ce o înconjoară: aerul era dulce, cerul strălucitor. Dar fruntea i se încreţi uşor de îngrijorare: "Sărmanul meu frate, zise ea, a sosit de dimineaţă şi nici nu l-am sărutat! Teama asta m-a înnebunit". Şi mă lăsă pentru a se duce să-l vadă.

— Şi plecând nu ţi-a spus nimic pentru mine? întrebă Franz.

Gertraud începu să râdă.

— Dar nu ajunge tot ce ţi-am spus?

— O! Ba da, răspunse el. Cât trebuie să-ţi mulţumesc, Gertraud, buna mea surioară!

Cât timp vorbise fata, Franz ascultase tăcut. O emoţie adâncă înlocuise expresia zglobie a feţei sale. După câteva minute de tăcere în care gustă bucuria în toată plinătatea ei, neastâmpărul puse din nou stăpânire pe el.

— Îţi mulţumesc, surioară, zise el apropiindu-şi scaunul fetei, te iubesc de zece ori mai mult decât trebuie, numai ca să am dreptul să-mi spui frate. Ce drăguţă şi bună eşti! Lasă-mă să-ţi sărut mânuţele astea care le-au încălzit pe ale ei!

Gertraud nu avea de ce să se supere. Dar Franz, după ce îi sărută amândouă mâinile, o sărută şi pe frunte. Gertraud se înroşi şi se ridică.

— Nu-ţi fie teamă de mine, surioară, spuse Franz devenind sentimental, te-am sărutat pe locul unde a căzut lacrima ei, înţelegi?

Gertraud începu să râdă şi se aşeză din nou pe scaun.

— Şi dumneata, mă rog, ce aveai atât de interesant să-mi spui? îl iscodi ea.

— O! Eu, răspunse Franz a cărui fizionomie se schimbă din nou tot urmărea istoriei mele fantastice. Îmi vine să cred, pe onoarea mea, că voi deveni un om important. Ţi-aminteşti de întâmplările mele de astă-noapte, Gertraud?

— Desigur! răspunse fata.

— Ei bine, continuă Franz, încă nu s-a terminat, merg din mister în mister. Trebuie să fiu copilul vreunui prinţ!

— Al vreunui prinţ! se minună Gertraud cu naivitate.

— Doar dacă nu m-o fi protejând vreo ursitoare bună, zise Franz pe jumătate râzând, pe jumătate serios.

Gertraud amuţise; ascultă.

— Oricum nu ştiu ce să cred şi recunosc că nu sunt în stare să dezleg problema asta. Ascultă-mă şi dumneata, Gertraud, şi poate vei ghici mai bine ca mine. Ştii cadoul acela pe care o mână misterioasă mi-l furişase în buzunar la balul lui Fevart?

— Pungă plină cu aur? îşi aminti fata.

— Întocmai! Ei bine, sunt încă prea tânăr şi prea necopt, iar punga aceea îmi vârâse o mulţime de idei în cap. Mi-am zis numaidecât că provine de la familia mea necunoscută şi că acest dar va fi urmat şi de altele. Aşa că toată ziua nu am avut altă grijă decât să fac nebunii peste nebunii.

— Sunt convinsă! zise Gertraud.

— Ai dreptate, surioară, pentru că mă pricep grozav.

— Ai cheltuit punga până la cel din urmă ludovic?

— Auzi vorbă! Am cheltuit de patru ori pe atât şi tot nu am cumpărat tot ce era de trebuinţă.

— Şi ce ai să te faci? întrebă Gertraud.

— Ei aşi! Dar ursitoarea unde o pui? răspunse Franz, Am comandat mobile destul de frumoase la Monbro. Deşi sunt cel mai stângaci cavaler din lume, i-am dat arvună lui Cremieux pentru un englez pur sânge care nu-şi prea are seamăn în tot Champs-Elysées-ul. Am mai azvârlit astfel încă nişte parale pe fereastră, întorcându-mă acasă plutind între plăcerea fanteziei satisfăcute şi o uşoară remuşcare.

Franz vorbea de uimitoare nebunii: mobile rare, căi de rasă şi îşi făcea reproşuri că nu închiriase un palat pentru a-şi adăposti proaspăta avere. Dar le spunea atât de vesel şi cu atâta bună credinţă! Râsul lui era atât de inocent!

Gertraud asculta cu sufletul la gură. Aştepta continuarea.

— Şi nu am un apartament, unde dracu o să-mi pun mobilele de la Monbro? zise iar Franz. Eram atât de obosit! continuă tânărul. Dar fiecare zi îşi are rostul ei, aşa că mi-am spus că pot lăsa grijile şi pentru mâine. Intrai, şi în loc să mă lase să-mi iau cheia ca de obicei, portăreasa, o femeie care îşi dădea importanţă şi care până atunci abia dacă se uita la mine, portăreasa, zic, se ridică din scaunul ei de piele şi-şi scoase ochelarii. Aşa salută dânsa. Bărbatul ei se opri din lucru şi chiar îşi scoase şapca cu respect. Acest portar, care este de fapt un cârpaci, are un nemăsurat orgoliu al poziţiei sale sociale şi niciodată nu-mi făcuse cinstea să-mi arate ţeasta goală. Copiii care se jucau într-un colţ, tăcură şi se uitară la mine cu ochi mari, plini de mirare şi veneraţie. Asta se întâmpla pe la ora şase, şase şi jumătate, poate să fi fost şapte. La ce oră a ieşit bunul meu prieten Hans Dorn, Gertraud?

— Pe la cinci şi jumătate, răspunse fata care nu înţelegea rostul acestei întrebări.

Franz nu răspunse imediat.

— La nevoie, poate să fie şi el… Dar cum să cred?… murmură el printre dinţi. Primirea aceasta a portăresei şi a familiei sale, continuă el cu voce tare, era atât de ciudată încât rămăsei uluit, neştiind dacă îşi râdeau de mine.

"— Am venit să-mi iau cheia, bolborosii."

"— Doreşti să urci iar sus? mă întrebă portăreasa."

"— Dar, scumpa mea doamnă, mi se pare…"

Portăreasa îmi zâmbea, la fel bărbatul ei şi copiii. Eram gata să mă înfurii. Portăreasa însă, care prevăzu furtuna, se

grăbi să-mi spună cu o voce mieroasă, punându-şi şi scoţându-şi ochelarii agitată:

"— Mă gândeam că domnul vrea să intre în apartamentul său chiar în seara aceasta."

"— Apartamentul meu? întrebai nedumerit."

Mi se părea că visez!

"— Domnul a închiriat apartamentul de la primul etaj… şase camere mobilate de curând, cu terasă mare spre curte."

Asta părea să fie al doilea capitol al balului mascat. Povestea continua şi vor urmă multe altele! Şi ca să-nu rămân mai prejos, mi-am trântit pălăria pe cap în faţa lor, cum ar fi făcut orice chiriaş de la etajul întâi.

"— Bine, scumpă doamnă, spusei din vârful buzelor, cred doar că s-au grăbit să execute ordinele pe care le-am dat. Dar arată-mi, te rog, apartamentul."

Portăreasa o luă înainte cu ochelarii în mână şi începu să urce scara, oprindu-se pe fiecare treaptă ca să-mi zâmbească dulce. Eu mergeam în urma ei foarte serios şi foarte distant. Deschise uşa şi văzui apartamentul cochet, răcoros, frumos, convenabil, dar cam meschin.

"— Mi se pare mie…, îi spusei portăresei."

"— Camera domnului…", începu ea, dar am fulgerat-o cu privirea că mi se păru că intră în pământ de fâstâceală.

"— Cutez să cred că nu l-am nemulţumit cu ceva pe domnul?" îngână ea.

Făcui un gest şi dânsa tăcu. Pentru a-mi abate gândul, deschise un dulăpior din care scoase un portofel pe care mi-l întinse:

"— Domnul ştie ce este aici, biletele de bancă, îmi spuse."

Poţi să-mi tai gâtul, Gertraud, dacă pricepeam ceva.

"— Bine, foarte bine, stimată doamnă, ştiu", îi răspunsei.

Şi avui forţa să bag portofelul în buzunar fără să mă uit măcar la biletele de bancă. Ce spui despre toate astea, Gertraud?

— Este ciudat! răspunse fata.

— În sfârşit, continuă Franz, în apartament, aşa cum este, vor putea intra mobilele mele de la Monbro… l-am păstrat. Dar nu ţi-am isprăvit, Gertraud. Având-o pe portăreasă la îndemână, m-am gândit să mă folosesc de prilej şi să limpezesc misterul acestor întâmplări ciudate. Dar lucrul acesta era mai greu acum,

după ce luasem o atitudine de superioritate şi nu mai puteam să o iscodesc de-a dreptul, după ce-i spusesem că din porunca mea s-au făcut toate. Deci, cum să procedez? Din fericire, ca să faci o portăreasă să vorbească nu trebuie să te oboseşti întrebând, ci doar să nu o întrerupi odată ce-şi dezleagă limba, care nu se mai opreşte apoi ca un clopot, în felul acesta aflai că pretinşii oameni însărcinaţi de mine ieşiseră din hotel tocmai în momentul în care mă întorceam eu. Erau doi şi unul din ei rămăsese la intrare, în trăsură, în timp ce al doilea închiria apartamentul în numele meu, plătind chiar în avans. Se pare că lucrul s-a făcut în grabă, parcă s-ar fi temut să nu mă întorc eu. A vizitat în grabă apartamentul, cercetându-l cu atenţie, apoi a pus într-un dulap, sub paza portăresei, portofelul cu bilete de bancă şi a plecat aşa cum venise.

Franz tăcu.

— Şi apoi? întrebă Gertraud, care aştepta continuarea.

— Asta-i tot.

— Nu ştii nimic mai mult despre cei doi oameni?

— Nimic mai mult.

— Şi nu bănuieşti cine ar putea să fie?

— Ba da! răspunse Franz.

Capitolul X - Surioara

Gertraud asculta cu şi mai multă atenţie. Aştepta cu nerăbdare să afle cine bănuieşte Franz că sunt cei doi necunoscuţi care se angajaseră să-i aconteze apartamentul din strada Dauphine, făcându-l astfel să coboare de la mansardă, la etajul întâi.

Franz nu se grăbi să răspundă. Se gândea.

— Ba da, răspunse el în sfârşit, pentru unul din ei am mai mult decât bănuieli, pot zice că sunt sigur.

— Cine poate fi? întrebă Gertraud nerăbdătoare.

— Siguranţa asta, zise Franz, nu mă va duce prea departe, pentru că nu-i cunosc numele... Dar nu-i nimic! Pot să încerc...

Ceea ce este sigur este că, după descrierile portăresei, omul rămas în trăsură, era vedenia mea de la balul Favart.

— Ah! exclamă Gertraud care rămăsese cu gura căscată.

— Faimosul cavaler neamţ în persoană, adăugă Franz. Omul acela care mă urmăreşte cu protecţia lui. Cu celălalt e mai greu… Dacă m-aş lua după portretul făcut de portăreasă, i-am şti foarte bine numele, şi poate că tu l-ai cunoaşte chiar mai bine decât mine, surioară…

Gertraud stătea ca pe ace.

— Şi îmbrăcămintea şi ţinuta, continuă Franz, sunt ale persoanei despre care îţi vorbesc… apoi mai este şi vârsta lui şi chiar accentul german… în sfârşit, după toate probabilităţile persoana pare să fie tatăl dumitale, Gertraud.

— Tata! zise fata încremenind de uimire.

Vestea aceasta readuse la realitate imaginaţia fetei, care plutise până atunci în spaţii fantastice. Era cu atât mai surprinsă cu cât gândul la tatăl ei era la o depărtare de o sută de poşte faţă de fantezia pe care i-o aprinsese istorisirea lui Franz.

Dar, cu toată perplexitatea sa, îşi aduse aminte ce se petrecuse de dimineaţă. Acel personaj ciudat, căruia Franz îi spunea cavalerul neamţ, era cunoscut de tatăl său care îl iubea şi părea că îl respectă ca pe un stăpân. Fizionomia fetei, obişnuită să nu se prefacă, se schimbă, şi Franz băgă de seamă schimbarea, pentru că nu-şi lua ochii de la ea.

— Te rog, Gertraud, răspunde-mi! Crezi că poate fi vorba de tatăl dumitale? o întrebă el.

Fata fu gata să răspundă, dar deodată se opri. Poate că tatăl ei avea interes să se ferească. Gertraud descoperise secretul acesta fără să vrea, dar purtarea de dimineaţă a lui Hans Dorn faţă de Franz o îndemna acum să fie rezervată. Tatăl său nu-i spusese nimic nici ei şi nu răspunsese nici întrebărilor lui Franz. Gertraud socotea acum că şi ea trebuie să tacă.

Trebuia să se prefacă şi cu cât se gândea mai mult, cu atât nu mai avea nici o îndoială. Istorisirea ciudată a tânărului părea acum pentru ea cât se poate de veridică. Misteriosul intermediar al acestei înscenări era într-adevăr tatăl său, în umbra căruia se ascundea cavalerul neamţ.

Nu vorbiseră ei amândoi de dimineaţă despre Franz? Şi câtă dragoste arătase Hans Dorn pentru acest copil orfan! Şi apoi, la sfârşitul conversaţiei, cavalerul ceruse adresa lui Franz

şi chiar dânsa se dusese la domnişoara d'Audemer pentru a o afla.

Răspunsul, deci, îi rămase agăţat pe buze. Nu mai îndrăznea să spună nimic şi se înroşise ca un rac pentru că ea nu ştia să mintă. Ţinea capul în jos, ferindu-şi privirea de ochii lui Franz.

El insistă:

— Nu vrei să-mi răspunzi? se întristă el. Şi dumneata, Gertraud, mă minţi?

Fata se înroşi mai tare, dar tot nu răspunse. Suferea cu adevărat căci era pusă să aleagă între tatăl său şi Franz: Franz, care-i spusese surioară şi pe care simţea că-l iubeşte cu fiecare minut tot mai mult şi tatăl său, căruia îi respecta orice dorinţă ca pe un ordin.

Inima tinerei era bună şi iubitoare, dar ea avea mult din duritatea fetelor crescute fără mamă. Când îşi impunea ceva putea să se înfrâneze. Dar, dacă în privinţa caracterului era foarte puternică, despre diplomaţie nu prea ştia nimic. Aşa că se hotărî să pună capăt întrebărilor prea insistente ale lui Franz printr-un refuz categoric de a răspunde şi cu aceasta presupunea că şi-a făcut conştiincios datoria. Ea nu ştia că acest lucru era totuna cu a mărturisi, nu ştia că prima regulă a discuţiei era să ştie să minţi fără să clipeşti.

— Ascultă-mă, domnule Franz, zise ea fără să ridice ochii, dar cu un aer hotărât care o făcea şi mai drăguţă, dacă vrei să rămânem prieteni, să nu mă mai întrebi nimic despre asta. Pentru ultima oară îţi spun că nu ştiu nimic, nu bănuiesc nimic şi nu am ce să-ţi răspund.

Franz zâmbi:

— Ei bine, surioară, spuse el cu un glas supus, să nu mai vorbim despre asta de vreme ce nu vrei. Aş fi dat mult să ştiu… dar văd că nu vrei să deschizi gura.

Gertraud oftă de uşurare: triumfa în sine cu naivitate. Nu spusese nimic.

Dar nici Franz nu prea semăna cu un învins. Refuzul net al fetei nu îl descurajase prea amarnic. Chiar şi un observator mai slab ar fi ghicit, după expresia de pe obrazul său, că ştia acum tot ce vroise să ştie. Aşa că amândoi tinerii erau încântaţi: Gertraud pentru că păstrase secretul, Franz pentru că îl

surprinse. O bătălie fericită în care nu exista nici învingător, nici învins.

— Te ascult, surioară, zise iar Franz, pe când Gertraud îl privea zâmbind liniştită — şi renunţ la întrebările acestea care nu-ţi plac... zău, avem multe alte lucruri să ne spunem. Omul acela, care nu este tatăl dumitale, nu a lăsat nici o urmă în locuinţa mea, nu ştiu dacă îl voi mai regăsi vreodată. Dar ce-mi pasă, la urma urmei?

— Sunt foarte sigură... începu Gertraud.

Dar se înroşi iar şi îşi pierdu cumpătul.

Franz se prefăcu că nu-i bagă în seamă tulburarea şi continuă:

— Iată-mă bogat! zise el. Asta-i sigur şi nici nu-ţi închipui, surioară, cât de mult îmi place să fiu bogat! Dumnezeule! Nu ţin mult la bani şi nici nu cred că sunt zgârcit, dar dacă aş avea o comoară, aş fi cel mai fericit om din lume!

— O, Doamne, ce ai face cu atâta aur? îl întrebă Gertraud.

— Aş deschise toate uşile, răspunse el.

Apoi continuă cu un ton grav:

— Să ştii Gertraud că trebuie să fie minunat. Am văzut mizeria de aproape şi ştiu ce poate să îndure cineva în Paris! O, ce viaţă frumoasă ar fi, întotdeauna cu mâna largă! Aş vedea uscându-se toate lacrimile împrejurul meu... Sărmana fată, care stă aplecată cu faţa lividă peste salteaua pe care zace bătrânul său tată, ai vedea-o ridicându-se cu faţa luminată. Ce fericite sunt florile pe care seceta le-a ofilit şi le-a culcat pe pământul aspru şi pe care le ridică o picătură de rouă!... Sau bărbatul voinic, pe care foamea îl va împinge în descurajare şi crimă, l-ai vedea întorcând spatele prăpastiei şi urcând iarăşi mândru clipul vieţii... lacrimile ar fi înăbuşite, suspinele ar fi curmate... cât vezi cu, ochii ar fi numai zâmbete de fericire. O, da! Gertraud, aurul este un Dumnezeu puternic şi eu îmi doresc milioane.

Fata îl privea înduioşată. Franz o trase spre el şi începu să-i mângâie mâna.

— Câte bucurii s-ar cumpăra cu câţiva bani! spuse el încet şi cu tandreţe. Câte ruşini s-ar putea spăla! Câte vinovăţii s-ar putea uita! Câte insulte s-ar şterge! Dar ascultă-mă, surioară, de ce să mergem în fundul Parisului să căutăm mizeria, pe care bogatul o descoperă din când în când cu uimire, atâta timp cât sunt atâţia în jurul nostru... Iată, eu cunosc un tânăr care este

frumos, voinic, cinstit şi care-şi susţine familia care nu ar avea ce mânca dacă nu ar fi el, care iubeşte o fată frumoasă, vecină cu el…

Gertraud lăsă ochii în jos.

— Fata îl iubeşte şi ea… chiar dânsa mi-a spus-o. În copilărie se jucau împreună, erau nedespărţiţi. Dacă s-ar căsători, n-ar fi altă pereche mai fericită în tot Parisul. Pentru că ţi-o spun, Gertraud, aceşti copii se iubesc cu sentimentul sincer al sufletelor frumoase. Băiatul are un suflet nobil, iar fata este un înger.

Franz zâmbea. Gertraud se înroşi toată.

— Este dulce ca dumneata, zise Franz, frumoasă ca dumneata, bună ca dumneata!

Se aplecă şi o sărută pe frunte.

— Nu trebuie să roşeşti, surioară, îi şopti la ureche. Eşti aşa cum spun eu, şi chiar mai mult. Ei bine, dacă voi fi bogat după cum cred, adăugă el ridicând capul cu avânt şi căldură, cine mă va opri să nu-l înzestrez pe tânărul acela ca pe un frate. Nu-mi este el frate, Gertraud, dacă te iubeşte şi îl iubeşti?

Frumoşii ochi ai Gertraudei erau umezi.

— Sărmanul Jean!… murmură ea. Dar el este mândru, şi eu de asemenea, domnule Franz.

Dar gândurile îşi schimbară deodată direcţia în mintea tânărului.

— O să vedem, spuse el pe alt ton. Închipuieşte-ţi micuţă Gertraud, că turbez când mă gândesc câtă vreme o să treacă până îmi voi vedea mobilele de la Monbro! Drept să-ţi spun, până ieri nu aveam astfel de griji. Are şi norocul neplăcerile lui. Dar la ce te gândeşti, surioară? Te văd tristă.

Gertraud se gândea la Jean.

— Haide, fii veselă! Îţi spun, pe onoarea mea, că vom fi cu toţi fericiţi, zise Franz mângâind-o cu căldură.

Pe când vorbea astfel încrezător şi cu surâsul pe buze, chipul îi luă iar o înfăţişare melancolică.

— Sunt abia două ore de când mi s-au întâmplat toate astea, şi câte gânduri mi-au trecut prin cap în aceste două ore! Uneori mi se pare că este un vis. Omul acela să fie tatăl meu, Gertraud? L-am văzut astă noapte la bal: după privire părea că are o inimă nobilă şi mândră. Cred că l-aş iubi… şi pe mama… Oh! Cât o văd de frumoasă şi sfântă!

Se opri într-un fel de extaz.

— Dar poate că este doar trimisul tatei, spuse el fără veste. Ştiu eu? Sângele care-mi curge prin vine arde câteodată ca focul. Mi se pare că tata trebuie să fie un prinţ.

Gertraud zâmbi. Franz se deşteptă parcă din somn şi spuse:

— Prinţ sau nu, eu nu mi-aş schimba soartă cu a nici unui alt suflet. Sunt tânăr, sunt fericit! Ce poate să mă aştepte în viitor, decât bucuria?

— Dumnezeu să te audă, domnule Franz! murmură Gertraud. Eşti bun şi te gândeşti la cei care suferă. Meriţi să fii fericit.

— Pot să-mi doresc mai mult? răspunse Franz. Şi nu m-ai făcut şi dumneata fericit astă seară, surioară? Mi-ai vorbit de ea, mi-ai spus că mă iubeşte…

— Ţi-am spus ce cred eu cu adevărat, răspunse fata, tăindu-i vorba. Dar sărmanul Jean şi cu mine ne iubim destul şi cu toate astea nu suntem fericiţi.

Vorbele fetei fură ca o ploaie rece peste entuziasmul lui Franz.

— Ai dreptate, surioară, zise el cu puţină amărăciune în voce, eram prea vesel. Bine ai făcut că m-ai deşteptat din vis. Vai! Ştiu bine că rămân încă multe piedici între Denise şi mine. Şi dacă aş pierde-o, ce mi-ar mai păsa mie de celelalte bucurii?

Lăsă capul în jos. Trecând mereu dintr-o extremitate în alta, rămase un minut ca zdrobit, aşa că Gertraud, văzându-l întristat până să deschidă ea gura ca să-l mângâie şi să-l încurajeze, accesul de melancolie îi şi trecuse: Franz era plin de încredere.

— O să trebuiască să lupt! spuse el hotărât. O să vezi, am eu arme! În sfârşit, Gertraud, ieri nu eram disperat, şi cât mi s-a schimbat situaţia de ieri până azi! Oare am un rival serios?

— Pe domnul cavaler de Reinhold. Un sărman bătrân care a dat în mintea babelor cochete.

— Ei bine, dar eu?

— Este bogat şi nobil, sărmane domnule Franz.

Gertraud dădu din cap.

— Nu se ştie încă… spuse ea.

Franz bătu din picior ca un copil îmbufnat.

— Eşti rea! îi spuse.

— O, domnule Franz, îţi spun pentru că vă iubesc mult pe amândoi, şi pe dumneata şi pe domnişoara Denise, dar mi-e teamă.

— Teamă de ce! întrebă Franz cu atâta înfrigurare de parcă Gertraud ar fi fost arbitrul acestei cauze. Cât timp îmi mai trebuie ca să-mi cunosc familia? Îţi jur că înainte de a trece o lună, am să aflu numele tatălui meu, şi numele acela va fi mai bun decât al cavalerului Reinhold. Cât despre avere, după câte mi s-au întâmplat, trebuie să fie mare. Şi apoi, nu sunt tocmai fără protectori pe lângă vicontesă; fiul său îmi este prieten.

— Eşti sigur de el? întrebă Gertraud.

Franz stătu pe gânduri multă vreme înainte de a răspunde:

— Acum nu, zise el în sfârşit, dar când voi putea dovedi…

— Când vei putea dovedi, nu o să mai ai nevoie de ajutorul domnului viconte d'Audemer. Cine ştie ce se poate întâmpla între timp? zise Gertraud tăindu-i vorba.

— Gertraud. Vrei să mă faci să-mi pierd orice speranţă? se supără Franz.

— Vreau să te previn.

— Dar nu am chiar ajutorul Denisei? Mă voi întâlni cu ea şi…

— Domnule Franz, spuse Gertraud, trotuarul care trece prin faţa casei d'Audemer este un loc de întâlnire prea expus…

Franz îşi muşcă buza şi încruntă sprâncenele. Dar o luă de talie pe Gertraud, în joacă.

— Ei bine, surioară, zise el, trebuie să recunosc, contez pe dumneata şi numai pe dumneata.

— Bunule Dumnezeu! zise fata râzând, ce mai protecţie puternică ai găsit şi dumneata, domnule Franz.

— Este cea mai bună, şi o ştii foarte bine de vreme ce mi-ai arătat toate piedicile şi capcanele care mă pândesc. Gândeşti cum nu se poate mai bine.

— Acum nu mai sunt rea, nu-i aşa? Vei începe să-mi faci din nou complimente, domnule Franz.

— Ştii cât ţin la tine! răspunse băiatul.

Gertraud se străduia să-şi păstreze aerul său zeflemitor. Dar Franz era ca un copil prea fericit care ştie din instinct drumurile întortocheate care duc spre inima femeii. Când dorea să obţină ceva, nu i se mai putea împotrivi nimeni. Şi apoi, în

clipa aceea el pleda o cauză câştigată dinainte: Gertraud avea pentru Denise o mare afecţiune.

— Te vei duce la ea, îi spuse tânărul, ştiu că o să te duci, surioară, şi-i vei spune cât de mult sufăr departe de ea şi câtă nevoie am să o văd.

Gertraud zâmbi uitându-se la ceasornicul ale cărui ace se apropiau de ora nouă. Franz nu putu ghici de ce se uita ea la ceas şi zâmbea.

— O vei ruga, urmă el, o vei ruga din partea mea în genunchi...

— Doamne, ai luat-o razna!

— M-ai refuza?

— Cred că da.

— Gertraud.

— Da, domnule Franz.

— Surioară.

— Sărmane domnule Franz.

Ceasornicul bătu ora nouă. Când se opri, în depărtare se auzi zgomotul surd al unei trăsuri pe pavajul din piaţa Rotondei.

— Ascultă, spuse Gertraud strângându-l pe Franz de braţ.

Tăcură amândoi. În tăcere acesta auziră şi ei acelaşi zgomot pe care, mai târziu, Jean Regnault îl auzise pe scară. Dar niciunul nu-i dădu atenţie.

Trăsura se apropria repede şi când se opri putură bănui că era în faţa aleii care ducea spre casa lui Hans Dorn. Gertraud bătu din palme de bucurie.

— Iată ce înseamnă exactitatea! murmură ea.

— Aştepţi pe cineva? întrebă Franz.

— Da, răspunse Gertraud.

— Trebuie să plec?

— Ba de loc: Poţi să fi de faţă, poate că vizita ne interesează pe amândoi. Fii drăguţ numai, şi treci în camera tatei.

— Cine a venit? întrebă Franz, ridicându-se pentru a îndeplini rugămintea fetei.

În curticică se auzi un zgomot slab de paşi. Franz vru să mai întrebe ceva, dar Gertraud îl împinse în camera lui Hans Dorn şi închise uşa în urma lui.

Abia intrase Franz în camera negustorului, că paşii se auziră înăbuşit pe scări. Peste câteva clipe cineva bătu în uşă şi Gertraud alergă să deschidă.

Cele două uşi, fiind faţă în faţă, Franz privi prin gaura cheii şi era cât pe ce să cadă de surpriză când uşa dinspre scară se deschise. Gertraud refuzase cu atâta îndărătnicie să-i mijlocească o întâlnire, încât tânărul se aştepta la oricine să apară, numai la domnişoara d'Audemer nu se putea aştepta.

După ce Gertraud deschise uşa, Denise intră. Căci trăsura al cărei uruit îndepărtat întrerupse conversaţia dintre Franz şi Gertraud, era trăsura vicontesei d'Audemer, care le aducea pe domnişoara Denise şi pe bătrâna Marianne, care trebuia să o însoţească peste tot. În seara aceea, Denise făcuse o vizită unei prietene şi, întorcându-se de la aceasta îşi arătase dorinţa de a trece pe la croitoreasă pentru a vedea lucrurile comandate pentru marea serbare de la castelul de Geldberg. Frumoasa fată, până atunci atât de indiferentă, fusese cuprinsă deodată de entuziasm pentru serbarea anunţată. Discutase cu mama sa mult pe această temă şi lucrul o bucură pe vicontesă. Părea că o interesează orice: balurile făgăduite. Prefera o explicaţie mai neobişnuită, vântul, nervii, vechiul castel de Geldberg.

Vicontesa nu o mai înţelegea. Uneori credea că este atât de bine dispusă datorită sosirii fratelui său, dar explicaţia părea prea simplă pentru o observatoare atât de bună ca doamna d'Audemer. Experienţa să nu-i permitea să considere lucrurile dintr-un unghi atât de obişnuit. Prefera o explicaţia mai neobişnuită, vântul, nervii, fantezia... Şi, din adâncul inimii, oftă mereu: "Ah! Fetele... fetele!..." Toată ziua, doamna d'Audemer vorbise despre serbarea care fusese declarată dinainte o minune pe care secolele viitoare nu o vor egala.

Şi vorbind de serbare, vicontesa găsise prilejul să strecoare cu mult tact şi câteva cuvinte despre calităţile cavalerului Reinhold. Denise era atât de veselă că nu se gândi să o contrazică pe mama sa în privinţa elogiului adus cavalerului. Aşa că vicontesa, încântată, îşi imagină un alt bal, ceva mai

modest, dar în care ea juca un rol principal; visa o căsătorie, buchet de flori de portocal, milioane şi alte lucruri minunate.

Denise ieşi seara sub paza Mariannei şi după ce îşi isprăvi vizita, în loc să se întoarcă acasă, dădu ordin vizitiului să o ducă în piaţa Rotondei.

— Dar domnişoară, zise Marianne, domnul cavaler trebuie să fie acasă la ora asta.

— Draga mea, răspunse Denise, trebuie să mă gândesc puţin şi la serbare. Dacă nu mă voi ţine de capul Gertraudei nu voi avea nimic gata pentru serbarea de la castelul de Geldberg!

Marianne tăcu. Când ajunseră la poarta lui Hans Dorn, Denise coborî zicând guvernantei:

— Rămâi, dacă vrei, eu spun două vorbe şi mă întorc.

Marianne era destul de bătrână şi în afară de aceasta era şi ora la care dânsa se culca de obicei. Trăsura avea perne moi şi Denise era sigură că o va găsi adormită când va coborî de la Gertraud. Se înţeleseseră încă de când se văzuseră de dimineaţă, să se întâlnească pe seară. Gertraud nu putuse să-i spună tot şi apoi nici nu ştia toată istoria lui Franz. Ea făgăduise să se mai întâlnească cu el şi mai cu seamă să-l întrebe dacă duelul mai putea avea vreo urmare şi dacă Franz scăpase de orice primejdie. De fapt acesta era un pretext pentru Denise, căci ea aflase cam tot ce se putea dar vroia să mai vorbească despre Franz, să audă pronunţându-i-se numele. Suferise atât de mult noaptea trecută!

Intrând, întinse mâna spre Gertraud care o saluta. Deşi se jucaseră împreună în copilărie, Gertraud nu încerca să stabilească o egalitate între ele şi punea respect în devotamentul său, pe când Denise, dimpotrivă, ştergea bucuroasă pe cât putea distanţa pe care o stabilea între ele poziţia socială. Deşi Gertraud încetase de mult să o mai tutuiască, Denise întrebuinţa şi astăzi adresarea aceasta prietenească.

Ţineau una la alta. Lealitatea inimilor lor, alăturată cu delicateţea caracterelor, realiza acea trăinicie a unei legături sincere între o domnişoară de rang şi fata unui muncitor. Legătură fără invidie de o parte, fără trufie de alta, legătură care nu supăra nici convenienţele înguste ale societăţii, pentru că fiecare îşi păstra locul şi dacă se făcea vreun pas în afara regulilor etichetei, atunci nu croitoreasa îl făcea.

— Nu ţi-am mulţumit destul, buna mea Gertraud, pentru bucuria pe care mi-ai făcut-o de dimineaţă, zise Denise intrând. Dacă ai şti tot ce mi-a spus el ieri seară! Abia dacă aş putea păstra vreo speranţă.

Pe fizionomia Gertraudei se vedea un fel de încurcătură şi o oarecare reţinere în primirea pe care i-o făcea, ea care de obicei era atât de deschisă şi prietenoasă. Ai fi zis că se temea sau că se simţea vinovată. Îi oferi un scaun Denisei şi aceasta se aşeză.

Franz, care pândea din camera de alături o recunoscu de bună seamă pe domnişoara d'Audemer. Cea dintâi reacţie a fost uimirea, apoi se umplu de bucurie şi nerăbdare. După câteva secunde de la intrarea Denisei era plin de neastâmpăr: simţea crescând în el dorinţa de a deschide uşa aceea care era singură ce îl despărţea de aleasa inimii sale. Nu o mai vedea, căci, după ce trecuse pragul, Denise nu se mai afla în unghiul său de vedere.

Se gândi să lipească urechea de uşă, măcar să asculte, dar uşa lui Hans Dorn era bună şi cele două tinere vorbeau destul de încet, astfel că Franz nu auzea nimic.

În timp ce tânărul bombănea, Gertraud şi Denise îşi continuau conversaţia.

— L-ai văzut? întrebă domnişoara d'Audemer.

— L-am văzut, răspunse Gertraud.

— Ei bine?

În loc să răspundă, Gertraud se uită pe furiş spre uşa tatălui său. În cap îi năvăliră idei noi. Îi pierise curajul şi, întrevederea aceasta, pregătită cu atâta bucurie, o speria acum. Se mira cum de nu se gândise înainte cum va primi Denise această îndrăzneală a ei şi cum să-n vestească acum că Franz era alături?

Iar ca să dea înapoi nici nu putea fi vorba căci ea îşi închipuia că tânărul pândise şi nerăbdarea îi creştea secundă cu secundă. El stătea liniştit alături, nu se auzea nici o mişcare, dar negreşit că va face ceva ca să atragă atenţia Denisei.

Şi dacă Denise se va supăra? Gertraud se învinovăţea că procedase astfel, acum se căia amarnic.

Până la sosirea domnişoarei d'Audemer, ea nu se gândea decât la plăcuta surpriză pe care le-o va face, la bucuria de a-i vedea pe amândoi surprinşi, îmbujoraţi de fericire când îşi vor

vorbi. Nu mai ştia dacă zelul ei nu era cumva o ofensă. Stătea lângă prietena sa, cu ochii speriaţi, cu fruntea împurpurată.

— Ei bine? repetă Denise.

— Dumnezeule! Domnişoară, îţi spun cinstit că am făcut cum s-a putut mai bine, răspunse Gertraud.

Vocea îi tremura şi Denise o privi mai atent, obrazul ei căpătând o expresie îngrijorată.

— S-a întâmplat cumva o nenorocire? murmură ea.

— Ba nu! O, nu! răspunse repede Gertraud. L-am văzut pe domnul Franz, nu se mai teme de nimic, ba dimpotrivă, cred că are de ce să fie mulţumit.

— Nu mă minţi, Gertraud?

— Vai! Domnişoară…

Vorbele acestea aveau un accent de imputare, dar Gertraud stătea cu ochii în jos. Denise se uită la ea câteva secunde fără să mai spună nimic şi observă că privirea frumoasei croitorese aluneca des spre uşa lui Hans Dorn.

— Ce se întâmplă, Gertraud? Nu te-am văzut niciodată astfel, spuse ea.

În camera de alături se auzi un zgomot. Franz se plictisise. Gertraud se fâstâci şi îşi drese glasul, încurcătura i se băga de seamă din ce în ce mai mult.

— Gertraud, eu sunt tare, mă cunoşti… te rog, nu-mi ascunde nimic; zise domnişoara d'Audemer crezând că din pricina ei era atât de tulburată micuţa croitoreasă.

— Nu-ţi ascund nimic, scumpă domnişoară… răspunse Gertraud fără convingere.

Dar, când vru să mai adauge ceva, îşi aduse aminte de Franz care era alături şi i se opri vorba în gât. Cel puţin nu voia să mintă.

Denise o apucă de mână.

— Draga mea Gertraud, îi spuse cu glas rugător, ştiu bine că ţii la mine… tocmai iubirea aceasta te îndeamnă să nu-mi spui adevărul acum. Dar te rog, vorbeşte! Dacă ai şti cât mă înspăimânţi!

— Dumnezeule! Dumnezeule!… murmură sărmana Gertraud, care cu tot aerul de mâhnire avea şi un zâmbet enigmatic.

O a treia persoană, care ar fi intrat fără veste şi nu ar fi cunoscut secretul situaţiei, nu ar fi înţeles ce se petrece între

aceste două fete încântătoare. Ochii Denisei erau uscaţi şi era palidă. Gertraud, dimpotrivă, era roşie ca focul şi pe obraji, şi pe frunte, şi pe gât. Ochii lăsaţi în jos, păreau gata să plângă dar mai arunca din când în când o privire pe sub gene spre uşa tatălui său. Mai stătu pe gânduri câteva clipe, dar auzind un zgomot mai mare de alături, ridică deodată fruntea cu hotărâre:

— Ei bine, asta este: zise ea. Mai bine îţi spun decât să rămâi îngrijorată. Dacă te vei supăra, îmi pare rău şi o merit.

Întoarse capul şi se uită spre uşă:

— Este acolo, spuse ea adunându-şi tot curajul.

Domnişoara d'Audemer se îmbujoră deodată. Gertraud se aştepta la reproşuri, dar Denise se ridică şi-l spuse încet:

— Vreau să-l văd.

Gertraud ar fi sărutat-o pentru vorbele astea care o liniştiseră. Se năpusti fericită spre camera lui Hans Dorn, deschise repede uşa şi intră. Denise venea în urma sa.

Franz stătea în picioare după uşă. Fusese surprins şi rămase uimit.

— Denise!... Domnişoară... îngână tânărul.

Luă mâna pe care i-o întindea fata şi nici nu cuteză măcar să o ducă la buze. Era într-unui din momentele lui de timiditate. Adineauri, pe când stătea nerăbdător, îi trecuse un gând prin minte, unul din acele gânduri care îi intimidează brusc pe orgolioşi: teama de a nu părea ridicol în ochii persoanei iubite. Şi amintiţi-vă şi dumneavoastră de tinereţe, când aşa ceva părea o suferinţă serioasă, o nenorocire adâncă.

Ei bine, uşa se deschise tocmai când Franz era cuprins de această jenă care găseşte atât de uşor drum spre inimile adolescente. Ce rol, Dumnezeule! Ce rol caraghios. Îl vezi în toate vodevilurile: un tânăr, care ameninţă că va muri, stoarce o mărturisire şi în final nu moare. Situaţia era astfel cât se poate de banală. Şi Franz ar fi preferat să fie mort. În loc să se bucure ar fi preferat să se ascundă când o văzu pe Denise în prag.

Dacă ar fi văzut-o pe Gertraud zâmbind, cine ştie la ce l-ar fi împins disperarea. Dar Gertraud stătea cu spatele şi îşi făcea de lucru pe biroul tatălui ei.

În schimb, domnişoara d'Audemer nu era tulburată, ea nici nu observă neliniştea lui Franz. Tăcea, dar numai din pricină că inima îi era prea plină. Îl vedea scăpat din nenorocirea de care se temuse dânsa atât.

Era multă vreme de când îl iubea şi se întâlniseră pe vremea când Denise ieşise de la pension şi-şi făcuse intrarea în societate în lumea finanţelor. Nu avem nici un motiv şi nici dorinţa de a-i vorbi de rău pe tinerii moştenitori ai băncii, dar sigur este că Franz nu le semăna. Printre toţi aceşti feciori de bani gata, dintre care cel mai puţin înzestrat avea o valoare de 5 până la 600.000 de franci, bietul funcţionăraş era un nimic. El nu avea nici măcar acel lucru banal pe care chiar şi mulatrii şi-l dau: un nume, un titlu, o bucăţică nenorocită de blazon. Era tocmai ca păstoriţele din poveşti care se măritau cu împăraţi: nu avea decât inima şi un chip frumos. Şi încă vreo câteva lucruri pe care nu le-am putea descrie exact: un farmec discret, o distincţie înnăscută şi mândră, avea acel nu ştiu ce care place şi care impune. Când vorbesc despre cai, gentlemenii numesc acesta "sângele" sau "rasa".

Denisei nu-i plăcea vulgaritatea. O atrăgea distincţia, chiar ea era tipul acela încântător al graţiei simple pe care nu îl poate avea decât adevărata aristocraţie. Nu era în ea un dram de cochetărie în înţelesul burghez al cuvântului. Nu ascundea nimic, nu se prefăcea deloc, nu afişa spaima aceea penibilă care vrea să însemne pudoare dar care probează de fapt prea multă ştiinţă. Frumoşii săi ochi nu aruncau priviri pe sub gene, atitudinea ei era ca şi sufletul, firească şi curată. Denise nu ştia să joace acel rol de femeie versată, ci era mereu aceeaşi tânără graţioasă, cuviincioasă şi demnă.

În lumea pe care o frecventa condusă de mama sa, erau desigur multe domnişoare încântătoare şi mulţi tineri seducători, dar Denise nu găsise decât două fiinţe cărora să le arate simpatia sa: Lia de Geldberg, care era bună şi simplă ca ea şi Franz. La toţi ceilalţi nu văzuse decât ochi frumoşi, înfăţişare frumoasă şi veşminte alese. Şi încă nici nu avea experienţa necesară pentru a-i deosebi!! Îl remarcă pe bietul Franz din mulţimea aceasta bogată, deşi educaţia şi împrejurările nu i-au fost favorabile pentru a se forma, simţind sub stinghereala lui semnele adevăratului cavaler.

Se îndrăgostiră imediat şi, deşi îşi vorbiseră doar în ajun, legătura lor era veche. De luni întregi se simţeau legaţi unul de altul. Cu toate că între ei era o mare asemănare în ceea ce priveşte francheţea şi căldura inimilor, caracterele lor, fără să fie opuse, se deosebeau: Franz era vioi, cutezător, Denise era mai

calmă şi mai sfioasă. Franz împingea veselia până la inconştienţă, Denise era serioasă.

Dar omul se transformă mereu după împrejurări. În momentul acesta, de pildă, când tânăra încalcă limitele convenienţelor, ea nu simţea nici o stinghereală. Nu mai ştia nimic, decât fericirea de a-l vedea, pe când Franz, pajul îndrăzneţ, îşi pierduse capul şi era foarte încurcat. Şi cu cât tăcerea ţinea mai mult, cu atât teama îi strângea şi mai mult inima.

— Domnişoară, îngână el în sfârşit, nimic din ce ai putea dumneata să-mi spui nu va putea egala imputările pe care mi le fac… sunt un nebun! Fie-ţi milă şi nu mă privi ca pe un laş!

Gertraud asculta şi se abţinea să nu râdă. Cât despre domnişoara d'Audemer ai fi zis că nici nu auzise. Ea îi ţinea încă mâna şi se uita fermecată la el.

— Franz, zise ea în sfârşit, şi în ochi i se vedea toată adâncimea emoţiei, sunt deosebit de fericită că te revăd!

Era atâta patos în vorbele acestea simple încât lui Franz îi veni inima la loc. Nu se mai gândea că a înfăptuit o crimă şi se împăca în adâncul sufletului cu el însuşi. Ridică ochii şi o privi sărutând dulcea mână a fetei. Denise zâmbea, stăteau unul lângă altul şi privirile lor fericite îşi vorbeau.

Gertraud simţea că roşeşte, jenată. Neştiind ce să facă, străbătu camera şi vru să se retragă în cea de alături, dar nu apucă să treacă pragul că Denise îi spuse cu vocea ei liniştită şi dulce:

— Rămâi, buna mea Gertraud, poţi să auzi ce vorbim.

Gertraud își luă broderia și întorcându-se, se așeză lângă masa de lucru a tatălui său.

Denise și Franz se așezară unul lângă altul. Vorbele domnișoarei d'Audemer, spuse fără afectare și putând fi interpretate ca un semn de încredere în Gertraud, dădeau totuși întrevederii un aer de gravitate. Puteau vorbi foarte intim, dar nu mai era între patru ochi. Denise nu spusese decât o vorbă pentru a înlătura aparența îndoielnică a situației, fizionomia ei serioasă nu exprima nici neliniște, nici tulburare. Privirea i se odihnea pe chipul lui Franz cu o fericire nespusă. Și dacă ar fi vrut să spună ceva, ar fi fost o rugăciune secretă adresată lui Dumnezeu pentru fericirea ei.

Franz ar fi vrut poate mai mult romantism. El simțea o senzație amestecată, de surprindere și supărare că nu poate prinde misterul. Denise lumina totul și orice cale pe care pășea ea, devenea dreaptă. Acolo, în fața lui, stătea o tânără frumoasă, care îi zâmbea cu drag și cu toate astea, Franz parcă amuțise. Liniștea acestei odăi sărăcăcioase îi dicta un respect plin de teamă, pe care poate nu l-ar fi simțit dacă era undeva, în societate.

Tot Denise rupse prima tăcerea:

— Nu mă așteptam să te întâlnesc aici, Franz, zise ea. Și dacă aș fi știut, tot aș fi venit... pentru că doream și trebuia să te văd.

— Ce bună ești...! murmură tânărul.

Vorbea încet ca să nu-l audă Gertraud, Ținea foarte mult la aceasta. Vocea Denisei, dimpotrivă era foarte clară.

— Voiam să te văd, continuă ea, pentru că ieri m-ai silit să citesc în inima mea... De multă vreme știam că mă iubești, Franz, și de multă vreme bănuiam că și eu te iubesc, dar încercam să mă îndoiesc.

— Este o așa de mare nenorocire să mă iubești? întrebă Franz.

Marii, ochi albaștri ai domnișoarei d'Audemer deveniră serioși și gânditori. Zâmbetul i se stinse pe buze.

— Nu ştiu, răspunse ea vorbind fără să vrea mai încet, sunt prea tânără şi nu cunosc viaţa… chiar şi dumneata nu eşti decât un copil.

Această remarcă nu este prea bine primită de cei care au douăzeci de ani. Franz se uită posomorât înspre Gertraud să vadă dacă auzise cumva. Dar croitoreasa broda repede şi lungile gene ascundeau expresia ochilor săi.

Între timp, de când intrase Denise în camera negustorului, zgomotul acela inexplicabil, despre care am mai vorbit, încetase. Acum, însă, începu din nou dar ceva mai slab, astfel încât nu atrase atenţia celor doi îndrăgostiţi. Doar Gertraud îl auzise. Ridică repede capul şi trase cu urechea. Zgomotul venea din colţul camerei unde era patul tatălui său. Era un fel de râcâit surd şi neîntrerupt care părea că vine de lângă pat. Ca şi cum cineva încerca să spargă zidul pe dinafară. Gertraud ascultă o clipă, neliniştită, dar apoi, pentru că cei doi îşi continuară discuţia distrăgându-i atenţia, îşi spuse că zgomotul venea de la casa vecină.

— Nu ştiu, zise iar Denise dând din cap, şi dacă doream să-ţi vorbesc, Franz, era numai pentru ca să aflu. Ceea ce ţi-am spus ieri este adevărul: te iubesc… dar ce putem noi spera?

Chipul lui Franz se lumină de bucurie:

— Ieri, răspunse ea, întrebarea aceasta m-ar fi făcut nenorocit pentru că nu ţi-ar fi putut răspunde… pe când azi, domnişoară, dacă ai şti cum s-a schimbat totul! Dacă ai şti ce promiţător îmi este viitorul… Dar asta este o istorie lungă…

— Şi eu am prea puţină vreme, îl întrerupse Denise.

— Buna noastră Gertraud ştie totul, zise Franz, i-am povestit secretul meu. Poate să ţi-l spună.

— Gertraud şi dumneata sunteţi cunoştinţe vechi? întrebă domnişoara d'Audemer uitându-se cu drag la Gertraud.

— O, da!… începu Franz prosteşte.

Apoi se opri descumpănit pentru că frumoasa croitoreasă începu să râdă.

— O, da! repetă dânsa, cunoştinţa noastră nu ţine nici de săptămâni, nici de luni, nici de ani.

— Şi eu nu ştiam! spuse Denise.

— Nici eu! zise Gertraud, nici domnul Franz, te asigur. Ne-am văzut ieri pentru prima dată.

Franz era roşu ca o cireaşă. De fapt nu voise să mintă, căci Gertraud i se părea o veche şi credincioasă prietenă.

— Şi aţi şi ajuns la secrete? întrebă Denise mirată.

— O! exclamă Gertraud, de ieri s-au întâmplat atâtea lucruri… Domnul Franz a fost în primejdie de moarte… Parcă ar fi trecut zece ani, domnişoară.

Pronunţând vorbele acestea, tonul fetei deveni serios şi pătruns. Apoi îşi lăsă din nou privirile pe broderie. Denise ar fi vrut să o sărute.

Franz era în continuare încurcat din pricina minciunii:

— Pe onoarea mea, zise el, nu am vrut să mint, domnişoară. Nu am alţi prieteni decât pe Gertraud şi pe tatăl ei. Mi se pare că m-au iubit întotdeauna, atât îi simt de aproape, şi dacă te-am înşelat, am făcut-o fără voie.

— Îţi mulţumesc, buna mea Gertraud, nu ştiam că-ţi datorez atâta recunoştinţă, spuse Denise.

— Dar o să am prieteni acum, spuse Franz cu un avânt brusc. Vreau să-ţi spun totul în două cuvinte, Denise. Sunt bogat şi sunt nobil.

— Adevărat? spuse fata uimită.

— Şi fericirea mea cea mai scumpă este că m-ai iubit atunci când eram sărac şi fără nume!

Tânărul vorbea cu o convingere adâncă; iar sentimentul exprimat de dânsul semăna atât cu al unui om ridicat deasupra nenorocirii, încât Denisei nu-i trecu prin minte nici o umbră de îndoială.

Gertraud, dimpotrivă, cu toată neştiinţa ei despre viaţă, simţea oarecum tot ce era piedică şi nesiguranţă între poziţia reală a lui Franz şi fericirea aceasta nesperată. I se strângea inima când îl vedea atât de încrezător. O voce se ridica în ea ca un ecou funest care spunea: "Nenorocire!" avântului acesta de bucurie. Ea, de obicei atât de veselă, nu ştia de ce, dar vorbele acestea de bucurie îi sunau fals şi o mâhneau.

— Ai dreptate, Franz, spuse domnişoara d'Audemer, te iubeam sărac, te-aş fi iubit mereu… dar Dumnezeu să fie binecuvântat! Căci ar fi trebuit să o ascult pe mama şi am fi fost nenorociţi!

Franz îşi frământă mâinile, ca şi cum gândul primejdiei i-ar fi îndoit deodată mulţumirea.

— Doamne! Nu ştiu cum puteam să sper!... Dumneata, Denise, îmi dădeai curaj, ştiam ce inimă ai, ştiam că în dumneata este numai nobleţe şi bunătate. Nu mă gândeam deloc la mizeria mea, ca un nătărău! Am uitat şi de vicontesă, pentru că gândul îmi era numai la dumneata! Dar acum, zise el luând un aer grav, trebuie să privim serios lucrurile... când este vorba de dumneata, Denise, uşurinţa ajunge o crimă. Ascultă-mă! Îmi trebuie doar câteva zile pentru a cunoaşte numele tatălui meu. Până atunci, voi sta cuminte deoparte şi voi aştepta ceva sigur că să mă înfăţişez apoi doamnei vicontese d'Audemer.

Era un lucru înţelept şi Denise făcu un gest de aprobare.

— Crezi cumva că atunci când voi veni cu titlurile şi cu averea mea, voi fi în primejdie să fiu refuzat? întrebă Franz.

— Mama este bună, răspunse Denise, îi voi spune că te iubesc.

Franz sărută mâna fetei.

— De câte ori te aud spunând acest lucru, spuse el, mi-e teamă să nu visez cumva un vis prea fericit... dar este foarte adevărat, eşti aici! Tot ce mi-am dorit în visele mele nebuneşti, Dumnezeu a realizat. Oh! Cât de frumoasă, eşti, Denise, şi cât de mult îmi este dragă viaţa! Suntem tineri, viitorul nostru este lung cât un veac, şi nici un nor! Pretutindeni zâmbetul dumitale frumos, numai fericire!

Se opri cu sufletul prea plin. Din pricina entuziasmului, nu mai găsea vorbe. Rămase câteva clipe tăcut, uitându-se la Denise. Şi fata se uita la el: era atrasă şi convinsă. Nici o îndoială nu-i umbrea mintea încântată. Iluzia contagioasă trecea din sufletul lui Franz în sufletul ei şi gândul i se legăna mângâiat dulce. Nu se gândea să întrebe, credea. Era atât de fericită să creadă. Scaunele lor se apropiară pe nesimţite. Stăteau unul lângă altul şi capetele aproape li se atingeau. Inelele buclelor lor se îngemănau. Era un tablou înduioşător că dulcea speranţă a adolescenţei. Puteau fi luaţi drept frate şi soră, dar privirea învăluită a lui Franz ascundea fulgere focoase, iar în oboseala dulce care umbrea ochii Denisei răzbătea pasiunea. Iubirea iradia, iubirea încântătoare şi tânără care ştie să înfrumuseţeze chiar şi frumuseţea. Tot astfel floarea înflorită în umbră şi preţios admirată, găseşte nuanţe necunoscute şi noi dacă

soarele, răzbătând deodată printre frunze, aşează o rază de aur pe corola ei virgină.

Gertraud nu mai cuteza să-i privească. Se înroşise şi inima îi era grea în piept.

În acest timp zgomotul continua surd, încet, uniform, lângă patul lui Hans Dorn.

— Ţi-aduci aminte, Denise, zise Franz încet, de balul unde te-am văzut pentru întâia oară? Mi se părea că mă pierd şi când ţi-am auzit glasul, credeam că voi muri. Eram copil pe atunci şi nu mă interesase nici o femeie… Ştii de ce te iubeam?

— Dar oare eu ştiu de ce am ascultat tremurând vorbele pe care mi le-ai spus prima oară?… zise Denise.

— Vezi că este un lucru ciudat! Te-aş fi iubit oricum, pentru că o iubire ca a mea nu se poate naşte fără voia lui Dumnezeu… dar semeni atât de mult cu mama!

— Cu mama dumitale? repetă Denise.

— N-am cunoscut-o, continuă Franz dând din cap cu mâhnire. Dar îi aveam portretul atârnat la pat ca o icoană. Mult timp acel portret a fost singura mea iubire. Când te-am văzut Denise, mi s-a părut că o văd pe mama. Până atunci nu o comparasem decât cu îngerii şi o regăseam în dumneata… era aceeaşi frumuseţe calmă şi senină, aceeaşi francheţe dulce, aceeaşi privire care dezvăluie aceeaşi inimă. Denise, era destinul nostru! Din acea zi chipul dumitale mi s-a întipărit în adâncul sufletului şi, când mă întorceam acasă seara fără să te fi văzut, te admiram în portretul mamei…

Se opri şi zâmbi. Denise avea ochii umezi.

— Oh! Bineînţeles că nu mă gândeam deloc atunci la piedicile care ne despărţeau… nu mă gândeam decât să te privesc cât eşti de frumoasă şi să te ador de departe. Nu-i aşa că am noroc, Denise? Nu am văzut primejdia decât în clipa în care steaua mea cea norocoasă m-a ajutat. Auzisem eu că domnul de Reinhold dobândise de la doamna vicontesă d'Audemer promisiunea mâinii dumitale. Dar îmi imaginam fruntea ta curată, ochii tăi mari albaştri şi blondă aureolă care îţi încadrează obrajii în visurile mele, îmi imaginam toate astea pe lângă obrazul pocit al domnului de Reinhold şi-mi spuneam: "Nu se poate"…

Franz tăcu din nou, lăsă ochii în jos şi păli.

— Dumnezeule! murmură el. Mi se pare cu neputinţă. Dar de ce să mă întristez? se întrebă el scuturându-şi melancolia. Denise, nu mai avem de ce să ne temem! Nu ştii tot... fratele dumitale îmi este prieten şi peste câteva zile când voi afla numele tatălui meu, cu ajutorul lui Julien am să mă înfăţişez doamnei vicontese d'Audemer.

Denise nu răspunse, dar bucuria întipărită pe chipul ei vorbea. Îi mulţumea lui Dumnezeu în adâncul sufletului. Şi ea era tot atât de încredinţată ca şi Franz şi fiecare vorbă a lui îi risipea îndoiala. Spera foarte puţin când intrase în casa lui Hans Dorn, dar acum i se părea că nu are de ce să se teamă.

Timpul trecea ea o uită pe bătrâna Marianne care o aştepta în trăsură. Uitase de toate cuprinsă de liniştea fericirii sale. Franz îi cuprinse talia cu braţul, iar capul Denisei se sprijinea uşor pe umărul lui. Ar fi rămas aşa multă, vreme, alungând din instinct idee a despărţirii, dar Gertraud îi deşteptă.

Frumoasa croitoreasă terminase broderia pentru care venise domnişoara d'Audemer. Pe când prindea ultima floare, i se păru că zgomotul auzit lângă patul tatălui său era mai puternic şi mai apropiat. Se apropie uşor şi dădu perdelele la o parte. Patul, de care ea se sprijini, se lovi de perete. Zgomotul încetă.

Capitolul XIII - Pironul

Gertraud ascultă o clipă lângă pat, apoi se întoarse spre cei doi îndrăgostiţi, care nu o vedeau, şi aruncă pelerina ia care lucrase, pe umerii Denisei.

— Iată pentru ce ai stat aici atât de mult, domnişoară, spuse ea, ai aşteptat să termin broderia ca să poţi să o iei.

Denise tresări.

— Atât de multă vreme a trecut de când stau aici? întrebă.

— Vreun sfert de ceas... spuse Franz.

— Ba un ceas şi ceva! corectă Gertraud. Dar cum găseşti asta domnule Franz?

Tânărul mângâie broderia.

— Adorabilă! răspunse el.

— Eşti o zână. Gertraud! zise domnişoara d'Audemer admirând broderia. Eu însă dispreţuiesc acest veşmânt, oftă ea.

— Dar pentru ce?

— Pentru că mă face să mă gândesc la călătoria aceea lungă în Germania şi la serbare.

— Bietul domn Franz! O absenţă de cincisprezece zile! zise Gertraud.

Franz nu înţelegea. Gertraud aranja cutele pelerinei cu acea cochetărie a autorilor care îşi admiră opera.

— Am aflat că invitaţiile vor fi împărţite curând, zise Denise. Şi plecarea se spune că va fi imediat după aceea.

— Şi eşti nevoită să te duci neapărat la serbarea acea? întrebă Franz.

— Mama numără zilele cu mare nerăbdare, de o lună, răspunse fata. Ştiam dinainte şi toate pregătirile noastre sunt făcute.

— Se spune că are să fie foarte frumos! spuse Gertraud.

— Ce bucuros ţi-aş oferi locul meu! îi răspunse Denise. Vor fi nişte zile grele şi eu nu mă pot gândi la ele fără groază. Nu vei avea vreme până atunci să primeşti veştile acelea bune, Franz, ca să poţi fi primit de mama. Ea va pleca plină de dorinţa de a mă vedea măritată cu cavalerul de Reinhold… şi acolo, în mijlocul familiei de Geldberg…

Franz, care plecase capul, îl ridică repede:

— Serbarea va fi la castelul de Geldberg? întrebă el.

— Da, răspunse Denise, şi după cum poţi să ghiceşti, mă va obosi atâta lume care mă va înconjura. Dacă ar fi măcar la Paris, pentru a te putea vedea câteodată, aş mai prinde curaj… dar voi fi singură!

— Nu, o întrerupse Franz, va fi mai bine decât la Paris şi mă vei vedea când vei dori… Cred că voi veni şi eu la castelul de Geldberg…

Gertraud se uită pe furiş la el.

— Ce nebunie! zise domnişoara d'Audemer. În situaţia în care te afli cu Geldberg, nu poţi să fi invitat.

Franz roşi. Se gândea la Sara.

— Voi fi invitat totuşi şi îţi dau cuvântul meu că o să mă vezi la serbare.

— O să facă după cum spune, domnişoară! zise Gertraud cu un ton în care se amestecau admiraţia naivă şi umorul, în egală măsură. Domnul Franz, de când este bogat şi fiu de prinţ, îţi va făgădui, dacă vei dori, să treacă Sena cu picioarele legate… şi cine ştie dacă nu îşi va ţine făgăduiala! zise ea coborând deodată vocea sub impresia unei amintiri superstiţioase. În jurul lui se petrec lucruri ciudate, şi când te gândeşti câte i s-au întâmplat de ieri de dimineaţă, nu şti ce să mai crezi.

Tocmai atunci bătu şi Jean Regnault pentru prima dată în uşa de la scară. Gertraud nu auzi. Jean fu silit să mai bată de câteva ori. Când fata auzi în cele din urmă, se repezi în încăperea de la intrare şi închise uşa în urma ei, lăsându-i pe cei doi îndrăgostiţi singuri.

Trebuia să fie Hans Dorn. Gertraud nu era tulburată, pentru că nu îşi imputa nimic. Deschise uşa pregătită să-i întindă fruntea tatălui său să i-o sărute.

Sărmanul Jean nu se gândi să profite.

— Mii de scuze că te deranjez la ora asta, domnişoară Gertraud, zise el rămânând în pragul uşii, dar vreau să-ţi cer o mare favoare.

Jean era mai sfios ca de obicei şi surpriza pe care o avu Gertraud când îl recunoscu, îl zăpăci şi mai mult. Despărţindu-se de Polyte în piaţa Rotondei, Jean era plin de speranţă: se gândea să joace, să câştige, să o scape pe mama Regnault pe care o iubea atât de mult. Elocinţa favoritului doamnei Batailleur îl electrizase. Dar acum, când nu mai auzea vocea încurajatoare a lui Polyte, siguranţa îl părăsea, începea să fie din nou timid.

De obicei, primirea prietenoasă din partea Gertraudei, îl scotea din încurcătură pe flaşnetar. În seara asta, însă, Gertraud era tot atât de încurcată ca şi el. Tulburat, Jean începu să se explice, dar după câteva cuvinte se încurcă, bolborosi ceva şi se opri.

— Spune repede ce vrei Jean, căci mă grăbesc, îi spuse Gertraud.

Flaşnetarul fu gata să plece, dar îşi aminti de bunică-sa şi asta îl opri.

— S-a întors domnul Dorn? întrebă el încet şi cu ochii în pământ.

Gertraud se roşi. Tăcu încurcată. Se gândi că Dorn trebuie să fi auzit murmurul convorbirii celor doi îndrăgostiţi. Putea să

spună că tatăl său s-a întors pentru a explica această, dar ea nu ştia să mintă.

— Nu, răspunse dânsa.

Figura lui Jean se lumină.

— Atunci nu e totul pierdut, spuse el. Buna mea domnişoară Gertraud, speranţa mea e în dumneata… Vrei să-mi împrumuţi până mâine un pantalon, o jiletcă şi o haină de-ale domnului?

Jean nu răspunse. Gertraud se gândi că erau în carnaval.

— Nu cumva vrei să te duci la bal? întrebă ea din nou cu o surpriză crescândă.

— La bal! repetă el.

În vorba asta erau atâtea imputări dureroase, încât Gertraud avu un fel de remuşcare.

— Jean! Sărmane Jean! zise ea luându-i mâinile, sunt nebună! Dar ce vrei să faci cu o îmbrăcăminte de domn tocmai acum?

Jean dădu din cap şi îşi lăsă iar privirea în jos.

— Mi-ar fi părut mai bine să nu mă întrebi, domnişoară Gertraud, răspunse el, pentru că mi-ai spune poate că fac rău… Dar eu nu-ţi ascund nimic, ştii bine, şi, dacă vrei să mă asculţi, îţi voi spune…

Ochii frumoasei Gertraud erau plini de curiozitate. Însă tocmai atunci se auzi un zgomot de scaune mişcate din loc în camera de alături. Pentru câteva clipe Gertraud uitase de Franz şi de Denise. Expresia i se schimbă.

— Te cred, te cred, dragul meu Jean, spuse ea grăbită. Ce nevoie am eu să ştiu? Aşteaptă-mă aici o clipă până îţi voi aduce ce-mi ceri.

— Cu toate astea, dacă vrei să ştii… zise flaşnetarul.

— Nu, nu, nu! Aşteaptă-mă aici, vin numaidecât, se grăbi fata.

Puse mâna iute pe clanţa de la uşa tatălui său, dar, înainte de a deschide, se opri nehotărâtă. Jean, care nu o slăbea din ochi, i-ar fi putut vedea pe cei doi îndrăgostiţi în cameră luminată atunci când ea ar fi deschis uşa. Şi totuşi nu putea sta aşa. Ştiind cât este Jean de docil, ea folosi un motiv naiv ca şi sufletul ei, dar infailibil:

— Ascultă, Jean, spuse ea luând un aer solemn, mă duc cu plăcere să-ţi aduc hainele pe care mi le ceri, dar trebuie să te

întorci cu spatele. Este ceva de partea cealaltă a uşii ce nu trebuie să vezi… este secretul tatălui meu.

Jean se întoarse imediat cu faţa spre scară. Gertraud ieşi din cameră cu lumânarea şi tânărul rămase în întuneric. În grabă, nu închise bine uşa în urma ei şi aceasta rămase crăpată. Franz şi Denise vorbeau stând unul lângă altul. Abia o observară pe Gertraud trecând pe lângă ei spre cabinetul lui Hans Dorn. Fata puse lumânarea pe o ladă şi începu să caute un rând de haine pe talia lui Jean.

Fără să fie curios să afle secretul lui Hans Dorn, Jean stătea cu faţa întoarsă spre scară întunecoasă. Zgomotul misterios încetase acum, dar lui Jean i se părea că cineva încearcă să deschidă uşa magaziei lui Hans Dorn. Era gata să iasă şi să cerceteze pentru a descoperi provenienţa zgomotului, când un alt incident îi atrase atenţia.

Pe scară se făcuse curent şi uşa lăsată de Gertraud crăpată se deschidea tot mai mult. Ajungeau acum până la urechile lui nişte şoapte. La început murmurul fusese confuz, dar apoi lui Jean i se păru că aude glasul unui tânăr. O primă pornire, de gelozie, îi răni inima. Din ochi îi ieşea foc, avea nevoie de toată tăria să nu se întoarcă şi să privească. Se împotrivea şi stătea nemişcat. În acest timp, Gertraud căuta în zadar un costum complet şi potrivit începuse să-şi piardă răbdarea şi asta o făcea să întârzie şi mai mult.

Gertraud nu mai ieşea şi Jean Regnault auzea necontenit în spatele său şoaptele acuzatoare care îl făceau tot mai gelos. La un moment dat când voinţa îi slăbise şi nu mai lipsea decât puţin ca să se întoarcă auzi zgomotul unui Sărut.

Tresări ca înţepat de un ac înroşit, se întoarse şi privi spre camera lui Hans Dorn. Văzu un cap bălai de băieţandru plecat peste o mână albă şi auzi încă o sărutare.

Figura adolescentului îl izbi, o cunoştea fără să poată spune unde o zărise. Chipul femeii era ascuns, dar Jean nu mai avea nevoie să o vadă: pentru el nu putea fi decât Gertraud.

Curentul închise brusc uşa şi Jean se întoarse automat în poziţia în care îl lăsase tânăra. Nu se mai gândea la nimic. Parcă primise o lovitură în cap.

— Uite Jean, ţine hainele astea, zise Gertraud întinzându-i ceea ce-i ceruse. Tata are să se întoarcă acasă, pleacă repede şi să-mi aduci toate astea înapoi mâine dis-de-dimineaţă.

Dar Jean nu se mişcă: tăcea şi o privea intens.

— Ei bine?… întrebă Gertraud întinzându-i pachetul.

Jean Regnault se întoarse şi-şi aţinti ochii pe uşa lui Hans Dorn, care acum era închisă.

Gertraud bătu din picior de nerăbdare.

— O! Gertraud, Gertraud… murmură bietul Jean împreunându-şi mâinile cu un aer rugător — te rog fie-ţi milă de mine!…

Gertraud nu înţelegea motivul acestei mâhniri şi se gândea că Denise îi spusese că vrea să plece. Puse pachetul în braţele lui Jean şi-l împinse spre scară râzând. Apoi închise uşa. Jean coborî treptele una câte una, ţeapăn ca un automat. Când ajunse în curte, îşi acoperi obrazul cu mâinile: o idee îi străfulgeră prin cap. Îşi aducea aminte. Chiar în locul unde se afla el acum îl văzuse pentru întâia oară pe tânărul acela frumos, şi tot împreună cu Gertraud. Ridică privirile spre geamul iubitei sale, apoi fugi cu inima strânsă.

Peste puţină vreme, Franz şi Denise părăseau şi ei casa lui Hans Dorn.

— Să dea Dumnezeu să ţi se împlinească speranţele, Franz! spuse domnişoara d'Audemer ajungând în capătul aleii, dar de vei fi fericit ori nefericit, eu îţi sunt logodnică… şi dacă nu voi fi a ta, nici un altul nu mă va numi soţia lui.

Bătrâna Marianne tresări din somn când Denise se aşeză lângă ea pe pernele trăsurii.

— Ce sprintenă este tinereţea! zise bătrâna. Niciodată n-aş fi crezut că cineva se poate întoarce atât de repede după ce abia a coborât din trăsură!

Gertraud era singură în camera ei şi îşi pregătea patul. Hans Dorn nu se întorsese. Nu mai era nimeni nici pe scară nici în curte. Peste câteva minute uşa magaziei se deschise încet şi se închise la loc în urma unei mogâldeţe care se furişă în întuneric şi coborî târâş scara. Străbătu curtea, apoi aleea întunecoasă, îndreptându-se spre piaţa Rotondei.

Era idiotul Geignolet. Ţinea în mână un piron albit de var. Se aşeză pe jos cu spatele la zid, scoase din buzunar peticul de cârpă pe care îl întrebuinţa în loc de batistă şi îşi şterse fruntea. Pe urmă cercetă partea albită a pironului.

— Anevoie! bombăni el, şi mă dor grozav mâinile!… dar gaura este cam atât de adâncă!…

Începu să ascută cuiul de pietre. Apoi se porni să cânte. Mai întâi cuvintele cântecului se pierdeau într-un murmur nedesluşit, apoi strigă din ce în ce mai tare şi cine ar fi trecut pe lângă el l-ar fi putut auzi zicând:

"L-am văzut pe bătrânul Hans Dorn deschizându-şi dulapul.
A pus cutia sus, sus, sus!...
Mâine voi isprăvi gaura,
Şi eu ştiu unde sunt galbenii,
Hei ce mai noroc!"

Capitolul XIV - Casa de joc

Casa de joc a doamnei baroane de Saint-Roch, situată în strada Prouvaires, era mai curând o casă modestă unde uneori se simţea prea mult vecinătatea halelor şi a străzii Saint-Denis.

Ca să-şi umple saloanele, doamna baroană era nevoită să accepte mulţi oameni de rând, ceea ce este deplorabil pentru o persoană de rangul său. Primea casieri cartofori, comis-voiajori perverşi, mici comercianţi, vicioşi timizi care erau înrăiţi în pasiunea lor. Din fericire vecinătatea Palatului Regal îi aducea şi câţiva muşterii mai asortaţi: desfrânaţi din provincie, străini, în sfârşit, acel soi de pradă pe care toate casele de joc de acest fel îl râvnesc.

Bineînţeles că era foarte neplăcut pentru un om preţios care se intitulează domnul conte să stea alături cu un conţopist din strada Lombarzilor, dar casele de joc de anvergură sunt tot mai rare, iar poliţia tot mai vigilentă. Aşa că nu mai poţi să alegi. Frumoasele zile ale adevăratelor jocuri au trecut şi nu e departe vremea când se vor aciui proscrise în cartierul Saint-Marceau.

Casa din strada Prouvaires era încă departe de această nenorocire. Având în vedere timpurile, ea putea să treacă drept un stabiliment prea convenabil. Acolo se juca serios. Dacă găseai slugi de prăvălie, găseai însă şi marchizi şi femei frumoase. Doamna baroană de Saint-Roch nu avusese niciodată vreo problemă cu poliţia. Dânsa era văduvă, dar văduva unui

om însemnat. Trecuse sărmana prin multe nenorociri. Un şir de întâmplări nefericite o adusese în situaţia pe care o avea acum şi care, vezi bine, nu era făcută pentru ea.

Ei, dacă morţii ar putea vedea ce se întâmplă pe pământ, răposatul baron trebuie să fi fost un mort tare nenorocit! Pe cât putea, nobila sa văduvă păstra în restriştea în care o aruncase, toată demnitatea de care era în stare. Apoi, ajutoarele de care se înconjurase meritau toată consideraţia: braţul său drept, bancherul jocului treizeci-patruzeci nu era altul decât domnul de Navarin, fost ofiţer în serviciul regelui grecilor, decorat pe un câmp de bătălie vestit, chiar de mâna marelui Kolokopulo, cel mai glorios dintre greci.

Nu am avut încă ocazia să vorbim despre domnul de Navarin. Cât despre doamna baroană de Saint-Roch, o cunoaştem sub numele de Josefine Batailleur, telăleasa din Templu. În afară de domnul de Navarin, baroana avusese ajutorul şi sfaturile unei persoane foarte competente în acest gen de afaceri: doamna de Laurens care se amestecase în toate şi pretutindeni se simţea mâna ei pricepută.

Casa avea o înfăţişare modestă şi cumsecade. Vecinii nici nu bănuiau ce se petrece înăuntru. Intrarea era prin strada Prouvaires, dar avea o ieşire care răspundea în hala găinilor. Scara era slab luminată. Cei care urcau la etajul întâi spuneau mai întâi portarului că o caută pe doamna baroană. La uşă, vizitatorul era primit de un lacheu bătrân, cu înfăţişarea venerabilă, pleşuv, îmbrăcat într-o livrea cenuşie şi cu un zâmbet liniştit şi patriarhal. El era controlorul stabilimentului: îi acceptă pe cei de încredere şi îi gonea pe cei dubioşi. Aceştia plecau încredinţaţi că au greşit adresa.

Nu puteai să-ţi imaginezi că un bătrân atât de venerabil era cerberul unei case de joc. Trebuie să şti să-ţi alegi oamenii: Sara îl alesese.

Din prag nu se auzea nici un zgomot, rareori câte un murmur înăbuşit, când glasul jucătorului urca din întâmplare mai sus de registrul obişnuit. Dar chiar şi în cazul acesta vocile se pierdeau prin uşile capitonate, nu se auzea sunetul aurului, nu se auzea nimic.

Odată admis, intrai într-o anticameră de casă bună. Venea apoi un salonaş unde câteva doamne tinere şi frumoase, cele mai multe, păreau că se strânseseră la o sindrofie. Aceasta era

o acoperire dacă din întâmplare ar fi descins poliţia. În a treia cameră era o masă de lansquenet prezidată de un angajat al casei. În a patra cameră şi cea din urmă, o masă lungă acoperită de un postav verde era înconjurată de amatori pentru jocul treizeci-patruzeci. În această cameră stătea doamna baroană de Saint-Roch şi omul său de încredere, domnul de Navarin, vechi ofiţer superior.

Primele trei camere erau mobilate simplu, cea din urmă era aproape goală. Semăna cu o sală de biliard. Nu erau nici tablouri pe pereţi, nici alte podoabe, ci doar două table de palisandru şi un rastel cum se găsesc în cafenele, încărcat cu tacuri şi cu cele ce mai trebuie. Una din table, slujea pentru număratul punctelor, cealaltă cuprindea codul jocului de biliard. Lipsea doar biliardul, în afara acestor table a căror destinaţie nu se ghicea, două alte particularităţi împiedicau această încăpere să semene întocmai cu sălile de treizeci-patruzeci din vechile case de joc publice.

Era mai întâi o ramă foarte mare peste care era întins un postav verde şi care se afla lipsită de perete în spatele bancherului. În dreapta şi în stânga acestui panou, doi lachei vânjoşi stăteau în picioare nemişcaţi. Era apoi un fel de cutie făcută din gratii. Semăna cu o lojă în care putea încăpea trei-patru persoane, acoperită complet cu perdele de mătase. Acolo unde era lipsită de perete, zidul era sigur spart ca să se poată trece, iar cealaltă parte era lipsită de masa de joc.

Doamna baroană de Saint-Roch, stătea întotdeauna între lojă şi Navarin, care era postat la mijlocul mesei. Jucătorii erau obişnuiţi să o vadă pe doamna baroană lipindu-şi urechea de perdelele de mătase din când în când, pentru a auzi nişte vorbe pe care nimeni altcineva nu le putea auzi.

Această cuşcă grilată avea o deschizătură ca un ghişeu prin care ieşeau nişte mâini albe care împrăştiau aur şi bilete de bancă. Rareori se arătau şi mâini de bărbat prin ghişeul acesta. Nimeni din cei care veneau regulat aici nu putuse pătrunde misterul acestei loje. Toţi îi ziceau "confesionul prinţesei". Era o preocupare a tuturor şi numai Dumnezeu ştie cât nu se clevetea pe socoteala ei! Jucătorii norocoşi o priveau zâmbind de parcă înăuntru stătea ascunsă vreo divinitate favorabilă, iar cei fără noroc se uitau posomorâţi la ea şi îşi spuneau că acolo este

cauza neşansei lor. Cei care nu aveau nici o superstiţie îşi închipuiau că acolo stăteau ascunse persoane importante.

Enigma aceasta îi atrăgea şi mai mult pe oameni. Mâna cea albă care mânuia biletele de bancă îi uimea şi pe cei mai indiferenţi. Erau persoane care nu veneau decât pentru lojă şi care nu vorbeau decât pentru lojă. Acestea vedeau prin perdelele de mătase, unii o figură încântătoare, alţii, un obraz bătrân de ducesă milionară. Şi fiecare visa. Vroiau să o seducă pe prinţesă, şi istoria lui Franz, chemat în "confesional", proba cel puţin că speranţa muşteriilor nu era tocmai o himeră.

Putea să fie orele zece şi jumătate seara. Personalul casei era în marele plen, Domnul de Navarin, ofiţer superior, îşi ocupă locul în dreapta lojei, lângă el era casa şi de partea cealaltă a casei stătea omul care tăia cărţile. Domnul de Navarin era un personaj cu aerul liniştit şi marţial în acelaşi timp. Avea gesturi grave, demne, curtenitoare, şi felul cum întindea grebla pentru a strânge ludovicii de pe postavul verde dovedea un adevărat gentilom. El avea mai multe îndatoriri: în afară de oficiul important de bancher pe care îl îndeplinea spre mulţumirea tuturor, mustaţa sa albă trebuia să impună jucătorilor turbulenţi sau cu obiceiuri proaste care comentau hotărârile soartei. La nevoie, el avea misiunea să salveze localul cu ajutorul celor doi lachei voinici cu livrea cenuşie, care stăteau în spatele său.

Sara avusese dreptate să spună, vorbind Estherei de casa ei de joc, că îşi luase toate precauţiile. Domnul de Navarin avea sub mână un buton de aramă fixat chiar de masă şi pe care îl putem compara cu resortul unui mecanism de siguranţă. Acesta era destul de simplu: la cel dintâi zgomot suspect jucătorii erau instruiţi să se ridice, vechiul ofiţer superior apăsa pe buton şi imediat se ridicau patru benzi de biliard peste care cei doi lachei aşezau tăblia rezemată de perete, acoperind astfel şi mizele şi cărţile de joc. În acelaşi timp loja începea să se mişte pe rotile fără zgomot, şi intra într-o încăpere vecină, rămânând vizibilă doar o parte semănând cu o uşă cu grilaj. În locul acelui cuib unde jocul treizeci-patruzeci frământa atâta aur cu puţin înainte, apărea acum doar o sală de biliard.

Numeroase repetiţii deprinseseră mâna maşiniştilor. Pentru a opera schimbarea aceasta, trebuia doar un sfert de minut. Cu toate aceste precauţii înţelepte, mecanismul nu fusese folosit până acum. Casa doamnei de Saint-Roch era în afara oricăror

bănuieli din partea poliţiei. Rândurile se strângeau în jurul mesei, jocul mergea de minune. Aurul aluneca pe postav şi mătăsoasele hârtii de bancă se răsfirau ici şi colo pe masă. Ghişeul "confesionului" era închis, "prinţesa" nu sosise încă.

Doamna baroană de Saint-Roch, în toată strălucirea toaletei sale agresive, trona la postul său cu o adevărată maiestate. Omul care mânuia cărţile îşi îndeplinea rolul ca un virtuoz şi întorcea tot jocul într-o clipă.

Nu lipseau figuri ciudate în jurul mesei. Demonul jocului însufleţea toate fizionomiile cu adierea lui stranie şi extraordinară. Unii azvârleau pumni de aur cu o îndrăzneală nebună, alţii aruncau sfioşi pe postav câte un biet ban de cinci franci, cei mai înţelepţi se mărgineau doar să privească.

În afară de doamna baroană de Saint-Roch, noi nu cunoaştem aici decât două persoane prin toată mulţimea aceasta lacomă: pe vodevilistul Amable Ficelle, autorul "Sticlei de şampanie" şi pe prietenul său, domnul conte de Mirelune. Ei intraseră aici ca să-şi omoare vremea. De felul lor aceştia nu erau jucători, dar afară era frig şi omul trebuie să facă ceva. Stăteau în ultimul rând, ţinându-se de braţ ca întotdeauna, cu lornionul în ochi.

Baroana stătea mută chiar şi la vederea banilor englezeşti, iar binoclurile cele mai bune nu puteau să răzbată prin perdelele de mătase.

— Haide, domnilor! spuse fostul ofiţer superior în slujba regelui grecilor, binevoiţi şi faceţi jocul, vă rog.

Apelul nu prea avu succes, toţi erau cu ochii pironiţi pe lojă.

— Dracul să mă ia, dacă nu cunosc mâna aceea! zise Mirelune lui Ficelle.

— Este de mirare! Aici este un vodevil de succes! răspunse acesta din urmă.

— Uită-te bine, Amable, este mâna marchizei de Vieux-Lieu!…

— Văd trei acte, răspunse Ficelle, bărbatul care-şi caută nevasta şi pe care o găseşte nevinovată în cutia asta… Arnal preocupat să înţepe cartea… un casier cinstit dar slab, care vine aici ca să-şi piardă onoarea…

— Într-un cuvânt, zise Mirelune tăindu-i vorba, mâna marchizei este mai groasă… şi chiar n-aş prinde că degetele acelea sunt ale vicontesei de Longpré.

— Cuplete frumoase, zise Ficelle, vorbe… puţin sentiment… garantez optzeci de reprezentaţii!

Vodevilistul oftă lung. Era radios, nu punea el mâna pe câte o idee în fiecare zi.

Pe când el se bucura, iar ingeniosul Mirelune găsea un al treilea nume pentru proprietara frumoasei mâini albe, împrejurul mesei se făcu linişte şi interesul pentru joc începu să-i domine pe fiecare. Domnul de Navarin era gata să dea semnalul pentru acesta solemn, putea trece pragul chiar şi un rege fără să atragă atenţia adunării. Însă în această seară era o stare de emoţie în sală, nervii erau încordaţi şi fiecare întoarse capul fără să vrea.

Văzură intrând un bărbat înalt, purtând cu nobleţe un costum elegant dar sobru. Era un bărbat destul de tânăr şi cu un chip frumos. Nimeni din sală nu-l cunoştea. Chiar şi doamna baroană de Saint-Roch făcu un gest de mirare când îl văzu. El străbătu cu capul sus şi eu pasul liniştit spaţiul care-l despărţea de jucători, apoi ocoli masa şi se aşeză în stânga lojei. Doamna de Saint-Roch stătea în dreapta lojei. Îşi făcu drum până în primul rând.

Mâna misterioasei persoane din "confesional" stătea tot pe postav, străinul se aplecă şi atinse mâna aceasta care se retrase speriată.

Mirarea generală era la culme, jocul se opri pentru a doua oară. Englezii şi băieţii de prăvălie priveau cu gura căscată. Ficelle îşi uitase subiectul de vodevil şi Mirelune nu mai găsea un al patrulea nume de contesă. Se auzi încă o mişcare uşoară în "confesional". Doamna baroană de Saint-Roch, înştiinţată de bună seară printr-un semnal, îşi lipi urechea de perdea. Peste câteva secunde se apropie de străin.

— Se complică! zise Ficelle.

— Ce dracu înseamnă toate astea: murmură Mirelune.

Doamna baroană şopti câteva vorbe la urechea străinului care făcu un semn de aprobare. Baroana şi străinul se îndreptară spre o uşă laterală şi acesta ieşi cum intrase, fără să scoată o vorbă.

Muşterii casei de joc din strada Prouvaires găsiseră pentru loja grilată un nume care o descria foarte bine: "confesionalul" semăna într-adevăr cu acel mobilier sfânt unde stă preotul ascuns de orice privire.

În interior era un budoar în miniatură, o cutie drăguţă, tapisată cu mătase şi decorată cu toată cochetăria posibilă. Sara era singură în lojă în momentul în care fără sfială alba mână cu grebla de fildeş, ieşea din sala de joc după doamna baroană de Saint-Roch. Micuţa stătea în picioare, cu mâna rezemată de braţul fotoliului, într-o atitudine de aşteptare febrilă.

Înăuntrul lojei era mult mai întuneric decât chiar în sală, căci nu avea altă lumină decât cea care pătrundea prin perdele. În felul acesta Micuţa putea să vadă şi să nu fie văzută. Ochiul curios al jucătorilor nu pătrundea prin draperiile lojei, pe când Sara putea să vadă pe toţi cei din jurul mesei prin nişte găuri ascunse în cute.

Când adunarea era compusă dintr-un anumit gen de oameni şi Sarei îi venea chef să se amestece printre jucători, se dădea un ordin mai strict la uşă, iar aceasta, schimbată prealabil într-o toaletă teatrală, se amesteca printre jucători. Doamna baroană avea un talent deosebit să costumeze şi să machieze pe cineva. Ieşind din mâinile ei, doamna de Laurens ar fi putut să înfrunte privirea prietenilor săi. Dar era o femeie prevăzătoare şi nu îndrăznea decât când era sigură că nu se expune.

Astăzi doamna baroană Saint-Roch nu trebuise să se ocupe de toaleta sa. Prezenţa lui Ficelle şi a domnului conte de Mirelune, care aveau amândoi acces în casa de Geldberg, o făcea pe Sara să nu se arate în sală. Dânsa sosise abia de câteva minute, când străinul, care cunoştea parola, intrase în casa de joc.

Sara nu-l văzuse intrând. Ea sta acum pe gânduri, rememorând întâmplările zilei. Mâna sa deschise maşinal o casetă lucrată foarte fin, pe care o ţinea lângă dânsa şi care era casa. Luase din ea un bilet de bancă pe care îl împinse pe postavul verde, numai din obişnuinţă. Faptul acesta, de a risca o sumă la masa care era a ei, era o copilărie. Se dădea o luptă serioasă între domnul de Navarin şi mulţime. Dar bătrânul ofiţer pretindea că manopera aceasta nu era tocmai de prisos: biletele de bancă atrag, ele deschid portofelele şi partida merge.

În zilele când Sara vroia să joace într-adevăr pentru ea, avea masa de lansquenet unde prezenţa ei îngrămădea întotdeauna aurul.

În seara aceea însă, avea cu totul altceva în cap decât jocul. Memoria îi era plină, dacă se poate spune, şi imaginaţia ei lucra fără voie. Câte lucruri s-au întâmplat în ultimele douăzeci şi patru de ore, fără a mai vorbi de aventurile de la balul Favart! Boala soţului său, duelul lui Franz, care ieşise biruitor şi care rămăsese pentru ea ca o ameninţare vie, fiica ei în sfârşit, acea biată copilă uscată şi palidă pe care o văzuse prin crăpăturile gardului prăvăliei lui Araby!...

Judith, fiica unică a marii doamne, moştenitoarea tuturor acelor milioane furate cu trudă, Nono Galifarde, sclava cămătarului, martira idiotului, fiinţa ticăloasă care se topea înconjurată de mila dispreţuitoare a oamenilor din templu!

Judith, care mâine şi-ar schimba salteaua ei de paie cu un pat bogat. În loc de stamba de pe dânsa umedă şi ruptă, avea dantele şi catifea. În loc de o faţă trasă şi palidă, avea frumuseţea tinereţii fericite!

Câte raze avea să-i pună în ochii ei mari melancolici, bucuria necunoscută! Cum avea să-i strălucească părul ei neîngrijit! Câtă graţie în silueta aceasta zdrobită de povara muncii şi urâţită de zdrenţele murdare!

Sara zâmbea. Niciodată nu o văzuse atât de bine, niciodată nu se afundase atât de mult în groaznica mizerie în care agoniza fiica sa, şi toate acestea în ajunul mântuirii, în ajunul triumfului şi al bucuriei.

Dumnezeule! Judith nu avea 15 ani! O viaţă întreagă de bucurii pentru câţiva ani de chinuri! Câte zile i-ar trebui ca să uite suferinţa trecută? Tinereţea reînfloreşte repede şi nenorocirea care nu mai ameninţă este un vis!...

Astfel gândea Sara. Ea organiza viitorul fiicei sale, îl făcea frumos, dulce. Îşi imagina toate aceste lucruri bune, toată iubirea care face din inima mamelor un fel de cuib moale unde se odihneşte gândul copilului... Apoi îi veneau alte idei, un nor trecea peste zâmbetul său şi fruntea i se încreţea îngrijorată. Oare, tot pentru Judith? Se gândea la domnul de Laurens care era piedica pusă între Judith şi viaţă, se gândea la Franz care vroia să omoare viitorul fetei, pierzând-o pe mamă. Fruntea i se încrunta şi privirea îi era aprigă. Trebuia să omoare ca să se apere!

Şi apoi veneau alte gânduri pline de cruzime. Sufletul acestei femei era un haos, toate tentaţiile răului se amestecau

în inima ei care nu putea atinge o scânteie de foc divin. Doamna de Laurens se gândea la Lia, sora ei mai mică. Pe când Judith suferea, Lia era fericită. Era frumoasă ca un înger şi avea o inimă la fel. Sărmana Judith! Din cauza ei o dispreţuia doamna de Laurens pe Lia! Din cauza ei, care suferea atât de supusă şi pe care chinurile nu o putuseră învăţa să urască.

Apoi era Esther. Aceasta era contesă, era văduvă şi avea doar 25 de ani. Sara o invidia pentru toate acestea. Educaţia Estherei era începută şi Sara nu voia să o lase la jumătatea drumului. Se gândea la Esther, la doctor, la toţi cei care o înconjurau.

În momentul în care împingea banii pe masă cu grebla de fildeş, gândurile îi ajunseră la baronul Albert de Rodach pe care îl întâlnise atât de ciudat la casa de Geldberg. Din ajun şi până în clipa aceea îi apăruse în cale de trei ori. Mai întâi la Templu, apoi la balul de la Opera Comică şi pe urmă în casa tatălui său. El o cunoştea pe Esther. Sara se întreba cine îi arătase lui drumul la casa de Geldberg, când simţi o mână care o atingea. Tresări şi se uită în sală. În stânga "confesionalului" stătea un bărbat cu braţul încă întins. Prin perdele, Sara îi recunoscu pe baronul de Rodach.

Avu o adevărată tresărire de groază.

— Iar el!... îşi spuse.

Rodach stătea nemişcat lângă lojă cu ochii îndreptaţi spre locul unde era Sara. I se părea că ochii lui aveau puterea să pătrundă prin perdelele de mătase. Sara sa aplecă în grabă spre partea cealaltă a lojei şi o chemă pe doamna Batailleur. Baroneasa se grăbi să-şi lipească urechea de grilaj. Micuţa spuse câteva vorbe repezi şi doamna de Saint-Roch se ridică să-i îndeplinească ordinele. Trebuia să-l aducă pe baron în lojă.

Ieşirea acestuia din urmă îi intrigase pe jucători la fel ca şi intrarea lui. Aşteptară câteva secunde să vadă dacă nu se întoarce.

— Haideţi, domnilor! zise fostul ofiţer superior, pe care neatenţia jucătorilor îl făcea să-şi piardă răbdarea, să ne vedem de treaba noastră, vă rog… jocul este făcut, nimic nu mai merge!

Cărţile se aliniară, întoarse pe faţă. În acest timp doamna de Saint-Roch şi baronul treceau prin coridorul care ducea în camera din spatele sălii de joc. Pe aici se intra în "confesional" şi tot aici era retras în caz de nevoie. Micuţa deschisese uşa şi stătea în prag. Se vedea pe faţă că era foarte tulburată. Când apăru doamna baroană conducându-l pe baron, Sara o opri cu un gest poruncitor.

— Bine, buna mea Batailleur, lasă-ne singuri! zise ea.

Telăleasa, deghizată în baroană, se opri şi se întoarse imediat. Domnul de Rodach, care înainte, întoarse repede capul când auzi de Batailleur. Telăleasa ieşise, dar el stătea în loc, nemişcat, cu ochii aţintiţi pe uşa pe care dispăru acesta. Sara observă acest lucru şi, fără să ştie de ce, se tulbură şi mai mult.

Doamna de Saint-Roch, dimpotrivă, fără să bănuiască ce efect produsese numele ei, se întoarse liniştită în sala de joc şi îşi aşeză silueta rotunjoară în fotoliu.

— Unde dracu l-a dus? întrebă Mirelune pe vodevilist.

Ficelle arătă loja cu degetul.

— Ia te uită! Aşa să fie?… Aş da ceva să ştiu dacă mâna albă este a marchizei sau a contesei!… murmură gentilomul.

— Ce scenă am avea aici! exclamă Ficelle. E al naibii lucru că nu putem transpune acest "confesional" pe scenă…

Asta fu tot. Acum în jur domnea tăcerea, jocul mergea înainte şi nimeni nu mai era neatent.

Baronul de Rodach se întoarse în sfârşit spre doamna de Laurens şi îi sărută mâna cu amabilitate gravă. Sara era tulburată. I se încruntaseră sprâncenele şi se roşise.

— Încântătoare doamnă, zise el ridicând capul, mi se pare că nu mă aşteptaţi?

Sara lăsă ochii în jos şi două-trei secunde nu răspunse.

— Albert! Albert! zise dânsa în sfârşit cu o voce care trăda tulburarea. Eşti un om ciudat! Cine te-a adus aici? Pe mine mă cauţi?

Baronul zâmbi distant.

— Îmi pui multe întrebări, frumoasă doamnă, răspunse el. Să le luăm pe rând. Ce m-a adus aici? Mai puţin întâmplarea şi mai mult dorinţa mea… Am intrat spunând că sunt un prieten al domnului de Navarin şi pronunţând numele respectabil al doamnei baroane de Saint-Roch…

Sara pălea auzindu-l.

— Cât despre a treia întrebare, zise baronul, te poţi îndoi, încântătoare doamnă, că am venit pentru dumneata?

Se opri şi zise apoi amestecând cu seriozitatea şi o slabă nuanţă de ironie:

— Poate că am venit şi pentru altceva…

— Şi acel altceva?… întrebă Sara silindu-se să zâmbească.

Baronul răspunse înclinându-se:

— Acesta este secretul meu.

Sara îl privi în ochi ca şi cum ar fi vrut să-i citească gândul. Însă ochii domnului de Rodach, mândri, strălucitori şi expresivi, erau în momentul acela ca o oglindă mată în care nu se reflectă nimic.

De obicei Sara juca foarte bine teatru, dar acum ce rol putea să interpreteze? Gândurile ascunse ale baronului îi scăpau: ea nu ştia dacă Rodach era prieten sau duşman. Niciodată nu prevăzuse o primejdie din partea aceasta. Îl iubise pe Albert dar ar fi respins bucuros pentru câteva zile focul de paie al capriciului ei stins, cu atât mai mult cu cât obiectul acestui capriciu i se arăta sub o înfăţişare nouă. Îl cunoscuse exuberant, zglobiu, înfocat în fapte ca şi în vorbe. Acum îl găsea

serios, rece. Era o mască, negreşit, dar pentru un astfel de caracter era o mască greu de purtat. Dar Albert se purta ca şi cum aşa ar fi fost toată viaţa.

Ieri, în mijlocul mulţimii balului, Micuţa îl găsise că de obicei; câteva ore l-au schimbat. Astă seară, la casa de Geldberg, Albert se înfăşurase cu o straşnică manta de răceală care creştea mereu şi Sarei i se părea că vede amărăciune în zâmbetul baronului. O clipă a fost tentată să întrebuinţeze arma încercată a cochetăriei, apoi se gândi să fie şi ea tot atât de distantă că şi el şi să se ţină mândră. Era pricepută în orice fel de luptă şi ştia cum să îngenuncheze bărbaţii.

Dar un instinct secret o avertiza acum şi nu mai cuteza. Rodach, stăpân pe o atât de mare parte a secretului ei, i se părea prea puternic şi prea de temut pentru a putea fi atacat cu uşurinţă.

— Dumnezeule! Ce nebună sunt că-mi frământ capul astfel! zise ea deodată, râzând. Adevărul este că nu ai venit pentru mine, Albert… Sora mea, care te cunoaşte tot atât de bine ca şi mine, mi-a spus că eşti jucător.

Rodach tăcu.

— Ei, este o legătură de simpatie mai mult între noi doi… spuse Sara veselă. Dar de ce mi-ai ascuns asta?

— Scumpă doamnă, şi dumneata mi-ai ascuns atâtea lucruri! răspunse Rodach.

Sara îşi împreună sprâncenele.

— Desigur că te răzbioeşti cu mine, domnule, spuse ea. După ce ai lipsit atâta vreme, acum îmi faci imputări… şi vii să-mi îngheţi inima, când ţi-ar trebui atât de puţin pentru ca să mă faci cea mai fericită dintre femei.

Vocea Sarei, pronunţând aceste cuvinte, se făcuse dulce şi părea plină de rugăminţi. Baronul părea netulburat. Sara lăsă să-i scape un gest de mânie.

— În sfârşit, zise ea, dacă nu mă mai iubeşti, de ce mă prigoneşti astfel? De ieri te găsesc pretutindeni… Trebuie să-ţi aminteşti, domnule, că doar pasiunea poate sluji drept scuză omului care pătrunde anumite secrete…

Rodach din nou nu răspunse.

— Domnule! Domnule! zise Sara cu ochii plini de ură. Ia seamă! Până acum toţi cei care m-au atacat, s-au căit!

— Ştiu, zise baronul uitându-se fix în ochii ei, dar nu atât cât cei care te-au iubit!…

Sara tresări. Deschise gura, dar buzele îi erau crispate şi tremurau. Nu putu scoate nici o vorbă. Îşi ţinea ochii pironiţi în jos. Baronul se uită la ea încă un minut, cu un aer dispreţuitor şi rece. Apoi făcu un efort, ca şi cum rolul pe care şi-l impunea era împotriva mândriei lui. Luă mâna Sarei şi o atinse cu buzele.

— O, da! zise el dând vocii un accent de durere. Căci cei care te iubesc, suferă, doamnă… şi eu cunosc un bărbat care ar da mult să nu te fi cunoscut.

Rodach ştia mai mult decât unul, şi fără să vrea vocea i se umplea de amărăciune pentru că îşi amintea ce vorbise cu doctorul José Mira. Doctorul îi spusese multe lucruri.

— Şi cine este acea persoană? întrebă Sara fără să ridice ochii.

— Îl ghiceşti, doamnă, răspunse baronul, de vreme ce mă vezi venind din Germania ca să te găsesc…

Sara avu nevoie de toată tăria ei ca să nu lase să-i izbucnească triumful. Inima îi zvâcnea: încă un sclav! Pentru că dânsa nu se îndoia că era făcută ca să fie adorată.

— Ascultă-mă, Sara, se apropie ziua când ai să afli tot ce am în suflet. Vei afla cine m-a ajutat să-ţi pătrund în suflet. Vei afla cine m-a ajutat să-ţi pătrund secretul, îi zise baronul.

— De ce nu astă seară? întrebă doamna de Laurens.

— Pentru că astă seară vreau să-ţi vorbesc despre mine… despre dumneata şi mine… Toate secretele dumitale le ştiu, doamnă, în afară de unul singur, care mă priveşte… şi tocmai pe acela vreau să-l aflu.

— Toate secretele mele! repetă Sara pe care o cuprinse groaza.

Se uită pe furiş la baron, Rodach părea îngândurat. Sara îl privi un timp cântărind repede puterea ei şi puterea acelui bărbat care cutează să-i spună că îi ştie toate secretele. Nu se înşela el oare? Cu cât se gândea mai mult, cu atât devenea mai stăpână pe sine şi fruntea i se descreţea. Toate secretele sale! Ce nebunie! Şi apoi dânsa era încredinţată că Rodach o mai iubea încă. Nu era ea sigură de puterea pe care o avea asupra lui? Nu ştia ea că putea să se folosească de orice inimă care i se deschidea fără rezerve şi să o tiranizeze? Nu-şi petrecuse ea viaţa ca să se ducă, să petreacă, să învingă? Pentru dânsa nu

erau slabi şi tari. Nu îndoise sufletele cele mai mândre sub jugul mrejelor ei?

Aştepta pregătită pentru orice de acum încolo, sigură de victorie.

— Sara, zise domnul de Rodach după câteva secunde de tăcere, o mărturisire cinstită poate îndrepta totul… Inima are rătăcirile ei câteodată şi cei care iubesc pot ierta. Ce ai căutat astă seară la tânărul din stradă Dauphine?

Sara era hotărâtă să nu se mire de nimic, şi cu toate astea era surprinsă.

— Cum, ştii şi asta? îngână dânsa.

— Ceea ce nu ştiu şi aş vrea să-mi explic în favoarea dumitale, este motivul acelei vizite… Mi se pare că numai iubirea…

Sara respiră adânc.

— Eşti gelos! zise dânsa cu foc.

— Nu aş putea? întrebă baronul.

Adevărul este că rolul acesta era greu pentru el, dar îl juca uşor pentru că Sara îl ajuta fără să ştie. Fiinţa aceasta atât de isteaţă, prea încrezută în obişnuinţa ei de a triumfa, se arunca acum orbeşte în plasă.

Se gândi o clipă. O împrejurare uitată îi reveni deodată în memorie.

— Am înţeles! zise ea bătând din palme. Dumnezeule! Cum nu m-am gândit mai repede!… Nu m-ai fi speriat ca pe o fetiţă, Albert, cu neroziile tale şi cu aerul tău inchizitorial! Îmi aduc aminte acum că te-am văzut la uşa cabinetului de la Café Anglais. Din cauza aceea se vede că ţi-ai pierdut aerul tău de ştrengar ca să te posomorăşti aşa… Am ghicit?

Rodach arăta încurcat. El avea aparenţa unui om care vrea să arate sigur pe el dar care este derutat.

— Acesta este motivul venirii dumitale la casa tatălui meu, zise dânsa. Eşti gelos, sărmanul meu Albert!… Gelos că un adolescent!… Drace! Un cavaler atât de frumos, un don Juan? Să sfârşeşti aşa cum încep păstorii! Şi după ce ne-ai făcut vizita ai plecat ca un suflet care umblă pribeag, te-ai luat după mine până la Batailleur, la Franz…

— Ah… îl cheamă Franz!… exclamă Rodach arătând surprins.

— M-ai urmărit până aici... Cât despre felul cum ai putut să intri, despre mijloacele pe care le-ai întrebuinţat ea să afli numele bancherului şi al baroanei, nu ştiu nimic. Dar oricum, nu este nevoie să fi vrăjitor pentru astfel de lucruri!

Rodach o lăsa să vorbească. Când i se păru că a isprăvit, o întrebă:

— Dar Franz acela... îl iubeşti? zise el cu o prefăcută stinghereală.

Negrele sprâncene ale lui Rodach se încruntară ameninţător.

— Poate! răspunse Sara alintându-se.

— Dacă l-aş iubi, ce ai face, Albert? întrebă Sara cu un zâmbet provocator.

Rodach lăsă ochii în jos şi răspunse:

— L-aş omorî!

Sara îl privi pe furiş câteva clipe, vădit satisfăcută. Apoi îi luă mâna şi îl trase până în fundul lojei. Se aşeză lângă el cu mâinile în mâinile lui şi cu capul sprijinit pe umărul său. Frumosu-i păr cădea în valuri mătăsoase pe pieptul lui Rodach. Ochii îi străluceau de o lumină ciudată. Era frumoasă şi provocatoare că pasiunea care ispiteşte şi râvneşte!

— Dacă un bărbat ar face acest lucru, aş fi a lui pentru toată viaţa!... spuse dânsa cu o voce.

Capitolul XVI - Chitanţa

După ultimele cuvinte ale doamnei de Laurens, se lăsă o tăcere lungă în "confesionalul prinţesei". Sara pronunţase acele vorbe care îndemnau la crimă cu vocea ei cea mai dulce şi fără să-şi piardă zâmbetu-i încântător. Dar sub vocea aceasta suavă şi în spatele zâmbetului se ghicea o ambiţie nemăsurată încât baronul tresări surprins. Rodach nu o cunoştea pe doamna de Laurens atât de intim pe cât îşi închipuia ea, dar o judeca acum după acest contact: dânsul ghicea energia bărbătească ce se ascundea de fapt sub graţiile ei. Femeia aceasta îl înspăimânta mai mult chiar decât Reinhold

şi Mira. Era vrăjmaşul cel mai de temut dintre toţi cei care voiau sângele lui Franz.

Sara nu se înşelase când spusese că baronul a urmărit-o doar că ea imaginase întâmplările prea din Urmă, crezând că începuseră de la cafeneaua englezească. Baronul o urmărea doar de o oră, de când o văzuse în strada Dauphine, la poarta casei lui Franz. Astfel o urmărise până la casa de joc, dar desigur că el ar fi nimerit şi fără această împrejurare aici pentru că luase mai multe informaţii în conversaţia sa confidenţială cu doctorul José Mira. Şi printre informaţiile acestea erau şi numele domnului de Navarin şi al doamnei de Saint-Roch.

După ce părăsi casa de Geldberg pe la orele cinci şi jumătate, domnul de Rodach petrecuse un ceas cu Hans Dorn, negustorul de haine. Se duseseră amândoi acasă la Franz, şi, în lipsa lui, Hans Dorn închiriase pentru el apartamentul de la etajul întâi spre marea uimire a portăresei. Părea că nu voiau să se întâlnească cu tânărul pentru că tocmeala se făcuse în pripă şi Hans Dorn abia avu vreme să examineze locuinţa în amănunt. Se urcară în trăsură şi aceasta porni în galop. Pe drum baronul şi el vorbiră în germană despre lucrurile care se petrecuseră departe şi care aduceau lacrimi în ochii bunului servitor al lui Bluthaupt.

— Copilul va fi fericit! zise el cu o emoţie adânca. Dumnezeu îl iubeşte, bunul meu stăpân, pentru că i-a păstrat iubirea dumitale. Ah! Degeaba au făcut ce au făcut evreii. Se spune că portretele bătrânilor conţi din sala cea mare a castelului sunt întoarse cu faţa la zid. În numele Fecioarei! Noi le vom întoarce cu faţa la lumină pentru a-l vedea pe urmaşul lor stând în fotoliul conţilor, lângă cămin!

Rodach îl asculta. Se despărţiră la poarta locuinţei baronului, care venea acasă pentru prima oară de când se întorsese la Paris.

— Veghează ca lucrurile să meargă bine, bunul meu prieten, zise Rodach, şi mai cu seamă ai grijă de cutia pe care ţi-am încredinţat-o… este întreg viitorul copilului poate…

Hans era ocupat pentru toată seara, dar era foarte bucuros, pentru că trebuia să lucreze pentru copilul stăpânilor lui. Rodach era însă frânt de oboseală. Trei nopţi nu închisese ochii şi avea numai două ore ca să se odihnească. Când deşteptătorul pus

lângă el sună, el se trezi şi sări repede din patul în care se întinsese îmbrăcat.

Ieşi din nou. Trăsura îl purtă în strada Pierre-Lescot. Rodach apucă prin noroiul acela care desparte două şiruri lungi de căsuţe dubioase sau din cele care se închiriază cu luna. Se ducea la Verdier, mercenarul casei de Geldberg.

Verdier era singur în cuibul lui, la etajul al cincilea şi dacă aştepta vreo vizită, desigur că nu o aştepta pe cea a baronului de Rodach. Verdier trăia de azi pe mâine ca toţi cei de teapa lui: era cartofor şi îi plăcea să bea. Rana care îl ţintuise pe saltea venise tocmai în una din perioadele de mizerie desăvârşită, foarte obişnuite în viaţa sa. În ajun cheltuise ultima leţcaie pe care o avea, fiind sigur că a doua zi avea să primească răsplata crimei.

Rana nu era gravă, dar, nefiind îngrijită cum trebuie, îi pricinuia suferinţe groaznice. Pe un scaun împletit de lângă pat era o ceaşcă ciobită în care fusese o băutură. Avea frisoane şi întunericul care domnea în încăpere era populat cu fantasme din cauza febrei.

Când baronul deschise uşa, nu văzu nimic din pricina întunericului.

— Verdier?… zise el.

— Cine este? întrebă o voce răguşită. În sfârşit aţi venit, domnule cavaler de Reinhold?

Rodach se îndreptă pe dibuite spre pat.

— O, cât sufăr şi cât sunt de slăbit! se văicări Verdier. Al dracului să fiu dacă ai făcut bine, domnule, să mă laşi să mor ca un câine! Înainte de-a mă sfârşi, vezi dumneata, ţi-aş fi lăsat o mică amintire… Dă-mi te rog să beau, mă înăbuş…

— Este un muc pe cufăr, după uşă… Chibriturile sunt pe scaun, lângă mine… ia seama să nu-mi spargi pipa… Oh!

— Unde este lumânarea? întrebă baronul. Oh! Bine ai făcut că ai venit, pentru că am mare nevoie de un doctor!

Rodach scăpără chibritul şi aprinse lumânarea. Verdier se ridicase cu greu şi când îl văzu pe baron, holbă ochii.

— Delirez! Sau ce dracu! bombăni el căzând iar cu capul pe perne.

Rodach cerceta prin încăpere căutând ceva de băut pentru bolnav. Se apropie în sfârşit de pat cu o cană plină.

— Bea! îi zise.

Verdier se ridică, pierit acum de groază mai mult decât de suferinţă. Bău şi înapoie ceaşca baronului, fără să îndrăznească să îl privească.

— Îţi mulţumesc, domnule Goëtz, murmură dânsul. Cred că mi-ai făcut destul de rău şi nu ai venit acum să mă isprăveşti?…

— Cum, nu a venit încă domnul de Reinhold? întrebă Rodach fără să-i răspundă.

— Tâlharul! zise Verdier cu toată puterea care îi mai rămăsese. Cămătar laş!… Dacă ai şti, domnule Goëtz!

— Îl cunoşti?

— Ştiu tot, zise Rodach.

— Chiar de la el vin.

— A primit scrisoarea mea?

— Da.

— Vii poate din partea lui?

— Nu.

Verdier obosise. Aştepta că baronul să se explice mai mult.

— Eram cu domnul Reinhold când a venit scrisoarea dumitale, zise Rodach.

— Şi ce a spus?

— Că eşti un bădăran, mi se pare, şi că nu ai ştiut să-ţi câştigi banii.

— Atât?

— Cam atât… Apoi a aruncat scrisoarea dumitale în foc zicând că nu îţi va da nici o centimă.

— Dacă aş putea să-l înhaţ şi să-l sugrum? zise Verdier scrâşnind din dinţi.

— Poţi cel puţin să-l pierzi, răspunse baronul.

Verdier se întoarse şi se sprijini într-un cot, ochii îi scânteiară.

— Ascultă-mă, neisprăvitule, zise Rodach. Ştii că te cunosc foarte bine şi că am în mână câteva din iscăliturile dumitale cu care te pot băga în puşcărie, dacă le voi arăta… Prin urmare nu fă mofturi şi primeşte propunerile mele fără tocmeală.

— Dar nu le cunosc, îngăimă Verdier.

Rodach scoase portofelul din buzunar.

— Cât îţi făgăduise domnul de Reinhold pentru ce ai făcut azi dimineaţă? îl întrebă el.

— Două mii de franci, răspunse Verdier.

Rodach rupse o hârtie dintr-un carneţel şi scrise repede cu creionul câteva cuvinte.

— Îţi voi da un acont din partea sa dacă îmi vei iscăli asta, spuse baronul întinzându-i lui Verdier petecul de hârtie.

"Am primit de la domnul cavaler de Reinhold suma de cinci sute de franci, acont din preţul hotărât între noi pentru duelul meu împotriva domnului Franz. Paris, 6 februarie 1855".

— Nu pot iscăli, zise el.

— Sărmane, ce trebuinţă aş avea eu de aceasta împotriva dumitale? Crede-mă şi iscăleşte! zise balconul hotărât.

— Dar bunul meu domn Goëtz!...

Baronul scoase punga din buzunar şi numără 25 de napoleoni pe scaunul care ţinea loc de noptieră.

— Îţi dau cuvântul meu de onoare că niciodată nu mă voi folosi de hârtia asta împotriva dumitale!

— Dar eu... îngăimă Verdier, care încă oscila, dar eu...

— Ajunge! Reinhold, care te-a tratat atât de mişeleşte, va fi pedepsit. Aceşti 25 de napoleoni sunt ai dumitale.

— Dumnezeu ştie ce mare trebuinţă am de ei!

— Dacă nu vrei, îmi iau banii înapoi. Vei rămâne nerăzbunat şi pot să pun să te aresteze ca falsificator.

Ca să dea şi mai multă tărie acestei ameninţări, baronul de Rodach scoase din portofel patru sau cinci bonuri ale casei Laffitte contrafăcute şi purtând semnătura lui J. B. Verdier. Rănitul vru să se mai gândească dar simţea că se pierde de slăbiciune, făcu un gest obosit şi iscăli acea chitanţă ciudată. Apoi se întinse şi adormi. Rodach îşi băgă portofelul în buzunar şi ieşi.

De la Verdier se duse direct la un doctor pe care îl trimise în grabă la bolnav. După ce ieşi din strada Pierre-Lescot, domnul de Rodach se duse drept la locuinţa tânărului Franz. În locul lui Hans, pe care credea că îl va întâlni acolo, o văzu prin geamurile lojei portăresei pe Sara. Apariţia doamnei de Laurens îl puse pe gânduri: poate că era vorba de o nouă primejdie, poate chiar de o armă nouă. Trebuia să afle. Dădu ordin vizitiului să o urmărească pe Micuţa.

De câteva secunde era tăcere în "confesional". Rodach era încă sub impresia ultimelor vorbe ale Sacei, care îl izbiseră ca o

ameninţare grozavă. Ţinea capul în jos şi părea că se gândeşte iar Sara, sprijinită tot pe umărul lui, îi netezea părul. Trebuia să o fi auzit ca să poţi crede, şi chiar atunci, văzând fruntea aceea îngerească, tot te puteai îndoi că este adevărat.

— Ce frumos eşti, Albert! zise ea după câtva timp cu o voce mângâietoare. Şi ce nebună sunt că pun preţ pe sentimentul care mă atrage spre tine! Orice ai face, nu trebuie să te iubesc! Şi cu toate acestea, zise Sara, câtă încredere aş avea în braţul tău, Albert!... La Baden i-ai făcut pe spadasinii cei mai încăpăţânaţi să tacă!

Tăcu şi luă mâna baronului ca să o strângă. Apoi oftă şi zise:

— Te-aş iubi foarte mult pentru aceasta!

— Îl dispreţuieşti atât? zise Rodach.

— O, Doamne! Scumpule, greşeşti dacă crezi aşa ceva, răspunse ea. Eu nu urăsc pe nimeni, dar..., adăugă ea, sunt oameni care mă jenează...

— Şi tânărul acesta face parte dintre ei?

— Da, baroane.

— L-ai iubit?

— Gelosule! zise Sara cu cochetărie. Nu l-am iubit cum te iubesc pe dumneata Albert, dar...

— Dar? repetă Rodach.

— Ei bine, zise Sara prefăcându-se că se aprinde, dacă ai iubi o femeie doar aşa, Albert, femeia asta m-ar îngrozi! Vezi că sunt sinceră, Dumnezeule, nu pot să-ţi ascund nimic...

Era o pledoarie plină de viclenia unui avocat cu experienţă. Rodach privea cu o repulsie involuntară recea perversitate a acestei femei care îi punea, jucându-se, un pumnal în mână şi căreia fiindu-i teamă că mâna este prea înceată, caută să-l îmbete ca pe un tâlhar de rând.

— Eşti sinceră, doamnă, răspunse dânsul cu un fel de amărăciune care nu o surprindea pe Sara. Dar trebuie să ştiu şi eu mai mult... Ce căutai astă seară la tânărul acela?

Sara lăsă ochii în jos şi se sili să roşească.

— Înţelegi că trebuie să mă feresc... zise dânsa. Tânărul acela ar putea vorbi şi atunci sunt pierdută. Şi dacă ai şti câte idei noi mi-au încolţit în cap de când te-am văzut, Albert! Tocmai mă gândeam la lucrurile astea înainte de a apărea dumneata.

Da, de ieri până azi m-am gândit mult. Ca să fiu sinceră, trebuie să fiu numai a ta şi tânărul acela acum mă înfricoşează.

Tocmai când isprăvea Micuţa vorbele acestea, uşa sălii de joc se deschise cu un zgomot neobişnuit. Doi iniţiaţi noi îşi făcură apariţia. Străbătură sala ţinându-se de braţ şi ocoliră masa ca să se apropie de doamna baroană de Saint-Roch.

Sara strânse tare braţul lui Rodach şi scăpă un oftat uitându-se la cei doi nou veniţi. Rodach privi şi el într-acolo.

— El este! răspunse Sara, parcă cu părere de rău.

— Care este?

— Cel mai mic.

— Dar este un copil!

Sarei îi era teamă ca Rodach să nu-şi facă scrupule.

— Un copil care face cât un bărbat, răspunse dânsa, şi care chiar azi de dimineaţă l-a rănit în duel pe unul din cei mai buni duelişti din Paris.

— Drace! zise Rodach şi nu se putu abţine să nu zâmbească gândindu-se la bietul Verdier. Ei bine, o să-l vedem la lucru! Dar, apropo, duelistul acela a cărui soartă nenorocită o plâng şi eu, nu-ţi este puţin prieten?

Sara, de astă dată, ezită înainte de a răspunde.

— Nu, răspunse ea încet. Dar, dacă trebuie să-ţi spun adevărul, Albert, află că duelul acesta mi-a dat ideea… şi mă gândeam că…

— Te gândeai…?

— Crede-mă, te rog, mă gândeam la tine, ca să fiu a ta, fără să mă ascund… Sunt bogată! Tata va da o mare serbare în Germania, la castelul lui de Geldberg. Mă gândeam…

Rodach înţelegea.

— Ai deci un alt protector decât pe mine? întrebă dânsul silindu-se să-şi păstreze aerul de nepăsare.

— Sunt bogată! repetă Sara rece. Şi acum pot să-ţi spun: dacă m-am dus astă seară la tânărul acesta, m-am dus ca să-l invit la serbarea lui Geldberg.

Sara nu observă paloarea care acoperi faţa lui Rodach.

Capitolul XVII - O lovitură de lansquenet

Se vede că baronul cunoştea castelul de Geldberg. Se înfiorase gândindu-se la pericolul pe care nici o prudenţă omenească nu l-ar putea prevedea şi nici evita. Cu toate acestea, făcu un efort ca să-şi domine emoţia şi luă mâna Sarei pe care o duse la buze.

— Îţi mulţumesc! murmură el. Îţi mulţumesc de o mie de ori, doamnă! Acum am scăpat de îndoiala aceea care mă făcea atât de nenorocit!... Dar eşti sigură că el va veni dacă-l vei invita?

Sara zâmbi cu trufie.

— Mă iubeşte ca un nebun! răspunse Sara.

— Ei bine, doamnă, zise baronul, dacă îmi dai voie, voi veni şi eu la serbarea lui Geldberg.

Sara întinse fruntea ei frumoasă şi Rodach o sărută. Pactul era încheiat! Verdier era acum uitat.

În timpul acesta, Franz da mâna în dreapta şi în stânga, comportându-se ca un om care ţine de lumea aceea. Salută cu familiaritate pe fostul ofiţer superior şi îl prezentă pe însoţitorul său, care era tânărul viconte Julien d'Audemer, doamnei baroane de Saint-Roch.

— Mi se pare, îi spuse Mirelune lui Ficelle, că eu cunosc aceste două figuri.

— Cel mai înalt vrea să se căsătorească cu contesa Lampion, răspunse vodevilistul, iar celălalt...

— Ei! Celălalt este tânărul pe care l-am văzut ieri luând lecţii de scrimă în sala Grisier. Se vede că nu s-a lăsat omorât azi de dimineaţă!

— Louise nu este aici? o întrebă Franz pe doamna de Saint-Roch.

Louise era numele pe care şi-l dăduse doamna de Laurens.

— Nu, fiule, răspunse trupeşa telăleasă, care avea chef să râdă gândindu-se la domnul cel înalt pe care îl condusese la Sara.

— Nu este nimeni acolo? mai întrebă el uitându-se spre "confesional".

— Nimeni, dragă.

Franz făcu o piruetă.

— Îţi place să joci treizeci-patruzeci, Julien? întrebă el. Mie mi se pare că e un joc care te adoarme.

— Să jucăm lansquenet! zise Julien.

Franz îl apucă de braţ pe vicontele d'Audemer şi trecură în sala vecină legănându-se cu afectare.

— Domnilor, zise el intrând în sala unde se juca lansquenet, vă previn sincer că voi juca tare… am câştigat în seara aceasta atâta cât să fiu fericit toată viaţa!

— Dacă e aşa, aşezaţi-vă aici ca să pierdeţi, domnule Franz, zise angajatul baroanei de Saint-Roch.

Franz se aşeză la masă şi îi făcu loc şi lui Julien. Toţi jucătorii îl cunoşteau. Fiecare îi dădu bună seara în afară de unul îmbrăcat în negru, care stătea la masă drept în faţa lui. Tânărul acesta avea o înfăţişare tare ciudată şi arăta destul de neobişnuit cu societatea. În faţa lui, pe postavul verde se vedea o grămăjoară de aur destul de respectabilă. Probabil câştiga mereu.

Venise de vreo jumătate de oră. Nimeni nu-l cunoştea. Intrase cu un aer sfios şi stângaci, condus de un tânăr de vârsta lui, îmbrăcat fără gust şi cu o înfăţişare comună. Băiatul acesta stătea acum în spatele său. Necunoscutul se aşezase pe primul scaun liber, scoase din buzunar şase bani de aur pe care îi puse pe masă. La început jucase sfătuit de prietenul său, apoi după propria inspiraţie.

Şi nu pierduse niciodată. De când intrase, sau pentru că era timid sau din lăcomie, ţinea ochii aţintiţi pe mica lui comoară, care creştea mereu. Nu-şi ridicase ochii şi nimeni nu le văzuse culoarea. Nici intrarea lui Franz nu-i schimbase atitudinea. Bietul Jean Regnault era absorbit de joc: el nu mai trăia, juca! Nu se mai gândea acum să o scape pe bătrână, avea aur în faţă. Demonul jocului pusese stăpânire pe el.

În spatele său, Polyte îşi putea stăpâni cu greu bucuria. Se străduia să arate nepăsător, ceea ce nu strică. Nu-i venea să-i spună lui Jean să se oprească, deşi avea acolo cu ce să o scape pe mama Regnault, ba chiar cu ce să ia masa la Deffieux. Polyte se baza pe regulă care făgăduieşte celui care joacă pentru prima dată un câştig sigur. Dacă tot veniseră acolo, de ce n-ar sta să mai câştige?

Venirea lui Franz nu schimbase norocul lui Jean Regnault. Franz nu se înşelase însă, era în mână în seara aceea şi nu trecu

mult şi câştigă şi el o grămadă de aur. În jurul mesei toată lumea pierdea, doar Franz şi Jean Regnault aveau noroc.

Polyte se duse să privească în sala unde se juca treizeci-patruzeci. Franz ţinea banca acum şi câştiga mereu. Jucătorii erau siliţi să se împrumute pentru a putea continua jocul. Jean nu mai câştiga, dar nici nu pierdea prea mult.

— Pun o mie de franci! zise Franz.

Partenerii completară cu greu suma. Franz câştigă.

— Două mii de franci! zise el vesel luând câteva cărţi din grămada care slujea pentru bancă.

După o oarecare descumpănire, jucătorii mizară. Franz câştigă iar.

— Patru mii! supralicită el.

— Eu pun o sută, zise vecinul.

— Eu, trei sute…

— Eu, cincizeci…

Şi aşa mai departe, până la cel din urmă jucător. Mai lipsea însă, un sfert din sumă. Jean, care nu câştigase nimic de câteva minute, începuse să se supere. Picioarele îi tremurau şi simţea nevoia să sfâşie ceva. Fierbea de nerăbdare.

— Nu merge astă seară, zise Franz. Două sute de napoleoni vă descurajează!… E de râs!

Jean îşi ridică ochii şi privi grămada de aur din faţa lui Franz. Ochii îi rămaseră pironiţi pe ea. Urechile începură să-i vâjâie şi întoarse capul să-l caute pe Polyte pentru a-l întreba ce să facă. Dar Polyte era dincolo. Privirea lui Jean se întoarse ca împins de un resort spre grămada de aur din faţa sa. Nările îi fremătau. Respira greu. Până atunci, lua din grămadă banii şi îi punea în mijlocul mesei cu oarecare sfială şi fără să scoată o vorbă. Acum, vocea lui răsună deodată în mijlocul tăcerii şi îi făcu pe ceilalţi să ridice capul. Polyte, tresări şi din câţiva paşi ajunse la masă.

— Pun tot! zise Jean Regnault scurt.

— Foarte bine! zise Franz. Iată un om îndrăzneţ!

Ceilalţi jucători îşi retraseră mizele şi priveau. Era un duel foarte interesant. Partida se relansa. Când se întoarse prima carte, Jean se simţea ameţit: sângele i se urcă deodată în obraji şi privirea i se tulbură. Sorbea jocul, căuta să vadă, dar nu putea. Trecură câteva secunde de aşteptare cât două secole! Apoi izbucni rumoare în jurul mesei.

— Câştigat! strigară unii.

— Cine? întrebară Jean cu voce stinsă.

Jucătorii începură să râdă şi o înjurătură înăbuşită a lui Polyte îl făcu pe Jean să înţeleagă adevărul. Sângele îi îngheţă şi era cât pe aci să cadă de pe scaun.

— Numără-i, zise Polyte, poate sunt peste patru mii de franci.

Jean începu să numere cu mâinile moi şi tremurând. Avea mai puţin de patru mii!

— S-a sfârşit, murmură Polyte cu un accent descurajai. Nu mai ai nimic, hai să plecăm!

Jean nu se mişca. Parcă nu înţelegea ce s-a întâmplat. Cei din jurul mesei râdeau mereu. Disperarea lui era caraghioasă.

— Haidem! insistă Polyte.

Jean nu înţelese decât când îl văzu pe angajatul care îi lua banii din faţă. Îşi trecu mâna peste fruntea scăldată în sudoare şi acum, pentru prima oară de când intrase, ridică ochii să-l vadă pe cel care câştigase.

— Opt mii de franci! zicea Franz vesel.

— Uită-te la tânărul acela cum te priveşte! îi şopti Julien.

El îi vorbea de Jean Regnault ai cărui ochi holbaţi şi aprinşi se pironiseră pe chipul lui Franz cu o groaznică expresie de ură. Obrazul flaşnetarului era vânăt. Dinţii i se încleştară şi respira greu. Figura lui Franz, graţioasă şi zâmbitoare i se părea că a unui demon. Capul acesta blond îl zărise el în casa lui Hans Dorn! Sărutarea pe care o auzise şi îi rănise inima de gura aceasta fusese dată! Şi ce fericit părea tânărul acesta frumos în faţa mizeriei şi disperării lui, care acum era şi mai adâncă!

Privirile lor se încrucişau acum. Chipul lui Franz căpătă acum o expresie de părere de rău şi de milă. Nu îl recunoştea pe flaşnetar, dar îi vedea suferinţa şi i-ar fi dat cu toată inima înapoi banii câştigaţi.

Jean înţelese. Sângele îi clocotea în vine, inima îi zvâcnea, mâinile îi erau înfipte în postavul verde. O clipă corpul său se încordă ca şi cum ar fi vrut să se năpustească înainte. Nu mai ştia ce face. Degetele îi tremurau de dorinţa de a-l sugruma pe vrăjmaş. Îşi aminti de Gertraud, care îl înşela poate, şi la mama Regnault întinsă pe salteaua ei prăpădită şi pe care aurul acesta ar fi scăpat-o! Se gândea cu teamă la sine, simţind că delirul

acesta era gata să-l arunce asupra omului care îi luase deodată ultimele speranţe de fericire. Se ridică şi fugi.

Trecuse o jumătate de ceas după miezul nopţii. Pe străzile ce străbat halele Parisului era tăcere. În strada Fierăriei şi de-a lungul pieţei Inocenţilor, până în capătul străzii Saint-Eustache, precupeţele dormeau între coşurile lor. Era frig. Prin cârciumile mai răsărite din stradă Fierăriei erau muşterii.

Doi oameni mergeau încet prin întunericul adânc care domneşte sub stâlpii halelor. Amândoi aveau înfăţişarea tristă: unul părea doborât de băutură, iar tovarăşul său era silit să-l sprijine ca să nu cadă. Erau Jean Regnault şi Polyte care ieşiseră din casă de joc a doamnei de Saint-Roch.

Polyte nu mai avea aparenţa aceea triumfătoare care îi plăcea atât de mult doamnei Batailleur. Tristeţea lui nu era însă nimic pe lângă cea a bietului Jean Regnault. Nu răspundea nimic imputărilor lui Polyte. Nu le auzea.

— Este ştiut, zicea mâhnit Leul Templului, nu poate cineva că câştige două zile la rând! Începuseşi luni seara şi ajunseserăm marţi dimineaţa... Ar fi trebuit să te iau de guler şi să te scot cu de-a silă... Dar nu pot să fac ce vreau în casa aceea. Dacă aş fi făcut scandal, ar fi chemat-o pe Josephine şi atunci să te ţii...

Jean, însă, era ca un somnambul care mergea fără să audă şi fără să vadă.

— Dacă e cu putinţă! zise iar Polyte. Să pierzi aşa patru mii de franci pe o singură carte şi la o singură mână! Nişte bani siguri pe care îi puteai pune în buzunar şi să pleci foarte bine cu ei...

Jean oftă greu. Apucaseră pe strada Rambuteau, o stradă largă. Pe când Polyte trăncănea cu imputările lui zadarnice, un flaşnetar începea să se schimbe ceva: se deştepta încetul cu încetul. Pasul îi era greu, abia ridică piciorul. Murmură vorbe fără şir şi făcea nişte gesturi de neînţeles. După ce umblară vreun sfert de oră, se opri brusc pe strada noroioasă a Templului.

— Mă voi întoarce, zise dânsul deodată strângând cu putere mâna tovarăşului său.

Polyte se opri în sfârşit din predica sa.

— Unde? întrebă el mirat.

— Trebuie să fie tot acolo… Vreau să-l omor! zise Jean fără să-l ia în seamă.

— Pe cine să omori?

Jean se întoarse şi o apucă înapoi, pe drumul pe care venise. Polyte alergă după el să-l oprească. Jean se zbătea să scape, era roşu ca un rac şi privirea îi semăna cu a unui nebun.

— Vreau să-l omor, repetă ei Dacă al şti ce am văzut eu astă seară… stătea lângă ea şi îi săruta mâna… Ştiu bine că îmi este piază rea… Mama Regnault era să moară în puşcărie… şi Gertraud! Gertraud care n-are să mă mai iubească!…

Două lacrimi îi căzură pe obraji.

— Bietul băiat a înnebunit, îşi zise Polyte. Haide Jean, băiete, fii cuminte şi vino să ne culcăm!

Jean făcu încă o încercare să scape, dar era prea sfârşit. Încetă să se mai zbată, lăsă capul în piept şi se lăsă dus de Polyte care îl trăgea spre cartierul Templului. Acesta nu îl mai certa. I se făcuse milă şi se străduia să îl mângâie pe flaşnetar.

— O să mai vedem noi, zicea el. Asta trece. Dacă vom mai pune mâna pe un astfel de noroc, nu vom mai face prostii!… Băiatului ăstuia i-ar prinde bine puţină băutură, spuse apoi numai pentru el. Nu-ţi este sete, Jean?

— Ba mi-e tare sete! răspunse flaşnetarul apăsându-şi mâna pe piept.

— Cum se potriveşte! Eu aş bea toată Sena… Numai să găsim naibii un local deschis… şi când te gândeşti că nu avem nici parale!

Trecuseră de strada Percée şi erau în piaţa Rotondei. La "Elefantul" şi la "Doi Lei" era închis. Polyte băgă mâna în buzunarul jiletcii.

— Dacă am avea acum cinci sute franci, zise el, ştiu un loc unde ar fi bine să ne ducem… Şi mai bine mi-ar prinde acolo decât să mă mai cert cu portarul că mă întorc târziu… Cel mai bine ar fi la *"Cei Patru Feciori Aymon"* unde văduva Taburot lasă uşa crăpată pentru cunoştinţe… Dar n-avem cinci franci! Deodată scoase o exclamaţie de bucurie: dăduse peste napoleonul care îi căzuse lui Jean la masa de lansquenet.

— Am găsit cu ce să plătesc vinul! zise dânsul începând să ţopăie. Trăiască bucuria, Jean! O să te cinstesc: vom lua *pâté*,

vin alb, cârnaţi şi punci cu rom. Ne vom linişti stomacurile şi vom bea până mâine dimineaţă.

Jean nu se clintea.

— Să beau? îşi spuse el. Bătrânul Fritz spune întotdeauna că bea ca să uite... O fi adevărat că omul uită când se îmbată?

— Haide, oare tu nu te-ai îmbătat niciodată, Jean? zise Polyte mirat.

— Niciodată... Este atâta timp de când noi suntem săraci!

— Ei bine, dragul meu, îi spuse Polyte, te voi iniţia eu şi în plăcerea asta a vieţii. Când cineva este mâhnit, vezi tu, nu are altceva mai bun de făcut decât să bea. Asta te leagănă, te crezi puternic, nu ţi-ai schimba soartă cu cea a unui om bogat! O Doamne! Ce grozavă stare îţi dă beţia!

— Dar este adevărat că omul uită tot?

— Tot!... începu Polyte care vroia să improvizeze o descriere poetică a beţiei.

Jean îi tăie vorba apucându-l de braţ.

— Atunci hai să bem! îi zise.

Tocmai asta voia şi Polyte. Peste câteva secunde bătură la uşa cârciumei văduvei Taburot.

— Cine eşti? întrebă cineva dinăuntru.

— Om bun! răspunse Polyte.

— Ce vrei?

— Să beau ceva... Afară e frig, deschide-ne uşa!

Sluga doamnei Taburot păru că ezită puţin dar apoi deschise. Intrară de-a dreptul în sala biliardului. Aici nu era nimeni. O lampă împrăştia o lumină slabă.

Toate mesele erau goale. Numai vreo două-trei slujeau de sprijin unor bieţi adormiţi cu capul pe coate. Nu se auzea alt zgomot decât sforăiturile acelea prelungite pe care le au beţivii în somn. La prima vedere nu se zăreau decât oameni adormiţi pe mese, dar privind mai bine, se deosebeau în acea obscuritate bărbaţi şi femei în costum de carnaval, întinşi de-a valma, care pe bănci, care pe scaune, care pe jos.

Pitois, zis Dihorul, culcat pe spate cu braţele încrucişate sub cap, era îmbrobonit de sudoare căci ducesa, căzută de-a curmezişul pe pieptul lui, îl înăbuşea. Malon, mai fericit, dormea singur pe o bancă: capul graţios al iubitei sale, Bouton-d'Or care zâmbea în somn, era rezemat de umărul lui. Şi ceilalţi dormeau pe unde îi surprinsese beţia.

Doamna Taburot se dusese să se culce lăsând localul în grija lui François, care era instruit să deschidă uşa "cunoştinţelor" însetate. În afară de François mai erau două persoane în sală care nu dormeau. Stăteau la o masă cu câte o cană de rachiu în faţă, în colţul cel mai întunecat.

Ne amintim că Johann, când ieşise cu cavalerul de Reinhold, îi spusese lui Pitois şi lui Mâlou să-l oprească pe Friz până s-o întoarce el. Fritz fusese culcat sub masă de biliard. Cei doi care stăteau la masa aceea întunecată erau Johann şi fostul curier al castelului de Bluthaupt.

Ştim că Johann se însărcinase să găsească patru oameni care să lucreze cu devotament, să ştie nemţeşte şi să se priceapă la treaba cu care aveau să fie puşi să o facă dincolo de Rhin. Din patru, găsise numai doi. Acum tocmai era pe cale să-l înhaţe pe al treilea.

Fritz era un nenorocit care aproape că se tâmpise din pricina băuturii. Nu se mai putea şti ce fusese el odată. Numai cel care îl cunoşteau din tinereţe spuneau că Fritz fusese un om cinstit şi inteligent. Din bărbatul frumos care fusese, rămăsese o ruină care te îngrozea şi te punea pe fugă. De 20 de ani nu îl văzuse nimeni zâmbind, din acea noapte a tuturor sfinţilor când cel din urmă conte de Bluthaupt murise de bătrâneţe lângă soţia sa. În noaptea aceea Fritz se întorcea de la Frankfurt pe Main unde dusese o scrisoare. La Frankfurt i se dăduse să bea şi el băuse la toate cârciumile din drum. Noaptea era neagră şi crivăţul şuiera printre molizii de pe marginea drumului spre Bluthaupt. Fritz, superstiţios, îşi amintea ciudatele legende povestite la şezătorile vechiului castel.

Trecând pe lângă prăpastia poreclită "Iadul Bluthauptului" (Hoelle), el văzu două umbre alunecând printre arbori şi i se făcu frică amintindu-şi legenda povestită de unchiul Blasius. Aceasta spunea că în nopţile cu viscol, Rudolf de Bluthaupt, Contele Negru care murise pe vremea cruciadelor de un păcat de moarte, îi ducea pe călătorii rătăciţi până la buza prăpastiei. Lui Fritz i se făcu frică şi calul fiindu-i ostenit de drum, se ascunse după un copac.

Un strigăt sfâşie tăcerea nopţii, un ţipăt sfâşietor şi groaznic, care de multe ori mai târziu îi tulbura visele, în acelaşi timp norii purtaţi de vânt făcură loc luminii lunii şi Fritz putu să vadă chipul pretinsului Conte Negru.

Era domnul cavaler de Reinhold, unul din prietenii intendentului Zachœus Nesmer. Fritz fusese martorul unui asasinat îngrozitor şi laş.

Coborî panta şi ajunse în drumul care tăia şoseaua Heidelbergului, unde găsi un cadavru! Corpul neînsufleţit care stătea întins în faţa ochilor săi era al lui Raymond d'Audemer, soţul tinerei contese Hélène.

Evenimentele care urmară acelei nopţi îi aduseră stăpâni lui Fritz pe Zachœus Nesmer şi oamenii lui. Ucigaşul era unul din ei dar Fritz nu cuteză să acuze. Tăcu.

De atunci, o voce strigă neîmpăcată în cugetul său şi Fritz încerca să uite remuşcarea aceasta în beţie. Doar trei oameni îi cunoşteau secretul: mai întâi Johann, apoi cavalerul de Reinhold care îi cususe buzele plătindu-i tăcerea în mai multe rânduri. Al treilea era Otto, bastardul contelui Ulrich, căruia Fritz îi povestise odată totul.

Acesta era omul pe care voia Johann să-l angajeze. Fritz nu mai avea nimic pentru a susţine o luptă morală; îşi pierduse raţiunea care îi putea lumina gândurile şi voinţa care să-i dea putere. Johann îl cunoştea foarte bine şi se baza pe acest lucru.

Spre miezul nopţii, după ce-şi închisese cârciumă, el se întoarse la *"Cei Patru Feciori Aymon"* unde Fritz sforăia sub masă de biliard. Cârciumarul îl deşteptase din somn şi îl dusese până la masă la care erau aşezaţi acum, punându-i sub nas o cană cu rachiu.

Stăteau acolo de vreo jumătate de ceas, când intrară Polyte şi Jean. Johann bea îndemnându-l şi pe Fritz, dar pentru că se izbise de o împotrivire neaşteptată, stătea acum cu coatele pe masă, roşu la faţă şi cu limba încleiată. El însuşi era pe jumătate beat.

Fritz bea. Ochii lui se pironiseră pe Johann grei şi inconştienţi.

— Ei bine, moş Fritz, zicea Johann, vezi că este o treabă unde poţi câştiga bine.

— Judecătorii din Germania osândesc la moarte tot ca şi cei din Franţa, răspunse curierul de la Bluthaupt.

Johann ridică din umeri.

— Îţi este atât de frică de moarte? întrebă el râzând.

Curierul se scutură: îi era frică. Mai bău un pahar de rachiu.

— După moarte este iadul, murmură el, este iadul unde arde sufletul în vecii vecilor. Dacă nu mi-ar fi frică de focul iadului, taică Johann, de mult nu m-ai mai fi văzut în preajma Templului!

— Cum aşa? întrebă Johann.

— Pentru că foarte adesea, când trec noaptea pe marginea cheiurilor, mă aplec deasupra Senei cu poftă… Oh! Dacă moartea ar fi un somn, zise el deodată cu ardoare, ce repede aş adormi, taică Johann! Dar Satana râde în fundul apei verzui… iadul mă pândeşte, nu vreau să mor!…

Lasă capul în piept şi închise ochii.

— Ce nebunie! zise Johann. Încearcă să te gândeşti atunci, prietene… Nu-ţi aminteşti de prăpastia de la Bluthaupt şi de ce ai văzut în noaptea aceea de întâi noiembrie?…

Curierul se scutură.

— Ei bine, continuă Johann, a murit cavalerul? Sunt douăzeci de ani de atunci şi el e zdravăn! Sunt judecători în Germania ca şi în Franţa, dar judecătorii din Germania nu văd mai departe de vârful nasului lor… Crede-mă, moş Fritz, n-aş vrea să bag în bucluc un vechi prieten. Nu avea nici o teamă şi vor ieşi bani! Pot să mă bazez pe tine?

Fritz dădu din cap.

— Nu! răspunse el.

Johann izbi cu piciorul şi dădu peste cap un pahar de rachiu fără să-şi mai dea seama ce face.

Jean şi Polyte care intraseră, se aşezaseră la o masă lângă lumină şi nu puteau deosebi pe cei doi băutori pierduţi în umbra

încăperii, pe când aceştia nu aveau decât să întoarcă ochii ca să-i vadă. Dar Fritz nu băga niciodată de seamă ce se întâmplă în jurul lui, iar cârciumarul era prea ocupat ca să mai poată fi curios. Zgomotul pe care îl făcu Polyte îi atrase o clipă privirea, dar apoi îşi văzu iar de treabă.

— Haide François, haide! strigă Polyte care îşi regăsise veselia. Să ne aduci *pâté* italian, galantină, sardele conservate şi vin înfundat! Nu ne uităm la preţ, avem cu ce!

Francisc, care dormea pe el, aduse mâncărurile cerute şi le aşeză pe masă. Desfăcu şi două butelii de vin de Bordeaux şi ospăţul începu.

— Să-i ia dracu de cârnaţi! zicea Polyte. Astă seară n-am găsit, lăsăm pe altădată mai bine! Mănâncă Jean, uite, viţel împănat cum nu găseşti nici la "Vendanges de Burgogne", rafinamentul rafinamentelor când este vorba de bucătărie îngrijită!

— Degeaba beau, spuse Jean al cărui obraz prinse a se înviora, nu pot să uit.

— O să vină şi asta cu timpul, dragul meu! Nu ai golit nici o sticlă încă… Bea înainte!

Jean simţea cum ochii i se aprindeau, obrazul i se colora încetul cu încetul şi spunea ţinând paharul în mâna care începuse să-i tremure:

— Nu uit nimic… nimic!…

Pe jos şi pe bănci se vedeau mişcându-se picioare şi mâini, printre sforăituri se auzeau glasuri vorbind în vis.

În capătul celălalt al încăperii, Johann se străduia în continuare.

— I se face rău cuiva când îţi vede zdrenţele cu care eşti îmbrăcat, sărmane Fritz!… Când mă gândesc ce dichisit erai altă dată! îi zise Johann.

Fritz se uită la paltonul rupt de pe el cu un fel de ruşine.

— Nu câştig multe parale, răspunse el şi îmi trebuie în fiecare seară ca să-mi plătesc rachiul.

— Înţeleg… Dar dacă ne-am învoi, ai avea în fiecare seară chiar şi o sticlă de rachiu şi ţi-ai pune pe tine şi haine mai bune şi mai scumpe.

Fritz îşi şterse fruntea cu mâna.

— Ascultă-mă Johann, îi zise el, tu m-ai ajutat şi altădată să primesc parale şi de când le-am primit, sufăr şi mai mult…

Uneori, când suni beat, am poftă să-ţi dau foc casei, pentru că tu mi-ai vârât în buzunar preţul sângelui. Până în ceasul când l-am primit nu eram cu desăvârşire blestemat… Ia seama, simt că mă îmbăt… pleacă de-aici!

Cârciumarul îşi trase instinctiv scaunul şi se uită pieziş la Fritz. Acesta era acum un om ruinat de excesele din cei douăzeci de ani, dar fusese un tip zdravăn odinioară. Johann şi-l amintea.

— Ce muscă te-a pişcat, bătrânul meu prieten? spuse el mieros. Ce-ţi spun eu este în interesul tău… Aş vrea să te fac să câştigi câteva parale: asta-i tot. Pentru că, vezi bine, dacă ai avea un mic capital, negustoria ţi-ar merge de minune. Şi crede-mă pe mine, când este cineva fericit şi poate să-şi îndatoreze prietenii, râde cu poftă de păcatele din trecut.

Indignarea lui Fritz pierise tot aşa de repede cum venise: nu se mai gândea. Ochii, care adineauri îi scânteiau de ură, acum se întunecaseră iar. Luă paharul şi-l sorbi dintr-o înghiţitură.

— Cum îl cheamă pe omul care trebuie să fie omorât? întrebă el încet.

— Pierre, Paul, Jacques, ce-ţi pasă?… Nu-l cunoşti, îi răspunse cârciumarul.

— Este tânăr?

— Destul de tânăr.

— Este fericit?

— Zău că nu ştiu nimic… Uite cum stă treaba. Vei face o călătorie în ţara aceea, îţi vor pune pe cineva drept ţintă, tu o să tragi şi pe urmă o să te întorci cu pungă plină. Aşa-i că merge?

Fritz nu răspundea. Parcă se gândea la altceva şi fiu mai înţelegea.

— M-am gândit uneori că dacă aş avea lângă mine o femeie tânără, blândă, evlavioasă, aş fi mai puţin nenorocit.

— Mai încape vorbă! zise Johann văzând în asta o nouă momeală pentru ispita lui.

— M-ar iubi poate, zise iar fostul curier de la castelul de Bluthaupt. Aş auzi-o rugându-se lui Dumnezeu… M-ar apăra de teama pe care o am noaptea…

Johann începu să râdă în dosul paharului.

— Bătrân nebun! îşi spuse pentru el. Pe urmă adăugă tare, pe cât îl lăsa beţia care-l ameţea: Ai dreptate prietene, iată o

idee care mie nu-mi venise. Îţi trebuie o nevastă şi ca să ai nevastă îţi trebuie bani.

Când vru să mai adauge ceva, auzi glasul lui Polyte. *Leul* ajunsese la a treia sticlă. Nu mai putea de bucurie şi începu să cânte cum avea obiceiul când stătea la masă cu protectoarea sa. Zgomotul atrase din nou privirea lui Johann, care de astă dată îl recunoscu pe Jean Regnault.

— Ia te uită! Ce caută ăsta aici? mormăi dânsul punând paharul gol pe masă.

Îl dispreţuia pe bietul Jean care era rivalul nepotului său Nicolas pe lângă frumoasa Gertraud.

Deodată îi veni o idee.

— Ia te uită! repetă el, ăsta trebuie să ştie nemţeşte… mititica Gertraud a putut să-i fie profesor… Trebuie să aibă mare nevoie de parale… aş încerca!

De-acum, deşi se ţinea de capul lui Fritz, nu îi pierdea însă din ochi pe Polyte şi pe însoţitorul său.

— Beţi, puişorii mei! îşi zicea el. Beţi vârtos! În felul acesta sarcina mea va fi mai uşoară.

Polyte şi Jean nu aveau nevoie de încurajări. Jean, mai cu seamă, bea cu sete. După ce Polyte isprăvi de cântat, ciocni cu Jean.

— Când voi fi eu bogat, spuse Polyte, o voi lua pe Batailleur să-mi lustruiască cizmele! Ha, ha, ha! Are să turbeze al naibii bătrâna, iar eu am să mă prăpădesc de râs! O cunoşti pe doamna Huffé, Jean?

— Mi se pare că mă înec, murmură flaşnetarul, mă înăbuş!

— Trebuie să bei!… Doamna Huffé a fost cazacă… încă o femeie care a fost nenorocită! Când nu-mi vor fi cişmele bine lustruite, am s-o osândesc pe Josephine să se bată un ceas cu doamna Huffé! Ah! Ah! Ah! Dumnezeule!… Ce chef am să fac!

Lui Polyte îi dădură lacrimile.

— Mi se învârteşte capul, murmură Jean, şi cu toată astea nu uit. Minte cine spune că băutura te face să uiţi. O văd pe mama Regnault pe patul ei… o văd pe Gertraud întinzând mâna… aud zgomotul unei sărutări…

Şi apăsă pieptul.

— Şi nu era el în faţa noastră? zise deodată mai aprins. Îl cunosc bine cu zâmbetul lui şi cu părul lui de femeie! Ah! Este frumos şi prea bogat! Gertraud… să te ierte Dumnezeu!

Ridică pumnul spre cineva din imaginaţia lui. Apoi vru să se ridice într-un avânt de furie, dar nu putu şi căzu greu pe scaun.

Polyte cânta cât putea de tare. François, în picioare în mijlocul încăperii se clătina şi visa că doarme.

— Ei bine, bătrâne Fritz, zise Johann, să căutăm amândoi o nevestică… Ai pus ochii pe vreuna?

— Nu, răspunse curierul.

— Ia spune, ce ai zice de frumuşica Gertraud, fata prietenului nostru Hans?

— Este un înger! murmură Fritz.

— Şi încă ce înger!

— E aşa de bună şi aşa de curată! Ah! Remuşcarea nu se poate niciodată coborî pe perna pe care doarme ea.

— Mi se pare şi mie că aşa este!… Şi unde pui că tata Hans are ceva părăluţe! Sunt mulţi băieţi buni în Templu care se gândesc la ea… dar, vezi, dacă ai vrea să te amesteci, ai putea să o iei tu.

Pentru prima oară de mulţi ani, un zâmbet se aşeză pe trăsăturile ofilite ale fostului curier.

— Gertraud! murmură el. Este frumoasă şi bună ca maică-sa şi până n-a venit tânărul Hans Dorn la castel, credeam că mama ei o să mă iubească pe mine…

Johann umplu cu rachiul care mai rămăsese paharul său şi al lui Fritz. Se învârtea casa cu el. Îşi continua maşinal treaba, dar era mai beat chiar decât Fritz.

— În sănătatea ta, moş Fritz! zise el voios, şi într-a miresei tale. Eu voi fi peţitorul dacă vrei şi dau bucuros la nuntă oricât vin va trebui.

Fritz golea încet paharul şi zâmbea. Pleoapele începuseră să i se închidă şi cădea încet într-un fel de somn dulce.

— Frumos vis! zicea el în timp ce capul i se clătina pe umeri. Azi dimineaţă am văzut-o sub stâlpii Rotondei… Nici mama ei nu avea un zâmbet atât de dulce… Cu preţul ăsta cred că ţi-aş da şi ce mi-a mai rămas din suflet, Satana!…

Sprâncenele i se încruntară şi se rezemă cu coatele pe masă.

— Ne-am învoit? întrebă Johann.

Fritz se uită în ochii lui şi făcu un semn afirmativ. Pe când cârciumarul îi strângea mâna pentru a încheia învoiala, el adormi.

— Iată-l şi pe al treilea! zise Johann ţinându-se cu mare greutate pe picioare. Îmi merit banii… Dar de unde dracu să-l găsesc pe al patrulea acum? Parcă îmi venise o idee…

Se uită ameţit în jur numărându-i pe degete pe Mâlou mai întâi, pe Blaireau şi apoi pe Fritz.

— Oricât aş număra, tot trei ies, bombăni ei căutând rachiu în cana care se golise. Ah! Ah! Acuma ştiu!… zise deodată.

Îl zărise pe Polyte şi pe însoţitorul său. Polyte adormise cam în acelaşi timp cu Fritz; încercase să fumeze, dar i se rupsese pipa în gură. Jean Regnault, cuprins de o inexplicabilă dorinţă de a se duce acasă, se străduia să se ridice.

— A băut bine haimanaua! gândi Johann. Eu, care sunt conştient, am să-l fac să accepte tot ce-i voi propune.

Jean o apucă împleticindu-se spre uşă. Johann se luă după el, strecurându-se cum putea printre cei care dormeau pe jos. Amândoi ieşiră în acelaşi timp în piaţa Rotondei. Aerul de afară îi izbi şi îi ameţi complet.

Johann îl luă de braţ pe Jean, care nu îl recunoscu, şi amândoi, sprijinindu-se unul de altul şi mergând pieziş, începură să străbată piaţa. Fiecare îşi păstra ideea lui fixă: Johann trebuia să-şi câştige banii pentru care fusese angajat în timp ce Jean continua să spună:

— Au minţit!… Nu pot uita nimic… nimic!…

— Nu-i aşa că ştii nemţeşte? îşi continua Johann ideea. Asta te va ajuta foarte bine, băiete… şi dacă vei fi ascultător, respectabila ta bunică nu va sta multă vreme la pârnaie.

Jean se opri şi încercă să se ţină drept.

— Nu mai este Polyte cu mine? murmură el cu uimire. Unde l-am lăsat pe Polyte?

Johann luă un aer misterios.

— Mai ales să-ţi ţii limba! zise el ca şi când ar fi răspuns unei întrebări care îl privea. Are să fie foarte uşor… Nu mori, puiule, dacă omori un om…

— O! Este un om pe care aş vrea să-l omor!… zise flaşnetarul strângând pumnii.

— Bun! zise Johann. Ce bine se potriveşte! El este!

Dar Jean nu-l auzea.

— Ştiu ce trebuie să fac, zise el vorbind singur. Mi-a furat banii… banii cu care trebuia să o scap pe bătrână… şi nu e numai asta!… Nu l-am văzut eu sărutând mâna Gertraudei?

— Adevărat? spuse Johann. Nu e rău, nu e rău!…

Vocea lui Jean luă un ton plângător:

— Gertraud! Gertraud! repetă el. Singura mea fericire!… Nu mă mai iubeşte… trebuie să-l omor!… adăugă el iar îndreptându-se.

— Cred şi eu! zise Johann. Cu atât mai mult cu cât o vei face două lucruri dintr-o dată… Iată un mititel care are norocul să câştige o hârtie de o mie fără să se deranjeze.

— O mie de franci? deveni atent Jean. De ce îmi vorbeşti de o mie de franci?

— Pentru că este tot el, fiule, şi pentru că ne-a furat şi nouă ceva.

— Şi vreţi să-l omorâţi?

— Tocmai!…

— Tocmai!…

— Pleacă de aici! îi zise încet. Nu te cunosc!

Tocmai treceau prin faţa tarabei familiei Regnault, în colţul pieţei.

— Iată un loc minunat! zise cârciumarul. Cu ce ar rămâne din mia de franci, bătrâna ar putea să se apuce iar de negustorie. Eh! Dar tu vrei mai bine să-l laşi pe tânăr să trăiască şi să mai sărute iar mâna frumoasei Gertraud.

Jean îl apuca iar de braţ.

— Cine eşti?… Despre cine vorbeşti? îl întrebă cu voce înăbuşită. Până să apuce Johann să răspundă, flaşnetarul zise mai departe aprins: Seamănă cu o femeie, nu-i aşa? Are pielea albă şi obrazul rumen, iar părul lung e blond şi inelat?

— Tocmai! îşi zise Johann. Diavolul ăsta de băiat este şiret…

— Zâmbeşte dulce, continuă Jean. Seamănă cu o fată îmbrăcată bărbăteşte.

— Aşa este!

— Ei bine, zise flaşnetarul strângând cu putere braţul lui Johann, dă-mi banii, am să-l omor.

Johann nu era capabil să simtă toată nesiguranţa acestei făgăduieli făcută de un copil beat şi înfuriat. În sinea să se consideră cel mai isteţ şi mai norocos negustor. Îşi câştigase aurul. Îl trase pe flaşnetar sub un felinar şi îi arătă obrazul:

— Să-ţi aduci aminte figura asta, fiule, îi zise dânsul. Mâine o să ne revedem!

Se întoarse mulţumit şi mândru la cârciuma sa "La Girafa". Peste un minut Jean îl uitase.

Dar evenimentele din seara aceea rămăseseră întipărite în întuneric şi îl obseda. Ura îi creştea înveninată, buzele îi murmurau în neştire vorbele astea, care acum erau e ameninţare sângeroasă:

— N-am uitat nimic!… Nimic!…

Partea a cincea — Misterul treimii

Capitolul I - Auguy!

Era dimineaţa celei dintâi marţi după lăsatul secului de postul mare. Străzile foburgului Saint-Honoré, liniştite, îşi păstrau înfăţişarea lor de toate zilele.

Putea să fie ora nouă dimineaţa. Soarele părea că şi-a atârnat discul împurpurat deasupra Madelenei. Porţile băncii de Geldberg erau deschise. După cum am mai spus, era o casă modei care voia ca fiecare angajat al său să fie un mic sfânt.

De partea cealaltă a străzii, în faţa porţii, se plimba de câteva minute, foarte încet, un bărbat care îşi ridicase gulerul mantalei ca să nu i se vadă faţa. De două trei ori se apropiase de intrarea băncii şi privise pe furiş în curte, unde câteva slugi îşi îndeplineau îndatoririle de dimineaţă. Părea că este în căutarea cuiva pe care nu îl poate găsi. După ce se uita astfel traversa din nou stradă pe trotuarul celălalt şi continua să se plimbe, în acest timp pândea cu grijă intrarea, fără a pierde din vedere şi ferestrele.

Trecuseră vreo zece minute de când se plimbă şi începuse să atragă atenţia slugilor, şi a angajaţilor. Acest lucru îl nelinişti şi o coti imediat pe strada Astrog, apucând-o prin pasajul lung care ducea în strada Anjou, de-a lungul zidurilor grădinii Geldberg. Aici putea zări ferestrele din spate ale clădirii precum şi ale pavilioanelor.

În zadar însă se uita la ferestre, toate jaluzelele erau trase şi în partea aceasta mai ales, domnea liniştea. Trebuia sau să plece, sau să se mai plimbe pe acolo. Dar omul nostru nu avea prea multă vreme de pierdut. Iar pe de altă parte raţiuni

puternice îl opreau să intre, căci omul acesta nu era altul decât baronul de Rodach.

Venise ca să o întâlnească pe Lia de Geldberg şi îl căuta pe Klaus ca să-i trimită prin el un bilet.

În Paris erau două persoane care ar fi încremenit dacă le-ar fi arătat cineva pe domnul baron în pasajul Anjou. Ele s-ar fi considerat jucăria unei năluciri. Aceste două persoane erau Reinhold şi Abel de Geldberg.

Gândiţi-vă! Tânărul Abel se întorcea acum în galop, călare pe Victoria-Queen, iapa lui de rasă. Se întorcea de la Luzarches, prima poştă în drumul spre Olanda, unde se despărţise după o puternică strângere de mână de baronul de Rodach, care se ducea la Amsterdam. Şi nu se putea spune că este o greşeală sau o înşelătorie. Abel îl condusese pe baron, stătuse o oră şi jumătate lipit de el în poştalion şi-i dăduse toate amănuntele care-i trebuiau pentru negocierea pe care trebuia să o înceapă cu domnul Fabricius Van-Praët.

Cum să se înşele? Pe Rodach îl cunoştea din ajun şi impresia produsă de personajul acesta ciudat fusese foarte puternică. Era cât se poate de proaspătă, Abel nu avusese vreme să uite. Deci i s-ar fi părut de râs şi cu neputinţă lucrul acesta. El se întorcea acum în galopul Victoriei Queen, mulţumit de baron şi mulţumit mai cu seamă de el însuşi. Dovedise o rară iscusinţă! Folosise în afacerea asta atâta diplomaţie! Îşi făcuse datoria şi putea să doarmă de acum înainte în siguranţă şi să-şi împartă liniştit dragostea între iapă şi amantă.

Cât despre cavalerul de Reinhold lucrurile se întâmplaseră altfel acesta nu mersese atât de departe ca Abel. El se mărginise să-l conducă pe domnul de Rodach până la Mesageriile regale unde îl urcase într-un cupeu de diligentă şi nu plecase din curtea Mesageriilor până nu văzuse diligenţa plecând spre Boulogne în galopul celor cinci căi pe care îi avea înhămaţi. Şi Cavalerul se întorsese ca şi Abel frecându-şi fericit mâinile.

Reinhold era tot atât de fericit ca şi Abel. Vom vedea care din ei se înşela, sau dacă se înşelau amândoi.

Baronul mai răbdă câteva minute, sperând mereu că întâmplarea i-l va scoate înainte pe Klaus sau că încântătoarea figură a Liei se va arăta la o fereastră. Dar nici Lia, nici Klaus nu se vedeau şi rarii trecători care apăreau prin pasaj, îl priveau

curioşi. În orice clipă se putea întâmpla să treacă pe acolo persoane de care baronul nu avea nici un interes să fie văzut. Se duse până în capătul pasajului şi se uită pe trotuar. La întretăierea străzilor Astorg şi Ville-l'Evêque zări un auverghez care stătea lângă instrumentele sale. Atâta îi trebuia. Rupse o filă din carnet şi începu să scrie câteva cuvinte pentru Klaus.

Pe când scria pe genunchi, în spatele său se auzi un scârţâit uşor. Tocmai bătea ora nouă la ceasornicul băncii. Rodach întoarse capul şi văzu deschizându-se încet o portiţă făcută în zidul grădinii lui Geldberg. O figură galbenă şi zbârcită, ascunsă de cozorocul mare al şepcii, se arătă mai întâi, apoi apăru un corp jigărit încotoşmănat cu un cojoc acoperit de o mantă scurtă.

Lui Rodach îi fu de ajuns o singură privire ca să-l recunoască pe bătrânul ciudat care se ivise în ajun pe coridor, în clipa în care ieşea din camera Liei. Şi acum, ca şi atunci, bătrânul avea o figură speriată. Se uită îngrijorat în jur pe sub marele cozoroc şi îndată ce îl zări pe Rodach, tresări şi intră înapoi dincolo de zid. Portiţa se închise la loc, ca prin farmec. Rodach rămase o clipă cu ochii aţintiţi pe ea şi se gândea. Rupse biletul început şi trecu colţul pasajului, ascunzându-se după zii. Locul era descoperit şi era expus privirilor celor care mergeau la bancă. Şi cu toate că îi era teamă să nu fie recunoscut, nu se mişcă din loc, dar îşi trase borul pălăriei în jos. Trecură câteva minute şi portiţa rămânea tot încuiată. Deodată se auzi iar scârţâitul de adineauri, portiţa se deschise şi bătrânul apăru din nou. Se uită speriat în pasaj unde nu era nimeni. Bătrânul închise portiţa repede şi apucă cu un pas şovăielnic spre strada Anjou.

Rodach se luă după el. Bătrânul mergea cocoşat şi zgribulit. Mergea aplecat şi părea că va cădea la cea mai mică piedică din drum. Dar ochii lui mici şi pătrunzători erau mâi buni decât picioarele. Evita piedicile cu prudenţă şi îşi vedea de drum. Rodach făcea tot ce putea să nu i se audă pasul. Dar în zadar, tocurile răsunau fără voia lui pe pietrele îngheţate. Pe la jumătatea drumului zgomotul acesta ajunse la urechile bătrânului care tresări fără să se întoarcă şi după al cărui mers se vedea că se teme. Multă vreme nu se hotărî să privească în urmă. Aştepta o cotitură ca să se poată uita.

Văzu tocmai ce se temea să vadă: pe baron. El se înfăşură mai bine în manta şi de unde până atunci era cocoşat, se îndreptă ca lumânarea şi o luă la goană. Tropăia des ca o capră şi ţinea o linie aproape dreaptă. Ieşind din pasaj apucară pe strada Anjou. Din când în când bătrânul se întorcea şi Rodach putea să vadă strâmbătura sa ciudată. Bătrânul, după două trei sute de paşi, îşi dădu la o parte pulpanele mantalei, îşi descheie blana şi scoase o basma vărgată de bumbac cu care îşi şterse fruntea. Mergea tot repede, dar se vedea că obosise. În colţul străzii Anjou se mai întoarse o dată. Coti şi Rodach îl pierdu din vedere o clipă şi iuţi pasul.

Dar când dădu colţul, bătrânul pierise. Strada, fără a fi pustie, nu era atât de aglomerată încât să nu poată să-l vadă. Baronul se uită în toate părţile dar nu descoperi pe unde dispăruse. Rămase un minut neştiind ce să facă. Prin împrejurimi nu erau nici stradele, nici alei şi toate casele erau închise, după obiceiul din cartierul Madeleine.

Era o adevărată lovitură de teatru. Rodach, care nu putea înţelege dispariţia aceasta, se uita mereu în jur aşteptând să vadă răsărind de undeva figura gălbejită şi ridată acoperită de cozorocul şepcii. Dar nimic! Disperat, Rodach se întoarse spre banca de Geldberg.

După câţiva paşi, tresări şi uitându-se la ceasornic îşi aminti că mai avea ceva de făcut. Tocmai în locul unde se oprise el adineauri, aştepta o trăsură cu perdelele lăsate. Caii, lăsaţi în voie, mâncau din nişte saci de pânză. Rodach se uită după vizitiu şi nevăzându-l, puse mâna pe clanţa portierei.

— Este cineva… zise o voce de bătrână dinăuntru.

Rodach nu auzi mai mult. Se grăbi spre bulevard. Abia se făcu el nevăzut, că uşa se deschise încet şi fără zgomot. Bătrânul scoase capul zâmbind. Sigur că ar fi vrut să mai stea o vreme ascuns acolo, dar vizitiul isprăvise de mâncat şi de băut în cârciuma de alături şi se întorcea la trăsură.

* * *

Bătrânul coborî şi o porni repede pentru a câştiga timpul pierdut.

Piaţa Templului era înţesată. Era ceasul acelui bâlci ciudat când vechiturile pariziene se îngrămădesc şi când specula

săracă manevrează zdrenţele tot aşa cum bogătaşii manevrează milioanele reale sau închipuite.

* * *

În momentul când intrăm în paiaţa Rotondei, vânzători şi muşterii roiau din toate părţile.

Prin mulţime am fi recunoscut pe câteva din personajele noastre. În mijlocul îmbulzelii, doamna Batailleur, neobosită şi fără preget când lucra, vindea pantaloni de catifea şi câteva vechituri bărbăteşti. Lucra sărmana din toată inima, nu dispreţuia nici o muncă. Era negustoreasa model care strângea bani albi.

Fritz îşi arăta în praful celor "Doi Lei" faţa-i vânătă şi încremenită. Nimeni nu cumpăra de la el. Era amorţit, îşi băuse porţia de dimineaţă şi mintea i se legăna somnolentă.

Ici şi colo, Mâlou, zis Bonet-Verde şi Pitois, zis Dihorul, vindeau frăţeşte pantalonii furaţi în tovărăşie. Polyte era şi el acolo, privind cu poftă prin monoclu şi acuzând-o amarnic pe regina lui că era calică.

Ici şi colo, prin mulţime, Hermann şi nemţii ceilalţi, muşterii "Girafei" îşi făceau meseria cu mai mult sau mai puţin noroc.

Johann se plimba pe la marginea târgului grav şi mândru, cum trebuia să fie un om de însemnătatea lui.

De partea cealaltă a Rotondei, Nono, mica Galifarda, pe care Gertraud o miluia zilnic, îşi aştepta stăpânul măturând prăvălia. Araby întârziase foarte mult şi acesta era un lucru ciudat, căci venea mai devreme când era zi de târg mai mare. Galifarda fusese nevoită să refuze mai mulţi oameni care veniseră la prăvălie să se împrumute, în zadar se uita ea înspre strada Petite-Corderie, în zadar trăgea cu urechea ca să audă acel zgomot îndepărtat de râsete de copii şi de strigăte batjocoritoare care vesteau venirea lui Araby.

În sfârşit, i se păru că aude ceva, se ridică în vârful picioarelor şi văzu într-adevăr, în colţul pieţei o grămadă de copii care râdeau şi îl huiduiau pe moş Araby.

Hans Dorn ieşea în momentul acela de pe aleea care ducea spre casa lui. Îl însoţea pe baronul Rodach, a cărui trăsură aştepta la poartă. Mulţimea copiilor trecea la vreo câţiva paşi de ei. Baronul auzi de mai multe ori numele lui Araby şi întoarse

capul spre mulţimea care şi începuse să se depărteze. Hans i-l arătă cu degetul. Zări ceva roşcat şi care tremura străbătând mulţimea din marginea Rotondei. Nu-l zări bine şi Araby, sfârşit de oboseală, cocoşat şi abia ţinându-se pe picioare, trecu de stâlpii galeriei şi intră în văgăuna lui.

Ceata de copii mai stătu un minut în faţa prăvăliei apoi se risipi în fugă, huiduindu-l pentru ultima oară pe Araby.

Capitolul II - Clopotul

Baronul ajunsese în piaţa Templului pe la nouă şi jumătate, după ce îl urmărise fără nici un rezultat pe bătrânelul din pasajul Anjou. Trecând prin curtea comună a familiei Regnault şi a negustorului de haine Hans Dorn, domnul de Rodach văzu trei oameni cu înfăţişare neplăcută care parcă păzeau uşa celor dintâi. Înăuntru, călare pe balustrada scării, Geignolet se uita la ei cu un zâmbet idiot.

Baronul nu se gândea de loc, trebuie să o spunem, la biata femeie pe care o întâlnise în ajun în anticamera lui Geldberg. Şi apoi, nici nu ştia că locuieşte acolo. Se uită la cei trei oameni care aveau scris pe frunte cuvântul "portărel" şi urcă scara la Hans Dorn. În acest timp Geignolet improviză un nou cântec pentru cei trei oameni negri care o căutau pe bunică-sa şi pe fratele său Jean, care nu mai apăruse din seara trecută. Întocmai că Homer, Geignolet punea istoria în versuri. Pe când se uita cu ochii holbaţi ia portărei, mângâia pe sub bluză pironul pe care îl ascuţise ds pietre. Nu se uita numai Geignolet la ei. Îi mai pândeau şi alţi ochi de când sosiseră, doi ochi frumoşi, plini de spaimă şi de mâhnire.

Gertraud stătea în picioare după perdelele ferestrei. Se străduia să vadă prin perdeaua de pânză groasă întinsă la fereastra lui Jean. De ce nu se vedea Jean? Gertraud ghicea ce căutau cei trei oameni cu înfăţişarea sinistră. De ce nu era Jean acolo, el care o iubea atât de mult pe bunică-sa. Oh! Cum ar fi vrut să-l găsească, să-i zâmbească şi să-i usuce lacrimile cu

mângâierile ei! Ce cuvinte frumoase avea pregătite cu care să-l mângâie şi să-i aline sufletul bolnav!

Dar pânza de la fereastra lui Jean nu se clintea, camera lui era goală. Oamenii din curte se sfătuiau. Gertraud le ghicea vorbele. Voiau să urce şi să o smulgă pe bătrână din patul ei ca să o ducă la puşcărie.

Când intră baronul, tânăra nu zâmbi. Îi arătă cu mâna uşa lui Hans şi se întoarse iarăşi tristă la fereastră.

Negustorul îşi reglementa socotelile. Cum îl zări pe domnul de Rodach, închise registrul şi se ridică.

— Prietene Hans, zise baronul aşezându-se pe scaun, acum voi avea nevoie de ajutorul dumitale. Au plecai amândoi. Sunt sigur că primejdia pe care credeam că am evitat-o, reapare acum şi mai ameninţătoare… Nu ştim încă cine este vrăjmaşul cel mai neîmpăcat al lui Franz al nostru.

— Nu e omul care l-a pus pe Verdier să-l asasineze?

— Este o femeie! O femeie pe care a iubit-o el… pe care o mai iubeşte poate şi astăzi.

Hans zâmbi.

— Bunul meu stăpân, zise dânsul, fetiţa mea l-a văzut pe Franz aseară şi mi se pare că ştie cum o cheamă pe aceea pe care o iubeşte.

— Doamna ele Laurens?… începu baronul.

— Domnişoara d'Audemer, zise Hans.

Trăsăturile lui Rodach se limpeziră o clipă.

— Denise… murmură el, am văzut-o într-o vreme. Când era mică semăna cu Margarèthe.

— Când Franz stă alături de ea, parcă ar fi fraţi.

— Şi se iubesc… zise iar baronul.

Pleoapele îi coborâră: se gândea. Viitorul îşi dădea pentru o clipă la o parte vălul său întunecat şi îi zâmbea. Era pentru el ceva încântător şi chiar providenţial în iubirea asta. I se părea că însăşi mâna lui Dumnezeu dusese pe copiii victimelor unul spre altul: pe fiica lui Raymond d'Audemer şi pe fiul Margarèthei de Bluthaupt.

— Nu vorbesc despre Denise, zise dânsul, amice Hans, în vinele băiatului curge un sânge cald şi îndrăzneţ… Viciile familiei şi tinereţea lui nebună îl împing orbeşte la toate plăcerile… Îl cunosc ca şi cum nu m-aş fi despărţit nici o zi de el din copilărie… Are o inimă bună şi mândră, doar capul îi este cam

uşuratic. Mi-ar plăcea oare să-l văd cuminte? adăugă baronul. Nu este oare cum l-au visat nopţile mele de singurătate: viteaz, înfocat, risipitor şi aruncând prisosul bogatei lui adolescenţe femeilor, jocului, aventurilor?… O să-l îndreptăm noi, amice Hans. Dar trebuie să te fereşti de calul paşnic şi înfrânat, care îşi menajează săritura înainte de a fi simţit zăbala în gură.

— Câteodată calul înfocat nu vede prăpastia din faţa lui în fuga sa nebună, zise Hans încet şi cu un accent de mâhnire.

— Noi suntem aici, răspunse Rodach ridicând capul, şi Dumnezeu, care a avut grijă în mizerie de sângele necunoscut al nobililor conţi, nu va lăsa nici de acum încolo opera sa neisprăvită… Să fim gata numai, amice Dorn, şi să veghem.

Hans duse mâna la inimă.

— Bunul meu stăpân, eu sunt gata şi viaţa mea îţi aparţine.

— Femeia de care vorbeam, zise Rodach, l-a iubit ca pe un capriciu şi acum s-a alăturat… Se teme de el, îi dispreţuieşte… Este una din acele fiinţe croite pentru rău, pentru care crima este un calcul rece al unei experienţe adânci. Părăsisem Germania ca să dau în Paris o ultimă bătălie. Şi cu toate astea va trebui să luptăm acolo. Suntem tari. Întâmplarea şi voinţa mea au pus în mâinile noastre arme de temut. Dar îmi este frică de femeia aceea, care va şti poate să-l atragă pe Franz în cursă şi să-l piardă.

Hans nu înţelegea. Aştepta o explicaţie. Rodach îi povesti scena întâmplată în seara trecută în casa de joc din stradă Prouvaires între el şi Sara.

— Micul Gunther trebuie să rămână la Paris, zise dânsul, pronunţând un nume pe care făgăduise să nu îl mai pronunţe. Oh! Crede-mă! Să nu-l lăsăm să se ducă la castelul acela blestemat!

Rodach se gândi câteva secunde.

— Parisul este destul de mare, spuse el în sfârşit, şi cu aur se găsesc mâini în stare de orice… Dacă aş putea rămâne aici să-i veghez pe Franz, aş avea grijă… dar noi vom fi toţi la serbarea aceea.

Negustorul de haine făcu din cap un semn de învoire Dar figura lui cinstită, care nu ştia să se prefacă, păstra o expresie de îndoială şi teamă.

— Este invitat la castelul de Bluthaupt! repetă baronul. Lucrul de care trebuie să ne temem cel mai mult este primejdia

necunoscută. Ştiu ce arme au pregătit pentru serbarea aceea. O întâmplare m-a apropiat de fiica mai mare a lui Mosès Geld. Ea mi-a spus scopurile ei şi planurile celor trei asociaţi. Ei merg în continuare pe făgaşul crimei dintâi şi acum recrutează ucigaşi care trebuie să meargă la serbarea aceea... Prietenul dumitale Johann s-a tocmit să-i găsească. Cât despre soţia agentului de schimb de Laurens, nu se mărgineşte să fie doar asociată în complot, ci lucrează pe cont propriu... Ea îl vă aduse pe Franz la castel şi o dată cu el va veni şi un om vestit pentru dibăcia lui în dueluri.

— Iar o luptă nepotrivită! zise Hans.

— Aşa crede ea.

— Şi socoteşti că-l poţi împiedica?

— Sper.

Hans dădu din cap.

— Este o femeie foarte frumoasă! zise el, şi cei care o iubesc îşi pierd capul.

— Acela despre care îţi vorbesc, zise baronul cu zâmbetul pe buze, nu o iubeşte. Dar asta este doar o şansă slabă, voinţa acestei femei este de fier şi dacă nu va găsi un braţ de bărbat, va lovi singură!...

— Bunul meu stăpân, primejdia este pretutindeni, o ştiu bine, zise Hans. Dar acum, când am prins de veste, putem să-i facem o gardă aici la Paris şi să-l veghem zi şi noapte... Acolo, în ţara aceea îndepărtată...

— Zi şi noapte vom veghea asupra lui, îi tăie vorba Rodach. Adu-ţi aminte, amice Dorn, că noi nu trebuie doar să apărăm o viaţă, ci să recâştigăm o nobilă moştenire... Ce folos că va supravieţui un Bluthaupt, dacă va trăi în mizerie şi învins! În Germania, chiar pe domeniul vechilor conţi, văd eu adevăratul nostru câmp de bătaie, între vrăjmaşi puternici şi prieteni credincioşi. Dumnezeu îl va ocroti pe copil! El va rămâne în casa strămoşilor săi biruitor sau mort: Dar vorbind despre moarte, zise baronul după o scurtă pauză, ar putea spune cineva că îl părăsim fără apărare la voia întâmplării. În fiecare noapte o văd pe dulcea lui mamă, care vine şi îmi spune cu zâmbetul încrezător: "Sper în tine, mă rog lui Dumnezeu pentru tine. Cel din urmă cuvânt care mi-a venit pe buze odată cu ultima suflare, a fost numele tău... O! străduieşte-te şi scapă-l!"

— Ce mult te iubea dânsa, murmură Hans Dorn cu o lacrimă în ochi pentru că revedea în memorie pe sărmana femeie, trasă şi palidă, întinsă pe patul de suferinţă.

— Şi eu, zise baronul a cărui voce tremura, eu care am iubit-o încă din copilărie! A fost o soră iubită cu mai multă sfinţenie, cu mai multă credinţă?... Adevărul este, îşi spunea în gând, că un alt chip a venit să se întipărească în adâncul inimii mele! Lia! Sărmana mea Lia, pe care o voi face atât de nenorocită! Am iubit-o! Oh! O mai iubesc încă!

Îşi strânse fruntea în mâini. Hans îl privea cu mirare.

— Surioară! Surioară! zise Rodach, Dacă am făcut o crimă, iartă-mă! N-ai văzut cât m-ara luptat? În viaţă, asta mi-a fost singura speranţă, singura fericire! O voi părăsi!

Fruntea i se îmbrobonise de transpiraţie, ochii îi scânteiau.

— Am să renunţ! zise avântat, am să gonesc din inima mea chipul ei! Îmi voi înfrâna inima încât chiar şi amintirea ei să dispară!

Îşi ascunse capul în mâinile care îi tremurau şi negustorul auzi un suspin care îi sfâşia pieptul. Hans stătea mut şi mâhnit. Nu cuteza să-l întrebe nimic. După un minut de luptă dureroasă, frumosul cap al lui Rodach se înălţă senin şi hotărât.

Să vorbim de Franz, zise, şi numai de Franz! Din câte am aflat ieri, Geldberg trebuie să grăbească serbarea aceasta care le slujeşte interesele, făcând lumea să-şi întoarcă privirile de la situaţia lor financiară. Invitaţiile vor fi făcute, şi intimii, se spune, vor pleca la începutul săptămânii viitoare, adică înaintea celorlalţi. Franz nu trebuie să părăsească Parisul înaintea noastră.

— Franz se grăbeşte să plece, răspunse negustorul. Domnişoara d'Audemer va fi negreşit printre invitaţi.

— Vom căuta un mijloc să-l oprim... Şi noi trebuie să ne pregătim... Ei sunt puternici faţă de Franz care este sărac şi necunoscut. Vor fi la fel în faţa unui tânăr măreţ, înconjurat de lux şi ducând o viaţă de prinţ? Scutul de care îţi vorbeam adineaori, prietene Dorn, este averea. Frumos, prea frumos joc au putut ei face până azi, ce-i drept! Un copil izolat, trăind într-o biată mansardă, un funcţionar fără slujbă, pe care nimeni nu-l cunoaşte, de care nimeni nu se preocupă, pe care îl poate lovi oricine, îl poate omorî, fără ca nimeni să se tulbure! Pe câtă vreme nu e la fel de uşor să scapi de un tânăr nebunatic, care

azvârle banii cu pumnul, care face lumea să vorbească despre el, care atrage privirile... Eu vreau că Franz să fie vedeta serbării. Să nu aibă femeile ochi decât pentru el, aşa încât o singură zgârietură la degetul lui cel mic să ajungă un eveniment pe care toată iscusinţa lumii să nu-l poată ascunde...

Hans zâmbea cu admiraţie. Afară se auzi sunetul îndepărtat al clopotului care vestea deschiderea acelui bâlci zilnic cunoscut sub numele de Carceau, bâlci care se desfăşoară în halele Parisului, pavate cu lespezi, pătrate de piatră.

Capitolul III - Dugheana lui Araby

Hans se ridică automat când auzi sunetul clopotului. Avea obiceiul să asculte zilnic de semnalul acesta. Îşi luă dintr-un colţ sacul de pânză şi-şi puse pălăria pe cap. Apoi se înroşi şi scoase repede pălăria.

— Este ora la care se deschide târgul, zise Hans Dorn azvârlind sacul, şi uitasem că nu mai sunt negustor de haine ci, ca altădată, slujitorul lui Bluthaupt. Nu voi mai uita de-acum încolo. Şi cu toate astea dacă nu mă voi arăta în târg într-o zi de bâlci mare, prietenii au să clevetească şi pungaşul de Johann ar putea să intre la bănuieli...

— Eşti sigur că nu a aflat nimic până acum?

— Sunt sigur. Când ai intrat dumneata alaltăseară în cârciuma "La Girafa", Johann se dusese să caute vin. Prietenii nu au vorbit nimic după ce s-a întors el. Până atunci nimeni nu a avut cuvinte prea bune ca să-l respecte. Dumnezeu pune, se vede, ceva pe obrazul trădătorilor, căci nimeni nu-l iubeşte. Când pironeşte ochii pe tine ţi se opreşte vorba în gât.

— Ceilalţi m-au recunoscut? întrebă Rodach.

— Toţi, bunul meu stăpân, până şi curierul Fritz, bietul nenorocit!

— Şi te duci să-i întâlneşti la bâlci?

— Vin toţi în fiecare zi.

Rodach se îndreptă spre uşă.

— E bine, prietene Dorn, fii şi azi negustor… Înşeală bănuielile acelui Johann şi asigură-te de ajutorul celorlalţi oameni ai lui Bluthaupt!

— Sunt toţi nişte oameni cumsecade! spuse Dorn, şi aş răspunde de dânşii ca de mine însumi.

— Să le dai de ştire. Trebuie să fie gata să părăsească totul la cel dintâi semnal, ca să plece la Wurzburg.

— Vor fi gata!

Baronul şi Hans trecură prin camera Gertraudei. Mica cusătoreasă veni, după obiceiul ei, să primească o sărutare pe frunte. Ea îl aşteptase mereu pe Jean care nu mai venea, iar cei trei oameni cu înfăţişarea sinistră intraseră în sfârşit pe scara care ducea la mama Regnault. Oare ce se va întâmpla?

Rodach şi negustorul străbătură curtea în care nu mai era nimeni acum.

— Mai aveam să-ţi spun ceva, zise baronul, dar o să te mai văd astăzi. Acum am nevoie de bani, de mulţi bani!…

Hans se opri în loc.

— Eu am strâns ban cu ban o sumă bunicică, spuse dânsul, de când sunt la Paris… este zestrea Gertraudei mele… Dar Bluthaupt este mai înainte de orice, bunul meu stăpân! Zestrea Gertraudei mele este a dumitale.

Rodach strânse mâna fostului slujitor.

— Îţi mulţumesc, spuse dânsul mişcat. Dumnezeu te va răsplăti! Dar economiile dumitale ar fi o picătură de apă în mare. Îmi trebuie sume enorme… Când am sosit aici mă credeam foarte bogat, dar în trei zile am isprăvit aproape tot… Dacă ai şti cum se scurge aurul printre degetele mele! Trebuie să susţin casa de Geldberg care cade…

— Casa de Geldberg! făcu Hans încremenind. Casa vrăjmaşilor de moarte a Bluthaupţilor?

— Mai târziu am să-ţi explic misterul acesta. Şi în afară de aceasta trebuie să aranjez echipajul lui Franz al nostru ca să arate ca al unui prinţ. Joi voi putea lua bani mulţi de undeva, dar până atunci…

Tocmai atunci ajunseră în piaţa Rotondei şi vru să mai spună ceva, când se auzi hărmălaia pe care o făceau copiii în jurul lui Araby.

— Ce se întâmplă? întrebă el.

— Este un om la care ai putea găsi bani dacă i-ai lăsa ceva amanet, răspunse Hans Dorn.

Rodach încercă să-l vadă dar nu zări decât o blană roasă care se îndrepta spre clădirea Rotondei.

Hans îi explică:

— Este marele bancher din Templu!… Cumpără vechiturile furate şi împrumută cu zece la sută pe săptămână… Este Araby cămătarul.

— Este bogat?

— Aşa se spune.

Rodach se întoarse spre Hans. Avea un aer gânditor şi intrigat.

— Îmi pare rău că nu am putut să-l zăresc, zise baronul. Ia spune-mi prietene Dorn, cam ce fel de om este?

— Ai de gând să te duci să-i ceri bani? întrebă Hans.

— Poate.

— Ai face o încercare zadarnică, adăugă el. Araby nu împrumută decât pe amanet şi îşi bate joc de sărăcie ca toţi cei de teapa lui.

— Nu mi-ai răspuns, îi zise Rodach tăindu-i vorba.

— Am puţine să-ţi spun. Abia i-am văzut câteodată din întâmplare obrazul lui galben şi zbârcit ascuns de un cozoroc mare de şapcă…

— O şapcă de piele? zise Rodach brusc interesat şi a cărui curiozitate negustorul nu o înţelegea defel.

— Este mărunt, uscat, pleşuv, tremură tot… Are o blană tot aşa de veche ca şi el şi pe deasupra o mantă scurtă…

Fruntea lui Rodach se încreţi vreo câteva secunde: părea că se gândeşte, apoi ridică privirea:

— Du-mă la omul acela, zise el.

Trecură prin mulţimea care zumzăia ca un roi prin piaţa Templului.

— Acolo este dugheana lui Araby, sub peristilul Rotondei, zise Hans arătându-i prăvălia.

Rodach trebui să se aplece ca să poată intra. Nu era nimeni în anticamera unde foiau de obicei săracii care veneau să împrumute pe amaneturile lor sărace, în afară doar de Nono Galifarda pe care nimeni din Templu nu o băga în seamă.

Nono sta pe jos, lipită de uşa coridorului care ducea în magazia din dos şi tremură în colţul acela întunecat, aşteptând

porunca stăpânului ei. Baronul de Rodach nu o zări când intră şi fetiţa îl putu privi în linişte cu ochii ei mari uimiţi pe omul acesta cu înfăţişarea mândră, care nu semăna cu muşterii obişnuiţi.

Biata copilă era foarte slabă. Umezeala şi frigul nopţii o pătrunseră, neavând cu ce se înveli. Din când în când o tuse dureroasă şi pe care încerca zadarnic să o înăbuşe îi zgâlţâia pieptul. Stătea cu capul lăsat pe spate, rezemat de uşă şi părul îi atârna peste obraz. Suferea abia simţind dacă vine moartea cărei apropiere îi ofilea obrajii şi îi crispa corpul plăpând de copil.

Rodach se îndreptă spre ghişeul care îi slujea de tejghea cămătarului. Se aplecă până la nivelul deschizăturii în formă de semicerc şi încercă să privească dincolo. Dar bătrânul se ferea şi încercarea baronului nu avu nici un rezultat. Nu văzu decât două mâini uscate şi zbârcite răsfirate în evantai în faţa ghişeului. Stătu o clipă nehotărât, neştiind cum să înceapă. Scoase din buzunar vreo şase suverani şi îi puse dinainte zicând:

— Aş vrea argint francez pe aurul ăsta.

Mâna zbârcită se întinse şi apucă suveranii pe care îi numără unul câte unul, apoi ieşi iar prin deschizătură, numără pe scândură, în bani de câte cinci franci, valoarea suveranilor, după ce oprise o dobândă fabuloasă. Baronul vru să lege o conversaţie apropo de acest lucru, dar după ce scoase prima vorbă, mâna zbârcită făcu o mişcare şi ghişeul, se închise.

După ce se gândi o clipă, hotărî să aştepte până va mai veni cineva să împrumute. Mica Galifarda stătea sfioasă, lipită de uşă şi se străduia să nu tuşească, dar peste câteva minute nu mai putu să se abţină. Baronul, care nu o zărise încă, auzind tusea îşi întoarse privirea într-acolo. Când o văzu, tresări uşor. Se dădu puţin într-o parte ca să cadă lumina mai bine pentru a o vedea. Timp de două trei secunde o privi şi în privirea lui se vedea o milă adâncă. Nono Galifarda lăsase ochii în jos şi nu mai cuteza să-i ridice.

— Copila mea, du-te şi spune-i stăpânului tău că vreau să-i mai vorbesc… Ia asta, îi mai spuse scoţând un inel din deget, şi să-ţi spună cât vrea pe el.

— Pentru asta dau trei ludovici, zise cămătarul după ce examină inelul mai bine de un minut.

Sunetul glasului acesta îl izbi pe Rodach şi câteva clipe se strădui zadarnic să-şi amintească unde îl auzise. Deodată îşi

aminti: îl auzise de dimineaţă în colţul străzii Anjou, în dosul perdelelor lăsate ale unei trăsuri de piaţă, pe când îl urmărea pe bătrânul ce ieşise din banca lui Geldberg şi pierise, ca o nălucă. Era chiar acel timbru spart, slab, tremurător, pe care el îl luase drept un glas de bătrână. Acum înţelegea cum de pierise deodată bătrânul încotoşmănat.

Scoase repede din buzunarul redingotei un portofel şi din el o foaie de hârtie îngustă, acoperită de timbre şi de un scris mărunt. Era o poliţă de o sută treizeci de mii de franci asupra casei Geldberg, Reinhold şi compania. Rodach smulse inelul din mâinile cămătarului, şi puse poliţa pe tejghea zicând:

— Stimabile domn, să lăsăm nimicurile astea… Poţi să-mi acontezi asta?

Araby scoase capul pe jumătate prin ghişeu pentru a examina hârtia. Pe când o cerceta, şapca cu cozorocul ei cel mare îi tresărea pe cap. Apoi se retrase, jeluindu-se. Mâna zbârcită mai ieşi de două trei ori, dar se retrase fără să cuteze. Ghişeul se închise pe jumătate, se deschise iar şi iar se închise. Tulburarea bătrânului era foarte mare.

Rodach ţinea mâna pe poliţă, pe care o ţinea desfăcută şi aştepta. Peste câteva secunde ghişeul se închise definitiv şi se auziră scârţâind nişte zăvoare groase de partea cealaltă a peretelui de lemn. Uşa pe care intra Araby se deschise încet. Bătrânul apăru în prag sprijinindu-se cu mâinile de uşă. Nu îl mai ţineau picioarele.

Se uită multă vreme la Rodach pe sub cozorocul mare al şepcii. Partea chipului care se vedea i se încreţea parcă din ce în ce mai tare: zbârciturile i se lipeau parcă una de alta şi bolborosi:

— Asta-i a treia oară, a treia oară când îl văd pe omul acesta al cărui spectru mi-a apărut mereu în vise… Să fie o prevestire a lui Dumnezeu? Să fie o himeră a Satanei?

Corpul îi tremura. Rodach crezu că era gata să se prăbuşească.

Capitolul IV - O sută treizeci de mii de franci

Bătrânul îşi reveni în sfârşit şi putu să străbată încăperea pentru a închide uşa de la intrarea în prăvălie.

— Intră! îi zise lui Rodach, revenind la birou.

Rodach trecu dincolo şi se văzu într-o cameră foarte întunecoasă şi destul de mică, având în loc de mobile un fotoliu vechi, o masă şchioapă şi o sobă de fier în care nu se vedea nici urmă de foc cu toate că era ger. Camera aceasta semăna puţin cu prăvălia lui Mosès Geld, cămătarul din Judengasse din Frankfurt pe Main. Aici, ca şi acolo, pereţii erau goi, păianjenii îşi întinseseră pânzele lor pe la colţuri, tavanul tot atât de galben şi crăpat şi pe jos nemăturat, Dumnezeu ştia de când.

Pe pereţi erau atârnate vechituri, ici-colo, prin colţuri şi după sobă erau lucruri pentru care ne-ar trebui un volum gros ca să le descriem şi să le enumerăm, îngrămădite toate una peste alta. Erau nişte zdrenţe fără nici o valoare. Şi încă aici nu era adevărata prăvălie a lui Araby, el mai avea un cotlon în spate.

Araby nu se aşeză în fotoliu ci îl oferi baronului, el rezemându-se de sobă.

— Sunt un biet bătrân, zise el ezitând şi cu ochii în pământ. Dumnezeu nu mi-a dat înţelepciunea pe care o are un om de vârsta mea... Spune-mi mai bine cine eşti şi ce vrei de la mine, pentru că mi se învârteşte capul şi am impresia că delirez.

— Ţi se pare că ai în faţă o fantomă, nu-i aşa? zise baronul uitându-se aspru şi fix la obrazul descompus al cămătarului.

— E adevărat, bolborosi bătrânul, prea zdrobit pentru a se mai poate preface.

— Cei omorâţi rămân în sicriu, zise Rodach mai departe. Îţi este teamă... Pata sângelui îţi înroşeşte iarăşi adâncul conştiinţei!

— Deci dumneata eşti? întrebă cămătarul atât de încet încât baronul aproape nu auzi.

— Eu nu am venit aici ca să-ţi răspund la întrebări, domnule Mosès, am venit pentru că am nevoie de o sută treizeci de mii de franci, zise baronul.

Obrazul lui Araby se încreţi şi mai tare când auzi numele de Mosès, dar suma de o sută treizeci de mii de franci a fost ca o lovitură care îl trezi, limpezindu-i mintea cufundată într-un fel de amorţeală. Ridică iute pleoapele şi se uită pe furiş la baron.

— Sunt douăzeci de ani de atunci! îşi spuse el, şi omul ăsta e încă tânăr… Vârsta mă face tot mai ramolit! Doamne, cum îi seamănă!… Dar numai noaptea vin morţii de pe lumea cealaltă… şi acum este ziuă!

— Mă grăbesc, zise Rodach.

Araby făcu un gest care cerea puţină răbdare. Oricine putea observa cum i se schimbă fizionomia încetul cu încetul; în locul spaimei superstiţioase, zgârcenia şi viclenia se vedeau acum pe faţa lui.

O sută treizeci de mii de franci? Cifra asta colosală îi răsuna în urechi ca o trâmbiţă şi l-ar fi deşteptat chiar şi din agonie. Redevenea Mosès Geld, simţea cum renaşte în el pasiunea de a discuta, de a se tocmi, de a înşela.

— Nu se deschide uşa asta în fiecare zi şi prea puţini oameni se pot făli că au stat pe scaunul pe care şezi acum, bunul meu domn, spuse dânsul cu glas linguşitor. Dacă aş avea ceva în locuinţa asta ţi-aş oferi pâinea şi vinul meu ca să-ţi arăt şi mai mult respectul meu. Dar vremurile sunt grele. Dumnezeu ştie… Banii se ascund şi nu cu păcătoasa mea de meserie poate trăi cineva cum vrea.

— Îmi trebuie banii, răspunse Rodach.

Araby încercă să zâmbească.

— Bani! De ce îţi baţi joc de un biet bătrân?… Uită-te în jurul dumitale, bunul meu domn… asta-i toată averea mea!

Rodach ridică poliţa din mână în dreptul ochilor lui Araby. Bătrânul nu-şi luase o clipă ochii de la el.

— Atunci… nu poţi să mi-o plăteşti? întrebă Rodach.

— Doamne! Doamne! zise cămătarul împreunându-şi mâinile. Chiar să vinzi tot ce se găseşte aici şi n-ai găsi nici a suta parte din cât cer.

Baronul scoase iar portofelul şi-l deschise.

— Aşteaptă! Aşteaptă! zise bătrânul. Casa de Geldberg, Reinhold şi compania este o casă bogată… o casă cum puţine sunt, bunul meu domn… Mi s-a părut mie sau ai spuse că poliţia este contestată?

Rodach lăsă hârtia în mâinile bătrânului. Araby îşi puse ochelarii pe nas şi pipăi hârtia întorcând-o pe toate părţile parcă pentru a o simţi.

— Şi Geldberg a lăsat să fie contestată asta? murmură el oftând adânc. Casa de Geldberg! Pe vremea mea Zachœus

Nesmer îmi era debitor!… Aşa au vrut dânşii, copii nerecunoscători! zise bătrânul, vorbind singur.

— Nu este cu putinţă! continuă supărat. O sută treizeci de mii de franci?… Este o bagatelă pentru casa de Geldberg! Este ceva la mijloc, şi dumneata nu-mi spui tot, domnule!

— Sigur că este! Casa de bani este goală şi cu peticul ăsta de hârtie pot pune casa în stare de faliment, răspunse Rodach foarte liniştit.

— Doamne! Doamne! Atâtea bogăţii adunate!… O avere care mă costase aşa de scump!… Oh! Copiii mei, copiii mei! îngâna bătrânul.

— În împrejurarea aceasta, continuă baronul a cărui voce părea mm liniştită cu cât a bătrânului tremura mai tare, a trebuit să mă gândesc… justiţia merge încet… mi-am închipuit că adresându-mă vechiului stăpân al casei…

Araby se scutură şi se strădui printr-o mişcare instinctivă să-şi ascundă faţa.

— Nu am auzit bine, se bâlbâi el. Bunul meu domn, nu te înţeleg… ce vorbeşti dumneata de vechiul stăpân al casei de Geldberg?

Rodach se ridică. Araby ar fi vrut să fugă, dar picioarele îi erau de plumb. Când simţi degetul lui Rodach pe Umărul său, fu cât pe-aci să-şi piardă echilibrul şi să cadă pe spate.

— Dumneata eşti domnul de Geldberg! zise Rodach.

— Nu, nu, nu! murmură bătrânul. Pentru numele de trei ori sfânt al bunului Dumnezeu…

— Nu blestema…

— Jur!

— Uită-te în ochii mei!

Cămătarul nu voia să-l asculte.

— Eu sunt Araby, spunea el, eu sunt săracul Araby… întreabă-i pe oamenii din templu…

— Uită-te în ochii mei! ridică Rodach glasul.

Araby ridică în sfârşit ochii care îi clipeau uluiţi.

— Şi vezi dacă am putut să te uit! mai adăugă baronul fără să-şi piardă răceala din glas.

Bătrânul îşi acoperi faţa cu mâinile şi căzu în genunchi. Frica lui superstiţioasă îl cuprinse şi mai groaznic. În faţa lui vedea o fantomă, fantoma unui om asasinat!

— Contele Ulrich, bolborosi el târându-se la picioarele baronului, fie-ţi milă!… Pentru ei am făcut-o… pentru copiii mei… Numai Dumnezeu ştie cât îi iubeam!

— Şi pentru că i-ai iubit, te-au gonit sărmane bătrân? zise Rodach cu un fel de milă amară.

— Nu, oh! Nu! Sunt copii buni, zise bătrânul ridicându-se pe jumătate. Copilaşi buni, care mă iubesc… Şi ce fericit sunt!… Sara, mărgăritarul casei mele, ar putea singură să mă facă cel mai fericit tată!

Sprâncenele lui Rodach se încruntară. O vorbă crudă îi veni pe buze, dar mila îl opri că o spună.

— Ce-mi pasă mie de toate astea! zise răstit. Pentru ultima oară, vrei să-mi răscumperi poliţa aceasta?

— Aş vrea, răspunse bătrânul pierzându-şi teama şi reluându-şi firea de cămătar. Bunul meu domn, chiar dacă nu aş avea decât suma aceasta, ţi-aş da-o… dar nu am nimic… nimic pe lume… le-am lăsat lor tot!

— Ăsta ţi-e ultimul cuvânt? întrebă Rodach.

Araby se uită în jur.

— Vrei să vând toate astea? zise el arătând spre zdrenţele din jur, vrei?…

— Vreau o sută treizeci de mii.

Cămătarul îşi frângea mâinile gemând:

— Doamne Dumnezeule!

Rodach se îndreptă spre uşă. Araby se uita după dânsul. Plângea şi ţipa, se agăţa de mantaua lui şi se târa zdrobit la picioarele acestuia.

Era o scenă ciudată. Rodach ezită de câteva ori. Dar, în acest elan de pasiune, răzbătea firea cămătarului. Rodach desluşea limpede comedia acestuia. Zbârcitul se deconspira jucându-şi prea bine rolul.

Rodach nu făcea altceva decât să stea reţinut şi să tacă. Îl lăsa pe bătrân să se obosească în încercări zadarnice, în proteste contradictorii, în minciuni şi făgăduieli, în rugăminţi şi chiar în ameninţări. Scena ţinu cam zece minute. În sfârşit, Rodach se îndreptă spre uşă. Araby sa târî în genunchi până când acesta puse mâna pe clanţă. Atunci se ridică dintr-o săritură drept în picioare şi strigă scrâşnind din dinţi:

— Blestemat să fii tu care vii să-mi smulgi inima!

Baronul apăsă pe clanţă şi Araby se repezi:

— Ascultă-mă, spuse el gâfâind. Vreau să-ţi plătesc… am să caut… am să mă străduiesc… Aşteaptă până mâine…

Rodach dădu din cap în semn că nu se învoieşte.

— Până diseară! zise cămătarul.

Fu din nou refuzat.

— Aşteaptă un ceas!…

— Nici un minut! Am aşteptat prea mult… şi dacă voi ieşi de aici cu mâinile goale!… zise Rodach pe un ton hotărât.

— Rămâi! murmură cămătarul cu voce tremurândă. Rămâi! Ai câştigat!… Oh! Dacă aş putea să ţin o armă în mână!…

Ridică pumnul spre Rodach într-un gest de adevărată nebunie, apoi se întoarse spre colţul camerei unde se afla grămada cea mai înaltă de zdrenţe. Cămătarul se opri o clipă în faţa ei, se uită cu coada ochiului la baron, apoi începu să ia vechiturile una câte una şi să le pună deoparte. După ce le luă pe toate, apăru o casă mare de fier. Scoase din sân o cheie pe care o băgă în broască uşii acesteia care se deschise scârţâind.

Cămătarul îşi apăsă inima cu amândouă mâinile.

— Haide! zise Rodach.

— Oh! făcu cămătarul scrâşnind. Dacă aş avea cu şerpii, venin în dinţi!… Dacă aş putea sfâşia cu ghearele, ca tigrii!…

Băgă amândouă mâinile în casă şi cotrobăi câteva secunde. Se întoarse apoi la birou cu un pachet.

— Vino! îi spuse lui Rodach.

Se aplecară amândoi peste masă şi cămătarul desfăcu pachetul cu bilete de bancă. Socoteala dură mult: Când pe masă a fost pus al o sută treizecilea bilet, Rodach îi înmâna poliţa lui Araby, care căzu zdrobit în fotoliu.

— Când nu voi mai avea bani, voi mai trece să te văd, domnule Mosès… îi zise.

Bătrânul simţea că moare.

— Pleacă de aici! spuse cu voce obosită, nemaiputând îndura chinurile acestei despărţiri.

Rodach se supuse fără nici o vorbă. Când deschise uşa magaziei descoperind-o pe mica Galifarda care ascultă. Araby se ridică. Pe faţă i se văzu o expresie de bucurie răutăcioasă: avea să se răzbune. Baronul uitase de copilă. Când o văzu în genunchi după uşă, făcu câţiva paşi înapoi.

— Mosès Geld, îi zise, o iubeşti mult pe Sara, fiică ta cea mare, nu-i aşa?

— Pleacă, pleacă de aici! repetă bătrânul.

— Dacă o iubeşti, fii omenos cu această biată copilă, zise Rodach.

Dar cămătarul nu înţelese. Vorbele acestea îl făcură să creadă că Rodach voia să o protejeze pe fetiţă. Se strădui să zâmbească.

— Eu sunt bun, răspunse cu ton mieros şi părintesc. Mititica Nono este fericită cu mine... Nu-i aşa Nono?

— Da, răspunse copila tremurând.

Rodach ieşi. Cum rămase singur, Araby se ridică drept în picioare, trase zăvoarele şi o chemă cu degetul pe Galifarda. Nono veni lângă el începând să plângă. Cămătarul o apucă de păr şi o trânti pe jos. Furia îl zdrobise complet. Se întinse lângă ea. Galifarda închisese ochii şi îşi ţinea respiraţia, încremenită de frică. Dacă Araby ar fi avut putere, ar fi omorât-o. Da nu avea putere, nu făcu decât să-şi înfigă unghiile în carnea copilei care nu se împotrivea deloc, sărmana martiră.

* * *

În piaţa Rotondei nu se auzea nimic, nici horcăitul furios al lui Araby, nici tânguirea Galifardei. Şi dacă s-ar fi auzit tot nu ar fi venit nimeni.

Prin mulţime, Jean Regnault trecea strecurându-se cu capul în jos. Ochii aveau cearcăne vinete, pasul îi era greu, împleticit, ca şi cum ar fi fost şi acum beat. Pe Jean îl apucaseră iar gândurile lui negre. Se plimba de la uşa lui Araby până la "Cei doi Lei", unde Fritz, în picioare şi rezemat de zid, lenevea cu prima cană de rachiu privind mulţimea cu o privire pierdută.

La câţiva paşi, Mâlou, zis Bonet-Verde şi Pitois, zis Bihorul, înconjuraţi de un cerc compact, îşi desfăceau liniştiţi marfa. Agenţii de poliţie mişunau, dar amândoi purtau pe piept plăci largi de negustori de haine. Lângă ei, ducesa şi mititica Bouton-d'Or, care se dezbrăcaseră de hainele de bal, lăudau marfa.

Batailleur tocmai venea escortată de doamna Huffé, slujnica ei. Batailleur se întoarse spre Polyte care învârtea bastonul între degete, iar madam Huffé avu onoarea să-l salute.

În clipa aceea, Jean, care trecea pentru a douăzecea oară prin faţa prăvăliei închise a lui Araby, zări din întâmplare în colţul "Pădurii Negre" profilul cârciumarului Johann. Fără să ştie

de ce simţi un fior când îl văzu. Se opri tulburat, cu braţele moi şi cu ochii aţintiţi pe cârciumar. Johann părea să caute pe cineva prin mulţime. Jean îşi reveni şi alergă spre cârciumar care nu-l vedea.

— Nu-i aşa că dumneata mi-ai vorbit astă noapte? se agăţă Jean de dânsul.

Johann se întoarse şi-l măsură din cap până în picioare. Apoi zâmbind îi răspunse:

— Se prea poate, puiule!

— Dumneata eşti! Oh, dumneata eşti! spuse flaşnetarul. Mi-ai vorbit chiar aici, în locul unde ne aflăm acum.

— Nu zic nu, fiule… dar nu vorbi aşa tare.

— Mi-ai spus că pot să o scap pe bătrână…

— Ei şi?… întrebă Johann oarecum îngrijorat.

— Ei bine, zise flaşnetarul strângându-şi fruntea cu amândouă mâinile, nu îmi mai aduc aminte!

Johann răsuflă uşurat. Buzele sale subţiri se deschiseră într-un zâmbet.

— Sărmane băiete, murmură el, ce beat erai azi noapte! Dar nu trebuie să fi trist în carnaval! Ţi-am şoptit ceva, este adevărat, despre bunică-ta şi nu-mi iau vorba înapoi… Dar mergi prea departe… ţi-am spus că mă voi gândi şi tu ai inventat restul.

— Nu, nu, nu am visat nimic! zise Jean.

— Mai încet, fiule! Te minunezi de visele pe care le visează un om beat!

Johann îl privi drept în faţă pe flaşnetar, apoi lăsând ochii în jos îi spuse:

— Ar trebui să ştiu mai întâi dacă te-ar aranja să părăseşti Parisul pentru o bucată de vreme.

— Orice aş face… dacă ar scăpa pe bunica!

— Vezi, aşa îmi placi! Pentru că, vezi tu, sunt oameni cărora nu le place să călătorească. De vreme ce tu vrei, treaba are să meargă strună… o mică plimbare în Germania unde o să câştigi frumos şi fără să te osteneşti.

— Dar pentru asta o să trebuiască să lucrezi?

— Puţin…

— Ce?

— O să mai vorbim noi despre asta, răspunse Johann uitându-se oarecum încurcat la băiat.

— Nu, nu, nu!... Trebuie să vorbim imediat! Am auzit de multe ori, vecine Johann, că eşti un om aspru şi fără milă... Stăpânul are milioane, dar dacă n-ai fi şi dumneata, s-ar mai gândi el să bage în puşcărie nişte bieţi nenorociţi?

— Ce tot spui? zise Johann.

— Ascultă, mi se pare că ai o inimă bună, spune-mi numai o vorbă care să-mi dea puţină speranţă! Dumneata, dumneata ai pierdut-o pe bunica mea. Nu tăgădui! Ştiu! Dacă mă ajuţi acum să o salvez, promit tot, vecine Johann... Voi uita că ai umblat deseori seara pe la uşa noastră şi că am avut nevoie de toată tăria mea ca să nu te fac să plăteşti cu sânge lacrimile mamei!

Figura flaşnetarului, atât de liniştită şi de blândă de obicei, se transformase deodată şi în ochii pe care îi ţinea pironiţi pe Johann era o ameninţare sălbatică. Cârciumarul întoarse capul ca să nu mai vadă ochii aceia.

— Voi uita tot, continuă Jean. Dar vorbeşte repede căci nu-ţi poţi închipui cât sufăr acum şi nu ştiu ce aş fi în stare să fac!

Vânzoleala mulţimii îi împinse fără voia lor şi se găseau acum între casa lui Hans Dorn şi clădirea Rotondei. Johann se uita în dreapta şi în stânga aşteptând ca întâmplarea să-l scape de cel cu care stătea de vorbă. Jean îl apucase însă de braţ şi nu prea părea dispus să-l lase.

Johann îşi amintea prea bine de întâlnirea de peste noapte şi de propunerile pe care i le făcuse tânărului în beţia lui. Era întotdeauna însă gata să pună pe seama altuia defectele lui. Dacă ar fi fost treaz poate că nu s-ar fi gândit să i se adreseze lui Jean pentru faimoasa afacere de la castelul de Geldberg, dar odată pasul făcut, nu se căise. Ce putea să se întâmple? Oferă un câştig unui om sărac, totul era corect.

Dar în mijlocul mulţimii acesteia curioase şi între atâtea urechi, Johann stătea ca pe ghimpi. O vorbă prinsă din zbor putea să-i producă încurcături. Şi apoi, îl vedea acum, dimineaţa, pe Jean sub o cu totul altă înfăţişare şi i se părea că discuţia lua o întorsătură alarmantă. Nu răspunse imediat, se sili să zâmbească şi îl luă de braţ pe Jean.

— Puiule, eu îmi câştig viaţa cum pot... dacă nu aş face eu treburile stăpânului, le-ar face altul în locul meu şi mama Regnault tot n-ar fi mai bogată. Cât despre întâlnirea noastră de astă noapte, tu erai beat, eram şi eu beat şi dacă ţi-am făgăduit

ceva, aş putea lesne să mă scuz… dar nu e vorba de asta… te ştiu de mic, îmi placi şi destăinuirile tale de azi-noapte…

— Ţi-am destăinuit ceva? zise Jean mirat.

Cârciumarul îi făcu cu ochiul.

— Hei! Hei! Fiule, vinul doamnei Taburot îţi smulge cuvintele fără să vrei, îi spuse el.

— Dar ce am zis?

— Ei, nişte copilării… frumoasa Gertraud care lasă să i se sărute mâna…

Jean lăsă privirea în jos.

— Şi cineva, o mănuşă galbenă care îţi face inimă rea şi pe care vrei…

Se opri şi apoi şopti la urechea tânărului:

— Să-l faci să dispară, dragul meu.

Jean tresări. Fruntea i se acoperi deodată de transpiraţie. Deşi ţinea ochii în jos, se putea citi pe obrazul său efortul violent al memoriei care i se deştepta. Ideea aceasta a omorului îi lovi ca un vârf de pumnal şi îi împrăştie întunericul care îi acoperea amintirile. Se desprinse deodată de Johann şi făcu un pas înapoi.

— Este adevărat, îl urăsc de moarte! zise cu glas schimbat. Şi trebuie să fi vorbit de omor, acum îmi amintesc, şi banii aceia pe care mi i-ai făgăduit trebuie să-i câştig printr-un asasinat.

— Taci, băiete! Taci! Eu sunt un om cinstit… te înşeli… îi şopti repede.

Johann se apropie de el.

— Nu mă înşel! răspunse Jean întinzând mâna ca şi cum ar fi vrut să jure. Şi acum îmi răsună în urechi vorbele dumitale.

Jean îşi încrucişase braţele pe piept şi lăsase ochii în jos. Johann îl privea cu luare aminte străduindu-se să-i ghicească gândurile. Stăteau acum lângă casele care prelungesc strada Petite-Corderie. Cârciumarului îi părea rău acum că nu îşi chibzuise vorbele şi se temea văzând cutele adânci care brăzdau fruntea flaşnetarului. Pasul era însă făcut. Să meargă mai departe era primejdios, să dea înapoi eră cu neputinţă. Johann îşi spunea în sinea lui: "Dacă l-aş ţine o dată în gheara mea, al naibii să fiu dacă mi-ar mai păsa de el! I-aş plăti ce merită şi dacă ar face nazuri i-aş arăta eu… aici însă nu mă pot răsti la el! Haimanaua asta ar putea să-mi pună beţe în roate… Să parlamentăm deci."

Dacă Jean ar fi putut citi gândurile cârciumarului, nu ar fi trebuit să spună decât o vorbă pentru a câştiga preţul răscumpărării bătrânei. Dar capul lui Jean era tulbure, avea frisoane, se pierdea în gânduri întortocheate, gânduri de om care delirează. Era doar un copil, era slab şi durerea îl zdrobea. Nu vedea ocazia şi chiar dacă ar fi văzut-o, nu ar fi ştiut să profite ele ea.

Johann, dimpotrivă, era versat şi lipsit de conştiinţă. Cu cât se prelungea tăcerea, cârciumarul devenea tot mai stăpân pe sine şi îl observa cu atenţie pe tânăr. Intuia tulburarea mută a flaşnetarului şi înţelegea mai limpede decât acesta toate gândurile care îl frământau. Beţia îl slujise bine şi întinzând mâna la întâmplare, atinsese ţinta. Poate că Jean era omul care îi convenea.

— Ei bine, zise el pe un ton confidenţial şi insinuant, pentru că-ţi aminteşti pe jumătate, nu mai vreau să-ţi ascund nimic, sărmane băiete… dar fii cuminte! Aminteşte-ţi că o singură vorbă ar putea să te piardă!

— Să mă piardă? repetă Jean.

— Fiule, spuse Johann dând glasului său inflexiuni părinteşti, văd că nu mai ştii până la ce punct te-ai angajat azi-noapte… nu eram singuri şi nu împotriva mea vor de pune mărturie cei care au auzit ce am vorbit noi doi.

Jean ridică ochii indignat.

— Lasă-mă să termin, zise Johann liniştit. Eu nu ameninţ, ai auzit doar, eu îţi vorbesc… Cei doi oameni pe care îi vezi acolo (îi arătă în mulţime pe Mâlou şi pe Pitois) erau în spatele tău când ai vorbit şi amândoi sunt oamenii mei…

Jean văzuse figurile acelea în obscuritatea de la *"Cei Patru Feciori Aymon"*, îşi aminti şi îl crezu.

— Mi-ai spus că pentru frumoasa Gertraud care te iubeşte şi pentru mama ta eşti în stare de orice. Atunci, fiindu-mi milă de disperarea ta ţi-am dat prilejul să fi fericit şi ai făcut un jurământ, îi spuse Johann.

— Ce valoare are un astfel de jurământ? întrebă Jean.

— Nici o valoare, când nu eşti obligat să-l ţii, zise Johann.

Jean privi înainte şi dădu din cap.

— Sunt prea nenorocit ca să-mi mai fie frică, zise el.

— Asta te priveşte. Dar te previn că noi suntem puternici şi şti bine că tu eşti slab. Ceea ce numeşti tu nenorocire, se poate

schimba chiar azi în noroc… Ce-ţi trebuie ca să te însori cu Gertraud? O zestre. Ei bine, o vei avea…

Jean îşi strânse fruntea care îi ardea.

— Gertraud, atât de bună, atât de frumoasă, şi care te-ar face atât de fericit!… îl ademenea Johann.

— Ce-ţi trebuie ca să o scapi de bunică-ta? Câţiva franci. O să ai destui!

— Lasă-mă… murmură Jean.

Jean se sufoca.

— Sărmana bunică-ta! O femeie atât de bună şi atât de nenorocită! Am văzut-o deunăzi trecând pe stradă… Cum tremură şi nu poate să ţină sus capul ei albit! Ah! toată lumea spune că puşcăria are să o omoare.

Două lacrimi fierbinţi se rostogoliră pe obrazul flaşnetarului.

— Nu!… Nu!… Dumnezeule, fie-ţi milă de mine! bolborosi el.

Johann îl privea cu o bucurie crudă şi se gândi că nu mai avea nevoie decât de o ultimă lovitură. Dar când să deschidă gura, flaşnetarul îşi reveni, ridică privirea şi încercă să se depărteze.

— Gertraud! Gertraud şi mama!… Oh! Mai bine mă omor pe mine decât să omor pe altul!… murmură el cu inima zdrobită.

Johann îşi încruntase sprâncenele văzând că-i scapă prada, dar deodată un zâmbet triumfător i se aşternu pe buzele lui subţiri. Dinspre casa lui Hans Dorn se auzea un zgomot confuz şi mulţimea râzând şi flecărind, alerga înghesuindu-se într-acolo. Johann nu trebui să facă decât doi paşi ca să-l ajungă pe flaşnetar şi să-l apuce de braţ.

— Priveşte acolo! îi spuse arătând poarta lui Hans Dorn.

Jean se uită şi din piept îi ieşi un hohot. Picioarele îi slăbiră şi căzu în genunchi ca trăsnit. În mulţimea care râdea se auzeau strigăte:

— Hei, lume! Veniţi să o vedeţi pe respectabila Regnault pe care o duc la poprealã!…

— O popresc pe Regnault!

O birjă aştepta în colţul străzii Micul Thouars, chiar în faţa dughenei pe care o ocupase marna Regnault timp de treizeci de ani. De la poartă până la birjă drumul era scurt, dar bătrâna nu putea să meargă. Mulţimea avea timp să se bucure. În spatele mamei Regnault venea nora ei, Victoire, care se străduia prin rugăminţi să înmoaie inima portăreilor. După ea, apăru Geignolet uitându-se cu ochii lui tâmpi şi mirându-se. Ţinea în mână o cârpă cu care se freca la ochi imitând-o pe maică-sa.

— Oh! Oh! mormăia el. Mama Regnault n-o să se mai întoarcă!

Spectacolul acesta i-l arătă cârciumarul Johann flaşnetarului. Jean era oricum un om zdrobit. Viaţa lui fusese până atunci tristă dar liniştită, nenorocirea era aceeaşi ieri că şi azi devenind o obişnuinţă. Speranţa care zâmbeşte tinereţii făcea să-şi poată îndura condiţia.

De când se trezise, mintea lui era acoperită parcă de un văl şi era toropit ca un om bolnav simţind că trăieşte doar prin rănile sale. Vederea bunicii târâtă de portărei era pentru el ultima lovitură: căzu în genunchi, zdrobit, fără să mai fie în stare să se mişte. Nu mai putea respira simţind că moare.

Rămase astfel câteva secunde ascuns de privirile mulţimii de un stâlp al peristilului. Era singur eu Johann care se uita la el cu o curiozitate lipsită de orice milă, dar puţin îngrijorat. Pe când flaşnetarul zăcea la picioarele sale, el se uită de câteva ori dacă portăreii îşi isprăviseră treaba. Johann se slujise de împrejurarea aceasta, dar acum se temea că Jean să nu îşi revină din cauza bătrânei. Nu era încă sigur de el. Se apropia ora când îi făgăduise cavalerului de Reinhold că îi va fi găsit oamenii de încredere de care avea nevoie, la serbarea lui Geldberg. Răsplata făgăduită zelului său era prea mare ca să o piardă. Oamenii de teapa cavalerului au grijă să se asigure şi pentru Johann era vorba de o avere.

Jean era tot prăbuşit iar bătrâna, cu toată împotrivirea ei, era târâtă spre trăsură. În sfârşit, se ridică pe jumătate ca un om

trezit din vis la auzul strigătului vrăjmaş al mulţimii. Auzi numele bunicii sale şi cuvântul puşcărie. Dintr-o săritură fu în picioare şi mâinile lui, repezi ca gândul, îl înşfăcară de gât pe cârciumar. Surprins, acesta încercă să strige, dar Jean, cu o putere de nebun, îl sugruma. Înfigându-i tot mai tare degetele în carne, flaşnetarul îi spunea:

— Vrei să ucid? Ei bine, am să te ucid pe tine!… Mama Regnault o să moară în puşcărie, dar tu o să mori înaintea ei!

Jean râdea. Avea spume la gură. Îl ţinea pe Johann lipit de stâlp. Mulţimea se uita spre trăsură şi pe ei nu îi băga nimeni în seamă. Învineţit şi cu ochii ieşiţi din orbite Johann nu se mai zbătea, iar Jean strângea cu toată puterea.

Ochii cârciumarului se umplură de sânge şi buzele i se Învineţiseră: încă un minut şi ar fi fost mort. Dar Jean auzi din mulţime glasul tânguitor al bunicii sale şi o văzu agăţându-se de hainele celor care o târau. În tulburarea sa îi venise o altă idee şi îi dădu drumul lui Johann, apucându-l de umeri. Pe când acesta respira greu, flaşnetarul îi spuse luând un aer de naivă diplomaţie: mi-ai da banii cu care să o scap pe bătrână?

— Vecine Johann, dacă ţi-aş făgădui că mă duc acolo, mi-ai da banii cu care să o scap pe bătrână?

Johann, luat prin surprindere, nu se putu împotrivi şi dădu din cap că acceptă.

— Ei bine, vecine Johann, continuă Jean care îl ţinea lipit straşnic de stâlp, mă voi duce!… Diavolul este mai puternic! Pe cinstea mea, mă voi duce!

— A plecat bătrâna? întrebă Johann care ţintuit de stâlp, nu putea să vadă.

— Nu, nu! Vecine Johann, n-a plecat… Dacă ar fi plecat, ai fi acum foarte aproape de a coborî în iad. Târgul este făcut: plăteşte! spuse răstit şi sprâncenele i se încruntară.

Johann avea la dânsul biletul de bancă pe care i-l dăduse cavalerul de Reinhold seara trecută ca arvună a învoielii lor. Îl scoase din buzunar, dar între timp îi reveniseră puterile şi prezenţa de spirit. Era mult mai voinic decât flaşnetarul şi pe când acesta se uita la bilet, el se gândi să-i dea un brânci. Dar se stăpâni pentru că interesul său era mai mare decât răzbunarea.

— Te-ai purtat aspru cu mine, băiete, dar eu cred că mai eşti mahmur şi nu sunt supărat pe tine, îi zise Johann silindu-se să zâmbească.

— Dă-mi banii! Dă-mi banii! strigă Jean clocotind de nerăbdare şi îmbrâncindu-l.

— Mai linişteşte-te, puiule! S-a terminat cu joaca şi dacă îţi voi da mia de franci, va fi dovadă că mă învoiesc… Să ne înţelegem!

Jean vru să se repeadă din nou.

Spunând acestea apucă amândouă braţele flaşnetarului. Oasele îi trosniră, atât de tare strângea cârciumarul.

— Stai liniştit sau îţi sparg capul de stâlp, îi zise Johann.

Jean scrâşnea din dinţi.

— Linişteşte-te băiete, zise Johann. Vei primi banii, ne-am înţeles… dar vreau să-ţi spun că peste o oră te aştept în locul acesta ca să porneşti la drum… La amiază pleci în Germania!

— Plec, dar acum dă-mi banii! Dă-mi banii!…

Johann întinse bancnota, dar când flaşnetarul vru să o apuce, o retrase.

— Să nu faci prostii! zise Johann ameninţător. Nu-mi poţi garanta nimic decât jurându-te… şi vreau un jurământ greu. Îl iubeai mult pe tatăl tău, se uită Johann în ochii tânărului, făgăduieşte-mi pe amintirea tatălui tău că peste o oră vei pleca!

— Îţi jur pe amintirea tatei!

Johann îi dădu bancnota şi Jean se năpusti în mulţime.

— Am jurat să plec, dar n-am jurat să ucid… îşi zise el în gând, beat de fericire.

Johann privi după el pipăindu-şi gâtul:

— Mi se pare mie că vor rămâne mai mulţi pe acolo. Cum-necum, treaba este făcută şi eu îmi voi lua răsplata!

Mulţimea se ţinuse pas cu pas după bătrâna Regnault şi portăreii care erau gata să ajungi la trăsură. Scena dintre cei doi nu durase mai mult de un minut şi Jean încerca acum să-şi facă loc prin bariera compactă care se formase. Sosirea lui era o lovitură de teatru şi biciuia curiozitatea mulţimii care începuse să lâncezească. Toţi bănuiau că se va întâmpla ceva: era ca într-o dramă care se juca sub ochii lor.

Cei din primele rânduri nu văzuseră apropierea lui Jean şi râdeau înainte. Mama Regnault era aproape de trăsură şi deci în faţa vechii sale prăvălii. Vederea locului acestuia unde odinioară fusese înconjurată de o lui acestuia care avea pentru ea atâtea amintiri scumpe, familie numeroasă, unde fusese bogată şi fericită şi respectată, îi făcu rău de parcă i-ar fi înfipt cineva un cuţit în inimă. Se revoltă şi făcu un efort şi scăpă din mâinile celor care o târau să o închidă. Mulţimea urlă: "Bravo!"

— O vor prinde iar! strigă Pitois.

— N-o s-o prindă! răspunse marea ducesă.

Şi mulţimea repetă cu entuziasm:

— O s-o prindă!

Bietul idiot care plângea, începu să rânjească atunci când auzi strigătele acestea vesele şi prinse să mormăie:

— Am să mă duc diseară… gaura e aproape făcută… o să iau gălbenaşii, o să cumpăr rachiu şi sticle… şi o pivniţă mare ca să pun sticlele… şi dacă îmi mai rămân bani, o să-i dau mamei Regnault să scape din puşcărie…

Scoase un ţipăt de bucurie şi se dădu peste cap.

— Bravo Geignolet! strigă mulţimea.

Şi văzând-o pe bătrână zbătându-se în mâinile agenţilor şi nevrând să urce în trăsură, corul începu să scandeze:

— Are să urce!

— N-are să urce!

În acel moment, Jean străbătu în faţă.

— Fiul meu! Fiul meu! strigă bătrâna.

Dar strigătul acesta nu era pentru Jean, ci pentru celălalt. Acela a cărui asprime nelegiuită o asasină pe bătrână era Jacques Regnault, domnul cavaler de Reinhold.

Jean care ajunsese în mijlocul cercului îmbrâncind în dreapta şi în stânga, îi împinse pe portărei aşezându-se cu nările dilatate în faţa bătrânei.

Bucuria mulţimii ajunsese la culme. Bouton-d'Or trepida cu nerăbdare, ducesa ţopăia, Batailleur avea poftă să plângă iar doamna Huffé uitându-şi nenorocirile, saluta mereu.

Când îl văzu pe Jean prezentând biletul eliberator şi dând piesei un deznodământ fericit, mulţimea fu în delir. Fiecare era înduioşat peste măsură, nimeni nu-şi mai amintea că-şi bătuse joc adineaori şi interesul lor era foarte viu. Un huiduit imens însoţi apoi fuga portăreilor şi, în timp ce familia Regnault se îndrepta spre casă, Geignolet era purtat în triumf în jurul pieţei Rotondei.

Hans Dorn nu ştia nimic despre întâmplarea aceasta pentru că în tot acest timp se afla, împreună cu prietenul său Hermann şi cu ceilalţi pe care li cunoaştem din cârciuma "La Girafa", într-un separeu la "Cei Doi Lei". Acolo împlinea ultimele ordine ale baronului de Rodach, întrebându-i pe aceşti emigranţi din Germania, vechi vasali ai casei de Bluthaupt, dacă erau gata să părăsească Parisul pentru a-l servi pe fiul stăpânului lor. Toţi făgăduiră că îl vor sluji cu credinţă.

În încăperea sărăcăcioasă a mamei Regnault se petrecea o scenă de fericire mută, tulburată doar de aerul posomorât al flaşnetarului. El, care o scăpase pe bunica sa iubită şi ar fi trebuit să fie bucuros, stătea mâhnit şi tăcut fără să răspundă mângâierilor pasionate ale mamei sale.

— Copilul meu! Scumpul meu copil! Ce bun este Dumnezeu că te-a ales să ne scapi! spunea Victoire acoperind cu sărutări fruntea lui Jean.

În acel moment uită să-i întrebe de unde avusese banii care veniseră tocmai la timp. După vreo jumătate de oră îşi reveni şi îl descusu. În loc să răspundă, Jean se ridică şi o strânse în braţe apoi îngenunche lângă bunică şi îi sărută mâna. Se ridică brusc şi ieşi pe uşă, lăsând-o pe Victoire speriată şi cuprinsă de bănuieli.

Lui Jean îi rămăsese o jumătate de oră. În loc să iasă pe alee şi să plece, se îndreptă spre locuinţa lui Hans Dorn şi urca repede scara. Gertraud era singură acasă după plecarea tatălui său împreună cu baronul de Rodach. Ea părăsise fereastră unde pândise trecerea lui Jean şi nu văzuse nici plecarea tristă, nici întoarcerea fericită a familiei. Stătea pe marginea patului tristă şi cu capul plecat. Cu cât trecea timpul, cu atât era mai neliniştită. Pe obrazul ei, care de obicei exprima atâta bucurie naivă, se întipărise groază: avea o presimţire funestă în adâncul inimii.

Deodată ochii îi scânteiară. Pe scară se auzeau paşi şi Gertraud îi recunoscu. Se ridică şi alergă să deschidă uşa fără să mai aştepte ca Jean să bată.

— Jean! Sărmane Jean! Ce, ţi s-a întâmplat? De unde vii? Intră! Intră repede! Oh! Ce teamă mi-a fost! zicea ea coborând scara să-l întâmpine.

Îl luă de braţ şi îi trase în odăiţa ei unde îl aşeză lângă ea şi îi strângea mâinile fericită. Dar privindu-l o trecu un fior şi îl întrebă speriată:

— Ce ai, Jean?

Jean încercă să zâmbească. Fata repetă întrebarea privind hainele sfâşiate ale băiatului, părul ciufulit, ochii duşi în fundul capului, obrazul tras ca al unui bolnav. Aşa arăta Jean după noaptea aceea şi dimineaţa care îi urmă.

— Pentru Dumnezeu, vorbeşte! Vreau să ştiu tot! spuse ea.

Tânărul parcă se ferea să se uite în ochii Gertraudei.

— Am venit să-ţi spun… domnişoară… că dacă nu-ţi aduc înapoi hainele în stare bună… murmură el.

— Nu e vorba de asta! E vorba de tine! zise fata tăindu-i vorba cu lacrimi în ochi.

— De mine?… întrebă el cu oarecare amărăciune în glas. Tăcu, dar apoi reluă el încet din cap: Oh, domnişoară Gertraud, pentru ce să te plictisesc vorbindu-ţi de mine? Aseară…

— Eşti supărat pe mine, Jean? Dacă ai şti cât am suferit de azi dimineaţă până acum!

— Nu sunt supărat! zise flaşnetarul. Ai dreptul să faci ceea ce ai făcut… Se spune că făgăduielile femeilor dispar la cea mai mică adiere… Eşti bogată şi eu sunt sărac, domnişoară… Am fost nebun şi ar trebui să fiu pedepsit numai pentru că am sperat!

Lacrimi mari picurau din ochii Gertraudei.

— Nu mă mai iubeşti, Jean? întrebă dânsa.

— Cred că nu te mai iubesc.

Pe Gertraud o înecă plânsul. Inima lui Jean era zdrobită, dar nu spuse nimic şi parcă simţea o bucurie crudă să o vadă suferind. Dar simţea totuşi că fata este nevinovată şi ar fi vrut să-i ceară o lămurire. Se ţinu însă tare. Urmă o tăcere de câteva minute.

Apoi flaşnetarul se foi pe scaun şi începu să-şi învârtească pălăria între degete.

— Şi acum, domnişoară Gertraud, îţi spun adio, îi zise el.

— Pleci? întrebă fata înecată de plâns.

— Plec, răspunse Jean, pentru multă vreme poate… cred că nu ne vom mai vedea niciodată.

Vocea începu să-i tremure şi emoţia îi înfrânse răceala.

— Aşa cred! zise iar. Ieri aş fi fost foarte nenorocit să mă despart de tine… Azi însă… Oh! Gertraud, Gertraud! Să te ierte Dumnezeu! Un altul nu te va iubi cum te-am iubit eu!

— Dar de ce-mi vorbeşti astfel? zise fata mâhnită. Ce ţi-am făcut? Ce ţi-am făcut oare?

Jean se încruntă, apoi se înduioşă. Vru să se explice, dar se abţinu şi ridicându-se îi spuse:

— Nu mi-ai făcut nimic, domnişoară Gertraud, de ce m-aş plânge? Eşti liberă!

Biata copilă nu înţelegea. Jean se îndreptă spre uşă.

— Dar unde te duci, pentru numele lui Dumnezeu? întrebă disperată. Fie-ţi milă de mine şi spune-mi ceva, nu mă părăsi astfel!

Jean se opri nehotărât în prag.

— Ascultă-mă, zise el încet, te-am iubit prea mult ca să te pot uita într-o zi… Mă voi gândi mereu la dumneata şi acesta va fi chinul meu cel mai mare! Adio, Gertraud! Plec departe!… De-acum încolo mă va înconjura un mister pe care nu-l va cunoaşte nici familia mea… dar orice s-ar întâmpla, să nu crezi că pot ajunge un criminal!

Cuvântul acesta, care îl obseda în secret pe Jean, o făcu pe Gertraud să încremenească.

— Criminal? repetă ea. Cum aş putea să te cred criminal?…

Jean ar fi vrut să prelungească această despărţire, dar după ce rosti cuvântul, se înroşi, mai bolborosi câteva vorbe neînţelese, o privi încă o dată pe Gertraud şi ieşi în fugă. Fata îl strigă şi pentru că el nu se întorcea, coborî scara şi se repezi după el pe alee.

Capitolul VII - Tovarăşi de drum

Geignolet străbătea mulţimea, în timp ce Jean, fratele său, sosea la locul de întâlnire cu cârciumarul. Era sub peristilul Rotondei, în faţa prăvăliei lui Araby.

Uşa cămătarului era deschisă şi el îşi aştepta acum muşteriii ca de obicei în spatele ghişeului cu deschizătura în formă de semilună. Târgul însă era pe sfârşite şi cei care aveau nevoie să se împrumute, văzând mai devreme închis, se duseră în altă parte. În dimineaţa aceea Araby nu avea noroc, nu-i pică nici o pradă care să-l mângâie de pagubă pe care o suferise.

Într-un colţ, Nono, mica Galifarda, pe al cărei obraz şi gât se vedeau încă semne vinete lăsate de mâinile ovreiului, se ghemuia într-un colţ, fiindu-i frig; ţinea ochii pironiţi cu spaimă pe bătrân; nu cuteza să plângă; abia cuteza să sufle.

Johann şi Jean s-au întâlnit în faţa intrării în prăvălie. Cârciumarul ocolise piaţa şi trecuse oamenii în revistă; toţi erau gata. Fritz îşi golise ultimul pahar de rachiu, iar Pitois şi Mâlou, cei doi prieteni nedespărţiţi, vânduseră cel din urmă pantalon furat.

— Iată ce va să zică să fie cineva exact! zise Johann. Ştii tu, Jean, că ai mână tare şi cu multă vreme am să port urmele unghiilor tale? Dar să numai vorbim de asta, trebuie să ne grăbim, căci am oprit loc în diligenţa care pleacă acum.

— Am făgăduit să plec, voi pleca, răspunse Jean.

Idiotul tocmai şosea în momentul acesta, urmărindu-l pe fratele său cum urmăreşte ogarul un vânat. Încercară se ascundă după un stâlp al peristilului să asculte, însă Johann şi flaşnetarul vorbeau încet şi se plimbau, făcând trei, patru paşi înainte. Idiotul nu putea auzi nici o vorbă.

Geignolet urmări două-trei minute pe Johann şi pe fratele său Jean din stâlp în stâlp, cu o răbdare vicleană care-i era proprie. Apoi, văzând că degeaba se străduia, se uita mai repede peste tot căutând un loc unde să se adăpostească mai în apropiere.

Sub peristil nu era loc unde să se ascundă, dar ochii idiotului se opriră pe uşa deschisă a lui Araby. Profită de minutul când fratele său şi Johann îşi întoarseră spatele, pentru ca să străbată peristilul dintr-o singură săritură. Când se întoarseră ei cu faţa, dânsul se şi pitise după uşa cămătarului. De acolo auzea mult mai bine.

Când trecu cârciumarul şi cu Jean pe dinaintea uşii, vorbea Johann. Răspundea negreşit unei întrebări a flaşnetarului în privinţa călătoriei.

— O să ai destulă vreme să afli pe drum, băiete, zicea el: am să te pun cu unul care o să te facă să înţelegi… nu ţi se cere să bei marea, crede-mă, şi ai să câştigi foarte uşor banii.

Erau amândoi, faţă în faţă în aceeaşi situaţie. Era vorba de o crimă pe care Johann o lua foarte în serios negreşit, dar pentru care nu conta deloc pe flaşnetar. Pentru el Jean era numai un actor mut luat ca să-şi completeze trupa şi pe care-l înrola numai pentru ca el să-şi ia răsplata făgăduită.

Cât despre cele două slugi, Mâlou şi Blaireau, fără a mai vorbi de credinciosul Fritz, un biet băiat că Jean Regnault este negreşit un lux.

Cavalerul ceruse patru oameni cel puţin şi ca să poată Johann să-i ia banii, trebuia să-i dea atâţia oameni câţi i se ceruseră.

Sub influenţa afurisitului de rachiu de la *Cei patru feciori Aymon* începuse Johann cucerirea asta aproape nefolositoare. Treaz ar fi făcut poate altfel. Cu toate acestea, afacerea o dată începută, tot atâta făcea dacă era aceasta ori altul. Ştia nemţeşte şi Johann se gândea cu oarecare plăcere că lipsa flaşnetarului va lăsa câmpul liber nepotului lui Johann pe lângă drăgălaşa Gertraud. Johann avea o stimă nespusă pentru economiile lui Hans.

Cât despre Jean ştim că nenorocirea lui îl învăţase să fie viclean şi că făcuse cu conştiinţa un fel de compromis. Ideea crimei era departe, cale de o sută de poşte de mintea lui. Cu toate acestea Johann şi el ajunseră fireşte să vorbească despre aceasta. Geignolet prinse câteva vorbe din zbor şi le ţinu minte întocmai.

Peste zece minute îl văzu pe Johann scoţând din buzunar o pungă pe care i-a dat-o lui Jean şi amândoi se depărtară.

— Huu! Mă duc să spun toate astea Gertraudei! zise tare idiotul urmărindu-l de departe.

Johann şi Jean se întâlniră cu Fritz în prag la *Cei doi lei*. Johann zise câteva vorbe şi fostul curier de la Bluthaupt, care se cinstise până în zori merse alături cu el.

Ajunseră toţi trei, urmăriţi de Geignolet, până la aleea umedă şi neagră care ducea la cârciuma Aymon.

— Hei! *Camaros!* Hei! Plecaţi la drum! strigă el fără să-şi dea osteneala să intre.

Mâlou, ţinând-o de braţ pe Bouton-d'Or, şi Pitois remorcând-o pe ducesă, ieşiră.

— Iată-ne gata, zise Mâlou. Ne duci tu, tată Johann?

— Dar bagajele voastre? întrebă acesta.

— Nu ne trebuie bagaje, răspunse Dihorul. Ne încercăm numai cu paşapoarte, prea bine făcute şi cu nevestele noastre.

— Cum? Nu plecaţi, singuri? zise cârciumarul încruntând sprâncenele.

Bouton-d'Or şi ducesa îi râseră în nas şi fetiţa întrebă făcând un gest de polkă:

— Te miri, bătrân urât? Ce mai face Amorul şi peruca lui?

Johann dădu din cap supărat.

— La tocmeală nu ne-a fost vorba de ele, zise el.

— Vezi că aşa vrem noi, viţeluşule dragă, răspunse Bouton-d'Or.

— Ce vrei, tată Johann, damele astea vor să facă un voiaj pe malurile Rinului, răspunse Mâlou.

Johann dădu din umeri şi deschise marşul. Caravana porni după el. Jean mergea alături de Fritz. Veneau pe urmă cele două perechi, veseli şi înşirând verzi şi uscate. Erau veseli ca piţigoii: cântau din toată inima şi când n-aveau loc pe stradă săreau pe trotuar.

În spatele lor Geignolet se furişa de-a lungul maselor, îl privea cu mirare şi-i plăcea.

Ajunseră la Mesagerii. Mâlou, Pitois şi femeile se cocoţară pe banchetă: Fritz şi Jean se aşezară în cupeu, unde erau singuri.

Geignolet se amestecase printre comisionari şi alţi oameni.

— Cum veţi sosi acolo, zise Johann lui Mâlou, să vă stabiliţi în preajma castelului şi să faceţi să se obişnuiască ţăranii cu feţele voastre… Siliţi-vă mai cu seamă să vă purtaţi cumsecade şi să nu stricaţi treaba mai dinainte.

— Am priceput, tată Johann! răspunseră într-un glas cei doi hoţi.

— Şi să-i spui multă sănătate, Amorului! zise Bouton-d'Or.

Johann se duse la cupeu.

— Tu, Fritz, eşti din partea locului şi ştii prin urmare cum să te porţi… Să-i ajuţi puţin pe ceilalţi şi să-l inviţi şi pe tânărul ăsta pe care ţi-l încredinţez.

Fritz îşi pironi ochii lui stinşi pe cârciumar şi nu răspunse.

Johann şi Geignolet luară fiecare drumul spre casă.

Jean îl cunoştea pe Fritz pentru că-l văzuse de mai multe ori în piaţa Templului, dar nu-i vorbise niciodată. Abia apucă trăsura să cotească de vreo zece ori pe străzi şi fostul curier al castelului de Bluthaupt se înfundă într-un colţ şi închise ochii ca să doarmă.

Ce avea să se petreacă la castelul acela depărtat? Jean era hotărât să se prefacă a se supune şi să se străduiască, jucându-şi rolul de ucigaş, să împiedice omorul. Pentru el însă era numai mister, nu ştiu ce-l aştepta acolo unde trebuia să se oprească.

La câteva leghe depărtare de Paris, îl trezi pe Fritz.

— Ţi s-a poruncit să mă iniţiezi, zise el. Nu ştiu despre ce e vorba, şi trebuie să-mi spui… Ce-o să facem noi în Germania?

Fritz deschise încet ochii şi-i închise iar.

— Deşteaptă-te! Deşteaptă-te îi zise flaşnetarul scuturându-l, nu mai pot sta multă vreme în nesiguranţa asta care mă înnebuneşte!

Curierul deschise ochii.

— Cunosc un om care ar vrea să fie nebun, bombăni el, dar nu poate!

Pleoapele păreau că nu îi pot sta deschise.

— Visam, zise iar vorbind singur. Acelaşi vis!… Doi oameni în marginea Iadului… Luna albă fugea pe sub nori… şi un ţipăt… Oh! Ţipătul ăsta care-mi străpunge inima.

Jean îl asculta cu gura căscată. Nu înţelegea, dar un fior trecea prin vine.

— Eşti prea tânăr, zise Fritz iarăşi, şi ai încă mulţi ani de aici încolo ca să-ţi aduci aminte… Eram cam de vârsta ta şi nu eu am făptuit crima… cu toate acestea crima e aici, ca o povară de gheaţă, pe conştiinţa mea… Nu te cunosc, dar îmi e milă de tine…

Jean stătea mut, ceva oprea vorbele pe buze.

— O să ne întoarcem acolo, mai zise Fritz a cărui voce somnoroasă se încurca. Am să văd iar iadul şi toţi mărăcinii de unde am adunat fâşii din mantaua lui… O să mă duc seara şi tot

pe o lună ca atunci… o să îngenunchez sub molid şi o să încerc să mă rog lui Dumnezeu, o să văd odată dacă sunt blestemat…

— Dar despre ce vorbeşti? îl întrebă Jean.

Fritz se descheie la palton şi luă o sticlă mare, îmbrăcată în răchită, care îi atârna de brâu. Sticlă era plină cu rachiul. Bău. După ce se sătură, întinse sticla lui Jean.

— Fă ca mine dacă simţi de acum că trebuie să uiţi! îi zise.

Jean nu primi. Curierul puse sticla la loc, se încheie şi se înfundă iar în colţul cupeului. Jean era iar singur. Fritz sforăia. Pe imperială, cei doi hoţi şi nevestele lor cântau cât puteau de tare.

Jean se cufundă iar în gânduri. Ceasurile treceau. Trecu şi ziua şi se înnoptă, o noapte neagră şi rece. Fel de fel de gânduri sinistre şi de fantasme treceau prin capul lui Joan. Se gândea acasă la bietul idiot.

O durere grea zdrobea inima lui Jean… Era Gertraud lui adorată şi tânărul acela cu părul bălai care zâmbea ca o femeie. Dacă Jean ar fi simţit acum un cuţit în mână nu l-ar fi azvârlit…

Fritz tresări din somn.

— Mi se pare că patul meu se duce pe roate. Ce noapte! Şi ce de sânge am văzut de când a apus soarele! zise Fritz cu o voce îngrozită.

Pipăi pereţii trăsurii în jur, murmurând. Pe urmă Jean simţi o mână umedă şi caldă că-l strânge de gât.

— A! Te-am prins! strigă Fritz. Pe tine te văd în visurile mele! Tu mi-ai albit barba, tu ai pus cenuşă în locul inimii mele! … Ucigaşule!… Ucigaşule!

Jean se zvârcolea şi nu putea respira.

Curierul îi lăsă deodată.

— Dar nu sunt în patul meu, bombăni el. Îmi aduc aminte: mergeam în Germania… trebuie să beau ca să uit!

Un miros de alcool se răspândi în cupeu. Fritz nu mai zise nici o vorbă pentru că bea.

— Vrei! îl întrebă pe Jean mai înainte de a o astupa.

Lui Jean îi ardea gâtul, întinse mâna în umbră cu sete şi puse sticla la gură. Bău pe nerăsuflate. Rachiul i se urcă la cap, deodată şi-l scoase din minţi. Începu să râdă ca un nebun.

— Adevărat! bolborosi el, cu asta uită omul… Ah! Ah! Ah! Pentru ce sufeream eu?

— După ce vei omorî, o să trebuiască să bei şi mai mult rachiu! îi zise Fritz.

Jean dădu din umeri şi adormi.

Geignolet idiotul o găsise pe Gertraud tot în locul unde o lăsase, în capătul aleii lui Hans Dorn. Cum îl zări, fata se năpusti spre el.

— Unde este? îl întrebă.

— Vreau să-mi dai banii mei! răspunse idiotul.

Gertraud îl târa până în camera sa şi-i umplu pumnii cu bani.

— Hh! Iacă iacoli! strigă el plin de bucurie. Eşti bună fată, Gertraud! Fratele meu este în diligenţă, ca un domn.

— Ce diligenţă?

— Ei spun că asta se duce într-o ţară care se cheamă Germania şi este foarte departe de aici. Se duce acolo ca să omoare un om.

Gertraud şovăi.

— A plecat cu Fritz telalul, zise idiotul, îl ştii, ăla care are paltonul cenuşiu rupt... Şi tata Johann i-a dat bani pentru ca să omoare acolo.

Gertraud căzu pe un scaun şi închise ochii.

Idiotul rămase două-trei secunde încă în faţa ei, pe urmă fizionomia lui luă o expresie de vicleşug ciudat.

— Iacă! Iacă! gândi el; ea doamne acum de-a binelea.

Străbătu odaia în vârful picioarelor şi crăpă binişor uşa lui Hans Dorn. Se uită repede înăuntru.

— Galbenii sunt acolo, şi gaura este după pat... am să sfârşesc diseară! bombăni el.

Trecu iar pe dinaintea Gertraudei adormite, fără să se uite la ea şi coborî scara sunându-şi banii din buzunar.

Capitolul VIII - Toaleta Sarei

La ora la care cârciumarul Johann îşi aduna armata şi o ducea spre Curtea Mesagerilor, la doamna de Laurens nu era încă ziuă. Venise foarte târziu noaptea trecută acasă şi somnul acesta prelungit repara îndoita osteneală de la balul Favart şi de la casa de joc din strada Prouvaires.

Demult bătuse amiază, dar mătasea groasă care cădea de-a lungul ferestrelor împiedica razele soarelui de a pătrunde; prin urmare făcea să fie încă întuneric în cameră.

Uşile erau închise, nu era nimeni în cameră, dar un foc dulce, care ardea în cămin, spunea că era cineva care se îngrijea de Sara.

Dormea cu pologul[11] închis aproape tot. Imaginea ei dovedea oboseala aceea moale ce urmează după somnul dintâi. Stătea cu capul întors spre lumină, de sub boneta de dantelă îi fugeau bucle minunate de păr negru care i se răsfira pe perne; braţul său gol, fraged, atârna afară, simţind atmosfera caldă a camerei.

Micuţa rămase câteva minute în somnul acesta liniştit în care am surprins-o. Apoi obrazul i se roşi, suflarea i se încurcă şi ieşi caldă de pe buze, nările i se umflară şi tot corpul tremură uşor sub plapumă.

Mâinile i se agitau la întâmplare, degetele i se strângeau pe cearceaful cel fin. Parcă ar fi căutat o armă. Se zbuciumă, tâmplele îi asudaseră, buzele pronunţau pe jumătate vorbe neînţelese. Printre vorbele acestea un nume era pronunţat mai des, un nume pe care urechea nu-l desluşea bine numele unui bărbat.

Şi vai de bărbatul acela dispreţuit! Vai de el! Pentru că gura Sarei părea că cere sânge! Se mişca mereu; zbuciumarea-i oarbă era şi mai tare. Gâtul i se înţepeni; capul i se ridică încet, straşnic, înfiorător. Numele ieşi încă o dată din buzele-i încreţite, dar acum bine pronunţat:

— Franz!… mai zise o dată.

Şi fruntea i se descreţi, glasul i se înmuie, capul îi pică pe pernă. Era odihna după lupta victorioasă.

Se deşteptă. Dădu cu ochii de oglindă. Se sculă puţin ca să se uite în oglindă.

Zâmbi, îşi aruncă pe spate bogatu-i păr negru şi se ridică.

— Nina!… strigă ea.

---

[11] Pológ ~oáge *n*. 1) Învelitoare confecţionată dintr-o ţesătură groasă (de cânepă sau in), având diferite întrebuinţări; veretcă. 2) Pânză fină pentru draperii şi perdele. 3) Acoperământ special, asemănător unui cort, care se atârnă deasupra unui pat în scop protector (împotriva ţânţarilor, muştelor etc.). 4) Pat cu un astfel de acoperământ, instalat vara în aer liber. /<rus. *polog*. (nota lui BlankCd)

Uşa se deschise îndată şi o cameristă tânără, sprintenă, iute, veni. Puse un peignoar[12] de dantele pe umerii Sarei şi în picioare papuci de catifea.

Toaleta ei începu. Nina, vie şi îndemânatică, părea că se joacă împrejurul stăpânei sale. Mâna îi fugea repede, lăsând pretutindeni după sine tinereţe şi frăgezime.

Doamna de Laurens n-avea încă trebuinţă de arta aceea preţioasă care şterge zbârciturile, vopseşte părul şi ştie să dea prospeţime unui obraz ofilit. Anii însă se îngrămădeau; se apropia ziua când talentul Ninei nu s-ar mai fi putut plăti prea scump. De aceea Nina era o favorită.

Ea apăsă pe un clopoţel şi îndată veni o altă fată.

Sara se puse pe un scaun bine înfăşurat. Amândouă fetele îi luară părul şi începură să-l pieptene. Două coade strălucitoare, lungi, groase i se învârtiră la ceafă.

După ce isprăviră servitoarele, se uită în oglindă. Oglinda îi trimise înapoi radioasa frumuseţe a obrazului său.

Cameristele aşteptau. Pe urmă se sculă. Peignoarul căzu. Un corset strâmt îi desenă mlădierea taliei. Peste corset, o rochie de dimineaţă; toaleta era sfârşită.

— Arăt bine? întrebă ea.

Cameristele se întrecură în a o linguşi, dar oglinda care nu linguşea de fel, îi spuse mai mult decât ele.

Sara era încântătoare şi siguranţa pe care o avea despre frumuseţea să îi punea în jurul frunţii un fel de aureolă.

Toaleta ţinuse un ceas şi în vremea asta doamna de Laurens nu zisese nici o vorbă. Tocmai când Nina îi puse în spate un caşmir, moale de India, întrebă în sfârşit de soţul său.

— Domnul de Laurens este foarte bolnav! răspunse Nina.

— Şi nu mi-ai spus! zise Sara luând un aer neliniştit, i-a fost rău astă noapte?

— Foarte rău, răspunse fata uitându-se în ochii stăpânei sale.

— Dumnezeule! Dumnezeule! zise Micuţa, ce n-aş da numai ca să-şi recapete sănătatea!

Nina lăsă ochii în jos. Cealaltă cameristă, mai puţin iniţiată plânse în inima ei pe stăpâna sa.

---

[12] Peignoir *s.n.* (*Franţuzism*) Halat de baie; rochie de casă. [Pron. *pe-nioár*. / < fr. *peignoir*]. (nota lui BlankCd)

— Amândoi doctorii sunt la domnul în cameră, zise Nina, încă de dimineaţă şi feciorul domnului spune că amândoi par foarte încurcaţi!

— Trebuie să-l văd! zise Sara, bietul Léon! Şi eu care dormeam liniştită!

Se duse repede spre uşa care ducea la camera agentului de schimb; dar mai înainte de a păşi pragul, făcu semn Ninei să se apropie şi-i zise încet:

— Să spui să pună caii la caretă.

Agentul de schimb Léon Lambert era culcat în pat, galben şi slab de suferinţă.

Lângă căpătâi şedeau doctorul său obişnuit, domnul Saulnier, tânăr învăţat şi de mare speranţă, şi doctorul José Mira, care dă colegului său sprijinul marii sale experienţe. De mai bine de un ceas, vorbeau serios, examinându-l pe bolnav şi comunicându-şi încet observaţiile lor.

Omul acesta care murea era un frate de suferinţă al lui Mira, de aceea acesta era aşa de emoţionat.

Şi în faţa acestui om, gelozia nu mai era cu putinţă. Doctorul uită că Léon Laurens era bărbatul Sarei. În el nu mai vedea decât o victimă. Îl compătimea.

Mira şi doctorul cel tânăr, şopteau din când în când.

— N-ai mai văzut pe nimeni murind de mâhnire?... întreba Mira uitându-se în ochii lui Saulnier.

— Nu! răspunse acesta.

— Eu, sunt bătrân şi am văzut multe lucruri! Mâhnirea seamănă cu o otravă care lucrează încet şi sigur picurat de o mână răbdătoare, în doze calculate...

Doctorul se opri, lăsă ochii în jos.

— Este adevărat! adăugat el cam fără voie. Am văzut şi pe unul şi pe celălalt... sunt morţi care seamănă... Numai că una este mai crudă decât cealaltă! Am cunoscut în viaţa mea un om care, luni întregi, turnă în fiecare zi câteva picături dintr-o băutură de moarte în cupa unui biet bătrân... Pentru astfel de faptă trebuia să aibă o inimă neînduplecată! Ei bine, nu ştiu dacă omul acesta, aşa de rău cum era, ar fi avut curajul să meargă până la capăt cu o otrăvire prin mâhnire!

Mira făcu o a doua pauză, apoi zâmbind amar, mai zise:

— Trebuie o femeie pentru asta...

Tânărul doctor asculta, surprins şi se silea să pătrundă înţelesul ascuns al acestor vorbe.

— O femeie?... repetă el. Adevărul e că se dau exemple monstruoase... Aici însă avem o femeie care este onoarea

sexului său. Am văzut-o aplecată pe căpătâiul acesta, domnule… este un înger!

Un fulger sardonic se aprinse în ochii înfundaţi ai portughezului.

— Se zicea însă că omul acela era un demon? murmură el.

— Care om?

— Otrăvitorul, căruia i-a trebuit un an ca să omoare pe un bătrân… Demon, înger, sunt două vorbe care n-au înţeles! Şi trebuie un ochi foarte ager ca să vadă în fundul inimii unei femei.

Mirarea domnului Saulnier creştea la fiecare vorbă a colegului său. Nu voia să înţeleagă încă. Însă fără voie i se lumina inteligenţa. În momentul acesta se deschise uşa; doamna de Laurens intră binişor.

Mira ridicase ochii când auzise zgomotul uşii. Saulnier, care nu-l slăbea din ochi, urmări privirea doctorului şi tresări văzând-o căzând amarnică şi acuzatoare pe Încântătorul obraz al Sarei. Privirea asta făcea cât toate explicaţiile din lume. Nu mai ora cu putinţă să nu pricepi vorbele din urmă ale doctorului. El făcuse de bună voie aluzie la o crimă misterioasă care îngrozea pe tânărul doctor numai când se gândea.

Ce să creadă? Sara venea în vârful picioarelor. Frumoşii săi ochi spuneau iubirea-i îngrijorată şi în dosul paloarei obrazului se ghiceau lacrimi. Femeia aceasta iubea, femeia aceasta era bunătatea nobilă şi curată!

Inima tânărului doctor se revoltă energic, căci calomnia era infamă lângă patul unui muribund şi în faţa durerii acestei soţii!

Se întoarse spre doctor cu o adevărată indignare. Fizionomia acestuia din urmă se transformase deodată: Saulnier nu mai găsi nici o urmă din ceea ce-i iritase aşa de tare. Doctorul Mira stătea în picioare, se înclina cu respect şi aşternea un zâmbet pe recea-i figură.

În momentul când doamna de Laurens trecea pe dinaintea lui, doctorul îi luă mâna şi o sărută cu toate semnele unui adânc devotament.

Căci, sau pentru că Sara, era atât de iscusită, sau era doar o întâmplare, de când boala agentului de schimb devenise îngrijorătoare, tânărul doctor o găsise mereu pe doamna de Laurens veghind la căpătâiul soţului său.

De aceea se scandaliză foarte mult doctorul Saulnier când văzu strâmbătura sceptică pe care o opunea portughezul entuziasmului său. Şi când strâmbătura asta se schimbă pe obrazul lui Mira în zâmbet respectuos, tânărul medic crezu că se înşelase, într-atât de cu neputinţă i se părea lui că un om să se îndoiască cumva de perfecţiunile Sar ei L

Micuţa se apropie de pat iute, graţioasă şi nici nu răspunse salutărilor doctorilor. Obrazul i se schimbă de o dată când îl văzu pe bărbatul său, ar fi zis cineva că i se sfâşia inima.

— Spune-mi adevărul! murmură ea cu greutate. Oh! Să nu-mi ascunzi nimic! Este în primejdie?

— Nu, răspunse cu răceală Mira nu încă.

Sara se întoarse spre el. Privirea ei avea o expresie ce nu se putea defini. Îşi luă fruntea cu mâinile şi oftă greu.

— Oh!... Oh!... zise ea ca şi cum nu mai putea vorbi. Voi muri!

— Vezi!... Şi tocmai pe femeia asta aveai aerul s-o învinovăţeşti.

Portughezul zâmbea, dar cu zâmbetul lui amar, pentru că Sara îi întorsese spatele.

Bolnavul se mişcă puţin şi ochii i se deschiseră apoi jumătate. Sara se plecă la căpătâiul lui, îi luă amândouă mâinile ca să i le încălzească într-ale sale.

Agentul de schimb când o văzu încercă să se ridice, dar era prea slab, şi nu reuşi. Capul îi rămase greu pe pernă. Efectul binefăcător al prezenţei Sarei nu fu mai puţin neaşteptat şi vădit, cutele frunţii îi pieriră cu încetul şi sprâncenele i se descruntară. Ochii îi rămaseră pe jumătate închişi ca şi cum încă n-ar fi temut, în confuză să deşteptare să nu cumva să vadă pierind scumpa vedenie.

— Cum îţi este, dragul meu? zise Sara cu o voce dulce.

Bolnavul tresări când auzi vocea şi deschise ochii. În privirea cu care o învălui pe nevastă-sa era o bucurie timidă şi multă groază.

— Am suferit mult astă noapte, răspunse el cu o voce slabă şi schimbată.

— Şi pentru ce nu m-ai chemat? întrebă ea cu un accent de imputare.

Domnul de Laurens lăsă pleoapele jos şi tăcu. Saulnier se apropiase.

— Merge mai bine, zise el, criza s-a terminat şi, dacă nu se va întâmpla altceva, o să avem o zi bună.

— Vom avea aceea ce vom voi noi să-i dăm… murmură portughezul.

Mira se uita necontenit la Sara cu o curiozitate rece, dar, sub aparenţa aceasta de gheaţă, străbătea vechea pasiune. Pentru dânsul Sara era destinul. Doctorul se pleca sub voinţa ei cum se plecă creştinul sub voinţa lui Dumnezeu.

Saulnier se întoarse spre Mira ca să-şi vadă părerea confirmată; dar, până să apuce portughezul să deschidă gura, Sara îşi arătă bucuria.

— Ce frică mi-a fost, dragă Léon, când te-am văzut întins pe patul ăsta, nemişcat şi galben! îi zise ea.

— Îţi mulţumesc, murmură agentul de schimb, mă străduiesc să te cred şi sunt fericit.

Saulnier, care făcuse un pas înapoi, nu auzea nimic. Numai José Mira, care nu se mişcase din loc, auzi vorbele schimbate între Sara şi Léon.

Doamna de Laurens strânse cu drag mâinile bărbatului său.

— Acolo, zise Sara, la castelul de Geldberg… îţi voi spune tot ce gândeam eu azi dimineaţă, Léon! Am putea să fim singuri în mijlocul mulţimii… ce frumoase zile ar fi! Dar eşti aşa de slab! mai zise Sara uitându-se cu coada ochiului la Mira. O să poţi să faci voiajul până acolo?

Privirea aceasta era un ordin pentru Mira dar portughezul se făcu că nu o pricepe.

— Voi găsi destulă putere ca să te însoţesc… răspunse domnul de Laurens.

— Nu se poate! răspunse foarte sec Mira.

Micuţa tresări ca un şef pe care chiar soldaţii săi l-ar lovi pe la spate.

— Fără să mă pronunţ aşa de pozitiv ca învăţatul meu confrate, eu cred că o călătorie lungă ar putea să aibă inconveniente.

— Nu spuneţi vorba aceasta, zise bolnavul roşindu-se Sunteţi doctori isteţi… ştiţi tot… dar nu-mi cunoaşteţi răul. Nu, nu, amice, adăugă dânsul încet lui José Mira dumneata nu ştii unde sufăr eu! Nimeni pe lume nu ştie! Şi nici chiar Sara, care e un înger pus de Dumnezeu lângă mine ca să-mi uşurez martiriul, nu mi-a pătruns niciodată secretul inimii mele…

Tânărul doctor nu pricepea nimic, însă Mira citea ca într-o carte în sufletul bolnav al agentului de schimb.

— Nu trebuie să-mi spuneţi, zise agentul de schimb strângând mâna Sarei pe pieptul lui, că voiajul acesta are să-mi facă rău… Pe mine mă omoară Parisul! Ştiu şi simt. Am încă putere, din momentul în care mâna de fier care-mi zdrobeşte sufletul, mi-l lasă în pace… Când plecăm?

— Ar trebui să ştim…, începu Saulnier care nu cuteza să se pronunţe contra experienţei colegului său.

Laurens făcu un gest impacientat de mânie, iar Mititica interveni graţioasă şi teatrală.

— Linişteşte-te, dragul meu, zise ea cu o voce dulce; domnul Saulnier are dreptate… Doctorul Mira ne este cu totul

devotat, ştii bine, şi trebuie să credem în ştiinţa sa… Dacă într-adevăr voiajul acesta…

— Eu cred… o întrerupse pentru a treia oară portughezul cu un ton sec.

Până să-şi isprăvească gândul, Sara se întoarse spre el în chipul cel mai natural; dar când se întoarse, obrazu-i luă acea expresie grozavă pe care am văzut-o de multe ori la ea: buzele i se albiseră şi-i tremurară ochii aveau o strălucire fixă şi rece care îngheţa. Mira încerca să-i susţină privirea, dar pentru o secundă pleoapele portughezului clipiră ca şi cum le-ar fi bătut o rază prea vie, mâinile i se agitară căutând ceva. Gura Sarei se deschise şi. mimă, fără să producă nici un perceptibil, aceste două vorbe:

— Vreau eu.

Pe urmă se întoarse, fără să aştepte răspunsul portughezului.

— Eu cred, repetă Mira pregetând a vorbi, cred că eu am putut o dată să-mi exprim opinia într-un mod destul de rău… se poate chiar să-i facă bine…

— Tot părerea aceasta am avut-o şi eu, zise Saulnier.

— Toată lumea este împotriva mea, zise Mira silindu-se să zâmbească. Eu cedez bucuros şi ader din toată inima.

Un aer de mulţumire lumină obrazul bolnavului. Sara îl sărută pe frunte.

— Vom pleca peste câteva zile, zise Micuţa.

Léon de Laurens închise ochii obosit de emoţia prea tare ce simţea. Ar fi vrut să prelungească momentul acesta, unic în viaţa lui, dar era prea obosit. Un văl confuz se lăsă peste gâtul lui. Trăsăturile aşa de palide, acum iradiau de bunăstare; speranţa, ca un balsam suveran, îl vindecase rana. Era fericit.

Franz se trezise mult mai târziu decât Sara. Dumnezeu ştie dacă visele sale nu se asemănară cu ale doamnei de Laurens!

El visase bucurie, plăcere, nebunie. Poate că, în somnul său, vreo amintire voluptoasă îi adusese pe buze numele Sarei, dar negreşit că nici o idee de răzbunare nu era legată de numele acesta. Amor tânăr, încântător, o ambiţie copilărească, aur, mărire, zâmbete.

Se trezi fericit ca şi în visul său. Se uită la bogăţia alcovului său, pipăi mătasea bogată a perdelelor, sări cu picioarele goale, pe nobila bogăţie a covorului.

Ce frumos arătau acestea! Ce bune erau!... Ce urâtă era mansarda de ieri! Nici nu-şi mai aducea aminte Franz că locuise într-o mansardă. Era făcut pentru luxul acesta strălucitor, eleganţa lui se potrivea cu toate bogăţiile acestea. El era stăpânul lor şi sărăcia lui trecută îi apărea ca un vis îndepărtat.

Soarele de iarnă trecea prin tulul[13] brodat, care acoperea ferestrele. O, ce frumoasă era viaţa! Inima lui Franz era plină, parcă era apăsată de plăcere.

Faimoasele mobile de la Monbro, aduse seara trecută în lipsa lui, îşi arătau formele lor elegante şi alese. Franz, se ducea din cameră în cameră, se oprea în extaz înaintea unui grup de Cumbervortz sau de Pradier, admira, se culca pe divanuri, sărea ca un nebun.

După ce se trânti pe toate sofalele, după ce sări pe toate covoarele, se întoarse în camera de culcare şi se aşeza lângă o masă de palisandru unde aruncase când se întorsese câştigul său din ajun, aur şi bilete la un loc.

Se înfăşură într-un halat de atlas şi se aşeză să-şi privească comoara, să-şi alinieze napoleonii cu grijă şi simetrie. Îşi făcea socotelile ca un casier minuţios care vrea să-şi facă bilanţul de seară.

Însă, când fu la jumătatea socotelii, o idee fără veste, îi trecu prin minte. Încurcă socotelile, trânti un pumn în masă şi grămezile de aur se rostogoliră. Se făcu iar o învălmăşeală care-şi avea farmecul ei. Franz se mai uită o dată pe comoara lui, distrat şi plictisit, pe urmă nu se mai gândi la ea.

Se afundă alene în fotoliul său Pompadour şi fu nepăsătoare la gânduri. Îi veniră iar toate ideile care-l frământau în ziua trecută. Dar nu le găsea nici un sfârşit tuturor acestor gânduri. Erau numai planuri, posibilităţi, speranţe îmbătătoare, printre care nu era nimic serios.

Începu în sfârşit să se gândească numai la Denisa. Acest lucru îi producea numai linişte şi bucurie. Franz, răsturnat pe canapea, cu ochii pe jumătate închişi, cu buzele întredeschise vorbea cu surâzătoarele amintiri din ajun. Tot ce-şi amintea de Denise îl făceau s-o iubească şi mai mult. O vedea nobilă şi cu

---

[13] Tul, *tuluri*, s. n. Ţesătură de mătase, de bumbac sau din fire sintetice foarte fină şi străvezie, alcătuită din ochiuri rotunde sau poligonale. [Pr.: *tül*] – Din fr. tulle. (nota lui BlankCd)

sufletul curat, chipul dulce al frumoasei feţe era în fundul inimii lui şi păstra o aureolă de seninătate suavă. Ieri Franz ar fi voit poate ceva mai romantic în întrevederea lui de la Hans Dorn. Acum, fără veste, se bucură. Era fericit că regăseşte fără pată albul văl feciorelnic.

Putea el să greşească ori să se înşele? Franz tresărea de bucurie şi de mândrie oricând îşi zicea: "Mă iubeşte!" pentru că o vedea ca un mărgăritar unic şi ar fi pus în practică lecţia de duel a lui Grisier împotriva oricui ar fi vrut să pretindă numai că putea să existe în momentul de faţă, o femeie care să se compare cu domnişoara d'Audemer. Şi femeia aceasta îl iubea pe el, Franz, nu numai de când îi zâmbea norocul, de când era fiul vreunui prinţ, ci de multă vreme: îl iubise atunci când era sărac, plăpând, fără nume!

Bucuria lui era amestecată cu recunoştinţa adâncă. Copilul nebunatic era acum bărbat, îi mulţumea lui Dumnezeu!

Apoi o vedea înainte-i pe Gertraud cea gingaşă. Pretutindeni, împrejurul lui, chipuri drăgălaşe! Pretutindeni, figuri iubite!

Clopoţelul din apartamentul său, tras cu o discreţie timidă, răsună slab. El nu-l auzi. Clopoţelul răsună încă a doua şi a treia oară, pe urmă în sfârşit o cheie se învârti în broască uşii de la intrare şi cineva intră.

Franz nu băgă de seamă. Trebui să-i atragă atenţia vocea dulce a portăresei ca să-l trezească din gânduri.

Ea se opri în pragul dormitorului şi, când văzu aurul de pe masă, îşi scoase cu respect ochelarii.

— Să mă ierte domnul, zise ea salutând solemn, dacă am intrat descuind cu cheia mea… dar domnul nu a auzit clopoţelul.

Franz sări de pe scaunul lui. Portăreasa zise iar:

— N-ai ce zice, tinereţea-i tinereţe! Nu bătrânii aceia, bărbatul şi femeia de cincizeci, de ani, ori cincizeci şi cinci, poate şi şaizeci, pe care i-am avut aici, ar fi mobilat apartamentul astfel!… O, nu! Ei aveau mobile vechi, mescioare, mese cu picioare de şerpi, scaune de paie, fotolii de pe vremea potopului!

— Ai venit pentru feciorul pe care te-am rugat să mi-l găseşti? zise Franz.

Portăreasa îşi puse ochelarii ca să-i scoată îndată cu respect.

— Este frumos! zise ea uitându-se împrejur, este frumos! Frumos! Frumos! Hei! Doamne, este frumos!… Oricum, ciudat trebuie să i se pară domnului ca să se vadă aici după ce a fost…

Portăreasa nu isprăvi. Instinctul său diplomatic o prevestea că fraza era foarte periculoasă.

— Colo sus în mansardă? întrebă Franz zâmbind.

Portăreasa scoase o batistă mare de bumbac vărgată cu roşu şi cu albastru, şi-şi suflă nasul cu zgomot ca să-şi ascundă tulburarea.

— Hm! E frumos! Frumos! zise iar. Aşa ceva face onoare unei case, că are un prim chiriaş ca dumneata şi trăsuri galante care se opresc la poartă acum!

Se opri deodată ca să continue apoi:

— Ce proastă sunt! Uitasem, trăsura! Şi doamna aceea care aşteaptă!

— Ce doamnă? întrebă Franz.

— O doamnă frumoasă care vrea neapărat să vorbească cu domnul, răspunse ea clipind din ochi.

— Spune-i să intre.

Altădată, când era colo sus, i se declarase că în casă nu se primesc femei. Dar asprimea aceasta era numai pentru mansarde, virtutea la Paris nu există decât pentru chiriaşii săraci.

— Îmi închipuiam eu că domnul o s-o primească, cu toate acestea, n-am îndrăznit… zise portăreasa clipind din ochi.

— Condu-o pe doamna! zise Franz.

Portăreasa salută cu tot corpul şi cu ochelarii. Franz abia avu vreme numai să-şi pună cravata. Peste câteva secunde intră portăreasa însoţită de o doamnă cu voalul lăsat pe ochi.

— Adineauri am uitat scrisorile acestea, zise portăreasa punându-l pe masă.

Apoi ieşi.

Franz luă scrisorile, pentru ca s-o primească pe frumoasa musafiră, pe care o recunoscuse cu tot vălul său. Era doamna de Laurens.

Capitolul XI - Invitaţia

Sara văzu cu mirare luxul care o înconjura. Ea nu venise niciodată la Franz, dar îl ştia sărac.

Franz o duse până la canapea unde se aşeză lângă ea.

— Nu mă aşteptai? zise ea.

— Mărturisesc... începu Franz...

— Te miri că mă vezi?

— Sunt deosebit de fericit...

— Douăzeci şi patru de ore fără să-mi trimiţi două vorbe! murmură ea, când ştiam că viaţa îţi era în primejdie! Ah, nici nu ştii cât am fost de neliniştită, Franz.

Franz se roşi. Adevărul era că nici nu se gândise, şi în sinceritatea inimii sale, se găsea tare vinovat. Sara se uita la el cu ochii săi mari şi negri încărcaţi de tristeţe. N-o văzuse niciodată aşa de frumoasă.

Bolborosi câteva vorbe de scuză.

— Nu trebuie să te justifici, Franz, zise Sara melancolică. Ghicesc eu prea bine scuza ta... Nu mă iubeşti.

— Cum poţi gândi aşa ceva!

— De prea multă vreme mi-e frică. Eşti un copil pe lângă mine şi legăturile acestea vinovate sfârşesc totdeauna rău! Am aşteptat până acum, dragul meu, şi cu ce nerăbdare! Tot speram două vorbe de la tine!... Nu venea nimic... Dumnezeule! Cât am suferit!... În sfârşit n-am mai putut rezista, am spus să pună caii la trăsură şi am alergat aici...

— Cât de mult îţi mulţumesc, Sara! zise Franz.

Era ceva rece. În loc să se aprindă, tânărul părea că se pune în rezervă. Îşi aduse aminte că Sara căscase când îi spunea el c-o să se bată în duel.

— Nu sunt aşa de vinovat precum crezi, zise domnul cu mult sânge rece. Ieri mă dusesem în strada Prouvaires, pentru ca să te văd.

— Eram acolo şi te aşteptam.

— Doamna baroană de Saint-Roch mi-a spus că nu erai... M-am întors foarte târziu tot sperând că poate o să vii... Azi de dimineaţă cum aş fi ieşit din casă, aş fi venit direct la dumneata.

Îi sărută mâna cu galanterie. Sara asculta cu ochii în jos explicaţiile acestea, prea precise, care îi plăceau. Dar ar fi vrut emoţie şi nu găsea decât curtenie.

— M-am înşelat, zise ridicând ochii şi zâmbind, nu e vina ta! Şi sunt fericită de eroarea mea!… Acum îmi rămâne să-ţi fac o rugăminte… fiindcă pentru acest motiv am venit aici.

Franz luă poza unui om care ascultă.

— Am venit să te invit la serbarea câmpenească pe care o vom da la castelul tatei, zise Sara.

— Îţi mulţumesc, răspunse el din vârful buzelor dar…

— Dar refuzi?

— Nu îndrăznesc să spun asta… Nu ştiu…

Sara făcu o mişcare ca şi cum ar fi vrut să se ridice, atât clocotea în ea mânia. Dar se stăpâni şi reuşi să întipărească pe trăsăturile sale acel zâmbet melancolic de la începutul întrevederii.

— Altă dată, murmură dânsa, ai fi primit cu prea multă plăcere ocazia aceasta de a mă vedea.

— Chiar şi azi te rog să crezi că nu m-am schimbat, răspunse Franz. Dacă n-ai fi decât dumneata…

— Nu cumva îmi porţi pică? zise ea, şi n-ai vrea oare să mă faci să plătesc eu neplăcerile pe care ţi le-au provocat unii membri ai casei de Geldberg?

— Aş face foarte rău să-mi aduc aminte de acest lucru, doamnă, răspunse el. Oricine poate face ce vrea oamenilor săraci şi slabi: ştii că aşa este obiceiul în unele clase ale lumii şi pe atunci eram slab şi sărac!

— Acum eşti bogat? zise Sara neputându-se ţine să nu întrebe.

Abia îi puse întrebarea aceasta şi se căi. Ar fi vrut să-şi ia vorbă înapoi, dar nu mai era vreme.

Franz se sculase repede şi se învârtea prin cameră:

— Da, doamnă, răspundea el în fraze întretăiate, sunt bogat, am să fiu şi mai bogat… sunt nobil! Şi acei care au dispreţuit nenorocirea mea ar fi poate prea bucuroşi să se asocieze la norocul meu…

Fără să ştie ce făcea, luă de pe masă cele două scrisori aduse de portar şi le mototoli.

Doamna de Laurens oftă adânc aşa încât să izbească urechea lui Franz şi lăsă capul pe piept.

— Dacă aş fi ştiut că eşti bogat, n-aş fi venit, zise ea.

În accentul său era melancolie. Franz se opri din plimbare şi se întoarse spre ea; i se păru că vede o lacrimă în frumoasele ei gene.

— Am greşit, zise el. Sunt un nebun, Sara… iartă-mă!… Totdeauna mi-ai făcut numai bine!… Voi veni! Voi veni!

— Nu eşti nebun, Franz, îi zise ea, şi-ţi mulţumesc din toată inima dacă pentru mine uiţi pofta de răzbunare.

— Numai pentru tine, scumpo.

— Omul care te-a insultat îţi va cere scuze…

— Cavalerul de Reinhold? zise Franz. Este prea bătrân, prea zbârcit, sulemenit, prea pleşuv, prea fricos!

Se apropiase de Sara şi, automat desfăcea una din cele două scrisori.

— Cum vei voi, zise Sara; dar eu dispreţuiesc pe omul acela pentru ceea ce ţi-a făcut şi m-ar fi plăcut să-l umilesc în faţa ta… Acum c-ai primit, Franz, să vorbim de treburile noastre şi să ne luăm măsuri… Are să fie o serbare nemaiauzită… grosul invitaţilor va pleca în cursul săptămânii viitoare; însă familia şi intimii vor părăsi Parisul duminică sau luni… Vrei să mergi cu noi?

Franz nu răspunse. Deschisese scrisoarea. Printr-o întâmplare ciudată, scrisoarea vorbea de serbarea de la Geldberg, şi anunţa pozitiv vizita Sarei. Ceva mai mult, scrisoarea profetiza în termeni precişi cea din urmă propunere pe care o făcuse Sara. Franz nu cunoştea condeiul şi nici nu găsi vreo iscălitură.

Iată ce zicea scrisoarea:

"O persoană care are cuvintele sale ca să poarte domnului Franz un interes serios crede că trebuie să-l prevină că în curând are să i se facă o invitaţie ca să asiste la serbarea cea mare pe care bancherii Geldberg, Reinhold şi Compania trebuie s-o dea la castelul lor din Germania.

Domnul Franz poate primi invitaţia aceasta, însă este rugat să nu părăsească Parisul mai înaintea celorlalţi şi să plece cu familia de Geldberg. Aici e primejdia, şi este o primejdie de moarte!"

Fraza şi pagina se termină cu vorba asta.

Franz mototoli scrisoarea şi o puse în buzunar. Lăsă capul pe piept. Concordanţa aceasta ciudată a vorbelor din scrisoare cu vorbele Sarei îl uimeau mult.

— Ei bine? zise Sara.

Franz voia să refuze dar tot nu răspunse.

Visa. În visarea lui deschise cea de-a două scrisoare.

— Ciudat moment ţi-ai ales! zise Sara, pentru ca să-ţi citeşti scrisorile…

Franz nu auzea. Îşi aruncă ochii pe a doua scrisoare. Aici erau numai două rânduri scrise foarte subţire şi gingaş.

Abia le citi şi fizionomia i se schimbă, se roşi.

— Ei bine? întrebă Sara. Aştept să-mi dai răspunsul, Franz…

Şi fiindcă tânărul se codea, îi mai zise:

— Te întreb dacă vrei…

— Am auzit, am auzit! Primesc şi-ţi mulţumesc de o mie de ori!… Voi merge!… Voi merge!

* * *

Trecuseră zece minute de când plecase doamna de Laurens. Franz rămăsese singur. Ţinea în mână a doua scrisoare deschisă şi parcă nu-şi putea dezlipi ochii de pe scrisoare. De câteva ori de la plecarea Sarei, apropiase hârtia de buze ca să o sărute cu drag. Scrisoarea nu vorbea de iubire, conţinea numai fraza asta:

"D… d'A… îl previne pe domnul Franz că se va duce în Germania cu familia de Geldberg".

— Şi eu mă duc! îşi zise Franz. Cum se potrivesc toate pentru mine în această prea fericită săptămână! Am să mă duc, o s-o văd… Ce bine ar fi să ţină mai multă vreme acea sărbătoare!

Mai stătu două trei minute pe gânduri şi apoi se încruntă.

— Dar scrisoarea cealaltă! gândi el. Ce înseamnă avertismentul acesta şi cine mi-o fi scriind?

Căută scrisoarea pe masă şi pe divan, unde şezuse Sara. O găsi în cele din urmă mototolită în buzunarul halatului.

O desfăcu, o citi încet şi cu băgare de seamă.

Ciudat şi iar ciudat! Scrisoarea spunea tot şi ameninţarea ce conţinea era de o importanţă, reală. Dar de la cine venea. După ce o mai citi, se uită la adresă, dar nu înţelese nimic. Fiindcă înţelesul se sfârşea în josul primei pagini, nu căută mai departe. Din întâmplare însă.

Întoarse foaia. Curios! Scrisoarea nu se terminase. Franz citi mai departe:

"Domnul Franz va desconsidera poate avertismentul acesta pentru că este brav şi-i place primejdia, dar primejdia aici nu e numai pentru dânsul. Domnişoara D... d'A... face parte din invitaţii care trebuie să plece cu familia Geldberg. Va împărtăşi, şi dânsa pericolul şi pe capul său va cădea imprudenţa domnului Franz."

— Ştie tot!... murmură Franz încremenit. Se părea că întâmplarea se însărcina să probeze una câte una toate afirmaţiile expeditorului anonim. El anunţa vizita doamnei de Laurens, doamna de Laurens venise; prezicea invitaţia, invitaţia fusese ca să zicem astfel, chiar în aceiaşi termeni ca şi scrisoarea: vorbea în sfârşit de domnişoara d'Audemer, şi Denise venea singură să adeverească spusele sale întrucâtva şi că-i dea un ultim certificat de sinceritate.

Dar nu numai coincidenţele acestea — oricât de ciudate şi neexplicabile erau — îl făceau să se mire. Abia înţelegea acum, Stătea pe gânduri şi nu mai ştia ce trebuie acum mai avea nici o idee. Stătea cu ochii pironiţi pe iscălitură, să facă. În mintea sa era numai confuzie şi tulburare.

Nu era un nume. Erau două vorbe care răsunau pentru dânsul emoţiile din zilele trecute, două vorbe care-i uimeau, care făceau să-i bată tâmplele. Scrisoarea era iscălită:

"Cavalerul german"

Capitolul XII - Trei ambasadori

Domnul baron de Rodach — cavalerul german — lua în amintirile lui Franz şi mai cu seamă într-ale frumoasei Gertraud, care ştia totul numai prin Franz, nişte proporţii uimitoare.

Când se gândea la cavalerul german, Franz nu se putea feri de o emoţie superstiţioasă. Era şi speranţă şi spaimă. De multe ori râdea chiar de sine cu dispreţ. Dar şi cavalerul german era un personaj foarte ciudat!

Trecuseră 48 de ore. Era în ziua de joi 8 februarie. Domnul baron de Rodach se angajase să vadă chiar în ziua aceea, înainte de amiază, pe doamna de Laurens la Paris, pe *meinherr* Van-Praët la Amsterdam şi pe Yanos Georgyi la Londra.

A făgădui, era prea mult chiar; dar a se ţine de făgăduială... Era ceva absurd său magic. Şi totuşi domnul baron de Rodach îşi îndeplini întreita-i făgăduială.

La amiază, în ziua de 8 februarie, froomul ungurului Yanos, servitorul bunului Fabricius Van-Praët şi valetul doamnei de Laurens anunţară pe rând stăpânilor pe "Domnul baron de Rodach!".

Şi domnul baron de Rodach, intră vesel fără să lase în urmă-i cel mai mic miros de pucioasă.

Lăsând la o parte detaliile, purtarea domnului de Rodach fu aceeaşi la Londra, la Paris şi la Amsterdam; pretutindeni ceru convorbire în particular şi pretutindeni fu primit.

După ce ieşi de la doamna de Laurens, aceasta din urmă se urcă în trăsură, cu mânia şi spaima întipărite în obraz. Se duse drept la Templu unde o sili pe Batailleur să-şi lase marfa şi să vorbească cu ea ceva important.

În casa lui Fabricius Van-Praët şi cea a ungurului Yanos fu numai confuzie şi tulburare după ieşirea domnului baron. Van-Praët, de obicei aşa de liniştit, părea furios, ungurul părea încremenit de furie.

Negreşit că amândurora li se întâmplase ceva asemănător, pentru că purtarea lor fu aceeaşi, începură numaidecât să se pregătească de voiaj.

* * *

Veni ziua a treia, sâmbătă, zi de scadenţă despre care am vorbit de mai multe ori în istoria aceasta şi de care casa de Geldberg se temea de multă vreme.

În afară nu se simţea nimic din criza în care se găsea casa. Creditul lui Geldberg, Reinhold şi Compania era acelaşi. Dar cu comerţul este ca şi cu viaţa: cu mult timp înainte să-şi pună boala urmele ei funeste pe obraz, corpul suferă dureri surde.

Zvonuri neînţelese circulau prin birourile lui Geldberg. De unde vin zgomotele acestea deocamdată, nu se ştie, dar ele vin.

Şi apoi vine spaima. Casă întreagă are un fel de freamăt inexplicabil, seamănă cu un om sănătos pe care un vis l-a speriat de moarte.

Nimeni nu formulase ideea că Geldberg, Reinhold şi Compania aveau să-şi suspende plăţile în ziua ele 10 februarie 1844, după 15 ani de existenţă şi în ajun de a lua asupră-şi unul din cele mai importante dintre drumurile noastre de fier.

Nimeni nu ştia pentru ce exista credinţa asta. În birouri era numai un singur om în stare să ştie ceva hotărât, şi omul acesta, casierul Moreau, tăcea ca marmura. El nu suflase nici o vorbă.

Dar, încă o dată, zvonurile acestea vin nu se ştie cum, ştirile de nenorocire ies din pământ şi în aer se strecoară o voce misterioasă care le şopteşte la ureche.

Ori de câte ori un nou venit se prezintă la casă, era un moment grozav. Apoi speranţa revenea, pentru că banca achita ca de obicei orice cerere.

Ziua trecea; nici o catastrofă nu se întâmplase şi neliniştea comună poate că s-ar fi sfârşit dacă s-ar fi arătat în birouri vreunul din şefii casei. Dar tocmai în ziua aceea nu se vedea niciunul. Începuse să se şoptească că ei plecaseră mai dinainte.

Asta era o greşeală. Încă de dimineaţă cei trei asociaţi sunt în camera de consiliu.

Primele ore ale întrunirilor fuseseră triste, posomorâte.

Şi, cu cât trecea timpul, nu se linişteau. Înfrigurarea lor creştea în loc să se micşoreze. Se uitau pe rând la cadranul pendulei, pe urmă lăsau disperaţi ochii în jos. Nu schimbau nici o vorbă, nu făcea nici o mişcare. Aşteptau un răspuns de la baronul de Rodach, ori chiar pe baronul de Rodach. Dar nimic! Ceasul curierului trecuse. Nimic.

Când începuseră să-şi piardă cu desăvârşire speranţa, intră valetul Klaus, cu trei scrisori în mână.

Reinhold, Abel şi Mira nu-şi putură stăpâni nerăbdarea. Se ridicară deodată şi întrebară într-un glas:

— Pentru mine este?

Răspunsul fu favorabil pentru toţi: era o scrisoare pentru doctorul José Mira, o scrisoare pentru domnul Abel de Geldberg, o scrisoare pentru cavalerul de Reinhold. O scrisoare venea din Paris, una din Amsterdam şi una din Londra.

În primul moment cei trei asociaţi nu se gândiră decât să rupă peceţile şi să citească repede. Nu băgară de seamă că scrisorile erau la fel, în afară de mărcile de pe plicuri, şi că, foarte sigur, aceeaşi mână ie scrisese pe toate trei.

După ce isprăvi de citit, prima lor grijă fu să pună bine scrisoarea primită. Împreună rupseseră peceţile, împreună citiseră, împreună iar, băgau scrisorile în buzunar.

Acest trio de scrisori le aduseseră o schimbare însemnată. Până la sosirea lui Klaus fuseseră trişti şi descurajaţi, acum, părea că-i răcorise un vânt bun şi vesel. Reinhold îşi regăsise aerul lui fanfaron, obrazul nesărat al tânărului Abel radia de mulţumire şi de îngâmfare, chiar doctorul îşi descruntase groasele-i sprâncene şi nu mai avea înfăţişarea tristă decât pe jumătate.

Se priviră în tăcere câteva secunde. Apoi cavalerul de Reinhold. În calitatea sa de om deschis şi expansiv, se însărcina să spargă gheaţa. Îşi frecă mâinile cu înfrigurare.

— Haide, peste un ceas se închide casa şi atunci am scăpat de minune! zise arătând cu degetul pendulă care arăta orele trei trecute.

— Bah! zise tânărul domn de Geldberg. Cum înţelegi dumneata vorba asta: am scăpat minunat?

Îi fusese tare frică, dar nu-şi mai aducea aminte.

— Vreau să zic, răspunse Reinhold cu îngâmfare, că, fără mine, plăţile casei ar fi fost desigur suspendate la ora asta.

Abel dădu din umeri.

— Bah! zise dânsul încă o dală, nu mi-a fost nici o frică de ungurul Yanos… Adevărata primejdie venea de la Van-Praët, care este un om bogat… şi, dacă era casa cu adevărat ameninţată, apoi eu am ferit-o bine.

— Tânărul meu prieten, mă aşteptam mai puţin de la modesta dumitale luminată, răspunse Reinhold cu ironie.

Discuţia era să se aprindă.

— Calmaţi-vă domnilor, zise doctorul. Timpul trece, este adevărat, dar până să bată ora patru, multe lucruri se pot întâmpla!

— Suntem feriţi din partea ungurului, zise Reinhold.

— Eşti destul de sigur?

— Foarte sigur.

— Şi n-avem să ne temem de *meinherr* Van-Praët, zise încrezutul.

— E sigur? întrebă doctorul.

— Mai întrebi?

Mira se uita când la unul când la altui. Pe obrazul lui nemişcat era puţină mirare.

— Hei! Cum aţi putut aranja când nici unul, nici altul n-aţi părăsit Parisul? zise dânsul ascunzând un gest de curiozitate sub aerul lui grav.

— Are cineva mijloacele sale, răspunse Reinhold.

— Proverbele sunt nişte prostii, adăugă tânărul domn de Geldberg şi cel mai prost din toţi este cel care recomandă să-şi facă omul singur treburile… când are un bun ambasador…

— Ah! Ai tratat cu Van-Praët prin ambasador? zise Mira.

Pe figura tânărului bancher se citea cea mai mare mulţumire de sine. Se mulţumi să se încline în semn de afirmare.

— Şi dumneata? întrebă iar Mira adresându-se lui Reinhold.

— Exact la fel, răspunse cavalerul. Şi nu-mi vine să cred că ambasadorul tânărului nostru amic poate ajunge măcar la degetul mic al ambasadorului meu.

— Dacă vi l-aş spune cine este! începu Abel cu aprindere.

Dar se opri şi luă un aer de discreţie afectată.

— Tac, zise îndată muşcându-şi buza. Vă spun numai că mijlocitorul dumneavoastră cel faimos şi dumneata, domnule cavaler, aţi împins o uşă care era deschisă…

— Aş fi vrut să te văd pe dumneata! răspunse Reinhold, a cărui figură se întunecă o clipă — cum ai fi înfruntat mânia ungurului!

— Ce mai treabă! zise Abel. Dacă ar fi fost vorba numai să-l pun la locul lui pe acel bătrân trădător de sabie, n-aş fi însărcinat pe nimeni ci aş fi lucrat eu singur.

— Şi prin urmare atunci ai fi putut să probezi cel puţin o dată ceea ce afirmi foarte adesea, adică faptul că eşti foarte brav… răspunse Reinhold.

Abel se roşi. Vorba asta îl usturã cu atât mai mult cu cât lipsea vreo jumătate de duzină de dueluri ca să fie un *sporting gentleman*.

— Domnule! zise dânsul cu ochii aprinşi, dacă aş crede că ai vrut să mă insulţi!

— Pace! Pace! îi întrerupse doctorul foarte serios. Amândoi aveţi nevoie deopotrivă, pentru că în starea actuală a casei, ar fi fost cu neputinţă să achitaţi oricare din cele două creanţe… Aţi lucrat cu isteţime şi vă mulţumesc pentru ceea ce mă priveşte pe mine… Dar eu cred că am făcut ceva şi mai bun decât dumneavoastră. Vom pune mâna pe trei sute de mii de franci.

Ceilalţi doi asociaţi ridicară capetele şi nepăsarea dispreţuitoare de pe feţele lor făcu loc unei plăceri lacome.

— Adevărat? murmură cavalerul.

— Trei sute de mii de franci, repetă Mira.

— Şi cum ai izbutit?

Mira, fără voie vorbi mai încet şi pronunţă numele doamnei de Laurens.

Reinhold şi Abel începură să râdă cu toată inima. Ideea asta că vor avea bani îi înveselise.

— Cum dracu' ai cutezat, doctore? zise Reinhold.

Mira zâmbi.

— Hei! Domnilor, zise dânsul, nu cumva credeţi că aveţi monopolul ambasadorilor?

— Ai dreptate, zise Abel.

— Desigur! zise şi Reinhold. Trăiască diplomaţia!

Îşi strânseră mâna şi poate pentru întâia oară, fără gând rău.

— Suntem scăpaţi! zise dânsul. Suntem scăpaţi şi catastrofa aceasta, pe care am evitat-o, ne-a folosit numai că ne-a învăţat să fim chibzuiţi. Acum câteva cuvinte, vă rog, despre afacerile noastre cele mari. Serbarea, şi drumul de fier! zise Reinhold. Serbarea merge… şi mi-am procurat aseară într-o cârciumă din Templu, adăugă el plecându-se la urechea lui Mira, patru invitaţi care vor face minuni.

Privirea doctorului îi puse o întrebare mută.

Reinhold clipi din ochi într-un fel care dă de înţeles.

Tânărul Abel nu văzu manevra aceasta; se dusese la birou unde căuta ceva prin hârtii.

— Cât despre drumul de fier… merge cu puterea aburului! … zise dânsul.

Abel râse singur de gluma lui şi zise apoi iar arătând un pachet de scrisori:

— Zece mii de cereri de acţiuni, de luni şi până azi!… Până acum n-am cheltuit încă nici o para pe publicaţii! E minunat!

— Peste opt zile o să avem capitalul îndoit, zise Reinhold.

— O să-l avem înzecit peste o lună! răspunse tânărul Geldberg.

— Şi când ne vom întoarce de la castel, zise cavalerul, acţiunile noastre vor avea o primă de două sute cincizeci de franci…

Bătu ora patru. Se sculară dintr-o singură mişcare: era ceasul când se închidea Casa.

— S-a sfârşit! zise doctorul; între trecutul şi viitorul nostru este acum un zid!.. Nici chiar soarta nu mai poate nimic împotriva casei de Geldberg.

Până să se gândească ceilalţi doi asociaţi să răspundă şi tocmai când se auzi cea din urmă bătaie a orei patru, în anticameră se auzi un zgomot.

Şi deodată se auzi un ciocănit tare la uşa cea mică de la scara privată în care intra Moreau casierul în camera vecină cu camera de consiliu. Uşa aceasta fusese închisă pe dinăuntru ca să nu fie deranjat de nimeni mai cu seamă că asociaţii depuseseră în dimineaţa acelei zile, printr-o comună înţelegere, în Casă, toate resursele lor personale Nu mai aveau nimic în caz de nenorocire.

Zâmbetul îngheţă pe buzele portughezului. Abel şi Mira rămaseră cu gura căscată şi cu ochii speriaţi. Zgomotul creştea în anticameră. Se auzea o voce de tunet care poruncea valeţilor să deschidă.

Reinhold îngălbeni când auzi vocea aceasta. Când tăcea glasul acesta se auzea un altul plăcut şi bun. Atunci Abel holbă ochii de spaimă.

În sfârşit, în dosul uşii casierului se mai auzea şi o voce de femeie necăjită care pronunţa foarte distinct numele doctorului Mira.

Toţi trei asociaţi înţepeniseră lângă cămin parcă îi lovise trăsnetul.

Zgomotul creştea în anticameră. Era acolo una din acele voci tari şi tunătoare care supără urechea întocmai ca sunetul apropiat al unui corn.

Cei de afară ameninţau, blestemau. Servitorul se apăra cu sfială şi accentul său exprima din ce în ce mai multă groază.

Bătăile se înmulţeau în uşa de la scăriţa casierului.

— Deschideţi! strigă cel de acolo, domnule doctor, ştiu că eşti acolo şi-ţi poruncesc să deschizi!

— Este sora mea!… Poate să urle şi să bată cât o vrea… zise tânărul Abel.

Părerea poate că era înţeleaptă, însă doctorul nu era în stare să-l asculte. O putere misterioasă părea că apasă pe voinţa lui. De câte ori îşi auzea numele făcea fără voie câte un pas înapoi şi se apropia de camera cea mică. Îi atrăgea ceva de partea aceea, dar degeaba, orice rezistenţă era zadarnică: trebuia să se predea.

Abel şi cavalerul nu făcuseră nici o mişcare. Doctorul însă, cedând forţei misterioase care-l atrăgea spre locui de unde venea acel glas de femeie nerăbdătoare şi întârziată, trecuse fără să ştie tocmai de partea cealaltă a camerei.

— Deschide! Deschide odată! strigă Sara lovind cu pumnul în uşă.

Doctorul ezită o clipă, pe urmă făcu un gest de nepăsare disperată.

Uşa principală se zguduia grozav.

— El este! O!… El este!… zise cavalerul abia suflând clipind des ca o femeie.

— Şi nu este singur! zise şi tânărul Abel.

— Eu cred că ar fi mai bine să deschidem, mai zise el.

— Nu, nu! strigă Reinhold nebun de frică. Uşa este zdravănă… poate că nu vor putea s-o spargă!

Era aşa de orbit de frică că nici nu îi venea ideea să fugă. Stătea acolo prăpădit, topit, picioarele nu-l mai puteau ţine.

O a doua lovitură dată de afară în uşă, şi mai tare decât întâia oară, desfăcu canatul uşii, o a treia lovitură făcu să sară zăvorul din loc.

Van-Praët, Reinhold şi Abel se sculară când văzură pe Sara şi o salutară; ungurul îi imită foarte posomorât, nu-i plăcea să aibă acum înaintea sa o femeie.

Reinhold, dimpotrivă, prinse din zbor zâmbetul său aceasta era o schimbare şi orice schimbare îi plăcea. O cât ar fi fost mai multă lume în cameră, cu atât i se părea întrevederea mai puţin periculoasă. Se liniştea cu încetul şi privirea lui era gata să devină mai arogantă.

— Ei! zise Fabricius, este adorabilă noastră Sara!… Frumoasă doamnă, te-am văzut când erai mititică şi chiar atunci erai încântătoare. Îmi aduc aminte că venerabilul nostru amic Mosès Geld zicea că eşti mică sa comoară.

Doamna de Laurens răspunse acestor vorbe cu un salut ceremonios a cărui ultimă instanţă fu pentru ungur. Acesta îşi răsucea mustaţa.

Reinhold oferi Sarei fotoliul său şi o puse ca o pavăză între sine şi adversarul său.

Capitolul XIV - Paris, Londra, Amsterdam

Doamna de Laurens luă fotoliul pe care i-l oferea Reinhold.

— Am venit aici, zise ea aşezându-se ca şi cum ar fi simţit nevoia să-şi explice prezenţa, ca să-l înlocuiesc pe bărbatul meu ale cărui interese sunt nedemn vătămate prin purtarea acestor domni… Afară de aceasta, am dreptul să stau aici, zise Sara adresându-se ungurului, în calitatea mea de fiică şi moştenitoare a lui Mosès Geld.

Yanos se înclină ţeapăn ca un elev timid.

— Ei! Scumpă copilă! zise Van-Praët, dă-mi voie să-ţi spun astfel, mie care te-am ţinut de atâtea ori pe genunchii mei… O! Doamne! Cui i-ar veni în gând să se plângă de amabilă dumitale prezenţă?… Bună ziua, învăţate doctore!… Nu poţi ghici câtă bucurie simt că te revăd! Iată-ne! Afară de Mosès Geld

venerabilul nostru decan, care, socotesc că se bucură de o perfectă sănătate, şi de bietul Zachœus Nemser (şi şterse o lacrimă reală ori imaginară) iată-ne reuniţi toţi încă odată!… Pot să vă afirm, bunii mei prieteni, că nu venim aici cu gânduri vrăjmaşe.

— Vorbeşte pentru dumneata! zise foarte sec ungurul.

— Haide, domnule Yanos! răspunse calm olandezul, a cărui vorbă se făcea tot mai dulce, fereşte-te de a lua cumva întrevederii acesteia caracterul său amical!… Mi se pare că înţeleg că scumpa noastră Sara a păţit tot că noi… Vai! Interesul desparte astfel familiile! Dar, dacă afacerea sa este tot atât de simplă ca şi ale noastre, atunci doresc ca în zece minute să ne înţelegem.

Zâmbi doamnei de Laurens.

— Să procedăm metodic, zise el iar, şi pentru că avem o doamnă între noi, să-i cedăm cuvântul, după cum cere galanteria.

— Obiceiul casei, zise Sara al cărei ton liber şi hotărât ar fi făcut onoare unui avocat, era, mi se pare, să delege pe unul din membrii săi ca să se ocupe cu una sau cu mai multe socoteli particulare…

— Este foarte adevărat, întrerupse Van-Praët; pentru că, de când s-a retras venerabilul Mosès, eu am avut raporturi numai cu tânărul meu amic Abel.

— Eu am avut nenorocirea să tratez cu omul acesta! zise Yanos arătând cu degetul pe cavalerul de Reinhold.

— Eu, zise iar doamna de Laurens, eram în relaţii directe cu doctorul José Mira şi trebuie să vă spun că aveam în el o încredere oarbă… Să vă spun ce s-a întâmplat… Doctorul s-a prefăcut că va lipsi, mi-a trimis un agent pe care mai înainte îl pusese la curent cu unele secrete, care îl interesau pe domnul de Laurens…

Sara nu se tulbură pronunţând vorbele acestea.

— Domnul de Laurens! zise dânsa mai departe aprinzându-se foarte tare, un om gata să moară pe patu-i de suferinţă, a cărui poziţie disperată o cunoaşte doctorul Mira, în calitatea sa de doctor!…

— Ah! Domnule, zise Sara doctorului Mira, nu puteai să-l laşi să sfârşească în pace o viaţă de chinuri şi de suferinţe! Mai

avea câteva zile să trăiască pe pământul acesta! I le-ai otrăvit şi pe acelea!

Se opri ca şi cum o îneca emoţia. Vorbele acestea făceau asupra ungurului vădită impresie. Se uita la ea uimit de frumuseţea ei şi un minut îşi uită chiar necazul ca să-l împărtăşească pe al Sarei.

Reinhold se bucură de rezultatul acesta preţios. Iar bunul Van-Praët se ştergea la ochii săi uscaţi cu o batistă mare de mătase.

— Domnilor, zise Sara iar către cei doi străini, dumneavoastră sunteţi prieteni vechi ai tatei… vă socotesc că şi cum aţi fi din familie… în faţa oricărora, alţii, aş fi găsit puterea ca să tac, dar ştiu bine că pot vorbi înaintea dumneavoastră… Da, omul acesta a ales pe unul din semenii săi vestit în vicleşug şi în înşelătorie!… Mi l-a trimis, mie, o biată femeie fără apărare! Am văzut cu groază în mâinile unui necunoscut nişte secrete care l-ar pierde pe bărbatul meu… Necunoscutul acela a ameninţat, iar eu am cedat şi, domnul doctor trebuie să aibă acum cele trei sute de mii de franci smulse de la o femeie care era prietena sa.

Vocea Sarei, în care erau lacrimi, era mult mai convingătoare decât chiar vorbele sale.

— Este ceva odios şi laş! zise ungurul strângând pumnii.

Reinhold şi Abel tăceau.

— O! Doctore, scumpe doctore, eşti oare capabil da o faptă aşa de josnică, murmură Van-Praët.

Doctorul ţinea ochii în jos, ar fi vrut să zică ceva dar se stăpânea. Micuţa tăcea acum. Frumoşii săi sâni agita stofa rochiei. Părea că aşteaptă răspunsul lui Mira. Miră însă nu-şi descleşta dinţii.

— Aşa, zise Van-Praët cu blândeţea lui neschimbată, iată-ne aranjaţi foarte simetric: trei contra trei… Cauza scumpei noastre Sara mi se pare judecată… are dreptate… de o sută de ori are dreptate… La rândul dumitale, acum, nobile Yanos!

— Eu am vorbit mai înainte, răspunse acesta, şi nu-mi place să vorbesc de două ori… Istoria mea este tot ca a feţei lui Mosès Geld… Un om pe care îl cunoşteam mai de mult după nume a venit la mine din partea lui Regnault.

— Reinhold… murmură cavalerul.

— Reinhold sau Regnault… răspunse Yanos răstit, este numele unui mişel!… Să nu mă mai întrerupeţi! Trimisul acela s-a folosit în faţa mea de nişte mijloace a căror natură nu-mi place s-o explic…

Vocea îi tremură uşor când pronunţă vorbele acestea şi se roşi şi mai mult. Îşi înfundă calpacul pe păr şi zise ridicând capul:

— Puţin contează detaliile!… Poliţele acelea erau la Paris, la omul meu de afaceri şi, azi chiar, în caz de neplată, trebuia să se înceapă urmăririle… Trimisul dumitale, domnule Regnault, a izbutit să-mi stoarcă o iscălitură în alb de care s-a folosit ca să retragă poliţele din mâinile agentului meu… şi când am sosit eu la Paris, ţinându-mă pe urmele escrocului, era prea târziu!

Cu toată teama lui Reinhold îi veni să râdă, atât de minunată i se părea fraza.

— O afacere bine gândită! zise masivul Van-Praët care împlinea de la sine oficiul de preşedinte. Cât despre mine, continuă olandezul, poziţia mea era tocmai aceeaşi ca şi a viteazului Yanos… După cum se vede, casa de Geldberg are agenţi diplomatici minunaţi şi mulţi la număr… Acela care s-a prezentat la mine nu-mi prea era necunoscut… trebuie să vă spun că este un tip extraordinar de dibaci! Mi-a cerut o împuternicire la fel cu cea de care ne-a vorbit domnul Georgyi, pentru că şi poliţele mele erau la Paris la un om de afaceri care trebuia să pretindă azi plata lor integrală, căci altfel trebuia să înceapă urmăriri definitive… Scumpul Yanos şi eu, schimbaserăm, în privinţa aceasta, o corespondenţă cu totul amicală şi ne înţeleseserăm să lucrăm împreună… Împuternicirea aceasta, într-un fel sau altul, eu am dat-o… Şi când am căzut ca o bombă la mandatarul meu la Paris, poliţele mele se duseseră să se întâlnească cu ale domnului Yanos.

Van-Praët se şterse pe frunte şi sfârşi vorba cu un gest.

— Iată ce propun eu, zise el mai departe după pauză: Să nu facem scandal De ce?… Noi suntem prieteni vechi. Scumpul doctor să înapoieze Sarei cele trei sute de mii de franci; Reinhold să înapoieze poliţele lui Yanos; tânărul meu amic Abel o să mi le înapoieze pe ale mele… şi pe urmă, vom prânzi cu toţii, diseară, cu respectabilul Mosès Geld, ca să celebrăm întrunirea noastră.

Negreşit că hotărârea era plină de merit şi vrednică de învăţatul rege Solomon… Cu toate acestea nici unul din cei trei asociaţi nu se arăta de acord.

Ungurul aşteaptă un timp, apoi n-a putut răbda. Se descheie la redingotă, sub care se ascundea o foarte bogată pereche de pistoale.

Reinhold ar fi vrut să fie în Canada.

— Faceţi ce veţi dori pentru ceilalţi, zise Yanos, dar mie să-mi daţi poliţele înapoi, ori îmi fac dreptate singur.

Luă un pistol în mână. Reinhold apucat de un tremur nebun, se ascunse după scaunul Sarei.

Împăciuitorul Van-Praët interveni şi acum.

— Pace! zise el, pace! Suntem în Paris, scumpe camarade, şi, în Paris, nu-i trebuie nimănui arme de foc ca să-şi facă dreptate singur.

— Nu vreau să ştiu de astea, răspunse ungurul. Ori să vorbească omul acesta numaidecât, ori îi zdrobesc capul!…

Încărcase un pistol şi după ochi se cunoştea că ameninţarea sa nu era glumă.

Primejdia dezlegă limba cavalerului.

Când văzu pe ungur îmbrâncind pe Van-Praët care se străduia să-l domolească, se îndreptă pe picioare. Se uită împrejur căutând un ajutor ori un adăpost. Dar n-avea de unde să spere ajutor: Abel de Geldberg, galben şi nemişcat, îşi încleştase degetele pe braţele fotoliului. Mira ţinea ochii în jos, nici nu vedea ce îl ameninţa pe cavaler.

Doamna de Laurens se răsturnase alene şi graţioasă în fotoliul său. Aţintise pe ungur o privire în care era curiozitate şi acea spaimă amestecată cu farmec ce cuprinde pe spectatorii unei drame, în momentul în care actorul încearcă o primejdie mare imaginară. Sau era poate altceva, pentru că figura ungurului era frumoasă, de o mânie sălbatică şi de un orgoliu nedomolit.

— Pe onoarea mea! N-am primit poliţele dumitale, domnule Yanos, se bâlbâi Reinhold strâns de gât.

— Minţi! îi strigă ungurul ridicând pistolul.

Sara făcu un gest ameninţător: nu era o rugăciune în favoarea cavalerului; era numai un semn cum că dânsa voia să vorbească. Ungurul lăsă pistolul în jos.

— Nu ştiu dacă domnul cavaler minte sau nu, dar nerăbdarea domnului Yanos m-a împiedicat să obţin răspunsul domnului doctor, zise Sara.

— Şi eu, pe al tânărului meu amic Abel, zise şi Van-Praët. Fiecare din noi aşteaptă câte un răspuns.

— Domnul doctor, zise Sara cu un ton de ironie amară, pretinde şi dânsul cumva că n-a primit cele trei sute de mii de franci?

— Afirm sub jurământ! zise Mira fără să ridice ochii.

— Ah! Ah! Dar dumneata, tânărul meu prieten? zise *meinherr* Van-Praët.

— Pe cinstea mea, nu l-am mai văzut pe domnul baron de Rodach, răspunse Abel.

Toţi ridicară capetele dintr-o singură mişcare când auziră numele acesta. Pe urmă toţi se uitară la Abel cu mirare. Trebuie să spunem că numai Van-Praët nu se miră.

După două-trei secunde de tăcere, se produse un fapt ciudat. Sara şi doctorul schimbară o privire rapidă. Chiar ungurul nu se mai uită supărat la Reinhold. Mira fu cel dintâi care deschide vorba.

— Ai zis: domnul baron de Rodach, Abel?... pronunţă dânsul ca şi cum ar fi gândit că numai numele acesta, repetat: vor aduce o rectificare imediată din partea tânărului.

— Da, răspunse Abel, am zis: domnul baron de Rodach.

— Atunci, te înşeli, răspunse Yanos.

Van-Praët zâmbi.

— Bravul meu camarad, de astă dată nu suntem de aceeaşi părere... Tânărul meu amic Abel are dreptate, zise el.

— Ba nu! zise Sara cu vioiciune.

— Ba nu! repetă Reinhold şi Mira.

Ungurul dete din umeri şi răspunse:

— Este distanţă de la Amsterdam la Londra, zise el, şi de vreme ce baronul acesta de Rodach a fost la mine joi, nu putea să fie la dumneavoastră.

— Negreşit, zise Reinhold, căruia îi părea bine să facă pe aliatul pe lângă teribilul său adversar.

Mirarea de pe faţa Sarei şi al lui Mira se schimbă în încremenire.

— Sunteţi destul de siguri ele ce spuneţi? murmură Sara.

— Tot aşa de sigur, după cum e de adevărat că trăiesc! începură într-un glas Abel şi Van-Praët.

— Ia lăsaţi!… zise ungurul tăindu-le vorba. Este tot acel Rodach pe care mi l-ai trimis mie, domnule Regnault?

— Da, răspunse Reinhold.

— Ei bine, pe dânsul l-am primit… L-am văzut… vă afirm… Ce ziceţi de asta?

— Că l-am trimis la *meinherr* Van-Praët, răspunse Abel cu sfială.

— Şi că *meinherr* Van-Praët l-a văzut cum vă vede, răspunse aceasta din urmă.

— Mai e de spus, interveni doctorul, ai cărui ochi holbaţi ţinteau pe Sara, că tot pe acel baron de Rodach l-am trimis la doamna de Laurens.

— Şi că şi eu l-am văzut, întări Sara, şi că a fost la mine, la Paris, la ora de care vorbiţi, joia trecută, 8 februarie.

— Nu se poate! ziseră într-un glas Van-Praët şi ungurul.

— Ba se poate!

Toţi credeau că visează.

— La Paris!… La Londra!… La Amsterdam!… murmură Van-Praët care nu mai zâmbea.

Yanos încruntase sprâncenele şi cerea în zadar lumină spiritului său căci nu găsea decât întuneric.

Cei trei asociaţi din Paris se întrebau din ochi pe furiş. Dar în zadar: misterul rămânea pentru toţi aşa de nepătruns.

— E cu neputinţă şi este vreo nouă mişelie la mijloc, zise ungurul după câteva minute de tăcere.

— Eu pot să probez ceea ce spun, zise Reinhold. Am aici o scrisoare a baronului, datată din Londra.

— Eu am una datată din Amsterdam, zise Abel.

— Eu am una datată din Paris, zise doctorul Mira.

Şi toţi trei scoaseră din buzunar scrisorile primite cu câteva ceasuri mai înainte.

Se strânseră în cerc; scrisorile desfăcute fură puse una lângă alta. Timp de o secundă nimeni nu mai respira. S-ar fi auzit zborul unei muşte în tăcerea adâncă a camerei consiliului. Apoi auzi un murmur înăbuşii. Era vrăjitorie!… Aceeaşi mână scrisese pe toate trei scrisorile. Nimeni nu mai scoase o vorbă. Încremeniseră. Mintea li se acoperea cu o perdea. Cum să priceapă faptul acesta de neînţeles?

Şi fiecare se înspăimântă. Unora dintre ei le veni chiar ideea că s-a întâmplat ceva supranatural.

— Să crezi în vrăjitori!... începu Van-Praët încet.

— La Paris!... La Londra!... La Amsterdam! repetă ungurul încet.

— Îţi vine să înnebuneşti! zise Abel.

Mira, Sara şi Reinhold tăceau cu ochii pironiţi în jos.

— La Paris!... La Londra!... La Amsterdam!... zise ungurul; trebuie să fie diavolul.

În momentul când zise Yanos acest din urmă cuvânt, toţi tresăriră ca atinşi de descărcare de electricitate. Uşa de la casierie se deschise cu zgomot şi Klaus, în prag, anunţa cu o voce răsunătoare;

— Domnul baron de Rodach!

Era mai mult întuneric. Camera Consiliului nu meu era luminată decât de ultimele raze ale crepusculului, pe lângă care se mai adăuga lumina roşie din cămin.

Acolo, împrejurul căminului lui Geldberg stau cinci bărbaţi şi o femeie care renegaseră pe Dumnezeu de multă vreme şi care adeseori râseseră de cei slabi de îngeri care cred în lucrurile din lumea cealaltă.

Şi cu toate acestea, printre toate inimile acestea revoltate împotriva Cerului nu fu una care să nu se înfioare când auzi deodată pronunţându-se numele baronului de Rodach.

Klaus pierise. Umbra neagră a unui om înalt se desenă în pragul acelei camere miei care comunica cu seara casieriei. Cei şase asociaţi, ţepeni pe scaunele lor, galbeni şi fără să respire, aşteptau. Era o tăcere adâncă. Umbra neagră înaintă încet. Zgomotul paşilor săi se auzea la intervale egale pe pardoseală.

Încă nu se vedea figura noului sosit şi fiecare îi da, după imaginaţia sa, o culoare fantastică şi supranaturală. Era chiar baronul de Rodach. Speranţa secretă a fiecăruia era spulberată. Nu încăpea îndoială.

Yanos îl cunoştea pe omul din Londra, Van-Praët pe omul din Amsterdam, Sara pe omul din Paris. Abel, Reinhold şi Mira cunoşteau pe mesagerul ales de ei.

Baronul se opri în faţa locului. Salută dând din cap fără să scoată o vorbă. Asociaţii îl salutară la fel.

Abel, care era mai aproape de uşă, se ridică şi-i întinse un fotoliu.

— Am venit aici, zise el, ca să dau seama de cele trei misiuni pe care îmi făcuseră onoarea şefii casei de Geldberg ca să mi le încredinţeze... Dacă prezenţa mea aduce vreo supărare în convorbirea dumneavoastră sunt gata să mă retrag.

— Domnul baron ştie bine, răspunse Reinhold regăsindu-şi aerul amabil, că nu este niciodată de prisos în casa de Geldberg... Şi, dacă n-ar fi pentru noi o prea mare onoare, aş zice că domnul baron face parte din familie.

Acele câteva vorbe spuse de Reinhold începură să rupă farmecul care ţinea amorţite toate voinţele; fiecare se simţea cu pieptul mai uşurat.

Doctorul îşi puse iarăşi masca sa aspră pe obraz, Van-Praët îşi rechemă iar aerul său de bunătate, doamna de Laurens îşi regăsi iar zâmbetul său încântător.

Numai ungurul nu-şi desprindea ochii de pe Rodach.

— Nu mă aşteptam să găsesc o companie aşa de numeroasă, zise baronul. Din fericire, căci domnul Yanos, *meinherr* Van-Praët şi doamnă, zise el salutând cu curtenire pe Sara, sunt: oameni pe care nu-i poate întâlni cineva prea des… Nu doreşti să se aducă lumânări, domnule cavaler, pentru ca să ne putem vedea?

Cavalerul trase clopoţelul. Peste un minut camera consiliului era luminată.

Când baronul ocoli încă o dată cu o privire adunarea, întâlni privirea unui singur om, şi aceea şovăielnică: era a ungurului Yanos în care se citea ură şi frică. Baronul se făcu că nu observă.

— Prezenţa doamnei şi a domnilor, zise Rodach, mă face să cred că ar fi de prisos să mai dau socoteală despre misiunea mea.

— Ştii deja, văd, zise Rodach încet, dumneata José Mira că am dobândit de la doamna de Laurens o mică parte din suma respectivă.

Sara făcea feţe-feţe dar nu deschise gura.

— Dumneata, domnule Abel de Geldberg, ştii că am adus în stare pe *meinherr* Van-Praët să pună în mâinile mele poliţele a căror plată trebuia pretinsă azi chiar.

— Scumpule domnule, murmură olandezul, este de la sine înţeles că poliţele acelea sunt tot proprietatea mea…

— Nu cred, răspunse Rodach.

Olandezul se făcu vişiniu, vru să zică ceva dar baronul îi făcu semn să tacă şi tăcu.

— Dumneata, domnule de Reinhold, zise Rodach, aveai cu domnul Georgyi o afacere la fel… ştii că s-a aranjat.

— Să dea Dumnezeu! gândi cavalerul.

Reinhold avea dreptate să se îndoiască. Obrazul ungurului era vânăt şi sprâncenele i se încruntaseră rău.

— Casa de Geldberg este mulţumită de mine? întrebă baronul în sfârşit.

— Desigur! şopti doctorul.

— Negreşit!… bâlbâi tânărul de Geldberg.

Reinhold tuşi.

— E timpul să spunem că cineva nu poate mulţumi pe toată lumea, observă Van-Praët.

— Şi mă mir că domnul baron de Rodach vine să se laude tocmai în faţa persoanelor pe care le-a prădat… Nu îţi vine să mă crezi… zise doamna de Laurens.

— Frumoasă doamnă, răspunse Rodach, casa tatălui dumitale are mare trebuinţă de bani… închipuieşte-ţi că ţi-ai împlinit o datorie firească şi mângâie-te.

— Asta-i adevărat, răspunse Van-Praët şi scumpa noastră Sara va putea fi sigură oricând de moştenirea excelentului său tată… Dar noi?

— Dumneavoastră sunteţi aliaţi naturali ai casei, răspunse Rodach. Mergeţi pe o cale greşită… eu v-am arătat drumul cel bun.

Ungurul nu deschise încă gura. El era acum cel mai tulburat dintre toţi.

Van-Praët se mira de tăcerea sa şi-şi zicea că lăudăroşii aceştia zgomotoşi, oameni de pistol şi de sabie, sunt în totdeauna cei dintâi care capitulează. Sara admira acum formele herculane ale ungurului cu o mirare dispreţuitoare.

— Ştiţi care sunt convenţiile noastre, domnilor, zise baronul adresându-se lor. Între dumneavoastră domneşte un acord aşa de perfect, încât, vorbind cinstit n-aveţi decât un singur gând… Îmi pare bine să spun că am găsit la fiecare din dumneavoastră o doză egală de abnegaţie şi de lealitate.

Mira, Reinhold şi Abel se uitară cu neîncredere unul la altul.

— Mai înainte de a mă însărcina cu interesele cele mai scumpe ale casei, zise iar Rodach mi-aţi spus toţi trei, că v-ar plăcea să mă vedeţi luând direcţia afacerilor de cum mă voi întoarce…

Rodach tăcu. Pe figurile celor trei asociaţi se vedea o îngrijorare comună. Pe de o parte îi ghiceau că se trădaseră reciproc, şi asta îi mira destul de puţin. Pe de altă parte, începură a băga de seamă că domnul Rodach nu numai pentru

folosul lor scoase castanele din foc. Nici unul nu-i contestă spusele.

Pe când tăceau toţi, doamna de Laurens îşi trase fotoliul până lângă *meinherr* Van-Praët şi începură să vorbească amândoi încet.

—Nu primesc eu desăvârşire oferta pe care mi-o faceţi, zise baronul. Direcţia generală a afacerilor este prea bine în mâinile dumneavoastră pentru ca să mă gândesc să v-o iau. Numai să nu vă miraţi dacă vorbesc astfel în faţa doamnei şi a domnilor: a trebuit să-i pun, în cursul recentelor noastre întrevederi în situaţia de a cunoaşte raporturile mele cu răposatul gentilom Nesmer şi poziţia mea faţă de dumneavoastră. Şi fiindcă din experienţă am învăţat să mă feresc de slăbiciunea omenească, vreau să păstrez pentru mine întotdeauna garanţiile pe care mi le procură împrejurările…

— Eu, zicea în vremea această doamnă de Laurens lui Van-Praët, nu sunt decât o femeie… nu pot nimic… Dar dumneata!…

— Eu! Scumpă doamnă, răspunse olandezul, ce vrei să fac împotriva acestui diavol?

Sara i-l arătă pe ungur cu un semn din cap repede. Acesta ţinea capul în piept şi pe genunchi ţinea pumnii strânşi. Era cufundat în gânduri, nu mai lua scama la ce se petrecea împrejurul său.

— Ei?… murmură Van-Praët răspunzând semnului întrebător al Sarei. Dacă ar fi vorba să taie cu sabia ori să împuşte pe cineva cu pistolul, aş mai zice!…

— Când n-ai alte mijloace… zise încet doamna de Laurens.

— Drace!… zise Van-Praët zâmbind… eşti o femeie tare, dragă Sara!… Mi se spusese mie aşa ceva… Dar să ascultăm puţin pe domnul baron; vorbele lui ne privesc.

Ascultară.

— Am pus titlurile lui *meinherr* Van-Praët şi pe ale domnului Yanos la un loc cu scrisorile de schimb ale fostului meu Zachœus Nemer, în caseta aceea pe care o ştiţi… zicea baronul. Caseta este, puteţi să mă credeţi, în loc sigur!… Acum în ea sunt multe lucruri, şi, dacă bunul dumneavoastră simţ nu mi-ar răspunde de intenţiile dumneavoastră împăciuitoare, v-aş duce uşor departe.

— Dar banii? zise Mira.

— Banii sunt o garanţie de alt soi… Dacă n-ar fi vorba de acum în colo decât de a solda creanţa vechiului meu patron, aş păstra banii şi s-ar sfârşi orice… însă mi-aţi oferit printr-un comun acord o parte în asociaţia dumneavoastră, şi am de acum încolo un interes ciudat la prosperitatea casei de Geldberg… Prin urmare nu mă plătesc; aştept… Suma aceasta va fi integral consacrată trebuinţelor actuale ale casei al cărei casier unic de azi încolo voi fi eu.

— Nu prea înţeleg tot ce spui, zise Van-Praët.

— Ciudat om este! gândi Sara tare; nu-i pricep scopul!… Pentru că nu cred să fi înnodat el toată intriga asta pentru bani?…

Rodach se sculă fără să-şi dea osteneala să aştepte răspunsul celor trei asociaţi. El vorbise, voinţa lui era lege…

Pe când el saluta ca să se retragă. Sara atinse cu cotul pe Van-Praët, care nu vru să-l lase să plece fără să încerce încă odată.

— Domnule baron, zise el fără să mai zâmbească, după cuvintele care s-au pronunţat, trebuie să credem că dumneata iei asupra dumitale orice răspundere a faptelor de care ne plângem cu toţii.

— Deplină răspundere, domnule! răspunse Rodach.

— Aşa că dacă ne vom adresa justiţiei… zise iar olandezul.

Rodach încreţi buzele.

— Mai înainte de a ajunge acolo, *meinherr* Van-Praët, zise baronul, tăindu-i vorba, ia, să mă crezi pe mine, sfaturile domnilor, şi chiar, dacă ai mai multă încredere, mulţumeşte-te cu avizul doamnei, care te va abate, sunt sigur, de ia un duel judiciar împotriva mea.

— Dreptul meu este evident.

— Nu discut… dar lasă pe domnul Reinhold, care are vorba uşoară, să te facă să înţelegi ce se găseşte în caseta de care am vorbit adineauri.

— Abuzezi foarte crud de avantajele dumitale, domnule! zise Sara.

— Frumoasă doamnă, răspunse Rodach aplecându-se spre ea, nu este o generozitate că tac?… Ceea ce ştiu eu face trei sute de mii de franci!

Sara lăsă capul în jos şi se retrase.

Tot dându-se înapoi, ajunse până lângă ungur care sta nemişcat, mut şi surd pe scaunul său.

— Şi apoi, dumneavoastră nu suferiţi pierderi definitive, zise baronul Sarei şi lui Van-Praët. Nu cumva e o mare nenorocire pentru dumneata, doamnă, ca să susţii casa tatălui dumitale? Pentru dumneata, domnule Van-Praët, ca să vii în ajutorul unor prieteni vechi?

— Înţeleg ironia domnule baron, însă nu când e vorba de o sumă aşa de mare! răspunse olandezul trist.

— Nu-mi bat joc niciodată, *meinherr* Van-Praët. Dumneata eşti într-adevăr în situaţie ca şi mine, dumneata eşti creditor ca şi mine. Când voi fi plătit eu, vei fi plătit şi dumneata.

— Şi ziua plăţii o să vină…

— Curând, să mă crezi! Eu las domnilor acestora, noilor mei asociaţi, grijă de a te face să pricepi şansele noastre minunate şi plăcerea de a te invita la serbarea noastră de la castelul de Geldberg. Plasa este plină, rămâne numai s-o tragem afară. Ne mai rămâne numai să ne descotorosim de un vrăjmaş, care este al dumitale…

— Al meu?

— Isprăvesc… şi, fiindcă nu pot preciza mai bine, îţi răspund că vei fi şi dumneata plătit, ca toţi creditorii lui Geldberg, după moartea *Fiului Diavolului*.

Van-Praët tresări când auzi vorba aceasta.

Când zisese vorba aceasta Rodach se uitase fără voie sau poate intenţionat la doamna de Laurens. Sara întoarse ochii, ca şi cum un glas misterios ar fi învinovăţit-o că e o ucigaşă.

— Va să zică copilul tot mai trăieşte? întrebă Van-Praët.

— Doamna şi domnii îţi vor da în privinţa aceasta orice desluşire! răspunse Rodach.

Baronul se îndreptă, spre uşă.

În inima Sarei clocotea supărarea. Pentru întâia oară era biruită, ea simţea destul de bine piciorul care apăsa pe pieptul său. Stătea lângă ungur care era parcă amorţit.

— Oh! Dacă n-aş fi femeie omul acesta nu ar ieşi viu de aci! zise ea în urechea lui Yanos.

Ungurul sări în sus şi se puse între baron şl uşă.

— Eu sunt bărbat! zise Yanos, răspunzând fără să ştie vorbelor Sarei pe care le auzise parcă în vis. Eu nu iţi mai

vorbesc de banii mei, baroane de Rodach! Îţi vorbesc de onoarea mea insultată! N-ai să ieşi de aici!

Toţi se ridicaseră. Nimeni nu pricepea ce însemna acuzarea aceasta nouă. Rodach stătea în picioare, cu braţele încrucişate pe piept în faţa lui Yanos, pe care furia, multă vreme stăpânită şi izbucnind deodată, îl îmbăta. Venele frunţii lui se umflaseră, ochii i se umpluseră de sânge. Pistoalele îi tremurau în mâini, la depărtare de două degete de gâtul, lui Rodach.

Baronul nu clipea. Trecu o jumătate de secundă în care timp ochii ungurului păreau să caute două locuri să-şi înfigă gloanţele în pieptul lui Rodach.

Pe urmă i se lăsă o perdea peste ochi. Un fior îi trecu din creştet până în tălpi.

Fantoma pe care o vedea adineauri, visul lui stă în faţă-i. Murmură numele lui Ulrich. Pleoapa i se lăsă o clipă în jos. Fu de ajuns. Braţele lui Rodach se deschiseră printr-o mişcare mai repede decât gândul şi se împreună după gâtul lui Yanos.

Ungurul scoase un răcnet de turbare, răcnet care se înăbuşi într-un fel de plângere surdă, faţa i se învineţi şi limba îi ieşi afară. Pistoalele îi căzură din mâini.

Lupta fusese prea scurtă, strânsoarea însă fusese aşa de tare încât ungurul căzu în genunchi îndată ce-i lăsă Rodach.

— Omoară-mă! îngână Yanos, căruia i se legăna capul, omoară-mă! Fiindcă tu eşti adevărat bărbat, altă dată n-ai să mai scapi din mâna mea.

Rodach se plecă, luă pistoalele şi le azvârli mai departe.

— Nu vrei să mă omori! Vrei să ie baţi cu mine?

— Poate! răspunse Rodach.

Yanos se opinti să se scoale.

— Când? întrebă el.

— De azi până la sfârşitul lunii am multe de făcut! răspunse Rodach cu o răceală cumplită. Trebuie să aştepţi şi dumneata!

— Ce să aştept? întrebă Yanos.

— Moartea *Fiului Diavolului!* zise încet.

Şi întoarse spatele şi ieşi.

Capitolul I - Comoara

Începuse de mult a doua jumătate a lui februarie. Parisul se ocupa intens de marea sărbătoare de la castelul de Geldberg.

Casa de Geldberg trimisese invitaţii numeroase elitei societăţii pariziene: ne aducem aminte că îi trebuiau acţionari bogaţi şi nobili. Pe listă nu se vedeau decât duci, marchizi, generali, pairi ai Franţei; micii viconţi erau numai o plevuşcă.

Unii refuzaseră dar mulţi primiseră. În ziua fixată poştalioanele erau toate timbrate cu armele familiilor care nu trebuiau să le ocupe decât o singură zi.

Era aşadar ceva împărătesc şi oamenii care fac astfel de lucruri, financiari sau nu, merită pe drept cuvânt, zgomotul care se face împrejurul lor. Aşa că succesul era deplin.

Geldberg şi iar Geldberg! Nu se mai auzea decât numele ăsta. Era o furie.

Lumea pleca mereu. Drumul spre Germania era necontenit brăzdat de tot felul de trăsuri. Diligenţele de la Metz erau prea mici pentru numărul voiajorilor care după ce se ruinaseră cu cumpărarea biletelor, acum făceau economii la cheltuielile drumului…

Am văzut că plecaseră pentru Germania Mâlou şi Pitois cu femeile lor favorite, împreună cu Fritz şi cu Jean Regnault.

Cam la o săptămână după plecarea lor am fi putut asista la o mică scenă care prezicea Templului pierderea unuia dintre conducătorii săi. Era într-o dimineaţă pe la ora nouă. Araby tocmai sosise la prăvălie şi poruncise Galifardei să închidă uşa de la stradă. După ce fata închise uşa, bătrânul o luă de umeri şi

o împinse în magazinul cel mic, unde nu mai erau decât nişte vechituri care nu se mai puteau vinde.

Adevărul e că de opt zile evreul se muta, ca să zicem astfel. În fiecare seară ducea acasă cât putea sub haine, din marfa lui. Peste zi o trimitea pe Nono Galifarda după muşteriii lui obişnuiţi şi vindea mereu.

În afară de asta Araby nu mai dădea bani cu împrumut. În zadar i se propuseseră dobânzi nespus de mari căci el nu se îndupleca să-i împrumute.

În fiecare zi Araby, Înainte de a se retrage, îşi închidea uşa şi se încuia cu cheia în micul său birou.

Nici chiar Nono, cu toată silinţa pe care şi-o dădea ca să vadă, împinsă de curiozitatea sa de copii, nu ar fi putut spune ce făcea bătrânul singur în acele două ceasuri.

Printre crăpăturile uşii magazinului, zărise numai pe stăpânul său ducându-se spre acel colţ al biroului unde vechiturile stăteau îngrămădite până în tavan. Însă privirile fetiţei nu puteau pătrunde până în colţ; îl pierdea pe bătrân din vedere în mijlocul camerei şi ce auzea ea atunci nu-i spunea nimic.

Când se făcea ora patru, bătrânul venea la locul său obişnuit unde Nono îl vedea că se aşează abia respirând. Îi vedea mâna tremurând când îşi ştergea fruntea, apoi, după ce se odihnea câteva minute, o lua la goană prin spatele Rotondei. Nu trebuie să mai spunem că niciodată nu uita să încuie uşa după el.

În dimineaţa de care vorbim, Araby nu trimise după cei care cumpărau de la el: nu mai avea ce vinde. Cum se văzu singur în birou, se duse spre grămada de zdrenţe care-i ascunde lada cu bani. Dădu la o parte vechiturile, şi în loc să lase să se vadă lada cu bani, se văzu locul gol dedesubt. Cu ajutorul unei limbi de fier desfăcu două scânduri din podea. Dedesubt erau două beţişoare încrucişate. Araby le luă.

Era acolo o gaură destul de adâncă pe care o săpase cu mâinile.

Asta lucra dânsul de opt zile.

Lângă gaură mai rămăsese încă pământ care fusese scos.

Araby se ridică şi deschise ladă de fier. Scoase dinăuntru cinci ore şase pachete foarte mici, făcute mai dinainte şi legate bine cu sfoară.

Pachetele cele mai mari erau grele la pipăit şi pare că ar fi conţinut aur; în celelalte erau bilete de bancă poate, pentru că se uita la ele cu o dragoste ciudată.

Stătu câteva minute dinaintea comorii sale astfel aranjată, cum rămâne cineva trist şi mut în faţa unui prieten drag pregătit de călătorie. Gura parcă nu vrea să se deschidă când trebuie să pronunţe cuvinte de adio. Pe obrazul bătrânului era o durere adâncă.

Împreună mâinile, oftă greu şi începu să vorbească încet nemţeşte. Vocea sa găsea accente dulci şi melancolice. Semăna cu tânguirea unei mame lângă leagănul copilului său mort.

Luă pachetele unul câte unul şi le puse în groapă cu băgare de seamă, ca şi cum s-ar fi temut să nu le spargă. După ce îngropă cel din urmă pachet, bătrânul îngenunche şi se uită în groapă.

— Oh!… Oh!… Dacă nu v-aş mai găsi… se tângui el.

Le făcu un semn de adio acelor bani îngropaţi. În câteva minute comoara fu astupată cu pământ.

Puse scândurile la loc; ochiul cel mai experimentat n-ar fi putut descoperi uşor urma operaţiei bătrânului Araby curăţă praful din ladă, pe care n-o mai închise acum, fiind goală, şi se aşeză pe scaunul său de piele.

Începu să plângă. Stătu astfel câteva minute disperat. Apoi deschise uşa, şi o chemă pe slujnica sa.

— Leneşo! zise el după obicei, ce ai făcut azi ca să-ţi câştigi pâinea pe care o mănânci? Leneşă şi lacomă!… Du-te repede şi caută-mi un cumpărător de fier vechi la Puricele zburător.

Galifarda ieşi. Araby îşi înfundă pe ochi şapca de piele şi ieşi după el, apucându-o chiar spre centrul pieţei.

Ajunse în sfârşit la baraca centrală unde era biroul inspecţiei. Araby se aşeză într-un colţ şi aşteptă. Când îi veni rândul, se apropie de funcţionar şi scoase din buzunar o hârtiuţă acoperită cu cifre.

— Domnule, zise el scoţându-şi şapca, am plătit un franc şi şaizeci de cinci de centime chiria mea pentru săptămâna aceasta, şi sunt silit să plec chiar în săptămâna aceasta.

— Şi?… întrebă inspectorul.

— Bunul meu domn, mai sunt trei zile… asta face douăzeci şi trei de centime şi cincizeci de şapte de părţi de centimă pe zi,

care, înmulţite cu trei, fac şaptezeci de centime şi şaptezeci de părţi de centimă… Sunt prea sărac ca să-ţi las banii aceştia.

— Ştii foarte bine că dacă a început săptămâna… zise inspectorul.

— Îmi datorezi şaptezeci de bani, zise bătrânul. Zic şaptezeci de bani, pentru că mă lipsesc de cele şaptezeci şi una de părţi de centimă.

— Administraţia nu poate…

— Administraţia este bogată, bunul meu domn, şi eu cu greu îmi câştig hrana!

— Altuia să-i spui vorbele astea! zise inspectorul.

Araby se agăţă cu mâinile de bariera de scânduri care îl separă pe inspectorul de public.

— Nu poţi să-mi refuzi asta! zise el, banii săracului nu profită. Uite, mai dau din buzunarul meu… daţi-mi înapoi cincizeci de centime şi să terminăm.

Cei din jurul lui Araby îl luară de umeri şi-l scoaseră în brânci afară. Araby ocoli baraca şi veni să-şi lipească obrazul de fereastră strigând inspectorului:

— Bunul meu domn! Daţi-mi numai patruzeci de centime!

Şi începu să bată cu degetele în geam.

— Daţi-mi treizeci de centime! Haide!

Când văzu Araby că nu-i răspundea nimeni, umilinţa lui perfectă se schimbă în mânie. Scrâşni din dinţi, închise pumnii şi îl luă pe Dumnezeu martor la nedreptatea lumii.

Copiii se grămădeau împrejurul lui şi-l trăgeau de pulpană. Se plictisi şi apucă drumul spre Rotondă ameninţându-i cu pumnul pe persecutorii lui şi bombănind blesteme biblice.

Negustorul de fiare vechi îi aştepta în prăvălia lui. După nenumărate dezbateri, vându casa de fier şi zdrenţele care o înconjurau. Apoi rămase singur în prăvălia lui cu desăvârşire goală.

Mica Galifarda stătea ascunsă în locul ei obişnuit, după uşa magaziei. Ţinea ochii pironiţi pe bătrân. Ghicea şi groaza îi era nespusă. Simţea ce are să se întâmple.

Araby se tot învârtea pe lângă biroul său gol şi o putere misterioasă îl atrăgea mereu spre locul unde fusese Casă de fier, mormăia şi dă din mâni ca un nebun.

De mai bine de douăzeci de ori se duse spre uşa care dădea afară, şi de mai bine de douăzeci de ori se întoarse iar

spre locul iubit, unde îşi lăsa sufletul. În sfârşit se hotărî şi trecu pragul.

Mititica Nono se repezi spre el, cu lacrimile în ochi.

— Pleci! îi zise dânsa, nu te mai întorci?… Ce-am să mă fac eu?

Bătrânul o îmbrânci dar nu aspru.

— Leneşo! bombăni el, şi cu toate acestea nu vreau s-o las fără nici o resursă!

Băgă mâna în buzunar şi o scoase plină cu bani.

Alese, după un examen minuţios, pe cel mai subţire.

— Iată, leneşo!… Cu asta o să poţi să-ţi cauţi un alt loc, îi zise el cu o bunătate părintească.

Fugi iute ca să scape de mulţumirile Galifardei. Avea 70 de ani, pentru întâia oară în viaţa sa scoate din buzunar un ban ca să dea!

A doua zi nu-l mai văzu nimeni venind din stradă Petite-Corderie. Dugheana sa rămase neocupată până la sfârşitul săptămânii, când veni un altul în locul său.

Acest nou locatar pe care fiecare îl cunoştea în piaţă ca pe un om sărac, nu stătu multă vreme. Dispăru peste 15 zile: şi mulţi oameni pretindea apoi că îl văzuseră într-o trăsură elegantă.

Dar zvonurile care umblă sunt neadevărate. În ziua în care Araby părăsise Rotonda Templului, nu se găsise un negustor de haine vechi care să spună că l-a zărit într-un poştalion, dincolo de bariera Villette, pe drumul Germaniei?

În ziua aceea poştalionul fugea tras de patru cai ce mâncau foc, şi bătrânul Araby, îmbrăcat ca un domn, sta răsturnat pe perne între două doamne frumoase!

Lumea râse mult de negustorul acesta de haine care băuse negreşit prea mult la barieră. Auziţi numai! Araby să fie într-un poştalion cu doamne frumoase!…

Oricum, istoria chiriaşului, succesorul lui Araby, şi a echipajului său intră în cronicele Templului, Lumea spunea bucuros că bătrânul cămătar îngropase o contară sub podeaua prăvăliei şi cu banii de acolo îşi cumpărase el trăsură.

Fiecare chiriaş care venea acolo căuta comoara. Dar nu găsea, nimic. Sau că nu fusese niciodată o comoară, au că omul cu trăsura o luase pe toată.

Omul cu trăsura se numea Remain, zis Batailleur. Era fostul bărbat al Joséphinei, protectoarea lui Polyte şi telăleasă în piaţă la Palais-Royal.

Iar pe Araby nimeni nu se făli că l-a întâlnit cumva în faimosul poştalion.

Nimeni în Templu n-a uitat.

Unii spun că a murit. Alţii spun că pe la miez de noapte la lumina tremurătoare a gazului, se vede încă uneori în faţa Rotondei în piaţa pustie, un bătrân cocoşat care caută banii pierduţi printre pietre...

Capitolul II - Înainte de plecare

La câteva zile de la plecarea lui Araby, doamna Bataileur îşi părăsi locul din cartierul vechiturilor, tocmai când era, toiul vânzării, şi se duse în grabă sub peristilul Rotondei. Primise o scrisoare din Germania.

Tocmai spre fosta dugheană a lui Araby se ducea.

O găsi acolo pe Galifarda stând pe prag.

În locul lui Araby venise acum un nou stăpân care îi dăduse voie să se culce în anticameră. Dar pe lângă faptul că Araby vânduse, când plecase, şi salteluţă fetiţei, noul negustor se plictisise să o mai ţină pe fată şi-i spusese că chiar pentru noaptea aceea să-şi caute un alt adăpost.

Acum Nono nu mai avea nimic, şi dacă n-ar fi fost Gertraud s-o ajute, ar fi murit în acele cinci zile.

Ca o culme a nenorocirii. Gertraud aducându-i pomana zilnică îi vorbise de o călătorie lungă. Cel din urmă ajutor al sărmanei Galifarda piereau, pentru că Gertraud pleca chiar în ziua aceea. Mica Nono nu mai avea lacrimi. Şedea pe piatră, cu capul pe piept şi cu mâinile pe genunchi.

Doamna Batailleur, dintre toate celelalte telălese din Templu, o trata cu mai multă compasiune. Nono o iubea.

Interesul pe care îl purta Batailluer pentru fetiţă n-ar fi putut-o face niciodată să-şi părăsească locul, la ora la care toţi muncesc dacă n-ar fi fost o altă pricină.

Scrisoarea din Germania pe care o ţinea încă în mână era de la doamna de Laurens, care, fără să-i mărturisească totul, o chemă la castelul de Geldberg şi o rugă s-o aducă cu dânsa pe fosta slujnică a cămătarului Araby.

Micuţa arătase întotdeauna o dragoste extraordinară pentru mica Galifarda. Dar de la simpatia aceasta neînţeleasă a doamnei pentru copila săracă şi până la cererea de a o aduce la castelul de Geldberg era o mare distanţă.

Putea să fie un capriciu, dar era ciudat, şi Batailleur îşi spunea că ciudat moment îşi alesese Sara, tocmai la o serbare mare unde se aduna elita frumoasei lumi pariziene.

Doamna de Laurens poruncea, trebuia să i se supună. Batailleur o trimsese în grabă pe doamna Huffé să oprească două locuri la Mesageriile Laffitte şi Vailard.

— Ei bine fetiţă, zise doamna Batailleur mângâind obrazul palid al micuţei Galifard, eşti supărată rău?…

Telăleasa se aplecă şi o luă de mână.

— Mi se pare că de acum încolo o să dormi într-un pat bun. Am venit să te iau; vrei să vii cu mine?

— Cu dumneata?…

— Nu vrei? o întrebă telăleasa.

— O! Dumnezeule! Dacă aş fi cu dumneata te-aş iubi atât de mult! zise copila punându-şi mâinile în ale femeii.

Batailleur avea un suflet bun. Vorbele acestea o atinseră la inimă.

O luă pe fetiţă de mână şi o duse fără să mai dea prin Templu, până la apartamentul său din strada Vert-Bois. Acolo începu să se pregătească serios de plecare.

N-am spus încă câtă lume din Templu trebuia să plece în Germania. Mai întâi Hermann şi toţi nemţii, vechile slugi ale lui Bluthaupt, pe care l-am văzut bând voioşi în sala Girafei.

Şi băieţii aceştia îşi aranjau treburile şi se pregăteau de plecare, pentru că Hans Dorn vorbise în numele unui stăpân căruia fiecare se bucura să i se supună.

Nu erau bogaţi şi puneau în primejdie existenţa familiilor lor, lăsându-se astfel de munca zilnică, dar era devotaţi. Se duceau plini de entuziasm şi le bătea inima când se gândeau să-şi vadă patria.

Hans Dorn, care era şeful lor, nu-i putea lăsa în urmă. Era învălmăşeală mare în casa lui. Pe când el îşi aranja socotelile ca un om ordonat, frumoasa Gertraud făcea geamantanele.

Îngrămădea în cufăr una peste alta rufele, haine peste haine şi dispera când vedea că nu încap. Ar fi băgat bucuroasă şi scaunele şi masa şi patul.

Hăinarul se gândise că Gertraud era de prisos la castelul de Geldberg, dar cum s-o lase singură în Paris? Şi apoi, aşa de mult se rugase Gertraud. Nu vrea cu nici un preţ să se despartă de tatăl său şi o voce tainică o chema spre acea Germanie unde era bietul Jean Regnault.

Bietul Jean! Se pripise prea mult. Încă câteva zile şi asprul lui sacrificiu avea să fie de prisos. În casa săracă a Regnaulţilor intra puţin belşug. Un frate al Victoirei, fost hamal, murise şi-i lăsase o mică moştenire.

Gertraud însă nu păstrase de tot secretul său. Într-o dimineaţă suise scara care ducea la bunica Regnault.

Multă vreme după ce ieşi ea, doamna Regnault şi nora sa statură încă faţă în faţă fără să zică o vorbă zdrobite.

Nu ştiau ce făcuse Jean; Gertraud le spusese acum.

Peste câteva minute. Victoire luă mâna bătrânei care era îngheţată.

— Mamă, zise ea. Dumnezeul l-a chemat la el pe bietul frate-meu şi noi acum avem bani… O să plec în Germania.

— Şi eu, zise bătrâna.

Evenimentele din urmă o zdruncinaseră groaznic şi era foarte slăbită.

— Eşti prea slabă, mamă, şi eu sunt încă voinică, zise Victoire.

— Trebuie să îl mai văd pe Jean al nostru înainte de a muri! murmură bunica. Sunt slabă, este adevărat… ceasurile îmi sunt numărate… de aceea vreau să mă duc după el, ca să nu pierd nici o zi.

— Dar avem încă un copil, mai zise Victoire. Dacă plecăm noi amândouă, cine o să îl îngrijească de bietul Joseph al meu?

— O să vină cu noi… O să ne coste cam scump, nu-i aşa? Dar am suferit aşa de mult, dragă fată! Îţi cer bucuria asta, să îl mai văd pe iubitul meu Jean până nu mor!

Victoire nu mai avea ce răspunde şi hotărâră să plece a doua zi.

Geignolet stătea într-un colţ ascultând cu o ureche şi cu ochii închişi.

Se furişă afară şi se aşeză pe treptele pline ele praf ale scării. Stătea cu ochii pironiţi în pământ şi părea că se gândeşte. Scoase din buzunar pironul care acum era alb de ipsos până la căpăţână.

Din seara când Franz se întâlnise cu Denise, în lipsa lui Hans Dorn. Geignolet găsise rare ocazii ca să lucreze. Era prudent şi răbdător. Cu toată puterea dorinţei lui, ştia să aştepte.

— Nu vreau să plec, mormăi el sculându-se de pe scară ca să încalece pe balustradă, până nu-mi voi isprăvi gura... Şi tata Hans rămâne acum în toate serile acasă!

Se lăsă să alunece până în capul scării şi se ascunse după portiţă. Se rezemă de zid, fără să mişte şi făcându-se că doarme. Era încă dimineaţă. Stătu acolo până seara fără să mişte.

Hans Dorn ieşi în sfârşit. Şi el se hotărâse să plece a doua zi şi avea să mai rezolve nişte lucruri.

Gertraud ieşise după el până în curte şi Geignolet îl auzi zicând:

— Culcă-te devreme, fata mea... Eu o să mă întorc târziu acasă, poate. Să nu mă aştepţi.

Hăinarul ieşi. Gertraud se întoarse în casă. Idiotul tresări de bucurie. Mai aşteptă o jumătate de ceas. Când se înnoptă în sfârşit cumsecade, se strecură fără zgomot pe lângă ziduri. În curte, pe urmă sui, cu picioarele goale, scara lui Hans Dorn.

Gertraudei, care adormise pe jumătate, i se păru că aude în vis acel zgomot neînţeles pe care îl auzi în seara când venise Jean Regnault să-i ceară hainele.

Capitolul III - Poştalionul

Pe la miezul nopţii idiotul se dădu jos şi se întoarse acasă la maică-sa. Mâinile îi sângerau şi hainele îi erau albe de var.

— Nu sunt gălbinaşi! Nu am cu ce să-mi cumpăr rachiul!… bombăni el descurajat.

Se culcă. Dar mai înainte de a se culca puse sub paiele care îi slujeau de pernă un pachet mic învelit într-o batistă, pe care Hans Dorn l-ar fi recunoscut drept bunul său.

Conţinutul acelui pachet era colţuros şi rezistent la pipăit. Se cunoştea că erau hârtii.

Geignolet bolborosea adormind:

— Ţintele!… Ţintele poleite le luăm eu drept gălbinaşi!

A doua zi, pe când Gertraud făcea geamantanul tatălui său, Victoire isprăvea şi ea pregătirile de drum. Pe Geignolet ii îmbrăcase cu o jiletcă nouă şi el nu mai putea de bucurie.

Sub vestă se vedea o umflătură făcută de pachetul din ajun.

— Joseph? Ce ai tu acolo îl întrebă maică-sa.

Idiotul fugi în capul celălalt al camerei. Victoire vru să se apropie. Idiotul îşi încruntă sprâncenele şi puse mâna pe pironul lui ascuţit ca un pumnal.

Pe la orele patru după amiază, bunica Victoire şi Geignolet Hans Born şi cu fiică-sa luară drumul spre trăsurile Laffite şi Caillard unde-l găsiră pe Hermann şi pe tovarăşii lui, unii pe imperială, alţi în cupeu.

La Mesageriile regale, pe când familia Regnault se aşeza pe lucrurile cele mai puţin scumpe, Joséphine Batailleur, baroneasă de Saint-Roch, se aşeza într-un colţ din interior şi primea din mâinile respectuoase ale doamnei Huffé un paner nespus de mare care nu încăpea pe uşă, plin cu merinde pentru drum: un viţel rece, şuncă, pui, pateuri, vin, lichioruri, brânză şi altele, toate calculate pentru un drum de 15 zile.

Tocmai trebuia să se închidă uşa trăsurii căci intrase şi Batailleur şi mica Galifarda, care era gingaşă ca un înger cu rochia ei nouă şi cu frumosu-i păr lins pe tâmple pentru întâia oară în viaţa sa. Doamna Huffé încerca să salute pentru cea din urmă oară şi nu ştia cum să facă să plângă drept semn de adio. Vizitiul era pe capră şi era gata să pornească, când Polyte alergând ca un nebun se agăţă cu mâna de uşa trăsurii.

— Joséphine! Joséphine! Dacă mă părăseşti aşa, o să mă nenoroceşti! zise el cu o voce înecată.

Joséphine întoarse capul. Polyte vru să-i ia mâinile dar ea şi le trase înapoi.

Leul Templului simţi că-i vine rău. Ca să vă puteţi închipui durerea lui, gândiţi-vă la regii care îşi pierd tronul, ori la subprefecţii destituiţi.

— Joséphine! Joséphine! Nu-ţi pasă să mă vezi că mă prăpădesc?... zise el cu un ton sfâşietor.

Batailleur vru să se mai împotrivească, dar nu ştiu cum nu putu să se stăpânească să nu se uite la el cu coada ochiului. Asta o pierdu.

Batailleur nu-l văzuse niciodată aşa de gingaş! Îl mângâie pe păr şi îi zâmbi duios.

— Urcă-te, dragul meu! zise ea.

Polyte, nebun de bucurie, se sui între Galifarda, care se mira, şi regina lui. Diligenţa plecă.

Diligenţele din strada Notre-Dame-des-Victories şi din strada Saint-Honoré se ajunseră, după obicei, la un sfert de leghe dincolo de barieră. Apoi începură să nu mai meargă în galopul acela nebun care zdruncină pavajul Parisului, ci într-un trap încet, una după alta.

Şi caii şi vizitii şi surugii se întreceau care să meargă mai încet. Din când în când câte o trăsură mică de poştă trecea înaintea grelelor diligenţe ale burgheziei călătoare.

Se însera! Era cam la patru sau cinci leghe departe de Paris.

În momentul când casele din Pomponne se vedeau albe la orizont pe dreapta şoselei trecu un poştalion repede ca un fulger.

Din caii albi de spume, ieşeau aburi, roţile se învârteau cu o iuţeală de necrezut. Era un fel de locomotivă pe care nimic nu o mai putea opri.

Călătorii din prima diligenţă abia avură vremea să zărească poştalionul acesta, care pieri într-un nor de praf Putură numai să bage de seamă că avea un aspect misterios şi ciudat. Perdelele erau lăsate, nu se vedea decât surugiul aplecat înainte şi biciuindu-şi caii.

După ce lăsă în urmă şi a doua diligenţă, poştalionul începu a merge mai încet. O mână ridică una din perdelele roşii şi făcu un semn.

Hermann şi nemţii care erau pe imperială, strigară într-un glas. Hans ieşi cu totul pe geam şi puse mâna pe piept. Perdeaua roşie se lăsă iar. Poştalionul pieri, ca o rândunică pe

care furtuna o face să zboare mai jos şi pieri în noaptea care se lăsa…

Era noapte neagră; poştalionul cu perdelele lăsate gonea.

Deşi serbarea de la Geldberg începuse de mult, pe drumul Germaniei însă erau multe trăsuri cu invitaţi care întârziaseră.

Oricât de buni cai aveau acele trăsuri, poştalionul le întrecea pe toate.

Poştalionul se ducea mereu înainte fără să-i pese de:e se petrecea în jur.

Cum se înnoptă, perdelele se ridicară, dar, îndată ce trecea printr-un sat ori printr-un oraş, perdele se lăsau iar.

Ori de câte ori se opreau la poştă, ca să schimbe caii, o mână ieşea pe geam şi plătea din gros pe vizitiu; apoi o gură nevăzută poruncea noului surugiu să mâne în goana cailor, făgăduindu-i un bacşiş împărătesc.

În trei ceasuri poştalionul acesta făcuse aproape cincisprezece leghe.

Ieşiseră din Saint-Jean-Deux-Jumeauz, trăsura mergea acum pe câmpie, perdelele se ridicară de amândouă părţile deodată.

Noaptea era fără lună. Abia se zărea linia cenuşie a drumului printre câmpurile negre ca cerneala. În trăsură era un întuneric deplin; aşa că ochiul cel mai curios n-ar fi putut zări nimic înăuntru.

Tot ce ar fi putut face, ar fi fost să deosebească, cu mare greutate, trei forme negre, lipite în colţurile trăsurii.

Şi încă şi pentru asta ar fi trebuit un ochi ager, pentru că formele acelea nu făceau nici o mişcare. Erau lipite parcă de pereţii trăsurii.

Urechea putea auzi încă. Adevărul e că cei trei călători vorbeau şi parcă aveau multe lucruri să-şi spună.

— Orice ai face, Otto, îl iubesc de zece ori mai mult de când îl ştiu că e judecător! zicea una din vocile acestea uşor apatică.

— Şi eu, zise o altă voce vioaie şi hotărâtă, de când i-am aflat farsele lui de don Juan, sunt nebun după el, pe cinstea mea!

A treia voce care le răspunse era gravă şi sonoră:

— Aveţi să fiţi nebuni toată viaţa voastră, zise cu un ton de imputare în care era însă şi dragoste. Ce dracu, Goëtz!… Aşa de

multă fericire ţi-a dat jocul!… Şi tu, Albert, aşa de mult ai să te lauzi cu femeile?

— Hei!… Hei!… răspunseră împreună.

Pe urmă Goëtz zise:

— Am câştigat de multe ori!

— Şi am, găsit prea puţine femei crude, zise Albert care negreşit că îşi răsuci mustaţa în umbră, dacă avea cumva mustăţi.

— Scrisoarea este ele la Gottlieb, răspunse Otto, a ascultat de porunca mea ca să se întoarcă să locuiască pe domeniul vechilor lui stăpâni. Trebuia să mă ţină la curent cu tot ce se petrece la serbare… Scrisoarea lui este lungă… Mai multe curse au şi fost întinse lui Gunther ai nostru, care n-a putut să le evite cu desăvârşire şi care nu se sfieşte de nimic… o rană uşoară ce a primit este aproape vindecată… nu e nici o primejdie… Ceea ce mă face să tremur este partea din urmă a scrisorii lui Gottlieb, chiar el nu ştie îndestul ca să explice: dar îmi spune că ar fi surprins câteva vorbe dintr-o conversaţie ţinută în dosul şanţurilor Bluthaupt între cavalerul de Reinhold şi străini necunoscuţi în partea locului.

Vorbeau încet şi Gottlieb, ascuns în desişul de pe marginea şanţului, nu putea auzi decât câte o vorbă, două.

Iată ce a putut înţelege:

Se pregăteşte la castel un foc mare de artificii, Franz, pe care toată lumea îl linguşeşte, trebuie să fie însărcinat să ţină fitilul…

Şi oarecare lucru însemnat mai dinainte…

Otto nu isprăvi, un fior scutură trupurile lui Albert şi ale lui Goëtz.

— Şi focul acesta de artificii, zise Goëtz, trebuia să fie?…

— Mâine!

Urmă o tăcere lungă.

Roţile trăsurii începură să salte peste bolovanii de pe stradă din Montmirail. Perdelele căzură de la sine. După ce ieşiră din oraş, iar pe nisipul şoselei, Otto începu iar să le povestească.

— O să sosim la timp cu ajutorul lui Dumnezeu, zise el căutând acum să-i liniştească pe fraţii săi de spaima ce le-o provocase. Poştalionul nostru merge ca vântul, nu e mai mult de patru ceasuri de când am părăsit Parisul…

— Da, dar drumul e lung de aici până la Bluthaupt! zise Goëtz.

— Curaj şi speranţă!… Ceva îmi spune că o să ajungem! zise Otto.

Ceilalţi doi fraţi erau obişnuiţi să asculte vorba aceasta ca pe un oracol; şi apoi, în firea lor, care nu se asemăna în rest era un element asemănător: calmul.

— De opt zile, zise Otto, abia v-am întâlnit, fraţilor… Ştiu că Goëtz nu a reuşit în Olanda, ca şi Albert în Anglia… dar atâta tot… şi, acum când am să mă găsesc poate în faţa ungurului şi al lui Van-Praët, fără să vorbesc de cei trei asociaţi, mi-ar fi de folos să cunosc unele detalii… Bunăoară, ungurul a vorbit de onoarea lui ultragiată… Albert, cred că ai putea tu negreşit să mă faci să înţeleg aceastâ.

— Foarte uşor, răspunse omul norocos, a cărui voce reluă, fără voia lui, un accent slab de îngâmfare.

— Şi tu, Goëtz, ai putea să-mi spui pentru ce *meinherr* Van-Praët m-a rugat la ureche Să nu dau pe faţă mijloacele pe care le-am întrebuinţat — mai bine zis pe care le-ai întrebuinţat tu — spre a-i smulge împuternicirea în scris de a scoate din mâinile omului său de afaceri faimoasele poliţe?

Goëtz începu să râdă.

— Da, da, frate, pot să-ţi explic cum au mers lucrurile… asta are să-ţi probeze cel puţin, ceea ce nu e fără folos, în interesul moralei, că vinul şi cărţile pot fi bune la ceva… Dar, mai înainte de a începe, nu crezi că ar fi bine să îmbucăm ceva?… Drumul acesta nu are han pentru noi şi sunt mai bine de şase ceasuri de când n-am mâncat!

Scoase din cuferele trăsurii diferite gustări cu care se aprovizionase în grabă, şi-şi aşeză masa pe genunchi pe întuneric. Lucru pe care îl făcură şi Albert şi Otto.

— Dacă vreţi, încep să vă istorisesc, zise Goëtz cu gura plină, în dimineaţa de marţi, v-am părăsit, ducând cu mine o bucăţică di rol pe care mi-l compusesem cum mă pricepusem mai bine în memoria mea, şi două scrisori, scrise cu mâna ta, frate Otto, amândouă adresate domnului Abel de Geldberg, cu data de joi 8 februarie. Tânărul domn Abel avu bunătatea să mă ducă până la cea dintâi poştă, ca să fie destul de sigur că am plecat… Aşadar, suntem în Olanda, în cetatea curată a Amsterdamului. Intrăm într-o casă curată, spălată din pivniţă şi

până în pod, un fecior batav vine să-mi ia numele şi cizmele îi scârţâie când se duce să spună, vorbind pe nas, la uşa stăpânului lui:

— Herr Van Rodach!…

Intru. Dracul să mă ia dacă îl recunosc pe bătrânul scund şi gras şi pleşuv, cu faţa lustruită ca o păpuşă de ceară. O singură dată l-am văzut acolo la Bluthaupt, şi de atunci sunt douăzeci de ani.

Bătrânul, dimpotrivă, mă recunoscu de la prima aruncătură de ochi, ca însărcinatul cu afaceri al lui Zachœus Nesmer, căci desigur că-i tăcuseşi mai înainte o vizită. Mă primi foarte cordial. Prânzirăm. Te rog, nu te grăbi, prânzul face aici parte integrantă şi necesară din istoria mea. Începu pe la douăsprezece şi jumătate şi se sfârşi cam pe la patru după amiază, când *meinherr* Van-Praët căzuse sub masă. Am avut discuţii foarte plăcute, şi nici o clipă n-am părăsit tonul celei mai perfecte cordialităţi. Însă zău, el fu cel dintâi care mă ambiţionă. Tocmai mâncam nu ştiu ce peşte cu cartofi fierţi şi cu unt topit când scoase dopul celei dintâi sticle de Porto.

Gustai din vin, era foarte bun. Răspunsei cum se cuvenea provocării curtenitoare a onestului Fabricius.

Nouă sticle stăteau înşirate pe marginea mesei şi omul meu nici nu clipea. Nu mai vorbea, ceea ce-mi dădea o mare idee despre experienţa lui, pentru că vorba îmbată tot atât cât şi vinul.

Eu nu ţinusem seama cât băusem şi acum mi se păru că sticla a zecea nu se mai termina. Îmi fu fiică şi, pentru întâia oară în viaţa mea, îmi veni ideea să înşel la joc…

Feciorul batav îmi legase de gât un şervet mare frumos. Pe când cu o mână întinsei paharul, cu cealaltă slăbii legătura aşa ca să las un gol între şervet şi bărbie.

Cinstind vorbind, era un mare păcat să pierd un porto aşa de bun, dar nu aveam ce face. Încă două pahare şi aram turtit!

Şervetul meu pe care îl slăbisem forma un fel de gol în dreptul bărbiei. Pe aici băui eu de acum încolo turnând vin peste vin pe cămaşă şi pe jiletcă. Vinul îmi curgea pe piept… Eram într-o baie de porto…

— Şi Van-Praët nu băga de seamă? zise Albert.

— Între ochiul lui, care lucea ca un rubin, şi hainele mele ude, răspunse Goëtz, era şervetul de pânză de Olanda…

Se aduseră cărţi. Van-Praët desfăcu pachetul cu o mână moale şi tremurătoare.

"— Ce, vrei să joci? zise el. Nu vreau să te fur… Eu sunt conştient şi dumneata eşti beat."

"— La dracu! zisei eu prefăcându-mă gata să cad — nici odată n-am fost aşa de sănătos, la minte şi acum mi-aş juca şi numele meu de gentilom în schimbul unei sticle de vin de Xérès".

"— Oh!… Oh!… Ce mai tovarăş! bombăni Van-Praët; ce păcat însă că are un cap aşa de slab!…"

"— Haide! mi-ai împuiat urechile ca un beţiv bătrân ce eşti!…"

El se ţinea cu mâinile de piept şi mormăia:

"— Oh!… Oh!… Ascultă-l numai cum îmi zice beţiv bătrân!… Ai să vezi, Corneille… că mai târziu are să mă şi tutuiască!"

"— Haide! Să sfârşim!… zisei eu bătând cu pumnul în masă… Sunt bogat, ce dracu? Şi dumneata eşti bogat… suntem oameni de bună credinţă amândoi… vrei să-ţi joci iscălitura în schimbul iscăliturii mele?"

El bătu din palme şi urlă de bucurie.

"— Aleargă, Corneille după hârtie!… strigă el. Adu hârtie, condeie şi cerneală… Ai să ieşi de aici mai sărac decât un cerşetor, dragul meu!" Să jucăm repede, zise dânsul, pentru că mi-e frică că o să te văd căzând beat mort înainte de a sfârşi partida.

Dădui cărţile. Două minute se uită la ele; pe urmă aruncă riga şi doi aşi. Făcu primul punct. Peste alte două minute de sforţări, izbuti să-mi dea cinci cărţi, pipa lui împrăştia între dânsul şi mine un nor gros de fum. Aveam riga, făcui toate levatele.

"— Vezi, Corneille? zise el scurgând în gura lui mare paharul gol. Iată patru puncte făcute!… Ah! Ah! Ce are să se facă bietul nepricopsit!"

La lovitura următoare, făcea al cincilea punct.

"— Ai pierdut!" îi zisei.

"— Ah!… Ah!… murmură el. Ia ascultă-l Corneille!… El spune că am pierdut… pune-l într-un pat bun şi du-te după un doctor… Ah! Ah! Ce ţi-e şi cu oamenii beţi!"

Pipa-i scăpă din gură şi căzu jos, închise ochii şi căzu şi el. Nici nu căzuse bine şi începuse să sforăie. Rupsei iscălitura mea şi pe a lui o pusei în portofel.

Mă întorsei la hotel, făcui un pachet mic compus din iscălitura lui. O împuternicire ca să scot poliţele din mâinile omului de afaceri şi scrisoarea pregătită de Otto. Poşta nu plecase încă… adresai toate astea la Paris.

Capitolul IV - Dansatoarea

Goetz tăcu.

— Spune tu acum, Albert, zise el tăindu-şi pe pipăite o felie de pate. Să vedem dacă ai făcut mai bine.

— Zău, am făcut ce am putut, răspunse Albert cu o prefăcută modestie. Trebuie însă să vă spun că ungurul Yanos nu e tot aşa de slab că Van-Praët al tău… În sfârşit, am ajuns cam la acelaşi rezultat ca tine… m-a slujit însă şi întâmplarea… şi dacă n-aş fi întâlnit în cale o femeie încântătoare!… După ce ne-am despărţit de Reinhold, care venise să mă conducă până la Mesagerii eram foarte încurcat… cunoşteam după instrucţiunile lui poziţia casei de la Geldberg faţă de ungur, dar nu-mi dădeau nici un mijloc de a înlătura greutatea. Au plecat, bazându-mă pe întâmplare şi pe steaua mea cea bună. Era aproape ora zece de dimineaţă când am coborât la vama din Londra. Aveam timp. Am luat-o pe străzile care duc de pe malurile Tamisei spre interiorul Cetăţii. Trecând pe lângă una din acele capele catolice care se înmulţesc din ce în ce mai mult în Londra, am văzut în faţa mea, pe trotuar, un pantofior gingaş care aproape că nici nu atinse scara unei carete şi sări apoi uşor până la prima treaptă a micului peron al capelei.

— Am atâtea amintiri dulci, zise Albert oprindu-se din istorisirea lui — încât toate se cam încurcă în mintea mea!… Nu prea ştiu totdeauna cum le cheamă pe toate femeile acelea frumoase, cunoscute şi câte odată iubite, pe care le reîntâlnesc… Cunoşteam silueta acelei femei, o mai văzusem undeva. Trebuie s-o ador… femeia aceea joacă în istoria mea

rolul prânzului în istorie lui Goëtz… ea este principalul. Mă oprisem s-o privesc şi mă străduiam să-mi aduc aminte. Ea se întoarse chiar în pragul capelei şi mi se păru că mă căuta din ochi. Am urcat şi eu treptele şi am intrat. Îngenunchease la umbra unui stâlp. Îşi aruncase voalul pe spate şi i se vedea toată frumuseţea obrazului. O recunoscui. Nu se poate să nu fi auzit voi vorbindu-se despre frumoasa unguroaică din Viena care a dansat primul pas de polkă în teatrul particular al împăratului…

Blonda Eva, care a înnebunit toată Curtea Austriei. Mă aflasem la Viena tocmai când era succesul ei mai… O văzusem într-o zi pe când o duceau în triumf după ieşirea din teatru şi m-am îndrăgostit de ea.

Ne-am iubit cincisprezece zile… zău, nu era o cucerire de rând!… Un păr bălai, ochi negri, un zâmbet fermecător şi talia cea mai divină care s-a legănat vreodată pe scena unui teatru…

Mă iubea atât încât pot zice chiar că mă adoră. Peste cincisprezece zile fu răpită de un membru ai parlamentului englezesc.

De atunci auzisem vorbindu-se la Baden că acel englez cheltuise pentru ea un milion şi se lăsase omorât în duel pentru ochii săi frumoşi de către unul din cei mai bogaţi negustori din cetatea Londrei care-ar fi şi luat-o de nevastă.

Când am regăsit-o astfel pe neaşteptate am simţit că mi se trezeşte interesul. Dacă vreţi să vă spun drept, am uitat chiar întrucâtva afacerile casei de Geldberg şi pe ungurul Yanos.

M-am lipit cu spatele de un stâlp al capelei pândind clipa când se va uita Eva odată la mine, gata să las orice pentru ea.

Rugăciunea ei fu lungă. Nu întoarse niciodată măcar capul. Însă când se ridică să iasă, ochii noştri se întâlniră, Se cam îmbujora şi îşi lăsă iute voalul şi iuţi pasul ca să iasă. Mă ţinut după ea. Când caii porniră, scoase mână-i albă şi-mi făcu un semn mic. Fu de ajuns; eram nebun.

Trăsura porni în galop şi am vrut să mă ţin pe jos după ea. Peste zece minute mă oprii în loc, obosit, la o răspântie. Trăsura Evei cotise pe altă stradă şi nu mai puteam s-o ajung.

Mi-am revenit, mi-am adus aminte de ungur şi o apucai spre dânsul.

Ungurul Yanos locuieşte într-una din acele stradele înguste şi umezi. Dar nenorociţii aceştia au mai totdeauna câte patru sau cinci milioane.

După ce apăsai pe butonul de alarmă care strălucea la poarta lui Yanos, un groom înalt, îmbrăcat în livrea, brodată cu aur de sus până jos, veni să mă întrebe, cu un aer solemn, cum mă cheamă şi ce căutam.

Nu intră cineva uşor la domnul Georgyi. Casa sa este un câmp de luptă şi acolo totul îţi inspiră idei de asalt şi de bătaie. Groomul o apucă înainte, eu după el, şi amândoi trecurăm printr-un şir de camere a căror mobilă avea ceva oriental. Ungurul dispreţuise moda din Londra, îşi aranjase o casă ca în ţara lui.

"— Rămâi aici", îmi zise groomul intrând într-o ultimă cameră, mobilată cu o adevărată bogăţie şi de unde se zăreau prin uşa deschisă, zidurile goale ale unei săli de arme. "Mă întorc numaidecât".

Rămăsei singur, în picioare, în mijlocul camerei, care avea patru uşi: una spre sala de arme, alta pe unde intrasem şi alte două în dreapta şi în stânga mea. Pe uşa din dreapta ieşise groomul. Mă uitai în jur şi ochii mise opriră pe uşa a cărei draperie era lăsată. Mi se păru că perdeaua de mătase se mişca uşor, mă uitai mai bine: draperia se dădu într-o parte şi un cap se ivi printre cutele draperiei.

"— Eva!..." zisei repezindu-mă într-acolo.

Draperiile căzuseră la loc, le deschisei şi văzui un budoar delicios, în mijlocul căruia pe o grămadă de perne stătea frumosul cap al Evei...

Ea puse un deget pe buze, pe urmă îmi Uimise o bezea... Am auzit călcâiul pintenat al servitorului ungur răsunând pe lespezile din camera de alături şi lăsai iute perdeaua în jos.

"— Vino", îmi zise groomul.

Intrai în cabinetul domnului Georgyi, care era în dreapta sălii de arme. Ungurul şedea dinaintea biroului, îşi ştergea fruntea căci el tocmai făcea exerciţii cu armele când am venit eu.

"— Te cunosc, îmi zise el răstit şi fără să mă poftească să stau. Îmi aduc aminte că ai vrut odată să mă sperii, cu nu ştiu ce asemănare... Pentru ce ai mai venit acum?"

Primirea era destul de descurajatoare cu atât mai mult cu cât fratele nostru Otto îmi recomandase să mă port cu grijă.

În două feluri puteam să mă port: nu puteam, ca tine, frate Goëtz, să joc o comedie prea de spirit. Nici n-aş fi avut timp. Trebui să mă mărginesc la rolul meu de ambasador.

Vorbii în numele casei de Geldberg, ungurul mă lăsă să vorbesc, uitându-se mereu spre sala de arme.

După ce isprăvii se ridică:

"— Bătrânul de Geldberg era un pungaş, zise el. Dar era mai bun decât asociaţii lui... Regnault acela, cu deosebire, al cărui trimis eşti, este cel mai mare mişel de pe pământ! Dacă te ofensează vorbele acestea pe care ţi le spun, sunt gata să-ţi dau satisfacţie..."

Aveam poftă să-i arăt ştiinţa mea acelui diavol sălbatic, să-i urmez dorinţa.

Dar dacă trebuie, ştiu să fiu calm. Îmi stăpânii nervii şi refuzai, zâmbind, oferta lui galantă.

"— Domnule Yanos, îi zisei, dacă am avea ocazia să ne batem amândoi, am împotriva dumitale alte arme decât sabia... Pentru că-ţi aduci aminte de mine, nu poţi să ţi uitat că Zachœus Masmer mă făcuse confidentul său şi că ştiu multe lucruri!..."

Sălbaticul încruntă sprâncenele sale groase.

"— Trebuie să fii ori prea tare ori prea nebun, murmură el, ca să vii să mă ameninţi astfel în casa mea!... Ascultă-mă, baroane de Rodach... în ţara mea. Îndată ce un străin a călcat pragul unei case, este ferit de orice, ospitalitatea cere aşa... şi eu mă ţin de toate obiceiurile ţării mele... Voi răspunde cuminte ameninţărilor dumitale: de obicei răspund astfel... Pentru că ai arme împotriva mea să nu mă cruţi, te sfătuiesc, pentru că nu ai nimic de sperat de la bunăvoinţa mea... Urăsc şi dispreţuiesc pe oamenii care te-au trimis aici: ăsta-i singurul răspuns ce-ţi pot da. Cât despre ce ştii din viaţa mea trecută, fă cum îţi place!... Sunt naturalizat englez!... Londra are tribunale care primesc toate plângerile acestea, şi la nevoie îţi voi arăta cum ştiu eu să o scurtez..."

Îmi întoarse spatele. Peste o clipă auzii în sala de arme acelaşi zgomot de arme pe care-l auzisem la venire. Groomul îmi arătă uşa cu un gest foarte semnificativ.

Eram înfrânt. Gândul meu dintâi fu să mă reped în sala de arme şi să plătesc sălbaticului pungaş chiar cu moneda lui. Îmi tremurau degetele de bucurie când mă gândeam să pun mâna pe o sabie. Dar sunt mai bun decât reputaţia mea, n-aveţi ce zice, şi când am în minte instrucţiunile fratelui meu Otto, sunt prudent ca un diplomat.

Trecând prin camera unde o zărisem pe încântătoarea Eva întorsei ochii fără voie spre draperie. Draperia era lăsată în jos.

"— Aici e apartamentul doamnei?" îl întrebai pe groom.

Groomul nici nu-mi făcu onoarea să-mi răspundă. Ieşii în stradă. Vizita mea ţinuse doar zece minute şi nu mai aveam nici un mijloc de a o reînnoi.

O apucai spre Saint-Paul cu capul în jos şi gândindu-mă mâhnit la înfrângerea pe care o suferisem. Aproape de biserică, mă dădui într-o parte ca să las să treacă o trăsură care fugea spre Strand. Roata acelei trăsuri mai că mă atinse în treacăt şi la picioare îmi căzu un bilet azvârlit din trăsură. Echipajul şi cotise pe strada Fleet.

Luai biletul de jos, scris de Eva. Conţinea numai vorbele acestea:

"La Signora di Mantova, Grosvenor place, Pimlico."

Sării într-o cabrioletă care într-o jumătate de ceas mă duse dincolo de parcul Saint-James. Signora di Mantova avea în Grosvenor Place un colţişor cochet şi încântător, cum Londra n-ar putea să mai aibă încă unul. Eva mă aştepta în budoarul său.

Era acolo la ea acasă: dacă există pe lume o fiinţă care să fie acuzată că are o căsuţă, e desigur o dansatoare măritată. Câte mângâieri şi drăgălăşenii! Am văzut bine că tot mă mai iubea.

"— Ce ai tu Albert?" îmi zise ea văzându-mă îngândurat după primul moment de plăcere.

"— Am venit la Londra, răspunsei, ca să aranjez cu soţul tău o problemă vitală pentru patronii mei."

"— Adevărat şi n-ai izbutit?"

"— Nu."

"— Bietul Albert!… Cum poate cineva să-ţi refuze ceva?… Fii liniştit… aranjez eu lucrurile."

Clătinai din cap posomorându-mă.

"— Tu vrei, frumosul meu îngeraş, dar nu o să ai timp! răspunsei oftând adânc."

"— E ceva urgent?"

"— Trebuie să fie terminat chiar azi!".

Eva căzu pe gânduri.

"— Trebuie, îi zisei iar Evei, ca ordinul domnului Yanos să fie la poştă astă-seară chiar, ca să ajungă la Paris sâmbăta... dacă nu, va fi prea târziu."

Se mai gândi două-trei secunde; pe urmă mă luă de gât.

"— Şi te-ai bucura mai mult să izbuteşti?" zise dânsa aţintindu-şi pe mine ochii săi limpezi şi zâmbitori.

"— Oh! foarte mult!"

"— El n-are să scrie scrisoarea aceea... Dar dacă ţi-aş aduce o iscălitură în alb?"

"— Ar fi de ajuns."

"— Ei bine, o să ai iscălitura în alb", îmi zise ea.

"— Aşa de mare încredere are ungurul în tine, Eva?"

"— Mă adoră."

"— Dar tu?"

"— Mă bate."

În ochi îi trecu un fulger de ură; pe urmă începu să râdă nebuneşte.

Se ridică şi începu să danseze pe covorul moale.

"— La revedere, pe curând!" zise ea.

Mă sărută iute pe frunte şi într-o clipă fu în prag.

"— Peste două ceasuri, îmi strigă ea de departe; în faţa Poştei..."

Pe la orele patru sosii la Poştă şi intrai în clădirea, ale cărei ferestre dădeau în stradă. Mă aşezai la o masă, cu ochii aţintiţi pe uşa biroului din faţă. Timpul trecea, factorii veneau unii după alţii cu clopotul lor şi cu sacul. Încă câteva minute şi eram pierdut!...

"— Nu o fi putut, mă gândii eu, pregătind una din scrisorile acelea ale tale, Otto, care prevedea un eşec. Ce nebun am fost că am sperat!..."

Nebun eram că mă temeam! Nu era frumoasă şi iubitoare? Văzui o formă zveltă lunecând pe trotuar, mă repezii, o hârtie trecu iute din mâna ei într-a mea.

"— Nu-mi vorbi!... Mă spionează... Pe mâine!" murmură dânsa.

Dispăru în umbră şi pe trotuarul opus mi se păru că văd silueta înaltă şi arogantă a ungurului Yanos…

Capitolul V - Micuţa

Otto scoase din buzunar ceasornicul şi apăsă pe resort; ceasornicarul bătu ora două după miezul nopţii.

Poştalionul zbura. Noaptea era opacă şi adâncă.

— Şi dacă aţi şti câte beţii calculate, cât amor risipit cu belşug, câte linguşiri, câte giugiuliri!… Ea voia să pună în mâna ta leală, Albert, fierul zdrobit al spadasinului. Vroia ca să urmezi tu bătaia începută, şi ca braţul tău, mai sigur, să isprăvească ceea ce n-a putut să facă Verdier…

Albert o iubise pe femeia aceea. Chiar acum amintirea ei deşteptase în el amintiri dulci.

— Şi ce ai făcut? întrebă el.

— Am promis, răspunse Otto, rece, şi Sara te aşteptă la castelul din Bluthaupt, Albert!

Acestea se petreceau în casa ta de joc, Geotz… Ai observat o lojă grilată?…

— Mai e vorbă!… Confesionalul prinţesei!… Navarin nu voise niciodată să-mi spună… Ah! Blestemată femeie este prinţesa.

— Aşa e! Amândoi eram singuri. Franz a intrat. Pe buzele lui flutura acel zâmbet încrezător pe care-l avea Margarèthe noastră felicită. O! Vă jur pentru prima oară în viaţa mea mi-a fost teamă când am văzut privirea acelei femei pătrunzând printre perdelele lojei ca o săgeată şi fixându-se veninos, pe copil.

Îmi ziceam:

"— Este frumoasă, ochii săi te fermeca, mângâierile ei orbesc. Dacă ar vrea nenorocul ca Gunther al nostru să scape supraveghem noastre…"

Nu isprăvii.

În tăcerea care urmă, se auzi respiraţia apăsată a celor trei fraţi.

— Să aibă Dumnezeu milă de noi! zise Albert. Dacă am făcut cumva o greşeală, pedeapsa, are să fie prea crudă!

Ceasornicul lui Otto sună ora trei şi jumătate.

— Cum trece timpul! Şi cât de încet mergem! zise el.

Caii zburau, lui i se părea însă că trăsura stătea pe loc.

— Am intrat la ea, zise Otto, în ziua de 8 februarie, la amiază. Ştiam bine ce primejdie era ca să-i declar război, casa însă şovăia şi Gunther trebuie să aibă nobila avere a străbunilor săi. Veni la mine zâmbind şi sigură de puterea ei asupră-mi.

"— Două zile fără să mă vezi!... Ştii că mă părăseşti!..."

"— Doamnă, răspunsei, n-am venit pentru o întâlnire de amor... am venit în numele doctorului José Mira, sau mai bine, în numele casei de Geldberg."

Se uită mirată la mine.

"— Merg din mirare în mirare, murmură ea, după un moment de tăcere şi dând vocii sale inflexiuni dispreţuitoare; — Albert, pe care l-am cunoscut atât de mândru!... Aşa de gentilom... Albert redus la rolul de agent al unei case de comerţ. E adevărat că aşteptam pe cineva şi am fost anunţată că o să mi se vorbească de afaceri, dar eram departe de a mă gândi că acel cineva o să fii dumneata!"

Îmi arătă cu degetul un scaun şi chiar ea se aşeză. Zâmbetul îi devenise batjocoritor. Se vedea uşor cât de puţin se temea de urmările acestei întrevederi.

"— Nu-i aşa că mă aflu în situaţia acelei doamne mari de vodevil care se înamorează de un tânăr frumos şi care vede pe urmă că acel tânăr este un tapiţer?... Doamna trebuie să se fi strâmbat negreşit tot cam ca mine şi să vorbească de... Să vorbim deci de afaceri."

Se răsturnă pe scaun. Rămăsei nemişcat şi aşteptai.

"— Mi se pare că ghicesc, zise ea, mai departe, scopul venirii dumitale... José Mira trebuia să-mi trimită azi. de dimineaţă o mie de ludovici pe care mi-i datorează."

"— Pe care vi-i datorează?"

"— Pe care mi-i datorează, repetă ea apăsat. N-o fi cutezat să vină singur să-mi ceară o amânare şi ai venit dumneata în locul său... Trebuie să cred că ai dobândit un loc de comis în casa de Geldberg."

"— Am funcţia de casier, doamnă", îi răspunsei.

Zâmbetul său batjocoritor se cam tulbură.

"— Casa de Geldberg", îi zisei, "îmi e datoare sau mai bine zis e datoare moştenitorului lui Zachœus Nesmer, draga mea, sume destul de considerabile. În ajutorul mijlocului care vă interesează puţin, eu m-am convins că acea casă era foarte aproape de bancă. Am făcut atunci partea şanselor bune şi a celor rele şi văzând că au rămas resurse excelente, m-am hotărât să susţin banca."

"— Câtă bunătate, domnule."

Până aici nu i se trezi nici o bănuială. Cum să se gândească ea că doctorul cutezase să vorbească.

Dar când auzi ultimele vorbe ale mele, se cam sperie.

"— Nu te înţeleg, domnule", îmi zise.

"— Doamnă, o să mă străduiesc să mă înţelegi… Doctorul evaluează la vreo două milioane cinci sute de mii de franci sumele luate din casieria Geldberg, Reinhold şi compania."

"— E curat delir!…"

"— Nu are chitanţe, e adevărat; dar, ca să înlocuiască chitanţele care-i lipsesc, el contează pe bună credinţă a dumitale…"

Sara dădu din umeri.

"— Apoi pe unele secrete mici, pe care pretinde el că le ştie".

"— Aşadar Mira îmi declară război? Şi dumneata, Albert, te aliezi cu el?"

"— Doamnă, până la un anumit punct… în tot ce priveşte casa, este evident că interesele noastre sunt comune, dar pentru rest, mai ales în ceea ce priveşte tânărul om de care mi-ai vorbit alaltăieri, eu pot să rămân aliatul dumitale cât timp existenţa acestui tânăr ameninţă prosperitatea lui Geldberg şi în consecinţă propriile mele interese."

"— Interese, interese!… Oh! Baroane, sunteţi aşa cum v-am cunoscut."

"— Fii prudentă, doamnă…

"— Dar doctorul ţi-a spus tot ce ştie?"

"— Mi-a spus câteva mici împrejurări… Trebuie însă să-ţi spun că ştiam de mai înainte lucruri multe din pricina intimităţii mele cu Zachœus Nesmer."

"— Ştiai toate acestea când m-ai întâlnit pentru prima oară…"

"— Ştiam tot, doamnă, afară de numele dumitale adevărat, pe care mi-l ascundeai."

Se gândi câteva secunde. Poate că se gândea dacă să se folosească de mine împotriva lui Franz, iar apoi să mă combată. Asta era situaţia ei faţă de asociaţii lui Geldberg.

"— În sfârşit, zise ea după o tăcere, ce vrea doctorul?"

"— Casa are trebuinţă de trei sute de mii de franci", îi răspunsei.

Aşa de tare bătu din picior încât împinse fotoliul înapoi.

"— Şi ce-mi pasă mie? zise ea, chiar presupunând că am primit eu bani, socoteşte cineva că i-am păstrat în sertar la mine?"

"— Se crede că ai făcut ceva mai mult… lumea merge mai departe: lumea e sigură, că, mulţumită unei femei, pe care o cheamă Batailleur şi care lucrează pentru dumneata ai mai mult de patru milioane în diferite valori."

"— Ah!… murmură ea, văd eu că ţi-a povestit toate visele lui!… Ştii tot ce-şi închipuieşte el!… Nu ţi-a ascuns nimic din himerele care-i umplu creierii cei bolnavi. Domnule, omul acela este nebun!.., eu nu am nimic şi casa bărbatului meu este aproape să cadă!…"

"— Nu mă mir, doamnă… Din cele două milioane şi cinci sute de mii de franci câte ai luat din casa lui Geldberg, până la patru milioane ale dumitale, sunt încă cincisprezece sute de mii de franci diferenţă, poate că ai şi mai mult… În orice caz, ajunge atâta ca să înţeleagă cineva falimentul bărbatului dumitale."

"— Domnule!…"

"— Doamnă, dacă îmi aduc eu bine aminte, ţi-am făgăduit alaltăieri că se apropie ziua când îţi voi spune tot ce ştiu despre dumneata… a venit ziua aceea şi azi sunt gata să-mi ţin făgăduiala…"

Nu putu suporta privirea mea şi lăsă ochii în jos.

"— Ei bine! Vorbeşte!" murmură ea.

"— Voi trece sub tăcere tot ce ştiu relativ la viaţa dumitale galantă… amanţii dumitale, casa dumitale de joc, toate acestea mi se par păcate care nu se pot ierta uşor… Nu voi vorbi nici de contesa Esther, biata femeie, care ar fi fost alta dacă n-ai fi fost dumneata şi de a cărei educaţie te ţii cu atâta răbdare!… Încep cu sora dumitale mai mică. Lia."

"— O ipocrită!… Care mă dispreţuieşte şi care m-o fi calomniat… Dar, te rog, domnule, de unde ştii tot ce o priveşte?"

"— De unde ştiu tot restul?… Era o copilă…"

"— Un înger, nu e aşa?…" zise ea tăindu-mi vorba.

"— Un înger, doamnă. Şi toată viclenia dumitale s-a zdrobit în faţa nevinovăţiei ei!"

"— Cu toate acestea scrisorile nu erau scrise de mâna dumitale, domnule baron, zise ea. De aceea nici nu pot zice că entuziasmul dumitale este interesat… dar, la urma urmelor, cine poate şti? Îngerii au de multe ori mulţi adoratori aprinşi… şi printre aceştia, unii scriu şi alţii lucrează."

Aici Otto se opri deodată ca şi cum s-ar fi temut că vorbise prea mult.

Albert şi Goëtz nu ştiau încă numele de familie al Sarei şi nu cunoşteau pe sora ei cea mică. Nu prea înţelegeau mult din partea aceasta a istoriei, pe care Otto nu se gândi să le-o explice. Ei băgaseră numai de seamă că vocea fratelui lor luase un accent uşor înfierbântat.

Otto continuă, dar de astă dată cu un ton rece şi calm:

— Sara îmi tăie vorba cu o ironie îndoită.

"— Să trecem, domnule baron, zise dânsa, şi să lăsăm la o parte pe îngerul acela a cărui candoare nu i-am putut-o mânji. Pe urmă?"

"— Să trecem, într-adevăr, doamnă, răspunsei; pentru că aici legea oamenilor nu poate nimic… Să ajungem la bărbatul dumitale, pe care l-ai ruinat cu atâta răbdare şi pe care-l asasinezi cu o barbarie aşa de ingenioasă!"

"— Calomnii şi nebunii, domnule!… Treci mai departe!"

Nu mai râdea, cu toate acestea-i tremura buza.

"— Ajung la faţa dumitale, doamnă."

Sări de pe scaun. Din ochi îi ieşea foc, îmi puse mâna pe gură, grea ca a unui bărbat.

"— Taci! îmi zise cu dinţii strânşi şi galbenă; — fata suferă! … Oh! Dar o iubesc!…", îşi ascunse capul în mâini.

"— Ieşi! îmi zise apoi; eşti tare, văd, ar fi o nebunie să mă împotrivesc dumitale!… Mai târziu… dar viitorul o să hotărască!"

"— Nu mi-ai dat nici un răspuns, zisei îndreptându-mă spre uşă."

"— Peste un ceas vei avea cele trei sute de mii de franci."

Ieşii. Peste o oră, femeia aceea de care v-am spus c-o cheamă Batailleur, veni la mine, şi-mi aduse cele trei sute de mii de franci.

De atunci am mai văzut-o pe Sara, mândra în faţa doctorului portughez, care tremura în faţa ei. Am mai văzut-o în mijlocul familiei sale. Doamna Sara de Laurens, fiica mai mare a lui Mosès Geld.

Amândoi fraţii făcură o mişcare de mirare.

— Am iubit o astfel ele femeie! zise Albert lăsând capul în jos; este o pedeapsă a lui Dumnezeu!

— Şi contesa Esther a este sora sa? întrebă Goëtz; o fată bună, însă!… Şi femeie frumoasă!

— Şi acum, zise Otto, ea este la castelul Bluthaupt, în faţa lui Gunther al nostru, care nu se teme de nimic şi care poate că o iubeşte încă… Pe când Reinhold, ungurul şi ceilalţi asociaţi îşi întind cursele lor în calea copilului, ea lucrează pe de altă parte… fiţi siguri că lucrează fără preget!… Rugaţi-l pe Dumnezeu, fraţilor, pentru că fiul surorii noastre este în mare primejdie de moarte!…

Se făcu tăcere în trăsură.

Era încă noapte când poştalionul care străbătuse oraşul Metz în goana cailor, lăsă drumul regal pentru a lua un drum pieziş care ducea la frontieră.

Între Saint-Avold şi Forbach, cei trei fraţi se dădură jos din trăsură şi începură să umble pe jos peste câmpuri călăuziţi de un om din partea locului. Trăsura, goală fiind, îşi văzuse de drum înainte.

Întunericul fiind prea mare nu se putea vedea nici la zece paşi în faţă. Trecură hotarul fără să fie zăriţi.

Trăsura îi aştepta la o jumătate de leghe de Franţa, nu departe de malul Sarnei. Plătiră călăuza.

— On! Oh! zise acesta cântărind două monede de aur în mâna lui, trebuie să fie ceva faimos sub mantalele dumneavoastră, stăpânilor!

— Trei perechi bune de braţe, prietene, cu trei spade bune, răspunse Albert.

Şi poftă de mâncare, zise şi Goëtz.

— Toate acestea nu privesc vamă, gândi călăuza, care se întoarse cântând spre Franţa.

Era aproape ora 7 când trecură Sarna. Cele dintâi raze ale zilei luminau departe câmpia, dar în trăsură era întuneric din pricină că perdelele tot nu se ridicaseră.

Încet, încet în sfârşit pătrunse şi înăuntru o primă rază de lumină. S-ar fi putut deosebi trei oameni care picoteau, înfăşuraţi în mantalele lor. Trebuiau să păstreze puţină putere pentru lupta viitoare.

* * *

Ziua trecu.

Începuse să se întunece.

Pe drumul de la Obernburg spre castelul de Bluthaupt trei călăreţi fugeau în goana cailor.

De la Obernburg până la castelul Bluthaupt, drumul de obicei pustiu şi tăcut, era în seara aceea însufleţii Treceau o mulţime de trăsuri, de la caleaşca pariziană până la trăsura veche şi fără nume a bietului ţăran neamţ. Ba unii burghezi chiar călări pe cai de munte. Îşi duceau pe crupă nevestele.

Ici şi colo grupuri de ţărani treceau în grabă.

Şi toţi se duceau în acelaşi loc. Trăsuri, cai şi drumeţi, se duceau la vechiul castel de Bluthaupt.

De vreo cincisprezece zile ţinutul era în fierbere. Modesta cetate Obernburg, unde altă dată era eveniment când trecea un călător, acum era înţesată de străini care nu mai încăpeau. Şi nu numai Obernburgul era plin dar şi oraşele şi cătunele din vecinătate.

După cum am mai spus, marea serbare de la Geldberg avea două feluri de invitaţi: cei de clasa întâi erau găzduiţi la castel, ceilalţi căutau adăpost unde puteau şi pentru ţară era într-adevăr un bun câştig. Un câştig aşa de bun, încât burghezii din Esselbach se sileau de vreo opt zile să inventeze un izvor de apă minerală ori feruginoasă, care să poată să mai aducă în fiecare an pungile amabile ale acestor vizitatori. Nu era o idee imposibilă.

Oricine are un puţ noroios, poate să afirme că este suveran împotriva reumatismului şi că vindecă radical bolile de stomac.

Toţi oamenii aceştia care mergeau pe drumul spre Bluthaupt vorbeau. În trăsuri, pe cai şi printre călători era acelaşi subiect de conversaţie. Nu se auzea decât un nume: Geldberg şi iar Geldberg. Numai de un singur lucru se vorbea: de marele foc de artificii care trebuia să se tragă chiar în seara aceea sub zidurile castelului.

Nu putea fi ceva obişnuit un astfel de lucru.

Călăreţii noştri plecaseră din Obernburg în goana cailor. Drumul era larg prin preajma oraşului; ei treceau fără a striga la o parte! Galopul repede al căilor lor se înăbuşea în iarbă de pe

drum. Oricine auzea galopul lor, întorcea capul, vedea alunecând ceva fulgerător în întuneric, pe urmă nimic.

Noaptea era fără lună, ca şi cea din ajun. Cei care aveau ochi buni deosebeau trei călăreţi în goana cailor, însă nici unul nu apucă să îi vadă din faţă. Mantalele lor fâlfâiau în vânt.

Dincolo de oraş, la o leghe depărtare, cei trei călători se opriseră deodată în faţa unui grup de ţărani pe jos, şi unul din ei întrebă:

— Iată unul care vorbeşte cel puţin nemţeşte cumsecade îşi ziseră ţăranii.

— La ce oră va fi focul de artificii?

— Focul de artificii, graţiosul meu domn, răspunse un ţăran, trebuie să fie... se zice că o să se vadă de departe şi ne ducem şi noi: dar nu sperăm să ajungem la vreme la poalele muntelui. Dumneavoastră, bunăoară cu caii dumneavoastră...

Un "merçi", răspunse ţăranului.

Nu trebuie să mai spunem că aceşti călăreţi erau cei trei călători din poştalionul cu perdelele lăsate.

De la Paris până la frontieră găsiseră cai pregătiţi, odată însă pe pământul german trebuiseră să meargă mai încet. Le era teamă de poliţie, negreşit, căci nu numai odată se abătuseră din drumul mare ca să apuce pe delături...

Întârziaseră cu o oră după socoteala lor: o oră putea să fie pierderea speranţei lor cea mai scumpă, victoria uzurpatorilor criminali şi laşi asupra dreptăţii, moartea unui om!

Se duceau, ridicaţi în şei pe cai, cu ochiul ţintă departe spre apus unde trebuia să apară prima lumină a focului de artificii. Când ajunseră în poalele muntelui în locul unde i-am văzut odată pe Iacob Regnault, pe ungurul Yanos şi pe cămătarul Mosès Geld lăsând şoseaua ca să apuce drumul pieziş spre Bluthaupt, o linie de foc ţâşni în partea dinspre apus şi aruncă pe cerul negru un mănunchi de stele.

Inima celor trei fraţi încetă să mai bată. Însă, până să ajungă la ei ecoul slabei detunări, Otto şi înfipse pintenii în burta aburindă a calului său.

— Înainte! strigă el. Înainte ca să-l scăpăm ori să-l răzbunăm!

Caii deşi abia suflau, se puseră însă pe o fugă nebună. Străbătură întinsul lan şi lăsară în dreapta şoseaua cea mare cu o vale după care se deschidea prăpastia Hoellei (Iadului).

Într-o clipă trecură peste câmpul unde dormeau ruinele albe ale vechiului sat de Bluthaupt. Nici o lumină nu se arăta în direcţia castelului. Racheta aceea izolată fusese negreşit numai un semnal.

Peste câteva minute descălecară iar caii lor se culcară obosiţi pe iarba verde.

Erau în dosul castelului, pe platforma aceea fără arbori, şi situată în partea opusă porţii principale.

La ferestrele castelului se vedeau lucind ici şi colo câteva lumini, pe deasupra fortificaţiilor care erau mai jos în partea aceasta.

Pajiştea părea pustie. Dincolo de şanţul cel larg şi adânc cei trei fraţi vedeau un fel de lumină slabă care se mişca încet şi de colo până colo.

Deşi nu se putea deosebi nimic din pricina întunericului adânc, era uşor de calculat că lumina asta trebuia să fie dedesubtul zidurilor şi pe stâncile ascuţite care formau baza fortificaţiilor.

Cei trei fraţi nu aveau vreme să discute în privinţa acelei lumini şi să ghicească prin ce mijloc sta atârnată deasupra prăpastiei.

Clopotul ruginit al ceasornicului celui mare bătu trei lovituri; era ora opt fără un sfert.

Călătorii noştri auzeau un zgomot neînţeles ieşind din desişurile vecine. Erau nişte murmure care uneori se pierdeau şi alteori creşteau. Din când în când se auzea şi câte un râs de femeie.

Dacă cei trei fraţi ar fi avut spiritul destul de liber ca să cerceteze drumul parcurs, ar fi putut lesne pricepe de unde venerau aceste zgomote. Ei erau tocmai ca în mijlocul unei săli de spectacol imensă. Teatrul nevăzut era în faţa lor, şi, fără să ştie, trecuseră printr-o mulţime împrăştiată de spectatori.

De la vechiul sat Bluthaupt şi până la pajişte, era lume, Erau oameni prin pădurile mari de pini, pe sub arborii aliniaţi ai şoselei, şi prin desişurile din preajma castelului.

Mulţi dintre privitorii aceştia nerăbdători fuseseră martorii trecerii repezi a celor trei fraţi. Însă când aşteaptă cineva, gândul leagă totul de obiectul aşteptat. Fiecare crezu că aceşti curieri misterioşi aduceau din oraş vreo piesă uitată a focului de artificii.

Era un frig grozav şi fiecare femeie tremura la braţul cavalerului său. Cei trei fraţi însă nu-şi omorâseră caii ca să stea apoi leneşi în marginea drumului. Îşi închipuiau că Franz era în castel şi voiau să ajungă până la el.

Şanţul de întăriri care slujea şi că şanţ de scurgere, în partea dinspre platformă, îşi ascundea malu-i râpos sub o pădure deasă de buruieni. Mărăcini centenari şi mii de plante sălbatice, nutrite de umiditate, aruncau în toate părţile vlăstarii lor viguroşi şi atârnau un fel de lână aspră deasupra apei adormite.

Cei trei fraţi îngenuncheaseră la câţiva paşi unul de altul, de-a lungul acestei borduri de nepătruns. Pipăiau pământul cu mâinile şi sondau bălăriile.

— Sunt douăzeci de ani de când am făcut drumul acesta pentru ultima oară, zise Goëtz. Timpul a putut foarte bine să ne astupe potecă.

— Abia poate să intre mâna în hăţişurile acestea! răspunse Albert. Găseşti ceva, Otto?

— Caut… Dacă am avea cel puţin o mică rază de lună!…

Mai căutară încă vreun minut.

Pe urmă Otto se ridică.

— Să ne luăm avântul şi să sărim, zise el, morţi ori vi o să ajungem noi în fundul şanţului.

Albert se sculă şi el şi făcu câţiva paşi înapoi, ca şi cum ar fi vrut să sară el cel dintâi.

— Aşteptaţi! zise Goëtz, am dat peste o gaură destul de largă pentru ca să poată trece o nevăstuică.

Albert şi Otto se apreciară de el.

— Este poteca, ziseră într-un glas. Mărăcinii au crescut, dar aruncându-ne mantalele înaintea noastră, o să trecem.

Goëtz se apucă cu mâinile de pajiştea malului şi se vâra cu spatele în gaură. Se făcu o deschizătură cât să intre un corp omenesc. Otto şi Albert întoarseră în acelaşi timp capul spre locul acela.

La chemarea lui Goëtz intrară şi Albert cu Otto în groapă.

Acolo zăriră deodată pe deasupra lor în jurul unei lumini, trei umbre care se agitau atârnate sub ziduri de o legătură tainică. De jos nu era cu putinţă să se vadă ce făceau aceşti indivizi misterioşi. După câtva timp însă auziră pe acele trei fiinţe chemându-se între ele; tata Johann, Blaireau, Bonet-Verde,

Mâlou. Înţeleseră apoi după vorbele ce putură să ajungă până la ei că acei oameni voiau să tragă cu un fel de mortieră pentru a spulbera în curând pe cineva. Mortiera era legată de o ieşitură a stâncii.

Cei trei lucrători erau legaţi de mijloc şi se susţineau fiecare cu ajutorul unei frânghii legate de vârful zidurilor. Erau acolo într-un loc unde nici un picior omenesc n-ar fi putut pătrunde fără ajutorul cuiva.

— Acum înţelegi! zise Otto; scrisoarea lui Gottlieb! Franz e însărcinat să ţină fitilul şi este deja la locul său, poate, în orice caz, se cunoaşte locul unde el se va opri pentru a da foc şi asupra acestui punct e îndreptată mortieră.

Otto şi fraţi săi începură iar să urce. Vreo cincisprezece picioare ei putură să înainteze ajutându-se cu pumnalele lor înfipte în crăpăturile stâncii.

Dar ajunşi la un punct, unde se afla o platformă îngustă care permitea să stea cineva în picioare, le fu cu neputinţă de a mai face un pas.

— Să intrăm, zise Albert. Dacă Franz e pe zid, vom şti noi să-l găsim.

În acel moment auziră pe Mâlou strigând:

— Hei, moş Fritz, învârteşte manivela. Începe comedia.

Un zgomot ascuţit şi discordant se auzi sus, deasupra zidurilor. Semăna cu uruitul unei macarale, cei trei lucrători cu lanterna începură să urce încet.

— Trage, trage! Şi mai bine, mai iute! Hei, moş Fritz! zise Blaireau. Ceasul meu arată că mai sunt două minute până la ora opt şi n-aş vrea să se dea foc înainte ca noi să fim sus.

— Două minute, repetă Otto, al cărui curaj părea că se măreşte în acel moment de pericol suprem, dacă Dumnezeu ne vine în ajutor, apoi e mai mult decât ne trebuie.

Îl trase pe Goëtz până la marginea platformei şi îi aşeza tocmai la ieşitură stâncii unde Bonet-Verde fixase mortiera.

— Crezi, frate, zise el, că o să ne poţi duce pe amândoi?

— O să încerc, răspunse Goëtz.

— Urcă-te, Albert, reluă Otto.

Albert făcu cum i se spuse.

Goëtz se ţinea tare pe picioare, dar era prea departe de stâncă pentru ca să se poată sprijini.

După ce Albert i se urcă pe umeri, Otto urmă:

— Poţi atinge cu mâinile rampa?

— Ajung până la ea, răspunse Albert, şi afurisita asta de mortieră e la trei picioare deasupra capului meu! Oh! Dacă aş putea! Dacă aş putea!

Goëtz simţi o greutate mai mult pe umerii săi; un moment picioarele i se îndoiră şi inima începu să-i bată.

Acum erau trei oameni atârnaţi la mai bine de o sută de picioare pe deasupra abisului. Şi nici o licărire pentru a-i călăuzi, şi nimic pentru a-i sprijini. Otto se urcă, liniştit în faţa morţii ameninţătoare şi mereu întreprinzător.

Capitolul VII - Istorii vechi

— Grăbeşte-te, frate Otto, zise Goëtz, zdrobit de frică de a nu ajunge la vreme, mai mult decât de îndoita povară care apăsa pe el. Nu mai am puteri!…

Otto punea un genunchi pe umărul lui Albert; simţi şovăind sub el scara vie pe oare se urcase. Ridică braţele şi se agăţă de ieşitură stâncii cu toată puterea. Peste o clipă era pe stâncă. Goëtz, uşurat, răsuflă.

Otto căută în întuneric funia de care vorbise Mâlou, însă n-o găsi. Fiindcă nu era de pierdut, apăsă mâinile sale robuste pe gura piuliţei care se întoarse scârţâind pe axa sa.

* * *

Şi de partea cealaltă a şanţului se zărise lumina cea slabă care părea că fuge de-a lungul flancurilor stâncii.

Cei care aveau o vedere mai ageră zăriră chiar nişte forme omeneşti atârnate între cer şi pământ. Atâta tot; cu neputinţă de a se şti ce făceau acolo acele fantome ciudate. Puteau prevedea numai că aranjau acolo vreo piesă importantă a focului de artificii.

Aşa că toţi îşi pironiră ochii pe locul acela. De când fusese ridicat felinarul pe întărire, nu se mai văzuse, nimic, ochii spectatorilor însă nu desprindeau din locul acela din întuneric.

Fiecăruia îi era frică să nu-l piardă, negreşit că de acolo trebuia să izbucnească minunile aşteptate.

Deşi era încă iarnă şi deşi vântul de februarie nu-şi îndulcise pentru împrejurare suflarea-i rece, cu toate acestea împrejurul şanţurilor castelului de Geldberg era o mulţime nespusă.

Invitaţii privilegiaţi care părăsiseră sălile calde ale castelului tremurau puţin sub arborii şoselei, deşi luaseră măsuri împotriva frigului. Bărbaţii îşi încheiau paltoanele până la gât, doamnele se strângeau în mantalele lor îmblănite şi-şi fereau picioarele, mari sau mici, de umezeala ierbii, în nişte pantofi inventaţi de curând, şi care trebuiau să păstreze supranumele de nemţeşti.

Invitaţii de clasa a doua care erau cei mai numeroşi şi care soseau din oraşele vecine unde se încartiruiseră, căutau bucuroşi să se amestece cu eroii serbării. Se apropiau cât puteau mai mult de incinta rezervată unde se aşezaseră scaune confortabile. Unii chiar, profitând de întuneric, nu voiau să ştie de ordinele date şi se trânteau eu sfruntare în fotoliile care erau destinate pentru acţionari mai bogaţi. Pentru că nu trebuie să uităm că urma să se subscrie un capitol da o sută optzeci de milioane.

În sfârşit, pe marginea desişurilor vecine, până pe lanuri chiar, era o mulţime care nu fusese invitată şi care se compunea din burghezi din Esselbach, din Obernburg, etc., veniţi cu familiile lor, apoi ţăranii dimprejur şi foştii arendaşi ai lui Bluthaupt. Categoriile acestea de spectatori vorbeau fiecare cum îi plăcea despre casa de Geldberg.

Invitaţii de clasa întâi nu găseau destule laude pentru bancheri aceştia oneşti şi bogaţi peste măsură care îşi întrebuinţau aşa de nobil averea lor.

Foburgul Saint-Germain era în privinţa aceasta de aceeaşi părere cu Chaussee d'Antin şi foburgul Saint-Honoré nu avea altă opinie.

Pairii şi camera electivă, care era acolo foarte bine reprezentată, se uneau într-un perfect acord ca să făgăduiască votul lor concesiunii.

Nu era, bineînţeles, nici un spirit de partidă în întrunirea aceasta de familie. După cum s-a putut băga de seamă într-o

mie şi una de împrejurări, *wighi* şi *torii* noştri sunt susceptibili să se înţeleagă, îndată ce se vorbeşte de drumuri de fier.

Trebuie să ştie cineva să-şi îndulcească opiniile-i prea sălbatice, când e vorbă să-şi slujească ţara. Dar, cine ar putea tăgădui avantajele căilor ferate? Este evident că prima nu contează.

Pentru ca să pretinzi contrariul, trebuie să fii un mizerabil fără căpătâi, un ziarist, trăind din scandai, un negativist, un sălbatic!…

Invitaţii numeroşi nu prea erau tocmai de aceeaşi părere: era oarecare gelozie în faptele lor, Afară de englezi care cumpăraseră cărţile de invitare cu un preţ nebun, cei mai mulţi erau cei de o calitate dubioasă, leneşi, burghezi încăpăţânaţi de eleganţă, cu un cuvânt drojdia lumii elegante.

Printre oamenii aceia, nu aveau ruşine să se plângă! spuneau că petrecerile de la castel erau măreţe, dar şopteau că sunt momeli, curse!…

Naturalii din Wurtzburg mergeau şi mai departe. Această familie mare de Bluthaupt, care murise de douăzeci de ani lăsase în partea locului amintiri neşterse.

Un singur lucru fusese uitat, că cel din urmă conte era un om slab şi prost.

Toţi Bluthaupţii ceilalţi — şi asta de două secole se arătaseră nişte adevăraţi oameni mari! Blânzi cu cei slabi, aspri cu cei tari, generoşi, buni, ajutători!… Şi aşa nenorociţi! Se vorbea de Ulrich, care fusese asasinat de un pumnal necunoscut, se vorbea de cei trei bastarzi din Bluthaupt, de acei tineri cu talia eroică, care se aruncaseră singuri într-o bătălie nebună şi îndrăzneaţă împotriva capetele încoronate.

Un oarecare prestigiu se lega de ei. Numele lor iubite erau pronunţate, încet şi cu un fel de fior misterios.

Vai! Fuseseră biruiţi în luptă! Soarta familiei lor apăsase pe ei. Multă vreme trebui să povestească lumea, la şezătoare seara, ciudatele Lor întâmplări în care se pierdea curajul lor, deghizările lor, mişcările lor din temniţe.

Şi numărul acestor aventuri nu mai putea creşte. Era un an de când grelele zăvoare ale temniţei din Frankfurt erau între ei şi libertate!

Nu trebuia să mai vadă nimeni nici pe nobilul Otto, nici pe frumosul Albert, la al cărui nume băteau în secret toate inimile de femeie, nici pe veselul Goëtz…

Uşile căptuşite cu fier ale temniţei din Frankfurt, o dată închise, nu trebuiau să se mai deschidă. Otto, Albert şi Goëtz acolo trebuiau să trăiască şi să moară!

O! Câtă ură pentru traficanţii avari care îi înlocuiseră, pentru că măreţiile acestea de o zi, pentru oamenii din partea locului, erau un fel de sarcasm sângeros.

Azi Geldbergii azvârleau aurul lor dubios câştigat, pe ferestre. Pe când ieri tescuiau[14] pe bieţii lor arendaşi. Iar mâine trebuiau să plătească tuturor celor care ţineau în arendă nemărginitul lor domeniu, dobânda peste măsură de mare a acestor splendori nebune.

* * *

La un moment dat, domnul cavaler de Reinhold, care o însoţea pe doamna vicontesă d'Audemer şi pe Denise, se găsi lângă Sara.

— Cât de lung este sfertul acesta de oră! murmură ea.

— Răbdare! Aşa ceva merită osteneala ca să rabzi! răspunse Reinhold.

Sara îşi văzu înainte de vorbă cu Leul său cel mic şi Reinhold începu să înşire iar prostii vicontesei. Denisa tăcea. Parcă simţea un fel de frică gândindu-se că Franz era să se găsească în mijlocul artificiilor.

În toată incinta rezervată, poate nu mai erau decât ei singuri şi Julien d'Audemer care vorbea încet cu frumoasa lui contesă, care să nu vorbească de cei trei demoni de la Bluthaupt.

Se auzea prima bătaie a ceasului 8.

Era semnalul: toate privirile se concentrară pe castel.

Reinhold, Mira şi doamna de Laurens nu se mulţumiră să privească; bătaia asta de clopot care vestea ora opt produse asupra lor un efect analog şi ciudat.

Sara lăsă numaidecât braţul micului său Leu, Reinhold o părăsi pe doamna d'Audemer mirată, şi doctorul, cedând unei

[14] *Tescui, tescuiesc v. t. (intl.)* a ancheta sever pe cineva. (nota lui BlankCd)

distracţii puţin măgulitoare pentru ducesa de Tartarie, plantă acolo suvenirul acesta vechi al cuceririlor noastre.

Se repeziră toţi trei înainte, împinşi de o poftă neînfrânată de a vedea. Se întâlniră în locul unde se isprăvea incinta.

Trecură 2-3 secunde în care timp încetă orice conversaţie şi nu fu altceva decât o tăcere adâncă a aşteptării.

În vârful zidurilor se văzu o lumină; mâinile doctorului, ale cavalerului şi ale doamnei de Laurens se uniră în umbră. Nu şopteau nici o vorbă, nu mai respirau. Lumina descrise o curbă repede, şi o duzină de muguri de foc izbucniră în toate direcţiile, trăgând nişte linii scânteietoare.

Una din liniile acestea cobora drept spre şanţul de întăriri; când căzu, se auzi o detunătură puternică.

Mâinile celor trei complici se strânseră cu putere.

Acesta fu tocmai ca lovitura de baghetă a unui vrăjitor puternic. Detunarea răsună, prelungită de ecourile castelului şi de ale pădurii. Întunericul învins se trase înapoi. Mulţimea, adunată împrejurul vechiului castel, ieşi deodată din umbră, luminată ca în mijlocul zilei. Peisajul cunoscut renăştea sub nişte culori ciudate şi noi. Şi din toate părţile, noaptea, respinsă pentru o clipă şi gata să-şi recucerească locu-i uzurpat, înconjura tabloul ca un zid mare de abanos.

Deasupra capetelor, cerul se acoperea cu o lumină. Castelul care părea înflăcărat din temelie şi până în vârf, pierea în dosul unei ploi de foc ale cărui scântei se lăsau în jos, se urcau iar în sus pentru că iar să cadă.

Părea că este un havuz de foc lichid, care ţâşnea prin mii de ţevii nevăzute. Ţâşneau împrăştiindu-şi şi amestecându-şi furioasele lor vârtejuri. Culorile se schimbau, fumul gros, dar luminos, se vopsea cu mii de nuanţe fantastice. Purpura combătea auzuriu şi punea reflexe de sânge pe crengile despuiate ale arborilor. Norii cenuşii se rostogoleau încet-încet, se vopseau smaraldiu pentru ca să ia deodată strălucirea bogată a aurului.

Era un haos splendid, un incendiu gigantic, o confuzie neauzită de umbra mişcătoare şi de luminii radioase.

În primul moment nu se auzi decât plescăitul artificiilor, dus din ecou în ecou prin munţi. Apoi se auzi un ţipăt în mulţime. Mii de voci, înăbuşite de o frică mistică, ziceau împreună;

— Iată-i!... Iată-i!...

Figurile vinete ale celor complici apăreau în primul rând al adunării din incintă.

Ei nu ziceau: "Iată-i!", ci "iată-l". Toţi trei încremeniseră. Vezi că ei nu se uitau tot spre locul unde se uita adunarea. Ei se uitau în locul unde Franz trebuise să dea foc la cea dintâi linie de praf de puşcă.

Linia asta comunica cu piuliţa aşezată de Mâlou şi de Pitois la picioarele întăriturilor. Mâlou fusese artilerist în viaţa lui;

piesă fusese aşezată cu grijă şi Franz trebuia să piară prin descărcătură piuliţei, în momentul cel mai frumos al focului de artificii.

Aşa că doamna de Laurent, Reinhold şi Mira se îndoiau de ce vedeau cu ochii. Căci piesă îşi făcuse efectul: auziseră zgomotul plin şi răsunător al descărcăturii printre plesniturile petardelor, dar, printre cei dinţii nori de fum, îl zăreau pe Franz, în picioare la postul său, pe Franz sănătos şi nevătămat, pe Franz care zâmbea şi salută de departe adunarea.

Ce dracu? Pieptul acesta era cumva ferit de o platoşă magică?

Priveau. Împrejurul lor se făcea o mişcare în mulţime; toată lumea se îngrămădea înainte; platformă era plină.

Invitaţi de clasa întâi, invitaţi supranumerali şi oameni din partea locului se amestecau acum pe iarba din spatele castelului şi fierberea creştea în loc să se stingă.

Din toate părţile se repeta:

— Iată-i!… Iată-i!…

— Cei trei oameni roşii…

Sara, Reinhold şi doctorul erau acum în spate şi aproape singuri în incintă cu Van-Praët şi cu ungurul. Îşi luară şi ei ochii de la Franz şi căutară cauza agitaţiei generale.

Sara, cea dintâi, scoase un ţipăt şi ridică mâna întinsă spre locul unde era aşezată piuliţa. Mira şi Reinhold rămaseră cu gura căscată şi ca loviţi de trăsnet.

Ploaia de foc curgea încă din vârful zidurilor şi făcea în locul acesta central un cadru de lumină aprinsă. În mijlocul acestui cerc de foc pe care ochiul nu se putea aşeza fără să se uluiască, trei oameni de-o potrivă de înalţi şi înfăşuraţi în mantale lungi roşii, stăteau în picioare pe o ieşitură a stâncii. Păreau că privesc câteşitrei incinta rezervată şi în poza lor era un fel de ameninţare trufaşă.

Mulţimea ou toate acestea, murmurând şi frământându-se, pronunţa mereu numele celor trei *Oameni roşii*. Printre invitaţii lui Geldberg, câţiva voiau să treacă drept tari şi ziceau că apariţia aceasta făcea parte din focul de artificii. Cei mai mulţi însă tremurau fără voie de o groază care creştea mereu.

Ploaia de foc încetă. Fu o pauză de câteva secunde. Pădurea, lemn întins, desişurile şi castelul reintrară pentru o clipă în umbră.

În aceste câteva secunde multe vorbe se schimbară pe şoptite, toate la adresa celor trei oameni roşii.

Şi toţi ochii se fixau, întinşi şi curioşi spre locul unde aveau să mai apară, la lumina cea dintâi.

Focul se mai aprinse, aruncând o colosală podoabă de diamante pe zidurile castelului şi pe stâncile care îi slujeau de bază.

Din fundul şanţului şi până în vârful întăririlor nu era nici un deget de teren care să nu-şi aibă alba lui scânteie. Totul era luminat, limpede, strălucitor, vârfurile stâncilor nu mai aveau umbre, se zăreau şi cele mai mici obiecte ca şi cum ar fi fost soare şi o şopârlă chiar cu greu ar fi putut găsi unde să se ascundă pe suprafaţa aceasta strălucitoare.

Cu toate acestea, privirile lacome căutau în zadar pe cele trei fantome înalte cu mantalele lor roşii. Pieriseră.

Prăpastia era sub picioarele lor, deasupra capetelor lor nu era decât o rampă peste care nu se putea trece. Negreşit că se deschisese pământul ca să-i adăpostească…

* * *

Lumea petrecea foarte bine la castel. Geldbergii nu erau financiari dintre acei a căror zgârcenie combate neîncetat orgoliul şi care aruncă cu falã mii de invitaţii pentru ca să lase pe urmă să moară de foame şi de sete mulţimea nenorocită a musafirilor lor. Ei făceau lucrurile măreţ şi tocmai ca acei cheltuitori, care şi-au lăsat numele în analele vechii monarhii.

Toate erau aranjate cum trebuie. Plictisul n-avea vreme să se strecoare printre plăcerile orânduite cu dibăcie.

În fiecare zi era câte ceva nou şi în fiecare zi splendoarea din ajun era întrecută. Acei care rânduiau aceste serbări frumoase dovedeau, într-adevăr, o imaginaţie bogată.

Toată lumea era mulţumită, nimeni nu se gândea să se grăbească să plece. Era un succes mare şi complet.

Serbarea mergea înainte cu glorie uimind pe toţi. Scopul său comercial fusese chiar de la început minunat împlinit, şi nici o casă în Europa nu avea de acum încolo un credit mai mare decât casa Geldberg.

Nu mai trebuie spus că între invitaţi erau agenţi însărcinaţi să lucreze şi cu deosebire să vorbească în interesul Casei. Nu

erau agenţi din aceia de rând, care laudă întreprinderile la Bursă, comis-voiajori de milioane, a căror cumetrie, uşor cunoscut, nu înşală decât pe proşti. Erau oameni din lumea mare, nume frumoase. Erau agenţi din aceia ai căror străbuni iluştri au guvernat provincii şi au câştigat bătălii.

Şi dacă aţi şti cât preţuieşte un astfel de intermediar. El face cât zece agenţi de rând!

Sunt conţi, marchizi, duci, uneori. Nenorocirea timpilor le-a lăsat două sau trei castele, dar nu destule colibe.

În aceste timpuri trebuie ca toată lumea să lucreze ca să trăiască şi una din meseriile cele mai plăcute, inventate de frumoasa noastră civilizaţie, este negreşit aceea de mântuitor de acţiuni.

În zilele lui Fontenoy era foarte bine să încingă omul sabia, acum, carnetul este mult mai bine purtat.

Trebuie să fii un erou ca să câştigi 20.000 franci pe an cu o sabie virtuoasă: trebuie să fii un ticălos ca să nu câştigi zece, cincisprezece mii de franci pe lună cu un carnet fără prejudicii. E o deosebire.

Domnul conte, domnul marchiz, domnul duce au uitat, fiţi siguri, gloria străbunilor lor; în loc să o continue, o exploatează. Nu trebuie adică să slujească şi gloria la ceva.

Geldberg, ca toate casele puternice, ştiuse, să înroleze o mulţime de curtieri nobili din aceştia. Avea şi bărbaţi, dar cei mai mulţi curtieri erau femei.

Graţie acestor ajutoare, care lucrau cu o perfectă convenienţă şi cu un *savoirvivre* deosebit, casa mergea înainte jucând. Şefii săi deşi se prefăceau a fi ocupaţi numai de serbare, amestecau cu agreabilul o doză mare de util.

În afară de lucrurile acestea comerciale, erau aranjamente şi în afacerile private. Cavalerul de Reinhold stătea foarte bine cu doamna vicontesă d'Audemer, care îi făgăduise mâna fiicei sale. Julien era nebun după contesa Esther, deşi nu uitase misteriosul bilet pe care îl primise în balul Favart, şi care îl mişcase cu câteva săptămâni mai înainte. Îşi aduse aminte de avertismentul acela ciudat, care învinovăţea pe Reinhold că ar fi omorât pe tatăl său şi lăsa să planeze bănuieli grele pe familia logodnicei sale. El citise biletul nu numai odată şi ştia pe dinafară vorbele acestea groaznice:

"Soră-ta o să se mărite cu ucigaşul tatălui tău, şi tu o să iei de soţie pe fiica lui...".

Îşi mai aducea aminte de îndoiala lui de a doua zi după balul de la Opera-Comică, când i se păruse că recunoaşte pe contesa Esther în frumoasă-i tovarăşă din ajun.

Însă Julien avea nu numai o inimă curată şi uşoară, dar şi un spirit slab. O iubea pe Esther şi se silea cât putea să nu-şi mai aducă aminte.

Tot ce putuse face, e că îşi ţinuse făgăduiala relativ la cei trei bastarzi ai lui Bluthaupt, unchii lui. El zisese: "am să dau ochii cu ei şi am să aflu tot ce ştiu ei despre moartea tatei."

Ducându-se din Paris în Germania se oprise în oraşul Frankfurt pe Main. Ceruse autorizarea să pătrundă la unchii săi, însă toţi trei fraţii erau închişi şi autorizarea i se refuză.

Doctorul Mira, doamna de Laurens şi cavalerul de Reinhold, în trecerea lor prin Frankfurt pe Main, ceruseră şi ei să vadă pe cei trei bastarzi de Bluthaupt.

Un fel de îndoială se deşteptase în mintea lor, poate că voiau să se asigure cu ochii lor chiar... Însă nu fură mai norocoşi decât tânărul viconte Julien. Cu toate acestea, mulţumită influenţei de care se mai bucurau ei în Germania, putură pătrunde în temniţă, unde admirară îngrijirea frumoasă de acolo.

Nu se găsea un temnicer, care să-şi aducă aminte că vreodată putuse să fugă din temniţă vreun arestat.

Sara, doctorul şi Reinhold, numărară temnicerii şi măsurară cu un ochi interesat frumoasa grosime a zidurilor.

Din coridor, în coridor, Blasius, vechiul majordom al lui Bluthaupt, îi conduse până la cele trei chilii lipite una de alta în care erau închişi bastarzii...

Capitolul IX - Camera lui Franz

Nu putea nimeni să calce peste pragul acestor uşi care erau între bastarzii lui Bluthaupt şi libertate. Acolo trebuia să se oprească vizitarea lor. Era însă de ajuns. La toate trei uşile era o risipă de zăvoare şi de lacăte!

Micuţi şi cu amândoi însoţitorii săi, cu spiritul de acum încolo liniştit, îşi văzură înainte de drum spre castelul de Geldberg.

Julien făcuse cam tot aşa. Nimeni nu e silit să facă ce nu se poate. Încercase şi nu izbutise, conştiinţa nu-i imputa nimic.

La castel o găsi pe contesa Esther şi numaidecât nu se mai gândi la altceva decât la iubirea sa.

Din partea aceasta le mergea foarte bine Geldbergilor. Pe de altă parte Van-Praët şi ungurul Yanos se lăsară şi ei să fie cuprinşi de entuziasmul general până la un oarecare punct. Vedeau cu ochii lor efectul produs; o sută douăzeci şi patru de milioane în acţiuni subscrise în câteva săptămâni, era un rezultat care nu se putea tăgădui nici de ochiul cel mai pătrunzător!

De acum încolo bunul olandez nu mai trebuia să-şi cheltuiască talentul ca să îl potolească pe Yanos care primise situaţia şi care aştepta oarecum cu răbdare.

Vechea ligă se strânsese mai tare, şi cei doi asociaţi care lipseau erau înlocuiţi: Zachœus Nesmer prin domnul baron de Rodach, care stă la Paris, de unde trimitea regulat fondurile necesare serbării şi Mosès Geld, prin doamna de Laurens.

Acesta făcuse pace cu doctorul José Mira. Sara uitase, în aparenţă cel puţin, revolta portughezului şi portughezul se făcuse iar sclav.

În momentul când era vorba de atâtea milioane, nu putea cineva să se certe pentru trei sute de mii de franci! Mai cu seamă, considerând că suma aceasta era cheltuită în interesul comun. Baronul de Rodach, e adevărat, împlinea cu o exactitate scrupuloasă datoria sa de casier. Mulţumită sumelor pe care le procurase, criza avusese bun sfârşit, şi, deşi, banii nu lipseau de la castelul de Geldberg, în Paris plăţile se făceau curent şi regulat!

Baronul acesta era într-adevăr un om preţios, şi, fără el, casa de Geldberg nu ar fi supravieţuit la ora care se dădea serbarea aceasta bogată la castelul din Germania!

Îl putea foarte bine primi ca asociat în locul vechiului său patron Zachœus Nesmer!

Erau deci din nou şase aliaţi, ca şi la începutul acestei istorii. Tânărul Geldberg era pe dinafară, el nu era primit în asociaţia secretă.

Azi, ca şi altădată, cei şase aliaţi se dispreţuiam unul pe altul, nu credeau unul în altul şi urmăreau un om să-l omoare.

Cu toate acestea era o deosebire între timpul de faţă şi trecut: deosebirea aceasta era numai în poziţia baronului de Rodach faţă de confraţii săi.

Fiecare din aceştia din urmă, afară de Yanos, încercase pe furiş să încheie cu baronul un tratat de pace particular. Doamna de Laurens, doctorul Mira. Reinhold şi prea blajinul Van-Praët căutaseră şi ei să-şi atragă pe omul acesta, a cărui energie puternică îi înfricoşa. Însă în acelaşi timp se uniseră toţi împotriva lui.

Nu doreau altceva decât să-l lovească, având însă aerul că imploră protecţia lui. În inima fiecăruia dintre ei era un instinct de ură, întărit, de groază mai tare.

Le spunea ceva că interesul comun era de a-l zdrobi pe baron, însă nu cutezau. Şi dacă ar fi cutezat, cum s-o facă?

Între ei şi baron era un zid puternic, tremurau numai când se gândea să-l atace. Evenimentele acestea recente, a-i căror martori fuseseră şi, îl înconjurau pe baron cu un astfel de prestigiu, încât se considerau că biruiţi mai dinainte în caz de luptă.

Omul acesta dăduse dovezi de o putere care trecea peste marginile imaginaţiei. De când cu scena de la 10 februarie, cei mai puţini convinşi îl vedeau acum într-un fel de nor diavolesc. Ce făcuse el, toată lumea văzuse şi nimeni nu putea pricepe.

Când o problemă este greu de rezolvat, gândul se depărtează de ea obosit, şi speranţa, îndărătnică, se refugiază în şansele necunoscute ale viitorului. Asociaţii respingeau ideea baronului. În mijlocul noilor lor prosperităţi şi invocau împotriva lui întâmplarea.

Unul singur era sigur de braţul său şi dorea lupta, dar şi acesta nu întotdeauna. Erau momente când Yanos simţea că i se înmoaie inima şi în zadar îşi căută vitejia-i neîmblânzită. La el, ura era înfuriată, pentru că fusese insultat. Spaima însă era mai mare, căci credea mai mult în lucrurile supranaturale. Devenise posomorât; nu mai deschidea gura; zilele îi treceau pribegind prin împrejurimile vechiului castel. Şi nu odată, noaptea, se crucea câte un ţăran care întârziase prin pădurile Bluthauptului, când vedea umbra aceasta înaltă dând din mâini în întuneric şi vorbind singur.

Umbla încet şi cu capul în jos, până când se înnopta. Îl vedeai câteodată oprindu-se în loc, azvârlind înapoi postavul roşu de la cuşmă şi întinzând braţele ca şi cum ar fi vrut să respingă vreo fantomă care-l speria.

Altă dată scotea sabia în mijlocul unei alei pustii, sabia care împrăştia scântei în întuneric. Ungurul, ameţit se bătea cu aerul.

Ceilalţi asociaţi îl lăsau în voia lui şi-şi vedeau înainte de opera lui de sânge.

Până aici serbarea nu împlinise decât unul câte unul din cele două scopuri propuse. Crediul era înălţat pe baze minunate, însă Franz trăia.

De când călcaseră pe pământul german, nici o singură zi nu trecuse în lenevie. Fiecare lucrase conştiincios, fiecare îşi făcuse datoria. Mâlou — zis Bonet-Verde şi Pitois, — zis Dihorul — arătaseră amândoi talente de asasini de stimat. Franz, beat de dimineaţă până seara, făcuse ce putuse.

Jean Regnault chiar, bietul nenorocit, după ce se strecurase în primele zile ca să scape, rătăcind ca un sălbatic pentru ca să nu-şi împlinească fatala-i datorie, se întoarse singur, îngheţat şi flămând.

Cârciumarul Johann, general şef al ucigaşilor, îl primise cu braţele deschise, ca pe mielul pierdut care se întorcea la stână.

Jean făcuse pe ici-colo câteva servicii mici, fără să se prea ştie ce făcea. Un văl gros şi greu îl acoperea inteligenţa, nu mai judeca.

Şi cu toate acestea Franz era voinic.

Câteva căzături mici şi o zgârietură la umăr fuseseră sigurul rezultat al acestei mari desfăşurări de forţe.

Aici pălea steaua cea mai bună a Geldbergilor. Franz era piatra de care se împiedica fericită şansă a asociaţiei.

Aşa că nu se putuse face nimic împotriva lui, după cum se sperase deocamdată. Deşi baronul de Rodach nu avusese vreme să-şi realizeze cu desăvârşire planul său cu privire la Franz şi să-i facă un echipaj de prinţ, tânărul ducea o viaţă strălucită la castelul de Geldberg.

Hans Dorn, pe care-l făcuse bancherul său în Paris, îi împrumutase sume considerabile luându-se în seamă situaţia respectivă a creditorului şi a debitorului, dintre care unul era un biet negustor de haine şi celălalt un orfan fără avere. Franz mergea înainte cu capul în jos, ca oricare nătărău de vârsta şi cu

firea lui şi hăinarul împotriva obiceiului creditorilor, chiar a celor mai buni, nu părea niciodată aşa de fericit decât când îşi golea pungă în buzunarele tânărului său prieten. Vă puteţi închipui cât de bine se înţelegeau Franz şi el!

Hans Dorn, cu toate acestea, refuza uneori să răspundă întrebărilor, copilului, cum îi zicea el. Franz voise să ştie devotamentul neaşteptat al negustorului îl punea pe gânduri şi era convins că lumina aşteptată o să vină pentru el din partea aceasta.

Franz întreba, îl sucea pe Hans Dorn în toate chipurile, însă tot în zadar.

Hăinarul, degeaba, nu răspundea, căci pentru Franz el era servitorul şi agentul acelui personaj misterios pe care-l cunoştea sub numele de cavalerul german.

În gândul lui Franz, cavalerul acesta german era sau chiar părintele său sau trimisul părintelui său.

Şi, foarte adesea îşi închipuia nobilele trăsături ale acestui om pe care-l ţinea minte.

Îl văzuse în două rânduri, la interval de câteva ore întâia oară, la balul Favart, sub trei costume diferite; a doua oară, în pădurea Boloniei, cu sabia în mână.

Ce obraz nobil şi ce frumuseţe mândră! Franz se legăna între două sentimente care se certau între ele: mai întâi copilul părăsit şi apoi primele avânturi de iubire pasională a fiului care crede că recunoaşte pe părintele său... Cu cât se gândea mai mult, cu atât preocuparea aceasta se înrădăcina mai tare în inima sa.

Nu-şi lua gândul de la cavalerul german, oricine ar fi fost. Franz se gândea la el cu un respect amestecat cu iubire: numai în el spera Franz.

Ceea ce nu-l împiedicase să-i calce sfaturile şi să plece la castelul din Geldberg împreună cu cei dintâi invitaţi, printre care era şi Denise. Nu trebuia el să se ţină după Denise?

Franz se ferise să spună amicului său Hans Dorn ori chiar micuţei Gertraud, pentru care nu avea nici un secret, că se duce la Geldberg.

El voia să se ducă la castel iar cavalerul german era de părere contrară. Franz avea motivele sale să creadă că acesta ar putea, din exces de zel, să-i taie drumul cu forţa.

Plecase voios ca un şcolar care are vacanţă mai înainte de vreme, avea hainele cele mai frumoase şi punga-i era prea bine garnisită.

Adevărul e că el nu mai era acum micul funcţionar din birourile lui Geldberg. Speranţele sale, nebune ori nu, îi dădeau un aplomb ciudat, pe care i-l mărea şi mai mult, averea sa trecătoare.

Franz făcu impresie în lumea elegantă cai;e se adunase la Geldberg. Era tânăr, era încântător, oricine îl putea crede bogat. Femeile se ocupară foarte mult de el, ceea ce îi făcu pe toţi bărbaţii geloşi. A fi băgat în seamă de femei şi pizmuit de bărbaţi este cel mai frumos vis al unui tânăr căruia-i mijeşte mustaţa şi care are o inimă înfocată.

Franz era la modă. Trebuiră să-şi schimbe tactică în privinţa lui. Nu mai era vorba acum de a pândi ca pentru vânătoare şi de a-i trimite un glonţ pe la spate. Aşa ceva ar fi făcut prea mult zgomot. Lumea întreagă s-ar fi mişcat şi nimeni nu-şi putea da seama de ceea ce ar fi putut urma după un astfel de asasinat.

Asasinii trebuiră s-o ia pieziş; se întinseră curse care de care mai dibace. Franz scăpă de ele. Cele mai multe încercări fură foarte aproape de a reuşi; una mai cu seamă.

Franz se întoarse într-o seară la castel, galben la faţă şi cu cămaşa însângerată. În partea dinspre Esselbach era vânătoare de mistreţi şi Franz primise în desiş o rană la umăr. Vreun vânător oare nu băgase de seamă…

Rănirea aceasta îi atrase o mulţime de priviri dulci şi îndoi interesul cu care îl înconjura societatea feminină.

Fu ceva mai bun decât atât. Două-trei zile cât fu silit să stea în cameră, îl îngrijiră Lia şi Denise. Denise era acolo pentru Franz şi Lia era pentru Denise. Şederea la castel apropiase pe cele două fete. Lia, care suferea, avea mare trebuinţă de o prietenă. Nu îl mai văzuse pe Otto de la întâlnirea lor din hotelul de Geldberg, care îi dăduse atâta fericire şi atâta osteneală. Otto fugea de ea, nu putea ghici pentru ce. Îşi aducea însă aminte cu un fel de strângere de inimă de ultimele momente pe care le petrecuseră împreună.

De atunci avea un fel de presimţire că o să i se întâmple o nenorocire.

Nu se plângea; suferinţa îi stă în suflet. Nu îşi spunea necazurile nici chiar Denisei, pe când Denise i le spunea pe

toate ale sale. Era o natură simplă, dar mândră şi tare. Cei care vedeau dulcele şi melancolicul său surâs ar fi putut-o lua drept una din acele fete prea fericite care căuta tristeţi imaginare şi care se odihnesc în visuri posomorâte pe care vor cu plăcere să le aibă. Numai Dumnezeu îi vedea lacrimile.

Denise îi spunea acele mii de amănunte ale unui amor fericit şi combătut numai de piedici de familie. Lia asculta, cu luare aminte, înduioşată, se uita pe sine ca să se bucure de fericirea prietenei sale. Amintirea dureroasă care era în fundul sufletului său pierea un moment pentru ca să renască mai cu putere în ceasurile sale de singurătate.

Mâhnirea să nu supăra niciodată pe altul. Ştia să zâmbească, cu toată durerea să amarnică şi nici chiar Denise nu bănuia rana de moarte din sufletul său.

Denise singură n-ar fi putut să se instaleze la căpătâiul lui Franz; rolul acesta însă era bun pentru fiica stăpânilor casei şi era firesc ca ea să fie ajutată de prietena sa tea mai bună.

Aceste trei zile fură frumoase. Franz se făcea, mai bolnav decât era numai pentru ca să prelungească ceasurile dulci pe care le petrecea între cele două fete.

Dacă n-ar fi iubit-o pe Denise, cum ar mai fi iubit-o pe Lia!

Vorbea toţi trei. Veselia lui înviora conversaţia. Prezentul era frumos, viitorul, plin de făgăduieli; în tot castelul acesta în care lumea nu se gândea decât la petreceri, nu era nici un colţişor mai vesel decât camera aceasta de rănit.

Orice lucru are un sfârşit, şi cele mai bune, vai! Sunt cele care ţin mai puţin.

Vicontesa d'Audemer, negreşit înştiinţată de cavalerul de Reinhold, care vedea în tânărul Franz un rival din ce în ce mă temut, puse capăt fără să vrea acestor vizite lungi şi plăcute.

Denise întotdeauna asculta de vorbele mamei sale. În situaţia aceasta Lia fuse iarăşi providenţa celor doi îndrăgostiţi. Camera pe care o ocupa ea la castel era despărţită de a lui Franz printr-un zid gros. Însă şi fereastra ei şi a lui, fiind alături, dădeau pe iarba aceea verde unde am văzut adineauri că stătea mulţimea ca să privească la focul de artificii.

Erau ferestrele din capăt ale castelului. Trecătorii erau rari prin partea aceea. Toată mişcarea invitaţilor se făcea prin partea unde era poarta principală.

Franz se aşeza pe fereastră iar Denise se aplecă pe fereastra Liei. Tot mai puteau să-şi vorbească.

Camera în care şedea Franz era o cameră mare, cu ornamente gotice, care avea o vedere pe câmpie şi o vedere în curtea principală şi prin urmare la poarta principală. Dormea într-un pat mare de lemn cu galerie sculptată şi ale cărui picioare se rezemau pe o estradă.

Din loc în loc, pe tapetul (boiserie) posomorât al zidurilor se vedeau pătrate lungi care păreau a fi fost protejate altă dată împotriva acţiunii aerului cu nişte: tablouri atârnate. Erau multe, şi cuiele de care fuseseră agăţate nu erau încă scoase din pereţi; nu mai era însă nici un portret.

Franz se culcă în camera unde murise bătrânul conte Gunther de Bluthaupt şi frumoasa contesă Margarèthe...

Capitolul XI - Pasajul Contelui Negru

Erau 20 de ani de când contele de Bluthaupt şi nevasta sa muriseră asasinaţi, în camera aceasta. Dar, afară de cadrele de aur, luate de o mână hrăpăreaţă ori geloasă, timpul nu schimbase nimic încolo.

Împrejurul căminului stau şi azi scaunele pe care şezură, în noaptea fatală a Sfinţilor Zachœus Nesmer intendentul lui Bluthaupt, corpolentul Fabricius Van-Praët şi doctorul portughez José Mira pregătindu-şi elixirul său de viaţă. La dreapta era marele fotoliu în care stătea de obicei stăpânul castelului.

În centrul camerei, în sfârşit, găsim şi acum acea pată de sânge pe care Gertraud o arătase pajului şi care arăta locul unde cei trei oameni roşii, ieşind ca din pământ, aruncaseră mort, într-o noapte, pe acel musafir al lui Bluthaupt care purta numele de baron de Rodach, pată care nu pierise încă în timp de 20 de ani.

Uşa cea mică de la paraclis unde se ducea contesa să se roage, era desfiinţată sau cel puţin închisă pe dinăuntru şi Franz ştia la ce slujea ea.

Dimineaţa când primele raze ale soarelui luminau cu încetul somnul lui Franz, dacă vreun vasal bătrân şi credincios al lui Bluthaupt ar fi putut intra fără veste în camera aceea l-ar fi cuprins o iluzie ciudată.

Negreşit că nici cavalerul de Reinhold nici alt complice al său nu alesese camera aceasta a contesei ca s-o dea lui Franz. Aceasta nu putea fi decât o întâmplare.

Apartamentul în care şedea Lia era alături, era mai mic şi împodobit după moda nouă. Avea vedere pe de o parte pe câmpie, iar pe de alta da într-o curte interioară unde era capela pe jumătate ruinată a conţilor.

Chiar ea alesese camera aceasta.

Dacă Lia căuta într-adevăr singurătatea i-ar fi fost cu neputinţă să nimerească mai bine: camera sa se învecina numai cu a lui Franz, de care era despărţită cu un zid gros. Încolo, era cu desăvârşire izolată şi era în capul cel mai depărtat al castelului, în partea dinspre pădurile cele mari ce înconjurau fostul sat Bluthaupt.

Ca să precizăm mai bine, vom spune că una din ferestrele sale, dominând partea de jos a intrărilor, era situată imediat deasupra acelei rampe râpoase unde oaspeţii lui Geldberg văzuseră fantastica arătase a celor trei oameni roşii în timpul focului de artificii.

Cât ţinea ziua, Lia nu profită, de fel de singurătatea aceasta. Era silită să se amestece prea adeseori cu mulţimea invitaţilor şi, când putea să se furişeze fără să calce convenienţele, Denise venea repede să-i ceară adăpost. Seara însă era singură.

Ceasurile acestea, ale nopţii eră ale Liei. Denise, fericită îl regăsea pe Franz în mijlocul plăcerilor serii, nu mai avea trebuinţă de Lia. Lia putea să fugă şi să-şi încuie uşa camerei.

Abia călca pragul şi trăgea zăvorul şi numaidecât o părăsea tot curajul. Se aşeză zdrobită pe marginea palului, începea să plângă.

Un nume îi venea pe buze, un nume totdeauna acelaşi vai! Numele lui Otto. Dumnezeule! Ce făcuse ea ca să sufere atâta! … Lia îşi închidea ochii conştiinţei sale şi nu voia să gândească. Îi era frică să nu afle cauze pentru care o părăsise Otto.

— Uneori, şi atunci erau singurele momente de bucurie pe care le avea ea, uneori spiritul i se revoltă împotriva unei

bănuieli odioase. Mosès de Geldberg nu era un om onorabil? Nu era un bătrân sfânt, un patriarh?

Ea se înşelase, se înconjurase cu fantasme îngrozitoare, atunci când în realitate nu erau decât două săptămâni de despărţire şi de tăcere.

Otto o să se întoarcă, Otto o iubea! Oh! Ea se rugase aşa de mult la Dumnezeu!

Mâinile sale albe şi subţiri se împreunau, ochii mari se ridicau la cer, lacrimile i se uscau pe obrazu-i arzător.

Lia era frumoasă chemând astfel rugăciunea în ajutorul său şi oferind lui Dumnezeu durerea să ca un sacrificiu.

În secreterul[15] Liei era o cutie mică de lemn de trandafir, pe care am văzut-o deschisă în pavilionul din stânga al băncii lui Geldberg.

În ceasurile-i de singurătate, Lia deschidea cutia-i iubită şi citea încă odată scrisurile în oare Otto îi vorbea de iubire.

În primele nopţi de la sosirea ei la castelul de Geldberg, nu venise nimic să-i tulbure singurătatea. Lia se opri speriată la mijlocul acelei scrisori, scumpă între toate, în care Otto o rugă în genunchi s-o iubească. Asta era în vremea frumosului foc de artificii oferit de casa de Geldberg musafirilor săi.

Lia se strecurase, după obiceiul său, ca să fie liberă să gândească. Stătea cu spatele la focul ce strălucea dincolo de fereastra sa şi ale cărui străluciri vii aruncau până în camera să o lumină care îţi lua ochii.

Într-un moment când încetaseră expresiile de lumină, i se păru că aude sub picioarele sale un zgomot ciudat. Semăna cu zgomotul pe care îl mai auzise în Paris sub pavilionul hotelului.

Era acelaşi lucru: sub parchetul camerei sale răsunau nişte paşi mari surzi şi uşori. Se sculă speriată şi tremurând.

Zgomotul se auzi doar câteva secunde, pe urmă se făcu iar tăcere. Însă, din acea seară, ea auzi acelaşi zgomot în fiecare zi şi în fiecare noapte.

Nu însă la ore regulate ca la Paris şi uneori când izbutea să închidă şi ea ochii după atâta oboseală, cam spre ziuă, aceleaşi zgomote neînţelese o făceau să tresară din somn.

După cum întrebase la Paris pe grădinarul hotelului, tot aşa şi la Geldberg întrebă pe slugile bătrâne ale castelului.

---

[15] *Secreter* = birou. (nota lui BlankCd)

Răspunsul fu acelaşi: sub camera sa care era pe un masiv de zidărie nu era nimic.

Şi cu toate acestea nu se putea tăgădui, zgomotul acesta nu era în imaginaţia sa, ci era acolo, era mereu acelaşi şi încă deseori. Uneori Liei i se părea că aude nu numai paşi dar şi un sunet de voci. Şi îi era teamă.

* * *

În ceasul când Lia de Geldberg auzi pentru întâia oară zgomotul acela necunoscut care o întrerupse din citirea scrisorii şi-o făcu frică, cei trei fraţi ai contesei Margarèthe, Otto, Albert şi Goëtz intrau în castelul de Geldberg prin pasajul secret al Contelui Negru.

Petrecerile se reînnoiau necontenit, plăcerile de azi nu semănau cu cele de ieri. Un geniu încântător prezida bucuriile acestea elegante şi se părea că imaginaţia bogată a copiilor casei de Geldberg era tot aşa de nesecată ca şi punga lor.

Programul se apropia de sfârşit. Peste câteva zile fiecare trebuia să se întoarcă la Paris şi mulţi se bucurau că se termină în sfârşit, atâtea petreceri frumoase.

Două lucruri îi mai ţineau însă pe musafirii aceştia la castel.

Încă de când sosiseră la castel fusese vorba de un bal mare mascat, de carnaval şi de o vânătoare cu torţe prin vechiul parc al cotiţilor.

Balul trebuia să întreacă toate ce se văzuseră până atunci. Fiecare putuse să vadă pregătirile în sala aceea peste măsura de mare, cu stâlpi gotici, în care altădată seniorii ele Bluthaupt împărţeau dreptatea.

Sala aceasta pe care am văzut-o în prologul acestei istorii, ocupată de slugile castelului, se încărca acum cu ornamente splendide, asemănătoare stilului antic al construcţiei sale interioare.

Cât despre vânătoarea de noapte, detaliile fuseseră aranjate din timp în misterul unor consfătuiri.

Ei aveau un decor fără rival în pădurile bătrâne ale Bluthauptului, aveau mii de braţe care se ofereau în schimbul aurului. Având astfel de mijloace, pretindeau să lupte cu îndrăzneală şi cu surprize demne de imaginaţia bogată a unui romancier.

Ficelle, Mirelune şi colegii lor nu vedeau decât lucrul acesta în vânătoarea aceasta. Mira, Reinhold şi doamna de Laurens, fără să mai vorbim de Van-Praët şi de ungurul Yanos, mai vedeau şi altceva.

La nevoie, ar fi fost o ocazie ca să repare multe eşecuri şi asociaţii lui Geldberg visau, în mijlocul acelei nopţi luminate, o aventură pe care desigur că nu o găsiseră în feerica descriere a lui Gozlan...

Balul şi vânătoarea la lumina torţelor trebuia să fie întrucâtva ultimele două acte ale serbării.

La două zile după focul de artificii, cu toate forţele asociaţilor, care împărtăşiseră zvonul că arătarea ciudată a celor trei oameni roşii, sub întăriturile castelului, era o comedie hotărâtă mai dinainte, cu toate acestea tot rămăsese o oarecare îndoială în mintea lui Geldberg.

Emoţia era şi mai mare în exterior: zvonuri ciudate umblau în toate părţile. Foştii vasali ai conţilor, care erau încă destul de mulţi împrejurul castelului, aşteptau să se întâmple ceva extraordinar.

Arătarea celor trei demoni din familie, desigur că însemna ceva. Era însă un fapt mult mai extraordinar şi mai bătător la ochi. N-aţi uitat că ţăranii din Wurtzburg se uitau într-o vreme cu groază la lumina care strălucea în vârful turnului de pândă al castelului. După credinţa tuturor, lumina aceasta era viaţa doctorului Gunther şi sufletul lui Bluthaupt. Sufletul lui Bluthaupt se stinsese în noaptea tuturor sfinţilor, în anul 1824.

Oamenii vrednici de crezut pretindeau că văzuseră acum de curând o lumină slabă tremurând în dosul ferestrei vechiului turn. Nu cumva va aprinde iar focul misterios? Sau sufletul lui Bluthaupt avea să învie? Astfel de lucruri se vorbeau seara la şezători.

* * *

Era o vreme rece şi întunecată. Oaspeţii lui Geldberg, închişi în apartamentele lor sau adunaţi în saloane, nu se gândeau să înfrunte ceaţa acelei dimineţi de iarnă.

Franz, singur, coborâse în grădină ca să-şi răcorească mintea, poate şi cu speranţa să o întâlnească pe Denise pe care doamna vicontesă d'Audemer o păzea acum ca un paznic neadormit.

Franz era îmbrăcat de vânătoare şi cu puşca pe umăr. Trecu toate aleile cele mari ale grădinii de Geldberg unde picioarele îi intrau până la glezne în iarba albă de chiciură. Grădina era pustie. Franz deschise portiţa grilajului şi începu să coboare pe coasta râpoasă a muntelui.

Mergea cu capul în jos şi căprioarele din desişurile vecine nu prea aveau să se teamă de arma pe care şi-o uitase el pe umăr.

Din când în când întorcea capul ca să se uite spre vechiul castel al cărui acoperiş era presărat cu un strat subţire de chiciură.

Inima-i bătea mai iute când vedea impunătoarea siluetă a castelului.

Franz oftă şi mergea pe drumul întortocheat care ducea ţie la întărituri până la casele din sat. El se apropia de un loc unde poteca mergea pe după un colţ de stâncă. Cotitura aceasta îi arătă castelul sub altă privelişte, vedea acum partea întăritorilor unde fusese focul de artificii.

Deasupra zidului scurt şi care se amesteca cu stânca ascuţită, zărea fereastra Liei, fereastră unde în fiecare zi venea domnişoara d'Audemer ca să-i zâmbească.

Franz ridică în sus capul, uitase mâhnirea. Trimise de departe o bezea spre fereastră şi-şi văzu de drum înainte. Acum nu mai mergea încet abia târându-se, ci uşor şi sprinten. Cânta, fără să ştie ce face, un cuplet din micul cântec pe care obişnuia Gertraud să-l cânte când cosea.

Deodată, tăcu ca să asculte: cântecul său avea, undeva sub el, în desişurile încă întunecate de negură, un fel de ecou slab şi misterios. Se opri în loc ca s-asculte mai bine.

Drumul iar cotise şi acum se afla de partea cealaltă a locului unde era cariera, cam la un sfert de leghe departe de castel.

Înaintea sa, spre dreapta, la vreo 500 de paşi se vedeau acoperişurile cocioabelor noului sat Bluthaupt. În stânga erau numai stânci îngrămădite, dincolo de care se întindeau pădurile care ocoleau muntele şi care legau printr-o linie circulară ruinele vechiului sat cu drumul de la Obernburg.

Chiar în locul unde se afla el, pe marginea de jos a carierei, erau pietre mari tăiate şi acoperite cu muşchi printre care creşteau nişte molizi piperniciţi.

Drumul mergea întortocheat pe coasta prea abruptă a muntelui, însă o potecă mică, ce părea făcută ca să slujească vreo locuinţă nevăzută, se lăsa în jos de-a dreptul spre stâncile cele mari din marginea pădurii.

Franz se oprise în locul uncie poteca cea mică şi drumul, cel mare se împreună. Vocea care-i repetase cântecul venea de jos, ecoul trebuia să fie ascuns printre stânci sau pe marginea pădurii.

Era o voce tânără şi adevărul este că dacă n-ar fi fost o nebunie, lui Franz i s-ar fi părut că vocea aceea era a fiicei lui Hans Dorn.

Dar cum să-şi închipuie!

Primul cuplet se sfârşi printr-o bucată pe care Gertraud o cânta de minune şi care îl făcu pe Franz să tresară, ca şi cum ar fi văzut la trei paşi înaintea sa figura zâmbitoare a frumoasei cusătorese.

Se aplecă deasupra potecii, cu urechea întinsă şi silindu-se să străbată cu vederea prin negura din vale. Însă nu văzu nimic. Printre stâncile acestea sălbatice nu erau urme de locuinţă omenească. Însă auzi şi al doilea cuplet.

Franz aşteptă încă două-trei secunde, apoi începu să cânte cât putea de tare.

Se făcu tăcere în vale; pe urmă ecoul. Franz sta în picioare în mijlocul drumului, nemişcat, cu gura deschisă pe jumătate şi neştiind dacă nu cumva visase.

— Gertraud!… Gertraud!… strigă el.

Nici un răspuns. Franz dădu din umeri şi râse chiar de tine ca un om care a făcut o nebunie. Să o strige el din fundul Germaniei pe mica Gertraud care era în Paris!…

Făcuse cam o sută de paşi printre stâncile aruncate ca din întâmplare la baza muntelui când auzi un strigăt uşor în spate.

— Tată!… Tată!… zicea o voce bine cunoscută. Vino iute! L-am văzut pe domnul Franz!

Acesta se întoarse iute şi zări, lipită cu spatele de o stâncă enormă, o căsuţă a cărei culoare semăna tocmai cu a pietrei şi de care trecuse fără s-o bage de seamă.

Gertraud stătea în picioare în prag şi gesticula chemând pe cineva dinăuntru.

Franz se repezi spre ea, mai mult vesel decât mirat. Peste o clipă era în casa lui Hans Dorn şi a fiicei sale.

Strânse mâna negustorului de haine şi sărută politicos pe Gertraud, după obiceiul său.

Hans Dorn desigur că nu se supăra, pentru că se uita la Franz aşa ca şi cum nu s-ar fi putut sătura privindu-l.

Cum îl văzuse pe tânăr că se apropie, îşi scoase pălăria şi stătea cu capul descoperit.

— Haide, tată Dorn! Nu cumva vrei să faci fasoane cu mine? Dracul să mă ia dacă m-aşteptam să vă găsesc aici!… Ce căutaţi la Geldberg? zise Franz.

Un fel de încurcătură se văzu pe faţa negustorului.

— M-am născut pe domeniile lui Bluthaupt, răspunse el şi am venit să-mi vizitez familia.

— Dar vezi tată cum s-a schimbat domnul Franz? zise Gertraud.

Deşi rana i se vindecase cu desăvârşire, Franz era într-adevăr puţin palid la faţă.

— E adevărat, zise Hans Dorn, aerul de aici nu-i prieşte, fata mea… şi binecuvântez pe Dumnezeu că nu-l găsesc mai bolnav…

Franz râse cu hohot şi făcu un gest mic de ameninţare.

— Ah! Tată Dorn, zise el, vorbele dumitale sunt o mărturisire!… Mi se pare mie că dumneata ştii bine toate acele frumoase avertismente anonime pe care le primeam mai înainte de a pleca eu spre Germania…

— Nu te înţeleg, răspunse hăinarul.

— Bine! bine!… Eşti un om discret, tată Dorn. Dar o să mai vorbim noi despre aceasta mai târziu… La naiba! Mi-ai făcut-o bună eu scrisoarea aceea ameninţătoare a cavalerului german! Pe cinstea mea, am tremurat serios zece minute!… Nu pentru mine, ci pentru o altă persoană al cărui nume era scris în scrisoare… Ah! Ah! Era bine ticluită!… Nu mai sunt însă copil, slavă Domnului, tată Dorn… şi cu toţi spionii aceia misterioşi care veneau în fiecare seară să-l întrebe de mine pe portarul meu, eu tot am plecat.

— Şi ai venit singur, zise Hans Dorn, singur şi fără să-ţi fie frică, între vrăjmaşii dumitale!…

Franz dădu din umeri şi se întoarse spre Gertraud, care-l privea zâmbind.

— Ia ascultă-l numai, surioară! zise el. Zău! Dacă aş avea cea mai mică predispoziţie ca să-mi pierd capul, tatăl dumitale m-ar face să cred că eu sunt oarecum moştenitorul lui Bluthaupt!…

Dacă Franz s-ar fi uitat în momentul acela la Hans Dorn, s-ar fi mirat negreşit de efectul produs de ultimele sale vorbe. Negustorul de haine întoarse capul, era galben şi pleoapele-i tremurau.

În timp ce Franz vorbea, Gertraud privea cu mirare la figura tatălui său. Emoţia adâncă, şi fără de veste care îl cuprinsese pe Hans Dorn în momentul când Franz pronunţa numele lui Bluthaupt, fusese pentru fată un fel de destăinuire. Până azi, băiatul nu făcuse nici o confidenţă. Secretul pe care îl avea el nu era al lui.

Uneori, când cădea deodată pe gânduri, spunea câteva vorbe, însă Gertraud, care asculta, curioasă, nu ştia prea multe ca să poată să priceapă vorbele fără şir.

— Părăsind Parisul, zise Franz, credeam că scap de acele avertismente care, la urma urmelor, ar fi avut drept rezultat că m-ar fi prins spaima... Este departe din stradă Dauphine până la castelul de Geldberg!... Nu ştiu cum s-a făcut aceasta dar, avertismentele şi ameninţările au găsit un mijloc ca să mă urmeze şi aici... Am întâlnit aici un om sau mai bine zis o jumătate de duzină de oameni care îi întrec în zel pe sfătuitorii mei din Paris... Dacă i-aş crede pe ei, n-aş cuteza să pun un picior înaintea celuilalt!...

— Dar, de când eşti la castel nu ţi s-au întâmplat destule încât să crezi în temerile prietenilor dumitale? zise Hans Dorn.

— Nu cumva şi ştii ce mi s-a întâmplat? întrebă Franz.

— Nu, îţi pun doar o întrebare, răspunse Hans Dorn.

— Vezi că mi se pare că ştii multe lucruri, tată Dorn zise iar tânărul. Nu ştiu însă cum ai nimerit-o: mi s-au întâmplat multe accidente.

— Accidente!... Accidente!...

— Povesteşte-ne şi nouă, domnule Franz, zise Gertraud curioasă.

— Lucruri de nimic, surioară!... Nici nu face ca să te întristezi aşa...mai mult îmi place să te văd zâmbind... Ştiu şi eu ce sunt pretinsele pericole în care mă aflu?... Aşteaptă! Mai întâi

chiar prietenul meu Julien d'Audemer era să mă străpungă cu sabia.

— Fratele domnişoarei Denise!...

— Te rog să-l ierţi pe bietul viconte, zise Franz cu un ton de gravă ironie. Îmi e teamă că el nu ţine cu mine în unele afaceri după cum ar fi trebuit. Dar pe onoarea şi pe conştiinţa lui, înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor declară că n-a vrut să mă asasineze!

Dădu din umeri şi apoi cu un accent de milă zise:

— Vedeţi dumneavoastră, bunii mei prieteni, aventurile cele mai simple se schimbă în drame puternice!... Era numai vorba de o mică încercare de arme între camaradul meu Julien şi mine. Voiam să văd ce fel de lecţie era lecţia lui Grisier!... Floreta lui Julien se rupse... Un biet băiat, pe care-l cheamă Mâlou şi care ne servea de profesor, îi dădu lui Julien o a doua floretă pe care nu o examinarăm nici unul nici altul, din pricina fierbinţelii luptei...

— Mi se pare că am auzit pronunţându-se odată numele lui Mâlou la Paris... murmură Hans Dorn.

— Bietul om s-a speriat! zise Franz când a văzut că-mi curge sângele la cea dintâi pasă... Floreta care-mi intrase sub subţioară, era ascuţită din întâmplare.

— Din întâmplare!... zise Hans Dorn cu amărăciune:

— O! Doamne! Da!... A doua zi, era vânătoare cu goană de câini... întâlnii pentru întâia oară, prin mirişte pe acel cinstit prevenitor, care de atunci încoace m-a urmărit ca pe o pradă. Îmi împuie urechile cu o mulţime de prostii, şi, anume, că erau oameni care voiau moartea mea şi că în ziua aceea o să mi se întâmple o nenorocire... Mi se dăduse o puşcă frumoasă, nemţească, pe care mă zoream s-o încerc. Mă depărtai de acel om şi alergai după vânătoare... Cum trăsei cel dintâi glonţ puşca plesni în mâinile mele chiar.

— Sfântă fecioară!... Şi te-ai rănit?... întrebă Gertraud speriată.

Hans Dorn era galben.

— Nici nu m-am zgâriat măcar! zise Franz. Dar şi dacă m-aş fi rănit, a cui era vină?... Cum să-i opreşti pe nemţi să nu facă puşti ticăloase! Rana pe care am primit-o vine de la o altă vânătoare, de mistreţi. N-am putut niciodată să aflu cine a fost aşa de nătâng ca să-mi trimită un glonţ în umăr... a fost iar o

nenorocire!… Şi de fapt, am meritat glonţul acela, pentru că am făcut nebunia să-mi părăsesc postul ca să înaintez pe drum… Trăgătorul necunoscut m-a luat negreşit pe mine drept mistreţ… Când parizienii se amestecă astfel ca să se ducă la vânătoare, se cam întâmplă asemenea lucruri!… Este însă o altă aventură pe care nu ţi-aş da-o pentru nu ştiu câte parale, deşi am poftă mare să-ţi plătesc datoria, tată Dorn… Totdeauna avusesem dorinţa să văd la faţă pe vreunul din acei tâlhari frumoşi din Germania, care dau atâta culoare romanelor şi dramelor de peste Rin… şi zău, dorinţa mi s-a împlinit deunăzi.

— Te-a atacat cineva? întrebă Hans Dorn.

— Destul de frumos, la un ceas prielnic şi într-un loc comod, trei oameni înalţi, costumaţi după ultimul gust al domnilor bandiţi.

Gertraud începu să tremure. Hans asculta cu inima strânsă.

— Se înnopta, zise Franz, care de astădată căuta negreşit să facă interesantă istorisirea sa. Era în desişul pădurilor celor mari de pe marginea drumului care duce de la Esselbach la Heidelberg… Mergeam singur şi la întâmplare, gândindu-mă la tot felul de lucruri pe care nu trebuie să le spun surioarei mele Gertraud, şi care pe dumneata tată Dorn, nu te-ar interesa de fel. Deodată, auzii într-un desiş negru ca iadul un fluierat zdravăn! Ar fi trebuit să fii prea tânăr ca să nu ştii ce înseamnă aceasta… Mă oprii în loc, jumătate curios şi jumătate tremurând. O! Ce tâlhari frumoşi, dragă Gertraud!… Tată Dorn, erau nişte tâlhari de toată frumuseţea! Aveau măşti negre, pălării cu pene, la brâu o mulţime de pistoale şi botfori[16] de lac şi creţi. Dar deodată ieşiră şase pădurari urlând un cântec nemţesc… Bieţii mei tâlhari nu ştiură cum să fugă mai iute şi nici nu mai avură vremea să-mi ceară punga sau viaţa… Îmi venea să-i bat pe pădurarii aceia!

Hans oftă. Gertraud nu se putu abţine să nu zâmbească.

— De atunci, zise Franz cu un fel de părere de rău vădită, m-am mai dus de cinci sau şase ori să-mi caut tâlhării tot în locul acela, însă nu i-am mai putut întâlni… Al dracului lucru este când pierde cineva ocazia!

---

[16] Botfór, *botfori*, s. m. (Reg.) Cizmă cu turetci tari şi încreţite la gleznă. [Acc. şi: *bótfor*] – Din rus. botfort. (nota lui BlankCd)

— Dumnezeu te-a ferit fără voia dumitale, zise el, şi i-a orbit pe acei care te prigoneau… pentru că adevărat vorbind, erai foarte uşor de omorât, domnule Franz.

— Numai ucigaşii lipseau, răspunse Franz… Ascultă-mă, tată Hans, dumneata care eşti un om cu minte, pentru ce te încăpăţânezi să crezi mereu în fleacuri? Tâlharii din Germania şi vinul de Iohanisberg sunt cunoscute în Europa întreagă… şi pretinşii mei prigonitori nu pot nici de acum încolo să-mi facă nimic.

Hans încruntă sprâncenele ca şi cum vorbele acestea i-ar fi mărit presimţirea; însă obrazul i se însenină foarte, iute, pentru că-i veni o idee, care îi mângâie toată frica.

— Suntem aici acum!… îşi zise el.

Stătea în picioare în pragul colibei, soarele împrăştiase ceaţa cu încetul şi razele-i piezişe puneau nişte palide reflexe de aur pe creştetul stâncilor de pe vârfurile arborilor dezbrăcaţi de frunze.

Peisajul confuz, care adineauri dispărea sub un nor albastru, se vedea acum mai bine. De o parte se vedea valea semicirculară, unde câteva livezi de un verde strălucitor întrerupeau posomorâta uniformitate a pădurii. În locul unde curba văii se pierdea în dosul noului sat, se zărea o pânză albă şi netedă ca o oglindă. Era heleşteul Geldberg.

De partea cealaltă, ochii regăseau în vârful muntelui castelul cel înalt. Între colibă şi castel se întindeau ca nişte scări acele stânci înalte de care am mai vorbit şi care făcuseră că Franz să nu vadă căsuţa când auzise cântecel Gertraudei.

Câteva dintre stâncile acestea se grupau la vreo sută de picioare deasupra colibei, şi una din ele, care bătea la ochi prin mărimea şi forma ei sferică, părea că atârnă deasupra potecii, totdeauna gata să se desprindă.

Când te uitai la piatra aceasta mare ţi se părea că vezi de departe capul unui uriaş sculptat grosolan. Era mai neagră în mijlocul celorlalte stânci, care păreau albe din pricina muşchiului care le acoperea.

Oamenii din partea locului îi dăduseră un nume: o botezaseră Capul Negrului.

În momentul când isprăvi Franz de povestit istoriile lui despre hoţi, Gertraud întoarse ochii din întâmplare spre Capul Negrului. Fata se miră mult, căci i se păruse că zărise umbra

unui om în partea unde stânca făcea umbra razelor soarelui. Gând vru să se uite mai bine, umbra pieri după stâncă. Gertraud crezu că se înşelase.

— Asta-i tot?… zise hăinarul.

Gertraud se uită iar la Franz. Nici nu se mai gândea la umbra pe care o zărise lângă stânca neagră.

— Pe legea mea, zise tânărul, cred că sunt aproape de sfârşit… Ia să vedem, — zise numărând pe degete: floreta ascuţită, puşca plesnită, rana la umăr, tâlharii… mi se pare însă că mi s-a mai întâmplat şi altceva!

Tăcu câteva secunde şi se gândi.

— Nimicuri! zise el, curate nimicuri!… Şi, cu toate pretenţiile dumitale, tată Dorn, tot n-ai să poţi vedea aici altceva decât întâmplarea… Eu sunt foarte prost călăreţ. Pentru prima oară când am ieşit la plimbare, prin împrejurimi, îmi dăduseră un afurisit de cal sălbatic, ca şi al lui Mazeppa. Eu nu puteam s-arăt că nu ştiu să călăresc… Dădui pinteni, cum intrarăm în alee, şi deodată calul meu se puse să fugă ca o nălucă! Mi se rupse frâul în mână… Să ne fi văzut cum fugeam peste munţi şi peste văi!… Adevărul, e că era un animal nobil. Fugea că vântul. Eu mă agăţăm cum puteam de coama lui şi mă gândeam în ce gaură o să cădem? Să nu te sperii, surioară. După un ceas de fugă nebună, diavolul de cal mirosi grajdul şi se opri foarte liniştit la grila castelului. Şi m-am ales cu haina de vânătoare sfâşiată, fără pălărie şi cu vreo şase zgârieturi. Ce zici de asta, tată Dorn?

— Zic că steaua dumitale este bună, domnule Franz, şi că s-ar fi putut întâmpla ca diavolul acela de cal să nu aducă decât un cadavru înapoi la castel?

— Altă primejdie grozavă? întrebă Franz. Drept să-ţi spun că dacă aş fi fost mai crezător, apoi m-aş fi speriat de fuga aceea pe cal!… Erau curse de tauri şi lupte de patinatori pe heleşteul Geldberg, care era îngheţat până la o adâncime mare…

În ajun întâlnisem pe unul dintre dătătorii mei de sfaturi prin ruinele satului celui vechi de pe marginea drumului spre Obernburg.

Îmi zise în stilul său special:

— Să iei seama! Gheaţa este groasă, însă perfidia este adâncă… Să iei seama să nu-ţi laşi corpul în fundul heleşteul ui lui Geldberg!

Nu m-am tulburat de sfatul acesta, cum nu mă tulburasem nici de celelalte, şi a doua zi îmi alesei o pereche minunată de patine.

Aş fi vrut să mă vezi, surioară Gertraud!… Pe cât sunt de bun călăreţ, pe atât şi patinez de bine!… Cum am ajuns pe heleşteu, am lăsat în urma mea pe toţi domnişorii parizieni care parcă a fi nişte găini plouate. Nu se ţinea după mine decât bietul băiat Mâlou, care, bineînţeles, nu făcea parte din companie, dar care patina singur.

Drace! Cum mai alerga!… La urma urmei mi-a luat înainte şi mă târî departe de mulţime într-un loc unde gheaţa părea admirabilă.

Fugeam amândoi ca nişte locomotive şi numai vreo zece paşi ne despărţeau.

Patinele mele scârţiiră deodată pe gheaţă care era noduroasă. Mă lansasem cu atâta furie încât trecui capcana într-o clipă; însă simţii foarte bine gheaţa slăbindu-se sub picioarele mele.

Negreşit că fusese spartă în locul acela cu câteva ceasuri mai înainte.

— Şi ai putut bănui că-ţi era întinsă o cursă? întrebă Hans.

— Cum să nu? răspunse Franz. Cu atât mai mult că bietul Mâlou, văzând că eu trecusem peste capcană, nu vru să rămână înapoi şi veni să mă ajungă.

El n-avea avânt; gheaţa fiind subţire, îngheţată de curând, se rupse sub greutatea corpului lui… Vă jur că bietul băiat a făcut o baie rece de pomină.

— Şi l-ai ajutat să scape?… zise Hans Dorn.

— Mai e vorbă?

— Ei bine, să mă crezi pe mine că Mâlou acela nu ţi-ai fi făcu tot astfel.

— Auzi vorbă! Doamna de Laurens, care a fost pentru mine mai încântătoare ca oricând de la începutul serbării acesteia, îmi zisese să-l iau fecior pentru mine, atât de mare încredere are în el!

Hans dădu din cap.

— Dumneata însă ai sistemul dumitale, şi nu te abţii de la el!... Eu unul nu pot să cred în toate nebuniile acestea... Sunt sigur că sfătuitorii mei sunt oameni cu gânduri bune. Asta-i tot ce pot face pentru el. O! Doamne! Dar, dacă l-aş crede, nu mi-ar mai rămâne decât să mă spânzur ca să scap să nu fiu asasinat! ... Astfel de talent au ei ca să schimbe lucrurile cele mai simple în primejdii îngrozitoare... Nu mă înştiinţaseră ei că am să mă fac praf dacă voi ţine fitilul la focul de artificii de alaltăieri? Şi cu toate astea am ţinut fitilul şi mă vezi zdravăn!

— Eşti zdravăn acum! Şi pentru că primejdia nu le-a atins, nu vrei să crezi... Dar, ştii dumneata, domnule Franz, dacă nu cumva o mână providenţială nu te-a ferit?

— Poţi să mă faci să cred în mâna aceea providenţială, murmură tânărul, spune-mi mai bine că erai aici când focul de artificii...

— Nu eram, răspunse vânzătorul de haine.

— Nu, nu, nu! Vor să mă facă fricos şi maniac!... La dracu! zise el arătând cu degetul la întâmplare Capul Negrului, ai fi în stare să învinovăţeşti tot pe vrăjmaşii mei închipuiţi dacă ar cădea acum stânca aceea peste noi.

Vru să mai zică ceva, dar vocea îi îngheţă în gâtlej. Holbă ochii şi se făcu galben-vânăt.

Tocmai în clipa când zicea vorbele: "Dacă ne-ar cădea stânca aceea peste noi". Capul Negrului începu să se clatine tare pe baza lui.

Parcă o mână misterioasă şi puternică îl împingea înainte.

Franz încremenise fără să fie în stare să mai zică o vorbă ori să facă o mişcare.

Capul Negrului era aşezat aşa că în căderea lui nu putea să zdrobească nu numai pe cei trei oameni care vorbeau, dar chiar şi colibă.

Trecu un sfert de secundă. Deodată Capul Negrului, smuls din baza lui, se rostogolea spre ei de-a lungul pantei muntelui.

Capitolul XIV - Arătarea

Franz se aruncă dintr-o mişcare ele generozitate necugetată între stâncă şi fată, ca şi cum ar fi voit s-o ferească de o primejdie pe care nici o putere omenească n-o putea înlătura.

Dacă Franz nu şi-ar fi părăsit locul în care şezuse până atunci, ca să se arunce cu îndrăzneala lui nebună înaintea Gertraudei, ar fi fost făcut praf...

Capul Negrului se rostogoli până în fundul văii repede, ca fulgerul, şi zdrobi, sub greutatea lui nespusă, pietrele cele mari din faţa colibei, dezrădăcinând alţi arbori în drum şi zdrobind ca pe nişte, fire de paie trunchiurile bătrâne ale unor molizi care erau împrăştiaţi pe acolo, până ce pieri printre copaci.

— Zău, bine-am scăpat!... zise Franz. Numai o şchioapă să fi fost noi în drumul ei şi acum eram pe lumea cealaltă.

— Nu eşti rănit, domnule Franz? îngână Gertraud, mai albă decât colierul de la gât.

— O! Ce hoţi blestemaţi! zise Hans Dorn care scosese capul să se uite şi el la tocul de unde fusese azvârlit Capul Negrului.

Ochiul îi rămase multă vreme pironit pe îngusta platformă.

— Au fugit şi Dumnezeu te-a ferit încă odată, domnule Franz! zise el.

— Este adevărat! răspunse acesta zâmbind voios, asta-i ceva care nu se va zice că e un nimic! În viaţa noastră nu cred să vedem vreodată moartea mai de aproape.

Vânzătorul de haine şi fata îşi făcuseră cruce.

În momentul acela o voce din colibă chemă pe Hans Dorn; Franz se-ntoarse când auzi vocea şi văzu un ţăran cu plete lungi care chemă cu degetul pe vânzător. Era Gottlieb.

Franz sări înapoi.

— Oh! Oh! zise el, în ce cursă am picat eu!... Cum văd, şi dumneata dragă Gertraud eşti aliată cu prigonitorii mei.

— De ce? întrebă fata mirată.

— Pentru că omul care a strigăt din casă era Gottlieb, generalul şef al sfetnicilor mei...

Luă mâna Gertraudei şi-i zise încet:

— Tatăl dumitale, surioară, s-a dus. Putem deci şi noi să vorbim puţin de Denise. Am multe lucruri să-ţi spun.

Se trase la câţiva paşi de prag.

Hans se dusese după Gottlieb.

Gottlieb deschise o uşă din fundul camerei de intrare şi intră cu Dorn într-o a doua cameră, nu prea mare, în care se adunaseră Hermann şi ceilalţi nemţi, muşterii ai cârciumii Girafei. În mijlocul camerei sta domnul baron de Rodach.

Afară, Franz vorbea cu Gertraud.

Trecuseră peste poteca din faţa colibei şi apucaseră printre stâncile răsfirate pe baza muntelui.

— Eu nu-mi pierd nădejdea, zicea Franz. Sper mai mult ca oricând, pentru că ea mă iubeşte!… Dar câtă nesiguranţă, dragă Gertraud când ar trebui aşa de puţin lucru numai, un nume şi avere, ca să fie cineva deplin fericit!…

— Zici dumneata că e puţin lucru?… murmură fata.

— Chiar să fie ea fata unui cerşetor, răspunse Franz; tot aş fi fericit s-o iubesc!

Astfel de vorbe pătrund în inima femeilor.

— Eşti bun, domnule Franz, zise Gertraud, să-mi spune mie ceva că n-o să suferi multă vreme… dar, te rog eu, nu dispreţui astfel sfaturile celor care te iubesc!… Ia seama!…

— Şi dumneata!… zise Franz imputându-i.

Pe urmă zâmbi.

— Ascultă-mă surioară, zise tânărul, eşti confidenta mea… Dumitale nu-ţi ascund nimic… Adevărul vorbind, nu mă prea ocup de toate primejdiile reale sau închipuite, cu toate acestea nu sunt aşa de orb după cum am vrut să arăt… Deşi nu admit că mă prigoneşte o ceată de ucigaşi şi că fiecare pas al meu este ameninţat de o cursă, am început însă să cred că am vrăjmăşi… şi asta ţine în mine speranţele acelea pe care erai gata într-o vreme să le tratezi drept o nebunie.

— M-am schimbat, zise Gertraud fără să se gândească.

— Vrăjmaşul meu firesc, zise el iar, este mai întâi domnul cavaler de Reinhold. Eu cred că omul acesta este în stare să facă orice. Şi are şi dreptate să mă trădeze!… Aş ucide pe acela care mi-ar lua inima Denisei!

Sprâncenele lui Franz se înseninară.

— Bietul cavaler! zise el râzând, l-am biruit cu toată masca lui, cu toţi pantalonii căptuşiţi pe care-i poartă, cu tot corsetul şi cu toată peruca lui!… Ca să vin iar la vorba noastră, dragă Gertraud, m-am făcut în faţa tatălui dumitale că nu cred în nimic pentru ca să-l fac să-şi piardă răbdarea şi să i se dezlege limba.

— Vezi dumneata! zise Gertraud uitându-se la el pe sub sprâncene.

— Însă, zise iar Franz, sunt un diplomat prost şi n-am putut birui tăcerea lui Hans Dorn… Ia să vedem, dragă surioară, adăugă el, cu o voce blândă, cu dumneata nu joc comedia. Te rog să-mi spui ce ştii.

— Nu ştiu nimic, zise Gertraud roşindu-se.

Franz dădu din cap.

— Ba ştii şi nu vrei să-mi spui… zise el mâhnit. Aş avea cu toate acestea mare nevoie ca să fiu mângâiat!… Afară de Denise, dragă Gertraud, toată lumea este împotriva mea… Vicontesa din zi în zi înnebuneşte după cavalerul său de Reinhold, unul din viitorii directori ai faimosului drum de fier… Chiar şi Julien. vecinul meu este adversarul meu… Contesa Lampion l-a subjugat cumsecade! Căsătoria lor e acum lucru sigur şi balul cel mare care se dă o să fie cel al logodnei lor. Geldbergii aceştia au multe parale! Eu, sunt tot sărac, cu toate cheltuielile pe care le fac… Julien şi vicontesa văd în mine piedica ce desparte pe Denise de o avere mare. Mă pândesc, mă spionează… nu mă mai pot apropia de Denise fără să nu dau cu ochii de viconte, cu un zâmbet obraznic sub mustaţă şi gata să-mi caute ceartă. Pe cinstea mea, aş muri dacă n-ar fi îngeraşul de Lia care ne mângâie şi să ne ajute! Însă Denise a început să nu mă prea creadă. Din toate câte i le-am făgăduit acolo, la Paris, în faţa dumitale, nimic nu s-a împlinit. Îi zisesem că sunt bogat, sunt nobil, că am să aflu numele tatei… Vai! Surioară! nu minţeam, dar uneori mi se strânge inima şi o voce îmi şopteşte: "Te înşeli!…"

— Nu e vremea pierdută. Au trecut abia cincisprezece zile! … zise Gertraud.

— Aproape trei săptămâni, surioară, zise Franz; mâine se lasă sec de carne, şi ştiu tot atât cât ştiam când am plecat încoace… Nu mai am cum să liniştesc temerile Denisei, nu mă mai pricep şi nu mai am curaj.

Franz oftă din adâncul inimii, dar până să nu aibă vreme Gertraud ca să încerce să-i alunge disperarea aşa de mare a lui. Franz îşi aruncă pe spate părul şi ridică fruntea în sus, cu un zâmbet pe buze.

— Aş!… Ce zor am şi eu să mă plâng! zise el, Denise mă iubeşte; ce-mi trebuie mai mult?

Luă mâna Gertraudei şi o puse sub braţul său.

— Dar eu sunt un egoist mare, dragă surioară, zise el; eu îţi vorbesc tot numai de mine… Ia spune-mi repede ce ţi s-a întâmplat de când nu te-am văzut, spune-mi dacă bietul Jean Regnault…

Franz se opri aici pentru că simţi braţul Gertraudei tresărind.

Se uită drept în ochii ei.

Fata era palidă tocmai, ca în clipa când era să moară strivită de stâncă; buzele îi erau vinete şi tremurau. Întrebarea lui Franz o schimbase aşa?

Erau la vreo cincizeci de paşi departe de colibă, pe care nu o mai vedeau acum, căci o ascundeau stâncile.

Dimpotrivă, vedeau foarte bine locul unde stătuse Capul Negrului. Îl zăreau dintr-o parte şi puteau vedea marginea platformei care se întindea ca un chenar deasupra golului.

Pe punctul acesta îşi pironise Gertraud ochii speriaţi.

Văzuse deodată chiar pe marginea pietrei o frunte vânată încununată de un păr zbârlit, pe urmă încet-încet, restul unui obraz mai palid decât al unui mort. Era Jean Hegnault.

Capitolul XV - Bucuria lui Johann

Când ieşise de dimineaţă, din castelul de Geldberg, Franz se credea singur, însă un om, pe care el nu-l vedea, îl pândea de multă vreme.

Johann, cârciumarul Girafei, îl urmărise de departe, din vârful muntelui şi nu se oprise decât când îl văzuse în pragul casei lui Gottlieb.

Atunci se suise înapoi cât putuse mai repede şi alergase la castel.

Mâlou şi Pitois se duseseră să petreacă cu nevestele lor, pentru că Johann, care avea nevoie de ajutor, nu găsi nici pe unul, nici pe altul.

Peste câteva minute Johann cobora muntele cu Jean Regnault, fiecare cu câte o pârghie mare de fier.

Începură să meargă mai încet şi cu băgare de seamă.

Johann o luă înainte, şi, în loc să ia pe poteca pietroasă, care ducea la casa lui Gottlieb, lunecă din stâncă în stâncă până la Capul Negrului.

Jean Regnault se apropie repede. El mergea ca un automat pe urmele cârciumarului.

Johann îl aşeză în dosul Capului Negrului şi el puse pârghia sub stâncă.

— Fă ca mine, îi zise.

Amândoi împingeau stânca spre marginea platformei.

Johann râdea în barbă.

Peste câteva minute lăsă lucrul şi începu să-şi şteargă sudoarea.

— Merge! murmură el; merge!… Ar fi cu ce să striveşti şi treizeci ca el.

Jean lăsă fierul din mână şi se uită în ochii cârciumarului.

Înţelesese din întâmplare.

— Acolo jos este un om? întrebă el rar.

— Pune mâna mai bine pe fier, dragul meu!… zise Johann fără să răspundă; n-avem vreme să pierdem nici măcar două minute!…

Jean nu se mişcă.

— Nu mai vreau! zise el.

— Cum adică! Acum dai înapoi? zise Johann supărat.

— Nu mai vreau, repetă Jean cu acea linişte netulburată a inimilor descurajate; mi se pare că este un om dedesubt. Trebuie să văd.

În partea unde se afla Jean Regnault, Capul Negrului era foarte sus pe platformă. Johann îi alesese locul acela într-adins.

Ca să poată să se uite în jos trebuia să treacă în locul cârciumarului.

Încercă. Johann îl îmbrânci înapoi.

— Ascultă-mă, zise flaşnetarul, pe care incidentul acesta nu-l putea mişca, dacă nu mă laşi să fac ce vreau, strig…

— Şi eu, te omor! răspunse Johann ridicând drugul de fier.

— Cu atât mai bine! zise Jean obosit.

Cârciumarul lăsă mâinile în jos şi se dădu la o parte.

— Uită-te, catârule! zise el. Nu pot să fac treaba singur, şi dacă din pricina ta nu vom izbuti, tot o să mai fie vreme să faci ce trebuie.

Jean întinse gâtul şi putu vedea până în pragul castelului Gottlieb.

Nu văzu nici pe Gertraud, nici pe Hans Dorn care erau ascunşi de uşă. Văzu pe Franz.

Se roşi ca focul.

Sări înapoi şi rămase cu mâinile în jos în faţa lui Johann.

— El este! L-am recunoscut!… murmură el.

— Cine? întrebă cârciumarul.

În loc să răspundă, Jean ridică ochii umezi spre cer şi pronunţă numele Gertraudei.

Johann rămase o clipă cu gura căscată şi plin de mirare.

Pe urmă începu să râdă.

Îşi aducea aminte de ce vorbise el cu Jean în piaţa Rotondei, după orgia din cârciuma *Fiilor Aymon*.

— Cum! zise el, tu nu ştiai încă asta, puiule?… Eu însă ţi-o spusesem acolo, în piaţa Templului.

— Dumnezeule! Dumnezeule! Aşa departe de Paris!… Să fie cu putinţă!… murmură bietul Jean.

— N-ai decât să vezi, fiul meu!… Ceea ce pot să-ţi spun, este că Micuţa Gertraud ţinea la el cumsecade, şi că el o învârteşte, pe biata fetiţă, cum îi place!

— O înşeală?… îngână Jean.

— Puţintel, fătul meu!

Jean puse mâna pe pârghia de fier pe care o trântise la pământ, acum avea puterea unui atlet.

Scoase un răcnet din piept şi înfipse pârghia sub stâncă.

Johann nu se lăsă mai prejos.

Capul Negrului, care nu se mai ţinea de nimic, îşi pierdea echilibrul şi căzu.

În clipa când piatra se desfăcea de bază, Johann puse mâna pe flaşnetar şi-l culcă jos.

Se auzi un ţipăt în fundul văii, pe urmă se făcu tăcere adâncă. Jean vru să se uite, însă cârciumarul îl ţinea pironit pe pământ.

— Nu vreau să-ţi fac rău, puiule, ai lucrat bine… îi zise Johann, dar, dacă nu l-am nimerit, are să ridice capul în sus şi n-ar fi bine să ne zărească în locul acesta!

După câteva sforţări, Jean rămase nemişcat. Conştiinţa lui vorbea. Era zdrobit de remuşcare.

Johann nu-i dădu drumul decât peste câteva minute, în vremea asta cârciumarul trăsese cu urechea. Din fundul văii nu venise până la el nici un sunet. Era foarte sigur acum că lucrul se făcuse.

— Dacă te împinge inima ca să vezi, fătul meu, poţi să întinzi nasul să te uiţi! Dar să iei seama şi să nu scoţi mai mult decât nasul! îi zise Johann.

În loc să răspundă, Jean începuse să se târască pe platformă şi scoase capul.

Ochii lui speriaţi picară tocmai pe casa lui Gottlieb, acolo nu vedea pe nimeni.

— Ei bine? întrebă Johann.

— Nu văd nimic, răspunse flaşnetarul.

— Nici o picătură roşie măcar dinaintea casei?

Jean se înfioră şi se culcă iar pe pământ. Johann scoase şi el capul.

— Cum a curăţat locul! bombăni el. Capul Negrului trebuie să fi dus pe tânăr până în fundul pădurii!… Ei bine! Jean, fătul meu, iată un om care n-are să mai sărute niciodată pe Gertraud!

Jean se ridică în cot, pe când cârciumarul îşi trase capul înapoi.

— Nu se vede nimic! îngână el; nici o picătură de sânge!… Adică, să fi putut el cumva să scape?

Johann începu să râdă.

— Are haz Jean ăsta cu speranţele lui!… Haide, haide, dragă băieţaş, mi s-a făcut o foame nebună de atâta muncă… Vii să dejunezi?

— Nu mi-e foame! răspunse Jean.

Johann se ridică în genunchi, pe urmă în picioare şi se strecură printre două stânci până ajunse la potecă ce ducea la carieră.

— Eu mă duc încet înainte ca să poţi să mă ajungi, zise el. Nu-ţi uita pârghia. Eu o iau pe a mea.

Făcu un semn din cap lui Jean care sta culcat, şi se făcu apoi nevăzut.

Pe când el se ducea la castel, Jean sta amorţit în locul lui. Cu ochii holbaţi. Întunecaţi, se uita în zare; nu făcea nici o mişcare.

Nu simţea răceala pământului care-i amorţea membrele. Dacă n-ar fi suflat greu din când în când, ar fi putut fi luat drept un om mort.

Vremea trecea. Peste un sfert de ceas se auzi zgomot uşor pe poteca pe unde plecase Johann.

Jean nu auzea.

Dar, deodată, sări în sus, galvanizat de groază: un deget îi atinsese umărul. Scoase un ţipăt surd închipuindu-şi că omul asasinat ieşise din pământ…

Se uita speriat printre pleoapele pe jumătate deschise!

Pe urmă sări înapoi, iar cu mâinile se ţinu de piept.

— Gertraud!… murmură el că în vis, oh! Dumnezeu mă pedepseşte… Sunt nebun.

Gertraud era acolo, aproape de el, aşa de palidă şi de schimbată. Încât el credea că e o nălucă.

Gertraud sta în picioare lângă Jean; ţinea mâinile împreunate. Bucuria care-i înflorea odată pe obrazul său încântător pierise. Acum era palidă.

Jean rămase multă vreme în faţa Gertraudei, tăcut şi eu capul în jos. Fata se uita la el cu melancolie, sub care se vedea încă dragostea să nemărginită.

— Jean, îi zise în sfârşit încet şi rar, îmi făgăduieşti să nu fii niciodată criminal!

Flaşnetarul îşi ascunse fruntea în mâini.

— Nu visez, deci! Dumnezeule! Dumnezeule! murmură el.

— Toţi acei pe care îi iubeau altă dată sunt aici, zise Gertraud. Poate să stea ascunsă ştirea unei nenorociri?...

Mama la şi bunica ta au venit în Germania ea să te găsească.

— Ştiau?... murmură Jean lăsând mâinile în jos.

— Amândouă ştiu tot.

Fizionomia abătută a flaşnetarului exprimă o nuanţă de mirare.

— Cine a putut să le spună?... zise el.

— Eu, răspunse Gertraud.

Jean ridică ochii la ea.

— Şi dumneata?... mai zise el.

— Eu te iubeam mult, Jean! răspunse Gertraud a cărei voce tremura. Întotdeauna ştiam tot ce te priveşte. Când m-ai părăsit atunci după conversaţia aceea pe care n-am s-o uit niciodată şi care mă săgeta ca un fier ars în inimă, m-am luat după tine... Neputând să alerg pe străzile Parisului, am pus pe cineva să te spioneze de la Templu şi până la curtea Mesageriilor... Am pus chiar pe fratele tău Joseph... S-a întors şi mi-a spus tot ce-ai vorbit cu Johann sub stâlpii Rotondei... Auzise tot.

— Tot?... murmură automat flaşnetarul.

— Tot!... repetă Gertraud. Te duceai în Germania să câştigi o sumă de bani ce ţi se da ca să ucizi...

Jean îşi frângea mâinile.

— Dumnezeule! Dumnezeule! repeta el fără să aibă idee de ce zicea, dacă ai şti!…

— Eu nu voiam să cred despre crimă aceea, zise Gertraud cu o voce care o îneca tot mai mult. Mă rugam lui Dumnezeu pentru tine şi pentru mine, Jean… Însă Dumnezeu nu mi-a ascultat rugăciunile… Am văzut un lucru pe care o viaţă întreagă n-o să pot să-l uit!

— Oh!… Oh!… zise flaşnetarul gemând, fie-ţi milă de mine, Gertraud! Dacă ai şti! Dacă ai şti!…

— Un zâmbet amarnic încreţi pielea palidă a feţei.

— Ştiu!… Şi ştiu prea mult? răspunse ea.

I se stinse vocea şi nu mai putu zice nici o vorbă.

Jean avea sub pleoapă lacrimi de sânge care nu voiau să iasă.

— O! Totdeauna este aşa, zise Gertraud, aruncând spre cer o privire de imputare: Era un copil care se interesase de mizeria noastră şi de iubirea noastră, Jean… O singură fiinţă în tot Parisul acela mare?… Era bun, sincer, generos… Era fiul unei familii nobile şi avea vrăjmaşi oameni puternici care voiau să-l omoare după ce-l despuiaseră de moştenire.

— Oh!… Oh!… făcea Jean frământându-şi fruntea cu mâinile.

— Ei sunt bogaţi… zise Gertraud; au cu ce să plătească ucigaşii!

— Gertraud! Gertraud! zise el cu un accent de durere sfâşietoare. Făgăduisem ca să salvez pe mama… pe biata bunica pe care o duceau în puşcărie! Oh! Dacă ai fi văzut-o cum plângea şi cum se zbătea… Ţipetele sale îmi sfâşiau inima şi am înnebunit!… Dar, pe sufletul meu, Gertraud, şi pe sfântul nume al lui Dumnezeu! Îţi jur că nu voiam să-mi ţin făgăduiala…

Gertraud dădu din cap cu un aer de necredinţă.

— Să mă crezi! Să-ţi fie milă de mine şi să mă crezi! zise Jean cu mâinile împreunate. Tu care ştii inima mea crezi că aş fi fost capabil de o crimă?

— Am văzut! zise Gertraud.

Jean tremura.

— Este adevărat… zise el, cu ochii rătăciţi, sunt un ucigaş şi nu mai sper!… Însă trebuie să mă asculţi Gertraud… Ai fi putut să mă scapi cu o singură vorbă, şi, dacă mi-ai fi zis, atunci când

ne-am despărţit, jumătate numai din ce am auzit, bietul tânăr ar fi trăit încă şi n-aş fi un criminal!

Se opri ca să respire, fata aştepta.

— Eram prea sărac, zise Jean, eram prea nenorocit şi, când cineva n-are pe pământ decât un singur bun, Gertraud. Îi e mare teamă să nu-l piardă!… Eram gelos!… Oh! Acum nu mai sunt! Şi cu preţul sângelui meu, aş voi să-i redau viaţa! Eram gelos! Mă simţeam aşa de depărtat de tine şi aşa de nevrednic! Într-o seară, în seara în care mi-ai împrumutat hainele, m-ai lăsat la uşă afară şi mi-ai poruncit să nu mă uit înapoi. Te-aş fi ascultat, Gertraud, ca întotdeauna, dar am auzit un sărut în camera tatălui tău. M-am întors fără voie şi am văzut figura acelui tânăr aplecată peste mâna ta…

— Mâna mea?

— Îl mai văzusem în ajun când vorbeaţi în curte.

— Dar în camera tatii nu eram eu, ci o altă femeie! zise Gertraud.

Jean se rezemă de o stâncă să nu cadă, căci picioarele nu-l ţineau, dar se vedea un zâmbet pe faţa sa.

— Asta are să fie o mângâiere pentru ceasul meu din urmă, murmură el şi are să fie o pedeapsă crudă a crimei mele… Gertraud! Gertraud mea! Tu tot mă iubeai!

— Şi Dumnezeu ştie că niciodată n-aş fi iubit pe altul decât pe tine! răspunse fata roşindu-se.

Jean îşi sfârşise explicaţia. Nu vorbi nici chiar despre scena din casă de joc, despre necazul ce-l cuprinsese când cunoscuse, în omul care-i lua banii, pe amantul pretins al Gertraudei.

Mânia aceea trecuse, numai gelozia singură îi împinsese braţul.

— M-a adus aici, zise el cu un fel de linişte care sperie pe Gertraud, şi mi-a pus în mână pârghia asta de fier… Ţi-am mai spus, mi-ar fi plăcut să mor eu decât să omor pe cineva… Dar era el, l-am cunoscut!… Era aşa de multă vreme de când suferEAM!

Nu ştiu ce s-a petrecut în mine, şi mă îngrozesc când mă gândesc.

Tăcu iar, ridică ochii şi se priviră faţă în faţă.

Gertraud începu să tremure.

— Eşti bună, Gertraud! zise Jean; sunt sigur c-o să mă ierţi după ce voi muri!… Îţi las pe amândouă mamele mele să le

mângâi. Biata bunică este prea bătrână, să nu-i spui de ce am murit.

Gertraud deschise gura, dar vocea i se oprise în gât.

Nu putu decât să ia mâna lui Jean.

El o i rase spre el şi o sărută pe frunte, ca pe o soră.

Pe urmă se desfăcu din braţele ei şi îşi făcu cruce.

— Adio! zise Jean îndreptându-se spre platformă.

Jean făcu cel de pe urmă pas; se opri la marginea platformei şi măsură cu un ochi rece adâncimea prăpastiei.

Corpul i se aplecă înainte. În momentul când să se arunce, Gertraud dădu un ţipăt de groază.

Jean se opri în echilibru.

Tot în clipa aceasta se auzi din fundul văii o voce tânără veselă.

Vocea aceasta cânta cântecul frumoasei Gertraud.

Gertraud îl văzu deodată că tremură din cap până în picioare şi că se aruncă înapoi.

Jean văzuse pe Franz ieşind din casa lui Gottlieb, văzându-şi de drum, cu puşca pe umăr, cântând ca un prea fericit.

Jean sta cu gura căscată, cu ochii ieşiţi din cap. Nu-i venea să creadă ceea ce vedea.

Gertraud se târâse până la el şi îngenunchease la picioarele lui.

— Nu puteam! O! Nu puteam!… îngâna ea. O mână de fier mă strângea de gât… Oh! Jean, ştie cineva cum iubeşte?… Ascultă!… Piatra a trecut pe lângă el. Dacă l-ai fi omorât, acum nu aş mai fi aici lângă tine, pentru că şi eu şi tata eram la spatele lui.

Jean, se îngălbeni când se gândi la primejdia aceea pe care n-o bănuise.

Căzu în genunchi, lângă Gertraud. Se luară în braţe.

De departe se auzi glasul lui Johann dinspre castel.

— Jeane! Jeane!… strigă Johann.

Gura flaşnetarului se lipi o clipă pe fruntea Gertraudei. Apoi el se ridică.

— Iar te duci eu omul acela? întrebă fata speriată.

— Da! răspunse Jean.

— Jeane! Jeane! strigă de departe cârciumarul încă odată.

— Acum am o datorie, zise flaşnetarul ajutând fetii să se ridice. Adio, Gertraud!… Îmi voi îndrepta greşeala, sau nu mă mai vezi niciodată!…

Se făcu nevăzut printre stânci.

Gertraud se rezemase de una din pieţele mari care făceau altă dată un fel de cingătoare Capului Negru. O lacrimă strălucea încă sub pleoapele ei pe jumătate închise. Sta cu fruntea pe mână, cufundată în gânduri.

În mijlocul tristei sale meditaţii, îi veni un gând care o însenină.

— Sărmanele femei! marmură ea, de ieri caută în zadar!… Am să le fac fericite!

Se gândea la Victoire şi la mama Regnault, care se opriseră pe drum să caute pe Jean şi care abia în ajun sosiseră în Germania.

Pe când mergea printre hăţişuri auzi în dreaptă o voce monotonă şi spartă care cânta un cântec foarte cunoscut urechilor sale.

Era cântecul acela ciudat, inventar de Geignolet, idiotul.

Gertraud se opri în loc şi ascultă.

Idiotul zicea:

Tata Hans pusese cutiuţa
În dulap, *sus*, *sus…*

Pe urmă tăcea ca să râdă obosit, ca un om beat.

Gertraud intrigată şi nepricepând cântecul acela întrerupt, izbuti, după multe sforţări, să dea într-o parte crengile copacilor şi să-l zărească.

Idiotul sta culcat la pământ de partea cealaltă, lângă un morman de bani, pe care îi mângâia cu drag.

În partea cealaltă ţinea o sticlă din care sugea foarte des.

Era beat.

După ce bea câte puţin, se întorcea iar la bani şi cânta dând din cap:

Micuţa Gertraud mi-a dat;
Am furat de la Galifarda;
Am câştigat însă mai mult
De la domnul cel bătrân,

Ce poartă perucă
Ce mai noroc!

Se culcă cu faţa în jos cu capul pe bani.

Pe urmă se întoarse ca să mai bea.

Sticla se golise. O azvârli supărat pe pietre.

— Mi-e sete! mormăi el târându-se în patru labe ca o bestie.

Puse în buzunarul vestei un pumn de bani şi făcu o gaură în pământ unde îngropa banii care-i mai rămăseseră.

Pe când săpa, bombănea mereu; Gertraud auzea adeseori numele tatălui său.

După ce isprăvi, idiotul porni în fugă spre sat, împleticindu-se, căzând, sculându-se şi strigând în gura mare:

— O să am rachiu oricât voi vrea… Hii! Iapă!…

Capitolul I - Camera lui Zachœus

Chiar în dimineaţa aceea majoritatea asociaţilor se întrunise într-una din camerele care compuneau odinioară apartamentul lui Zachœus Nesmer, intendentul lui Bluthaupt.

Camera aceasta era în capătul celălalt al castelului. Una din ferestrele ei da în curtea de la intrare, iar cealaltă vedea în aleea cea mare de mesteceni care cobora până la şoseaua spre Heidelberg.

În căminul cel mare ardea un foc straşnic. La un colţ al căminului sta doamna de Laurens, înfăşurată într-o haină căptuşită, cu picioarele pe galeria de alamă a sobei.

În colţul celălalt stă bunul Fabricius cu mâinile în buzunarele halatului.

În faţa căminului stăteau doctorul Mira şi domnul Yanos Georgyi.

José Mira era grav ca de obicei.

În obrazul ungurului se vedea un fel de apatie posomorâtă. El, care de obicei, era roşu, acum era galben. Sprâncenele îi erau încruntate deasupra ochilor săi stinşi. Părea că suferă.

Tânărul Abel de Goldberg şi cavalerul de Reinhold lipseau de la întrunire. Pe cavaler îl aşteptau, pe tânăr nu-l poftiseră.

Mai rămâneau doar ca să vorbească, doamna de Laurens şi bunul Fabricius.

Sara însă nu avea chef de vorbă în dimineaţa aceea. Sta înfundată în fotoliu cu ochii pe jumătate închişi.

Prin urmare, singur Fabricius trebuia să vorbească. Şi povara nu era aşa de grea pentru un olandez aşa de elocvent…

Dejunase. Era într-unui din acele momente favorabile când omul vorbeşte de belşug, fără să se prea tulbure de dispoziţia auditorilor.

Şi apoi dacă nu-l ascultau asociaţii săi, cel puţin îl asculta Klaus, care trăgea cu urechea fără să se bage de seamă, şi nu se grăbea să isprăvească prea iute.

— Ciudat lucru, extraordinar lucru este puterea amintirilor, zise Van-Praët încălzindu-şi papucii. Când mă deştept între zidurile acestea cunoscute şi văd dimineaţa că intră băiatul ăsta bun, Klaus, tot îmi vine să-l întreb ce face Zachœus… Klaus era pe atunci la castel… Îţi aduci aminte de el, doctore?

— Da, răspunse, Mira.

— Ah! Ce seri bune am petrecut noi aici, zise Fabricius. Nesmer nu era om de chef, dar bea ca un burete, şi nu se cunoştea… Îţi place când vezi pe un om că bea şi nu se ameţeşte… Ah! Ah! Doctore! Dumneata nu beai de fel, dar obligai la băut!… Nu mă pot gândi vreodată fără să nu râd de afurisitul acela de elixir de viaţă lungă!…

Portughezul se strâmbă.

— Dar încă laboratorul meu!… zise iar Van-Praët. Picioarele au început să mi se înţepenească şi încă n-am avut curajul să urc cele o sută de trepte de la turn!… O să trebuiască însă să mă mai duc ca să-mi văd aparatele!

— Ţăranii spun că au văzut lumina în vârful turnului de pază, în nopţile acestea din urmă!…

— Adevărat? zise olandezul. Poate că o fi acolo vreo slugă…

— Am întrebat… nu este nimeni.

Klaus asculta şi se uita întunecat la cămin.

Van-Praët îşi frecă mâinile.

— Haide!… Istoria asta miroase a vrajă!… zise el. Cine ştie dacă acolo sus nu-şi va fi stabilit domiciliul diavolul.

Ungurul se mişcă şi lăsă ochii în jos, încruntându-se ţi mai tare.

— Dar noi nu ne-am strâns aici ca să vorbim prostii de astea, zise Van-Praët. Mă mir că n-a venit Reinhold… El ne convocase.

— Se poate ghici pentru ce ne-a convocat, zise doctorul. Să mai vorbim, să vorbim necontenit de copilul acela care ni se strecoară printre degete ca un şarpe!… Dacă până azi ar fi fost mai puţină vorbă, s-ar fi făcut mai multă treabă.

— Zău! Pe mine tânărul acela nu mă jenează decât indirect, răspunse Van-Praët. Găsesc însă că vorbeşti prea cu uşurinţă, doctore! Reinhold şi scumpa noastră Sara au făcut ce au putut!

Doamna de Laurens ridică iute capul când auzi pronunţându-se numele său.

— Ce este? întrebă ea.

— Vorbim de tânărul Franz, răspunse olandezul, şi zic că aş paria bucuros o mie de florini pe el… Noi îi zicem *Fiul diavolului*. Mi se pare că numele acesta e cu noroc pentru el şi că domnul tată se ocupă foarte mult de fiul său.

— Are alţi protectori! murmură doamna de Laurens.

— Ah! zise olandezul oftând, dacă aş fi tare şi curajos ca prietenul nostru ungurul, n-aş lăsa eu astfel asociaţia în încurcătură!… La dracu! De multă vreme aş fi căutat pricină micului ştrengar ca să-l pot trimite pe lumea cealaltă.

Vorbele acestea se potriveau aşa de puţin cu obiceiul bunului Fabricius, încât şi Mira şi Sara se uitară curioşi la el.

Olandezul începu însă să facă cu ochiul. Negreşit că scopul său era să aprindă pe ungur.

Acesta însă părea că nu aude nimic, sta nemişcat şi cufundat în gândurile lui negre.

Olandezul dădu din umeri.

— Ştie cineva dintre dumneavoastră că a sosit domnul baron de Rodach? întrebă doamna de Laurens.

Klaus tresări. Tocmai strângea faţa de masă.

Van-Praët şi Mira îşi holbară ochii.

— Baronul de Rodach!… ziseră ei într-un glas.

— Cum crezi una ca aceasta, scumpa mea frumoasă? zise Fabricius. Nu mai departe decât ieri, banca a primit bani şi o scrisoare a baronului datată din Paris.

— Ce face cu asta? zise Sara.

— Mi se pare…

— Aţi uitat dumneavoastră acea fantasmagonie ciudată pe care noi n-am priceput-o nici până azi?

— Paris, Londra, Amsterdam! mormăi ungurul uitându-se drept în ochii Sarei.

— V-aţi încredinţat însă, dumneata, Reinhold şi eu… Este mai puţin greu să fie cineva în acelaşi timp în Paris şi la Geldberg decât în Londra, în Amsterdam şi în Paris.

Yanos aprobă dând din cap.

— Vorbind logic, nu ajunge niciodată cineva la o minune la alta, zise Fabricius care cam începuse să se tulbure.

— Dar ce vă face să credeţi?… începu doctorul adresându-se Sarei.

Yanos îşi încrucişa braţele pe piept şi tăcu o clipă.

— Am ucis, zise în sfârşit el cu o mândrie întunecată în ochi: nu regret!… Dar întreabă pe Fabricius Van-Praët, doamnă, şi întreabă pe José Mira, dacă acela pe care l-am ucis nu era capabil să se apere! Era un bărbat în toată puterea vârstei, un bărbat voinic, viteaz ca un leu şi Germania întreagă îi cunoştea agerimea în mânuirea sabiei. Ţi s-a spus, doamnă, poate, că noi eram şase, în noaptea aceea, în camera contelui Ulrich de Bluthaupt… Ţi-a spus José Mira şi întreabă pe Fabricius Van-Praët… Erau acolo amândoi, dar tremurau!

Nici doctorul, nici olandezul nu socotiră cuviincios să protesteze.

— Singur, eu singur! zise iar ungurul, unul împotriva unuia!… O sabie isteaţă în faţa sabiei mele!… Astfel asasinez eu, doamnă, însă nu omor copii!

— Domnule Georgyi, zise ea după o tăcere scurtă, mu de azi cunosc cât eşti de viteaz… Am auzit foarte adesea vorbindu-se de dumneata şi, ca să mă îndoiesc de bravura dumitale ar trebui ca să nu Jiu fata tatei.

Figura lui Yanos se lumină şi se roşi; atât era de simţitor la linguşirea aceasta de femeie…

— Nu vrei să te baţi împotriva unuia măi slab decât dumneata, zise Sara, mergi cu generozitatea prea departe. Dar nu face nimic!… Alţii se vor putea însărcina cu Franz şi baronul de Rodach este vrăjmaşul nostru.

Yanos se sculă şi-şi azvârli scaunul înapoi.

— Cât despre acela n-are să fie niciodată prea devreme! Poţi să-mi spui unde se ascunde?… zise ungurul galben ca ceara.

— Eu sper că vom putea, răspunse Sara.

— Omul acesta are alte arme decât sabia împotriva noastră.

— Caseta!… murmură doctorul.

— Nici unul din noi nu poate să facă nimic, doamnă, zise doctorul, ştii că această casetă e depusă în mâini sigure în Paris… Are destul cu ce să ne piardă!

— Cu ce să te piardă, pe dumneata?… zise Sara.

— Scumpă frumoasă, pe noi, şi pe respectabilul dumitale părinte. Mosès de Geldberg… zise Van-Praët cu blândeţe.

Sara lăsă capul în jos şi îşi încruntă sprâncenele.

— Ce-mi pasă mie de toate acestea! zise ungurul bătând din picior. Rodach acesta m-a insultat… A făcut din mine un mişel!… Chiar dacă în caseta aceea ar fi o sentinţă de moarte…

— Este ceva cam aşa, viteazule Yanos, zise vocea ascuţită a cavalerului de Reinhold, care se auzi în partea dinspre uşă, dar nu vă prea speriaţi!… Sentinţa de moarte a dumitale şi a noastră este de acum încolo în mâini bune.

Toată lumea se întoarse.

Cavalerul, cu figura fardată, cu un pachet destul de gros sub braţ, intra vesel.

— Opinia mea, zise ea tăind vorba doctorului, este că domnul baron de Rodach a venit după noi la Geldberg şi că de când am sosit noi el nu s-a depărtat dimprejurul castelului.

— Dar ce interes are?

Sara ezită o clipă.

— Multă vreme am stat nehotărâtă şi întrebarea aceasta pe care mi-o pui doctore, mi-am pus-o şi eu de multe ori… răspunse Sara. Nu pot nici azi să răspund după cum n-ara putut nici ieri… Între noi şi tânărul Franz este o pavăză misterioasă, de care se zdrobesc toate sforţările noastre.

— Nu putem să atribuim întâmplării?

— Ba da, zise Sara. Întâmplarea îşi joacă rolul său în toate şi Franz are noroc, o ştiu… Întâmplarea însă este pentru toată lumea. Dar credeţi dumneavoastră că întâmplarea a schimbat din loc piuliţa care fusese aşezată de mâini experte?… Tot întâmplarea a produs acea arătare ciudată a celor trei oameni în roşu?

— Aduceţi-vă aminte! mai zise Sara. Străpungerea lui Verdier în pădurea Boulogne a coincis cu sosirea baronului în Paris… Duelul a fost în dimineaţa de luni a câşlegilor şi în aceeaşi zi, pe la amiază, domnul baron de Rodach se prezentă pentru întâia oară la casa de Geldberg.

— E adevărat! zise doctorul, dar tot ar trebui şi alte probe…

— Noi femeile, răspunse Sara, nu clasăm probele tot aşa cum le clasaţi dumneavoastră… Noi punem adesea în primul rang tocmai pe acelea pe care dumneavoastră le dispreţuiţi şi

încă deseori noi punem înainte de orice probă, acele inspiraţii fără veste, acele presimţiri, secrete pe care dumneavoastră le respingeţi cu dispreţ… Nu am nimic ca să vă conving, însă când îmi aduc aminte de o întrevedere din Paris între mine şi baronul Rodach, îmi amintesc mai multe împrejurări care atunci nu m-au izbit… Am vorbit de Franz şi am vorbit şi de Verdier.

— Cum se poate? întrebă doctorul cu bănuială.

— Se poate!… Şi-mi aduc aminte că omul acesta avea în el ceva care mă speria, nu ştiu de ce!… Mi-a făgăduit că o să se bată cu Franz… Ei bine, tocmai făgăduiala aceasta şi chipul cum mi-a făcut-o mă încredinţează mai mult pe mine… Şi apoi nu e un fapt sigur că ne-a înşelat pe toţi, şi pe dumneata doctore, şi pe dumneata *meinherr* Van-Praët, şi pe dumneata domnule Yanos!…

Ungurul lăsă ochii în jos, ca şi cum l-ar fi izbit o lumină prea vie.

— Dar şi pe cavalerul de Reinhold, zise Sara şi pe fratele meu Abel, chiar şi pe mine…

Mai trebuie să ne mai gândim dacă omul acela ne este vrăjmaş?

— El speră să ne fie asociat… zise doctorul.

— Zi mai, bine moştenitorul nostru, răspunse Sara cu aprindere. El ne susţine pentru ca să fie moştenirea mai bună… Ascultaţi-mă, se petrec, lucruri ciudate în ţara aceasta. Fel de fel de zvonuri umblă printre vasalii lui Bluthaupt. Şi zvonurile acestea, care ne ameninţă cu moartea, pe noi toţi câţi suntem, n-au ieşit ele din pământ. Le-a scornit cineva.

— Cine să ie fi scornit?

— Cavalerul ştie lucrurile acestea tot aşa de bine ca şi mine. Nu erai dumneata José Mira, care ziceai adineauri că ţăranii pretind că ar fi văzut lumină în vârful turnului de pază!

— Da, da, eu am zis, răspunse doctorul.

— Ei bine, dumneata care cunoşti aşa de bine toate acele tradiţii vechi şi absurde despre vechii stăpâni ai castelului, trebuie s-o ştii şi pe cea mai veche, pe cea mai absurdă din toate: lumina aceea este sufletul lui Bluthaupt!…

— Îmi aduc aminte, zise Van-Praët. Se zicea vorba asta pe atunci.

— Se zice şi azi, zise Sara; şi nu v-am spus încă ceea ce este mai grav poate… Prin păduri şi în sat s-au văzut oameni din Paris. Oamenii din Templu! exclamă doamna de Laurens. Nemţi emigraţi care părăsiseră Wurtzburgul într-o vreme, ca să fie slugi la ucigaşii lui Bluthaupt! Oamenii aceia din Paris, după spusele lui Johann, sunt toţi devotaţi cu trupul şi cu sufletul memoriei foştilor lor stăpâni… şi eu cred că baronul s-a unit cu Franz ca să împartă prada după victorie.

— Dar atunci, zise Mira, tânărul ştie cine suntem?

— Mi-e teamă că da, răspunse Sara.

— Şi noi n-am putut!… zise Van-Praët oftând.

— O să mai încercăm! răspunse doamna de Laurens ai cărei ochi sclipeau; dacă eu aş fi bărbat, n-am încerca noi decât o singură dată!

Van-Praët luă mâna ungurului.

— Yanos, viteazul meu camarad, ai auzit toate acestea?… Gândeşte-te că eşti tot aşa de ameninţat că şi noi!

Yanos ridică capul şi se uită iar la doamna de Laurens.

— Eu aştept! zise el stăpânindu-şi vocea care vrea să izbucnească: Sunt gata!… Aştept să mi se spună unde e omul acela!

— Bravo, Yanos! zise olandezul, aşa te înţeleg!

— Mă întrebaţi unde este? zise Sara şi dumneavoastră vă loviţi piept în piept în fiecare zi… Ieri seară, la masă, Lia te despărţea de el.

— Iar de copilul acela îmi vorbeşti? zise Yanos cu dispreţ.

— Dar de cine să-ţi vorbesc?

— Eu mă gândeam la altul.

Se opri o clipă lângă prag.

— Vă cer mii de scuze pentru întârzierea mea, frumoasă doamnă şi scumpii mei domni, zise el. Sper că o să mă iertaţi pentru că nu prea mi-am pierdut vremea.

— Ce vorbeai despre conţinutul casetei? întrebară într-un glas Van-Praët şi Mira.

— Am zis ceva despre cuprinsul cutiei?… Zău, se prea poate! zise cavalerul nebăgător de seamă.

— Nu cumva ştii?… începu doamna de Laurens.

— Frumoasă doamnă, zise Reinhold, lasă-mă un minut, te rog, să mă odihnesc!… Dacă ai şti tot ce am făcut de azi de dimineaţă şi până acum, ţi-ar fi milă de mine!…

— Dar ziceai!… stărui Van-Praët.

— Ziceam că viteazul Yanos se poate bate de acum încolo în toată siguranţa de conştiinţă cu întreitul tâlhar de Rodach.

Zâmbi şi zise:

— Mi se pare că am zis bine întreit…

În sfârşit, se apropie de cămin.

— Pentru Dumnezeu, domnule, vorbeşte mai limpede, zise Sara.

— Nu vă pot spune nimic până râu vă voi prezenta, omagiile mele, frumoasă doamnă, răspunse cavalerul desenând un salut minunat. Binevoiţi, a-mi spune cum merge scumpa dumneavoastră sănătate.

Sara încruntă sprânceana cu nerăbdare; Reinhold zâmbi şi mai voios.

— Bună ziua, *meinherr* Van-Praët, zise iar cavalerul. Cum te simţi, domnule Georgyi?… Îţi e bine, doctore? Dar bunii mei prieteni, mi se pare că am făcut o treabă bună!… zise el. Adică nu mi se pare, ci sunt sigur!

Vru să se aşeze pe scaun dar îşi luă seama repede; îi venise o idee.

Îşi cocoşă spatele, scoase umerii înainte şi începu să umble prin cameră schimonosindu-se.

Şi pe când umbla cânta aşa:

Tata Hans a pus cutiuţa
Sus în dulap, *sus*, *sus*, *sus!*…

Asociaţii se uitară unul la altul.

— Ce înseamnă asta? murmură doamna de Laurens.

— E nebun! zise Van-Praët.

Cavalerul începu să râdă.

— Hii! Iapă!… strigă el.

— Pentru Dumnezeu! zise ungurul supărat, omul ăsta, vrea să râdă de noi!

Veselia cavalerului pieri ca prin farmec.

— Văd frumoasă doamnă, că n-ai poftă de glume, zise el fără să se uite la Yanos.

Şi zicând vorbele acestea se aşeză între Mira şi doamna de Laurens.

— Fie! Să nu mai glumim! zise el. Mai cu seamă că e vorba de ceva serios, foarte serios. Dar o să mă iertaţi că am fost aşa de vesel, după ce îmi veţi afla istoria… pe cinstea mea! Vedeţi dumneavoastră, este ceva fantastic, şi astfel de lucruri numai mie mi se întâmplă.

— Te iertăm! zise Sara, dacă nu ne faci să aşteptăm mai mult.

— Frumoasă doamnă, sunt la ordinele dumitale!… Închipuieşte-ţi că ieşisem de dimineaţă să mă înţeleg cu Johann şi să mai dau câte un ban oamenilor noştri, pentru că situaţia se prelungeşte şi, dacă vom lăsa pe băiat să se întoarcă la Paris, numai dumnezeu ştie când o să-l mai putem prinde!

— Bunul meu prieten, şi noi ştim aceasta tot aşa de bine ca şi dumneata… Apoi?… zise Van-Praët.

— Aşteaptă!… Johann se plimba cu Mâlou şi cu Dihorul, amândoi doi flecari care vorbesc mult şi fac puţine… Ieşiseră să se plimbe pe câmp… Mai era numai Fritz care căuta să se îmbete… L-am lăsat cu sticla lui de rachiu şi m-am dus jos în sat cu gândul să întâlnesc în drum pe vreunul din oamenii noştri. Când ajunsei pe la jumătatea drumului, zării, prin ceaţă, la vreo douăzeci de paşi înaintea mea, o fiinţă cu înfăţişarea aşa de ciudată, încât nu-mi venea să cred ochilor. Era un copil ca de vreo doisprezece-treisprezece ani, îmbrăcat ca lucrătorii din Paris, şi care umbla cum v-am arătat adineauri. Îl auzeam de departe cum murmura refrenul monoton pe care vi l-am repetat şi eu: Tata Hans a pus cutia.

— Nu ghicesc! zise doctorul tăindu-i vorba, cum poate să ne intereseze pe noi aşa ceva!

— O să vedeţi! zise Reinhold cu o nouă doză de mulţumire în zâmbetul său.

Reinhold se bătu pe burtă, în locul unde paltonul era umflat şi dovedea prin urmare că avea dedesubt un pachet.

— O să vedeţi! repetă el. Cu cât înaintam mi se părea că mai zărisem undeva figura aceea ciudată… Mi se deşteptau amintirile. Îmi adusei în sfârşit aminte unde întâlnisem încă odată pe nenorocitul acela… în piaţa Templului, la Paris. A început să ţi se pară ciudat, doctore José Mira?

— Nu! răspunse portughezul.

— Atunci tac, răspunse cavalerul; nu vreau să abuzez de momentele dumneavoastră preţioase.

— De baronul de Rodach este vorba în istoria dumitale? întrebă Yanos.

— Foarte mult, scumpe domnule.

— Ei bine, eu te ascult… Spune!

Reinhold primi aprobarea aceasta aspră cum ar fi primit complimentul cel mai măgulitor.

— Scurtez, zise el mai departe, pentru ca mai mult să-ţi mulţumesc curiozitatea, domnule Yanos… Dar te previn că o să fie şi altceva, nu numai curiozitatea, la sfârşit istoriei mele… Cum recunoscui pe acel nenorocit idiot şi cerşetor, pe care oamenii din Templu l-au poreclit Geignolet mi se pare, iuţii pasul, hotărât ca să-l ajung. Tocmai când să reuşesc, îi trecu o idee năzdrăvană prin cap. Sări peste gard şi se culcă în iarba îngheţată. Puteam să-i văd toate mişcările. Nu mai cânta; pusese la gură o sticlă şi bea cu sete. După ce isprăvi de băut, scoase de sub bluză un pachet de hârtii pe care le presără împrejurul lui pe iarbă. Întinsei gâtul printre crengile copăceilor… Ghiciţi ce am văzut…

— Aştept!… zise ungurul încruntând sprâncenele.

Reinhold ezită o clipă între dorinţa de a linguşi pe Yanos, răspunzând numai decât şi, pofta de a povesti după regulile romanului.

Era sigur de un succes şi îl voia complet.

Adevărul vorbind, auditorul său nu prea era binevoitor; Sara, Mira şi ungurul îşi arătau pe faţă nerăbdarea.

Numai bunul Van-Praët era mai liniştit.

— Ajunge să ştiţi acum, zise iar cavalerul cu un zâmbet de recunoştinţă adresat olandezului, că hârtiile acelea erau astfel încât aş fi dat două sute de mii de franci la minut ca să pun mâna pe ele.

— Drace! zise Van-Praët.

— Ce nebunie! bombăni portughezul.

— Trecui hotărât printre crengi şi mărăcini ca să apuc pe idiot fără veste. Vederea mea nu-l sperie. Stătea pe jumătate culcat în mijlocul hârtiilor.

"— Iată! Iată! Vine stăpânul!" zise el.

"— De unde ai luat hârtiile acestea, Geignolet?" îl întrebai răstit.

El mă măsură de sus până jos cu ochii sălbatici.

"— Sunt mai mare decât dumneata, murmură el, dacă vrei să-mi iaci rău, te azvârl în gaură."

"— Nu vreau să-ţi fac nici un rău fătul meu!… Dar mie îmi plac mult hârtiile vechi şi, dacă vrei ţi le cumpăr pe toate astea câte le ai aici."

"— Cât dai?" zise el scânteindu-i ochii.

"— Cât vrei."

Îndoi mâinile în formă de vas, pe urmă dădu din cap părându-i-se negreşit că acolo nu putea să încapă multe parale.

"— Şapca mea!… Vreau să-mi fie şapca plină cu bani!…" zise el luându-şi din cap şapca.

"— Ţi-o umplu", zisei eu. Şi scosei din buzunar vreo patru piese de câte cinci franci.

Dar idiotul nu se mulţumi cu atât.

Dădu din cap şi-mi arătă şapca întinsă.

Fusei silit să alerg să schimb piesele de câte cinci franci în bani mai mărunţi.

— Şi când te-ai întors, ai luat hârtiile? întrebă Sara.

— Aşteaptă, frumoasă doamnă!…

— Eu nu vreau să mai aştept! zise ungurul.

— Văd eu că sunt singur împotriva a patru, zise Reinhold începând să zâmbească.

Şi cu oarecare silă se descheie la palton.

— Iată hârtiile!… zise el. Astea erau în caseta cu pricina.

Cei patru asociaţi săriră în picioare.

— Caseta baronului? zise Mira şi Sara.

— Cu poliţele mele? zise şi Van-Praët.

Numai ungurul nu zise nici o vorbă.

Hârtiile fură întinse pe masa pe care dejunase olandezul. Dintr-o singură aruncătură de ochi Van-Praët îşi descoperi poliţele sale printre vreo treizeci de zdrenţe.

Le aşeza în portofel, pe când Mira bombănea că Reinhold fusese un prost.

Yanos puse şi el mâna, nu prea repede la poliţele sale şi le băgă în buzunar.

Reinhold se umfla ca un păun.

— Vă spun drept, domnilor, zise el cu emfază, că diavolul acela de baron spunea adevărul când ne zicea că în fundul casetei aceleia sta osânda noastră... Iată toată corespondenţa noastră de la 1824 pe care o găsise în biroul patronului său Zachœus... Viteazule Yanos scrisoarea asta este a dumitale!... Iată iscălitura dumitale, nene Van-Praët!... Iat-o şi pe a mea!... Şi cât despre dumneata, frumoasă doamnă, scrisoarea aceasta, pentru care un om poate să fie spânzurat, este scrisă întreagă pe mâna venerabilului dumitale tată!... Ah! Ah! De când există asociaţia nu cred că se poate lăuda cineva că a făcut un astfel de serviciu!

— Eşti sigur că ai dreptul la mulţumirile mele, domnule de Reinhold! zise Sara.

— Eu îţi dau tot felul de mulţumiri prea iubitul meu camarad, zise Van-Praët vesel că pusese mâna pe poliţele sale.

Mira tăcea. El socotea că Reinhold ar fi făcut mai bine să le păstreze pentru sine toate hârtiile acestea.

— Acum, zise Sara, care nu era femeie care să-şi piardă ideea sa din vedere, domnul de Rodach nu mai are arme împotriva noastră... Nimic nu mă împiedică să-l atac în faţă... Domnule Yanos, mai eşti gata să încerci?

— Spuneţi-mi numai unde este şi peste un ceas văd ce faţă are sângele său, răspunse ungurul.

— Văd bine, zise cavalerul cu un zâmbet vanitos, că tot eu o să trebuiască să te scot din încurcătură... Dacă n-ai fi lăsat să-mi sfârşesc istoria, n-ai mai face astfel de întrebări.

— Ştii unde este? întrebă Yanos.

— Puţine lucruri îmi scapă, domnule Georgyi. Şi deşi cam sunt uneori luat peste picior, pot să fac la nevoie câte un serviciu însemnat.

— Vorbeşte, te rog! zise Sara care-l mânca din ochi.

— În sfârşit, vă înduplecaţi să mă ascultaţi?… Bun de tot!… Ei bine, nu vreau să mai fac pe omul rău. Iată ce ştiu: Geignolet al meu era azi de dimineaţă cu foarte mult chef de vorbă. Băutura îl adusese în stare să spună tot ce ştia celui dintâi venit. El vorbeşte numai argoul din Templu, eu însă mă cam pricep la limba asta şi înţelegeam de minune. Mi se pare că familia lui locuieşte alături cu un vânzător do haine pe care-l cheamă Hans Dorn, despre care Johann îmi spusese de multă vreme că e unul din cei mai încăpăţânaţi partizani ai lui Bluthaupt.

Fie însă zis între noi că acest Hans Dorn se află acum după toate probabilităţile în Germania.

Idiotul Geignolet sta în fereastră la mama lui, într-o dimineaţă de luni, când văzu că intră un domn înalt la Hans Dorn. El ştia că vânzătorul de haine trecea în Templu drept un om care are mulţi bani ascunşi.

Şi lui Geignolet îi plac banii pentru că-şi cumpără rachiu cu el.

Din fereastra lui, se uita de multe ori cu poftă în camera lui Hans Dorn.

În dimineaţa aceea văzu pe domnul cel înalt scoţând de sub manta un lucru pe care nu-l putu pricepe ce era, dar pe care de departe îl luă drept bani de aur, atât de mult strălucea la soare!

Era caseta care avea un cerc de cuie de aramă.

Hans o pusese pe poliţa cea mai de sus din dulapul său. Sus de tot, de tot, cum cânta idiotul…

Geignolet făcu o gaură în zid, pe la spetele patului lui Hans; intră Dumnezeu ştie cum, deschise caseta fără să o spargă şi fu foarte nenorocit când în locul gălbinaşilor după care umbla dădu peste o grămadă de hârtii.

Luă şi el hârtiile, mai mult ca să facă rău decât ca să-fi facă bine; închise caseta la loc după ce o umplu cu cenuşă din vatră şi ieşi iar pe gaura pe unde intrase.

Râsul este că acum domnul baron de Rodach are în mână caseta plină cu cenuşă.

Adică are un pistol de paie!

— Dar asta nu ne spune unde este baronul? zise doamna de Laurens.

— Lăsaţi pe Geignolet să vorbească… Geignolet este oracolul nostru… Idiotul a venit abia de două zile în Germania şi

a şi întâlnit în trei rânduri până acum pe domnul cel înalt care a dus casetă la Hans Dorn…

— A! făcu ungurul.

— Vezi că ghicisem. Este aici! zise Sara.

Van-Praët se apucă să facă un pachet din hârtiile care fuseseră odată în casetă. Nu lipseau decât poliţele venite din Londra şi Amsterdam asupra băncii din Geldberg.

Mira se uita mâhnit la pachet: dacă întâmplarea i-ar fi dat lui în mână pachetul acela, n-ar fi făcut ca Reinhold.

— Socotesc că prietenul meu Geignolet mi-a dat destul pentru banii mei, zise Reinhold.

— A ştiut el să-ţi spună ceea ce este mai de căpetenie! Adică unde-şi are cuibul baronul de Rodach? zise Sara.

— Venim şi acolo, frumoasă doamnă. Geignolet a întâlnit în trei rânduri pe domnul cel înalt, şi de trei ori l-a văzut ieşind dintr-o colibă, care e cu vreo patru-cinci sute de paşi departe de sat, în poalele muntelui, sub stânca pe care oamenii din partea locului o numesc Capul Negrului.

— Este casa lui Gottlieb, zise Van-Praët, un băiat cumsecade care încă pe vremea mea era vasal al lui Bluthaupt.

— Şi care îşi aduce azi aminte după cum se vede, zise Reinhold. Mă prind pe orice că baronul se ascunde, acolo.

Van-Praët deschise biroul şi băgă. Înăuntru pachetul pe care-l legase.

Yanos se îndreptă spre uşă, fără să zică nici o vorbă.

Cavalerul deschise gura să întrebe, însă Sara îl strânse tare de braţ.

— Taci! Se duce să-şi caute armele, îi zise ea încet.

Pe când ungurul intra în anticameră, Klaus, sta acolo, fără să se mişte şi trăgea cu urechea.

Coborî repede scara şi apucă în fugă pe galeria cea lungă care lega cele două alei ale castelului.

Când ajunse în capăt, deschise o uşă masivă care dă într-o curte mică şi care nu mai slujea la nimic.

Curtea aceasta se mărginea de-o parte cu întăririle şi de altă parte cu spatele capelei.

Klaus se uită împrejur să vadă dacă nu cumva îl spionează cineva.

În curte nu era nimeni, nici pe meterezele care o dominau.

Klaus intră în capelă printr-o crăpătură pe care o făcuse vremea în ziduri.

Interiorul capelei era o ruină.

Vântul şuiera prin ferestrele care nu mai aveau geamuri. Apa cerului pătrunzând prin boite dezvelită, ruinase cu încetul ornamentele şi strana.

Pe jos erau sfărâmături de stâlpi şi de statui. Nu mai rămăseseră decât stâlpii de la altar.

Klaus deschise o uşă la spatele altarului şi coborî treptele jilave ale unei scări subterane.

Era în camerele mortuare ale vechilor, conţi de Bluthaupt.

Era o sală largă, susţinută de stâlpi masivi, printre care erau morminte.

O lampă pusă pe un mormânt, răspândea o lumină neînţeleasă şi slabă.

Când fitilul, reînsufleţit, arunca câte odată o lumină mai vie, se vedea atunci ieşind din umbră statuile bătrânilor conţi, culcaţi pe spate, cu braţele încrucişate pe piept, şi încinşi cu sabia lor cea lungă.

Klaus îşi făcu cruce când intră în sala aceasta a morţilor.

— Aici sunteţi? murmură el pe urmă.

Nimeni nu răspunse.

Klaus tremura;

Pe mormântul pe care era, pusă lampa erau trei statui de porfir roşu, culcate alături.

Erau cei trei fii ai contelui Negru, chiar aceia care, după legendă, veneau din când în când pe pământ să serbeze naşterea ori moartea Bluthaupţilor, cei trei oameni în roşu.

Luminile tremurătoare ale lămpii parcă făceau să pară că sunt vii.

Klaus se gândea că ei or să se scoale şi să vină spre el.

— Aici sunteţi? întrebă încă odată.

Nimeni nu-i răspunse.

Însă în fund de tot se auzi un zgomot surd şi peste câteva secunde, la luminile de pe urmă ale lămpii, se zăriră printre stâlpi trei forme omeneşti…

A doua zi era joi, când trebuia să se dea seara faimosul bal mascat pe care-l aşteptau cu sete încă de la sosirea lor toţi musafirii lui Geldberg.

Parizienii cantonaţi în Obernburg, în Esselbach şi în alte cartiere, triumfau în ziua acea. Se saturaseră de frig şi de varză acră… Bileţele pe care le plătiseră, cele mai multe, cu un preţ nebun, nu le dăduseră până aici, decât dreptul de a privi de departe minunile de la Geldberg. Nu prea aveau tocmai să se plângă, pentru că totul era frumos, bogat, splendid. Însă începeau să bage de seamă că nimic din toate acestea nu era făcut pentru ei şi că trăiau din firimiturile scăpate de la masa privilegiaţilor.

Începeau să-şi mărturisească între ei că făceau întrucâtva parte din decorurile şi accesoriile serbării. Când trebuia lume pentru a mări un cortegiu, pentru a umple o sală de spectacol, pentru a face mulţime în sfârşit, numaidecât îi chemau. Ei nu se lăsau niciodată să fie rugaţi; veneau la cea dintâi chemare, ca să se folosească de cheltuielile lor. Erau primiţi admirabil, dar cum trecea ocazia, îi uită.

Şi atunci trebuiau să se mulţumească cu petrecerile cuviincioase din Esselbach şi din Obernburg. Se uitau mâhniţi la cărţile lor de care nu se mai puteau folosi şi care nu mai aveau nici o valoare, întocmai ca biletele de favoare de la teatre când sunt cu desăvârşire suspendate în câte o seară.

Unde pui iarăşi că ei stăteau acolo pe ulicioarele acelea mici din străinătate, amestecaţi cu furnizorii de tot felul care fuseseră chemaţi din Franţa.

Însă în ziua aceasta fericită toată lumea era să fie la bal. Nu mai era deosebire între privilegiaţi şi invitaţii *extramuros!*

Balul acesta ospitalier şi vânătoarea cea mare cu masalele[17] de a doua zi, puteau foarte bine să compenseze zilele de supărare şi de aşteptare.

---

[17] Masalá ~le *f. înv*. Dispozitiv constând dintr-un băţ prevăzut la un capăt cu câlţi, cârpe sau alt material, îmbibat cu petrol, care servea la luminat, în special, în timpul unor manifestaţii de masă; faclă; torţă. /<ngr. *Masalás*. (nota lui BlankCd)

Apoi se puteau întoarce în Paris unde să simtă plăcere provocând pofta celor simpli, repetând pe toate tonurile:

— Ah! Era foarte frumos!… Foarte frumos!… Ah! Scumpule, sau scumpo, te plâng că n-ai văzut aşa ceva!… O astfel de ocazie n-are să se mai arate niciodată!

Şi descrieri! Şi broderii! Şi romane!

A văzut minunea. Poate vorbi de ea. Este curată glorie. Cine o să se ducă să întrebe dacă cel care povesteşte a stat într-un fotoliu bun, în mijlocul salonului, ori dacă a stat în picioare rezemat de uşa anticamerei?

În castel era dis de dimineaţă o mare agitaţie. Prin coridoare erau numai servitori şi cameriste. Fiecare se pregătea. Era o luptă încinsă între înăuntru şi afară şi doamnele se înarmau din toate părţile, în conştiinţă, pentru bătălia acesta de lux şi de cochetărie.

În ceea ce priveşte chiar pe casa de Geldberg, preliminariile balului erau cu desăvârşire isprăvite. Totul era gata, şi sala, închisă încă din ajun, mai ascundea pentru câteva ceasuri bogăţiile necunoscute, care aşteptau admiraţia mulţimii.

Atât mai trebuia ca oamenii lui Geldberg să fie leneşi! Deşi se luaseră toate măsurile, însă în dimineaţa aceea aveau mult mai mult de lucru.

Câţiva invitaţi de soiul cel mai respectabil, aşteptaseră, e adevărat, până în ultima clipă, ca să părăsească Parisul şi să vină la serbare. În ajun şi chiar peste noapte sosiseră destui.

Era prin urmare foarte mare încurcătură, căci castelul era plin de sus până jos.

Cu ocazia aceasta se întâmplă un mic eveniment care stârni un oarecare murmur printre slugi şi al căror ecou ajunse până la urechile şefilor casei.

Trebuia să aşeze pe un domn cape nu avea soţie, şi oare zicea că se mulţumeşte cu cel mai mic colţ.

Frumos lucru, dar trebuia găsit colţul. Cavalerul de Reinhold, fiind consultat, numără pe degete toate camerele pe care nu le restaurase, şi care, cu toate acestea tot se umpluseră pe rând. Nu mai era loc nicăieri.

Tot gândindu-se, cavalerul vorbi de partea părăsită care forma etajul cel mai de sus al turnului de pază şi care într-o vreme slujise bătrânului Gunther pentru experienţele sale.

Printre slugile castelului mai erau doi-trei servitori ai vechilor conţi. Prin urmare toţi ştiau legendele care priveau familia stinsă a lui Bluthaupt.

Cei mai mulţi servitori din Paris se făceau că nu cred nimic, însă dracul nu pierdea nimic.

După legenda celor trei oameni roşii, de care se ocupau ei foarte mult, cea mai cunoscută era aceea care povestea că cel din urmă conte din Bluthaupt, cu ajutorul blestemat al diavolului, încercase să facă aur în laboratorul său din turnul de pază.

Fiecare prefera cu atât mai bucuros istoria această fantastică cu cât de vreo două-trei zile se răspândise un zvon ciudat prin vecinătate. Se zicea că lumina aceea supranaturală de care vorbea legenda, sufletul lui Bluthaupt se aprinsese iar, în nopţile din urmă, în vârful vechiului turn...

Când omul trimis de Reinhold veni şi spuse că trebuie pregătită camera din vârful turnului de pază, toţi se codiră.

Nu se găsi nici unul mai curajos.

Nimeni nu îndrăznea să se suie acolo şi să înfrunte pericolele necunoscute ale acelei camere.

Cu toate acestea trebuia să se hotărască.

Cinci-şase feciori şi tot atâtea servitoare, înarmaţi, ei cu ciomege şi ele cu cuţite de masă, formau un corp de armată şi se încumetară să se suie.

La treapta dintâi a scării zâmbeau puţin, la a doua se uitau unul la altul, la a treia fiecare strângea arma în mână şi se simţea cuprins de idei foarte negre.

Abia se vedea pe scara aceea foarte strâmtă, unde lumina răzbea prin nişte ochiuri făcute într-adins.

Le mai rămăsese să suite un etaj. Batalionul se opri în loc.

Se sfătuiră şi când porniră iar, trebuie spuse spre ruşinea genului bărbătesc, femeile apucară înainte.

Armata ajunse în faţa unei uşi mici în plină boltă; pe uşă se vedeau pişte inscripţii şterse.

Pereţii dimprejurul scării, treptele pline de praf, uşa şi literele pe jumătate şterse, aveau un adevărat aer de vrăjitorie.

Slujnicele însă se aşezară în linie de bătaie şi un fecior cu o grămadă de chei în mână, încercă în broască pe rând din ele. Mâna îi tremura de îţi făcea milă.

Când băgă cea dintâi cheie în broască, se auzi un fel de zgomot prin cameră…

Toţi învineţiră.

Bărbaţii voiau să coboare, fetele însă îmboldite de curiozitate, nu voiau.

Nina, frumoasa cameristă a doamnei de Laurens smulse cheile din mâinile feciorului fricos.

Pe când încerca una după alta cheile, se auzi un zgomot de pahar spart.

Nina băgase în broască o cheie care descuiase uşa. Fata încercă să deschidă, dar uşa nu se clinti.

— Este diavolul înăuntru!… zise o voce de pe scară.

— Ajutaţi-mă să deschid. Trebuie numai să împingem… zise Nina către tovarăşele sale.

Se puseră să împingă în uşă.

— Ar trebui o pârghie de fier ca să deschidem, zise cameristă Sar ei.

Se coborâră sub pretextul că să caute o pârghie. Aceasta fusese găsită, dar nimeni nu se mai suise înapoi.

Domnul cavaler de Reinhold, căruia i se spuse acestea, dădu din umeri cu dispreţ şi porunci să se trimită lucrători acolo. Ba încă certă foarte straşnic pe servitori pentru că fuseseră fricoşi.

Poltronii[18] nu pot să ierte frica altuia.

Apoi erau multe de făcut la castel în dimineaţa aceea, aşa încât despre aceea ca să caute lucrători, zvonurile auzite şi rezistenţa neînţeleasă a uşii, toate acestea intraseră în urechile tuturor.

Nina şi tovarăşele sale afirmau că simţiseră foarte bine cum un braţ voinic dinăuntru ţinea uşa ca să nu o deschidă cei de afară.

Nu se găsi nici un om care să mai încerce încă odată s-o deschidă.

Ficelle fu scos din camera sa care şi fu dată domnului celui care venise în urmă de tot şi se hotărî că tocmai a doua zi să se caute să se deschidă uşa.

---

[18] Poltrón, -Ă, *poltroni*, *-e*, adj., s. m. şi f. (Livr.) (Om) lipsit de curaj şi de sentimentul onoarei; (om) laş, fricos. – Din fr. poltron. (nota lui BlankCd)

Lucru ciudat este că pe la jumătatea zilei, Klaus sui treptele scării în spirală, fără ca să-l fi rugat nimeni.

Ducea un paner care părea a fi plin cu merinde.

Negreşit că el cunoştea vorba cabalistică cu care se deschidea uşiţa de la laborator, pentru că îndată ce puse mâna pe clanţă, uşa se deschise şi putu să intre.

Când coborî jos nu mai avea în mână panerul.

Ziua trecu. Seara în ceasul când cele dintâi trăsuri, care aduceau pe invitaţi, ajungeau la gardul castelului, doamna de Laurens era singură cu Joséphine Batailleur în camera de culcare.

Aceasta sosise numai de două-trei zile din Paris. De când călcase ea la castel, doamna de Laurens înlăturase de lângă sine pe Nina şi pe cealaltă cameristă.

Pusese un pat pentru Batailleur într-o cameră care ţinea de apartamentul său.

Telăleasa adusese cu ea o fetiţă ce trecea drept fiica sa.

Era o fiinţă gingaşă, micuţă, cu un aer de suferinţă. Oamenii castelului o văzuseră o singură dată, în clipa când se dăduse jos din trăsură. Din ziua aceea nu mai ieşise din camera doamnei Batailleur.

Sara nu se îmbrăcase pentru bal. Încă îşi făcea toaleta şi Batailleur înlocuia foarte bine pe amândouă cameristele.

Ca să dea balului mai mult caracter, cei mai mulţi dintre invitaţi se înţeleseră mai dinainte în privinţa costumelor.

Sara şi cu sora sa Esther făceau parte dintr-un cadril care trebuia să reprezinte pe principalele personaje din *O mie şi una de nopţi*. Ea purta vesta bogată brodată şi rochia de caşmir presărată cu pietre scumpe a frumoasei Zobeida. Un pumnal îndoit îi atârna la cingătoare şi-i lipsea numai turbanul cel mare cu mărgăritare căruia Batailleur îi prindea acum egreta.

Micuţa sta în faţa oglinzii şi aştepta. Costumul acesta oriental, care părea făcut înadins pentru felul său de frumuseţe, îi da graţii noi. Era aşa de încântătoare, încât Batailleur, deşi da zor să isprăvească, din când în când se uita la ea cu admiraţie.

Micuţa sta cu ochii pironiţi pe oglindă, dar nu se vedea, pentru că se gândea la altceva.

Gândurile sale erau triste. Din când în când curbă, delicată şi neagră a sprâncenelor sale se încruntau; buzele i se deschideau într-un zâmbet rău şi amar.

Camera în care se afla era luxos împodobită, dar nu semăna cu budoarul din Paris. Prin crăpătura uşii se zărea interiorul camerei ocupate de telăleasa din Templu. Se vedeau acolo două paturi, dintre care unul se vedea numai pe jumătate din pricina pologului prea lung.

Sara se uita des la patul acela, şi atunci fizionomia i se îndulcea deodată.

— Oricum, zise Batailleur încercând turbanul pe mâinile sale rotunjite, turbanul acesta nu s-ar putea găsi în multe prăvălii din capitală!… Mă prind scumpa mea doamnă, că nu-ţi pare rău după slujnicele dumitale cele proaste! îi zise pe urmă cu o mişcare de mândrie legitimă.

— Nu! răspunse doamna de Laurens distrată.

— Vezi aşa!… Ia să vedem… Vrei să-l încerci?

— Nu încă! Mai am vreme, zise Sara.

— A? Dacă aş fi în locul dumitale, zise telăleasa, cum m-aş mai grăbi, să văd cum îmi şade!… O! Doamne, când mă gândesc cum o să-ţi placă!… Dar, ce să zic, vezi dumneata, când o intra Polyte al meu ca să-şi joace rolul, o să trebuiască să-l privesc puţin.

— Vom vedea, draga mea.

— Ah! Vezi că-i şade foarte bine cu mantaua aceea mare… Nu e prost, Polyte, deşi pare!…

Sara se ridică şi intră, fără să răspundă în camera telălesei şi se duse drept la patul cu perdele.

O lumânare care ardea pe masă împrăştia o lumină slabă în cameră. Sara dădu perdelele la o parte şi descoperi obrazul unei fete adormite.

Era Nono, biata slujnică a lui Araby bătrânul.

Dormea cu capul pe braţul slăbuţ. Era foarte palidă. Pe umerii obrajilor însă avea două pete foarte roşii.

Buzele îi erau întredeschise ca să poată să respire, regulat, dar greu… Poate că visa ceva. Părea că suferă…

Însă era încântătoare pe patul acela alb şi părul lung, răsfirat pe pernă de muselină dădea frumuseţe obrazului său.

Trăsăturile sale aveau o delicateţe nespusă şi semănau puţin cu ale Sarei: greu ar fi putut crede cineva că fiinţa aceasta frumoasă şi fragedă suferise odată de groaznică sărăcie.

Sara o privea cu sete. Sta cu mâinile împreunate, ca şi cum gura sa distrată ar fi întâlnit fără voie cuvinte de rugăciune.

— S-o ascundă mereu!... Mereu!... murmură ea. Sunt dar încă chinuri care nu se mai sfârşesc!...

Batailleur venise după ea. Încet, ca să nu trezească pe copilă.

— Nu ştiu... zise Sara întristându-se deodată; astă seară pare mai bolnavă... A venit doctorul Saulnier?

— Îl aştept! răspunse Batailleur... Dar, ce vrei! La vârsta asta, totdeauna este sănătate!... Şi când o şti mititica că este fiica unei doamne nobile, are să se schimbe numai într-o clipă!

— Când o să ştie? murmură doamna de Laurens lăsând capul în jos.

— O! Doamne! Poate că bietul om şi-o lua într-o zi seama şi o muri, dacă va vrea dracul.

Pieptul Sarei bătea.

— Este un blestem pe capul meu! zise ea încet. Nimic nu-mi reuşeşte! Împrejurul meu, ameninţările mele se îngrămădesc tot mai mult!... Şi pare că o mână misterioasă se împotriveşte totdeauna că să nu mi se împlinească dorinţele... dacă aş putea crede în Dumnezeu!...

Tăcu şi-şi trecu mâna pe frunte.

— Când ţi-am scris, zise pe urmă, ca să aduci fetiţa, credeam că o să se sfârşească tot până când vei sosi... Domnul de Laurens era într-o astfel de stare încât amândoi doctorii mă asiguraseră că nu mai scapă, şi încă foarte repede... Dar bolile acestea sunt ciudate... A doua zi era mai bine ca oricând... Şi, cine ştie dacă noi toţi câţi suntem nu vom muri înainte lui.

— Haida de! zise Batailleur.

Sara dădu din cap.

— N-avusesem niciodată presimţiri, murmură ea, şi râdeam de toate lucrurile pe care raţiunea nu le poate explica... Însă, de o săptămână, nu-mi sunt nopţile liniştite... Îmi vin gânduri necunoscute... Mi-e frică!...

— Ai friguri!... zise telăleasa.

— Poate că asta o fi ceea ce se cheamă remuşcarea! murmură doamna de Laurens ca şi cum vorbea singură.

Batailleur nu se mai pricepea cum s-o mângâie. Tăcu. Sara tăcu o clipă.

Pe urmă se aplecă şi sărută pe copilă pe frunte.

— Cum arde! Ah! Vezi că a suferit cumplit de mult! Dacă aş pierde-o, aş fi cea mai nenorocită dintre femei, fiindcă mi-aş zice totdeauna că eu am fost pricina morţii ei.

— O! Doamne! Cam aşa o să fie! zise Batailleur.

— Nu! O! Nu! Nu eu. Pentru ce îmi spui astfel de vorbe, mie care ştii cât o iubesc?

— Vezi că, scumpă doamnă…

— Va să zică, vrei să mă omori? Dar ea n-o să moară! Este aşa de tânără! Este o copilă! Ah! Ce fericite sunt mamele care Ştiu să se roage! zise Sara mângâindu-şi copila. Judito! Judito! Comoara mea prea iubită! Câtă bucurie aş avea ca să dau tot aurul pe care l-am strâns numai ca să-ţi redau puterea şi viaţa.

Un zâmbet slab jucă pe buzele micuţei Nono.

— Parcă mă înţelege? zise doamna de Laurens fericită Vezi! Aerul de suferinţă care ne înfricoşa a pierit. Cât de frumoasă o să fie ea de azi într-un an? Ce nebune eram noi că ne gândeam la moarte!

Se auzi o bătaie în uşă.

— Trebuie să fie doctorul! zise Batailleur.

Micuţa fugi în apartamentul său.

În ochii doctorului Sauliner ea nu avea ce să facă lângă copila asta care trecea drept copilul telălesei.

Şi cu toate acestea ce n-ar fi dat ea ca să audă ce se spunea la capul Juditei!

Închise uşa odăii sale şi rămase cu urechea lipită de broască.

Doctorul Sauliner intră şi se aşeză lângă patul copilului.

Sara îl văzu luând lumânarea şi uitându-se cu băgare de seamă la obrazul Juditei, după ce-i pipăi pulsul un minut şi mai bine. Îl văzu pe urmă dând din cap şi zicând nişte vorbe pe care însă nu le auzea.

Sara ghicea ce spunea.

Doctorul întinse lumânarea telălesei, ca el să fie cu mâinile libere. El ridică încet plapuma care acoperea pe fetiţă.

— Mă gândesc… zise Sara: ce idee i-o fi venit doctorului când a ridicat plapuma?

— N-am văzut… bolborosi telăleasa a cărei încurcătură era vădită.

— Eu însă am văzut, zise Sara, şi dumneata m-ai împiedicat să văd mai mult!

Şi frământa plapuma cu un fel de durere.

— Când un om iubeşte este copil, gândi ea tare: aş vrea să văd gâtul ei alb! Braţele ei goale care trebuiesc să fie ca trandafirul!... Eu n-am văzut niciodată pe fata mea!

Şi se făcu că ridică plapuma.

Batailleur se puse iute în dreptul său ca s-o oprească.

— Nu te gândeşti ce faci, scumpă doamnă? zise ea. Este frig, şi fetiţa e transpirată!

— Frig? răspunse Sara, cum se face atunci că eu ard, eu care sunt pe jumătate goală?... Şi apoi câtă vreme trebuie ca s-o văd?

Batailleur apăsa cu amândouă mâinile plapuma pe care doamna de Laurens voia s-o ridice.

— Lasă-mă s-o ridic! zise cu un început de nerăbdare.

Ţelăleasa nu se mişcă.

Sara încruntă puţin sprâncenele.

— Lasă-mă! repetă ea cu un ton poruncitor.

Şi fiindcă telăleasa tot nu voia s-o lase, Sara îi zise cu o voce schimbată:

— O să mă faci să cred în vreo nenorocire... Lasă-mă, ţi-am zis.

— Ascultă, când copiii au aşa friguri... nu trebuie... ştiu şi eu?... zise Batailleur.

Fraza i se isprăvi într-o bâlbâială.

Sara îi porunci încă odată, s-o lase să ridice plapuma.

Batailleur nu mai cuteză, dar împreună mâinile îngânând:

— Te rog... crede-mă... nu te uita...

Asta era a sufla în foc ca să se aprindă.

Sara smulse plapuma care şi căzu peste o clipă pentru că mână-i paralizată nu o mai putea ţine.

Văzuse petele vinete pe gâtul şi pe braţele fetei.

Îngălbeni ca o moartă. Pe urmă se roşi ca apoi să se învineţească.

Tresărea. Îi ieşea foc din ochi. Batailleur tremura pentru că Sara era grozavă la vedere.

— Îţi spusesem eu... zise Joséphine.

Sara îi tăie vorba cu un gest.

Urmă o tăcere lungă. Doamna de Laurens ridică încă odată plapuma ca să numere vânătăile de pe corpul fiicei sale.

Două lacrimi îi picară din ochi.

Asta ţinu însă numai o clipă. Lacrimile i se uscară şi ochii Sarei scânteiară de mânie.

— Cine a făcut asta? zise ea cu o voce zdrobită.

Batailleur nu prea voia să răspundă. Doamna de Laurens o apucă de braţ şi o strânse până ce ţipă de durere.

— Cine a făcut asta? întrebă încă odată răstit.

Telăleasa bâlbâi numele lui Araby.

Dinţii Sarei scrâşniră. Lăsă braţul.

Nici un condei n-ar putea descrie câtă ură şi cât necaz era în ea.

— Araby! repetă ea, ca şi cum numele acesta, scârbit de acum încolo, i-ar fi sfâşiat buzele în treacăt, Araby! Araby!…

Se luă cu pumnii de frunte.

— Tigrul!… Tigrul!… Şi nu este aici ca să o răzbun! zise ea cu turbare.

Ochii i se întorseseră iar la copilă care gemea acum pentru că-i era frig.

Sara căzu în genunchi. Durerea fără margini domina în ea încă o dată furia!

Puse capul pe saltea şi stătu cufundată în durere.

Era un contrast foarte ciudat între durerea aceasta disperată şi luxosul costum de bal.

Ce să crezi când vedeai de o parte toaleta asta care deştepta idei de plăcere şi de alta disperarea de mamă, îngenunchiată care plângea cu suspine.

Telăleasa nu îndrăznea nici să vorbească, nici să se mişte.

Sara sări deodată în sus pentru că o tuse seacă umplu pieptul copilei.

Rămase mută, pe când în ochii ei citeai spaima.

Pe urmă deodată ochii îi scânteiară sub sprâncenele-i încruntate.

— Araby!… zise încă odată. Oh! O să-l găsesc eu… Dar nu numai de la el!… Şi mi se pare că am s-o răzbun!

Buzele i se deschiseră. Asta semăna cu un zâmbet.

— El n-a vrut! zise Sara iar, el m-a obligat să închid uşa copilei mele! Dacă nu era el, ar fi fost fata mea oare aşa chinuită de monstrul ăla?… Ah! Nu credeam să-l pot urî mai mult!

Se îndreptă spre camera sa de culcare.

— Vino, draga mea, zise ea cu o voce care nu mai tremura; am întârziat... Isprăveşte-mi toaleta.

Batailleur credea că visează. Liniştea asta, după un necaz aşa de grozav, o zăpăcise de tot.

Nu mai lipsea nimic în toaleta Sarei.

Se mai uită odată în oglindă şi găsi puterea să zâmbească.

Era mai frumoasă ca oricând şi desigur că nimeni n-ar fi ghicit ce era în inima sa.

Cei care ar fi văzut-o ar fi simţit fiori în vine. Parcă era limba ageră şi veninoasă a şarpelui care se arată pe jumătate printre nişte flori frumoase.

Ieşi din cameră fără să zică nici o vorbă Joséphinei.

Doctorul Saulnier, care venise în Germania ca să îngrijească de domnul de Laurens, locuia într-o cameră vecină cu a acestuia din urmă.

La el se duse Sara.

— Doctore, sunt foarte neliniştită, îi zise ea.

Saulnier surprins de vizita această neaşteptată. Înaintă un fotoliu.

Tânărul doctor o credea un înger de bunătate şi de virtute.

— Am venit să te consult, zise Sara, căzând pe fotoliu.

— Pentru dumneata, doamnă?

— Ferească Dumnezeu!... Nu pentru mine, ci pentru bietul Léon pe care-l văd că suferă necurmat şi pe care nu-l putem uşura.

— Trebuie să speri, doamnă, începu doctorul.

— Mereu mă gândesc la asta, zise Sara cu acea vioiciune a oamenilor care vor să fixeze în treacăt o amintire fugară. Aş vrea să-ţi fac o întrebare... Vom reveni numaidecât la subiectul vizitei mele.

— Sunt cu desăvârşire la ordinele dumitale, răspunse Saulnier.

— Stai aici, lângă mine, doctore... N-ai fost astă seară la femeia aceea pe care am luat-o la mine acum de curând?

— Nu-i nici un sfert de ceas de când am ieşit de acolo...

— Biata Batailleur!... Sunt atâţia ani de când o ara în serviciul meu. Poţi să fii sincer cu mine... Cineva nu poate spune totul bietei femei care şade la căpătâiul copilului său bolnav... dar mie...

Se opri şi zise apoi cu o sforţare violentă care nu se arăta în afară:

— Eu, vezi nu sunt mama ei… nu trebuie să-mi ascunzi nimic.

— Pentru ce ţi-aş ascunde ceva? întreba Saulnier fără pic de bănuială.

— Negreşit… răspunse Sara făcând pe nepăsătoarea. Asta nu mă priveşte… Şi ce fac, fac pentru femeia aceea nenorocită.

— Ai o inimă foarte bună, doamnă!…

— Ce zici de starea acelei fetiţe?

Saulnier dădu din cap. Sarei era să-i vină rău. Răspunsul aşteptat era pentru ea viaţa ori moartea.

— O să-ţi pricinuiesc mâhnire, doamnă, răspunse doctorul, pentru că porţi interes mamei… Biata copilă o să moară de pneumonie.

Palida figură a Sarei nu exprimă nici un pic din disperarea adâncă ce-i strângea inima.

Privirea ei rămase rece. Nici un muşchi al feţei sale nu se mişcă.

— Dar, este speranţă ca să scape, nu e aşa? zise ea încet şi cu o voce de gheaţă.

— Nu, răspunse doctorul.

Sara lăsă capul pe piept.

Doctorul, care o privea, îşi zicea în gândul său:

"Ce bună este! Cum compătimeşte!"

Sara rămase zdrobită câteva minute. Pe urmă îşi adună puterile.

— Pentru ce m-aş gândi la nenorocirea altuia când chiar eu sunt de plâns?… Doctore, îmi e sufletul chinuit de remuşcări… Când mă văd astfel gătită pentru bal, m-apucă ruşinea… În ceasurile acestea de plăcere, bietul Léon al meu suferă.

— Tot la asta te gândeşti! zise doctorul. Oh! Îl iubeşti mult doamnă!

— Auzi dacă-l iubesc! răspunse Sara împreunând mâinile şi ridicând ochii la cer. Ascultă-mă, vreau să-ţi spun numaidecât pentru ce am venit aici… E o nebunie poate… dar de când mi-a venit ideea asta, parcă nu mai trăiesc… Când îi vin crizele acelea, grozavele şi rămâne ceasuri întregi leşinat, dacă nu s-ar găsi nimeni la deşteptarea lui care să-i ajute prima sforţare a vieţii care se întoarce?!

— Nu se poate! răspunse Saulnier.

— O! Lasă-mă să isprăvesc! Sunt aşa de nenorocită când mă gândesc la acestea!... Dacă într-o zi ar chema în zadar!... Dacă nu l-ar auzi nimeni!...

— Nu se poate, doamnă, repetă doctorul, te sperii degeaba... Germain, feciorul domnului de Laurens, este o slugă credincioasă. Înţelege el ce răspundere are.

— Dar bine?... zise Sara cu un gest de nerăbdare.

— Doamnă, mă pui în mare încurcătură. Eu unul nu am nici un fel de grijă, pe cinstea mea... Şi cu toate acestea răspunsul meu o să-ţi mărească teama.

— E primejdie? zise Sara prefăcându-se că se sperie.

— Nu e primejdie, pentru că lucrul nu se poate, zise doctorului convins, dar... Dacă aceasta ar fi cu putinţă... zise doctorul cu o voce mai puţin sigură.

Îi fu frică să isprăvească.

— Ei bine? zise Sara.

— Ei bine!... Ar fi primejdie...

— Primejdie grea?...

— Primejdie de moartea repede!

Doamna de Laurens răsuflă greu. Poate că era un suspin de spaimă...

Capitolul V - Mângâieri care ucid

Germain, feciorul domnului de Laurens, nu prea dispreţuia vinul de Rhin.

Trecuseră câteva minute de la vizita la doctorul, însă Sara întrebuinţase cum trebuie acele câteva minute.

Sta singură cu soţul, în apartamentul lui.

Germain nu era la post. Profitase de venirea Sarei ca să coboare la bucătărie. Acolo găsi pe Mâlou, care era un om de chef şi care părea că-l aşteaptă. Mâlou se făcuse prieten cu toată lumea din castel. Lui nu-i plac foştii militari!

Se destupă o sticlă. Bietul Germain! El stă zi şi noapte la post şi nu prea putea oricând să petreacă.

Sara sta în picioare, cu cotul rezemat pe cămin, şi cu picioarele la foc.

Parcă ar fi vrut să-şi arate în acelaşi timp frumuseţea taliei şi a obrazului.

În momentul acesta era în ea acea graţie perfectă a femeii care vrea să seducă.

Agentul de schimb sta în extaz în faţa ei.

Domnul de Laurens se trezise de dimineaţă. Crizele erau mai rare acum. Şederea asta la castelul de Geldberg era bucuros că să trăiască.

Spera să se vindece.

Simţea că mai prinde viaţă văzând-o aşa de frumoasă, pe Sara. Sângele i se încălzea în vine. Întinerea încă odată şi prindea puteri.

— Ce bună eşti că ai venit! zise el, nu mai speram că o să vii, Sara!

— Puteam eu să mă duc la bal fără să vin să te văd? răspunse ea cu dulceaţă.

Dar, în spatele zâmbetului era un fel de preocupare cu neputinţă de neobservat. Ochii Sarei voiau să zâmbească şi, era ciudat. Zâmbetul îi făcea rău…

Agentul de schimb nu vedea în ea decât graţia necomparabilă şi frumuseţea care-l făcea rob.

— Nu mă mai dispreţuieşti, Sara? murmură el cerând o vorbă de iubire.

— Nu, răspunse Micuţa.

Era foarte puţin, şi cu toate acestea sufletul domnului de Laurens se îneca în bucurie.

Viitorul! Viitorul! Nu mai era ură. Iubirea o să vină. O! Cât deliciu după acest lung martir.

Laurens zâmbi, pe urmă fruntea i se înnoură.

— O să fii foarte frumoasă la serbarea aceasta, doamnă zise el şi eu nu am să te-văd!… Ţi-am mai spus de multe ori acestea şi totdeauna e adevărat Sara, costumul acesta te prinde de minune şi niciodată nu te-am găsit aşa de încântătoare!

Sara îşi cambră talia şi-şi scutură cu o mişcare cochetă egreta de la turban.

— Mă măguleşti!… zise ea.

— O, nu!... Toţi câţi te văd trebuie să te adore şi o să fii frumoasă pentru toţi în noaptea asta, Sara, numai pentru mine nu...

El se săltă ca şi cum ar fi vrut să-şi încerce puterile revenite. Picioarele nu-i mai şovăiau.

— Dacă aş îndrăzni, zise el cu sfială, ţi-aş mărturisi nebunia mea, Sara... Am poftă să merg la bal...

— De ce nu? răspunse Sara.

— Vai! Nici să nu te gândeşti la asta, zise agentul de schimb. Eşti bună şi prezenţa unui biet bolnav ţi-ar strica plăcerea.

Ochii Sarei, care se fixau în zare căzură deodată pe domnul de Laurens.

— Nu, zise ea, prezenţa dumitale mă înveseleşte... Dacă te simţi în putere ca să vii, vino.

Agentul de schimb şovăia.

— Te rog... zise Sara cu o voce dulce.

Laurens îi sărută mâna cu mulţumire.

— Îţi mulţumesc!... Îţi mulţumesc! murmură el eşti un înger de bunătate... dar la bal trebuie să merg costumat.

— Nu eşti bolnav?... răspunse Sara. Şi apoi eşti îmbrăcat cu un halat de brocart... cu el şi cu o mască...

— E adevărat, e adevărat! zise agentul de schimb.

Se repezi, în toată puterea cuvântului, spre cabinetul său de toaletă.

Sara încruntă sprâncenele când văzu ce pas sănătos avea.

Peste câteva minute Laurens reveni. Cutele bine aşezate ale halatului strâns la mijloc, îi ascundeau slăbiciunea, şi faţa îi era vioaie. Era frumos. Se ţinea drept şi boala părea un vis.

Sara ascunse zâmbetul amar de pe buze.

— Vino, zise ea, să ne grăbim...

Dădu mâna agentului de schimb şi ieşiră, în loc să ia drumul spre saloane, Sara se îndreptă chiar spre apartamentul său.

Şi, ca să explice ocolul acesta, zise:

— Mi-am uitat evantaiul ele pene şi chiar îţi trebuie o mască.

Batailleur deschise uşa. Sara îi făcu semn să se depărteze, şi fiindcă telăleasa voia să se retragă în camera unde dormea copilă, Sara îi zise răstită:

— Nu pe acolo. Esther trebuie să mă aştepte! zise ea luându-şi seama. Du-te de-i spune, că vin la ea într-o clipă!

Agentul de schimb şi soţia sa erau singuri. Se aşezară unul lângă altul pe canapea.

Cei care o cunoşteau pe doamna de Laurens ar fi văzut, examinând-o de aproape, că furtuna clocea în spatele recelui său zâmbet. Uneori, buzele i se încreţeau şi i se îngălbeneau. Sprâncenele i se mişcau ca şi cum ar fi vrut să se apropie ameninţătoare. Era nevoită, din când în când să lase pleoapele în jos ca să ascundă fulgerul care fără voie i se aprindea în ochi.

Agentul de schimb nu vedea decât frumuseţea ei fără rival şi zâmbea.

Sara părea că se abţine şi că aşteaptă. Ea prelungea situaţia cu acea zgârcenie a pisicii care-şi economiseşte cruda bucurie şi care se joacă multă vreme înainte de a da lovitura din urmă.

Inima îi era plină de ură. Suferea şi ea, şi-i trebuia toate puterile ca să rămână liniştită în aparenţă cu toate avânturile chinului său. În seara aceasta răni teribile şi repetate îi aduseseră partea vulnerabilă a inimii sale. Fusese martiră, voia să fie călău.

Simţea o plăcere să chinuiască ca să-şi uite suferinţele?

— Léon, zise ea răsturnând capul său încântător pe spatele canapelei, astă seară parcă ai mai întinerit cu zece ani.

— Deseori, ţi-am spus, Sara, răspunse agentul de schimb, că eşti stăpâna vieţii mele şi numai puţină compătimire îţi trebuie ca să faci minuni.

Micuţa îşi aduse frumosul corp înainte şi puse mâna sa albă pe umărul soţului.

— Mult rău ţi-am făcut eu oare?… murmură ea scoţând o flacără ascuţită din ochi, printre mătasea lungilor sale gene.

— Rău?… Oh! Da, am fost foarte de plâns!… Dar a ta era vina, Sara?… Eu n-am ştiut ce să fac să fiu iubit.

— Bietul Léon! zise fermecătoarea mângâindu-i părul, altminteri eşti frumos!… Unde îmi erau mie ochii şi ce-ţi lipseşte oare ca să pleci?

Laurens nu ştia dacă nu-l înşelau urechile. Iluzie era? Îi era teamă să se deştepte.

Sara îşi lăsă pe el capul zâmbitor.

— Dumnezeule! zise ea, eşti tânăr şi am avea amândoi frumoase zile ca să îndreptăm mâhnirea uitată.

— O! Dacă mi-ar da Dumnezeu fericirea aceasta! zise agentul de schimb oftând.

— Se cunoaşte omul pe sine! zise Sara cu inflexiuni de voce moi şi legănate. Ştie omul ce are în adâncul inimii?... Mă întreb de multe ori şi conştiinţa nu vrea să-mi răspundă... Mă întreb Léon, dacă te iubesc ori dacă te urăsc.

Frica şi speranţa treceau pe rând pe obrazul lui Laurens.

Sara zise mai departe cu un accent mai visător:

— Femeia este o fiinţă ciudată!... Câteodată lovim în idolul nostru, Léon... Ştiu şi eu? Este în mine o voce care foarte des pronunţă numele tău...

Privirea Sarei era plină de iubire. Laurens era beat.

— Şi dacă te-aş iubi? întrebă ea, ducându-şi fruntea până sub buzele soţului său.

— Dumnezeule! Dumnezeule!... murmură agentul de schimb în extaz.

Sara zâmbea. Pleoapele se păreau că cerşesc o sărutare.

Agentul de schimb se aplecă încet, încet. Gura i se rotunji. Parcă ar fi îndrăznit...

Sara zâmbea mereu; dar în momentul când buzele lui Léon îi atingeau fruntea ea sări drept în sus ca un resort de oţel care scapă.

Sta în picioare în faţa bărbatului său care nu o mai recunoştea atât de repede i se schimbase fizionomia. Zâmbetul îi era crud. Ochii îi erau ficşi şi straşnici. Totul în ea era numai ură rece, lungă, nemiloasă.

— Nebun ce eşti! îi zise ea. Nu-ţi mai aduci aminte?...

Capitolul VI - Arma de femeie

Capul agentului de schimb căzu greu pe piept. Gemu de durere.

— Ai uitat copilul? zise Sara. Ai uitat că m-ai lovit în inimă altă dată şi că în viaţa mea n-am iertat niciodată nimic?

Sara ridicase capul, mândru şi frumos ca şi groaza tragică. Vocea sa avea vibraţii adânci.

Credeam că, în sfârşit, o să fie milă, îngână Laurens.

— Să-mi fie milă!… zise apucându-l de braţ. Ce înseamnă vorba asta în gura dumitale?

Îl smulse de pe canapea unde şedea şi-l târî spre camera Batailleur.

Se opri dinaintea patului copilei.

— Să-mi fie milă! Ia priveşte! îi zise ea arătând cu mâna pe Nono.

Agentul de schimb era ca trăsnit.

Se uită o clipă zăpăcit când la fată când la Sara.

Ochiul său stins se aprinse de o mânie oarbă.

Raţiunea nu mai vorbea în el.

El o cunoştea pe copila asta, nu după trăsăturile sale, ci după cele ale mamei sale.

Era ca inelul dintâi al acelui lanţ de nenorociri, care-i îngreuna aşa de tare viaţa.

Laurens nu ura decât o singură fiinţă în lumea aceasta: ura pe fiica Sarei. Cu mişcare nebună, neînfrânată, se năpusti spre pat, cu pumnii ridicaţi.

Însă Sara îi tăie drumul şi îl ţinu în loc cu putere. Laurens nu încercă să se împotrivească.

— De cincisprezece ani suferă ea! murmură Sara uitându-se cu drag la copilă, cu cinci mai mult decât dumneata, domnule… Şi ce făcuse ea ca să sufere?

Laurens nu răspunse de parcă nici nu înţelegea.

— O vezi!… zise Sara iar. Are cincisprezece ani. Copiii nenorociţi nu cresc… Cei care n-au văzut-o niciodată nu-i dau nici a treia parte din câţi ani are. Aşa de mult a plâns!… Dacă ai fi vrut s-o laşi în casa mamei sale, acum ar fi mare… Oh! Mare şi frumoasă.

Laurens sta nemişcată, cu ochii ficşi.

Sara făcu un pas înapoi şi veni să se aşeze lângă căpătâiul fiicei al cărui somn era liniştit acum.

— Nu ştiu dacă-ţi aduci aminte, zise ea, Judith era de patru ani… Am venit la dumneata să te rog… Ţi-am cerut milă pentru mine şi pentru ea. Pentru mine, victima unei manopere infame, pentru ea, care nu ştia chiar nenorocirea mamei!… Erai tânăr. Aveai conştiinţa forţei dumitale superioare şi a autorităţii fără

control pe care o dă legea bărbatului asupra femeii. M-ai respins. Ai fost nemilos! Mă iubeai atunci? O cred, însă iubirea aceasta trebuia înăbuşită, domnule! Ce nenorocit şi nebun erai! După codul pe care l-aţi făcut dumneavoastră bărbaţii, aveai drept să mă dispreţuieşti, să mă goneşti!…

Şi ai început să mă iubeşti mai mult!

— Adu-ţi bine aminte, domnule, că nu te-am rugat decât o singură dată. Din ziua în care s-a hotărât soarta noastră, numele fiicei mele nu mi-a ieşit niciodată din gură. Am fost, în ochii lumii, femeia dumitale devotată, soţia iubitoare. Dumitale însă ţi-am arătat uneori cât de mult te uram. Nimănui altuia! Nimănui! M-auzi? Şi judecă singur cât ara suferit! N-am putut să-mi arăt iubirea pentru copila mea.

Muşchii obrazului agentului de schimb tresăriră uşor.

Simţind poate c-o să-l apuce criza, se întoarse spre apartamentul său.

— Rămâi! zise Sara.

Laurens rămase.

În faţa acestui nenorocit care nu se apăra şi care asculta orbeşte de călăul său, ai fi zis că mânia Sarei trebuia să piară.

Însă în inima femeii acesteia era un fel de comoară de străşnicie.

Şi pe urmă ea era lângă patul Judithei, a Judithei pe care o remuşcare neînţeleasă şi dureroasă o acuză c-o lăsase să moară.

Trebuia să strige foarte tare: "Săriţi! Ucigaşul!" ca să nu audă vocea propriei sale conştiinţe.

Era momentul fatal. Aproape că îi era frică să nu o apuce slăbiciunea. Singură îşi deschidea rănile pentru ca să-şi învenineze ura.

Vedea înaintea ochilor săi acele pete vinete pe care le numărase pe corpul copilei sale. Îşi repeta vorba aceea care îi ucidea speranţele şi care încununa lunga crimă a vieţii sale printr-o pedeapsă grozavă:

— Bolnavă de piept!…

Şi durerea îi creştea înăbuşită cu toată lipsa de rezistenţă. Ea izbutea să gonească milă din sufletul oţetit. Lovea fără milă, nici oboseală, ca şi cum luptă susţinută ar fi scuzat îndrătănicia urii.

— Rămâi, repetă ea, trebuie să afli azi tot… Eşti ruinat, domnule. În cazul de faţă, poate toţi creditorii dumitale îţi vând postul… Ei, bine, eu sunt bogată… Am mai multe milioane… Şi să fii sigur că tribunalele nu pot face nimic. Am consultat legea. Ştiu legea! Nu poţi să te atingi de averea mea ca şi cum aş fi îngropat-o la o sută de stânjeni sub pământ.

Laurens trecuse drept unul din negustorii cei mai cinstiţi din Paris. Cu toată purtarea sa nepătată văzuse cum îi scădea creditul din zi în zi. Sara nu-i spunea nimic nou; el ştia că ruina sa venea de la ea.

Era comerciant şi copil ele comerciant şi falimentul, pentru un om cu poziţia lui, este ceva mai mult decât ruină, este ocară.

Suferea atât de mult încât gândul ăsta nu putea decât să mărească mai mult durerea. Cu toate acestea Sara putu constata pe faţa lui convulsiuni adânci. El se rezemă cu mâna de patul Judithei.

— Pentru ea este! zise Sara uitându-se cu drag la copilă; toată averea aceasta pe care am strâns-o în paguba dumitale este pentru fiica mea, care nu e a dumitale. Ura mea pentru dumneata este iubirea mea pentru ea. N-o fi venit vremea ca să se schimbe rolurile? Ieri, aveai o casă pe a cărei uşă i-o închideai răstit. Mâine, ea o să aibă un palat. O să vii dumneata acolo să ceri adăpost?

Agentul de schimb se rezemă mai tare de pat.

Venise criza. Începuse să lupte împotriva răului care-l biruia.

Vorbele pe care i le zicea acum Sara îi întărâtau şi mai mult nervii săi revoltaţi, însă lovitura cea mare îi fusese dată în clipa când ea se demasca deodată ca să sfâşie cu amândouă mâinile, inima aceasta bolnavă pe care o încălzise până la delir şi până la extaz.

— Doamnă, zise agentul de schimb, mi-a mai rămas încă destulă putere ca să mă duc în camera mea… Să ne grăbim… Lumea cel puţin nu trebuie să ştie!…

Sara dădu din umeri cu dispreţ.

— Lumea? zise ea tăindu-i vorba. Ştii bine că lumea este oarbă şi surdă! Ochii sunt numai pentru iluzii, urechile sunt numai pentru minciuni… Lumea mă crede providenţa dumitale… şi, dacă te-ar vedea murind la picioarele mele şi-aş lua până şi mizerabilul beneficiu al milei ei… Mai rămâi, domnule!

— Nu pot… nu pot! îngână Laurens a cărui mână învineţită se încleşta pe lemnul patului.

— Vreau!

— Vrei să mă omori, doamnă?

— Da! răspunse Sara cu o linişte îngrozitoare.

Se uită în ochii lui. Agentul era cât pe ce să cadă. Pleoapele îi tremurau.

Sara nu-şi lua ochii de la el.

— Bine ai zis!… Vreau să te omor!… De multă vreme doresc asta… şi voia are să mi se împlinească!… zise ea.

Laurens încercă să vorbească, însă în loc de vorbă îi ieşi numai un horcăit din gură.

Sara se aprindea şi mai mult; ochii i se înflăcărau treptat, fermecători şi ucigaşi, întocmai ca ai Gorgoniei din vechime.

Furia o stăpânea.

— Vreau să te ucid!… Să te ucid! Să te ucid! repetă ea.

Buzele sale parcă simţeau o plăcere ca să zică vorbele acestea.

— Cum ai să fii răzbunată, fiica mea! zise ea întorcându-se spre Judith. Omul acesta pe cât este de nenorocit el pe atât ai să fii tu de fericită!… Pe el nu-l ţin picioarele, pe când tu eşti tare şi tânără.

Pentru că Sara nu ştia să-şi mărturisească ameninţarea care atârna pe capul fiicei, ea voia victoria întreagă, cu zdrobitorul contrast între triumful ei şi moartea soţului ei.

— Vezi, zise ea iar către fiică-sa al cărei obraz exprima numai nevinovăţie şi blândeţe; vezi pe omul ăsta care ţi-a făcut atâta rău!… Se ridică împotriva pedepsei care îl zdrobeşte… şi tu, ţi-ai isprăvit zilele tale de supărare… Ai să trăieşti numai în fericire… Oh! Cât eşti de adorată, copila mea!… Şi cât de dispreţuit este el!…

Corpul lui Laurens oscilă, gata să-şi piardă echilibrul; Sara se repezi să-l ţină. Sinistra comedie era jucată.

— Vino, zise ea schimbând de odată tonul şi încearcă să-ţi vii în fire! Să te duc în camera dumitale.

Este constatat că, în bolile nervoase, o sforţare puternică a voinţei poate întârzia criza care ameninţă. Agentul de schimb izbuti să pornească spre uşă cu ajutorul Sar ei. Ieşiră.

Nono Galifarda nu ştia, biata copilă, ce se petrecuse la capul său. Ea dormea somnul său liniştit.

În trecerea lor prin coridoare, domnul şi doamna de Laurens întâlniră câţiva invitaţi coborându-se în sala ele bal.

Micuţa ajuta cu o complezenţă îngerească paşii tremurători ai soţului. Rămâneai uimit văzându-o aşa de frumoasă, cum era ataşată de omul acesta a cărui agonie se prelungea de ani întregi.

Orice ar zice poeţii despre virtuţile femeii, nu se găsesc însă multe devotamente la fel! Dragostea se tocise; abnegaţia oboseşte, şi câtă vreme era de când juca Sara rolul de înger păzitor?

Când intră în apartamentul său, agentul de schimb avu însă putere să se urce în pat; dar abia puse capul pe pernă, şi criza începu. O criză grozavă şi cum nu avusese el niciodată.

Germain nu se întoarse încă. Sara era singură în camera bolnavului. Tot timpul cât ţinu criza, n-ai fi putut descoperi în obrazul său îngălbenit, nici groază, nici milă.

Peste jumătate de oră convulsiile încetară şi, după obicei, Laurens rămase întins pe pat ca un cadavru.

Sara puse mâna pe inima lui care aproape că nu mai bătea. Apoi trase perdelele.

Tocmai bătea cineva la uşă. Era contesa Esther, cu mirele său Julien, şi alţi doi-trei invitaţi, care veneau să ia pe Sara. Fără ea nu se putea forma faimosul cadril din *O Mie şi Una de Nopţi*.

— Ei bine, Micuţa! zise Esther, e un ceas de când te aşteptăm!

— Ştiu! şopti Sara arătând patul, nu vreau să-l las singur până nu va dormi.

— O! Ştim că eşti mărgăritar între femei! zise Julien.

— Dar, acum, o să vii? zise Esther.

Sara ceru iar tăcerea cu un gest, pe urmă se apropie de pat în vârful degetelor. Deschise perdelele.

Laurens nu mişca.

Închise iar perdelele.

— Vă urmez… Doarme… zise Sara zâmbind.

Toţi ieşiră şi Sara, care era cea din urmă, încuie pe dinafară uşa cu cheia.

Peste câteva minute, Germain, feciorul, se întoarse din camera slugilor: era cherchelit. Vru să deschidă dar, văzând uşa încuiată, se duse jos bucuros că are vreme să mai bea o sticluţă.

Peste câteva minute se putu auzi în camera domnului de Laurens plângeri slabe; doar două-trei minute.

Se făcu tăcere, întreruptă numai de câteva acorduri vesele care veneau din sala de bal...

Capitolul VII - Pustnicul

Sala care slujise de loc de întrunire al slugilor lui Bluthaupt, şi care era odinioară camera de dreptate a conţilor, era în momentul intrării Sarei, cu adevărat magică. Linii de foc desena arhitectura ciudată a stâlpilor, ghirlande fără sfârşit pe ziduri, ale cărui crăpături erau ascunse de a catifea bogată.

Toate acestea străluceau de-ţi luau ochii. Aurul se oglindea în cristale. Din prag, se zărea un fel de ploaie de scântei care se mişcau în atmosfera caldă şi parfumată.

Pe urmă ochiul se obişnuia cu aceste lumini splendide. Se vedea partea vie a spectacolului. Era agitaţie mare: bărbaţi încărcaţi cu fir de aur, purtând costume din toate timpurile şi din toate ţările, femeile acoperite cu diamante şi scânteind în lumină.

Luxul acesta peste măsură de mare al invitaţilor lui Geldberg era necesar ca feerica măreţie a sălii să nu zdrobească toaletele, şi trebuia luxul acesta al sălii ca să răspundă cu demnitatea bogatei fantezii din podoabele femeilor.

Erau patru cadriluri, dintre care unul avea costume ca în basmele minunate ale lui Galand, un altul ca în imaginaţiile caraghioase ale mandarinilor croitori din imperiul ceresc un al treilea avea costume pe gustul ciudat al Renaşterii, şi al patrulea costume elegante ca pe timpul lui Louis al XIII-lea.

Aceasta nu semăna cu balurile publice, unde mulţimea travestită este pătată din loc în loc de trista haină neagră. *Pekinu* nu exista; chiar dominoul, acel lucru hidos şi încântător, nu se vedea la fel. Nu vedeai decât muschetari lovindu-se în coate cu literaţii din China. Doamne de onoare de ale Mariei de Médicis, prinţese persane, victime ale Directoratului, andaluze,

grecoaice, scoţiene, Abd-al-Kader, Samil, Ibrahim-Paşa, Yo-te-te, Joe, Mahomet, Napoleon, Antichrist.

Toţi dansând valsuri, polci, mazurci în sunetul viorilor de Tolbeque.

Era plin de mişcare, de viaţă şi de lumină.

La prima aruncătură de ochi, era cu neputinţă să se cunoască unul pe altul. Toate feţele dispăreau sub mască, şi excentricitatea costumelor deghiza forma corpului. Între aceste măşti erau persoane cunoscute.

Doctorul José Mira, purtând rochia lungă şi boneta înaltă a vrăjitorului, dă braţul unei caricaturi antice care era împopoţonată, cu o mulţime de pene şi care nu era alta decât doamna ducesă de Tartaria, femeia frumoasă de la 1809.

Reinhold, ca Figaro, roia împrejurul doamnei d'Audemer, care părea încă foarte frumoasă sub costumul său Pompadur.

Denise şi Franz făceau parte din cadrilul Louis al XIII-lea.

Esther era zeiţa frumuseţii, Julien era cazacul din Simbad Marinarul şi se amestecau în grupul oriental.

Tânărul Abel de Geldberg avusese bunul gust să se deghizeze în *jockey*: tunică roşie, tocă albastră, cingătoare verde, pantaloni roşii, cizme cu revere albe.

Era cavalerul doamnei marchize de Beautravers, la braţul căreia îi părea tare rău după iapa sa Victoria-Queen.

Mica domnişoară de cincisprezece ani pe care Mirelune o curta, în vederi solide, avea o pălărie de paie, panglici albastru-deschis, citea pe Florian, seară pe ascuns, înainte de a adormi.

Grasă bancherească din strada Laffitte, la care adeseori prânzea Ficelle, era frumoasă în costumul său de odaliscă.

Însă la braţul acestor doamne nu se vedea nici Miralune, nici Ficelle.

Însă din timp în timp se zărea, când ici, când colo, un grup care făcea mare senzaţie în bal.

Grupul acesta voia negreşit să reprezinte tradiţia superstiţioasei care nu pierea din mintea nimănui.

Era compusă din trei bărbaţi care se ţineau de braţ şi erau înfăşuraţi în mantale lungi roşii.

Aminteau destul de exact acea arătare ciudată pe care o văzuseră invitaţi în noaptea focului de artificii. Mergea zvonul că chiar ei se arătaseră atunci.

Aşa că, la apropierea lor, femeile simţeau fiori plini de farmec.

N-aveau aceiaşi talie. Cei doi mai înalţi mergeau cu un pas uşor, cel de-al treilea părea că se încurcă în costumul său, pe care însă îl purta cu vanitoasa solemnitate a unui păun care se îngâmfează.

Fiecare se ostenea să ştie cine sunt aceşti trei oameni, şi nimeni nu se lămurea.

Trecuse un ceas de când începuse balul în cea mai strălucită parte a lui. Orchestra tăcuse şi în mulţime era un fel de tăcere însoţită de o fierbere curioasă.

Fiecare voia să vadă şi se să apropie.

Era un eveniment.

Intrase bătrânul Geldberg, singur fără mască în mijlocul acelei mii de măşti de catifea.

De la începutul serbării el se arătase foarte rar şi în ocazii deosebite.

La intervale lungi era scos ca un sfânt în coşciugul său şi-l ofereau veneraţiei tuturor.

Arătările acestea, bine studiate, făceau un efect enorm şi dădeau familiei o culoare cu totul patriarhală.

Era încă un izvor de credit.

În seara aceasta bătrânul Mosès arătându-şi tuturor perii săi albi şi fruntea respectabilă, străbătea încet sala, rezemat pe braţele celor două fete ale sale mai mari.

Lumea şoptea când îl vedea trecând. Fiecare îl lăuda încet. Ce bine reprezenta el tipul omului cinstit care a ajuns încet în amurgul vieţii sale!

Şi cum era de bine răsplătit!... Mai era în lume o familie mai virtuoasă decât a sa? Cele două tinere femei de o frumuseţe perfectă, care sprijineau paşii lui bătrâni, erau feţele sale. Copila aceea frumoasă ca un înger care mergea în urma lui la braţul doamnei d'Audemer, era Lia, o floare, care făgăduia ceea ce aveau celelalte: era şi ea fiica lui.

Împrejurul său asociaţii, învăţatul şi asprul doctor Mira, bunul şi milosul cavaler de Reinhold, Fabricius Van-Praët, modestul negustorilor onorabili, mândrul ungur Yanos şi, în sfârşit, Abel de Geldberg însuşi formau un fel de gardă.

Respectul şi afecţiunea fără margini adunau lângă el pe toţi oamenii aceştia.

Bogatul şi fericitul bătrân trecea zâmbind tuturor.

Era un rege care binevoia să se arate curţii sale.

S-ar putea zice într-adevăr că familia aceasta de Geldberg era unică în lume cu câtă dragoste îngrijeau femeile acestea încântătoare pe bătrânul lor ţaţă! Şi iar câtă fericire senină pe venerabila frunte a bătrânului!

Cerul era dator să dea o astfel de fericire liniştită unei vieţi curate şi fără pată…

Domnul de Geldberg, ajungând în mijlocul sălii făcu un semn şi dansul începu mai vesel ca până atunci.

Pe când orchestra scotea notele cadenţate ale unui cadril la modă, un bărbat, înalt, cu obrazul cu desăvârşire ascuns de o barbă lungă neagră care se amesteca cu partea de jos a măştii sale, intră nebăgat în seamă de nimeni.

Bărbatul acesta, care se strecura în mulţime, avea să producă foarte curând o senzaţie, tot aşa de mare aproape ca cea produsă do cei trei oameni în roşu ori sau chiar ca bătrânul domn de Geldberg.

Era îmbrăcat cu o robă lungă cu glugă, încins la mijloc cu o sfoară. Cei care îl zăriră întâi îl porecliseră îndată pustnicul.

Pustnicul cu barba lungă trecea încet prin mulţime şi se îndrepta spre grupul făcut de Mosès şi familia sa.

Nimeni nu se gândea să-l bage în seamă.

Ajunse până lângă Abel, care-i tăie dramul.

Pustnicul întinse o mână ca şi cum voia să dea înlături pe tânărul de Geldberg.

— Nu poţi trece, zise Abel.

— Eu însă vreau să trec, răspunse pustnicul.

Abel luă un aer de stăpân.

— Nu vezi cu ce fel de oameni vorbeşti? zise el ridicându-şi masca pe jumătate. Privilegiile balului încetează, domnului, îndată ce este vorba de tata.

Pustnicul puse mâna pe pieptul lui Abel şi-l dădu într-o parte ca pe un copil.

— Lasă-mă! zise el văzându-şi de drum, vreau să aduc mai de aproape omagiile mele cinstitului dumitale părinte, tinere domn.

Abel măsură pe la spate de sus până jos pe pustnic. Vocea asta parcă îi aducea aminte de ceva.

Însă glasurile se schimbă sub mască. Nu ştia ce să gândească.

Pustnicul trecu printre doamna de Laurens şi doctorul José Mira. Se opri în faţa bătrânului Mosès şi rămase o clipă în picioare, cu braţele încrucişate sub robă.

Bătrânul, în orgoliul său mulţumit, se uita la omul acela necunoscut şi socotea că aceasta era preludiul vreunei ovaţii noi.

Astfel, când pustnicul făcu un ultim pas spre el, bătrânul întinse capul ca să audă mai bine.

Pustnicul vorbi cu astfel de voce ca să fie auzit numai de domnul Geldberg singur.

Zise o vorbă, una singură.

Vorba aceasta avea negreşit vreo virtute magică, pentru că o strâmbătură de spaimă înlocui veselul zâmbet al bătrânului. Făcu un pas înapoi, şi ochii săi se fixară, îngroziţi, pe masca pustnicului. Picioarele îi şovăiră, buzele începură să i se mişte fără să producă nici un sunet. Esther şi Sara, care-l sprijineau, simţiră, că-i tremura braţul.

Vorba pe care o zisese pustnicul nu era alta decât numele acelui cămătar bătrân din Templu care împrumuta gologani cu săptămâna într-o gaură a Rotundei.

Pustnicul şoptise la urechea bogatului şef al familiei de Geldberg:

— Araby!…

Aceste silabe, murmurate încet, izbiseră pe bătrân ca o măciucă.

— Domnule! Domnule! Ce-ai zis tatei? săriră într-un glas Esther şi Sara.

Pustnicul se uită pe rând la fiecare şi se înclină de două ori cu o curtenire gravă.

— Frumoasă doamnă, răspunse el încet contesei, aşa ca să fie auzit numai de ea, ziceam că logodna nu va să zică totdeauna şi măritiş.

Şi până să nu apuce Esther, tulburată, să răspundă ceva, zise Sarei, vorbind şi mai încet:

— Să zicem iar, frumoasă doamnă, că de multe ori trebuie multe lovituri pentru a ucide un om!… Ai ales o otravă sigură dar ce lungă e aşteptarea, nu e aşa? Şi ce zăbavă pune mormântul acela deschis ca să se închidă la loc?!

Toată lumea se uita acum la familia de Geldberg. Fiecare a putut băga de seamă tulburarea subită şi adâncă a bătrânului Mosès şi a celor două fiice ale sale.

Esther şi Sara lăsaseră capul în jos fără să răspundă. Bătrânul se uită împrejur încremenit.

Fiecare se întreba. Cine o fi pustnicul acesta şi ce a putut el să spună ca să supere astfel pe bunul Geldberg?

Fiecare se uita din ce în ce mai curios la pustnic. Mira, Reinhold şi Van-Praët simţeau un fel de teamă privindu-l.

Numai ungurul nu lua seama. Sta în picioare înaintea grupului, îmbrăcat cu războinicul său costum unguresc pe care-l făcuse mai bogat pentru această serbare.

Masca nu ascundea tocmai bine posomorâtă expresiune a obrazului său.

Era cufundat în gânduri şi nu vedea ce se petrecea prin împrejurul său.

Bătrânul Mosès, slab şi gata să cadă se rezemă pe braţele fetelor.

— Să ne retragem, murmură el cu o voce care abia se înţelegea. Să ne retragem… Doamne! Doamne! Fie-ţi milă de mine!…

Esther şi Sara îl ascultară. Porniră şi trecură cu capul în jos pe dinaintea pustnicului, care sta nemişcat şi cu braţele încrucişate pe piept.

Erau în mijlocul sălii şi drumul era lung până la una din uşi.

Mulţimea se dădu în lături ca să le facă loc.

Toţi aveau ochii pironiţi la pustnic. Se aşteptau la ceva. Scena aceea ciudată trebuia negreşit să-şi aibă deznodământul şi explicaţia sa.

În urma bătrânului şi a fetelor sale, mergeau Denise şi Lia, care nu pricepeau ce se întâmplase.

Pustnicul luă mâna domnişoarei d'Audemer, care se dădu înapoi sfioasă şi o sărută.

— Iubeşte-l din toată inima, copila mea, zise el şi fă-l cât mai fericit cânţi îi vei fi soţie.

Denise se roşi sub mască. Omul acesta citea în fiecare gândul cel mai intim.

Când fetele voiră să treacă înainte, el le tăie drumul şi se aşeza în faţa Liei.

Câteva secunde stătu mut. Parcă îl apăsa o greutate pe piept.

Nu atinse mâna Liei, dar se plecă la urechea sa:

— Sărmană copilă! Mâine nu ai să mai crezi în fericire pe pământul acesta. Speră în Dumnezeu! îi şopti el.

Întoarse iute capul: emoţia îl îneca.

Mosès de Geldberg cu fetele sale cele mari se duceau tot spre uşă.

Era între două cadriluri şi fiecare se frământa să dezlege enigma aceasta.

Ovaţia aceasta, a şefului casei de Geldberg, care începuse cu atâta fală, avea acum un sfârşit nefericit. Mii de şoapte începeau să umble prin mulţime, şi închipuirile cele mai nebune îşi găseau crezământ printre invitaţi, curioşi ca să ştie. Ajungeau la fantastic. Una din cele mai ciudate, dintre toate ipotezele, zicea că pustnicul acesta era fostul preot al capelei de Bluthaupt care venise nu se ştie de unde, ca să pronunţe numele stăpânilor săi la urechea bătrânului Mosès de Geldberg.

Pentru că orice mister iese cu vremea la lumină, şi, cu tot respectul emfatic profesat de toată lumea pentru bătrânul patriarh, fiecare auzise oarecum de sfârşitul tragic al celor din urmă Bluthaupt.

Nimeni nu învinovăţea, însă tot rămâneau bănuieli.

Atenţia aţâţată jena negreşit pe membrii familiei de Geldberg. Micuţa chemă pe domnul de Reinhold şi-i şopti ceva.

Cavalerul se înălţa în vârful picioarelor şi făcu de departe un semn muzicanţilor din orchestră.

Sala se umplu deodată de sunete armonioase: orchestra începu să cânte.

Se făcu animaţie. Cei care erau prea departe pentru a observa ce se întâmplase alergară la dansatoarele lor. Balul îşi relua viaţa-i zgomotoasă.

Cu toate acestea tot rămase un şir lung de curioşi în drumul asociaţilor lui Geldberg.

Nu era nimeni indiscret. Avea însă cel puţin un pretext. Familia arătase pe şeful său, ca să i se facă un fel de ovaţie solemnă, prin urmare nu putea să lase pe venerabilul bătrân să iasă aşa fără onoruri.

Cu atât mai mult că pustnicul, care rămăsese o clipă înapoi, despica din nou mulţimea şi se apropia de fugari. Mica dramă urma să aibă un al doilea act.

După ce şoptise acele câteva vorbe la urechea Liei care acum se rezemă palidă de braţul domnişoarei d'Audemer, pustnicul rămăsese o clipă cufundat în gânduri. Când văzu pe familia de Geldberg că se apropie de uşă, se repezi după ei.

Mulţimea invitaţilor, care se deschisese o clipă ca să lase să treacă procesiunea domestică, se închisese la loc. Pustnicul, care era un bărbat voinic, o despică uşor şi ajunse în câteva secunde lângă Mosès de Geldberg.

În faţa bătrânului stăteau doctorul José Mira, cavalerul de Reinhold şi ungurul Yanos.

Pustnicul trecu fără să se oprească pe lângă Esther, şi ajunse în spatele doctorului.

Acesta tresări ca toţi cei cărora le vorbise pustnicul.

Pustnicul îi dăduse cu mâna la o parte destul de tare şi-i spuse încet:

— Dă-te la o parte, te rog, învăţătorule, inventator de băutură dătătoare ale vieţii!…

Vorba aceasta întinerise pe Mira cu douăzeci de ani, şi-i arătase pe bătrânul Gunther ţinând cu o mână tremurătoare paharul de aur plin cu otravă.

Pus laicul trecuse de el, fără să mai zică nici o vorbă şi luase de braţ pe cavaler.

Reinhold ar fi vrut să fie la o sută de picioare sub pământ când simţi braţul acesta.

— Slab eşti, domnule cavaler! îi zise pustnicul, ţi-ai dat multă osteneală ca să furi ceea ce era într-o oarecare cutie…

Lui Reinhold începu să-i clănţănească dinţii şi o sudoare îi udă panglicile măştii.

— Crede-mă… începu el.

— Taci! zise pustnicul strângându-l de braţ.

Reinhold nici nu avea puterea să se uite împrejur ca să caute ajutor.

Pustnicul îşi desfăcu roba şi cavalerul crezu că îşi caută un pumnal.

Dacă n-ar fi întors capul cu spaimă, ar fi zărit că pustnicul era îmbrăcat cu o haină de mătase croită după moda nobililor

de la curtea Elisabetei a Angliei, şi care strălucea de pietre scumpe.

Capitolul VIII - Fantoma

Însă mişcarea pustnicului fu aşa de rapidă încât cavalerul nu văzu nici pietre scumpe, nici haină de mătase.

În loc de pumnal, pustnicul scoase un pachet de hârtii şi i le arătă.

— Idiotul Geignolet nu fură numai în Paris şi pironul lui poate să deschidă multe! murmură el. Ce nebun eşti! Mi-ai lăsat tot ce poate să te piardă şi mi-ai furat tot ce poate să-ţi slujească!... De aici nu lipseşte nimic alt decât poliţele trase asupra băncii de Geldberg.

Reinhold vru să pronunţe numele lui Van-Praët şi al ungurului, însă frica îi încleştase limba.

Prin urmare nimic nu era cu neputinţă omului acestuia!

Frica lui era aşa de vădită încât curiozitatea cercului care-l împrejura ajungea la culme.

Mulţimea se apropia cât putea.

În restul sălii lumea dansa voioasă la acordurile lui Tolbecque şi a orchestrei sale.

Grupul Geldbergilor era acum la câţiva paşi de uşă, şi ungurul, care nu ştia ce se petrece, era şi el aproape de prag.

Când vru să iasă, pustnicul lăsă deodată braţul lui Reinhold, îmbrânci pe grosul Van-Praët, care-l împiedica şi atinse pe Georgyi pe umăr.

Yanos se întoarse.

Amândoi erau înalţi şi amândoi voinici. Curioşilor le şi veni ideea că scena aceasta din urmă n-are să semene cu celelalte.

Pentru că până aici pustnicul părea că lovise necontenit fără să-l atingă şi pe el cineva.

Toţi ochii se deschiseră; lumea ar fi dat sute de acţiuni ale drumului de fier numai ca să ştie ce avea să vorbească.

— Dă-mi voie să-ţi spun două vorbe, domnule Georgyi… murmură pustnicul ieşind din sală pe jumătate ca să fie în faţa ungurului.

— Ce vrei cu mine? întrebă Yanos.

— Vreau să-ţi spun, răspunse pustnicul că de ieri cauţi cu mult foc pe omul care ţi-a făcut odată o vizită la Londra…

Yanos tresări ca un cal care simte pintenii.

Pustnicul îi mai zise:

— Şi care s-a slujit de femeia dumitale pentru…

N-avu vreme să isprăvească. Yanos urlă de mânie şi-i apucă amândouă mâinile deodată.

— Nu-l lăsa! îi zise Reinhold la ureche, este baronul de Rodach.

Pieptul lui Yanos se umflă într-o mişcare de tulburare.

— În sfârşit am pus mâna pe el! zise el.

Era singură vorbă pe care o auziră invitaţii curioşi.

Fu însă şi cea de pe urmă.

Cu toată tăria aparentă a ungurului pustnicul se desfăcu din mâinile lui.

— N-a venit încă vremea! zise el.

Şi se repezi în coridor.

Ungurul se năpusti după el.

La început putu să se ţină după el de-a lungul galeriilor luminate ca ziua. Însă pustnicul părea că ştie bine castelul.

După multe cotituri ajunse în nişte coridoare lungi şi înguste unde luminile balului nu mai pătrundeau.

Ungurul abia îl zărea ca o umbră, care era înaintea lui. Într-un loc unde întunericul era mai dens se auzi vocea pustnicului.

— Pe mâine!… zise vocea.

Umbra pieri ca prin farmec.

Ungurul abia suflând ajunsese tocmai în capul scării în spirală care ducea la turnul de Pază.

În primele luni ungurul Yanos fusese musafirul lui Zachœus Nesmer, în vremea când Van-Praët şi Mira pregăteau cu încetul moartea bătrânului Gunther, Pe atunci cunoştea foarte bine castelul, dar tot de atunci era multă vreme. Yanos uitase.

În locul unde pustnicul se făcuse nevăzut, era un întuneric mare. Nu era altă lumină decât razele pierdute ale unei lămpi care ardea de după un colţ al coridorului.

Galeria se întindea departe înainte şi în aparenţă nu se vedea nici o uşă lăturalnică.

Dispariţia aceasta deodată a pustnicului părea o vrajă şi ungurului îi veni ideea că se deschisese pământul sub el.

Încă de când sosise în Germania, Yanos era în prada unui fel de boli morale. Suferea. Nu putea să uite pe femeia sa necredincioasă şi trăia când necăjit foc şi pară, când mâhnit groaznic.

Dar nu era tot. Alte amintiri mai vechi păreau că se leagă de suferinţa asta. Nopţile îi erau pline de vedenii, şi credea în răzbunarea lui Dumnezeu.

O groază neauzită parcă îl strângea de gât pe neaşteptate şi scădea curajul acesta brutal pe care primejdia omenească nu l-ar fi putut muia.

Întâmplarea de acum îi făcea imaginaţia şi mai vulnerabilă. Simţi frigurile grozave care-i ardeau nopţile fără somn urcându-i-se în creieri. În întuneric văzu năluci şi se trase înapoi, zdrobit de spaimă, pentru că vedea de-a curmezişul unei galerii, un cadavru întins, cu părul în pulbere…

Puse mâna pe fruntea care-i ardea ca focul, şi pronunţă numele de Ulrich cu un vaiet.

Nu cuteză să facă un pas mâi mult ca să vadă locul pe unde ieşise pustnicul.

Începu să meargă înapoi, cu mâna pe sabie şi încurajându-se singur ca să se apere împotriva vrăjmaşilor nevăzuţi.

Când ajunse în capul coridorului, răsuflă ca şi cum ar fi scăpat de o primejdie mai mare decât puterile lui. Scăpase, în sfârşit de acel întuneric în care frigurile lui îl făceau să vadă stafii.

Lampa ardea la câţiva paşi de el; îşi veni în fire. În sfârşit, era el însuşi.

În capul opus al galeriei şi înspre sala de bal se auzeau paşi.

Ungurul merse tot înainte îi apăru deodată în faţa bunului Van-Praët, a lui Reinhold îi a lui Mira care venea cu servitori înarmaţi.

— Nu l-ai prins? întrebă Reinhold.

Van-Praët ridică felinarul pe care îl ţinea în mână până în dreptul obrazului lui Yanos.

— Ce galben eşti, dragă prietene!… zise el. Pentru întâia oară te văd tremurând.

Din instinct, mândria ungurului se revoltă. Vru să ridice capul, dar nu putu, căci capul îi căzu greu pe piept.

— Cred că nu v-a tratat mai bine ca pe mine, bunii mei camarazi, zise Van-Praët vorbind mai încet ca să nu fie auzit de slugi. Mie mi-a vorbit de vasele în care făceam aur… Al dracului om! Toate le ştie!

— Toate!… repetă doctorul prăpădit.

— Dar unde este? întrebă Reinhold. Suntem mulţi şi poate…

— Veniţi! zise ungurul.

Necazul îl făcu mai cu îndrăzneală.

Porni spre partea coridorului unde adineauri încremenise de frică.

Van-Praët lumină numaidecât cu felinarul locul unde pierise pustnicul, o galerie, îngustă şi întunecoasă unde se vedeau treptele de jos ale unei scări în spirală.

Pământul nu putuse să se deschidă sub paşii pustnicului.

— Aici a pierit! zise ungurul.

Mira, Reinhold şi Van-Praët se uitară unul la altul; ocara ducea în vârful turnului de pază.

— La dracu!… Prost domiciliu are nobilul baron de Rodach!… Dar la nevoie merge!… Pare că ştie să se mulţumească cu puţin! zise olandezul.

— Eşti sigur că l-ai văzut pierind chiar în locul ăsta? întrebă Reinhold pe Yanos.

— Sunt sigur.

Reinhold zise cu o voce aşa de încet încât semăna mai mult cu un murmur, ca şi cum i-ar fi fost frică să nu fie vreo ureche în umbra scării.

— Atunci am pus mâna pe el! Fiecare din asociaţi se gândea acum la aventura aceea misterioasă de dimineaţă. Acum pricepea fiecare ciudata împotrivire ce întâmpinaseră servitorii lui Goldberg când se suiseră să deschidă uşa cea mai de sus a turnului de pază.

Acum pricepea şoaptele care umblau prin partea locului şi care ziceau că sufletul lui Bluthaupt înviase în vârful turnului.

Era cineva în laboratorul unde *meinherr* Van-Praët făcea odată aur.

Nu se ştia să aibă cumva turnul de pază o altă ieşire decât scara care dă în galerie.

Van-Praët, Reinhold şi Mira se consultară o clipă, pe urmă porunciră unui servitor să se ducă să caute pe Johann, pe Mâlou şi pe Pitois, care fuseseră găzduiţi chiar în dependinţele castelului.

Ungurul auzi porunca aceasta şi clătină din cap.

— Dacă ar vrea el să treacă, zise el tare, are să treacă şi oamenii voştri nu vor putea să-i facă nimic!

— Să vedem! răspunse Van-Praët.

Johann şi cu amândoi tovarăşii lui fură puşi santinele în capul scării: asociaţii se întoarseră în sala de bal.

Plăcerea ştersese orice urmă a emoţiei acesteia. Vorbea lumea pe ici pe colo pe lângă zidurile bogat îmbrăcate despre faptele şi gesturile acelui personaj ciudat a cărui vedere îngheţase bucuria generală, dar oriunde şi cu deosebire în balurile mascate prinde bine câte un mister. Incidentele fac mai plăcută o serbare, numai să nu se prelungească prea mult.

Aici scena ţinuse destulă vreme ca să aţâţe curiozitatea fără să obosească atenţia. Invitaţii aveau o veneraţie mare pentru casa de Geldberg, dar se constată uşor încurcătura oamenilor pe care-i venerezi.

Bătrânul Mosès se retrăsese. Nimeni nu putea să se mire, pentru că el întotdeauna se arăta rar. Abel, Esther şi Sara încerca ca să placă fiecăruia. Cavalerul de Reinhold era mai mult decât amabil, chiar şi doctorul Mira voia să fie încântător.

După cum am spus, balul avea ca pretext logodirea frumoasei contese Lampion, a doua frică a lui Mosès Geld, cu tânărul viconte Julien d'Audemer. Căsătoria trebuia să se facă peste câteva săptămâni în Paris. Tocmai se făceau complimentele oficiale. I se făceau vicontesei, lui Julien, Esterei. Toată lumea găsea unirea lor admirabilă. Şi nepoţii comerţului transcendent, care vorbesc bucuros de nobleţe, cum orbii vorbesc despre multe culori, spuneau fleacuri destul de nevinovate asupra bunătăţii celor două familii.

Vicontesa primea încântată complimentele. Mărunţişul acesta era unul din visurile sale cele mai scumpe. Parcă nu călca pe pământ de bucurie. Ea ar fi voit să vadă tot aşa de înaintată şi unirea Denisei cu cavalerul de Reinhold.

Dar fetele!... Ce să le faci fetelor!...

Dansul era din ce în ce mai viu. Câteva măşti cădeau, arătând ici şi colo obraze frumoase, ofilite de oboseala plăcerii.

Balul ajungea în minutul acela aşteptat când şi cei mai reci se aprind şi când se măreşte frumuseţea femeilor. Părea că este un fel de adiere îmbătătoare pe deasupra acestei mulţimi vesele. Toaletele se amestecau într-un haos strălucitor, vorbele vesele se încrucişau; orchestra arunca în toată mişcarea aceasta sunete atrăgătoare.

Pretutindeni era numai râs ori reverie: aici veselie, dincolo suspine novice; mărturisirea sfioasă a heruvinului: don Juan cu îndrăzneala-i veşnic fericită; puţin fior Sarei că Julien luase asupra lui, în aceste din urmă timpuri, un imperiu absolut şi că de la căsătoria să cu el atârna pretutindeni...

Sara şi Esther erau tot împreună; Esther mărturisise fericirea vieţii sale. Micuţa o felicită şi în acelaşi timp râdea de ea.

În realitate Micuţa era geloasă de fericirea aceasta care părea aşa de sigură şi aşa de aproape.

Îşi destăinuiseră una alteia secretele sale. Esther repetase cuvintele pustnicului, nu fără să se înfioare de frică şi doamna de Laurens inventase nu ştiu ce fabulă ca să nu rămână mai prejos.

Pentru că nu putea împinge încrederea până acolo ca să vorbească de acea moarte înceată a agentului de schimb, la care făcuse aluzie pustnicul.

— Tremur! zisese Esther. Cine poate să fie omul acela?... Dacă s-ar realiza ameninţarea lui?...

— Vreun pizmăreţ trebuie să fie, răspunse Sara, şi cât de ameninţarea lui, să nu te temi, draga mea... Julien te iubeşte şi tu eşti bogată.

Denise d'Audemer şi Lia erau încă sub impresia misterioaselor vorbe ale pustnicului. Lia venise la balul acesta pentru că i se poruncise. Era slabă şi cam bolnavă. Lovitura ce i se dăduse o zdrobise.

Se rezemă pe braţul Denisei, care şi ea nu era mai puţin mişcată şi încerca să se retragă; pentru că simţea că-i vine rău.

Vocea asta, care o oprea de a mai spera, apăsa ca o greutate de gheaţă pe inima sa.

Ieşi. Când rămase Denise singură în bal, Franz se apropie de ea şi-i şopti repede ceva la ureche.

Erau însă spionaţi de aproape, şi doamna d'Audemer păstra cu scumpete pe fiica sa bunului cavaler de Reinhold. Julien ajuta mamei sale la treaba asta; pentru că el ajunsese un Geldberg din creştet până în tălpile picioarelor şi pretenţiile lui Franz i se păreau un roman caraghios.

Denise şi Franz nu se putuseră apropia de la începutul balului. Julien era aici, iar mai dincolo se vedea vicontesa, foarte neliniştită. Trebuiau să profite de prilej dar să nu abuzeze.

Acelor câtorva probe ale lui Franz i se răspunse printr-un da zis încet de tot. Dantela de la mască lăsă să se vadă un zâmbet frumos.

Denise dădu fuga la marna sa şi Franz trecu înainte.

Tocmai când se depărta simţi un braţ sub al său.

— Eşti prea vesel, domnule! zise o voce la urechea sa.

Franz se roşi ca o fată pe care o prinzi făcând semne din fereastră sa.

În buna credinţă a sufletului său plângea sincer pe doamna de Laurens şi se învinovăţea singur că o prăsise.

Ca unul care iubea cu pasiune şi care simţea pe deplin fericirea de a fi iubit, ghicea durerea acelora pe care nu-i mai iubeşti.

Lui i se părea că părăsise pe Sara. Când o vedea simţea un fel de remuşcare.

Sara îl luase de braţ.

— Ce graţioasă eşti, doamnă, şi ce frumoasă eşti în costumul acesta! murmură el ca să zică ceva.

Micuţa întoarse puţin capul.

— Eu credeam că nu mai ai vreme să bagi de seamă astfel de lucruri, răspunse ea dând vocii sale un accent de melancolie. Trebuie să ne explicăm cu sinceritate, domnule… Îndoiala în care mă aflu mă face să sufăr mai mult decât dacă m-aş şti nefericită.

— Nu te înţeleg… îngână Franz.

— I-ai dat o întâlnire domnişoarei d'Audemer?

— Ce idee!

— Sunt sigură!

— Nu-i adevărat!

— De ce minţi!… Ştiu că o iubeşti.

— Ba… nicidecum.

Ochii Sarei scânteiară prin găurile măştii. Păreau că au puterea să răzbată prin masca lui Franz.

Se opriseră lângă stâlpii aceia cu arhitectură ciudată care susţineau bolta vechii săli de justiţie a conţilor.

Stâlpul ca şi ceilalţi avea un mănunchi luminos care ţâşnea din pământ şi care ajungea până la monstrul sculptat pe care-l avea deasupra.

Mulţimea trecea prinprejurul lor în dreapta şi în stânga.

Un singur personaj sta nemişcat de partea cealaltă a stâlpului.

Era un bărbat căruia îi venise fantezia, să se deghizeze ca spectru.

Un văl lung alb îl acoperea de sus până jos.

Venise de curând în bal.

Se plimbase prin sală, părând să caute pe cineva prin găurile prin care şi le tăiase în giulgiul său. Pasul era greu, încet, şovăitor.

Era abia un minut de când se oprise el în spatele stâlpului.

Din clipa aceea parcă mânca din ochi pe Franz şi pe Sara…

După răspunsul lui Franz, Sara şi el tăcuseră o clipă.

— Nu o iubeşti?… zise în sfârşit Micuţa.

— Nu! răspunse Franz.

— Adevărat!

— Dacă îţi spun!

— Ei bine! Probează-mi!… Mă prind că ai hotărât să vă întâlniţi mâine, când o să fi vânătoarea cu făclii.

— Dar nu am nici o întâlnire!… răspunse Franz.

Sara îi tăie vorba:

— Este o ocazie cum nu se poate mai bună, zise ea cu un accent uşor batjocoritor; ar fi însă un mijloc să mă înştiinţezi?

— Ce mijloc?

— Dar n-o să vrei!

— Spune!

— De ce?

Franz făcu un gest de nerăbdare.

Spectrul se rezema de stâlp. Nu făcea nici o mişcare. L-ai fi luat drept una din acele figuri, funebre, săpate în marmura mormintelor, dacă nişte tresăriri slabe nu i-ar fi mişcat din când în când lungile cute ale giulgiului său.

Numai capul i se vedea lipit de stâlp. Sara şi Franz nu-l zăreau.

— Ascultă! zise Sara, dacă sunt geloasă, pricina e că eu încă te mai iubesc!... Îmi e frică. Fie-ţi milă de mine şi mă linişteşte!... Mie mi se pare că ai acordat alteia ceasurile de vânătoare. Dacă mi le dai mie nu-mi este teamă şi voi fi foarte fericită.

Spectrul gemea.

— Ceasurile acelea sunt ale dumitale ca toate ceasurile vieţii mele, răspunse Franz, care nu ştia cum să scape. Unde vrei să te găsesc?

— În spatele castelului, răspunse Sara, zâmbind sub mască, în câmpul unde sunt ruinele vechiului sat Bluthaupt.

— La ce oră?

— O jumătate de ceas după deschiderea vânătoarei.

— Voi fi! răspunse Franz.

Sara îi făcu un semn mic graţios cu capul şi se depărtă.

Sub voalul personajului deghizat în spectru fu un fel de ecou al ultimelor vorbe ale lui Franz.

Se întoarse să se uite după Sara, pe urmă porni spre uşă.

Străbătu lungile coridoare şi sui scara care ducea la apartamentul agentului de schimb Léon de Laurens. Băgă o cheie în broasca uşii, pe care Sara o încuiase pe dinafară.

Intră. Giulgiul pică de pe el; era chiar Léon de Laurens.

Căzu pe marginea patului. Pe faţa lui, minată de suferinţă, se vedea o durere de moarte.

Rămase multă vreme nemişcat tocmai ca un om lovit de trăsnet.

Pe urmă, din ochii săi care-i intraseră în adâncul capului, îi picară două lacrimi şi se rostogoliră încet-încet pe obraz.

Pieptul său slab se umflă, buzele lui palide se deschiseră puţin şi cuvintele: O iubesc încă!... Îi picară ca un suspin sfâşietor.

Sara lăsase pe Franz şi se dusese drept la cavalerul de Reinhold.

— Mâine, îi zise ea, după deschiderea vânătorii, vine în ruinele vechiului sat.

— Sigur? întrebă cavalerul.

— Cu mine... Ia-ţi măsurile trebuitoare.

— Frumoasă doamnă, zicea tânărul Abel doamnei marchize de Beautravers, cu care dansa necontenit, nu ştiu dacă visez dar mi se pare că oamenii noştri în roşu au mai crescut de-o şchioapă în seara asta.

Doamna marchiză îşi puse binoclul la ochi şi se uită spre locul arătat.

— Ai dreptate! răspunse ea; am văzut pe unul din ei trecând şi mi se părea mai mic... Dar, rogu-te, cine sunt domnii aceştia?

Abel îşi lăsă mustaţa pomădată în jos.

— Asta-i secret mare, frumoasă doamnă! zise el. Nici chiar mie n-a vrut nimeni să mi-l încredinţeze. Dar, iată, unul din ei care se duce să facă intrigă la doamna vicontesă d'Audemer.

— Iată un altul... care ia braţul contesei, sora dumitale, zise marchiza.

— Frumos de tot! zise tânărul Abel, sunt completi!... Iată şi al treilea că se leagă de îngâmfatul de Franz.

Toate acestea erau adevărate. Cei trei oameni în roşu care de la Începutul balului jucau un rol pasiv prea puţin potrivit cu fantasticele lor costume, găseau în sfârşit că a venit vremea să lucreze.

O întreită scenă începu acum, care, pentru curioşi cam semăna de departe cu scena pustnicului.

Toată lumea dimprejurul lor era intrigată.

Primul atinsese pe Franz pe umăr şi-i zisese cu un ton părintesc:

— Eşti un nătărău, scumpule, şi-ţi baţi joc de oameni cu minte care sunt de o sută de ori mai buni ca dumneata!

Franz întoarse capul încremenit.

În vremea asta, cel de al doilea murmura la urechea fratelui Denisei:

— Domnule d'Audemer, eşti de rasă pură şi nobilă... Am cunoscut pe domnul tatăl dumitale şi eram prieten cu el.

— Oricine ar fi, domnule, zise Julien, vorbele acestea îmi pare prea grave pentru costumul pe câre-l porţi şi, pentru locul unde ne aflăm.

— Nu pot să aleg nici locul, nici costumul, domnule viconte şi este adevărat că de lucruri foarte serioase am să-ţi vorbesc!...

Cel de al treilea se aşezase în faţa vicontesei şi o despărţise de mulţime.

— Contesă Hélène de Bluthaupt, ai uitat tot?… o întrebă el răstit.

Denise dansa. Cavalerul de Reinhold făcea pe amabilul într-o altă parte a sălii; omul în roşu alesese un moment când doamna vicontesă d'Audemer era singură.

Numele acesta de Bluthaupt care i se dăduse şi pe care nu-l mai purta de atât de multă vreme, o aruncă drept în mijlocul trecutului. O mulţime de amintiri i se deşteptară.

Cu toată vârsta sa, tot păstrase urme din frumuseţea rece şi blondă.

Primele vorbe ale misteriosului personaj o zbuciumară: îngălbeni.

— Cine eşti? îl întrebă tulburată.

— Ce-ţi pasă? răspunse omul în roşu. Sunt un glas care îţi vorbeşte de familia dumitale asasinată.

Vicontesa tresări, dar ridică cu mândrie capul în sus. Voia să înfrunte.

Şi accentul său se făcu batjocoritor.

— Mi s-au mai şoptit multe capitole din romanul acela absurd, zise ea; vii din partea fraţilor mei?

— Vin din partea tatălui dumitale, doamnă, răspunse *Omul în roşu* cu o voce înceată şi solemnă. Contele Ulrich de Bluthaupt din partea sorei dumitale contesa Margarèthe, şi din partea soţului dumitale Raymond d'Audemer. Toţi trei au murit ucişi!

Vicontesă încercă un gest de dispreţ, însă fruntea i se făcu palidă şi obrazul i se roşi.

— Lasă-mă, domnule; te rog, lasă-mă!... murmură ea.

— La dracu, tinere ştrengar, dacă ai fi rămas mort în vreun colţ din pădurile lui Geldberg, ai fi meritat! zicea în vremea asta întâiul *Om în roşu*, care nu lăsa pe Franz de braţ.

— Aş! Istoria dumitale e veche şi o ştiu cu de-amănuntul! zise Franz.

— Prezumţios şi nebun! bombăni Omul în roşu. Este al familiei!... La dracu! Nepoate, mi se spusese că nu-ţi e frică de nimic, zise el tare... Dar cu toate astea dădeai mult de lucru celor care te supravegheau.

— Cine are dreptul să mă supravegheze? întrebă Franz.

— Iartă şi dumneata prea marea libertate, domnule!... Lumea îndrăznea să facă asta şi cred c-o s-o mai facă şi altă dată... O, Doamne! Dacă te-ar lăsa cineva în pace, le-ai duce râzând să te arunci în cea dintâi cursă din cale!

Franz bătu din picior.

— Nu-mi place tonul acesta! zise el, şi nimic nu-mi e mai urât decât să fiu tratat ca un copil.

— Graţiosul meu domn, răspunse *Omul în roşu* tot cu accentul său de bătaie de joc, nu te supăra, te rog, pentru Dumnezeu!... O să te scape lumea şi fără voia dumitale... şi numai dacă poţi să te fereşti până mâine seară...

— Hei! Îmi pare că ştii prea multe despre mine! zise Franz jumătate vesel, jumătate supărat.

— Ştiu foarte multe!... Dar, ascultă-mă Să-ţi mai dau încă un sfat... Să nu te duci mâine la vânătoarea cu făclii.

— Auzi vorbă!... începu Franz izbucnind în râs.

— Mă aşteptam la asta... Ei bine, dacă te duci, făgăduieşte-mi cel puţin să nu te desparţi de grosul mulţimii.

— Pentru ce?

— Pentru că acel care ţi-a trimis un glonţ în umăr a avut destulă vreme să încarce încă odată arma.

Al doilea *Om în roşu* sta în faţa lui Julien.

La obrazul lui Julien se vedea nemulţumire şi necaz. Se ghicea o provocare gata să-i pice de pe buzele încreţite.

Omul în roşu zicea rece şi liniştit:

— Nu vorbesc pentru dumneata domnule viconte, ci pentru părintele dumitale, care a fost binefăcătorul meu... Nu-ţi mai zic ca odinioară: O să iei de soţie pe fiica unui ucigaş...

— Odinioară!... repetă Julien.

— Da!... Nu acum îţi dau cel dintâi avertisment... La Paris, în noaptea de lăsatul secului...

— La balul Favart!... zise Julien.

Omul în roşu se înclină în semn de adeverire.

— A! zise tânărul viconte apropiindu-se, dumneata erai!

În accentul şi în poza sa era o ameninţare de violenţă.

Vocea *Omului în roşu* era tot mai liniştită.

— Nu-ţi vorbesc nici de trecut, zise el, ci de prezent... Femeia aceea cu care te-ai logodit...

— Taci, domnule! zise Julien apucându-l de braţ.

Vorba aceasta îi trecu printre dinţi ca un şuierat.

— Femeia aceasta este o…

Omul în roşu nu-şi putu isprăvi vorba. Julien îi puse mâna pe gură.

Omul în roşu îl respinse, însă nu cu violenţă. Printre găurile măştii sale se uita cu un fel de compătimire la tânărul viconte.

— O iubeşti, dar?… murmură el.

— Cum nu voi iubi pe nici o femeie în lume! răspunse Julien d'Audemer.

Omul în roşu păru că ezită.

În momentul acesta se petrecea în bal ceva ciudat. Pe când orchestra atrăgea pe dansatori în acordurile săltăreţe, ale unei muzici ultra-naţionale, misterioasa treime a oamenilor în roşu, care produsese atâta efect la începutul balului, părea că se multiplicase.

Cea mai mare parte din lume nu băga de seamă detaliul acesta, însă acum erau în sală şase oameni în roşu.

Şase oameni care purtau fantastica manta a demonilor din legendă.

Sala era mare şi mulţimea compactă. Cei şase oameni cu mantalele roşii erau împrăştiaţi. Nimeni nu se gândea să-i numere.

Cu cât urma discuţia, cu atât şi Franz, Julien şi vicontesă d'Audemer se tulburau mai mult în faţa necunoscuţilor care le vorbeau.

— Lasă-mă, domnule! zise vicontesa.

— După ce vei scăpa de mine, răspundea al *treilea om roşu* cu vocea sa înceată şi aspră, ai să rămâi cu conştiinţa dumitale, doamnă. Dar vezi dacă nu aveam dreptate să zic că ai uitat tot! … Eşti aici, veselă şi zâmbitoare, de vreo cincisprezece zile, în castelul acesta unde au fost asasinaţi Gunther, contele de Bluthaupt, şi sora dumitale Margarèthe.

— Calomnie!… zise vicontesa.

— O! nu mai zice vorbele acestea, contesă Hélène!… Îţi este frică să crezi; dar trebuie să crezi!… Iată, fără ca să ies din sala de aici pot să-ţi arăt pe principalii actori ai tuturor acelor drame sângeroase…

Vezi pe omul acela care cu capul e mai înalt decât toţi vecinii, săi? Degetul său întins arăta pe ungurul Yanos. Omul

acela acum douăzeci şi doi de ani şi-a vârât sabia în inima contelui Ulrich, tatăl dumitale.

Vicontesa tremura şi aproape că nu mai putea sufla. Se forţa să scape de strânsoarea asta morală care o ţinea roabă; însă *Omul în roşu* îşi punea continuu talia sa înaltă între ea şi mulţime.

— Odată iubeai mult pe sora dumitale Margarèthe, zise el iar, contesă Hélène!... Uite-te la bătrânul acela, arăta pe doctorul José Mira; într-o vreme era doctorul lui Bluthaupt... Biata Margarèthe sta culcată, palidă şi zdrobită de durerile naşterii. Îţi aduci aminte cât era de bună şi de frumoasă!... Misiunea doctorului acestuia era s-o îngrijească; însă a otrăvit-o!

Contesa fu cât pe ce să cadă. N-o mai ţineau picioarele.

— O! Este grozav! murmură ea, lasă-mă! lasă-mă!...

— N-am terminat încă, zise *omul în roşu* întinzând mâna spre cavalerul de Reinhold; acesta este cel din urmă... Acesta este ginerele ales de dumneata pentru fiica dumitale, doamnă... Şi cu toate acestea nu odată ţi s-a spus că el a ucis pe vicontele Raymond d'Audemer, soţul dumitale!

Vicontesa fu silită să se rezeme de un scaun ca să nu cadă.

— Cum să pun eu temei pe o astfel de minciună? îngână ea.

— Văzând pe martorul acelei crime, doamnă... Ascultând ceea ce va spune un om care a îngenunchiat, mai mult mort, în marginea prăpastiei şi care el mai întâi a zis *De profundis* pentru mântuirea sufletului lui Raymond d'Audemer!

Vocea vicontesei slăbise aşa de tare încât mai că nu se auzea.

— Nu te cred! zise ea cu oarecare sforţare.

Omul în roşu desfăcu mantaua şi scoase din sân un portofel mic pe care erau gravate iniţialele lui Raymond d'Audemer. Lungile cute alo stofei roşii care-l înfăşură din cap până în picioare lăsară să se vadă, când le deschise, un costum care scânteia de aur şi de pietre scumpe. Asta ţinu o clipă. Mantaua se închise la loc, vicontesa nu băgase de seamă.

Omul în roşu zise iar, cu un accent năbuşit:

— Acum douăzeci de ani. În noaptea tuturor Sfinţilor, am găsit un cadavru pe drumul Heidelbergului, în fundul unei gropi adânci care se cheamă Iadul de la Bluthaupt... Portofelul acesta, doamnă, era al lui. Îl cunoşti?...

Vicontesa întoarse ochii când văzu portofelul.

— Nu văzusem omorul, zise *omul în roşu*, şi nu ştiam numele ucigaşului… Însă Dumnezeu îmi aduse în cale într-o zi un vechi slujitor al contelui Gunter, care din întâmplare era la marginea Iadului chiar în momentul… Secretul de sânge apăsa pe conştiinţa bietului om. Mi-a mărturisit ceva şi numai de la el ştiu că să-ţi spun: acesta e ucigaşul lui Raymond d'Audemer! Degetul său întins arăta iar pe Reinhold care dansa voios prin mulţime, fără să ştie ce se petrece aşa de aproape de el.

Vicontesa era foarte mişcată.

Vorbele necunoscutului atinseseră în ea o coardă mută de multă vreme, dar care încă era simţitoare. Ea iubise pe soţul său cu devotament şi cu pasiune.

Se făcu o tăcere în care timp vicontesa, cu capul în jos şi abia suflând, părea că nu ştie ce să facă.

Necunoscutul sta nemişcat şi aştepta.

— Dar… zise în sfârşit vicontesa care abia scotea vorbele, omul acela, vechiul servitor al unchiului meu Gunther… unde este?

— Du-te mâine, doamnă, răspunse *Omul în roşu* un ceas după ce se va deschide vânătoarea cu făclii, în aleea de molizi care duce la Iadul Bluthauptului… Martorul crimei îţi va arăta singur locul unde s-a poticnit calul lui Raymond d'Audemer.

— Mă voi duce!… murmură vicontesa.

Dansul tocmai se isprăvea. Mişcarea care se făcea în bal aduse pe Reinhold şi pe Mira către vicontesa care vorbea cu *Omul în roşu*.

Vicontesa, zdrobită un moment sub povara acestor destăinuiri grozave, se revoltă din nou, nevoind să creadă. O idee îi trecu ca fulgerul prin cap. Îşi închipui că o intrigă geloasă, urzită în umbră printre invitaţii de la Geldberg, voia să împiedice căsătoria copiilor săi care era visul cel mai scump.

Uitându-şi emoţia şi tare în ideea că vor s-o mintă, nu mai văzu în necunoscut decât un om care abuzează de privilegiul măştii şi care joacă o comedie perfidă.

Îi veni poftă să smulgă masca calomniatorului.

— Domnule Reinhold, vino în ajutor! strigă ea.

Omul în roşu făcu o mişcare de mirare. Însă aşa de repede fu mişcarea aceasta că nu se băgă de seamă. El însă luă numaidecât o atitudine mândră şi stăpână pe sine.

Şi Reinhold şi Mira alergară când auziră strigătul vicontesei. Toţi cei dimprejur care auziseră chemarea sa, al cărui accent avea ceva tragic, înaintară curioşi şi făcură cerc împrejurul necunoscutului.

Printr-o coincidenţă ciudată acelaşi fapt se petrecea în alte părţi ale sălii.

Lumea înconjura pe *Omul în roşu* pe care Franz îl apucase de guler. Lumea înconjurase şi pe al doilea om în roşu căruia Julien d'Audemer îi zisese tare:

— Minţi!...

Era un întreit scandal. Între dansuri balul acesta avea incidente destul de dramatice.

Conversaţia lui Franz cu *Omul în roşu* urmase cursul până în clipa când acesta din urmă pronunţase câteva vorbe care dau să se înţeleagă că el cunoştea destinul tânărului.

Imaginaţia lui Franz se aprinsese ca un fir de praf de puşcă aprinsă. Fantasticele amintiri din zilele din urmă petrecute în Paris, speranţele nebune, dorinţele, temerile sale, visurile sale, toate acestea se treziseră în mintea sa.

— Vreau să ştiu!... zise el.

— Vei şti mâine tot! răspunse *Omul în roşu*.

— Vreau să ştiu!... Chiar în clipa aceasta! strigă Franz aprins. Nu te las până nu-mi vei spune!...

Cât despre Julien, era într-o stare de spirit care făcea probabilă şi iminentă insulta.

În momentul când cerea socoteală *Omul în roşu* se oprise, cuprins de compătimire.

Omul în roşu avea negreşit un interes mai tare decât mila.

După o tăcere scurtă, începu iar să vorbească; Julien era vânăt.

— Aşa de scurtă ţinere de minte ai, zicea necunoscutul, încât ai uitat supeul dumitale vesel de la Cafeneaua

englezească, domnule viconte?… Acolo aveai a amantă foarte frumoasă, zău!

Julien îşi aducea aminte de îndoielile sale. Simţea că iar o să aducă ceva care să-i facă rău. Avea poftă să omoare pe omul acesta ca să-i oprească vorbele.

— Dar acele amante frumoase, zise iar *Omul în roşu*, nu sunt ca să poarte un nume ca al părintelui dumitale, cu atât mai mult că adeseori ele au memoria admirabil de împodobită şi că sunt pline de amintiri… Dacă ai vreo îndoială în privinţa aceasta, ai bunătatea domnului viconte să întrebi pe contesa Esther ce ştie de un oarecare baron german pe care îl cheamă Goëtz.

Julien vru să vorbească dar nu putu!

— Ce om de petrecere şi Goëtz aceia! zise *Omul în roşu*, pe legea mea! Contesa şi el se înţelegeau de minune împreună, deşi baronul nu avea nicidecum caraghioasa idee ca s-o ia de soţie!… Şi aş putea să-ţi spun…

Julien ceru tăcerea, cu un gest în care era tot atâta rugăciune cât şi ameninţare.

— Ba nu! zise necunoscutul răspunzând acestui gest, nu pot să tac până ce nu voi isprăvi pentru că ţin la vicontele Raymond acum după ce a murit, după cum am ţinut la el şi pe când trăia… Şi fiul său trebuie să ştie că femeia pe care vrea s-o ia de nevastă, este o femeie pierdută.

Julien tresări. Tot sângele i se sui în obraz.

— Minţi! îi strigă el voind să-i smulgă masca necunoscutului.

Aceasta însă îl dădu la o parte fără să-şi piardă liniştea.

Mulţimea veni lacomă ca să afle.

Aşa că în sala aceea mare toată lumea îşi avea spectacolul său gratis. Aici era vicontesa instalată, acolo. Franz care ţinea pe un om de guler ca pe un hoţ, dincolo Julien d'Audemer care turba de mânie în faţa adversarului său.

Oamenii în roşu erau înalţi, toţi trei, şi privirile lor dominau valul acesta de capete.

Între ei fu, de departe, un fel de înţelegere mută.

Toţi trei îşi strânseră mantalele şi arătară că vor să se retragă.

Erau înconjuraţi din toate părţile şi încolţiţi; dar, dacă te-ai fi uitat bine la mişcarea care se făcu în mulţime, ai fi putut crede că ei aveau ajutoare destul de numeroase.

Julien, Franz, doctorul şi alţii voiră să le taie drumul cu sila. Deodată se auzi o gălăgie. Oamenii pe care nimeni nu-i cunoştea străbătură mulţimea şi se puseră cu o stângăcie prefăcută în faţa lui Julien, în faţa lui Franz şi a tuturor celor care încercau să se împotrivească retragerii celor trei mantale roşii. Doamnele strigau speriate, bărbaţii se grăbeau să facă ceva ce nu ştiu. Toţi se amestecau, se împingeau, se zdrobeau.

Reinhold căuta pretutindeni pe Yanos, al cărui ajutor ar fi fost preţios în asemenea împrejurare, însă ungurul se dusese de un ceas să se culce.

Cei trei oamenii în roşu, urmând nişte linii convergente, înaintau încet spre uşa cea mare.

Ajunseră în prag, protejaţi de cercul de necunoscuţi care se prefăcea că vrea să-i asalteze.

Odată fură toţi văzuţi unul lângă altul lângă prag. Staturile lor înalte erau exact egale, parcă fuseseră turnaţi.

Ieşiră.

Mulţimea, Julien şi cu Franz în cap, se năpustiră după ei în anticameră. Cohorta misterioasă care le apărase fuga se împrăştie.

Anticamera şi coridoarele vecine se umplură.

Şi, pe când lumea cânta se auziră voci care ziceau:

— Iată-i! Iată-i!

Julien, Franz, şi cei mai înfocaţi se întoarseră nebănuind de fel că erau păcăliţi.

Tocmai în mijlocul anticamerei lumea se înghesuia împrejurul a trei oameni îmbrăcaţi cu mantale roşii, care încercau să scape.

Şi toată lumea zicea:

— Ei sunt! Ei sunt!…

Fiecare era ţinut de către patru oameni. Se făcu drum vicontesei, lui Franz şi lui Julien ca să se apropie.

— Luaţi-i masca! strigă doamna d'Audemer repezindu-se spre cel mai înalt din trei.

Ceilalţi doi fură daţi pe mâna lui Julien şi a lui Franz.

Păştile fură smulse.

Vicontesa se găsi în faţa domnului conte de Mirelune.

Julien dădu cu ochii de Amable Ficelle, autorul piesei Triumful şampaniei şi al amorului.

Franz rămase cu gura căscată când se văzu în faţa roşcovanului Polyte, favoritul doamnei Batailleur.

Şi unii şi alţi erau încremeniţi.

Lumea începu să râdă cu hohot, deşi nu pricepea enigma.

Ici şi colo se auziră voci care ziceau că aceşti trei oameni în roşu nu erau adevăraţi oameni în roşu.

Lumea se întoarse la dans.

Grosul invitaţilor se plângea acum că se abuza foarte ciudat de legendă şi fiecare se săturase de cei trei oameni în roşu.

Un ceas după incidentul acesta, pe care cei mai mulţi îl luau drept o comedie chibzuită mai dinainte şi care avusese un succes mediocru, asociaţii lui Geldberg stau în sală adunaţi la un loc şi vorbeau încet.

— Este învederat, zicea Reinhold, că nici Ficelle, nici Mirelune, nici bietul băiat acela pe care-l cheamă mi se pare, Polyte, nu sunt amestecaţi aici… Cu toate acestea toţi câţi au intrat au fost cunoscuţi!

— Adică s-a făcui încercare, răspunse Van-Praët. Eram în fereastră şi am văzut pe toată lumea intrând deodată… Unii îşi scoteau masca, alţii şi-o păstrau… Nimeni nu era oprit şi poate că acei trei oameni au trecut nebăgaţi în seamă.

— Ei şi alţii… murmură doamna de Laurens.

— Ce vrei să zici?

— Vreau să zic că acei trei oameni nu erau singuri în sală… N-aţi băgat de scamă acei fel de cohortă care-i urma pretutindeni şi părea că-i apără?… M-aş prinde că sunt hoţii de nemţi din Templu! zise Reinhold.

— S-ar putea întrebuinţa mai multă asprime la ieşire decât la intrare, zise doctorul Mira, şi să se pună o gardă bună la grilă.

— Voi pune acolo pe Johann, zise Reinhold; are să-mi dea el socoteală de toate figurile bănuite.

— Este de înţeles că o să fie oameni din destul şi că o să se pună mâna pe toţi câţi au intrat fără drept.

— În chipul acesta o să punem mâna pe cei trei oameni în roşu ai noştri.

Erau cam în mijlocul sălii.

Nu departe de ei, doamna vicontesă d'Audemer stătea pe un fotoliu între fiica sa şi fiul său. Franz se învârtea împrejurul Denisei. Esther vorbea cu Julien, care stă pe gânduri şi posomorât.

Repeta în sine numele acela de Goëtz pe care-i pomenise *Omul în roşu*.

Avea poftă să ceară o explicaţie Estherei, însă nu cuteza, pentru că spiritul său slab îi plăcea mai mult îndoiala decât siguranţa.

Asociaţii îşi vedeau de sfatul lor. Tocmai se întrebau cine erau actorii acestei drame ciudate şi numele baronului de Rodach răspundea fireşte acestei probleme.

Balul mergea tot aşa de vesel. Câţiva tineri care voiau să facă efect, şi printre care trebuie citat în prima linie Abel de Goldberg, îşi schimbaseră de câte două-trei ori costumul. Adunarea era din ce în ce mai strălucită şi era foarte greu să se vadă altcineva mai măreţ.

Dar, cu toate sforţările lor, tinerii care voiseră să facă efect, şi chiar Abel de Geldberg erau ridicol întunecaţi de un oarecare senior de la curtea Elisabetei, al cărui costum splendid avea ceva regal.

Eghiletele de la haina sa de atlas alb erau prinse cu nasturi mari de diamant. Cordonul lânii de aur, care scânteia de pietre scumpe, i se cobora până pe piept. Ordinul Jartierei era legat peste ciorapul de mătase, şi o placă de rubine, roşie ca focul, îi prindea pe pălăria sa de pâslă o pană mare lăsată pe spate.

Costumul acesta lăsa să se vadă formele frumoase ale unei talii nobile şi robuste. Nici în vis nu se putea vedea un port mai nobil şi mai mândru.

Încă de când intrase, femeile nu-l pierdeau din ochi. Tinerii care umblau după efect îşi pierdeau vremea şi a patra toaletă a lui Abel de Geldberg nici nu fusese băgată în seamă.

Seniorul de la curtea Elisabetei se preumbla singur prin mulţime şi nu vorbea cu nimeni.

Trecuse de două-trei ori pe lângă asociaţi care vorbeau tainic de-o parte.

Odată auzi pronunţându-se numele baronului de Rodach.

— Cine vorbeşte de baronul de Rodach! întrebă el tare.

Geldbergii încremeniră.

Toţi tăcură în sală. Toţi se uitară la el.

Domnul de la curtea Elisabetei înaintă cu capul sus până la grupul format de asociaţi. Îşi scoase masca: era chiar baronul de Rodach!

Asociaţii lăsară capul în jos văzându-i privirea sa liniştită.

Când îşi scoase masca se auzi în sală un murmur lung de admiraţie.

Însă în murmurul acesta se auzi două ţipete:

— Goëtz!... zise Esther.

— Fratele meu, Otto! zise vicontesa d'Audemer îngălbenind.

Franz, care se apropiase murmură şi el că în vis:

— Cavalerul german!

Ţipătul Esterei izbi întocmai ca un pumn, drept în inimă pe Julien.

Ţipătul vicontelui făcu pe asociaţii Casei do Geldberg să tresară.

Aici era o descoperire întreagă. Vrăjmaşii erau în mijlocul lor. Aveau de-a face cu fiii contelui Ulrich, de care toată lumea se ferea.

Baronul de Rodach salută în dreapta şi în stânga, pe Esther zâmbind, şi pe vicontesa serios.

Pe urmă se întoarse spre asociaţii care evitau să dea ochii cu el.

— Ei bine, domnilor, sunteţi mulţumiţi de mine? zise el.

Reinhold îngână un răspuns neînţeles.

N-am vrut să vă las să sfârşiţi serbările astea frumoase, zise baronul de Rodach, fără ca să mă arăt în mijlocul dumneavoastră, prietenii şi asociaţii mei... Criza comercială s-a sfârşit... N-aveam pentru ce să mai stau la Paris. Am venit să mă veselesc cu dumneavoastră.

— Şi prea bine ai făcut, domnule baron! răspunse doamna de Laurens, care reuşi cea dintâi să-şi vină în fire.

— Suntem fericiţi... începu Van-Praët.

— Suntem veseli... zise doctorul cu un glas lugubru.

— Suntem încântaţi!... zise Reinhold strâmbându-se în loc de a zâmbi.

— Dar, zise doamna de Laurens, socotesc că nu ne-ai făcut injuria să tragi în altă parte decât la castel... Aici eşti acasă la dumneata, domnule baron, şi am să dau ordine să-ţi pregătească un apartament.

Pentru întâia oară luă accentul lui Rodach o nuanţă de ironie.

— Mii de mulţumiri doamnă, zise el, sunt foarte măgulit de oferta dumitale amabilă, dar nu pot să primesc...

Se întoarse spre Reinhold şi Mira.

— Ştiţi ce v-am spus, când ne-am întâlnit întâi, zise el, mi-aţi cerut în ziua aceea adresa, şi v-am răspuns: "Îmi place misterul… este o manie a mea…". De atunci nu m-am schimbat, doamnă şi scumpi asociaţi… Să-mi daţi voie să nu vă spun unde stau.

Orchestra aruncă un dulce preludiu de vals.

Rodach luă mâna doamnei de Laurens.

— Vrei să fiu cavalerul dumitale? zise el zâmbind.

Sara, palidă şi tremurând, se lăsă în braţele lui.

Mai că nu putea răsufla.

Reinhold, Mira şi Van-Praët se uitară după ei cum se depărtau în vârtejul valsului.

Franz sta nemişcat şi cu ochii zgâiţi după omul acela care părea că exercită asupra fiecăruia o putere aşa de ciudată.

— Mă duc să trezesc pe ungur! zise Reinhold încet.

— Nu trebuie să iasă vie, din castel! zise şi doctorul.

Baronul mai mult o târa, decât dansa cu Sara care era zdrobită.

Toate femeile ar fi vrut să fie în locul doamnei de Laurens.

Lia de Geldberg era singură în camera sa. Părăsise balul de multă vreme, pentru că nu se simţea bine şi nu putea suferi zgomotul acela vesel care era în contrast cu gândurile sale triste.

De cincisprezece zile Liei îi era frică. Speranţa o părăsea cu încetul. Azi o cuprinse disperarea.

În inima sa răsunau încă vorbele pustnicului, îi zisese să spere în Dumnezeu fiindcă pentru ea nu mai era fericire pe pământ.

Era un suflet frumos, plin de răbdare şi de forţă; însă lovitura aceasta din urmă o atingea foarte crud. Curajul îi scădea. Trebuie vreme până să te deprinzi cu tăria inimilor care nu mai speră.

Lia se culcase pe pat, îmbrăcată cum era în costumul său de bal. Rochia albă, încheiată încă, îi desena formele sale încântătoare şi pe fruntea palidă sta încă vesela cunună de flori.

Era frig. Însă corpul său ardea. Frigurile îi măreau şi mai mult ochii şi le schimbau el privirea.

Încercase să se roage. Vai! În astfel de ceasuri de durere, sufletul slăbeşte şi un val gros ascunde gândul spre Dumnezeu. Gura nu mai şl ie să găsească vorbele de rugăciune care mângâie.

Biata copilă îngenunchease. Însă stătuse multă vreme cu lacrimi sub pleoape şi cu un nume în inimă: numele lui Otto, pe care-l iubea mai mult poate, cu cât spera mai puţin.

Pe urmă se ridicase nevoind să se gândească la amor aşa îngenunchiată cum se vorbeşte lui Dumnezeu, şi se aşezare pe marginea patului.

O! Ce amare sunt ceasurile astea când vezi că-ţi scapă toate speranţele iubite!

Fiecare fericire ajunge un chin. Amintirile scumpe ne otrăvesc, şi pentru fiecare surâs amintit trebuie o lacrimă.

Lia, cu capul în jos, cu mâinile împreunate pe genunchi, îşi aducea aminte, biata copilă! Foarte aproape de acolo, în preajma Esselbahului, îşi petrecuse tinereţea sa fericită.

Ajungând la Geldberg recunoscuse acel castel înalt şi mândru în faţa căruia visa într-o vreme proscrisul, când îl văzuse ea pentru întâia oară.

Pe câmpiile dimprejur, găsise şi potecile cunoscute pe unde Otto îi vorbea de iubire.

Otto era acolo, pentru ea, sub acei copaci mari, unde se aşezau împreună odinioară, amândoi plini de încredere în viitor.

Abia câteva luni trecuseră de atunci şi viitorul, era o întreaga viaţă de doliu!

Pentru că vocea pustnicului găsise prea puţină speranţă de ucis în inima Liei, ea primea sentinţa aceasta şi nu făcea apel împotriva ei. I se anunţa nenorocirea, ea pricepuse, pentru că pentru ea, era numai pierderea lui Otto.

Zdrobită de durere şi de oboseală, vru să doarmă, însă nu putu.

Stătu un ceas întreg, albă şi palidă, întinsă pe pat. Nu putea să închidă ochii.

Se ridică şi deschise fereastra, care dă spre câmpie.

Era o noapte frumoasă de iarnă; luna aluneca încet pe cerul fără nori.

Era tăcere, îi nişte.

Frigul îi făcu bine deocamdată fetei, dar nu trecu mult şi simţi un fel de amorţeală. Frigurile i se accentuară şi un flux de idei noi îi veniră în minte. Se aplecă pe fereastră. Golul care era sub ea o atrăgea.

Se dădu înapoi.

În cameră auzi un zgomot, acelaşi zgomot pe care-l auzea foarte des şi care părea că o urmăreşte şi în Germania ca şi în Paris.

Se opri în loc tremurând şi ascultând. În momentul acesta de tulburare îi fu şi mai frică decât altă dată. Se uită pe câmpie şi i se păru că fiecare obiect se mişca. Molizii cei negri fugeau ca nişte valuri înalte pe clinul muntelui în jos. Ruinele albe ale vechiului sat semănau cu nişte stafii îmbrăcate în nişte giulgiuri lungi.

Zgomotul continua — Lia, fără alt gând decât acela ca să fugă de spaima asta care o înnebunea, deschise uşa şi se repezi în coridor.

La ceasornicul castelului bătea ora patru.

În coridor se auzeau un ecou depărtat al muzicii de bal.

Fără să ştie ce face Lia se îndreptă spre salon, atrasă de zgomotul acela vesel care o liniştea instinctiv.

Coborî scara.

Scara da în galeria aceea în care Klaus avea dese drumuri.

La stânga, coridorul acesta se isprăvea dinaintea unei uşi mici pe unde Klaus intra în curtea capelei. Urmând galeria pe dreapta, se ajungea la partea locuită a castelului.

Drumul acesta îl lua Lia întotdeauna şi poate chiar nici nu bănuia ea că este vreo uşă care să ducă la capelă ruinată.

Tocmai când să apuce ea la dreapta, după ce coborâse cea din urmă treaptă a scării, un om trecu repede pe dinaintea ei.

Cu tot întunericul Lia îi zărise obrazul omului.

Simţi că i se slăbesc picioarele şi se rezemă de zid, dar sări deodată în sus.

Apucă şi ea spre uşa aceea.

Ieşi într-o curte mică, unde luna lumină peste tot. La stânga era un meterez masiv, la dreapta era capela ruinată.

Lia traversă curtea şi intră în capelă prin crăpătura pe unde Klaus intra de multe ori.

Lumina albicioasă şi palidă a lunii intra în capelă pe ferestrele fără geamuri şi prin acoperiş. În noaptea neagră se vedeau nişte mese înalte luminate. Statuile sfinţilor, albe şi înalte, stau în întuneric, stâlpii nu mai aveau alt vârf decât bolta cerului.

Duşumeaua de piatră neagră şi albă păstrată, arăta ici şi colo pietrele largi funebre, care acopereau rămăşiţa mortală a vechilor capelani ai Bluthauptului.

Când intră Lia în capelă, o uşă din spatele altarului se deschise.

Lia tremura, însă o mână misterioasă o împingea înainte. Lăsă ochii în jos ca să nu vadă pe acei oameni de piatră pe care luna îl însufleţea de-a lungul, zidurilor, şi-şi văzu de drum înainte, luându-se după zgomotul uşii.

După puţină forţare izbuti s-o deschidă şi se văzu în faţa unui fel de scară săpată în stâncă.

Coborî scara.

Era o boltă unde se îngropau conţii.

Cel dinţii lucru care-i izbi privirile fu un mormânt larg peste care erau culcate una lângă alte trei statui de cavaleri.

Pe mormântul acesta ardea o lampă, care lumina slab sculpturile celorlalte monumente funebre.

Lângă mormântul celor trei cavaleri sta un bărbat în picioare, cu spatele la lumină. Era cel care trecuse prin coridor.

Pentru el se dusese ea prin întuneric pe drumul acela de care îi era frică. Acum însă nu-i prea venea să se ducă mai înainte, pentru că nu-i mai vedea obrazul.

Poate că se înşelase...

Pe de o parte dorea să se ducă şi pe de altă parte frica o făcea să fugă.

Omul îşi şterse fruntea, părea frânt de osteneală.

El şezu pe marginea mormântului celor trei cavaleri.

Mişcarea aceasta-i puse faţă în luminile razelor lămpii Lia înecă un ţipăt.

De astă-dată nu se mai putea îndoi: era chiar Otto.

Fata nu mai putea de bucurie. Uitase orice frică. Putuse ea să-şi piardă speranţa?

Se repezi spre el... Dar abia făcu câţiva paşi şi se opri încremenită de groază.

Se şterse la ochi.

Un alt bărbat ieşise din umbră, o altă figură care semăna cu a lui Otto.

Visa ea? Ori figurile o făceau să vadă astfel de lucruri?

Pe când se gândea astfel, o a treia figură se văzu ieşind în lumină, şi semănând şi asta cu celelalte două.

Erau aceleaşi trăsături, frumoase şi mândre, aceleaşi staturi înfăşurate în mantale la fel.

Acolo erau trei bărbaţi cu o singură formă, trei reproduceri identice ale aceleaşi fiinţe, trei tipuri ieşite din acelaşi tipar, şi iluzia era aşa de mare, încât Lia nu mai ştia care din trei era amantul său.

Îşi strângea fruntea cu amândouă mâinile, îşi chema în ajutor inteligenţa zbuciumată. Se credea nebună.

Umbra unui stâlp cădea pe ea şi cei trei oameni n-o vedeau.

Cei doi din urmă veniţi, se plecară şi luară de sub mormântul fiilor contelui Negru nişte târnăcoape şi o lopată.

Cel care venise mai întâi ridică în sus lampa şi se duseră spre un loc gol însemnat cu o cruce mică de lemn.

Lia se lipi, tremurând, de piatra rece a stâlpului.

Omul care ţinea lampa o puse jos pe pământ, luă şi el un târnăcop şi toţi trei începură să sape.

Săpară multă vreme în tăcere.

Cinci morminte fură deschise unul lângă altul.

Şi ori de câte ori un mormânt era gata un glas zicea:

— Acesta este pentru Fabricius Van-Praët.

— Acesta este pentru doctorul José Mira.

— Acesta este pentru cavalerul Reinhold.

— Acesta este pentru ungurul Yanos Gorgyi.

— Acesta este pentru bătrânul Mosès de Geldberg!

Lia căzu în genunchi când auzi numele tatălui său.

Cei trei oameni se rezemară pe târnăcoape şi stătură o clipă nemişcaţi.

— Sunt mai bine de douăzeci de ani, fraţilor, de când am săpat o altă groapă toi în locul acesta… zise cel care sosise mai întâi, cu o voce tristă şi gravă. Atunci şi noi eram tineri şi sora noastră trăia!… De atunci şi până azi v-aţi gândit vreodată să ziceţi vreo rugăciune pentru odihna sufletului nefericitului baron de Rodach?

— Voise să necinstească pe sora noastră! răspunseră posomorâţi cei doi fraţi.

— Şi l-am pedepsit cu moartea! răspunse cel dintâi, aşa era dreptul. Suntem însă datori să ne rugăm pentru cei pe care i-am trimis astfel sub mâna lui Dumnezeu, fără să le dăm vreme să mărturisească. Eu fraţilor, de multe ori n-am rugat, pentru că pe omul acela noi l-am despuiat după ce a murit, şi sub numele lui am înşelat multă vreme pe vrăjmaşii noştri.

Cel care vorbea astfel trecu peste mormintele deschise şi îngenunche lângă crucea cea mică de lemn; ceilalţi doi îl imitară.

Se auzi în tăcerea mormântului vorbele latineşte ale lui *De profundis*.

Pe urmă toţi trei se ridicară.

— Ne-am isprăvit datoria pentru noaptea aceasta, zise primul sosit. Haidem să ne odihnim, pentru că o să avem nevoie de toate puterile noastre… Mâine, dacă o vrea Dumnezeu, aceste cinci morminte vor fi pline şi slugile lui. Bluthaupt vor saluta pe copilul conţilor!

Stinseră lampa şi se îndreptară spre scara capelei.

Lia, mai mult moartă decât vie, se ducea după ei.

Ei străbătură capela şi pe urmă curtea.

În momentul când cel care venise mai întâi voia să intre în galerie se simţi oprit de pulpană.

Se întoarse. Lia sta îngenuncheată la picioarele lui.

Ceilalţi fraţi se făcuseră nevăzuţi.

— Otto!… murmură fata cu o voce slabă, eram acolo… în boltă, am văzut lot… am auzit tot… Ştiu bine că de acum încolo nu mai pot fi a ta…

Îi pică o lacrimă pe obraz.

— Dar, te rog, cruţă viaţa tatii! zise ea cu mâinile împreunate.

Lună o izbea drept în faţă şi-i lumină admirabila sa frumuseţe.

Otto era mişcat aşa de mult încât nu mai putea zice nici o vorbă. Dintre toate problemele vieţii sale, aceasta era poate cea mai amară.

Ridică pe fată şi o atrase pe inimă.

— Dumnezeule! Fie-ţi milă de el şi de mine!

— Lia, zise după o tăcere Otto, te iubeam!… Te iubesc!… Nici o dată nu voi mai iubi o altă femeie!… Dumnezeu să te facă fericită şi mie să-mi dea o îndoită parte de suferinţe!

Capul fetei se rezemă pe sânul bastardului de Bluthaupt.

— Adio, Lia. Nu ne vom mai vedea în lumea aceasta! zise Otto silindu-se să se desfacă din braţele fetei.

Şi pe când Otto deschidea uşa ca să se depărteze, Lia îi zise:

— Nu mi-ai făgăduit viaţa taţii!

Otto se opri nehotărât.

— Îţi făgăduiesc viaţa lui Mosès Geld, Lia, zise el în sfârşit, însă trebuie să se facă dreptate şi pentru el poate că ar fi mai bine să moară…

Otto pieri.

Lia căzu în genunchi, cu capul pe iarba îngheţată care creştea printre pietrele cu care era aşternută curtea.

Capitolul XII - Plecarea la vânătoare

A doua zi, pe la ceasurile şapte seara, cei din castelul de Goldberg se ridicară de la masă.

Prânzul se ţinuse devreme din pricina faimoasei vânători cu făclii care se aştepta de trei săptămâni.

Vânătoarea asta era cel din urmă act al serbării. Invitaţii trebuiau să plece spre Paris a doua zi.

Nu mai e nevoie să spunem că prânzul fusese superb. Bucătarii casei de Geldberg se întrecuseră, voind să încununeze seria minunilor lor culinare.

Se băuse şi se mâncase peste măsură, sub pretext de adio. La desert toţi erau înduioşaţi şi aprinşi de şampanie, declamaseră câteva versuri mici şi slabe.

Miroseau de departe a mirosuri prea cunoscute a bucătăriilor burgheze şi se îndopau tocmai ca acea cămilă prevăzătoare care are să răzbată un pustiu.

La ieşirea din salon, picioarele domnului conte de Mirelune se cam clătinau. Cât despre Ficelle, era beat, beai ca un om cârc se ocupă serios de cuplete.

Toate prostiile câte le scrisese în piesele lui le vâra în urechea grasei neveste a comerciantului notabil din stradă Laffite.

La începutul prânzului s-ar fi băgat de seamă că membrii casei de Geldberg aveau un fel de preocupare, dar cu toate astea izbutiseră să se arate pe urmă liniştiţi.

Doamna de Laurens nu fusese niciodată aşa de încântătoare şi cavalerul de Reinhold niciodată mai vesel.

Numai Esther era mâhnită. Julien nu se aşezase la masă lângă ea. Frumoasa căuta totdeauna ochii logodnicului său, care părea că fuge de ea.

Julien era lângă mama sa. Vicontesa era foarte tăcută faţă de Reinhold.

Astea toate erau numai nişte nori uşori pe cerul senin, nimerii nu le băga le seamă şi bucuria era generală.

O jumătate de ceas după prânz, mulţimea musafirilor cobora scările castelului, îndreptându-se spre curtea principală, unde se auzea un zgomot mare. Erau strigăte de picheri şi de rândaşi, de note pierdute, date de trâmbiţa pe care o încercau, lătratul de câini şi tropăitul cailor, care nu voiau să stea locului.

Tânărul Abel de Geldberg era în şa în pragul porţii. Trebuia să-şi aducă toată viaţa aminte de seara asta. În calitatea lui de

sportman prea de merit, el era directorul şi şeful acestei părţi a serbării.

În momentul când cele dintâi doamne puseră piciorul în curte, el făcu un semn şi puse trâmbiţa la gură. Se auzi o fanfară veselă, sunată de toţi vânătorii deodată.

În curte era o grămadă foarte numeroasă şi echipajele de vânătoare erau aşezate după sistemul nemţesc.

Doamnele care puteau călări săriră pe cai frumoşi şi iuţi ca să se poată ţine de vânătoare. Altele, deşi îmbrăcate cu uniforma de amazoană, se aşezară pe nişte căi mai blânzi sau chiar în trăsuri.

Grilajul se deschise şi vânătoarea porni.

Era o noapte întunecoasă dar uscată. Nori groşi fără ploaie acopereau cerul.

Invitaţii văzură un spectacol minunat.

Peisajul imens care se vedea ziua, din vârful muntelui, era întrucâtva desenat în noapte de linii lungi de lumină.

Pădurea era o lumină. Fiecare arbore îşi avea cingătoarea să de foc. Iluminaţia se întindea de-a lungul drumului pe unde trebuia să meargă vânătoarea, făcând nişte curbe capricioase.

Şi toate focurile acestea, înmulţite la infinit, îşi pierdeau luminile în întunericul cel mare. Străluceau ca tot atâtea stele, dar, departe, părea că nu luminează decât obiectele dimprejur!

Părea a fi un imens arbore, tras cu diamante pe un gigantic fundal de catifea neagră.

Negreşit pentru ca să menajeze un contrast, rânduitorii vânătorii lăsaseră în umbră coama muntelui pe care era zidit castelul de Geldberg. Tocmai în capătul aleii celei mari se vedea începând iluminaţia.

Pe aici apucă vânătoarea.

Invitaţii de afară şi oameni din partea locului erau acolo o mulţime, unii pe jos, alţii echipaţi pentru goană.

Doamnele fură primite cu urale şi cortegiul coborî şoseaua.

Femeile cu deosebire se cam codeau, pentru că pădurea de Geldberg era plină de drumuri primejdioase şi oricât era iluminaţia de splendidă, nu se putea crede, înainte de a vedea, că putea înlocui lumina zilei.

Pornirea se făcu încet şi cu un fel de încurcătură. Se vedea ici şi colo lacheul cu făclii roşii. Caii se speriau, câinii se înghesuiau şi nu voiau să iasă din loc.

Tânărul de Geldberg, în costum englezesc croit după un ţipar cu totul special, mergea în capul cavalcadei. El îşi pusese pe Victoria-Queen a lui în trap, şi avea atitudinea aceea bolnavă, penibilă, deşelată, care înlocuieşte graţie progresului artei călăriei, mândra mină a cavalerilor din vechime.

Se frământa mult. Da ordin cu o voce scurtă şi napoleoniană. Uneori găsea în memoria sa cuvinte britanice care făceau un efect prodigios în împrejurarea de faţă.

Cu un cuvânt era un gentlemen cuviincios şi Victoria-Queen favorita lui — era foarte de lăudat.

În capătul aleii se făcu o primă haltă, între drumul pieziş de la Heidelberg şi marginea pădurii.

Partea bărbătească a invitaţilor înconjură pe Abel de Geldberg după cum un stat major se grupează împrejurul generalului şef, în ceasul solemn al bătăliei.

Fiul lui Mosès Geld împărţi posturile de vânătoare între asistenţi cu o libertate de spirit care-i făcu mare onoare. Arătă în puţine cuvinte itinerarul doamnelor şi dădu semnalul plecării definitive.

Încă de dimineaţă un cerb fusese abătut prin desişurile dimprejurul eleşteului de Geldberg. Toată ziua fusese păzit din ochi ca să zicem aşa.

Spre câmpia eleşteului de Geldberg trebuia să se îndrepte partea activă a vânătorii. Doamnele şi leneşii îşi au locurile lor hotărâte în unele răspântii ca să vadă când va trece cerbul.

Picherii însă trăgeau câinii şi alegeau popasurile.

Intraseră în cercul strălucitor făcut de iluminaţie. Nu mai era întuneric. Câinii şi caii înşeuaţi de ziua asta amăgitoare se aprindeau. La semnalul dat, vânătoarea porni ca un vârtej. Trăsurile şi pietonii se împrăştiară în diferite direcţii.

Capitolul XIII - Vânătoarea cu făclii

Locul unde se făcuse halta rămase pustiu câteva minute.

Peste un sfert de ceas s-ar fi putut vedea o umblă strecurându-se în desiş şi lipindu-se cu spatele de un copac.

Dacă nu l-ai fi zărit mai dinainte, ţi-ar fi fost cu neputinţă să deosebeşti acum pe omul acesta care era ferit de orice privire de umbra unui trunchi de molid şi părea că este un singur corp cu arborele de care se rezemă.

Din când în când şi pe înfundate se auzea zgomotul depărtat al galopului cailor, lătrăturile haitei şi sunetul îndulcit al fanfarelor.

Aerul era rece, dar greu şi liniştit, nici o lumină nu se stingea în câmpia scânteietoare şi peisajul îşi păstra neatinsă podoaba lui minunată.

Pasul unui cal răsuna pe iarba verde a aleii şi în depărtare se zări umbra unui călăreţ. Mergea prin mijlocişi drumului şi, cu cât se apropia, lumina îi arătă mai bine.

La douăzeci de paşi de haltă ai fi putut cunoaşte pe cavalerul de Reinhold.

Când să ajungă la locul unde se oprise adineauri vânătoarea, îşi duse mâna la ochi ca să privească un obiect ce trecea pe drumul curmeziş al Heidelbergului.

Era un călăreţ cu calul lui, Reinhold păru că recunoaşte în călăreţ pe doctorul Mira, îmbrăcat cu redingota sa cea lungă.

Îl strigă pe nume. Nu-i răspunse nimeni.

Cavalerul se înşelase. Pretinsul cavaler era o femeie Îmbrăcată cu costumul său de amazoană de postav închis. Pe obraz avea un voal gros. Sub voalul acesta se ascundea figura palidă ale doamnei vicontese d'Audemer, care părăsise vânătoarea şi se ducea la Iadul Bluthauptului, după cum o învăţase *Omul în roşu*.

Amintirile sale amorţiseră multă vreme. Adormise într-o încredere voluntară, însă sângele tatălui său se deştepta în ea şi inima-i vorbise în timpul insomniei din noaptea precedentă.

Voia să ştie, chiar de-ar fi costat-o orice!

Lăsă la stânga drumului pieziş spre Heidelberg şi sui singură, cu inima strânsă, tremurându-i mâna, potecă îngustă care ducea la gura iadului.

Drumul era încă lung şi curajul o şi părăsise.

Cavalerul îşi opri calul în mijlocul răspântiei. Negreşit că acolo trebuia să se întâlnească cu cineva, pentru că aştepta.

Un minut după ce trecu contesa, veni în galopul uşor al unui cal frumos, o altă amazoană. Cu neputinţă s-o iei pe

aceasta drept doctorul José Mira! Un spencer[19] de satin îi strângea talia mlădioasă şi subţirică. Era o fată tânără, ba chiar o fată încântătoare, după toate probabilităţile.

Lunecă putem zice în lumina aceea şi îşi văzu de drum înainte. Cavalerul se gândi numai decât că trebuie să fie Denise d'Audemer, dar ce confuzie! El lăsase pe Denise între Julien şi mama sa, în mijlocul mulţimii, pe drumul eleşteului Geldberg.

Amazoana nu luă acelaşi drum ca şi vicontesa. Lăsă la dreapta poteca ce suia la Iadul Bluthauptului şi coborî spre drumul pieziş al Heidelbergului.

— Mi se pare că tot femeie era şi pe calul celălalt. Unde dracu se duc ele? se gândi Reinhold.

Nu-şi isprăvise gândul, când o a treia amazoană, venind, ca şi celelalte două, dinspre eleşteul Geldberg se întoarse scurt în loc nu departe de el şi porni în galop mare pe şosea.

Trecu aşa de aproape de Reinhold încât el simţi vântul ce-l făcea ea în fugă.

— La ruine! zise ea.

Era doamna de Laurens.

Peste câteva minute sosiră oamenii pe care-i aştepta el. Era doctorul portughez şi Fabricius Van-Praët.

— Zău! Frumoasă serbare… zise olandezul ştergându-şi fruntea. Mi-a venit o idee pe când fugeam pe calul ăsta care îmi zguduie coastele!… S-ar fi putut face un balon…

— Ah! Ah! zise Reinhold, care nu se putu opri să nu zâmbească gândindu-se la vechea meserie a lui Fabricius.

— Un balon, repetă acesta din urmă, la fel cu cel care l-am înălţat în Leyda în 1820… Era un aerostat de formă ovală, de al cărui centru de gravitate era legată o frânghie care ţinea un cerc de artificii.

José Mira dădu din umeri.

— N-am venit aici ca să vorbim prostii, zise el.

— Bunul meu prieten, răspunse cu aprindere Fabricius, ştiinţa aerostatică nu este o prostie, şi ai să vezi că baloanele or să înlocuiască drumurile de fier! Deocamdată, ai puţină

---

[19] Spénţer, *spenţere*, s. n. (Înv. şi reg.) 1. Haină scurtă (ca o vestă). 2. Surtuc fără pulpane, purtat de unii ţărani. – Din germ. Spenzer. (nota lui BlankCd)

dreptate. Să vorbim de prezent. N-o să dăm noi cu ochii de ungur?

— Ungurul nu vrea să se amestece în treaba asta, răspunse Reinhold. Şi apoi are alte lucruri în cap! De când s-a sfârşit balul stă de santinelă, cu sabia în mână, în capul de jos al scării turnului de pază.

— Aşteaptă pe baron? întrebă Mira.

— Şi o să-l aştepte şi cincisprezece zile dacă va trebui! răspunse cavalerul. Stă cu sluga lui, care este tot ungur, lângă el cu câte o sabie şi două pereche de pistoale încărcate… Dacă baronul s-o fi aflând în turn, apoi a păţit-o.

— Şi unde ar putea el să fie? întrebă Van-Praët. Paznicii pe care i-ai pus la grijă, sunt oameni siguri?

— Foarte siguri, răspunse Reinhold, au luat măştile de la ochii tuturor.

— Cel puţin n-are să ne supere în expediţia noastră! mormăi doctorul. Cum stăm?

Reinhold îşi frecă mâinile.

— Dacă vânătoarea cerbului o fi tot aşa de bine organizată că a noastră, răspunse el, apoi îl plâng pe bietul animal… Este aranjat cu un gust perfect…

Răspund eu de postul său de vânătoare, zise Mira. Am pus chiar eu pe omul pe care-l ştiţi.

— Eu, zise Van-Praët, am înfipt pe meşterul Pitois sub Capul Negrului, în faţa casei ţăranului Gottlieb unde se duce Franz aşa de des…

— Şi eu, zise Reinhold, am pus pe Mâlou în minele satului vechi… şi am văzut pe doamna de Laurens fugind cât putea calul să alerge mai iute… Asta înseamnă cursa şi momeala… M-aş prinde pentru mine!

— Eu, pentru postul de vânătoare! zise doctorul. Este în marginea eleşteului ascuns după o salcie bătrână.

— Eu mă prind pentru Capul Negrului, zise Van-Praët, să vedeţi ce bine şade Pitois între două stânci!

— Friz flaşnetarul şi Johann, zise Reinhold, fac oficiul de batalion volant; caută amândoi şi numai dracul dacă-şi va vârî coada putem pierde.

— Nu mai avem decât o noapte, murmură el. Dacă am pierde-o!

— Aş! ziseră Reinhold şi Fabricius.

Se auzi în câmpie un semnal dat de patru trâmbiţe. Cei trei asociaţi traseră cu urechea o clipă, ca să ştie încotro să apuce, pe urmă se depărtară în trap mare, în direcţia vânătorii.

— Dacă ne pierdem, ne vom găsi peste două ceasuri la răspântie, zise Reinhold.

După plecarea celor trei asociaţi, halta rămase pustie vreo două-trei minute. Când nu se mai auzi zgomotul cailor, se făcu o mişcare uşoară în întunericul pădurii. Umbra cea mare pe care am văzut-o lipindu-se de trunchiul unui molid se desprinse de arbore încet şi un ţipăt ascuţit se auzi în tăcerea pădurii.

Ţipătul acesta avea intonaţii ciudate şi lesne de cunoscut.

A fost auzit întâia oară când bastarzii de Bluthaupt scăpau din puşcăria din Frankfurt, şi a doua oară la balul de la Opera-Comică, atunci când se juca chiar sub ochii lui Franz acea comedie ciudată a cavalerului german şi a armeanului.

Strigătul acesta era un semnal învoit între cei trei fraţi şi care le slujise foarte adesea în viaţa lor de proscrişi.

Abia trecuse o secundă şi în pădure se auzi un al doilea ţipăt — la o distanţă foarte mare. Un al treilea ecou, aşa de slab, încât abia îl puteai deosebi, veni din câmpie.

Personajul ascuns în pădure tăcu şi aşteptă.

Primul efect al chemării sale fu sosirea unui om îmbrăcat ţărăneşte, ţinând un cal de căpăstru.

Peste câteva minute, se auzi un al doilea galop şi doi călăreţi se opriră în mijlocul haltei.

Borurile de la marile lor pălării erau lăsate în jos, aşa că obrazul le era cu desăvârşire ascuns. Erau înfăşuraţi în mantale roşii. Omul din pădure, care încălecase, era şi el îmbrăcat la fel.

— Prietene Dorn, zise el ţăranului, dumneata să rămâi aici, căci ei or să vină înapoi. Tu Goëtz, pe marginea eleşteului, tu Albert, lângă casa lui Gottlieb sub Capul Negrului, eu mă duc la ruinele satului! Dădură pinteni cailor şi porniră în galop. O clipă se mai zăriră mantalele lor roşii care fâlfâiau în vânt, pe urmă nu se mai văzu nimic.

Hans Dorn se rezemă de trunchiul molidului.

Capitolul XIV - Ruinele

Pe când Albert ocolea primprejurul castelului ca să se ducă la casa lui Gottlieb şi pe când Goëtz cobora în galop spre câmpie, Otto se ducea înapoi spre minele vechiului sat Bluthaupt.

Deşi câmpul unde erau minele acestea era mai la o parte de drumurile pregătite pentru vânătoare, cu toate acestea tot venea până aici lumină faclelor.

Otto descălecă la două sute de paşi de câmp şi legă calul de un molid de munte.

Îşi văzu apoi de drum pe jos şi când ajunse în marginea ruinelor luă precauţii ca să-şi ascundă zgomotul paşilor.

El ştia că doamna de Laurens venise la întâlnire şi că Mâlou, zis Bonet-Verde veghea, ascuns în vreun colţ.

Se strecură binişor pe după un zid şi începu să cerceteze locurile.

La cincizeci de paşi mai departe doamna de Laurens se plimba încet şi se oprea din când în când ca să se uita spre partea luminată. În locul unde se isprăvea plimbarea ei Otto vedea o formă neagră, pe jumătate ascunsă în dărâmături şi care ţinea în mână un obiect ce scânteia la lumină. Negreşit era ţeavă de puşcă.

Otto luă de la brâu o pereche de pistoale şi le încarcă.

Tocmai când isprăvi, zări aproape de el, după acelaşi zid, un om pe care nu se aştepta să-l vadă.

Omul acesta se ţinea cu amândouă mâinile de piatră şi părea frânt de oboseală.

Multă vreme nu putu Otto să-i vadă bine faţa, pentru că stă în umbră. Dar în cele din urmă îl cunoscu, era agentul de schimb, domnul de Laurens.

Se apropie de el şi-i atinse cu degetul pe umăr.

De Laurens tresări şi întoarse capul.

— Nu te speria, zise Otto cu o voce dulce ca a unui frate, un secret, surprins de mine rămâne tot secret, pentru că abia mă pot socoti printre cei vii... Te compătimesc, domnule de Laurens şi aş vrea să te ajut.

— Nu te cunosc, îngână agentul de schimb, uitându-se mirat la el.

— Eu însă te cunosc, răspunse bastardul lui Bluthaupt, te plâng şi te slujesc după cum plâng şi slujesc pe toate victimele acelei femei.

Laurens lăsă capul în jos.

Otto intense degetul spre Sara care se plimba nerăbdătoare.

Domnul de Laurens zise fără să ridice capul:

— Sunt prea bolnav! Parcă am o pânză pe ochi. Nu cred să fie ea.

Lui Otto i se strânse inima de milă.

— Ea este, răspunse el, fata mai mare a lui Mosès de Geldberg.

Şi fiindcă auzi pe agentul de schimb gemând, zise:

— O iubeşti mult, domnule de Laurens?

Acesta nu răspunse dar ridică încet capul şi i se văzură două lacrimi pe obraz.

Se făcu tăcere.

— Ascultă-mă, zise bastardul lui Bluthaupt, de când ai plecat din Paris eu sunt, ca şi şeful casei de Geldberg, A trebuit să mă ocup de afacerile dumitale… De multă vreme mă ocup de dumneata, domnule. Ţi-am ridicat iar creditul şi de acum încolo eşti tot aşa de bogat ca şi altă dată.

De Laurens se apucă cu mâinile de piatră şi răspunse mâhnit:

— Ce-mi pasă de asta?

Pe urmă îndreptându-se deodată:

— Nu pe el îl zăresc acolo?

— Pe cine? întrebă Otto.

— Pe acel care trebuie să vină…

Agentul de schimb băgă mâna în sân şi strânse mânerul unui pumnal.

Otto îşi încrucişă braţele pe piept. Măsura mizeria adâncă a acestui om.

— Pe el vrei dar să te răzbuni? zise el. Dar este un copil!… Şi el a căzut ca oricare copil de vârsta lui în cursele acelei femei.

— Îl iubeşte! zise Léon de Laurens.

— Îl iubeşte! repetă amarnic Otto. Ah! N-o cunoşti dar întreagă?… Ascultă-mă pe mine, pentru că mai este poate vreme să te vindeci… Pasiunea dumitale a rezistat viciului,

crimei poate; dar ai văzut-o aşa cum este mânjită, ruşinată, infamă?

— Taci! O iubesc! Îţi spun c-o iubesc? zise agentul de schimb tăindu-i vorba.

Otto îi luă amândouă mâinile şi i le strânse într-ale lui.

— Să mă asculţi, îi zise el, chiar de ar trebui să te silesc, o să mă asculţi.

Dar Laurens se zbătu o clipă, pe urmă nu mai făcu nici o mişcare.

Otto vorbi. În momentul acesta deborda toată elocinţa lui.

El lua viaţa acestei femei din zilele tinereţii ei şi o aruncă, despuiată, sub ochii domnului de Laurens.

Acesta din urmă sufla greu şi îşi cerea iertare. Otto însă făcea că doctorii aceia care taie în carne vie şi dureroasă ca să învingă un rău învechit.

Îi scotea Sarei veşmântul său de frumuseţe incomparabilă. Îi smulgea câte unul farmecele ei amăgitoare; îi despuia sufletul şi arăta cu un deget nehotărât corupţia hidoasei care nu se mai ascundea în spatele vălului amăgitor al unui zâmbet de sfântă.

Aşa ceva îţi făcea groază, ruşine şi dezgust!

După ce isprăvi, lăsă pe Laurens din braţe.

— Ei bine! Tot o mai iubeşti? îl întrebă el.

Agentul de schimb îşi acoperi obrazul cu mâinile.

— Nu ştiu… Dumnezeule! Dumnezeule! Cum aş vrea să mor!… murmură el suspinând.

Franz nu venea. Sara bătea din picior. Mâlou începuse să se plictisească la postul său şi şuiera Larifla, melodia sa favorită.

Dinspre câmpie se auzi un zgomot tot mereu crescând. Ceva trecu repede ca o săgeată, de-a lungul căii luminate.

Pe urmă zgomotul ajunse de nesuportat. Câinii şi caii se năpustiră pe urmele cuiva, care era cerbul gonit.

Bietul animal părea că merge blând un drum hotărât. Odată afară din desiş nu mai cutezase să se întoarcă. Îndoita linie de luminăţie îi era o barieră peste care nu putea trece.

Mergea prin mijlocul drumului, cu picioarele îndoite şi cu coarnele pe spate. Lumina aceasta neobişnuită, în dosul căreia vedea întunericul adânc, îi înşela instinctul.

Câinii vânau de minune. Pichierii[20] manevrau cum trebuie.

---

[20] Pichér *s.m.* 1. Conducător al lucrărilor de întreţinere a unei căi ferate, a

Era o partidă minunată!

Cavalerul trecu în fuga calului.

Se putu auzi vocea tânărului Abel de Geldberg care înşira unul după altul toţi termenii de vânătoare pe care-i învăţase pe dinafară.

Pe urmă lătratul câinilor se stinse cu încetul.

Se mai auziră câteva acorduri de trâmbiţă, slăbite.

Pe urmă tăcere.

Capitolul XV - Două împuşcături

De o jumătate de ceas stătea vicontesa d'Audemer în marginea prăpastiei Iadului, împreună cu Friz, fostul curier al lui Bluthaupt.

Friz avea o ploscă mare din care bea din când în când.

Era beat deja.

Vicontesa era palidă ca o moartă.

— Ascultă dar, pentru că vrei să ştii! zise Friz cu o voce surdă! Să ştii că pe cât mai mult îmi uşurez conştiinţa cu atât voi spune de mai multe ori! Vor să mă facă să ucid un copil care seamănă leit cu portretul conţilor... Nu numai odată l-am luat la ochi în pădure... Ştiu eu de ce n-am tras!

— Dar Raymond d'Audemer? zise vicontesa.

— Raymond d'Audemer? Era un bărbat frumos! Îmi aduc aminte de el! A venit în castelul de Rothe ca să se însoare cu fiica domnului conte Ulrich, graţioasa contesă Hélène... Ah! Ah! Ce voioşi erau ei pe atunci! Pentru ce o mai fi trăind bietul Fritz dacă stăpânii lui au murit!

Mai trase o duşcă de rachiu. Vicontesa zise iar:

— Pentru numele lui Dumnezeu, te rog să-mi spui cum îl cheamă pe ucigaş.

Friz se uită împrejur îngrijorat.

Toată partea asta a muntelui era întunecată, dar, printre crengile despuiate de frunze care se încurcau în marginea

---

unei şosele. 2. Valet călare care conducea câinii la vânătoare. [Cf. fr. *piqueur* < *pique* – suliţă]. (nota lui BlankCd)

Iadului, se vedea drumul curmeziş al Heidelbergului foarte luminat.

Cu ochi buni s-ar fi putut deosebi în fundul pâlniei aceleia mari, două persoane care vorbeau, una lângă alta: un tânăr şi o tânără.

Însă, nici Friz, nici vicontesa nu puteau băga de seamă aşa ceva.

— Vorbeşte mai încet! zicea fostul servitor al lui Bluthaupt. Dacă ai şti cum se aude după copacii ăştia! Vezi molidul acela mare! Parcă l-a trăsnit Dumnezeu în locul acela după cum m-a blestemat pe mine! Îi cad crengile una câte una pentru că a fost martorul crimei... Eram acolo, după el, şi tremuram... Calul lui Raymond d'Audemer se oprise chiar în locul unde ne aflam acum.

Vicontesa făcu un pas înapoi îngrozită.

— Acela pe care-l cheamă cavalerul de Reinhold mergea înapoia vicontelui... zise Friz.

— Aşadar e adevărat! zise doamna d'Audemer tăindu-i vorba.

Fritz mai înghiţi o gură de rachiu:

— Pe atunci îl chema Regnault, zise Fritz, împinse calul, calul sări. Auzi un ţipăt... ţipătul acela care a făcut din mine un blestemat! Dar eu nu vreau să omor pe copil, pentru că este leit conţii.

Vicontesa îngenunchează în marginea Iadului. Se ruga.

După ce isprăvi, vru să mai întrebe. Fritz dormea întins pe spate în iarba rece.

Vicontesa, galbenă ca o statuie, se urcă iar pe cal şi coborî muntele.

Hans Dorn veghea la postul lui.

Auzi o voce obosită care-l chema pe nume în partea dinspre drumul pieziş.

Hans se duse în partea aceea şi numaidecât dădu cu ochii de tânărul său vecin din piaţa Rotondei, de Jean Regnault rare venea fugă, fără pălărie pe cap. Obrazul şi fruntea îi erau acoperite de sudoare.

— Hans Dorn!... Domnule Hans Dorn, unde eşti? strigă el.

Hans se arătă. Jean se rezemă de un copac să nu cadă. Abia sufla.

— Vino iute! zise el. O! Vino iute! O să-l omoare Johann!

— Pe cine? întrebă Hans înfiorat!

— Pe domnul Franz! O! Vino repede.

Hans Dorn se repezi, dar după câţiva paşi se opri şi se uită mâhnit împrejur.

— Mi s-a zis să rămân aici! Dacă cumva o fi o nouă cursă? murmură el.

Jean îl trăgea de haine.

— Vino odată! zise el. Bietul tânăr nu ştie ce-l aşteaptă şi vorbeşte de dragoste în fundul găurii Iadului! Johann suie muntele şi când o ajunge în marginea prăpastiei! Să te ierte Dumnezeu atunci, domnule Hans… pentru că dumneata nu vrei să te grăbeşti!

Hans mergea, însă încet. Se uita cu neîncredere la flaşnetar.

— Nu vrei să mă crezi? zise acesta. Dumnezeule! Cum să te fac să crezi? Eşti tatăl Gertraudei pe care o iubesc! Ah! Dacă aş fi avut o puşcă, n-aş fi venit la dumneata! Însă eram singur şi fără arme… Mi-am adus aminte că te-am văzut adineauri trecând pe drumul care taie şoseaua, cu un cal de căpăstru… Am venit în fuga mare. Te-am găsit… şi dumneata nu vrei să scapi pe domnul Franz!

— Mergi înainte! zise Hans Dorn punându-şi puşca pe umăr.

Flaşnetarul se repezi înainte pe poteca pe care fusese doamna d'Audemer călare ca să se ducă în vârful muntelui.

Drumul era greu. Hans Dorn şi el fugeau cât puteau.

Jean fugea mai înainte pentru că anii îngreunaseră pasul părintelui Gertraudei.

Jean zicea:

— O să ajungem poate la vreme… Johann se postase deocamdată în drumul curmeziş, însă i-a fost frică de lumini, şi l-am văzut atunci suind pe panta muntelui… Drumul este foarte anevoios şi el umblă încet ca să nu facă zgomot… Dar grăbeşte-te, domnule Dorn, pentru numele lui Dumnezeu!

Hans se grăbea din răsputeri, mergea cocoşat şi suind coastă cu focul unui tânăr, Atât numai că nu mai avea mlădierea de la douăzeci de ani.

Flaşnetarul tot mai mult se depărta. Jean se opri.

— Ascultă-mă, zise el în sfârşit, dă-mi puşca dumitale. Sosesc mai înainte…

— Voi sosi mai înaintea ta! zise Hans Dorn cu o ultimă sforţare.

Adevărul este că o clipă apucă înaintea lui John, dar nu mai putu sufla şi fu obligat să-şi cumpăteze mersul.

— Dă-mi puşca! repetă Jean — cine ştie câte secunde ne mai rămân.

Hans Dorn întinse arma pe care flaşnetarul o şi luă. Jean se puse mai tare pe fugă ca şi cum ar fi primit o impulsie nouă şi în scurtă vreme depărtarea era mare între el şi Hans.

Hans Dorn văzu că de acum încolo toată speranţa de scăpare era numai în tânăr.

— Jean — strigă el de departe, curaj, copilul meu! Dacă-l scapi îţi jur pe Dumnezeu că Gertraud este a ta!

Jean se năpusti înainte cu iuţeala unei păsări când auzi vorbele acestea.

După cum am mai spus, gaura Iadului de la Bluthaupt se deschidea în vârful unui şes de oarecare întindere şi tocmai în mijlocul unei alei lungi de molid.

Când ajunse Hans în capul aleii, Jean era departe.

Hans Dorn mergea mereu.

Pe la mijlocul aleii se opri scurt în loc pentru că auzise o detunătură de puşcă.

Lumina de la ieşirea glonţului îi arătă, în marginea Iadului, un grup de doi oameni, amândoi înarmaţi, şi amândoi cu puşca la ochi.

Unul, care stă în picioare, lăsă ţeava puştii spre adâncul prăpastiei; celălalt, care stă în genunchi, părea că ocheşte la cap pe tovarăşul său.

Lumina ţinu câteva clipe, apoi nu se mai văzu nimic.

Însă numai pentru că peste o clipă să se vadă iar, căci se făcu o a doua lumină, produsă de glonţul omului în genunchi.

Peste o clipă Jean Regnault venea cât putea de iute cu puşca în sus.

Franz şi Denise vorbeau de o jumătate de ceas în adâncul Iadului. Acolo îşi dăduseră ei întâlnire la bal.

De multă vreme nu se văzuseră astfel amândoi, şi erau nespus de fericiţi.

Vorbeau de speranţele şi de temerile lor.

Marginile pâlniei şi stâncile surpate îi fereau împotriva oricărei lumini. Vânătoarea ar fi putut trece pe lângă ei fără să-i zărească.

De sus, dimpotrivă, erau foarte bine văzuţi pe la spate.

Şi desigur, că şi dacă s-ar fi temut de ceva, nu se aşteptau la nimic din partea asta.

Şedeau acolo, mână în mână, zâmbind unul altuia, muţi de dragoste şi de fericire.

Întâiul glonţ răsună de pe buza prăpastiei. Un glonţ şuieră între capul lui Franz şi capul Denisei.

Capetele celor doi erau foarte aproape unul de altul, pentru că părul lor blond se atingea...

Franz sări drept în picioare. Denise dădu un ţipăt de spaimă.

În clipa asta răsună al doilea glonţ, amplificat de ecourile Iadului.

Dar de astă dată nu şuieră nici un glonţ pe la urechile celor doi îndrăgostiţi; însă se făcu un zgomot mare în buruienile care creşteau pe pereţii prăpastiei.

La picioarele lui Franz căzu o masă inertă şi grea.

Era cadavrul lui Johann, cârciumarul Girafei din târgul Templului.

Capitolul XVI - După vânătoare

Era aproape miezul nopţii.

Vânătoarea continua, însă era pe sfârşite, pentru că se auzise sunându-se "ieşirea din apă", în partea dinspre eleşteu.

Doamna de Laurens sta singură în marele salon al castelului. Era tot în costumul de amazoană, şi şedea lângă foc, pe o canapea antică unde dispărea aproape cu totul graţiosul său corp.

Se uita la focul care ardea în cămin.

Intră un fecior.

— Doamna a sunat? întrebă el.

— Da, răspunse Sara, când s-or întoarce de la vânătoare domnii Reinhold, Mira şi Van-Praët să le spui că eu sunt în salon.
Feciorul ieşi.
Sara căzu iar pe gânduri mâhnită.
Din când în când se uita cu nerăbdare la ceas.
Cam peste un sfert de ceas auzi poarta scârţâind.
Se ridică iute şi alergă la fereastră.
Erau cei trei asociaţi ai lui Geldberg.
Se dădură jos de pe cai şi străbătură curtea.
Vorbeau cu aprindere.
După gesturile pe care le făcea Reinhold, se ghicea că le spunea tovarăşilor săi o noutate minunată.
Sara ridică din umeri cu ciudă şi se trânti iar pe canapea.
Peste o clipă intrată toţi trei.
— Frumoasă doamnă, zise Reinhold câte mergea înainte, vreau să fiu cel dintâi care să-ţi vestesc marea noutate!
— Victorie! Victorie!... zise Van-Praët intrând şi el.
Micuţa se uită la el cu un ochi rece şi descurajat.
— Bucură-te, frumoasă doamnă, zise iar Reinhold. S-a sfârşit orice piedică pentru noi. Ai auzit cele două focuri de puşcă pe munte?
— Gloanţele puştilor acelea, zise Reinhold, făceau pentru noi de o sută de ori mai mult greutatea lor în aur... Nu mai avem să ne temem de nimic, doamnă... Franz doarme colo, în fundul Iadului de la Bluthaupt!
Asociaţii îşi frecau mâinile de bucurie.
— N-a fost uşor lucru! zise Fabricius Van-Praët.
— Începusem să cred că n-o să mai ajungem niciodată la liman! zise doctorul.
Sara avu un zâmbet amar şi dispreţuitor.
— Păstraţi-vă triumful pentru o ocazie mai bună, zise ea. Franz doarme liniştit şi foarte sănătos în patul lui în ceasul acesta.
Mira şi Van-Praët îşi pierdură bucuria.
Reinhold încercă să râdă.
— Hei! Doamnă, să nu-mi spui mie astfel de vorbe! Mai c-aş putea să-ţi afirm că am fost martor la tot ce s-a petrecut... Mă plimbam pe şoseaua Heidelberangului pe la ora zece, când am întâlnit pe Johann care m-a făcut să mă dau jos de pe cal ca să-mi arate un lucru destul de curios, dar care deocamdată nu m-a

încântat... Şi zău lucrul acela nu era altceva decât domnişoara d'Audemer care vorbea cu Franz.

I-am zis lui Johann: "Eu mă depărtez şi tu să faci ce ştii".

Drumul era luminat ca ziua. Johann s-a cocoţat până în vârful Iadului, ca să-şi asigure un loc de retragere sigur în caz de primejdie.

Peste zece minute am auzit două detunături de puşcă şi am alergat în galop.

Am găsit toate luminile stinse pe drum, dimprejurul prăpastiei şi am priceput îndată că asta era isprava lui Johann.

Am împins calul chiar până în locul unde văzusem pe domnişoara d'Audemer cu micuţul Franz.

Cavalerul zise aceste din urmă vorbe cu acel ton absolut care nu admite nici o replică.

Doamna de Laurens îl lăsase să vorbească până la capăt fără să-l întrerupă.

— Şi ţi-ai dat osteneala să descaleci şi să te uiţi la cadavru? zise ea.

— Ar fi fost primejdios, răspunse cavalerul, s-ar fi putut întâmpla să mă prindă cineva...

— Rău ai făcut, domnule de Reinhold! Căci în felul acesta n-ai fi simţit mâhnirea pe care ţi-o pricinuiesc acum eu... Cadavrul culcat în fundul Iadului nu poate fi decât al lui Johann, bunul dumitale prieten.

— Cum poţi să ştii?

— Am întâlnit adineauri la grila castelului pe Franz şi pe domnişoara Denise d'Audemer întorcându-se împreună.

— Să fie cu putinţă? îngână cavalerul.

— Am văzut! răspunse rece doamna de Laurens.

Se făcu tăcere. Sara se înfunda tot mai mult în canapea şi nu-şi lua ochii de la foc.

Celor trei asociaţi li se lungise obrazul.

Reinhold nu mai zicea nimic.

— Dar atunci am putea să fim pierduţi! murmură în sfârşit Van-Praët.

— Aşa cred şi eu, zise Sara.

Pe urmă, ridicându-se încet, zise:

— Mai cu seamă că în ceasul de faţă Franz ştie poate numele tatălui său şi interesul ce avem noi ca să-l pierdem.

Cei trei asociaţi lăsară capul în jos, şi nici unul nu găsi puterea să zică ceva.

— Nu v-am spus încă totul, zise iar Sara. N-aţi băgat de seamă pe esplanadă, în faţa castelului, grupuri numeroase care vorbesc încet şi care se uită la vechile noastre turnuri pronunţând vorbe misterioase?

— Nu prea este ameninţător lucrul acesta, zise Reinhold sunt ţărani care aşteaptă întoarcerea vânătorii. Ei se uită în vârful turnului de pază. Privesc lumina care arde acolo şi-şi zic că sufletul lui Bluthaupt are să renască…

— Toate acestea sunt nebunii! mormăi cavalerul.

— Ba nu, domnule, sunt lucruri foarte serioase! Fii sigur că a aţâţat cineva spiritul încrezător al acestor bieţi oameni… Omul acela căruia noi îi zicem baronul de Rodach nu şi-a pierdut în zadar ceasurile pe care le-a petrecut în preajma castelului lui Bluthaupt. Noi suntem înfăşuraţi într-o plasă unde vom pieri cu toţii până la cel din urmă dacă nu vom izbuti s-o sfâşiem!

Asociaţii nu se osteneau să-şi ascundă frica.

Sara singură era liniştită şi rece.

În clipă asta se putea vedea câtă putere era în sufletul acesta pierdut.

— Dar bine… Ce trebuie făcut? zise Van-Praët.

Sara se sculă drept în sus.

Talia sa subţirică părea că ia proporţii. Era frumoasă şi demnă ca reginele acelea pe care tragedia antică ni le arată revoltându-se împotriva zeilor.

— Trebuie să biruim! zise ea eu o voce răsunătoare. Ştim unde ne sunt vrăjmaşii… Lumina aceea pe care ţăranii superstiţioşi o iau drept sufletul lui Bluthaupt, este lampa care arde în camera baronului de Rodach. Otto bastardul, şi poate chiar şi fraţii săi… Ei sunt închişi în camera aceea strâmtă şi fără ieşire… Dacă s-ar da foc etajului al doilea al turnului, ar pieri fără să lase urme.

— E adevărat! zise doctorul.

— În vremea asta, zise iar doamna de Laurens, noi ne-am duce în camera lui Franz, pentru că nu mai avem vreme să ne încredinţăm pe mâini străine. Franz doarme… Toţi vrăjmaşii noştri ar pieri deodată!

Asociaţii nu ştiau ce să zică.

Sara se uită cu dispreţ la ei.

— Vă trebuie un om, nu e aşa? zise ea, care să o ia înainte şi să lovească? Ei bine, haidem să căutăm pe ungurul Yanos!

Ieşiră toţi din salon. Doctorul, Van-Praët şi Reinhold mergeau cu capul în jos.

— Pitois şi Mâlou trebuie să se fi întors, zise Sara cavalerului. Du-te de-i caută, domnule de Reinhold, căci o să avem nevoie de ajutorul lor.

Reinhold se duse.

Micuţa şi ceilalţi doi asociaţi îşi văzură de drum înainte.

Mai toate slugile castelului plecaseră la vânătoare. Prin lungile coridoare nu era nimeni.

Sara şi cu tovarăşii săi găsiră pe ungurul Georgy înarmat până în dinţi, păzind în partea de jos a scării tunelului de pază.

— Doamne Yanos, îi zise Sara, deasupra noastră a tuturor atârnă o ameninţare grozavă! Omul pe care-l aştepţi n-are să coboare. De ce nu te-ai duce după el în cameră?

Ungurul se roşi.

— M-am suit nu numai odată până la uşa aceea blestemată, răspunse el ruşinat. Eu însă nu ştiu să mă bat decât cu bărbaţi şi cine ştie ce este în vârful turnului?

Sara îşi surâse vorbele după cunoştinţa perfectă ce avea despre caracterul lui Yanos.

— Să cred oare că domnului Yanos i-a fost frică! zise ea.

Ungurul încruntă sprânceana, însă nu răspunse.

— Asta mă face să mă tem de serviciul pe care veneam să ţi-l cerem, domnule Yanos, pentru că este primejdie… zise doamna de Laurens.

Ungurul ridică încet capul.

— Sunt gata, răspunse el. Trebuie să mă bat împotriva a doi oameni deodată?

— Poate… răspunse Sara. Eşti înarmat. Acel tânăr Franz pe care odinioară îl dispreţuiai a găsit puternici apăsători.

— Du-mă şi arată-mi adversarii! zise Yanos tăindu-i vorba.

Tocmai sosea Reinhold cu Pitois şi cu Mâlou, amândoi cu puşca pe umăr.

— Suiţi-vă pe aici… le zise Sara arătând scara turnului de pază.

Pe urmă îi zise ungurului:

— Ceea ce avem noi de făcut este mai prejos de vitejia dumitale, domnule Yanos. Rămâi aici. N-ai să mă aştepţi multă vreme!

Hoţii o luară înainte pe scară şi Sara după ei.

Mira, Van-Praët şi Reinhold parcă nu prea ştiau dacă trebuie să rămână sau să se ducă după ea.

Sara se întoarse spre ci şi le zise:

— N-am nevoie de dumneavoastră… Pe când eu voi lucra acolo sus, procuraţi-vă arme.

Mâlou şi Pitois se opriră după ordinul său în scara turnului, la catul care preceda laboratorul bătrânului Gunther.

Micuţa nu improviza nicidecum ceea ce făcea în momentul acela.

De două ceasuri părăsise locul de întâlnire pe care i-l hotărâse lui Franz. Avusese vreme să se gândească şi să se pregătească.

Catul era locuit de vreun oaspete al lui Geldberg care desigur că în momentul acela negreşit că era dus la vânătoare. Micuţa luase cheia. Deschise uşa şi vâră înăuntru pe cei doi tovarăşi ai săi.

— Sunteţi oameni devotaţi? zise ea uitându-se repede prin cameră.

— Mi se pare! răspunse Mâlou.

— Când aţi intrat în castel aţi văzut lumina aceea care străluceşte în vârful foişorului de pază?

— Mai e vorbă! răspunse Pitois. Pe esplanadă sunt vreo douăzeci de gură-cască. Ei spun că acolo sus este vreun vrăjitor… Cu toate acestea nu se aude nimeni!

Sara trase cu urechea câteva secunde.

— Nu se aude nimic, zise ea. Este adevărat… dar sunt sigură că e cineva acolo. Poate chiar că sunt mai multe persoane şi sunt oameni care ne încurcă.

— Ştiut lucru! zise Mâlou. Se zice însă că n-ar fi bine să spargă cineva uşa…

— Să vedem, zise Sara, n-aş vrea dragii mei, să vă bag în primejdie, dar nu s-ar putea ocoli greutatea? Bunăoară dacă s-ar aprinde camera aceasta!

— Minunat! zise Pitois. Zidurile sunt de piatră. S-ar face o gaură şi apoi să vezi!

— Vorba e că s-ar afuma ei acolo sus fără multe stricăciuni! zise Pitois.

— Şi v-aţi simţi în stare? începu doamna de Laurens.

— Haida de! ziseră într-un glas amândoi hoţii ca şi cum îndoiala aceasta i-ar fi supărat rău.

Pe urmă Bonet-Verde zise:

— Am mai pus noi focuri. Dihorul se pricepe la astfel de lucruri, cuconiţă…

Sara se îngâmfă.

— Dar trebuie să se plătească aşa ceva, zise el.

— Vi se va da îndoit decât vi s-a făgăduit pentru tot drumul, răspunse Micuţa.

— Atunci, merge! zise Mâlou care desfăcu patul într-o clipă şi aruncă salteaua în mijlocul camerei.

— Iată combustibilul necesar! zise dânsul. Asta-i tot frumoasă doamnă?

— Nu, răspunse Sara. După ce veţi da foc să închideţi uşa şi să staţi pe scară cu puştile încărcate… Cum o ieşi cineva din odaie să săriţi…

— Să-i aducem jos? zise Mâlou.

Sara făcu un semn afirmativ.

— Şi să aveţi grijă să strigaţi "hoţii" cât veţi putea de tare.

Cei doi muşterii ai celor *Patru Feciori Aymon* începură să râdă cu hohot.

— În felul acesta, ziseră ei, o să se creadă că hoţii de sus au pus focul! Foarte frumoasă ticluire, nu-i vorbă, cuconiţă, pentru o tânără ca dumneata care nu eşti de meserie!

— Haide Dihorule, fătul meu, la lucru!

Pânza saltelei fu ruptă şi umplutura fu grămădită, lângă pat.

Sara coborî scara.

În coridor se întâlni cu asociaţii lui Geldberg. Reinhold, Mira şi Van-Praët luaseră săbii.

Se cam gândea Sara că ei n-or să aibă vreme să se slujească de ele; aici trebuia pumnalul. Trebuia însă să facă pe Yanos să creadă că era iminentă o bătaie.

Pentru că era nevoie de ungur ca să meargă înainte şi să dea puţin curaj celor trei asociaţi.

— Veniţi, vă arăt eu drumul, le zise Sara.

Şi într-adevăr ea şi apucă înainte.

Suiră fără zgomot scara care ducea la camera lui Franz.

Sara deschise uşa cu băgare de seamă, pe urmă se dădu într-o parte ca să lase pe tovarăşii săi să intre.

Ungurul însă era primul, cu un pumnal în mână. Înapoia lui veneau ceilalţi trei asociaţi ai lui Geldberg, bine înarmaţi cu săbii.

Sara trecu pragul după ei, întocmai ca şefii care închid marşul ca să taie drumul fugarilor.

Camera lui Franz era luminată de o lampă pe care negreşit că uitase s-o stingă, mai înainte de a se culca, şi care ardea pe cămin.

Lumina răspândită de lampă făcea să se vadă lucrurile destul de bine. Se vedeau mobile antice; cele două armături de fier în dreapta şi în stânga uşii, şi în fundul camerei, marele pat cu galerie, înconjurat cu perdelele sale închise.

Yanos se uită împrejurul camerei, mai mult ca să caute pe vrăjmaşul cu care să se lupte decât ca să-i cunoască detaliile.

Însă când dădu cu ochii de armăturile de fier, tresări şi făcu un pas înapoi.

— Aici este? zise el cu un fel de groază.

Mira, Reinhold şi Van-Praët tăcură. Erau galbeni şl tremurau.

Asociaţii recunoscură dintr-o aruncătură de ochi camera omorului în care nu mai călcaseră de douăzeci de ani.

Yanos se uită la uşă ca şi cum s-ar fi gândit să fugă. Era slab împotriva funebrelor amintiri care-i asaltau.

Însă în drum întâlni privirea rece şi straşnică a doamnei de Laurens. Rămase pironit.

— Ei bine? zise Sara.

Ungurul nu se mişca din loc.

Sara înaintă spre el şi-l strânse de braţ cu puterea unui bărbat.

— Îţi e frică? zise ea cu o voce stridentă, Yanos nu deschise gura.

— Sunt douăzeci de ani de când în noaptea aceea, mi-a mai zis cineva; "Îţi e frică?" Am venit până în locul acesta unde stau acum cu piciorul… şi sabia unui om se încrucişă cu sabia mea… zise Yanos vorbind singur.

Sara făcu un gest de supărare şi întorcându-se spre cei trei asociaţi:

— Dar dumneavoastră? le zise.

Nimeni nu răspunse.

Sara smulse pumnalul din mâna stângă a lui Reinhold.

— Laşi! Laşi! Laşi! zise ea de trei ori. Va să zică aici numai eu am inimă de bărbat?

Se repezi la pat cu pumnalul în mână.

Ungurul se roşi ca focul.

Zise numai două vorbe:

— Înapoi femeie!

Pe urmă se repezi la pat cu tulburare şi desfăcu perdelele.

Braţul său, ridicat ca să lovească, căzu ca paralizat de-a lungul corpului, pe când în aceeaşi clipă ceilalţi asociaţi şi chiar Micuţa, dădură un ţipăt de groază.

Era ceva ciudat şi care trebuia într-adevăr să umple inima de frică, înaintea patului lui Franz asociaţii lui Geldberg vedeau odată aceea arătare teribilă de acum douăzeci de ani, în acelaşi loc, lângă leagănul fiului contesei Margarèthe.

Trei oameni, voinici ca nişte atleţi, îmbrăcaţi cu mantale lungi roşii şi cu sabia goală în mână.

De astă dată însă aveau capetele descoperite. Erau trei obrazuri nobile, mândre şi grave, trei obrazuri care aşa de tare semănau unul cu altul, încai; nu te puteai uita la ei fără să te crezi jucăria unei iluzii.

Nici unul nu făcea nici o mişcare. Purtau sus frumuseţea senină a frunţilor lor de viteji şi priveau în faţă pe ucigaşi.

În spatele lor, în umbră, se zărea faţa tânără şi graţioasă a lui Franz, care zâmbea adormit.

Întâia mişcare a lui Reinhold, a lui Van-Praët şi a lui Mira fuse ca să fugă. Însă uşa se închisese în spatele lor şi Hans Dorn păzea, în picioare, în prag.

În acelaşi timp prin uşa de la paraclisul contesei Margarèthe, care era deschisă pe jumătate, vedeau figurile lui Hermann şi a celorlalţi nemţi din Templu.

Unul din oamenii în roşu se dădu jos de pe estradă de dinaintea patului şi făcu un pas spre ungur:

— Yanos Georgyi, zise el cu o voce întunecată şi încet, îţi făgăduisem că o să găseşti aici pe omul pe care-l căutai... Azvârle pumnalul pe care-l ţii în mână şi trage-ţi spada! Eu sunt fiul lui Ulrich de Bluthaupt!

În vechile candelabre de pe cămin se puseseră facle. O lumină roşiatică şi intensă lumina cele mai mici colţuri ale camerei lui Franz.

Fusese o luptă groaznică. Patru cadavre erau culcate pe jos. Reinhold, Van-Praët şi Mira zăceau scăldaţi în sânge.

Ungurul căzuse pe spate, şi ochii săi holbaţi, păreau că ameninţă încă. Sabia lui Otto rămăsese în pieptul său...

Acolo nu mai era decât un singur bastard al lui Bluthaupt, acel care îşi dă numele de baron de Rodach.

Însă uşa peraclisului sta tot deschisă, şi se putea ghici că ceilalţi nu erau departe.

Franz se deşteptase din somn tresărind de zgomotul bătăii. Sta rezemat în cot şi se uita încremenit ba la silueta cea mare a lui Otto, pe care o vedea în spate, ba la cele patru cadavre întinse jos.

Doamna de Laurens căzuse pe un fotoliu. Era galbenă. Fruntea i se încreţise. Însă nu lăsase capul în jos.

În şapte, sora sa Esther îşi ascundea obrazul ca să nu vadă sângele.

Lângă uşă tânărul Abel, rezemat de zid şi cu ochii ieşiţi din cap, sta parcă fusese trăsnit acolo.

Într-un colţ, bătrânul Mosès, mai mult mort de frică, sta ghemuit. Nu cuteza nici să mişte nici să răsufle. Se auzea cum îi clănţăneau dinţii.

Aceste trei persoane nu veniseră aici de bună voie, şi mesagerii care-i căutase şi-i adunase stăteau în picioare lângă fiecare din ei.

Erau nemţii din Templu.

În cameră era tăcere. Nimeni nu se mişca. Otto sta cu braţele încrucişate pe piept, în faţa ungurului biruit.

Când deschise el gura, fiecare ascultă înfiorat, într-atât de mult îl simţeau de stăpân.

— Încă nu este destulă lume aici, zise el. Să se aducă vicontesa d'Audemer, fiul său şi fiica sa.

Un om ieşi.

— Să vină, mai zise baronul de Rodach, şi acei bieţi oameni din Templu, doamna Regnault şi copii săi… Trebuie să fie în castel… Hans ne-a dat de ştire…

Un alt mesager ieşi.

— Să se ducă cineva, zise iar Otto, în apartamentul doamnei de Laurens; este acolo o copilă care trece drept faţă slujnicei sale şi al cărui loc este aici, între noi.

Sara nu mai putea îngălbeni.

Când vru să iasă şi al treilea mesager, Rodach îl chemă înapoi cu un semn şi-i şopti câteva vorbe. Sarei i se păru că aude numele soţului său.

Peste câteva minute veniră pe rând toţi câţi mai fuseseră chemaţi.

Ori de câte ori se deschidea uşa se auzea câte un ţipăt de mirare ori de groază. Pe urmă se făcu iar tăcere în cameră, pentru că fiecare nou intrat rămânea mut de groază.

Veni familia d'Audemer, Regnault, fata lui Hans Dorn, şi mica Nona pe care o ducea de mână ţăranul Gottlieb.

Toată lumea se dădu la o parte, cât mai departe de cadavre.

Numai mama Regnault veni de îngenunche plângând lângă fiul său.

Puse mâna pe inima cavalerului. Nu-i mai bătea. Suspină. Sărută fruntea mortului şi rămase nemişcată în mijlocul camerei, fără să poată zice o vorbă.

Ceilalţi aşteptau: nimeni nu cuteza să întrebe nici să plângă.

Franz se întreba încă dacă nu cumva ce vedea el era cel mai bizar vis al său.

Baronul începu să vorbească:

— Sunt douăzeci de ani, zise el, de când oamenii aceştia care sunt morţi acum au asasinat o întreagă familie de nobili: pe Ulrich de Bluthaupt, pe Gunther de Bluthaupt şi pe soţia sa contesa Margarèthe… Este aici de faţă un al cincilea vinovat care mă ascultă şi care ar putea spune dacă eu spun adevărul ori minciuni.

Bătrânul Mosès împreună mâinile ca şi cum ar fi vrut să ceară iertare şi zise:

— Doamne! Doamne! Era pentru bieţii copiii mei!

— Pumnalul ucigaşilor, zise Rodach, se opri în faţa unui leagăn în care dormea cel din urmă moştenitor al lui Bluthaupt.

Copilul lui Gunther şi al Margarèthei a fost salvat.

Contesa Hélène, fraţii dumitale, aveau să răzbune trei crime. Ei însă iau cerul de martor că nu răzbunarea le-a condus spadă.

Arăta cu degetul cadavrele celor patru asociaţi.

— Câtă vreme ar fi trăit oamenii aceştia, zise el, ar fi rămas o ameninţare pe capul celui de pe urmă conte, domnul nostru. Bastarzii lui Ulrich au stat în multe rânduri între pieptul lui şi moarte… Însă cine ştie dacă bastarzii lui Ulrich or mai trăi multă vreme? Trebuia ca Gunther de Bluthaupt să poată merge în viaţă, fără să se găsească nici o piedică înaintea oricărui pas al său!

Franz asculta.

Asistenţii îşi ţineau suflarea.

Esther şi Abel ţineau capul în jos. Sara încerca să aibă o atitudine de sfidare.

Jean Regnault căscase ochii; Denise începea să priceapă.

Geignolet ghemuit lângă mama lui, sta cu gâtul întins ca să vadă mai de aproape cadavrele şi mormăia:

— Oh! Oh! Patru deodată! Şi este şi domnul cu peruca.

Nono, mica Galifarda, se uita la Sara pe furiş.

Afară de vocea bastardului nu se auzeau în cameră decât suspinele mamei Regnault, care se rugă pentru fiu-său.

— Dar… murmură vicontesa, dumneata ştii unde este fiul surorii mele?

— Ştiu, răspunse baronul, şi de douăzeci de ani fraţii mei şi eu vegheam asupra lui. Dreptatea omenească este uneori neputincioasă. Dacă este o crimă că am vrut s-o facem pe ea divină. Dumnezeu să ne judece! Aceea ce am făcut, fraţii mei şi eu, am făcut-o cu chibzuială şi cu voinţă… Gropile acestor oameni sunt săpate mai dinainte sub capelă…

Se întoarse spre patul lui Franz care era culcat îmbrăcat sub plapumă.

— Ridică-te Gunther de Bluthaupt! îi zise el.

Afară şi în restul castelului era zgomot mare.

Afară, ţăranii adunaţi pe esplanadă priveau. Încă de la începutul nopţii, într-o aşteptare superstiţioasă, lumina aceea

care strălucea la fereastra vechiului laborator al contelui Gunther, în vârful turnului de pază.

Doamna de Laurens ghicise bine. Prin ţară se răspândise un zvon care anunţa chiar pentru noaptea aceea evenimente extraordinare.

Foştii clăcaşi ai lui Bluthaupt apăsaţi de Geldberg nu cereau altceva decât o schimbare de stăpân.

Stăteau acolo zicându-şi că sufletul lui Bluthaupt nu se mai văzuse de mai bine de douăzeci de ani în vârful turnului de pază...

Desigur că era un semn şi o făgăduială!

Deodată pe când îşi spuneau unul altuia legenda şi tradiţiile vechi, se făcu o lumină mare în ferestrele turnului, nu în vârf, ci la catul al doilea.

Lumina creştea cu toate acestea. Numaidecât fu un fel de incendiu şi, pe fundalul acesta aprins, două umbre negre păreau că se mişcă ca nişte demoni în focul iadului.

Nimănui nu-i veni în gând că incendiul acesta putea să fie firesc. Tocmai bătuse miezul nopţii: era ceasul lucrurilor de pe lumea cealaltă.

Vechii clacaşi ai lui Bluthaupt încremeniră când văzură fumul gros care înconjură numaidecât turnul. Ei aveau un respect misterios pentru turnul acesta: era ceva sacru pentru ei.

Însă în mijlocul mulţimii se auzi o voce:

— Focul acesta însemnă păcatele stăpânului nostru, contele Gunther, zise vocea. După ce o arde camera unde îşi făcea el vrăjile lui, Satan n-o să mai aibă unde să pună piciorul în bunul castel ai lui Bluthaupt!

Fiecare îşi făcu cruce, şi fiecare aşteptă cu nerăbdare crescândă, ca şi cum incendiul acesta ar fi fost întâiul act al misterului anunţat.

În curtea castelului slugile alergau ca să stingă focul. Vânătoarea se întoarse, prin urmare, erau oricâte braţe s-ar fi cerut. Singurul lucru care mira era că nu se vedeau nicăieri stăpânii castelului.

Pe când alergau să stingă focul, puseră mâna pe Mâlou şi pe Pitois, care fuseseră regizorii incendiului.

Hoţii aceştia pretindeau că chiar Geldbergii îi însărcinaseră să pună foc, pentru că în catul de sus erau ascunşi nişte tâlhari.

Mâlou şi Pitois fură puşi la loc sigur, până când să hotărască justiţia cu ei.

Franz sta în picioare lângă bastardul lui Bluthaupt.

Ţinea ochii în jos Pe faţă se vedea o emoţie adâncă, însă atitudinea sa era mândră şi demnă.

Corpurile celor patru asociaţi fuseseră luate ca să fie duse sub capelă.

Hermann, Gottlieb şi ceilalţi vasali ştergeau sângele de pe jos.

— Mosès Geld, zise baronul de Rodach, recunoşti pe copilul acesta ca fiul lui Gunther de Bluthaupt şi al contesei Margarèthe?

Bătrânul dădu ochii peste cap şi tăcu.

— Mosès Geld! zise iar baronul, ţi-am lăsat viaţa pentru că un înger s-a aşezat între sabia mea şi dumneata şi pentru că-mi trebuie un martor al lucrurilor întâmplate acum douăzeci de ani. Trebuie să ştii însă că împotriva dumitale am arme mai grozave decât chiar sabia! Recunoşti pe tânărul acesta drept copilul contelui Gunther de Bluthaupt şi al contesei Margarèthe?

Sara se întoarse spre tată-său că cum ar fi vrut să-l încăpăţâneze refuzul său, însă bătrânul îşi aducea aminte de scena din Rotundă; era subjugat.

— Da… răspunse el cu o voce pe care abia i-o înţelegeai.

Vicontesa şi Julien făcură o mişcare; până acum ei se îndoiseră.

Tulburarea Denisei o făcea şi mai încântătoare. Groaza pe care o simţise când intrase în cameră, îi pierise. Nu se mai gândea decât la Franz. Se uita pe furiş la el, de o mie de ori fericită de primejdiile de care scăpase. Inima-i era plină de speranţe şi bucurii.

O mulţime de gânduri clocoteau în sufletul lui Franz.

Baronul de Rodach zise iar:

— Avem aici prea mulţi martori pentru ca să-ţi mai iei înapoi vorba ce ţi-a ieşit din gură, Mosès Geld. Şi asta preţuieşte cât un act de botez, pentru că de acum încolo numai dumneata aveai interesul să tăgăduieşti adevărul… Acum nu mai încape îndoială că fiul lui Bluthaupt trebuie să moştenească averea strămoşească.

Abel, Esther şi Sara se uită unul la altul.

— Fiul lui Bluthaupt, cum îi zici dumneata, va avea, răspunse Micuţa, castelul de Gelberg şi castelul de Rothe.

— Asta nu ajunge, zise baronul; Bluthaupt era stăpân odinioară pe tot ţinutul dintre Esselbach şi Oberhburg… Restituirea trebuie să fie completă!

Sara lăsă să-i scape un gest de mânie.

— Averea noastră toată n-ar fi de ajuns, domnule, zise Abel cu sfiiciune.

— Trebuie! zise Rodach.

Pe urmă înaintând degetul spre ceasornic:

— N-am vreme de stat… Vă dau un minut ca să vă consultaţi… Doamna de Laurens, care ştie ce fel de lucruri se află într-o oarecare cutie, vă va putea da bune sfaturi.

Esther, Abel şi Sara profitară de voie şi începură să şoptească.

Pe când vorbeau ei, bătrânul Mosès de Geldberg ieşi din colţul lui binişor şi se furişă că lupul între ei.

— Copiii mei! Bieţi copilaşii mei! zise el. Nu refuzaţi nimic omului acestuia care este puternic şi nemilos.

Esther şi Abel ezitau.

— Să ne lăsăm astfel să fim despuiaţi! gândi tare doamna de Laurens, cu sprâncenele încruntate şi cu dinţii strânşi.

— Ascultaţi! zise iar bătrânul Geldberg, a cărui voce tremurătoare era plină de mângâiere. Dacă aţi şti cât vă iubesc, copilaşii mei! Haide! Tot n-o să rămâneţi săraci! Tot mi-a mai rămas câteva sute de mii de franci, ascunşi undeva… Nu voi păstra nimic pentru mine… nimic! Vă voi da tot!

— Ei bine? zise Rodach.

— Ei primesc! răspunse în grabă bătrânul Geldberg.

Tăcerea familiei ratifică vorbele acestea.

— Mai rămâne o chestiune de rezolvat, zise baronul. Va trebui să explicăm dispariţia acestor patru oameni pe care dreptatea lui Bluthaupt i-a omorât.

— Mi se pare că numai dumneata singur, începu doamna de Laurens.

— Te înşeli! zise Rodach, tot pe dumneavoastră vă priveşte şi asta! Ascultaţi-mă bine şi să nu încercaţi să discutaţi! Bătrânul acesta are accese de nebunie!

Mosès Geld tresări.

— Să puneţi să-l închidă, zise Rodach, şi, fiindcă orice lucru se poate pune în spinarea unui om nebun...

Mosès lăsă capul în jos, înţelesese; copiii erau să fie judecătorii săi.

Aceştia mai că nu încuviinţau infamia aceasta.

— Domnule! Domnule! zise Abel.

Un om cu mintea sănătoasă este milionarul acesta pe care-l cheamă domnul de Geldberg dar cârc vinde zdrenţe şi împrumută câte doi trei franci cu camătă, sub numele Araby în Rotonda Templului?

Hans, Gertraud şi toţi nemţii ridicară capetele când auziră numele acesta.

Esther şi Abel se uitară curioşi la bătrân. Mosès înlemnise. Nu putea tăgădui. Sara sărise drept în sus. Privi cu nişte ochi de foc pe părintele ei.

— A! zise ea cu o voce surdă; dumneata eşti Araby!

Mai repede decât gândul se repezi spre mica Nona, care vrea să se ascundă după Gertraud, şi o târî până în faţa bătrânului.

— Adevărat este, Judith? întrebă ea.

— Da! răspunse copila încet.

Sara desfăcu într-o clipă pieptul fetiţei, pe care toţi putură vedea vânătăile lăsate pe corpul ei de chinurile pe care le suferise de la evreu.

Sara făcea spume de turbare.

Capitolul XVIII - Dreptatea lui Dumnezeu

Privirea doamnei de Laurens sângerată şi întunecată rătăci de la pieptul apăsat al copilei la obrazul speriat al evreului.

— Dumneata ai făcut asta! zise ea. Pot zice că fata era să moară! Dumneata ai omorât-o! Ah! Eu nu sunt fiica lui Araby vânzătorul de zdrenţe! Ce-i pasă domnişoarei de Geldberg dacă un cămătar din Templu are să fie închis în balamuc!

Ochii bătrânului se umplură de lacrimi.

— Sara! bâlbâi el, dragă Sara! Micuţa mea Sara iubită! Pentru voi era!

Încercă să-i ia mâna. Doamna de Laurens îl respinse.

— Eşti nebun! zise ea.

Atunci, nenorocitul bătrân, galben la faţă şi cu mâinile împreunate, se târa spre ceilalţi doi copii, care întoarseră spre el capul.

Martorii acestei scene aveau un fior rece până în adâncul inimii.

Mosès de Geldberg rămase o clipă încremenit, apoi ridică spre cer ochii plini de lacrimi.

— Era pentru ei, Dumnezeule! Pentru ei am făcut! murmură el, pentru ei am dus o viaţă de crime! Doamne! Doamne! Ascultă vocea unui tată! Copii nerecunoscători, vă blestem!

De unde nu se putea ţine pe picioare, acum stă drept ca un stâlp, oricât de jos decăzuse el, era în ceasul acesta în el ceva solemn!

Esther şi Abel stăteau muţi şi nemişcaţi. Sara, dând din umăr cu dispreţ în faţa blestemului părintesc, vru să se întoarcă spre fiica sa.

Însă copila, care nu învăţase nimic, avea ştiinţa inimii. Ea simţea câtă grozăvie era în fiica ăsta care-şi renega pe tată-său.

Rana care lovise pe Mosès Geld făcu să sângereze inima doamnei de Laurens la rândul său.

Văzu că chiar fiica ei fugea de ea cu groază şi cu dezgust.

Acum, şi poate pentru întâia oară, vorbi conştiinţa sa; Micuţa îngălbeni şi privirea i se întunecă.

Fără să ştie murmură şi ea vorbele tatălui său: Fiica, mea, pentru tine era!…

Sta în mijlocul camerei, singură, părăsită.

În momentul acesta se deschise uşa şi cea din urmă persoană chemată de baronul de Rodach intră.

Era agentul de schimb Léon de Laurens. El veni încet până lângă soţia sa.

O atinse cu degetul pe umăr.

Sara întoarse capul.

O clipă stătură muţi unul în faţa altuia.

Domnul de Laurens nu mm era acelaşi om, Obrazul său era sever. Avea aerul unui judecător.

Sara încercă mai întâi să-i susţină privirea, pe urmă lăsă pleoapele în jos.

— Doamnă, nu te iubesc? îi zise agentul de schimb.

În vorbele acestea era un întreg viitor de pedeapsă grozavă…

* * *

Cel după urmă act al serbării date de Geldberg şi asociaţii săi, trebuia să fie vânătoarea cu făclii ş; acum deşi se sfârşise totul, li se anunţa ceva nou!

Era vorba de o ceremonie solemnă. Se vorbea de un fiu ai lui Bluthaupt, regăsit, un adevărat roman!

Uşile camerei lui Franz erau date de perete, şi oaspeţii Geldberg intrau înăuntru.

Tânărul Abel zicea tare:

— Veneratul nostru tată a găsit în sfârşit ce căuta el de multă vreme, pe fiul lui Gunther de Bluthaupt, binefăcătorul şi amicul său!

Franz sta în picioare pe estradă, dinaintea patului, împrejurul său, vechii arcaşi ai familiei sale, care fuseseră introduşi în castel, stau în genunchi jurându-i credinţă.

După ce se ridică cel de pe urmă vasal, se văzu ieşind din paraclis Albert şi Goëtz, îmbrăcaţi cu mantalele lor roşii.

Se aşezară lângă Otto, şi toţi trei cu sabia în mână, puseră câte un genunchi în pământ.

Nu se auzea ce zicea el, dar toţi văzură pe tânărul conte Gunther de Bluthaupt ridicându-i pe toţi trei şi îmbrăţişând pe fiecare.

Doamna d'Audemer se apropiase eu fiu-său şi cu fiica sa de Franz.

Julien, foarte încurcat, strânse mâna vechiului său prieten.

— Conte, zise doamna d'Audemer cu graţia nobilă pe care o avea ea când voia; n-am uitat că eu sunt sânge de-al lui Bluthaupt… Dumneata eşti şeful familiei: este de datoria dumitale acum să ai grijă să măriţi pe domnişoara d'Audemer.

Franz şi Denise zâmbeau. Era roşie şi plină de bucurie.

În celălalt capăt al camerei bunul Hans Dorn unea mâinile Gertraudei cu ale lui Jean Regnault. Nona, mica Galifarda, făcea parte din grupul acesta unde avea un tată şi o soră.

Luminaţia se stinsese peste tot.

Nici o lumină nu se mai zărea la ferestrele castelului de Bluthaupt.

Începuse să se lumineze de ziuă.

În spatele castelului, în locul unde se trăsese primul foc de artificii cu câteva zile mai înainte, se făcu un zgomot.

Însă era o ureche deschisă ca să audă zgomotul acesta. Se vedea o formă albă, la fereastra Liei de Geldberg.

Nu trecu mult şi sub fereastra ei apărură trei bărbaţi pe mica platformă în locul unde odinioară bastarzii lui Bluthaupt formau un fel de scară omenească pentru a abate o primejdie de moarte de pe capul lui Franz.

Coborâră până în fundul şanţului de întărire şi se suiră pe pantă opusă…

Hans Dorn sta pe iarbă ţinând de căpăstru trei căi echipaţi.

Cei trei oameni în roşu încălecară… Hans Dorn le sărută mână pe rând.

— Dumnezeu să vă aibă în sfânta sa pază, nobilii mei stăpâni! zise el.

Cei trei oameni dădură pinteni cailor murmurând un adio.

Se auzi îndată un fel de ecou jalnic şi slab, dinspre castelul de Bluthaupt.

Şi forma albă care era în fereastra Liei păru că se lasă în jos. Într-o clipă nu se mai văzu…

Cei trei oameni galopau spre Obernburg.

Epilog - Nenea Blasius

Era în ziua din urmă a lunii februarie.

La ceasornicul răguşit al temniţei din Frankfurt bătuse ora şase.

Blasius, temnicerul şef mânca singur foarte melancolic şi abia găsea puterea să-şi toarne din când în când câte un pahar cu vin de Rin.

Se gândea:

— Ce vrei? Erau nişte bastarzi! Dar mâine se face vizita negreşit, şi ei n-or să fie aici! Al dracului lucru! Senatul este în stare să mă pună pe mine într-o chilie în locul lor!

Împinse farfuria mai încolo şi-şi puse capul său pleşuv în mâini.

— Ah! Nene Blasius! Nene Blasius! Cu inima ta bună ai făcut multe prostii în viaţă! îşi zise el cu o voce care era un geamăt.

— Te caută cineva, nene Blasius! zise un temnicer care băgase capul pe uşă.

— Să între! răspunse temnicerul şef cu nepăsarea descurajării.

Uşa se dădu de perete şi trei oameni îmbrăcaţi cu mantale lungi roşii intrară.

Se opriră toţi trei în prag şi unul din ei zise:

— Nu s-a împlinit încă treizeci de zile, nene Blasius.

Temnicerul şef se frecă la ochi. Nu mai putea sta locului de bucurie.

— Ştiam eu c-o să se întoarcă băieţii mei buni! zise el. Bună seara Otto, stăpânul meu! Bună seara Albert şi Goëtz prietenii, mei veseli! Ah! Ah! Nu m-am îndoit niciodată de cuvântul dumneavoastră!

Se ridică să strângă mâna fiecărui frate.

— Şi trebuie să fiţi osteniţi, copiii mei! zise Blasius trăgând zăvorul la uşă. La dracu! să nu se spună că v-am lăsat să vă întoarceţi în chilii fără ca să beau mai întâi un pahar şi să vă zic: bine aţi venit!... Şedeţi şi să ciocnim ca nişte adevăraţi germani!

Se aşezară toţi împrejurul mesei, Blasius scoase dintr-un dulap patru sticle cu vin de Rin.

— Avem vreme, zise el şi numai dacă mâine de dimineaţă veţi fi culcaţi în pat, toate o să meargă bine, răspund eu!

Umplu paharele şi bău unul după altul în sănătatea lui, Otto, stăpânu-său şi a veselilor săi prieteni Albert şi Goëtz.

Aceste trei pahare îi înveseliră cumsecade.

— *Meinherr* Otto, zise el, multe seri, triste am petrecut eu de când v-aţi dus de aici Dracu să mă ia dacă mai se găseşte în toată temniţa încă un ştreang vesel care să joace mai bine imperială cu mine! A! Dumneavoastră sunteţi nişte companioni amabili, copiii mei! Trăiască domnul Otto pentru înţelepciunea sa! Goëtz pentru băutură şi Albert pentru aventurile de amor!

Beţi, copiii mei, beţi. Aici sunteţi în casa dumneavoastră, ce dracu!… Şi mă prind că nu vă pare rău că mai vedeţi un camarad vechi!

Deodată se bătu pe frunte.

— Hei! Acum mă gândesc… zise el. Nu plecaserăţi de aici numai ca să vă plimbaţi, dragii mei… Voiaţi să aduceţi pe un Bluthaupt înapoi în castelul străbunilor săi. Sunt curios să ştiu cum a mers.

— Dacă n-am fi izbutit, nu ne-am vedea astă seară la masa dumitale, nene Blasius, pentru că am fi murit toţi trei făcându-ne datoria.

Temnicerul deschise o gură largă şi puse paharul pe masă.

— Ah! Ah!… Aţi câştigat bătaia! Şi în castelul cel vechi este un conte?

— Un adevărat conte, nene Blasius, tânăr, frumos, viteaz şi bogat.

Figura temnicerului se schimbă. Manierele sale luară un început de respect.

— Aşa că, murmură el, dacă aţi fi odată liberi, n-aţi mai fi aventurieri fără nici un căpătâi?

Nici unul din cei trei fraţi nu răspunse aceste întrebări indirecte.

Bătrânul Blasius înghiţi paharul şi se scarpină pe frunte. Avea el ceva în cap.

— Şi apoi, bombăni el vorbind singur, urâtă e şi meseria de temnicer, după ce odată ai avut onoarea să porţi lanţul de argint al serviciului conţilor… Ia spuneţi-mi, stăpânii mei, socotiţi dumneavoastră că Bluthaupt ar avea vreo bunăvoinţă pentru o veche slugă a părinţilor săi?

— Socotesc, răspunse Otto, uitându-se la fraţii săi.

Până atunci fizionomia celor trei bastarzi arăta uniform nepăsarea rece a curajului resemnat.

Ochii lor se luminară în clipa aceea ca şi cum o rază de speranţă le-ar fi încălzit apatia.

— Beţi! zise temnicerul şef… Zău, mă gândesc din când în când la trecut… Aerul liber al pădurilor noastre din Wurtzburg este mai bun decât atmosfera grea a temniţei, nu este aşa, stăpânii mei?

Încruntă sprânceana şi trânti cu pumnul în masă.

— Ar trebui să zic puşcăria noastră, zise el necăjit, pentru că şi eu stau rob, la dracu! Aş vrea să ştiu dacă are Bluthaupt un majordom la castel.

— Nu încă, pe cât ştiu, răspunse Goëtz.

Bătrânul Blasius zâmbi.

— O! O! zise el iar, dumneavoastră sunteţi domni buni, şi eu sunt sigur că aţi ajuta pe un biet om care nu v-a făcut niciodată rău!

Accentul său era din ce în ce mai respectuos.

— Vrei să ne întrebi ceva? îl întrebă Otto.

— Nu se ştie, nobilul meu domn, vine vârsta… şi eu vreau să mor în ţară… Să vedem! vorbiţi-mi verde ca nişte adevăraţi gentilomi. Copilul sorei dumneavoastră vă iubeşte destul încât dacă îl veţi ruga să-mi redea locul de majordom?

— Negreşit! răspunseră într-un glas Albert şi Goëtz.

Otto zise foarte serios:

— Dacă-ţi trebuie numai atât ca să fii fericit, Blasius, mă ofer eu ca să fac să ţi se dea slujba de majordom la castelul de Bluthaupt.

Bătrânul temnicer luă paharul, pe urmă îl respinse. Era mişcat şi şovăia.

Peste câteva secunde de tăcere îşi scoase şapca şi puse coatele pe masă.

Se uită zâmbind la cei trei fraţi.

— Dacă e aşa, nobilii mei stăpâni, zise el în sfârşit, puteţi fugi de aici încă o dată… Dar nu veţi pleca singuri dacă veţi binevoi să luaţi pe un biet bătrân tovarăş de drum.

Sfârşit